ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਭਯੋ ਤਹਿ ਥਾਨਾ। ਅਕੱਠ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਲਯੋ ਸੁਜਾਨਾ॥੨੩੧॥
ਸੰਤ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਰ ਸੇਵਾ। ਰੀਝਾਏ ਸੰਤ ਅਧਿਕ ਅਮੇਵਾ।
ਗੁਰ ਭਗਤੀ ਮੇਂ ਜਿਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਪਾਈ ਪ੍ਰਤੀਤਾ॥੨੩੨॥
ਇਕ ਸੌ ਪੱਚੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾਨਾ। ਲੀਨ ਗੁਰੂ ਕੀ ਰਹਿਤ ਰਖਾਨਾ।
ਸੌ ਮਾਈਆਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ। ਪਾਖੰਡ ਤਿਆਗ ਕੇ ਰਹਿਤ ਰਖੀਆ॥੨੩੩॥

ਕਬਿੱਤ—ਪੰਝੀ ਪਾਠ ਹੋਇ ਜਾਣ ਜਿਸ ਏਕ ਜਗਾ ਮਾਹਿ, ਤਾਸ ਕੋ ਮਹਾਤਮ ਨ ਰਸਨਾ ਅਲਾਵਈ। ਸੇਸ ਤੇ ਸਰਸੁਤੀ ਗਨੇਸ਼ ਸੇ ਲਿਖਾਰੀ ਆਇ, ਕਾਗਜ਼ ਬਨਾਇ ਸਭ ਧਰਾ ਕੋ ਸੁਹਾਵਈ। ਸਾਤੋ ਦੀਪ ਸਾਗਰ ਦੀ ਸਿਆਹੀ ਹੋਇ ਲੋਕਾਲੋਕ, ਬਨਰਾਇ ਕਲਮਾਂ ਦੀ ਘਾੜਤ ਲਗਾਵਈ। ਪਵਨ ਦੇ ਤੇਜ ਸਾਥ ਹੋਇ ਬੇਗ ਕਲਮ ਦਾ, ਫੇਰ ਭੀ ਬੇਅੰਤ ਸੋਭਾ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵਈ॥੨੩੪॥

— ਚੌਪਈ —

ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਅਨੰਦ ਨਿਤ ਕਰਈ। ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਰਈ।
ਤੀਨ ਥਾਨ ਮੇਂ ਮਿਲਕੇ ਭਾਈ। ਪੰਝਤ੍ਰ ਸਪਤਾਹਕ ਹੋਇ ਆਈ॥੨੩੫॥
ਇਉਂ ਚੌਪਾਲੇ ਰਹੇ ਪਿਆਰੇ। ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਦੇਵਤ ਸੁਖ ਭਾਰੇ।
ਆਪ ਗੁਰੂਮਤਿ ਭਗਤਿ ਕਮਾਈ। ਸਾਥੀ ਨਾਮ ਜਪਣ ਮੇਂ ਲਾਈ॥੨੩੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਹਰਿਦੁਆਰ ਗੰਗਾ ਕੁੰਭ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਸਪਤਾਹਿਕ ਪੰਝੱਤ੍ਰ ਪਾਠ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਉਨਤਾਲੀਵਾਂ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਣੰ॥ ੩੯॥

ਸਵਾ ਲੱਖ ਸ੍ਰੀ ਜਪੁ ਪ੍ਰਯੋਗ ਮਸਤੂਆਣੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮਲਕ, ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਪ੍ਰਚਾਰ

ਦੋਹਿਰਾ—ਮਨ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਯਾ, ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤ।
ਪੰਚ ਵਿਕਾਰਨ ਕੋ ਦਲਾ, ਨਮੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਆਤੀਤ॥੧॥

— ਚੌਪਈ —

ਚੌਪਾਲੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਾਯਾ। ਰੋਮ ਰੋਮ ਧਿਆਵਨ ਫੁਰਮਾਯਾ।
ਅਜਪਾ ਜਾਪ ਏਹੀ ਨਿਰ ਜਤਨਾ। ਹੋਵੈ ਆਪੇ ਮਸਤ ਸੋ ਖਚਨਾ॥੨॥
ਮਿਲੈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ। ਸਿਮਰੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਪੈ ਸਾਮੀ।
ਹਿਰਦੈ ਕਮਾਵੈ ਮੁਖ ਭੀ ਗਾਵੈ। ਅਡੋਲ ਹੋਇ ਕਰਤਾਰ ਧਿਆਵੈ॥੩॥
ਦੂੰਦਰ ਅਹੰਕਾਰ ਰੋਕੈ ਮਸਕੀਨੀ। ਸੁੰਦਰ ਹਰਿ ਪਾਵੈ ਰਸ ਚੀਨੀ।
ਮਿਲੈ ਹਰੀ ਮੇਂ ਜੁਦਾ ਨ ਹੋਈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਏਹੁ ਆਪ ਮਿਲੋਈ॥੪॥
ਅਭਿਆਸ ਪ੍ਰੀਤ ਤੇ ਜੀਅ ਮੇਂ ਵਾਸੈ। ਅਖੰਡ ਸਰੂਪ ਤਬੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੈ।
ਜਗਤ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦਿਸੈ ਸਮਾਯਾ। ਦੇਖਤ ਹਾਰ ਮਿਲੈ ਢਲਿ ਜਾਯਾ॥੫॥
ਐਸਾ ਅਨੰਦ ਲਹੈ ਨਹਿ ਜੀਵਾ। ਘਾਟਾ ਪੈਂਦਾ ਸਾਰ ਨ ਥੀਵਾ।
ਪੂੰਜੀ ਨਾਮ ਬੰਧਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ। ਇਉਂ ਵਖਯਾਨ ਕਰਤ ਬਹੁਤੇਰੇ॥੬॥
ਬਿਰੱਕਤ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ। ਮਸਤ ਸੁਭਾਵ ਭਲਾ ਨਿਤਨੇਮੀ।
ਇਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਮੀ ਬ੍ਰਿੰਦਾ ਸਿੰਘੰ। ਬਾਣੀ ਪੜਤਿ ਰਹਿਤ ਰਸ ਬ੍ਰਿੰਦੰ॥੭॥
ਸ਼ਬਦ ਚੋਟ ਮੇਂ ਦੋਨੋਂ ਜੁਟੇ। ਪਰਮਾਣ ਦੇਣ ਤੇ ਕੋਇ ਨ ਹੁਟੇ।
ਪਖੰਡ ਖੰਡਨ ਬ੍ਰਿੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬੋਲਾ। ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਰਹਾ ਅਨਬੋਲਾ॥੮॥
ਬ੍ਰਿੰਦਾ ਸਿੰਘ ਊਪਰ ਕੋ ਹੋਈ। ਕਹੈ ਬਿਰਕਤਾ ਬੋਲਹੁ ਕੋਈ।
ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਖਿਝਯਾ ਦੇ ਧੱਕਾ। ਸੰਤ ਨਰਾਜ ਹੋਇ ਕੇ ਤੱਕਾ॥੯॥
ਚਰਨੀ ਬਿਰੱਕਤ ਪੈਣ ਜਬ ਲਾਗਾ। ਬ੍ਰਿੰਦਾ ਸਿੰਘ ਕੀ ਪੈਰੀਂ ਪਾਗਾ।
ਬਾਣੀ ਹੱਤਕ ਕਰੀ ਦੇ ਧੱਕਾ। ਲਾਇ ਤਨਖਾਹ ਸਵਾ ਮਣ ਪੱਕਾ॥੧੦॥
ਪੀਸ ਦੀਆ ਜਬ ਤਾਰਾ ਹਰੀ। ਸੰਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਬੋਲੇ ਤਹਿ ਘਰੀ।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜਤੇ ਕੋ ਭਾਈ। ਨਿਰਾਦਰ ਨਹਿ ਕਬ ਕਰਨਾ ਜਾਈ।੧੧॥
ਸੁਣ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪ੍ਰੀਤੀ। ਵਧੀ ਰਿਦੇ ਤਰ ਸਾਖ ਪ੍ਰਤੀਤੀ।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਨ ਸਹਾਰੈ। ਸੰਤ ਸੁਭਾਵ ਸਦਾ ਇਹੁ ਧਾਰੈ॥੧੨॥
ਕੀਰਤਨ ਸੁਣੈ ਜਹਾਂ ਤੱਕ ਗਾਵੈ। ਮੰਜੇ ਪਰ ਨਹਿ ਸੰਤ ਬਿਰਾਵੈ।

ਭੂਮਾਸਨ ਬੈਠਹਿ ਧਰਿ ਭਾਊ। ਬਾਣੀ ਸੁਣੈ ਨੀਚੇ ਰਹਿ ਥਾਊ ॥੧੩॥
ਪੜਨਹਾਰ ਕੋ ਊਚ ਬਿਠਾਵੈ । ਨੀਵੇਂ ਬੈਠ ਸੁਨੈ ਹਿਤ ਲਾਵੈ।
ਇਉਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਦਬ ਅਨੰਤਾ । ਰਾਖੈ ਸੰਤ ਜਾਨ ਭਗਵੰਤਾ ॥੧੪॥
ਜਿਸ ਕਮਰੇ ਅਲਮਾਰੀ ਹੋਵੈ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਜੋਵੈ।
ਤਹਿ ਨਹਿ ਕਬ ਮੰਜਾ ਡਸਵਾਈ। ਥਲੇ ਬਿਰਾਜੈ ਸਦਾ ਸੁਭਾਈ ॥੧੫॥
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਾਨੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਮਾਨੈ।
ਅਦਬ ਆਪ ਰਖ ਸਿੰਘ ਸਿਖਾਏ। ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭੈ ਮਨ ਭਾਏ॥੧੬॥
ਸੰਤ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਪਰਉਪਕਾਰੀ। ਆਗਿਆ ਲੈ ਚਾਲੇ ਸੰਤ ਵਾਰੀ।
ਟਾਂਡੇ ਆਇ ਜਲੂਸ ਨਿਕਾਲਾ। ਖੁਸ਼ੀ ਸੰਗਤਿ ਫੂਲਨ ਬਹੁ ਡਾਲਾ॥੧੭॥
ਕੀਰਤਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਮੁਖ ਗਾਈ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਰਨਾਈ।
ਭਰਮ ਨਿਵਿਰਤੀ ਸੰਤ ਸੁਣਾਈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸਾਖੀਆਂ ਦਸਮ ਅਲਾਈ।੧੮।
ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰ ਪੁਰਬ ਮਨਾਯਾ। ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਯਾ।
ਪਰਉਪਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੇਰੇ। ਕਹੈਂ ਬਿਅੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਮਨ ਘੇਰੇ ॥੧੯॥
ਬੀਸਵੀਂ ਕਥਾ ਮਧ ਮੇਂ ਆਈ । ਬਠਿੰਡੇ ਹੀ ਮੇਂ ਜੋ ਚਲਵਾਈ।
ਬਹੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਲੰਗਰ ਚਲਵਾਯਾ। ਕੀਰਤਨ ਪਾਠ ਭਏ ਬਰੁਦਾਯਾ॥੨੦॥
ਉਨੀਂ ਸੌ ਚੌਰਾਸੀ ਸਾਲ ਬਖਾਨਾ। ਪੈਂਤਾਲੀ ਬਰਸ ਉਮਰ ਸੁਖਦਾਨਾ।
ਕੱਤਕ ਸੁਦੀ ਪੰਚਮੀ ਪੁਰਬਾ । ਮਨਾਯੋ ਸੰਗਤਿ ਟਾਂਡੇ ਸਰਬਾ ॥੨੧॥
ਧਰਮ ਵੀਚਾਰ ਨਿੱਤ ਹੀ ਕਰਹੀ । ਸੰਥਾ ਆਗੇ ਸੰਗਤਿ ਪਰਹੀ।
ਸਤਾਸੀ ਮਾਈਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲੀਨਾ। ਸੌ ਸਿੰਘ ਸਜੇ ਹਿਤ ਚਿਤ ਕੇ ਚੀਨਾ॥੨੨॥
ਬੁਢਣ ਪਿੰਡ ਆਏ ਗੁਰ ਪਿਆਰੇ । ਸੁੰਨ ਸਮਾਧੀ ਸਾਖੀ ਕੇ ਉਚਾਰੇ।
ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਜੀ ਦੇਖੇ ਜੋਈ । ਰੋਮ ਰੋਮ ਭਜਨੰ ਤਿਸ ਹੋਈ ॥੨੩॥
ਆਗੇ ਗੁਜਰਾਤ ਛੇਵੇਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ। ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀ ਪਾਇ ਗੁੰਜਾਰੇ।
ਸ਼ਾਹਦਰੇ ਵਿਚ ਦੀ ਪੰਜ ਹਾਤੇ ਮੇਂ। ਆਨ ਬਿਰਾਜੇ ਸੰਤ ਜਾਤੇ ਮੈਂ॥੨੪॥
ਕਫਨੀ ਦੀਨ ਪਾਇ ਨਿਜ ਪ੍ਰੇਮੀ । ਰਾਖੀ ਸਾਂਭ ਦੇਤ ਜੋ ਖੇਮੀ।

ਤੀਨ ਦਿਵਸ ਰਹਿ ਆਗੇ ਆਏ। ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕਆਣੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਏ।੨੫॥
ਯਾਤ੍ਰਾ ਸਭ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕੀਤੀ । ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਭੇਟ ਮਾਯਾ ਤਬ ਦੀਤੀ।
ਲੌਬਾਣੇ ਬੁੰਗੇ ਆਸਨ ਜਾਨੋ । ਗੁਰੂ ਪੁਰਬ ਮਨਾਵਨ ਠਾਨੋ ॥੨੬॥
ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਲਗੋ ਦੀਵਾਨਾ । ਲੌਬਾਣੇ ਬੁੰਗੇ ਮੇਂ ਜਾਨਾ।
ਫੁਟ ਪਈ ਇਨ ਕੌਮ ਮਝਾਰਾ। ਦੋਇ ਬੁੰਗੇ ਕਰਤੇ ਝਗੜੇ ਕਾਰਾ ॥੨੭॥
ਸੰਤਾਂ ਇਨ ਝਗਰਾ ਮਿਟਵਾਯੋ । ਮੇਲ ਦੁਹਾਂ ਕੋ, ਫੁੱਟ ਕਢਾਯੋ।
ਫੇਰ ਨ ਕਬ ਝਗਰੇ ਸ਼ਾਂਤ ਪਾਈ। ਪਿਆਰ ਇਨੋ ਕਾ ਦੀਆ ਪਵਾਈ॥੨੮॥
ਕਮਾਦ ਖੇਤ ਮੇਂ ਰਹੇ ਇਕਾਂਤਾ। ਆਏ 'ਪੰਜ ਹਾਤੇ' ਮਨ ਸ਼ਾਂਤਾ।
ਨੌਂ ਦਿਨ ਰਹਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਾਯੋ। ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਕੀਮ ਸੋ ਆਯੋ ॥੨੯॥
ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਲੈ ਸੰਤਾਂ ਚਾਲਾ। ਤਾਂਦਲਿਆਂ ਮੰਡੀ ਆਇ ਉਤਾਲਾ।
ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੰਤ ਜੀ ਕੀਆ। ਸੱਤ ਮਘਰ ਅਠਾਸੀ ਮੇਂ ਥੀਆ॥੩੦॥
ਰਾਗੀ ਦਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨਾਵੈਂ। ਦੋਵੇਂ ਵਕਤ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਵੈਂ।
ਅਠਾਈ ਸਿੰਘਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ। ਬਾਰਾਂ ਦਿਨ ਰਹਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰੀਆ॥੩੧॥
ਹਕੀਮ ਨੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਵਾਯੋ। ਪ੍ਰੇਮ ਅਧਿਕ ਧਰਿ ਸੇਵ ਕਮਾਯੋ।
ਸਿਮਰਨ ਮੇਂ ਜਾਂਕੀ ਮਤਿ ਭੀਨੀ। ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਗੁਰਮਤਿ ਲੀਨੀ॥੩੨॥
ਚਾਰ ਸੌ ਚਾਲੀ ਚੱਕ ਮੇਂ ਆਏ । ਤੀਸ ਸਿੰਘਾਂ ਕੋ ਸੁਧਾ ਅਚਾਏ।
ਪੱਚੀ ਮੱਘਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰੀ ਆਨੰ। ਡਾਕਟਰ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਕੇ ਥਾਨੰ ॥੩੩॥
ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਯੋ। ਸੰਤਾਂ ਵੈਰਾਗ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨਾਯੋ।
ਤਾਂਦਲਿਆਂ ਮੰਡੀ ਚੌਤੀ ਚੱਕ ਆਏ। ਛੇ ਦਿਨ ਰਹਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੁਣਾਏ॥੩੪॥
ਰੋੜਾਂ ਵਾਲੇ ਤੇ ਚੜ ਮੋਗੇ ਮੀਤਾ। ਸੰਤ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਮਿਲ ਲੀਤਾ।
ਭਿੰਡਰੀਂ ਆਏ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ। ਚਾਰ ਪੋਹ ਰਹਿ ਕਰੇ ਦੀਦਾਰੇ ॥੩੫॥
ਕਿਸ਼ਨ ਪੁਰੇ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਭਾਈ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰ ਸੰਤ ਜੀ ਆਈ।
ਸੰਤਾਂ ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰੇਮ ਉਚਾਰਾ। ਘਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਦੀਨ ਦਿਦਾਰਾ ॥੩੬॥
ਘੁਡਾਣੀ ਪਿੰਡ ਫਿਰ ਪਾਠ ਕਰਾਯੋ । ਆਏ ਬੋਪਾਰਾਇ ਬਿਰਾਯੋ।

ਸਿੰਘ ਸੰਗ ਬਹੁਤੇ ਧਰਿ ਪ੍ਰੀਤਾ । ਰਹੇ ਬੇਪਾਰਾਏ ਮੈਂ ਮੀਤਾ ॥੩੭॥
ਗੁਰਪੁਰਬ ਸਪਤਮੀ ਕਾ ਤਬ ਆਯੋ। ਮਿਲਕੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਰਖਵਾਯੋ।
ਤੀਸ ਦਸੰਬਰ ਸੋਲਾਂ ਪੋਹ। ਆਈ ਉਮੰਗ ਸੰਤ ਕੇ ਸੋਹੇ ॥੩੮॥
ਗੁਰ ਦਸਮੇਂ ਅਵਤਾਰ ਮਨਾਯੋ। ਚਾਲੀ ਸਿੰਘ ਕਰੇ ਇਕ ਠਾਯੋ।
ਰਹਿਤ ਮੇਂ ਪੱਕੇ ਮਿਲੇ ਪ੍ਰੇਮੀ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੁਧ ਕਰ ਨਿਤਨੇਮੀ ॥੩੯॥
ਭੋਗ ਪਾਇ ਅਰਦਾਸ ਉਚਾਰੀ। ਸਵਾ ਲੱਖ ਜਪੁ ਪਾਠ ਸਵਾਰੀ।
ਸੌ ਸੌ ਪਾਠ ਸਿੰਘ ਇਕ ਕਰੈ। ਚਾਲੀ ਦਿਨ ਚਾਲੀ ਸਿੰਘ ਰਰੈ ॥੪੦॥
ਸੇਵਾ ਪਾਠੀਆਂ ਕੀ ਬਹੁ ਹੋਵੈ। ਘੀਉ ਦੂਧ ਬਹੁਤਾ ਸੰਤ ਦੇਵੈ।
ਸੰਗਤਿ ਨਗਰ ਮਿਲ ਕੇ ਸੇਵੈ। ਬਦਾਮ ਇਲੈਚੀ ਮਿਸਰੀ ਦੇਵੈ ॥੪੧॥
ਖਾਵਤ ਥੋਰਾ ਮਿਲ ਹੈ ਬਹੁਤਾ। ਸੇਵਾ ਦਾਰ ਲਾਏ ਸਭ ਪਹੁਤਾ।
ਦਿਨੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜੈ ਧਰਿ ਹੇਤਾ। ਜਪੁ ਪੌੜੀ ਸੰਤ ਕਥਾ ਕਰੇਤਾ ॥੪੨॥
ਇਕ ਪੌੜੀ ਹਰਿ ਰੋਜ਼ ਸੁਨਾਵੈ। ਚਾਲੀ ਦਿਨ ਪ੍ਰਵਾਹ ਚਲਾਵੈ।
ਸਭ ਪੌੜੀਆਂ ਕਾ ਤੱਤ ਬਖਾਨੈ। ਧਾਰਨ ਹਿਤ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਠਾਨੈ ॥੪੩॥
ਨਿਤ ਦੀਵਾਨ ਮੇਂ ਪਰਚਾ ਪ੍ਰੀਤੀ। ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਕੀ ਇਹੁ ਰੀਤੀ।
ਪਾਠੀ ਰਹਿ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਨੇਮਾ। ਬੋਲਹਿ ਘੱਟ, ਅਬੋਲ ਰਹੇਮਾ ॥੪੪॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਦਸਮ ਦਿਆਲ ਨੇ, ਧਰ ਸਰੂਪ ਜਗ ਮਾਹਿ।
ਕੀਆ *ਅਧਮ ਉਧਾਰ ਬਹੁ, ਪੋਹ ਸਪਤਮੀ ਆਹਿ ॥੪੫॥
ਗੁਰੂ ਪੁਰਬ ਮਨਾਇਆ, ਸੰਗਤਿ ਨੇ ਧਰ ਭਾਉ।
ਜਪੁ ਪ੍ਰਯੋਗ ਆਰੰਭਿਆ, ਚਾਲੀ ਸਿੰਘ ਮਿਲਾਉ ॥੪੬॥
ਸਵਾ ਲਾਖ ਜਪੁ ਪਾਠ ਕੋ, ਕਰਨਾ ਸੰਗਤਿ ਮੀਤ।
ਤਾਂਤੇ ਜਪੁਜੀ ਸਾਰ ਲਿਖ, ਵਧੇ ਪਾਠਕਾਂ ਪ੍ਰੀਤ ॥੪੭॥

— ਸਵੈਯਾ —

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪ੍ਰਭੂ, ਜਗ ਹੇਤ ਉਧਾਰਨ ਕੀਨ ਵਿਚਾਰਾ।

*ਪਾਪੀਆਂ ਦਾ।

ਅੰਗਦ ਜੀ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਪੂਛਿਓ, ਤਾਹਿ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਜਪੁਕਾਰਾ।
ਸਿੱਧਨ ਸੰਗ ਭਈ ਚਰਚਾ, ਗੁਰ ਤਾਹਿ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਤਰ ਵਾਰਾ।
ਹੇਤ ਕਲਿਆਨ ਨਰੂ ਕਲਿ ਕਾਲ ਕੇ, ਆਪ ਅਕਾਲ ਸਮੰਤ੍ਰ ਉਚਾਰਾ।੪੮।

— ਕਬਿੱਤ-ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ —

ਏਕ ਹੈ ਅਦੁਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਹੈ ਸਤ ਸੋਈ, ਹੈ ਪ੍ਰਸਿਧ ਜਗ ਰਚਨੇ ਭੀ ਹਾਰ ਹੈ। ਪੂਰਣ ਨਿਡਰ ਵੈਰ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ, ਕਾਲ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਰੂਪ ਜੋਨਿ ਮੇਂ ਨ ਭਾਰ ਹੈ। ਸੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਚੇਤਨ ਅਨੰਦ ਰੂਪ, ਜਪਨ ਕੇ ਯੋਗ ਆਦੀ ਸਚੁ ਨਿਰਾਕਾਰ ਹੈ। ਸਤਿਜੁਗ ਆਦ ਵਿਚ ਏਕੋ ਹੀ ਵਿਆਪ ਰਿਹਾ, ਹੁਣ ਭੀ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਸਚਾ ਕਰਤਾਰ ਹੈ॥੪੯॥

ਅਗੇ ਨੌਂ ਭੀ ਹੋਸੀ ਕਰਤਾਰ ਏਕ ਜੋਤੀ ਰੂਪ, ਅਨਿਕ ਦੁਐਤ ਬਿਨ ਜੋਈ ਨਿਰਾਧਾਰ ਹੈ। ਸੋਚਨ ਦੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਂਵਦਾ ਅਕਾਲ ਸੋਈ, ਸੋਚੀ ਜਾਓ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਲਖਾਂ ਹੀ ਕਿ ਵਾਰ ਹੈ। ਚੁਪ ਕਰੇ ਮਨ ਦੀ ਤਾਂ ਚੁਪ ਕਦੇ ਹੋਵਨੀ ਨਾ, ਤਾਂ ਤੇ 'ਸਮ' 'ਦਮ' ਏਹੁ ਕਰੈ ਦਰਕਾਰ ਹੈ। ਭੁਖਾ ਮਨ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਰਜਣਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੋਂ, ਤਾਂਤੇ ਭਉ ਵਿਰਾਗ ਧਰੋ ਏਹੋ ਸੁਖ ਕਾਰ ਹੈ ॥੫੦॥ ਸਹਸ ਸਿਆਨਪਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨਾ ਕੰਮ ਆਵੇ, ਕਰਕੇ ਬਿਬੇਕ ਏਹੁ ਧਾਰੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ। ਪੂਰਣ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅਤੇ ਪਕੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ, ਸਚੇ ਗੁਰਦੇਵ ਪਾਸ ਕਰੀਏ ਆਦੇਸ ਕੋ। ਕਿਵੇਂ ਸਚਿਆਰਾ ਬਣੇ ਕੂੜ ਦੀ ਜੇ ਪਾਲ ਹਟੇ, ਕਿਵੇਂ ਹਟੇ ਪਾਲ ਏਹੁ ਕਹੋ ਲਵਲੇਸ ਕੋ। ਹੁਕਮ ਰਜਾਈ ਹੂੰ ਕੇ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋਇ ਚੱਲਣਾ ਜੋ, ਹੋਵੇ ਸਚਿਆਰਾ ਤੁਟੇ ਕੂੜ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ ਕੋ ॥੫੧॥ ਆਦਿ ਪਉੜੀ ਵਿਚ ਗੁਰ ਮਹਾਂਵਾਕ ਰੂਪ ਸਚ, ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮੋਖ ਕੋ ਸਰੂਪ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਉਚਾਰਾ ਈਸ ਹੁਕਮ ਬਿਅੰਤ ਅਹੇ, ਬੂਝ ਲੈ ਹੁਕਮ ਹਉਂ ਕਟਕੇ ਅਨੂਪ ਹੈ। ਤੀਸਰੀ ਬਿਅੰਤ ਤਾਣ ਪੁਰਾਣ ਸੋ ਬਿਅੰਤ ਗਾਏ, ਪੰਚ ਗਤ੍ਰ ਨੀਸਾਣ ਦਾਤ ਗਾਂਵਦਾ ਅਜੂਪ ਹੈ। ਗੁਣ ਗਾਵੇ 'ਸਾਂਖ' ਜੋ

ਅਸੰਗ ਸੋ ਪੁਰਖ ਕਹੇ, ਵਿਦਿਆ ਵਿਖਮ ਨਿਆਇ ਉਚਰੇ ਸੋ ਭੂਪ ਹੈ ॥੫੨॥ ਗਾਂਵਦਾ ਹੈ ਸਾਜੇ ਤਨ ਖੇਹ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਦੇਇ, ਕਾਲਵਾਦੀ ਹੈ ਜੋ 'ਵਿਸੇਖਕ' ਪਿਆਰਿਆ।ਜੀਅ ਕਰਮ ਅਧੀਨ ਹੋਇ 'ਪੂਰਬ ਮੀਮਾਂਸਾ' ਕਹੈ, ਜੋਗ ਬਿਨਾ ਦੂਰ ਹੈ 'ਪਤੰਜਲ' ਉਚਾਰਿਆ। ਹਾਜ਼ਰ ਹਜ਼ੂਰ ਜਾਣ ਗਾਂਵਦਾ ਵਿਦਾਂਤ ਇਕ, ਕਥਯੋ ਨ ਜਾਇ ਵੇ ਖ਼ਾਸ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰਿਆ। ਸਾਚਾ ਹੈ ਸਾਹਿਬ ਭੇਟਾ ਨਾਮ ਦੀ ਹੀ ਪਾਸ ਹੋਇ, ਤਤ ਪਦ ਰੂਪ ਇਉਂ ਚੌਥੀ ਨਿਰਧਾਰਿਆ ॥੫੩॥ ਥਾਪਿਆ ਨ ਜਾਇ ਸੁਧ ਰੂਪ ਕੇ ਸਾਧਨ ਕਹੇ, ਗੁਰੂ ਕੇ ਲਖਨ ਸੋਈ ਮੈਂ ਲਖ ਆਪ ਕੋ। ਪੰਜਵੀਂ ਸੋ ਛੇਵੀਂ ਮੇਂ ਤੀਰਥ ਬਨੌਟੀ ਖੰਡੇ, ਹੋ ਨਿਹਕਾਮ ਮਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ। ਸਤਵੀਂ ਮੇਂ ਵਿਰਾਗ ਹੈ ਆਪ ਤੂੰ ਸਮਝ ਵੇਖ, ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਹੇ ਦੂਖ ਅਰ ਤਾਪ ਕੇ। ਪੌੜੀਆਂ ਚੌਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸ੍ਰਵਣ ਮਹਾਤਮ ਹੈ, ਮੰਨਨ ਕੋ ਚਹੁੰ ਵਿਚ ਕਹਿਆ ਅਲਾਪ ਕੋ ॥੫੪॥ ਪੰਚ ਪ੍ਰਵਾਣ ਵਿਚ ਨਿਧਯਾਸਨ ਕੋ ਵਿਸ਼ਾ ਕਹਿ, ਸਤਾਰਵੀਂ ਦੇ ਵਿਚ ਜਪੁ ਸ਼ਾਤਕੀ ਅਨੰਤ ਹੈ। ਅਠਾਰਮੀ ਮੇਂ ਤਾਮਸੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਸ ਬਹੁ ਰੰਗੀ, ਉਨੀਸਵੀਂ ਮੇਂ ਥਾਵ ਭੀ ਅਗੰਮ ਤੇ ਬਿਅੰਤ ਹੈ। ਚਾਰੋਂ ਮਹਾਂਵਾਕ ਕਹਿ ਪੂਰਬ ਅਰਧ ਪੂਰਾ, ਪਾਪਾਂ ਸੰਦੀ ਮੈਲ ਵਿਚ ਬੀਸਵੀਂ ਕਟੰਤ ਹੈ। ਤੀਰਥ ਤੇ ਦਾਨ ਔ ਸ੍ਰਵਨ ਮੰਨਨ ਕਹਿ, ਜਗ ਉਤਪਤੀ ਹੋਈ ਆਂਵਦਾ ਨ ਅੰਤ ਹੈ ॥੫੫॥ ਬਾਈ ਵਿਚ ਲਖਾਂ ਹੀ ਅਕਾਸ ਤੇ ਪਤਾਲ ਦਸ, ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਓੜਕ ਨੂੰ ਥੱਕ ਗਏ ਭਾਲਦੇ। ਹਰੀ ਦੇ ਮਿਲਨ ਤਾਂਈ ਸਦਾ ਹੀ ਸਿਫਤ ਕਰ, ਹੋਇ ਸੁਲਤਾਨ ਮਾਨ ਕੀੜੀ ਨਾਂ ਵਿਖਾਲ ਦੇ। ਅੰਤ ਤੋਂ ਬਿਅੰਤ ਦਾਤ ਅੰਤ ਸਤ ਹੂੰ ਕਾ ਨਹਿ, ਬਹੁਤਾ ਹੈ ਕਰਮ ਮੰਨੇ ਕੋਈ ਕਰ ਘਾਲ ਦੇ। ਛੱਬੀ ਵਿਚ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਗੁਣ ਕਰਤਾਰ ਹੂੰ ਕੇ, ਗੋਪੀਆਂ ਤੇ ਕਾਨ੍ਹ ਆਖ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਡਾਲਦੇ।੫੬।

ਰੱਬੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਕਹਿ ਗਾਂਵਦੇ ਅਨੰਤ ਵਹਿ, ਮੇਲਦਾ ਨਦਰ ਜਹਿ ਕਰਦਾ ਅਕਾਲ ਹੈ। ਮੁੰਦਾ ਸੰਤੋਖ ਕਹਿਓ ਭੁਗਤ ਗਿਆਨ ਲਹੋ, ਏਕ

ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਰਹੋ ਆਦੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਹੈ। ਆਸਣ ਅਲੋਕ ਦਸ ਇਕ ਦੂੰ ਜ਼ੁਬਾਨ ਲੱਖ, ਆਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਚੱਖ ਹੋਂਵਦਾ ਨਿਹਾਲ ਹੈ। ਬਤੀ ਇਮ ਪੌੜੀ ਕਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਵਿਦਯਾ ਸਹੀ, ਤੇਤੀ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ ਕੰਗਾਲ ਹੈ ॥੫੭। ਰਾਤੀ ਰੁਤੀ ਵਿਚ ਧਰਮ ਖੰਡ ਕੋ ਵਖਾਨ ਹੋਇ, ਪੈਂਤੀ ਵਿਚ ਗਿਆਨ ਹੂੰ ਕੋ ਖੰਡ ਪਹਿਚਾਨੀਏ। ਛਤੀ ਵਿਚ ਆਖਿਆ ਅਨੰਦ ਹੈ ਸਰਮ ਖੰਡ, ਸੈਂਤੀ ਵਿਚ ਕਰਮ ਕੋ ਖੰਡ ਅਨੁਮਾਨੀਏ। ਸਚ ਖੰਡ ਗੁਰਮੁਖ ਮਜ਼ਲ ਕਥਨ ਕਰ, ਕਥਨਾ ਹੈ ਕਰੜਾ ਸੋ ਸਾਰੁ ਜਿਮ ਮਾਨੀਏ। ਸਾਧਨ ਗਿਆਨ ਹੂੰ ਕੇ ਜਤ ਤੇ ਧੀਰਜ ਭਨ, ਹੋਂਵਦਾ ਨਿਹਾਲ ਰਿਦ ਜਾਹਿ ਨੇ ਵਸਾਨੀਏ ॥੫੮॥ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸਿਫਤ ਕਹਿ ਪਉਣ ਕੇ ਸਮਾਨ ਵਹਿ, ਧਰਮ ਹਜ਼ੂਰ ਨੇਕੀ ਬਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ। ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇ ਜਿਨ ਹੰਗਤਾ ਅਭਾਵ ਕਰੀ, ਸੁਖ ਕੇ ਸਰੂਪ ਸੋਈ ਵਾਸ਼ਨਾ ਵਿਨਾਸ ਹੈ। ਮੁਖਿ ਤਿਨਹੂੰ ਕੇ ਹੋਏ ਊਜਲ ਜਹਾਨ ਮਹਿ, ਕਿਤਨੀ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਕੀ ਬੰਦ ਸੇ ਖਲ੍ਹਾਸ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕੇ ਜਪੁ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਕਰ, ਸੀਸ ਕੋ ਝੁਕਾਇ ਮੇਰੀ ਨਮੋ ਸੁਖਰਾਸ ਹੈ॥੫੯॥

— ਸਵੈਯਾ —

ਜਪੁ ਸਾਹਿਬ ਪਾਠ ਕਰੇ ਨਿਸਹੂੰ ਦਿਨ, ਤਾਂਹਿ ਕੋ ਬੰਧਨ ਕ੍ਰੋਧ ਨ ਪਾਵੈ।
ਪੁਨ ਪਾਠ ਸੇ ਕਾਮ ਅਭਾਵ ਕਰੈ, ਜੋਊ ਨਿਸਹੂੰ ਦਿਨ ਜਾਪ ਅਲਾਵੈ।
ਲੋਭ ਤੇ ਮੋਹ ਹੰਕਾਰ ਛੁਟੇ ਤਿਨ, ਜੋ ਗੁਰ ਜਾਪ ਵਿਖੇ ਮਨ ਲਾਵੈ।
ਧੰਨ ਭਈ ਤਿਨ ਕੀ ਜਨਨੀ, ਜੋਊ ਲਾਖ ਸਵਾ ਜਪੁ ਆਪ ਕਮਾਵੈ।੬੦।
ਹਰੇਕ ਦਿਨੰ ਜਪੁ ਪਾਠ ਕਰੇ ਜੋਈ, ਪੰਝੀ ਏਕ ਰਸੰ ਹੋਇ ਗਾਵੈ।
ਖਾਂਸੀ ਰੋਗ ਮਿਟੈ ਤਿਨਹੂੰ, ਅਤਿ ਈਰਖਾ ਬਾਦ ਨਿਸ਼ੰਕ ਨਸਾਵੈ।
ਵਾਤ ਕੋ ਰੋਗ ਕਟੈ ਛਿਨਹੂੰ ਮਹਿ, ਵਾਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਜੋ ਜਗਤ ਉਪਾਵੈ।
ਪਿਤ ਕੋ ਰੋਗ ਤਪਾਵਤ ਲੋਗਨ, ਪਾਪ ਸੋਂ ਪਿਤ ਮਿਟੈ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ॥੬੧॥
ਰਕਤ ਵਿਗਾੜ ਲਗੋ ਸਭ ਲੋਗਨ, ਸ਼ਬਦ ਰਤੰਨ ਤੇ ਬੇਗ ਨਸਾਵੈ।

ਅਤਿਸਾਰ ਅਧੀਨ ਕਰੇ ਬਹੁ ਜੀਅਨ, ਮਤਸਰ ਨੀਚ ਸਦਾਣ ਤੇ ਜਾਵੈ।
ਆਂਖਨ ਰੋਗ ਕਰੇ ਦੁਖ ਦ੍ਵੈਤ ਸੁ, ਏਕ ਅਖੰਡ ਦ੍ਵੈਤ ਹਰਾਵੈ।
ਬੁਕਣ ਸ਼ੇਰ ਅਹੇ ਉਲਟੀ ਭਵ, ਨਿੰਦਾ ਨਾਸ ਗ੍ਰੀਬੀ ਹੀ ਆਵੈ ॥੬੨॥
ਜਪੁ ਪਾਠ ਕਰੇ ਮਨ ਲਾਇ ਪ੍ਰੀਤ ਸੋ, ਦੇਵਤੇ ਆਣ ਦੀਦਾਰ ਕਰੈਂ ਗੇ।
ਸਿੱਧ ਸੋ ਗੋਰਖ ਆਦਿਕ ਨਾਥ, ਸਦਾ ਤਿਸ ਸਿੱਖ ਕੋ ਕਾਜ ਧਰੈਂ ਗੇ।
ਦਤ ਤ੍ਰੇਵ ਭਸੁੰਡ ਸੋ ਕਾਗ ਸੇ, ਹਾਥ ਕੋ ਜੋੜ ਕੇ ਬੰਦ ਰਰੈਂ ਗੇ।
ਮਨੂ ਆਦਿਕ ਤੇ ਰਘੁ ਰਾਜ ਜਹੇ, ਸਦਹੀ ਭਗਤੀ ਕਰ ਪਾਨ ਭਰੈਂ ਗੇ।੬੩।
ਭਰਥਰ ਮੰਗਲ ਹੋਇ ਹਜ਼ੂਰੀਏ, ਭੰਗਰ ਨਾਥ ਸੇ ਪਾਦ ਪਖੈਂ ਗੇ।
ਸ਼ਿਵਜੀ ਉਚਰੇ ਜਸ ਤਾਹਿ ਮਹਾਤਮ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਸਦ ਹੂੰ ਤਹਿ ਦੁਆਰ ਰਪੈਂ ਗੇ।
ਬਿਸ਼ਨ ਭੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖ ਨਿਹਾਲ ਹ੍ਵੈ, ਹੋ ਨਿਹਕਾਮ ਜੋ ਜਾਪ ਜਪੈਂ ਗੇ।
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ, ਪ੍ਰਭੁ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਇ ਕੇ ਦ੍ਵੈਤ ਹਤੈਂ ਗੇ।੬੪।
ਦੋਹਿਰਾ—ਮਹਿਮਾ ਅਗਮ ਅਗਾਧ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਜਪੁ ਸਭ ਸਿਰ ਮੋਰ।
ਸਾਰਦ ਨਾਰਦ ਗਨਪਤੀ, ਧੰਨ ਕਹੈ ਕਰਿ ਜੋਰ ॥੬੫॥

-- ਅਨੰਦ ਛੰਦ --

ਪਾਠੀਆਂ ਦੇ ਜਨਮ ਸਫਲ ਆਜਜੀ। ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੈ ਸਿਰਤਾਜ ਜੀ।
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਤਾਰੇ ਆਪ ਕੋ ਹਰੀ ਗੁਰਦਇਆਲ ਜੀ ਕਰੇ ਦਾ ਜਾਪ ਕੋ।
ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਹੈ ਨਿਮਾਣਾ ਆਦਮੀ। ਹਰਿ ਜੂ ਨਰੈਣ ਪਾਠ ਕਰੇ ਯਾਦਮੀ।
ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹਰੀ ਬਲਬੀਰ ਹੈ। ਹਾਜ਼ਰ ਹਜ਼ੂਰ ਸਿੰਘ ਬਡੋ ਪੀਰ ਹੈ।
ਇੰਦ੍ਰ ਮ੍ਰਿਗੇਸ਼ ਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਹਰੀ ਹੈ। ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਪਾਠ ਕਰੀ ਹੈ।
ਏਕੋ ਹੈ ਮਹਿੰਦ੍ਰ ਮ੍ਰਿਗ ਰਾਜ ਜੀ। ਪਾਠੀਆਂ ਦੇ ਜਨਮ ਸਫਲ ਆਜਜੀ।੬੭।
ਸਿੰਘ ਹੈ ਅਜੈਬ ਤੇ ਚੰਨਣ ਸ਼ੇਰ ਜੀ। ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਮੰਗਲ ਹਰੀ ਦਲੇਰ ਜੀ।
ਉਜਾਗਰ ਮ੍ਰਿਗਿੰਦ ਲਛਮਣ ਹਰੀ ਹੈ। ਮੂਲ ਸਿੰਘ ਪੋਠੋਹਾਰ ਪਾਠ ਕਰੀ ਹੈ।
ਰਾਮਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਸੋਣਸਿੰਘ ਟੇਕ ਹੈ। ਦਸੌਂਦਾ ਸਿੰਘ ਹਰਿਵਰਿਆਮ ਏਕ ਹੈ।
ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਬੀ.ਏ. ਅਭਿਆਸੀ ਸਚੜਾ। ਹੀਰਾ ਮ੍ਰਿਗਿੰਦ ਨਹੀਂ ਕਦੇ ਕਚੜਾ।

ਮਿਹਰ ਮ੍ਰਿਗੇਸ਼ ਗੁਰਦਿਤ ਹਰੀ ਹੈ ਦਯਾ *ਪੰਚਾਨਨਿ. ਆਸਾ ਸਿੰਘ ਕਰੀ ਹੈ।
ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਬਾਬੂ ਮ੍ਰਿਗੇਸ਼ ਏਕ ਹੈ। ਕੇਹਰ *ਕੇਹਰ ਹਟਵਾਲੇ ਟੇਕ ਹੈ।।੬੯॥
ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਜੈਲਦਾਰ ਤੂੜ ਹਰੀ ਹੈ। ਗੁਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ ਮਿਲ ਸੁਖ ਲਰੀ ਹੈ।
ਗੁਰੂਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਚੌਂਤੀ ਚਕੋਂ ਆਯਾ। ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਕਰੇ ਪਾਠ ਭਾਯਾ।
ਕੇਸਵ *ਮ੍ਰਿਗਿੰਦ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੇਸੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਦੇ ਵਿਚ ਚਾਲੀ ਜੋ ਰਖੇਸੀ ਹੈ॥
ਦੋਹਿਰਾ—ਚਾਲੀ ਏ ਨਿਯਮੀ ਕਰੈ, ਖੁਲ੍ਹਾ ਕਰੈ ਪਚਾਸਿ।
ਮਾਈ ਭਾਈ ਮਿਲ ਸਭੈ, ਨੱਬੇ ਕੀਤਾ ਖਾਸ ॥੭੧॥
ਚਾਲੀ ਦਿਨ ਪਾਠ ਕਰਾਯਾ, ਸੰਤ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾਲ।
ਸੇਵਾ ਬਹੁ ਰੱਜ ਕੇ ਕਰੀ, ਹੱਥੀਂ ਸੰਤ ਨਿਹਾਲ ॥੭੨॥
ਜਪੁ ਅਰਥਾਂ ਕਾ ਭੋਗ ਪਾਇ, ਬੋਲੇ ਸੰਤ ਰਸਾਲ।
ਭਰਿਆ ਬਹੁਤ ਦੀਵਾਨ ਹੈ, ਭਏ ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥੭੩॥

– ਚੌਪਈ –

ਸੰਤ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੈਸੇ। ਘੋਲੀਏ ਸੰਤ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਹੈ ਸੇ।
ਹੋਰ ਅਨਿਕ ਮਹਾਤਮਾ ਸੋਹੈ। ਤਾਬਿਆ ਮਹਾਰਾਜ ਸੰਤ ਤੌਂ ਹੈ ॥੭੪॥
ਸੰਗਤਿ ਜੀ ਸੁਨੀਏ ਧਰਿ ਭਾਊ। ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਮੈਂ ਉਮਰ ਸਚਾਊ।
ਬਹੁਤ ਪੜ੍ਹਾਏ ਕਰੇ ਗਿਆਨੀ। ਸਿਮਰਨ ਜੋੜੇ ਕੋਊ ਧਿਆਨੀ ॥੭੫॥
ਕੋਊ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਭਹੀ ਭੂਲੇ। ਕੋ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨੇ ਅਨਕੂਲੇ।
ਕਈ ਪੂਰਨ ਪੜੇ ਨਾ ਜੋਈ। ਘਰ ਆਪਣੇ ਮੇਂ ਵੜੈਂ ਹੈ ਸੋਈ ॥੭੬॥
ਸੰਤ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਖਰ ਪੜਾਏ। ਕੀਏ ਸਫਲ ਮਨ ਸੇਵਾ ਲਾਏ।
ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕੋ ਦੀਨੋ ਦਾਨਾ। ਜੋ ਹਮਰੇ ਪਹਿ ਗੁਰੂ ਖਜਾਨਾ ॥੭੭॥
ਆਤਮ ਅਭਿਆਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਜੋਈ। ਦੀਨੀ ਇਸ ਕੋ ਸਭ ਹੀ ਸੋਈ।
ਆਪਣੇ ਥਾਨ ਪੜਾਵਨ ਹੇਤਾ। ਸੇਵਾ ਇਸ ਕੋ ਸਭ ਹਮ ਦੇਤਾ ॥੭੮॥
ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਪੜਾਵੈ। ਸਭ ਕਿਛੁ ਮੈਂ ਦੀਨਾ ਇਸ ਭਾਵੈ।

---

*ਸਿੰਘ।

ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗਿਆਨਾ । ਗੁਪਤ ਨ ਇਸਤੇ ਰਾਖਨਿ ਠਾਨਾ॥੭੯॥
ਜੋ ਕੁਛ ਹਮਰਾ, ਹਮ ਨੇ ਦੀਨਾ । ਰਾਜੀ ਰਹੇ ਕੇ ਦੁਖੈ ਨ ਚੀਨਾ।
ਸੰਗਤਿ ਬਿਸਮ ਰੰਗ ਮੇਂ ਹੋਈ।ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਮਨ ਅਚਲ ਬਿਰੋਈ॥੮੦॥
ਇਕ ਸਿੰਘ ਸੰਤਾਂ ਕੋ ਕਹਿ ਬਾਤਾ। ਕਿਆ ਇਸ ਕੋ ਦੀਨਾ ਬਖਿਯਾਤਾ।
ਝੋਲੀ ਸਭਹੀ ਦੀਨੀ ਝਾਰੀ। ਹਮ ਐਵੇਂ ਹੀ ਉਮਰ ਗੁਜਾਰੀ ॥੮੧॥
ਸੰਤ ਹਸੇ ਕਹਿ ਪ੍ਰੇਮ ਸਮੇਤਾ। ਹਮਨੇ ਸਭ ਕਛੁ ਅਪਣਾ ਦੇਤਾ।
ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੋ ਇਨ ਸੋ ਸੁਖ ਹੋਵੈ। ਸੁਣ ਚੁਪ ਹੋਇ ਸਭੈ ਨਰਿ ਜੋਵੈ ॥੮੨॥

– ਸੋਰਠਾ –

ਵਿਰਲੇ ਹੋਤ ਬਿਬੇਕ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰਲਾ ਬਨੇ।
ਸਰਧਾ ਹੋਤ ਇਕੇਕ, ਤਾਂਹੀ ਕੋਟਿਨਿ ਮੇਂ ਕੋਈ ॥੮੩॥

-- ਚੌਪਈ –

ਇਕ ਲੱਖ ਅਠਾਈ ਹਜਾਰ ਸੌਂ ਭਯੋ। ਅਖੰਡਪਾਠ ਕਰ ਅਰਦਾਸਾ ਕਯੋ।
ਸ੍ਰੀ ਜਪੁ ਨੀਸਾਣੁ ਕੋ ਪਾਠ ਸੰਪੂਰਨ। ਭਯੋ ਅਨੰਦ ਸੰਗਤਾਂ ਤੂਰਨ ॥੮੪॥
ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਬਹੁਤ ਵਰਤਾਯੋ । ਲੰਗਰ ਛਕ ਪ੍ਰੇਮੀ ਤ੍ਰਿਪਤਾਯੋ।
ਸਚਖੰਡ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਚੇਤਾ। ਪਾਠ ਭਯੋ ਰਸ ਅਧਿਕ ਸਮੇਤਾ ॥੮੫॥
ਜੈ ਜੈਕਾਰ ਸੰਤ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇਰੇ । ਮਿਲੈ ਸੰਗਤਾਂ ਕਰਤ ਘਨੇਰੇ।
ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਰਸ ਮਗਨ ਅਬੋਲਾ। ਭਗਤਿ ਸਿਰੋਪਾਉ ਮਿਲਾ ਅਮੋਲਾ।
ਪ੍ਰੀਤੀ ਚੋਲਾ ਗਰਿ ਮੇਂ ਪਾਯਾ । ਗ੍ਰੀਬੀ ਕਾ ਸਿਰ ਛਤ੍ਰ ਝੁਲਾਯਾ।
ਮਨ ਥਿਰੁਤਾਈ ਸਿੰਘਾਸਨ ਦੀਨਾ। ਪਰਉਪਕਾਰ ਸੰਤ ਜੀ ਕੀਨਾ॥੮੭॥
ਇਕ ਸੌ ਪੱਚੀ ਸਿੰਘ ਸਜਾਏ । ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇ ਪ੍ਰੇਮ ਲਿਵ ਲਾਏ।
ਖੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਨਾਨਾ ਬਿਧ ਭਾਜੀ । ਪ੍ਰਸ਼ਾਦੇ ਛਕ ਸੰਤ ਸਮਾਜੀ ॥੮੮॥
ਵਾਕ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸੇ ਆਯਾ। ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਸਗਲ ਭੈ ਜਾਯਾ।
ਸੋਰਠ ਪੰਚਮ ਗੁਰੂ ਉਚਾਰਾ। ਜਪੁ ਪ੍ਰਯੋਗ ਇਉਂ ਕੀਤਾ ਸਾਰਾ ॥੮੯॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਆਠ ਪਹਿਰ ਜਪਿਹੋ ਸਦਾ, ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ।
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹਰਿ, ਮਨ ਤਨ ਅਰਪਹੁ ਸੇਵ ॥੯੦॥
ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਰਹਿਣੀ ਰਹੋ, ਮਨ ਮੇਂ ਗਿਆਨ ਅਖੰਡ।
ਭਗਤ ਮੁਖੋਂ ਵੈਰਾਗ ਤਨ, ਦ੍ਵੈਤ ਨਾਸ ਅਘ ਖੰਡ ॥੯੧॥
ਐਸੇ ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੋ, ਸੰਤ ਗੁਰੁਮੁਖ ਆਪ।
ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਸੁਖ ਮਹਿ ਕੀਆ, ਜਗਤ ਭਯੋ ਪ੍ਰਤਾਪ ॥੯੨॥

– ਚੌਪਈ –

ਸੰਤ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਮਸਤੂਆਣਾ । ਜੋੜ ਮੇਲ ਤਾਂਕੇ ਹਿਤ ਜਾਣਾ।
ਦੋਇ ਸਿੰਘ ਲੈ ਚਲੇ ਪਿਆਰੇ। ਗੁਰ ਸਾਗਰ ਪਹੁੰਚੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥੯੩॥
ਰਾਤ ਦੀਵਾਨ ਮੇਂ ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰਾ। ਅਠਾਰਾਂ ਮਾਘ ਕੋ ਸੰਤ ਪਿਆਰਾ।
ਸੂਹੀ ਵਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਭਾਖਾ। ਉਡਤੇ ਕਉ ਉਡਤਾ ਮਿਲੈ ਆਖਾ ॥੯੪॥
ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਪਰ ਕਥਾ ਉਚਾਰੀ। ਜਲ ਮੇਂ ਜਲ ਮਿਲ ਭੇਦ ਨਿਵਾਰੀ।
ਅਗਨ ਸੰਗ ਅਗਨੀ ਮਿਲ ਜਾਈ।ਪਉਣ ਮਿਲੀ ਸੰਗ ਪਉਣ ਉਡਾਈ।੯੫।
ਧਰਤੀ ਤੱਤ ਧਰਾ ਸੰਗ ਮੇਲਾ । ਅਕਾਸ਼ ਮਿਲੇ ਅਕਾਸ਼ ਸੁਹੇਲਾ।
ਐਸੇ ਤੱਤ ਸੰਤ ਜੀ ਮੇਲੇ। ਆਪ ਸੁਧ ਸੰਗ ਮਿਲੇ ਅਕੇਲੇ ॥੯੬॥
ਸ਼ੋਕ ਸਮੁੰਦ ਤੇ ਪਏ ਹੈ ਪਾਰਾ । ਆਤਮ ਵੇਤੇ ਸੰਤ ਉਚਾਰਾ।
ਸੋਚਨ ਯੋਗ ਨ ਬਾਬਾ ਜੀ ਹੈ। ਜੋਤੀ ਰੂਪ ਭਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੈ ॥੯੭।
ਉੱਨੀ ਮਾਘ ਫਿਰ ਆਇ ਦੀਵਾਨੰ। ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਆਗੇ ਕਰ ਵਖਯਾਨੰ।
ਅਕਾਲੀ ਬਿਹੰਗਮ ਮਿਲੇ ਤਮਾਮਾ। ਇਕ ਸੌ ਇਕ ਪਾਠ ਅਭਿਰਾਮਾ।੯੮।
ਭੋਗ ਪਾਇ ਉਚਾਰੀ ਬਿਨਤੀ। ਸੰਤ ਜੀ ਕਰੋ ਵਖਿਯਾਨ ਅਗਿਨਤੀ।
ਸੰਤਾਂ ਇਉਂ ਜਸ ਸੰਤ ਉਚਾਰਾ। ਸੁਣੋ ਗੁਰਮੁਖੋ ਲਿਖਾ ਸੁਧਾਰਾ ॥੯੯॥

ਕਬਿੱਤ–ਅਤਰ ਦੀ ਸ਼ੀਸ਼ੀ ਜਿਵੇਂ ਮਹਿਕੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ, ਆਵੇ ਜਾਂ ਸੁਗੰਧੀ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੈ। ਖਿੜ ਜਾਂਦੇ ਰਿਦੇ ਅਤੇ ਹੁੰਦੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਮੁਖ, ਆਖਦੇ ਸੁਗੰਧੀ ਏਹੁ ਬੜੀ ਮਹਿਕੰਨ ਹੈ। ਉਡ ਜਾਂਦੀ ਬਦਬੂਇ

ਖੁਸ਼ਬੂਇ ਫੈਲ ਜਾਂਦੀ, ਛੋਟੇ ਵਡੇ ਆਖਦੇ ਏਹੁ ਸ਼ੀਸ਼ੀ ਸੁਖਦੰਨ ਹੈ। ਰਾਜਾ ਰੰਕ ਕਾਇਰ ਤੇ ਸੂਰਮੇ ਬਹਾਦਰ ਕੋ, ਅਤਰ ਦੀ ਮਹਿਕ ਬਣਾਵੇ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੈ॥੧੦੦॥ *ਹਰੀ ਮੁਸ਼ਕੰਬਰ ਜੀ ਤੈਸੇ ਹੈ ਅਤਰ ਰੂਪ, ਸਾਧ ਸੰਗ ਸਭਾ ਵਿਚ ਮਹਿਕਦੇ ਅਪਾਰ ਹੈ। ਰੂਹਾਂ ਸਭ ਉਤੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਫੈਂਕਦੇ ਅਤਰ ਸੰਦੀ, ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੁਖ ਕਾਰ ਹੈ। ਖਿੜੇ ਸੁਣ ਰਿਦੇ ਸੋਭਾ ਹਰੀ ਮੁਸ਼ਕੰਬਰ ਕੀ, ਧੰਨ ਧੰਨ ਕੀਰਤੀ ਦੀ ਆਵੇ ਮਹਿਕਾਰ ਹੈ। ਬਡੇ ਛੋਟੇ ਰਾਜਾ ਤੇ ਕੰਗਾਲ ਸਭ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ, ਭਗਤੀ ਸੁਗੰਧੀ ਦੀ ਏਹੁ ਲਗੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਹੈ॥੧੦੧॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਬਿਨਾਂ ਸੰਤ ਬੇਦ ਮੱਤ ਕਹੈ, ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਈਰਖਾ ਮਿਟਾਈ ਸੁਖਦਾਨੀ ਐ। ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਆਏ ਜਗ ਜੀਉ ਤਾਰਨੇ ਨੂੰ, ਹਿਰਸ ਹੰਕਾਰ ਵਾਲੀ ਕੀਨੀ ਇਨ ਹਾਨੀ ਐ। ਕਾਮ ਨਾਹੀ ਕ੍ਰੋਧ ਨਾਹੀ ਲੋਭ ਮੋਹ ਬਿਕਾਰ ਨਾਹੀ, ਕਟੇ ਅਗਿਆਨ ਤਾਈਂ ਦਾਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਐ। ਦੇਹ ਅਧਿਆਸ ਨਾਸ ਭਯਾ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਕਾ, ਆਤਮਾ ਅਖੰਡ ਲੀਨ ਦੂਤੀ ਨਹਿ ਭਾਨੀ ਐ॥੧੦੨॥ ਏਕ ਅਹੈ ਦੋਇ ਨਹੀਂ ਊਚ ਨੀਚ ਕੋਇ ਨਹੀਂ, ਈਸ਼ਰ ਤੇ ਜੀਵ ਦੁਈ ਕਲਪੇ ਅਗਿਆਨ ਹੈ। ਮਾਯਾ ਅਵਿੱਦਯਾ, ਅਸੰਮਤਾ, ਦ੍ਵੈਖ, ਰਾਗ, ਅਭਿਨਵੇਸ, ਪੰਚ ਨਹੀਂ ਰਿਦੇ ਜਿਸ ਗਿਆਨ ਹੈ। ਕਰਤਾ ਕਰਮ ਕ੍ਰਿਆ, ਧਿਆਵਤਾ ਧਿਆਨ ਧੇਇ, ਤ੍ਰਿਪੁਟੀ ਦਾ ਤੁਰੀ ਮਧ ਹੂਆ ਸਭ ਹਾਨ ਹੈ। ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਭੇਦ ਸਭ ਬੇਦ ਔ ਕਤੇਬ ਨਹੀਂ, ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਧ ਮਿਲੇ ਭਯੇ ਬਿਗਿਆਨ ਹੈ॥੧੦੩॥ ਬੇਦ ਚਾਰੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ, ਸ਼ਾਂਤ ਧਾਰੀ ਬਿਸ਼ਨੂੰ ਸੇ, ਤਪ ਧਾਰੀ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਸੇ, ਅਚਾਰਜ ਬਿਆਸ ਹੈ। ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਨਿਕਾਦਿਕ ਸੇ, ਅਲੇਪਤਾ ਜਨਕ ਜੈਸੇ, ਉਦਾਸੀਨ ਮਾਰਕੰਡੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਨਾਸ ਹੈ। ਭਰਥਰੀ ਤਿਆਗ ਜੈਸੇ, ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਜੋਗ ਹੈ ਸੇ, ਜਾਪੀ ਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਗ ਤੈਸੇ, ਦੱਤ ਸੰਨਿਆਸ ਹੈ। ਆਗਿਆ ਪਾਲ ਰਾਮ ਜੈਸੇ, ਦਾਨੀ ਹਰੀ ਚੰਦ ਵੈਸੇ,

*ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ।

ਹਰੀ ਮੁਸ਼ਕੰਬਰ ਜੀ ਸੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ॥੧੦੪॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਪਰਉਪਕਾਰ ਬਿਅੰਤ ਕਰ, ਕੀਰਤਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾਨ।
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕਾਲਜ ਬਣੇ, ਸੰਤ ਘਾਲਨਾ ਜਾਨ॥੧੦੫॥
ਸੰਤ ਆਪਣੀ ਜੋਤਿ ਮੇਂ, ਮਿਲਕੇ ਗਏ ਸਮਾਇ।
ਏਹੁ ਸਾਰੇ ਜੋ ਆਇ ਕੇ, ਗੁਰਮੁਖ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ॥੧੦੬॥

ਕਬਿੱਤ—ਹਾਥੀ ਅਸਵਾਰ ਹੋਇ ਇੰਦ੍ਰ ਸੁਰਗ ਆਏ, ਬੈਲ ਅਸਵਾਰੀ ਆਇ ਸ਼ਿਵ ਭਗਵਾਨ ਹੈ। ਕਾਕ ਭਸੁੰਡ ਆਇ ਜਸ ਗਾਵੇ ਗੁਰ ਸਿਖ ਜੂ ਕਾ, ਸੀਤਲਾ ਸਵਾਰੀ ਖਰ ਆਈ ਜਸ ਗਾਨ ਹੈ। ਧਰਮ ਪਿਆਰਾ ਭੈਸੇ ਹੋਇ ਅਸਵਾਰਾ ਤਬ, ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਆਏ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਨ ਹੈ। ਕੱਕਰ ਬਸੇਂਦੀ ਪਾਰਬਤੀ ਤਬ ਚਲ ਆਈ, ਬੂਝਨਹਾਰੇ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਮੁਨ ਆਏ ਇਸ ਥਾਨ ਹੈ॥੧੦੭॥ ਆਯਾ ਨਰ ਸਿੰਘ ਜਸ ਗਾਵਨੇ ਦੇ ਲਈ ਤਬ, ਘੀਸ ਅਸਵਾਰੀ ਜੋ ਕੁੰਬੇਰ ਆਯਾ ਮਾਨ ਹੈ। ਮੂਸੇ ਅਸਵਾਰੀ ਹੈ ਗਨੇਸ਼ ਤਬ ਚਲ ਆਯਾ, ਕਛਪਾ ਉਤਾਰ ਸੰਖ ਵਾਵੇ ਸ੍ਰੀ ਕਾਨ੍ਹ ਹੈ। ਵਿਚ ਅਸਮਾਨ ਸੰਦੇ ਮੰਡਪ ਸਜਾਏ ਖੂਬ, ਕਟਕੇ ਦ੍ਵੈਤ ਸੰਤ ਚਲਦੇ ਸੁਜਾਨ ਹੈ। ਮੁਕਤੀ ਜੋ ਲਾੜ੍ਹੀ ਬਿਆਹੀ ਸੰਤ ਗੁਰਸਿਖ ਜੂ ਨੇ, ਗੋਤਮ ਸਵਾਰੀ ਸਹੇ ਆਯਾ ਜਸ ਭਾਨ ਹੈ॥੧੦੮॥ ਸਿੰਘ ਅਸਵਾਰੀ ਕਰ ਆਈ ਚੰਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ, ਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਹੂੰ ਕੇ ਗਾਵੇ ਰੁਚਿ ਠਾਨ ਹੈ। ਅਗਨੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਆਯਾ ਗੁਣ ਗਾਵਨੇ ਨੋ, ਕੀਟੀ ਅਸਵਾਰੀ ਸ਼ਨੀ ਗਾਵੇ ਗੁਨ ਵਾਨ ਹੈ। ਪ੍ਰਬਤਾਂ ਨਿਵਾਸੀ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਸ ਗਾਂਵਦੇ ਹੈਂ, ਕਛੂਆ ਬਾਵਨ ਜਸ ਗਾਵੇ ਮਿਹਮਾਨ ਹੈ। ਕੁਤਰੇ ਸਵਾਰ ਬ੍ਰਿਸਪਤ ਗੁਣ ਗਾਂਵਦਾ ਹੈ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਜਸ ਕਰੇ ਸਸ ਭਾਨ ਹੈ॥੧੦੯॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਜਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਪ੍ਰਭੁ, ਪਹੁੰਚੇ ਸੰਤ ਅਨੂਪ।
ਸੁਰੇ ਦੇਵਤਾ ਜਸ ਰਰੈ, ਸਤਿ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ॥੧੧੦॥

*ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ।

– ਖਿਜੈ ਦੰਡਕਾ –

ਮਰਨੇ ਹਾਰ ਨਾ ਸੰਤ ਅਨੰਤ ਜੀ ਕੇ, ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਮੇਂ ਕਰਗੇ ਸਮਾਵਨਾ ਜੀ। ਕਾਲਜ ਬਨਾਯਾ ਖਾਲਸਾ ਵਿਦਿਆ ਕੋ, ਪੰਥ ਪਿਆਰਿਆਂ ਚੰਗਾ ਚਲਾਵਨਾ ਜੀ। ਸੰਤ ਜਿਵੇਂ ਚਲਾਂਵਦੇ ਕਾਜ ਸਾਰੇ, ਤਿਵੇਂ ਸੰਗਤੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਵਨਾ ਜੀ। ਸੰਤ ਜਿਵੇਂ ਕਰਾਂਵਦੇ ਸੇਵ ਸਭ ਤੋਂ, ਤਿਵੇਂ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਵਨਾ ਜੀ। ਸੰਤ ਜਿਵੇਂ ਅਖੰਡ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤ ਲਾਉਂਦੇ, ਤਿਵੇਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੰਤ ਧਿਆਵਨਾ ਜੀ। ਸੰਤ ਜਿਵੇਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ, ਤਿਵੇਂ ਮੰਨ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਗਾਵਨਾ ਜੀ ॥੧੧੧॥ ਪਉਣ ਰੋਂਵਦੀ ਜ਼ਾਰੋ ਜ਼ਾਰ ਪਈ, ਰੁਕ ਜਾਂਵਦੀ ਕਰੇ ਵਿਰਲਾਪ ਬਹੁਤਾ। ਜਦੋਂ ਸੰਤ ਮਹਾਤਮਾਂ ਜੋਤ ਰਲਗੇ, ਭਾਰਤ ਕਰਦਾ ਪਸਚਾਤਾਪ ਬਹੁਤਾ। ਬ੍ਰਿਛ ਰੋਂਵਦੇ ਬਾਗ ਦੇ ਪੰਖ ਰੁੰਨੇ, ਬੁਲਬੁਲ ਪਾਂਵਦੀ ਕੀਰਨੇ ਬੈਠ ਡਾਲੀ। ਸੀਨੇ ਵਿਚ ਕਟਾਰੀਆਂ ਵਜ ਗਈਆਂ, ਚਲੇ ਜਾਂਵਦੇ ਬਾਗ ਦੇ ਕੁਲ ਮਾਲੀ। ਸ਼ੋਕ ਪਿਆ ਜਹਾਨ ਮਹਾਨ ਸਾਰੇ, ਸਚੇ ਕੌਮ ਕੇ ਟੁੱਟ ਗੁਲਾਲ ਗਏ। ਸਤਾਰੇ ਹਿੰਦ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਹੈਸਨ, ਚਮਕ ਕੀਰਤੀ ਛੱਟਾ ਖਿੰਡਾਲ ਗਏ ॥੧੧੨॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਕੀਤਾ ਪਰਉਪਕਾਰ ਜਿਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਧਿਕ ਛਕਾਇ।
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦ ਮੇਂ, ਰਹੇ ਜੋ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇ ॥੧੧੩॥
ਧੰਨ ਕਮਾਈ ਸੰਤ ਕੀ, ਗੁਰ ਘਰ ਸੇਵ ਕਮਾਇ।
ਧੰਨ ਮਾਤਾ ਤਿਨ ਕੇ ਪਿਤਾ, ਜਿਨ ਅਸ ਸੁਤ ਉਪਜਾਇ॥੧੧੪॥

– ਚੌਪਈ –

ਇਉਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੰਤ ਜੀ ਕੀਨਾ। ਜੋੜ ਮੇਲ ਸੰਪੂਰਨ ਚੀਨਾ।
ਆਨ ਕਾਂਝਲੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੇਰੇ। ਲਾਇ ਦੀਵਾਨ ਪ੍ਰੇਮ ਘਨੇਰੇ ॥੧੧੫॥
ਐਸੇ ਬਚਨ ਉਚਾਰਤ ਭਏ। ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਠਹਿਰਏ।
ਮੈਂ ਕਮਲੀ ਦਾ ਬੇੜਾ ਸੁਆਮੀ। ਪਾਰ ਕਰੋ ਗੁਰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੧੧੬॥
ਕਾਯਾਂ ਡੂਬੈ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰਾ। ਤਾਰ ਬਾਪੁ ਬੀਠੁਲ ਕਰਤਾਰਾ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰੇ। ਸਰਣ ਭੁਜਾਂ ਦੇਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੇ ॥੧੧੭॥
ਮੈਂ ਆਪੋਂ ਤਰਣੇ ਨਹੀ ਜਾਨੋ। ਤਾਰੋ ਸਤਿਗੁਰ ਕਰੁਣਾ ਠਾਨੋ।
ਐਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਵਖਯਾਨਾ। ਕਰ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਸੰਤ ਸੁਜਾਨਾ ॥੧੧੮॥
ਸੰਤ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੋ ਮਿਲ ਮੀਤਾ। ਚਰਨੀ ਹਾਥ ਲਾਇ ਚਲੇ ਪ੍ਰੀਤਾ।
ਲੱਡੇ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਿਆਰੇ। ਰਹੇ ਰਾਤ ਆਇ ਪਾਸ ਤਹਾਂ ਰੇ॥੧੧੯॥
ਸਵੇਰੇ ਕਥਾ ਕਰੀ ਹਿਤ ਜਾਨਾ। ਸੰਗਤਿ ਮਿਲੀ ਭਾਉ ਕੋ ਠਾਨਾ।
ਗਾਡੀ ਚੜ ਬੋਪਾਰਾਇ ਆਏ। ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਸੁਖ ਅਧਿਕ ਪੁਚਾਏ॥੧੨੦॥
ਕਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਬਾਈ ਮਾਘ ਆਏ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਤਹਿ ਲੀਆ ਕਰਾਏ।
ਤਖਾਨ ਬੱਧ ਸੰਗਤਿ ਲੈ ਆਈ। ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਮੇਂ ਸੇਵ ਕਰਾਈ ॥੧੨੧॥
ਮਾਰੂ ਸੋਲਹੇ ਸੰਥਾ ਹੋਈ। ਨਿੱਤ ਚਲੈ ਸੰਗਤਿ ਪੜ੍ਹ ਸੋਈ।
ਪੰਜ ਦਿਨ ਤਖਾਨ ਬੱਧ ਮੇਂ ਰਹੇ। ਸੰਤਾਲੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਹੇ॥੧੨੨॥
ਕੈਲ ਪੁਰ ਆਏ ਸੰਤ ਦਿਆਲਾ। ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਸਾਲਾ।
ਸੰਗ੍ਰਾਂਦ ਫੱਗਣ ਕੋ ਸੁਧਾ ਬਣਾਯੋ। ਚਾਲੀ ਸਿੰਘਾਂ ਭਲੇ ਛਕਾਯੋ ॥੧੨੩॥
ਬੋਪਾਰਾਇ ਰਹੇ ਫਿਰ ਆਈ। ਸੱਤ ਦਿਨ ਸੰਥਾ ਹੋਤ ਸਵਾਈ।
ਅੱਠ ਫਗਣ ਕੋ ਲਿੱਤ੍ਰੀ ਆਏ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੀਹ ਸਿੰਘਾਂ ਕੋ ਛਕਾਏ॥੧੨੪॥
ਟਾਹਲੀ ਆਣੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਈ। ਸੀਲੋਆਣੀ ਥਿਰੇ ਗੁਸਾਈ।
ਭੂਲੇ ਸਿੰਘ ਅਨ੍ਹੇਰੇ ਰਾਹਾ। ਸੰਤ ਆਨ ਮਗ ਸਿੰਘਨ ਪਾਹਾ ॥੧੨੫॥
ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੁਨਾਯੋ। ਗੁਰੂਆਂ ਸਿਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਗਾਯੋ।
ਏਕ ਬਘਿਆੜ ਸਿੰਘ ਕੋ ਆਯਾ। ਰਾਤੀ ਬਾਹਰ ਬੈਠੇ ਜਾਯਾ ॥੧੨੬॥
ਸੰਤ ਨੇਜਾ ਗਹਿ ਜਬੈ ਹਿਲਾਯਾ। ਗਯੋ ਦੂਰ ਸਿੱਖ ਰੱਛ ਕਰਾਯਾ।
ਅਠੂਰ ਗੁਰੂਦੁਆਰੇ ਮੇਂ ਆਏ। ਬਾਰਾਂ ਫੱਗਣ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ॥੧੨੭॥
ਨੀਂਵ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਕੀ ਰਾਖੀ। ਸੰਗਤ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਅਭਿਲਾਖੀ।
ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਮੇਂ ਭਯੋ ਤਿਆਰਾ। ਲੰਗਰ ਚਾਲੈ ਤਹਾਂ ਅਪਾਰਾ ॥੧੨੮॥
ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਸਰ ਤਖਤੂਪੁਰ ਮੇਂ। ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਨ੍ਹਾਵਤ ਭੇ ਸਰ ਮੇਂ।

ਲਾਇ ਦੀਵਾਨ ਭਲਾ ਉਪਦੇਸਾ। ਇਕ ਸੌ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਚੇਸਾ॥੧੨੯॥
ਧੂੜ ਕੋਟ ਹੈ ਆਨ ਬਿਰਾਜੇ। ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਕਲਮਲਿ ਸਭ ਭਾਜੇ।
ਮਨ ਬੇਲ ਹੈ ਜਾਨੋ ਪਿਆਰੇ। ਖਾਤੇ ਮੋਹ ਪਰੇ ਪਾਤਾਰੇ॥੧੩੦॥
ਊਚ ਆਸਰਾ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ। ਮਿਲੇ ਚੜੇ ਮਨ ਨਾਮ ਕੀ ਰੰਗਤਿ।
ਧਰਤੀ ਜਗਤ ਕੀ ਹੈ ਵਡਿਆਈ। ਪਸਰੀ ਬੇਲ ਪੈਰ ਤਲ ਆਈ॥੧੩੧॥
ਮੰਦੂ ਦੇਹ ਮਨ ਹੈ ਕੁਤਵਾਲਾ। ਸਾਫ ਕਮਰੇ ਰਾਖੇ ਸੁਖ ਭਾਲਾ।
ਬੇ ਸਫਾਈ ਡੰਡ ਭੁਗਾਈ। ਵਾਰ ਵਾਰ ਜਨਮੈ ਮਰ ਜਾਈ॥੧੩੨॥
ਬੀਚ ਦੀਵਾਨ ਸੁਣਾਇ ਪ੍ਰਚਾਰਾ। ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਾ।
ਪੰਜੇ ਪੈਸੇ ਸਿੱਖ ਨੇ ਦੀਏ। ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਬੰਧ ਮਿਟੀਏ॥੧੩੩॥
ਨਾਰਦ ਸਤਿਸੰਗ ਮਹਿਮਾ ਪੂਛੀ। ਕਿਰਲੇ ਤਜ ਤਨ ਬੱਛਾ ਸੂਛੀ।
ਨਰ ਤਨ ਰਾਜਾ ਕੇ ਜਨਮਾਯਾ। ਸੰਤ ਦਰਸ ਤੇ ਫਲ ਹੈ ਪਾਯਾ॥੧੩੪॥
ਸੁੰਨ ਸਮਾਧੀ ਸੰਤ ਪਿਆਰਾ। ਖਰਚ ਦੀਵਾਨ ਕਾ ਕੀਨਾ ਸਾਰਾ।
ਤਖਤੂ ਪੂਰੇ ਕੀ ਕਮੇਟੀ ਥਿਆਰੇ। ਸੰਤ ਗਏ ਤਹਿ ਗੁਰ ਕੇ ਪਿਆਰੇ॥੧੩੫॥
ਛੇਵੇਂ ਗੁਰ ਕਾ ਥਾਨ ਬਣਾਨਾ। ਕਮੇਟੀ ਰਚੀ ਤਾਹਿ ਹਿਤ ਆਨਾ।
ਆਲੀ ਸ਼ਾਨ ਬਣੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ। ਸਤਾਰਾਂ ਫੱਗਣ ਨੀਂਵ ਉਸਾਰਾ॥੧੩੬॥
ਸ਼ਾਮ ਮੇਂ ਧੂੜ ਕੋਟਿ ਕੋ ਆਏ। ਰਹੇ ਆਨੰਦ ਸਾਥ ਸੁਖ ਪਾਏ।
ਸਤਾਈ ਸਿੰਘਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ। ਪਤੋ ਦੁਪਹਰੇ ਲੰਗਰ ਅਚੀਆ॥੧੩੭॥
ਪਿੰਡ ਲਧਾਈ ਆਨ ਥਿਰਾਏ। ਲਾਇ ਦੀਵਾਨ ਸੋ ਕਥਾ ਕਰਾਏ।
ਸਿੱਖ ਗੁਪਾਲੇ ਜਪੁ ਉਚਾਰਾ। ਦਮਦਮੇਂ ਗੁਰ ਛੇਵੇਂ ਅਗਵਾਰਾ॥੧੩੮॥
ਸਾਖੀ ਸੁਣਾਇ ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਭਾਖਾ। ਕਲਿਆਨ ਸਰ ਗੁਰ ਥਾਂਨ ਹੈ ਆਖਾ।
ਸਰਪ ਕੀੜੇ ਪਏ ਮੁਕਤ ਕਰਾਯੋ। ਗੁਰ ਛੇਵੇਂ ਨਿਜ ਚਰਨ ਛੁਹਾਯੋ॥੧੩੯॥
ਤਿਨ ਅਸਥਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰ ਬਨੇ। ਮਾਯਾ ਇਕਠੀ ਕਰੋ ਇਮ ਭਨੇ।
ਦੋ ਸੌ ਅਪਨੇ ਪਾਸੋਂ ਦੀਨਾ। ਪਿਖ ਨਗਰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਕਰੀਨਾ॥੧੪੦॥
ਮਾਯਾ ਛਿਨ ਮੇਂ ਇਕੱਠੀ ਭਈ। ਗੁਰ ਘਰ ਸੇਵ ਕੀ ਚੇਰੀ ਹਈ।

ਸੰਤਾਂ ਪਿੰਡ ਕਮੇਟੀ ਕੀਨੀ। ਸੋਲਾਂ ਸੌ ਮਾਯਾ ਤਿਹ ਦੀਨੀ॥੧੪੧॥
ਪੰਝੀ ਸਿੰਘਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਏ। ਸੰਗਤਿ ਪੂਰੇ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਏ।
ਏਥੋਂ ਮਾਯਾ ਇੱਟਾਂ ਮਨਾਈ। ਬਿਧੀਚੰਦ ਦੁਸ਼ਾਲੇ ਲੀਨ ਸੁਣਾਈ॥੧੪੨॥
ਦਾਤੇ ਕੋਟਲੇ ਲਾਇ ਦੀਵਾਨਾਂ। ਮੋੜਤਿ ਨਹੀ ਭਗਤਿ ਕਾ ਗਾਨਾਂ।
ਨਾਮ ਦੇਉ ਛਪਰੀ ਬੰਧਵਾਈ। ਭਬੀਖਨ ਕੋ ਲੰਕਾ ਅਰਪਾਈ॥੧੪੩॥
ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਪੰਜ ਤੱਤ ਜਾਨੋ। ਦਯਾ, ਧਰਮ, ਹਿੰਮਤ, ਅਨੁਮਾਨੋ।
ਮੁਹਕਮ, ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਮਿਲੰਤੇ। ਰਚਾ ਖਾਲਸਾ ਇਨ ਤੱਤੰ ਤੇ॥੧੪੪॥
ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕੀਆ ਤਹਿ ਜੋਈ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਹੈਤਾ ਹਿਤ ਦੇਈ।
ਇਟਾਂ ਮਾਯਾ ਕੀਨ ਬਹੁਤੇਰੀ। ਲਧਾਈ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਹਿਤ ਪ੍ਰੇਰੀ॥੧੪੫॥
ਸਭ ਨਗਰ ਕੋ ਸੌਂਪ ਕੇ ਆਏ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤੁਮੇ ਲੇਹੁ ਬਨਾਏ।
ਲੋਕ ਕਹੈ ਤੁਮਰੀ ਹੋਇ ਦਯਾ। ਬਣੈ ਤਬੀ ਜਬ ਆਪਿ ਬਣਇਆ॥੧੪੬॥
ਧੀਰਜ ਦੇ ਕਹਿ ਭਲਾ ਪਿਆਰੇ। ਕਰਹਿ ਸੇਵ ਹਮ ਸੰਗ ਤੁਮਾਰੇ।
ਰਹੋ ਤਿਆਰੀ ਕਰਤੇ ਸਾਰੀ। ਆਵਹਿ ਗੇ ਜਬ ਹੋਇ ਉਸਾਰੀ॥੧੪੭॥
ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਤੇ ਸੰਗਤਿ ਤਬ ਜਾਈ। ਮੋਟਰ ਬੀਚ ਸੰਤ ਲੈ ਆਈ।
ਸਭ ਜੱਥਾ ਭੀ ਸੰਥਾ ਕਰਹੀ। ਲੋਹਗੜ ਬੀਚ ਆਨੰਦ ਉਛਰਹੀ॥੧੪੮॥
ਸਜੇ ਦੀਵਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੁਨਾਵੇਂ। ਭੂਮੀਏ ਕੀ ਸਾਖੀ ਮੁਖ ਗਾਵੇਂ।
ਸ਼ਰਾਬ ਖੰਡਨ ਚੋਰੀ ਕੋ ਤਿਆਗੋ। ਸ੍ਰੇਸਟ ਰਸਤੇ ਸਭ ਨਰ ਲਾਗੋ॥੧੪੯॥
ਸ਼ਰਾਬੀ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਜੀ ਹਟਾਯਾ। ਪੀਤੀ ਜਬ ਮ੍ਰਿਗੀ ਤੇ ਮਰਾਯਾ।
ਵਿਦਯਾ ਹੀਣੀ ਦੁਨੀਆਂ ਭਾਈ। ਅਧੋਗਤੀ ਕੋ ਦੇਖੋ ਜਾਈ॥੧੫੦॥
ਅਸ਼ਟਾਵੱਕਰ ਵਿਦਯਾਵਾਨਾ। ਜਨਕ ਉਪਦੇਸਿ ਦੀਓ ਦੁਖ ਹਾਨਾ।
ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜੈਸੇ ਥੀਆ। ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਲੈਕਚਰ ਦੀਆ॥੧੫੧॥

—ਬਿਜੈਦੰਡਕਾ—

ਸੰਤ ਬੈਠ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗਏ, ਮਾਨੁਸ਼ ਦੇਹ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਉਚਾਰਦੇ ਹੈ।
ਉਤਮ ਬਣੀ ਕਿਉ ਸਭ ਪਰਿੰਦਿਆਂ ਤੋਂ, ਕੋਟੀ ਦੇਇ ਕੇ ਹੋਈ ਪੁਕਾਰਦੇ ਹੈ।

ਬਨ ਬੀਚ ਸੀ ਵੱਸਦੇ ਆਦਿ ਸਾਰੇ, ਪਹਿਲੋਂ ਤੰਬੂ ਤੇ ਕੋਠਿਆਂ ਪਾਂਵਦੇ ਹੈ।
ਰੂਈ ਕੱਢ ਕੇ ਅੱਕ ਕਪਾਹ ਵਿਚੋਂ, ਬਸਤ੍ਰ ਸੋਹਣੇ ਸਭ ਬਣਾਂਵਦੇ ਹੈ।
ਭਾਰ ਤੋਲਿਆਂ ਮਲਮਲ ਰਚ ਸੋਹਣੀ, ਰੇਸ਼ਮ ਮਖਮਲੀ ਸਾਜ ਜਨਾਂਵਦੇ ਹੈ।
ਤੇਲ ਸਰੋਂ ਦਾ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਰੇਲ ਗਾਡੀ, ਬਿਜਲੀ ਇੰਜਨਾਂ ਸਭ ਅਲਾਂਵਦੇ ਹੈ।
ਜੋ ਐਰੋਪਲੈਨ ਤੇ ਤਾਰ ਟੈਲੀ, ਸਭ ਤੂੱਕੀਆਂ ਏਸ ਸੁਨਾਂਵਦੇ ਹੈ।
ਕੁਰਾਨ ਪੋਥੀਆਂ ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਰਚੇ, ਨਿਯਮ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਏਹੁ ਅਲਾਂਵਦੇ ਹੈ।
ਕੁਲ ਤੂੱਕੀਆਂ ਏਸ ਦੀਮਾਗ ਅੰਦਰ, ਉਤਮ ਇਸਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤ ਬਤਾਵਦੇ ਹੈ।
ਆਤਮ ਸੰਦੀ ਤੂੱਕੀ ਸੋ ਪਰਮ ਵੱਡੀ, ਏਹੁ ਭੇਦ ਨੋ ਗੁਰੂ ਬਤਾਂਵਦੇ ਹੈ।
ਅੰਧਕਾਰ ਅਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਦੇ, ਸੁਰਤ ਸ਼ਬਦ ਮੇਂ ਅਜਬ ਬਨਾਂਵਦੇ ਹੈ।
ਮਨ ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤ ਮੇਂ ਪਾਇ ਕਰ ਕੇ, ਬੁਧੀ ਬੋਧ ਕੇ ਥਾਇ ਥਿਰਾਂਵਦੇ ਹੈ।
ਅਖਰ ਪਦ ਤੇ ਧੁਨੀ ਸੁਨਾਇ ਕਰਕੇ, ਨਾਭੀ ਫੁਰਨਾ ਖੂਬ ਜਨਾਂਵਦੇ ਹੈ।
ਅਸਲੀ ਜਾਪੁ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਚੇਤਾਇ ਵਿਚੋਂ, ਅਰਥ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਵਦੇ ਹੈ।
ਦੇਹੀ ਰਾਜਦੁਆਰ ਬਣਾਇ ਸੋਹਣਾ, ਜੀਉ ਸ਼ਬਦ ਵਜੀਰ ਜਿਤਾਂਵਦੇ ਹੈ।
ਨਾਮੁ ਆਸਰੇ ਸੁਰਤਿ ਟਿਕਾਇ ਮੀਤਾ, ਗਿਆਨ ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਵਿਚ ਮਿਲਾਂਵਦੇ ਹੈ।
ਸੁਰਤਿ ਸ਼ਬਦ ਮੇਂ ਹੋਇ ਅਗੰਮ ਪਰੇ, ਏਕਾ ਸ਼ਬਦੁ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟੁ ਦਿਖਾਂਵਦੇ ਹੈ।
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ ਅਭੇਦ ਕੀਨੋ, ਆਪੇ ਆਪਣਾ ਰੂਪ ਸੁਨਾਂਵਦੇ ਹੈ॥੧੫੪॥
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ ਅਭੇਦ ਕੀਨੋ, ਆਪੇ ਆਪਨਾ ਰੂਪ ਸੁਨਾਂਵਦੇ ਹੈ॥੧੫੪॥
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ ਅਭੇਦ ਕੀਨੋ

ਚਿੰਨ ਮਾਤ੍ਰ ਅਖੰਡ ਅਡੰਡ ਏਹੋ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇ ਦੁੰਦ ਹਟਾਂਵਦੇ ਹੈ।
ਬੱਦਲ ਵਿਚ ਅਕਾਸ ਦੇ ਲੀਨ ਹੁੰਦਾ, ਦ੍ਰਿਸ੍ਵਾ ਵਿਚ ਤਿਉਂ ਦ੍ਰਿਸ ਰਲਾਂਵਦੇ ਹੈ।
ਕਨਕ ਕੜੇ ਦੀ ਦੇਇ ਮਿਸਾਲ ਚੰਗੀ, ਜਲ ਤ੍ਰੰਗ ਉਪਾਧ ਮਿਟਾਂਵਦੇ ਹੈ।
ਲੋਹੇ ਇਕ ਦੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਅਨੇਕ ਬਣੇ, ਅੰਤ ਲੋਹੇ ਦੇ ਰੂਪ ਸਮਾਵਦੇ ਹੈ।
ਮਿੱਟੀ ਇਕ ਦੇ ਲੱਖ ਬਣਾਏ ਭਾਂਡੇ, ਮਿਟੀ ਰੂਪ ਹੀ ਦੇਖਣੇ ਆਂਵਦੇ ਹੈ।
ਰੂਈ ਇਕ ਦੇ ਬਸਨ ਬਿਅੰਤ ਹੋਏ, ਇਕ ਰੂਈ ਹੀ ਰੂਪ ਦਿਸਾਂਵਦੇ ਹੈ।੧੫੫।
ਸਹਸ ਘਟਾਂ ਦੇ ਵਿਚ † ਦਿਨੇਸ ਇਕੋ, ਤੈਸੇ ਚੰਦ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਅਲਾਂਵਦੇ ਹੈ।

*ਸੂਰਜ

ਲਖਾਂ ਵਿਚ ਸਰੀਰਾਂ ਦੇ ਜੋਤਿ ਸੋਈ, ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਾਵਦੇ ਹੈ।
ਦੇਹ ਅਧਿਆਸਿ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਰੋਲ ਦਿਤਾ, ਕੋਈ ਸੂਰਮੇ ਆਪ ਬਚਾਵਦੇ ਹੈ।
ਹਉਮੈ ਕਰੇ ਨਵਿਰਤ ਸੋ ਸੂਰਮਾ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਫੁਰਮਾਂਵਦੇ ਹੈ।
ਆਪਾ ਦੇਹਿ ਦਾ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਖੋਇ ਦਿਤਾ, ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਂਵਦੇ ਹੈ।
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈ, ਭਗਤਿ ਕਰਨੀ ਸੰਤ ਸਿਖਾਂਵਦੇ ਹੈ॥
ਦੋਹਿਰਾ—ਸੰਤਨ ਸੰਗ ਉਧਾਰ ਹੋਇ, ਚੜ੍ਹੇ ਨਾਮੁ ਕਾ ਰੰਗ।
ਚਾਲੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਘ ਛਕ, ਲਾਹਾ ਲੀਨ ਅਭੰਗ॥੧੫੭॥

— ਚੌਪਈ —

ਤੀਸ ਫਗਣ ਕੋ ਭਿੰਡਰੀਂ ਆਏ। ਸਵੈਯਾਂ ਵਿਚ ਸੰਥਾ ਗਈ ਭਾਏ।
ਇੰਦ ਗੜ੍ਹ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਏ। ਸੰਤ ਭਿੰਡਰੀਂ ਰਹੇ ਸੁਭਾਏ॥੧੫੮॥
ਵਾਰਾਂ ਵਧੀਕ ਹੋਵਨ ਤਬ ਲਾਗੇ। ਸੁਣੈ ਪ੍ਰੇਮੀ ਆਨੰਦ ਪਾਗੇ।
ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਮਾਹੀਂ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਆਰੰਭਯੋ ਤਾਂਹੀਂ।੧੫੯।
ਸੰਮਤ ਉੱਨੀ ਸੌ ਪਚਾਸੀ। ਤਿੰਨ ਚੇਤਰ ਕੋ ਵੀਰ ਦਿਨਾ ਸੀ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਵਾਰ ਲਗਾਈ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕੋ ਭੋਗ ਸੋ ਪਾਈ॥੧੬੦॥
ਸਲੋਕ ਨਾਵੇਂ ਮਹਿਲ ਉਚਾਰੇ। ਮੁੰਦਾਵਣੀ ਰਾਗੁ ਮਾਲਾ ਬਿਧ ਸਾਰੇ।
ਅਰਥ ਸੁਨਾਏ ਸੰਤ ਦਿਆਲਾ। ਪੰਚ ਕੋਸ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਤ ਨਾਲਾ।੧੬੧।
ਕੀਰਤਨ ਸੰਤ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਗਾਯੋ। ਮਿਲਬੇ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਮੁਖੋਂ ਅਲਾਯੋ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸਦਕਾ ਤੇਰਾ। ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਤੇ ਗਾਇ ਭਲੇਰਾ॥੧੬੨॥
ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕਾ। ਬਿਲਾਵਲੁ ਪੰਜਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰ ਤਾਂ ਕਾ।
ਦੋਵੇਂ ਥਾਂਵ ਰਖੇ ਗੁਰ ਸੂਰੇ। ਸੁਣ ਸੰਗਤਿ ਅਨੰਦ ਭਰਪੂਰੇ॥੧੬੩॥
ਸੰਤ ਜੀ ਬੀਸਵੀਂ ਕਥਾ ਕਰਾਈ। ਗੋਬਿੰਦ ਗੜ੍ਹ ਬਠਿੰਡੇ ਜੋ ਚਲਾਈ।
ਭਈ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਤ ਧਨ ਧੰਨਾ। ਬੀਸ ਵਾਰ ਉਪਕਾਰ ਕਰੰਨਾ।੧੬੪।
ਉਸਤਤ ਵਿਦਯਾਰਥੀ ਮਿਲ ਸਾਰੇ। ਕੀਨੀ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਤਨ ਮਨ ਵਾਰੇ।
'ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ' ਨੇ ਆਗਿਆ ਪਾਈ। ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਕੀ ਕਹਿ ਵਡਿਆਈ॥

ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਮ੍ਰਿਗੇਸ।
ਦੋਹਿਰਾ—ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਿਤਾ,
ਸੀਸ ਭੇਟ ਚਰਨੀਂ ਕਰਾਂ, ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਹੁ ਹਮੇਸ਼ ॥੧੬੬॥

ਕਬਿੱਤ—ਪੋਠੋਹਾਰ ਤਾਰ ਸੰਤ ਮਾਲਵੇ ਦੀਦਾਰ ਦੇਇ, ਏਕ ਸੌ
ਸਤਾਈ ਪਾਠ ਕੀਤੇ ਤੈਂ ਅਖੰਡ ਹੈ। ਬੀਸ ਵਾਰੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਰਥ
ਪੜਾਏ ਕਰ, ਅਨਿਕ ਸਰੀਰ ਗਿਆਨੀ ਕੀਏ ਮਹਿ ਮੰਡ ਹੈ। ਨਾਨਕ
ਸ੍ਰੋਵਰ ਦੀ ਕਾਰ ਕਰਵਾਇ ਦਈ, ਸਵਾ ਲੱਖ ਜਪੁ ਬੋਪਾਰਾਏ ਸਚ ਖੰਡ
ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇ ਕਰ ਲਖਾਂ ਹੀ ਸਜਾਏ ਸਿੰਘ, ਜੀਉ ਦਾਨ ਭਿੰਡਰੀਂ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜੋ ਅਖੰਡ ਹੈ ॥੧੬੭॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਪ ਹਰਿ, ਪ੍ਰਗਟੇ ਹਿਤ ਉਪਕਾਰ।
ਸਰੂਪਾ ਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਹੋਵਤ ਕਰੇ ਦਿਦਾਰ ॥੧੬੮॥

ਕਬਿੱਤ—ਰਿਦੇ ਕੇ ਨਿਵਾਸੀ ਪ੍ਰਭ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਆਪ, ਸੂਖਮ
ਸਥੂਲ ਰੂਪ ਆਪੇ ਤੁਮ ਧਾਰਿਆ। ਕਹੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਰੰਗੇ ਮਹਾਤਮਾ
ਸਰੂਪ ਚੰਗੇ, ਕਤਹੂੰ ਵਿਰਾਗੀ ਤੇ ਬਿਬੇਕੀ ਜਗ ਤਾਰਿਆ। ਸੋਹਿਣੇ
ਸਰੂਪ ਧਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨਿਹਾਲ ਕਰ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਰੂਪ ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ
ਸਵਾਰਿਆ। ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਮਰਯਾਦਾ ਏਹੁ, ਸੰਤ ਗੁਰ
ਸੇਵਕਾਂ ਕੇ ਜਾਵਾਂ ਬਲਿਹਾਰਿਆ ॥੧੬੯॥

— ਚੌਪਈ --

ਸੰਤ ਹਟਾਇ ਇਉਂ ਬਾਤ ਜਤੀਨੀ।
ਜਬ ਉਸਤਤ ਇਉਂ ਗਾਵਨ ਕੀਨੀ।ਸੰਤ ਹਟਾਇ ਇਉਂ ਬਾਤ ਜਤੀਨੀ।
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਗੇ।ਜਸ ਹਮਰਾ ਨਹਿ ਕਰ ਬਡਭਾਗੇ।੧੭੦।
ਸੁਣ ਆਗਿਆ ਕੋ ਫਤੇ ਬੁਲਾਈ। ਬੈਠਿਓ ਕੀਰਤਨੀਆਂ ਸਿਰ ਨਾਈ।
ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਬਹੁਤਾ ਵਰਤਾਯੋ।ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਏ ਜਿਨ ਮੁਖ ਮੇਂ ਪਾਯੋ।੧੭੧।
ਪੰਗਤ ਲਾਇ ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਯੋ। ਸੰਗਤਿ ਅਚ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਛਾਯੋ।
ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਸੰਤ ਉਪਕਾਰੀ। ਦੇਗ ਅਤੁਟ ਚਲੈ ਸੋ ਦਿਹਾਰੀ ॥੧੭੨॥
ਇਕ ਸੌ ਸਤ ਸਿੰਘ ਭਏ ਤਿਆਰਾ।ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਚਾਰਾ।

ਰਹਿਤ ਬਹਿਤ ਨੀਕੇ ਸਮਝਾਈ। ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਅਨੰਦ ਸਦਾਈ।੧੭੩।
ਅਪਨੇ ਰੰਗ ਕੁਟੀਆ ਆਇ ਰਾਜੇ। ਬੈਠੇ ਚਾਰ ਪਹਿਰ ਸੁਖ ਸਾਜੇ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਕਰ ਇਸ਼ਨਾਨੰ।ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਲਾਇ ਧਿਆਨੰ।੧੭੪।
ਬਿਨਤੀ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕੀਨੀ। ਡਰੋਲੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਹੁ ਦੁਖ ਹੀਨੀ।
ਸੰਤ ਡਰੋਲੀ ਆਇ ਬਿਰਾਏ। ਕੀਰਤਨ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਵਾਏ ।੧੭੫।
ਨੰਦ ਚੰਦ ਦੀਵਾਨ ਗੁਰੂ ਕਾ। ਆਨੰਦਪੁਰ ਮੇਂ ਜੋ ਭਲਿ ਨੀਕਾ।
ਸਾਧ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਲੀਨਾ। ਬਖਸ਼ ਡਰੋਲੀ ਪੁਚਾਵਨ ਕੀਨਾ।੧੭੬।
ਆਪ ਧੀਰ ਮਲ ਕੇ ਜਾਇ ਮੂਆ। ਗੁਰ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਜੋ ਥਾ ਥੀਆ।
ਸੋ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕੇ ਕਰੇ ਦੀਦਾਰਾ। ਬੰਨੋ ਬੀੜ ਲਿਖਤੀ ਹੈ ਸਾਰਾ ।੧੭੭।
ਪਿੰਡ ਡਰੋਲੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਆ। ਸਤਿਨਾਮੁ ਮਹਿਮਾ ਪ੍ਰਗਟੀਆ।
ਲਾਇ ਦੀਵਾਨ ਗੁਰ ਨਾਮੁ ਧਿਆਯਾ।ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਾਯਾ॥
ਮਲਕ ਮੇਂ ਦੂਲਾ ਸਿੰਘ ਮਹੰਤਾ। ਤਿਸ ਕਾ ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਹੋਇ ਅਨੰਤਾ।
ਮਾਹੋਛਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਆ।ਸਾਧ ਰੀਗਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਦੀਆ।੧੭੯।
ਨਿਰਮਲੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਭ ਆਏ । ਸੰਤਾਂ ਕੋ ਭੀ ਬਿਨੈ ਅਲਾਏ।
ਸਤ ਚੇਤ੍ਰ ਕੋ ਸੰਤ ਜੀ ਆਏ। ਸਿੰਘ ਜਥਾ ਸਭ ਸੰਗ ਮਿਲਾਏ ॥੧੮੦॥
ਕੋਠੀ ਭਾਗ ਕਰਾਯੋ ਡੇਰਾ । ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਘਨੇਰਾ।
ਲਾਗੈ ਦੀਵਾਨ ਸਰਬ ਦਿਹਾਰੀ। ਲੈਕਚਰ ਸੰਤ ਕਰੈ ਬਲਿਹਾਰੀ ।੧੮੧।
ਸਾਧ ਪੰਡਤ ਵਿਦਿਆ ਅਭਿਮਾਨੀ। ਸੁਣੈ ਜਬੈ ਤਜ ਮਾਨ ਅਮਾਨੀ।
ਸਿਖੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਸੇਵੈ। ਆਣ ਗੁਰੂ ਖੋਜੈ ਭਰਮੇਵੈ ॥੧੮੨॥
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸੂਰਜ ਕੇ ਮਾਨੇ। ਟਿਕਾਣੇ ਔਰ ਗੁਰੂ ਜਗ ਜਾਨੇ।
ਅੰਧਕਾਰ ਨਹਿ ਹਰੈ ਮਨੈ ਕਾਚਮਕੈ ਮਾਣ ਨ ਨਾਸਿਓ ਜਿਨੈ ਕਾ ।੧੮੩।
ਸਚੇ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵਾ। ਭਰਮ ਤਿਆਗ ਕਰੋ ਗੁਰ ਸੇਵਾ।
ਸਤਿਗੁਰ ਹਥ ਕੁੰਜੀ ਬਿਗਿਆਨਾ। ਭਰਮ ਜੰਦਰਾ ਖੋਲ ਸੁਜਾਨਾ।੧੮੪।
ਹਰਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਅੰਤ੍ਰ ਮਨ ਬੀਧਾ। ਤਾਂਕੋ ਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਸੀਧਾ।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ। ਗੁਰੂਆਂ ਗੁਰ ਮਾਨੋਂ ਭਰਪੂਰਾ ॥੧੮੫॥
ਗੁਰ ਸਿਖਯਾ ਬਿਨ ਅਜ ਕੀ ਨਿਆਈ। ਲਿੱਦ ਭਿਖਯਾ ਜਿਉਂ ਵਿਸ਼ੇਭੁਗਾਈ।
ਗੁਰ ਸਿਖਯਾ ਦੇਵਹਿ ਮੀਤਾ। ਮਿਟੀ ਗੋਈ ਚੱਕ ਧਰੀਤਾ ॥੧੮੬॥
ਘੜੀ ਸਿਖਯਾ ਦੇਵਹਿ ਮੀਤਾ। ਪਾਨੀ ਠੰਢਾ ਤਬੈ ਪਿਆਈ।
ਆਵੀ ਪੱਕੀ ਸਿਰ ਪੈ ਆਈ। ਹਉਮੈ ਮੇਟ ਊਚੇ ਪਦ ਭਾਰੇ ।੧੮੭।
ਇਉਂ ਘਾਲਨਾ ਕਰ ਕੈ ਪਿਆਰੇ। ਜੀਵਤ ਮਰ ਸੁਖ ਅਉਰਨ ਦੀਜੈ।
ਤਬ ਗੁਰ ਕੇ ਸਿਖ ਬਣ ਸੁਖ ਲੀਜੈ। ਚਾਹਿਤ ਰਿਦੇ ਅਪਨੀ ਵਡਿਆਈ।੧੮੮।
ਸਾਧ ਜੋ ਮਾਨੀ ਬੋਲੇ ਨਾਹੀ। ਸੰਤ ਦਿਦਾਰੇ ਹਿਤ ਗਏ ਲਾਧਾ।
ਬਾਹਰ ਕੁਟੀਆ ਜਹਾਂ ਹੈ ਸਾਧਾ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਗਾਏ।੧੮੯।
ਸਾਧਨ ਮੁਖ ਤੇ ਬਚਨ ਅਲਾਏ। ਧੰਨ ਸੰਤ ਕਹਿ ਚਰਨੰ ਫੜਦਾ।
ਪਕੇ ਸਿੰਘ ਭਰੋਸਾ ਸ਼ਰਧਾ। ਬੋਲੇ ਬਿਨ ਆਸਨ ਆਇ ਨੀਕੋ।੧੯੦।
ਸੰਤ ਦੀਦਾਰੇ ਕਰ ਸਭ ਹੀ ਕੇ। ਧਾਰੇ ਬਿਨ, ਰਸ ਨਾਹੀ ਆਈ।
ਇਕ ਗਿਆਨੀ ਤੋਂ ਕਥਾ ਕਰਾਈ। ਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਧੈ ਨਵੀਨੀ ।੧੯੧॥
ਸੰਤ ਕਥਾ ਕਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀਨੀ। ਸਾਚੇ ਬਚਨ ਸੰਤ ਕੇ ਮੰਨੇ।
ਨਾਮਧਾਰੀ ਨਿਰਮਲ ਸਭ ਪ੍ਰਸੰਨੇ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਗੁਰ ਮੰਨੀ ਥਾਨਾ॥੧੯੨॥
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਚਾ ਗੁਰ ਜਾਨਾ। ਭੰਡਾਰਾ ਕੀਨ ਅਤੋਟ ਅਨਿੰਦਾ।
ਲਡੂ ਆਦਿ ਮਠਿਆਈ ਬ੍ਰਿੰਦਾ। ਜੋੜ ਮੇਲ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਆਹੀ।੧੯੩।
ਸਭ ਤ੍ਰਿਪਤੇ ਜੈ ਜੈ ਹੋਇ ਤਾਹੀ। ਸੰਗਤਿ ਜੁੜੀ ਲਾਭ ਬਹੁ ਪਾਈ।
ਮਨ ਮੰਦਰ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਈ। ਸਚ ਖੰਡ ਬੋਪਾਰਾਏ ਮੁਕਾਮੀ।੧੯੪।
ਪੰਜ ਦਿਵਸ ਰਹਿ ਆਏ ਸੁਆਮੀ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕੋ ਹੁਕਮ ਕਰੀਨੇ।
ਸਭ ਸਿੰਘ ਸੰਤਾਂ ਇਕੱਤ੍ਰ ਕੀਨੇ। ਤੁਮੈ ਪੜ੍ਹਾਵਹੁ ਕਰ ਉਤਸ਼ਾਹੈ॥੧੯੫॥
ਇਹੁ ਸੰਥਾ ਕੋ ਬਿਚਾਰਨ ਚਾਹੈ। ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਪੜ੍ਹਾਵੋ ਸਾਰੀ।
ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਰਜ ਗੁਜ਼ਾਰੀ। ਸੰਗਤਾਂ ਹਿਤ ਉਪਕਾਰ ਕਰਾਯਾ ।੧੯੬।
ਸੰਤ ਕਹੈ ਜੋ ਤੋਹਿ ਪੜਾਯਾ। ਸਿਆਣੇ ਸਿੰਘਾਂ ਕੋ ਵਿਚਰਾਵੇ।
ਹਣ ਆਗਿਆ ਕੋ ਮੰਨ ਕਰਾਵੇ।

ਫਿਰ ਪ੍ਰਵਾਹਿ ਚਲੈ ਗੁਰਬਾਣੀ। ਤੋ ਕੋ ਸੁਖ ਮਨ ਤਨ ਨਿਰਮਾਣੀ।੧੯੭।
ਸਾਡੇ ਸਾਥੀ ਪਹਿਲੇ ਵਿਚਾਰੈ। ਦਾਤ ਤੁਮੈਂ ਕੋ ਦੀਨ ਦਾਤਾਰੈ।
ਕਿਉਂ ਸੰਕੋਚ ਕਰਤ ਲੇਹੁ ਮਾਨੀ। ਲਿਵ ਲਗਾਇ ਤੁਝ ਕੀਨ ਗਿਆਨੀ।੧੯੮।
ਚਾਲੀ ਦਿਨ ਮੇਂ ਕਰਹੋ ਪੂਰੀ। ਦੋਵੇਂ ਵਕਤ ਪੜੈ ਸਿੰਘ ਰੂਰੀ।
ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਅਰਦਾਸਾ। ਸੰਥਾ ਆਰੰਭ ਕਰਾਈ ਨਾਥਾ॥੧੯੯॥
'ਚਤੁਰ ਦਿਸਾ ਕੀਨੋ ਬਲਿ' ਆਯਾ। ਵਾਕ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਫੁਰਮਾਯਾ।
ਉਥਾਨਕਾ ਜਪੁ ਬਾਣੀ ਕਰਵਾਵੈ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਮੁਖ ਅਰਥ ਪੜ੍ਹਾਵੈ॥
ਏਹੁ ਸਭ ਸੁਣੈ ਪ੍ਰੇਮ ਧਰ ਪ੍ਰੇਮੀ। ਕਰੈਂ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾਯਕ ਖੇਮੀ।
ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਮਹੰਤ ਜੋ ਥੀਆ। ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਡਰੋਲੀ *ਬੀਆ।
ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲਾ। ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ ਕਾ ਨਾਲਾ।
ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਹੈ ਬੇਗੋ ਵਾਲੀ। ਇਤਿਆਦਿਕ ਸਿੰਘ ਪੰਝੀ ਭਾਲੀ॥੨੦੨।
ਚਾਲੀ ਦਿਨ ਹਿਤ ਨਿੱਤ ਕਰੰਤੇ। ਦੋਵੇਂ ਵੇਲੇ ਕਥਾ ਸੁਣੰਤੇ।
ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਆਵਹਿ ਕਬਹੀ। ਭੂਲੈਂ ਜਹਾਂ ਬਤਾਵੈ ਤਬਹੀ ॥੨੦੩॥
ਸਿਆਣੇ ਸਰਬ ਗੁਰੂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਇਕ ਤੁਛ ਨਿਹਾਰੇ।
ਸੰਤ ਨਦਰ ਤੇ ਨੀਚ ਪਰਾਣੀ। ਊਚੋ ਪਦ ਪਾਵੈ ਜਗ ਜਾਣੀ ॥੨੦੪॥
ਚਾਲੀ ਦਿਨ ਮੇਂ ਭਈ ਸੋ ਪੂਰੀ। ਪਾਠ ਕਰਾਇ ਲੰਗਰ ਦੇ ਰੂਰੀ।
ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕੋ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ। ਅੰਕ ਲੇਇ ਅਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਮੰਝਾਰੇ ।੨੦੫।
ਇਉਂ ਕਹਿ ਮੇਰੋ ਤੂੰ ਰਿਦ ਭਯਾ। ਕਰ ਅਭੇਦ ਤੇਰਾ ਮਨ ਲਯਾ।
ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਦੇਖੀ। ਦੀਨਾਂ ਸੁਬੰਸ ਨ ਰਾਖ ਬਿਸੇਖੀ ॥੨੦੬॥
ਸਰਬ ਸਿੰਘ ਹੀ ਭਏ ਨਿਹਾਲਾ। ਗਿਆਰਾਂ ਚੇਤ ਆਰੰਭੀ ਨਾਲਾ।
ਤੇਈ ਵਿਸਾਖ ਕੋ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਵਰਤਿਆ ਜੈ ਜੈ ਸੋਈ।੨੦੭।
ਇਨ ਦਿਨਾਂ ਮੇਂ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ। ਪਰਉਪਕਾਰ ਹੇਤ ਤਨ ਧਾਰੇ।
ਮਿਠਲੀ ਪਿੰਡ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਹਾਰੇ। ਸਾਖੀ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਸਵਾਰੇ ।੨੦੮।

*ਦੂਜਾ।

ਕੌਡਾ ਰਾਖਸ਼ ਗੁਰੂ ਉਧਾਰਾ। ਅਪਣਾ ਭੀ ਕਰ ਹੈਂ ਨਿਸਤਾਰਾ।
ਹਸਤੀ ਸਿਰ ਜਿਉਂ ਅੰਕੁਸ ਭਾਰਾ।ਸੇਵਹੁ ਗੁਰ ਘਰ ਜਨਮ ਸਵਾਰਾ।੨੦੯।
ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਤਿਉਂ ਰਿਦ ਮੇਂ ਧਾਰੋ। ਲਾਇ ਦੀਵਾਨ ਕੋ ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰੋ।
ਇਕ ਸੌ ਇਕ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਾਯਾ। ਭੋਗ ਪਯਾ ਸੰਤ ਕੀਰਤਨ ਗਾਯਾ॥
ਦੱਭਿਆਲੀ ਮੰਡੀ ਮੇਂ ਆਏ। ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਲੋਕ ਰੀਝਾਏ।
ਬਾਬੇ ਬਕਾਲੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਏ। ਮਹਤੇ ਸਿੰਘ ਬੋਲੇ ਰਹਿ ਭਾਏ ॥੨੧੧॥
ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਗਾਯੋ। ਇਕ ਸੌ ਇੱਕ ਪਾਠ ਤਹਿ ਭਾਯੋ।
ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ।ਬਖਸ਼ੀਸ਼ਸਿੰਘ ਕੀ ਪੇਖ ਪਰੀਤੀ।੨੧੨।
ਜਬੋਵਾਲ ਸੰਤ ਤਬ ਆਏ। ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਮਿਲ ਅਨੰਦ ਉਪਾਏ।
ਕਥਾ ਸੰਤ ਜੀ ਤਬੈ ਸੁਨਾਈ। ਮਿਲ ਸੰਤਾਂ ਮਲ ਜਨਮਾ ਜਾਈ॥੨੧੩॥
ਆਗੇ ਸੰਤ ਟਾਂਡੇ ਮੇਂ ਜਾਏ। ਦੀਵਾਨ ਮੇਂ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਮੁਖ ਗਾਏ।
ਆਏ ਸੰਤ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ।ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਆਇ ਮੰਦਰ ਹਰਿਜੀ।੨੧੪।
ਪੰਜ ਸ੍ਰੋਵਰ ਕਰ ਇਸ਼ਨਾਨਾ। ਸਭ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਰਸੇ ਥਾਨਾ।
ਪੰਜੀ ਕਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਕਰਾਯੋ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਕੋ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਯੋ ॥੨੧੫॥
ਆਗੇ ਸਜਾ ਦੀਵਾਨ ਮਹਾਨਾ। ਮਤੇ ਪਾਸ ਹੋਵਹਿ ਬਿਧਿ ਨਾਨਾ।
ਰਚ'ਕੋਰਸ'ਬੀੜ ਨਿਯਮ ਕੋ ਤੋੜਾ। ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਕੀਨੇ ਜੋ ਭਸੌੜਾ।੨੧੬।
ਪਾਸ ਮਤੇ ਕਰ ਬੋਲ ਜੈਕਾਰੇ। ਪੰਥ ਅਲੈਹਦਾ ਕਰੇ ਉਚਾਰੇ।
ਤਖਤੀਂ ਨਹੀਂ ਅਰਦਾਸ ਹੋਵੰਤੀ।ਤਨਖਾਹੀਏ ਇਕਰਾਰ ਦਿਵੰਤੀ।੨੧੭।
ਸੰਤ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਤਖਤ ਕਰਾਈ। ਜਬੋਵਾਲ ਰਹੇ ਫਿਰ ਆਈ।
ਕਥਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਅਧਿਕ ਸੋ ਹੋਈ। ਸੁਣਾਈ ਸੰਤ ਸੁਣੈ ਸਭ ਕੋਈ।੨੧੮।
ਬੋਪਾ ਰਾਏ ਆਣ ਕੇ ਰਾਜੇ। ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਸੁਖ ਆਵਹਿ ਭਾਜੇ।
ਸਿਮਰਨ ਕਰਤ ਰਹੈਂ ਨਿਰਲੇਪਾ। ਜਾਂਕੋ ਦਰਸ਼ਨ ਕਟੈ ਵਿਖੇਪਾ।੨੧੯।
ਗੁਰੂ ਸਰ 'ਸਧਾਰ' ਸਕੂਲ ਮੇਂ ਭਾਈ।ਖਾਲਸਾ ਸਜਣ ਕੀ ਰਹਿਤ ਬਤਾਈ।
ਤ੍ਰਿਵੰਜਾ ਸਿੰਘਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਿਆਏ।ਪੈਹਠ ਮਾਈਆਂ ਸੁਧਾ ਅਚਾਏ।੨੨੦।

ਸਿਮਰਹਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਿਤ ਲਾਈ। ਬਾਹਰ ਕੁਟੀਆ ਸੰਤ ਰਹਾਈ।
ਮਾਜਰੀ ਲਾਇ ਦੀਵਾਨ ਦਇਆਲਾ।ਕਰੇ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ।੨੨੧।
ਰੇਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਏ। ਬੋਪਾਰਾਏ ਮੇਂ ਅਤੀਤ ਰਹਾਏ।
ਚਮਿੰਡੇ ਪਿੰਡ ਅਨੰਦ ਪੜਾਈ। ਬੋਪਾਰਾਏ ਗਏ ਤਬ ਆਈ ॥੨੨੨॥
ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਲੜਕੀ ਆਨੰਦਾ। ਪੜ੍ਹਾਯੋ ਸੰਤ ਜੀ ਸਹਿਤ ਉਮੰਗਾ।
ਵਖਿਆਨ ਕਰ ਸੰਗਤਿ ਰੀਝਾਈ।ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਸਭਹੀ ਸੁਖ ਪਾਈ।੨੨੩।
ਸੱਤ ਜੇਠ ਕੋ ਦੀਨ ਦਿਆਲਾ। ਅਪਣੇ ਰੰਗ ਮੇਂ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲਾ।
ਨਾਮ ਜਪੈ ਜਾਪਾਵੈ ਜੀਆ। ਜਗਤ ਅਲੇਪ ਰਹੈਂ ਰਸ ਪੀਆ ॥੨੨੪॥
ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਸ਼ਹੀਦੀ ਮੇਲਾ। ਡੇਹਰਾਦੂਨ ਆਏ ਰੰਗ ਝੇਲਾ।
ਗੁਰੂ ਪੁਰਬ ਮਨਾਵਨ ਕੀਆ।ਲਾਇ ਦੀਵਾਨ ਸੰਗਤਿ ਰਸ ਲੀਆ।੨੨੫।
ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਮੇਂ ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰਾ। 'ਕਰਨਪੁਰ' ਦੀਵਾਨ ਮੰਝਾਰਾ।
ਮਨ ਪਾਰਾ ਚੰਚਲ ਅਤਿਅੰਤਾ। ਪਦਾਰਥ ਸੰਧ ਇੰਦ੍ਰੇ ਟਪਕੰਤਾ।੨੨੬।
ਆਤਮਾ ਇਕ ਹੈ ਆਪੇ ਸੋਈ। ਇੰਦ੍ਰੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕ੍ਰਿਆ ਹੋਈ।
ਅਖਾਂ ਦੇਖੈ ਸੁਣੈ ਨ ਬਾਣੀ। ਕੰਨ ਸੁਣੈ ਨਹਿ ਦੇਖੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥੨੨੭॥
ਆਤਮਾ ਅਖੰਡ ਸਦਾ ਪਹਿਚਾਨੋ। ਸਤਿਗੁਰ ਰੂਪ ਆਪ ਕਰ ਗਾਨੋ।
ਸੰਤਾਲੀ ਸਿੰਘਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ।ਸਤਾਰਾਂ ਮਾਈਆਂ ਸੰਗ ਅਚੀਆ।੨੨੮।
ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਕੀ ਕੋਠੀ ਰਾਜੇ। ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੁਣੈ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤ ਬਿਰਾਜੇ।
ਰਾਮ ਰਾਇ ਕੋ ਥਾਨ ਨਿਹਾਰਾ। ਮੰਜਾ ਪੂਜੈਂ ਰਾਮ-ਰਈ ਵਾਰਾ।੨੨੯॥
ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਮਸੰਦ ਸੋ ਸਾਰੇ। ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਇ ਬੰਦਨਾ ਧਾਰੇ।
ਬਾਗ ਬਾਹਰਲੇ ਸਰਬ ਨਿਹਾਰੇ। ਡੇਹਰਾ ਦੂਨ ਤੇ ਚਲਨਾ ਧਾਰੇ।੨੩੦।
ਬਾਰਾਂ ਜੇਠ ਕੋ ਆਏ ਸੁਆਮੀ। ਬੋਪਾਰਾਏ ਥਿਰੇ ਸੁਖਦਾਨੀ।
ਭਾਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸੇਵਾ ਕਰਹੀ। ਹਜੂਰਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅਨੁਸਰਹੀ।੨੩੧।
ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਨਹਿ ਕਾਂ ਕੇ ਮੀਤਾ। ਬਿਆਪਕ ਰੂਪ ਸੰਤ ਜੀ ਕੀਤਾ।
ਕੋ ਆਗਿਆ ਕੋ ਪਾਇ ਸਿਧਾਰੈ।ਸੰਤ ਸਿਖਜਾ ਕੋ ਰਿਦ ਮੇਂ ਧਾਰੈ।੨੩੨।

ਸੰਤ ਬਚਨ ਜਿਸ ਮਨਹਿ ਵਸਾਏ। ਸੋ ਸਭ ਕੇ ਸੰਗੀ ਮੈਂ ਸਮਾਏ।
ਤਨ ਬਿਚਰੈ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਸਹਾਰਾ।ਮਨ ਅਮਨ ਭਯੋ ਪਾਇ ਵਿਚਾਰਾ।੨੩੩।
ਸੰਤ ਆਵਨਾ ਜਾਵਨ ਕਾਟੈ। ਗੁਰੂ ਬਚਨ ਸਿੰਘਾਂ ਕੋ ਬਾਂਟੈ।
ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਸਭ ਕੋ ਕਰ ਦਾਨਾ। ਧੰਨ ਸੰਤ ਆਪੇ ਭਗਵਾਨਾ।੨੩੪।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ, ਸਵਾ ਲਖ ਜਪੁ ਪ੍ਰਯੋਗ, ਮਸਤੂਆਣੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮਲਕ ਤੇ ਡੇਹਰਾ ਦੂਨ ਆਦਿ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮੁ ਚਾਲੀਸਵਾਂ ਧਿਆਇ ॥੪੦॥

ਸ਼ੇਰ ਪੁਰੇ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਬਾਬਾ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਸਮਾਏ, ਭਿੰਡਰੀਂ ਜੋੜ ਮੇਲ

ਦੋਹਿਰਾ—ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਪਦ ਕੰਜ ਕੋ, ਮਨ ਮਲਿੰਦ ਹੈ ਮੋਰ।
ਕੀਰਤਿ ਭਗਤ ਸੁਗੰਧ ਸੋ, ਲੇਤ ਰਹੌਂ ਕਰ ਜੋਰ ॥੧॥

— ਚੌਪਈ —

ਸੰਤ ਰਹੇ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਧਿਆਨਾ। ਨਾਮੁ ਪ੍ਰੇਮ ਜਲ ਮਨ ਲਪਟਾਨਾ।
ਸਿਖੀ ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਆਰੀ। ਰਾਖੀ ਰਹਿਤ ਰਿਦ ਮਾਣ ਵਿਸਾਰੀ।੨।
ਸੰਤ ਕਹੇ ਇਕ ਸਿੰਘ ਕੇ ਤਾਂਈ। ਸੁੰਦਰ ਕਾਬ ਬਣਾਇ ਸੁਣਾਈ।
ਆਗਿਆ ਪਾਇ ਸੋ ਕਾਬਿ ਉਚਾਰੀ। ਗੋਬਿੰਦ ਜਸੁ ਆਨੰਦ ਅਪਾਰੀ।੩।

ਦੋਹਿਰਾ—ਬਾਰਾਂ ਮਾਹ ਬਣਾਇਆ, ਆਤਮ ਰਜ ਭਰਪੂਰ।
ਭੇਦ ਵਾਦ ਕੋ ਖੋਇਆ, ਅਪਣਾ ਆਪ ਹਜ਼ੂਰ ॥੪॥

— ਬਾਰਹ ਮਾਹਾ ॥ ਕਾਫੀ ॥ —

ਚੇਤਰ ਚੇਤਨ ਚਮਕ ਰਿਹਾ ਸਭ, ਨਹੀਂ ਦੂਵੈਤ ਕਾ ਨਾਮ ਕੋਈ।
ਜੋ ਦੇਖੋ ਸੋ ਏਕ ਆਤਮਾ, ਨਹੀਂ ਗੈਰ ਕਾ ਕਾਮ ਕੋਈ।
ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਹੀ ਜਾਨੋ ਸਾਰੇ, ਨਹੀਂ ਖਾਸ ਔਰ ਆਮ ਕੋਈ।
ਏਕੋ ਏਕ ਆਪਿ ਹੈ ਗੋਬਿੰਦ, ਨਹੀਂ ਹਾਡ ਔਰ ਚਾਮ ਕੋਈ ॥੫॥

ਵੈਸਾਖ ਸਾਖ ਸਾਖੀ ਹੈ ਕਲਪਤਿ, ਏਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਅਪਾਰਾ ਯੇ।
ਗਿਆਤਾ, ਗਿਆਨ, ਗੇਯ, ਸਭ ਮਿਥਯਾ, ਰਮਿਆ ਆਤਮ ਸਾਰਾ ਯੇ।
ਦ੍ਵੈਤ ਅਦ੍ਵੈਤ ਕਹਿਣ ਹੀ ਮਾਤਰ, ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਨਾ ਨਿਆਰਾ ਯੇ।
ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਬਗੈਰ ਸਦਾ ਹੀ, ਇਸਥਿਤ ਗੋਬਿੰਦ ਪਿਆਰਾ ਯੇ ॥੬॥
ਜੇਠ ਜੁਗਤਿ ਕੀ ਨਹੀਂ ਜ਼ਰੂਰਤ, ਨਹੀਂ ਲੋੜ ਪਰਮਾਨ ਜਹਾਂ।
ਸੁਤੇ ਸਿੱਧ ਏਕੋ ਬ੍ਰਹਮਾਤਮ, ਬਿਨਾ ਜੋਗ ਅਰ ਗਿਆਨ ਜਹਾਂ।
ਸਦਾ ਆਪ ਮੈਂ ਆਪ ਬਿਰਾਜੇ, ਨਹੀਂ ਧਾਰਨਾ ਧਿਆਨ ਜਹਾਂ।
ਜੋ ਦੇਖੋ ਸੋ ਸਭ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ, ਜੁਦਾ ਨ ਔਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਹਾਂ ॥੭॥
ਹਾੜ ਹਰੀ ਬਿਨ ਔਰ ਨ ਦੂਜਾ, ਹਰਿ ਕੋ ਹਰਿ ਹੀ ਜਾਨ ਸਕੈ।
ਜਿਉਂ ਸੁਪਨਾ ਸੁਪਨਾਵੀ ਹੋਵੈ, ਤਿਉਂ ਜਗ ਆਤਮ ਮਾਨ ਸਕੈ।
ਭੂਸ਼ਨਿ ਸ੍ਵਰਣ ਸ੍ਵਰਣ ਹੈ ਭੂਸ਼ਨਿ, ਏਕ ਵਸਤੁ ਪਹਿਚਾਨ ਸਕੈ।
ਜਗਤ ਬ੍ਰਹਮ ਏਕੋ ਹੀ ਗੋਬਿੰਦ, ਸ਼ੰਕ ਨ ਇਸ ਮੈਂ ਆਨ ਸਕੈ ॥੮॥
ਸਾਵਣ ਸਤ ਸਰੂਪ ਆਤਮਾ, ਯਿਹੀ ਸਰਬ ਕਾ ਸਾਰ ਭਇਆ।
ਬਿਨਾ ਆਤਮਾ ਜੋ ਕਛੁ ਦੇਖੋ, ਸੋਈ ਸਮਝ ਅਸਾਰ ਭਇਆ।
ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਤਿਸ ਬਿਨ ਕਛੁ ਨਾਹੀ, ਕਹਿਤੇ ਬੇਦ ਪੁਕਾਰ ਭਇਆ।
ਸੋਈ ਰੂਪ ਤੁਮਾਰਾ ਗੋਬਿੰਦ, ਯੇਹਿ ਰਾਖਹੁ ਹੀਐ ਧਾਰ ਭਇਆ ॥੯॥
ਭਾਦੋਂ ਭਰਮ ਨਾਹੀ ਕਛੁ ਇਸ ਮੈਂ, ਸੂਬਾਤਮ ਹੈਂ ਆਪਿ ਤੁਹੀਂ।
ਨਾਨਾ ਰੂਪ ਤੂਹੀਂ ਹੋ ਭਾਸੈਂ, ਪੁੰਨ ਰੂਪ ਔਰ ਪਾਪ ਤੂਹੀਂ।
ਤੁਧ ਬਿਨ ਔਰ ਨਹੀ ਕੋਈ ਸੱਤਾ, ਤੂਹੀਂ ਅੰਮਾ ਬਾਪ ਤੂਹੀਂ।
ਤੂਹੀਂ ਦਾਤਾ ਤੂਹੀਂ *ਸੁਆਇਲਿ,ਗੋਬਿੰਦ ਵਰ ਅਰ ਸ੍ਰਾਪ ਤੂਹੀਂ ।੧੦॥
ਅਸੂ ਆਸ ਦੁਵੈਤ ਕੀ ਛੋਡੋ, ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਅਨੂਪ ਆਪੇ।
ਸੋਈ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਭਾਸੇ, ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਆਪੇ।
ਜੋ ਨਹੀ ਹੋਵੇ ਸੋ ਕਦੇ ਨ ਭਾਸੇ, ਹੋ ਕੇ ਰੰਕ ਅਰ ਭੂਪ ਆਪੇ।

---

* ਸੁਵਾਲੀ।

ਸੁਪਨੇ ਮੇਂ ਜਿਉਂ ਔਰ ਨ ਗੋਬਿੰਦ, ਤਾਲ ਬਾਵਲੀ ਕੂਪ ਆਪੇ ॥੧੧॥
ਕੱਤਕ ਕਰਮ ਧਰਮ ਸਭ ਥੋਥੇ, ਜਾਣੇ ਬਿਨ ਇਕ ਸਾਰ ਸਭੀ।
ਪੜਨਿ ਪੜਾਵਨਿ ਸਿਰ ਦਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਰੇ ਬੇਦ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਭੀ।
ਬਾਦਿ ਬਿਬਾਦ ਸਭੀ ਹੈ ਝਗੜਾ, ਜਿਉਂ ਲੜਕੋਂ ਕੀ ਰਾਰ ਸਭੀ।
ਸਤਿਯੰ ਗਿਆਨ ਮਨੰਤੰ ਗੋਬਿੰਦ, ਤਿਸ ਬਿਨ ਔਰ ਅਸਾਰ ਸਭੀ ॥੧੨॥
ਮੱਘਰ ਮਰਣ ਜਨਮ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ, ਸੁਪਨੇ ਜੈਸਾ ਖਿਆਲ ਤੇਰਾ।
ਨਹਿ ਕਛੁ ਆਵੈ ਨਹਿ ਕਛੁ ਜਾਵੈ, ਸਭ ਖਿਆਲੀ ਹੈ ਜਾਲ ਤੇਰਾ।
ਭੂਤ ਭਵਿੱਖਤ ਵਰਤਮਾਨ ਏ, ਮਿਥਯਾ ਕਲਪਿਆ ਕਾਲ ਤੇਰਾ।
ਤੂਹੈਂ ਸਦਾ ਏਕ ਰਸ ਗੋਬਿੰਦ, ਬਿਗਰੈ ਨਾਹੀ ਵਾਲ ਤੇਰਾ ॥੧੩॥
ਪੋਹ ਪਿਆਰਾ ਦਿਲ ਕੇ ਅੰਦਰ, ਬੂਝੈਂ ਲੋਕ ਇਆਣੀ ਤੂੰ।
ਘਰ ਤੇਰੇ ਵਿਚ ਗੰਗਾ ਵਗਦੀ, ਬਾਹਰ ਢੂੰਡੈਂ ਪਾਣੀ ਤੂੰ।
ਪ੍ਰਮਾਰਥ ਕੋ ਸਮਝੈਂ ਨਾਹੀਂ, ਪੜੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਬਾਣੀ ਤੂੰ।
ਝੂਠ ਜਗਤ, ਸਤ ਆਖੇ ਗੋਬਿੰਦ, ਪਰ ਮਨ ਬੀਚ ਨ ਆਣੀ ਤੂੰ ॥੧੪॥
ਮਾਘ ਮਿਲਨ ਚਾਹੇਂ ਤੂੰ ਕਿਸਕਾ, ਤੂਹੈਂ ਸਦਾ ਸਮਾਨ ਮਿੱਤਰ।
ਤੇਰਾ ਬਿਛੁਰਨਿ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ, ਤੂਹੈਂ ਸਭ ਕੀ ਜਾਨ ਮਿੱਤਰ।
ਤਤ੍ਵੰ ਮਸੀ ਏ ਬੋਲ ਬੋਲ ਕਰ, ਬੇਦ ਤੁਝੈ ਹੀ ਗਾਨ ਮਿੱਤਰ।
ਸੋਈ ਰੂਪ ਤੁਮਾਰਾ ਗੋਬਿੰਦ, ਭਾਵੇਂ ਜਾਨ ਨ ਜਾਨ ਮਿੱਤਰ ॥੧੫॥
ਫਾਗੁਨ ਫਲ ਯੇ ਹੀ ਹੈ ਪੂਰਨ, ਆਪਨਾ ਆਪ ਪਛਾਨੇ ਤੂੰ।
ਸਚ ਝੂਠ ਕਾ ਨਿਰਨਾ ਕਰਕੇ, ਮਨ ਕੇ ਅੰਦਰ ਮਾਨੇ ਤੂੰ।
ਮੈਂ ਆਤਮ ਮੁਝ ਬਿਨ ਕਛੁ ਨਾਹੀ, ਏਹੁ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨਿਤ ਆਨੇ ਤੂੰ।
ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਉ ਸਰਬ ਦਾ ਗੋਬਿੰਦ, ਜੈਸਾ ਹੈ ਸੋ ਜਾਨੇ ਤੂੰ ॥੧੬॥

-- ਚੌਪਈ --

ਬਾਰਾਂ ਮਾਹ ਸੰਤ ਜੀ ਭਾਏ। ਕੰਠ ਆਪਣੇ ਕਵਿ ਕੋ ਲਾਏ।
ਚਿਤ ਕਰਤਾਰ ਆਇ ਕਰ ਦਾਨਾ। ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਮਯਾ ਨਿਧਾਨਾ ॥੧੭॥

ਗੋਬਿੰਦ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੈਂ। ਚੇਤਨ ਬ੍ਰਹਮ ਵਚਨ ਹਰਿ ਰਾਸੈਂ।
ਅਦ੍ਵੈਤ ਵਾਦ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ। ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਰਸੇ ਜੀਆ ॥੧੮॥
ਸਿੰਘ ਵਸਾਖਾ ਆਣੀ ਅਰਜ਼ੀ। ਸ਼ੇਰ ਪੁਰੇ ਮੇਂ ਚਾਲੇ ਹਰਿ ਜੀ।
ਦੁਸ਼ਟ ਕਿਸੇ ਤ੍ਰੈਇ ਬੀੜ ਗੁਰੂ ਕੀ। ਕਰੀ ਬਿਅਦਬੀ ਪਾਠ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀ ॥੧੯॥
ਸੰਤ ਆਣ ਕੇ ਰਹਿਤ ਸਥਾਨਾ। ਪੇਖ ਬੀੜ ਪਾੜੀ ਬੇਈਮਾਨਾ।
ਜੋਸ਼ ਆਯਾ ਦੀਵਾਨ ਮੇਂ ਆਏ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕੀ ਕਥਾ ਕਰਾਏ ॥੨੦॥
ਗੁਰਬਾਣੀ ਮਹਿਮਾਂ ਸੋ ਉਚਾਰੀ। ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਮੈਂ ਕਹੋਂ ਵਿਚਾਰੀ।
ਵਾਜੇ ਸਾਥ ਏਹੁ ਗਾਵਨ ਕਰੀ। ਰਤਨਾ ਕੀ ਖਾਣੀ ਉਰਧਰੀ ॥੨੧॥

– ਮਹਾਂ ਪੁਰਖੋ ਵਾਚ ਕਬਿੱਤ –

ਤੇਜ ਭਰੀ, ਸ਼ਾਂਤਿ ਭਰੀ, ਦੈਵੀ ਗੁਣਾਂ ਪਾਂਤਿ ਭਰੀ, ਆਛੀ ਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ਭਰੀ, ਗਿਆਨ ਕੇ ਸਮਾਜ ਕੀ। ਈਸ ਗੁਣਾਂ ਵਾਦ ਭਰੀ, ਵੇਦ ਮਰਿਯਾਦ ਭਰੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੁਆਦਿ ਭਰੀ, ਰੱਖਕ ਅਹਿ ਲਾਜ ਕੀ। ਭਾਉ ਭਰੀ, ਭਗਤਿ ਭਰੀ, ਓਜ ਭਰੀ, ਸ਼ਕਤਿ ਭਰੀ, ਭਾਰੀ ਅਨੁਰਕਤ ਭਰੀ, ਧ੍ਵੰਸਨੀ ਕੁਪਾਜ ਕੀ। ਰਾਜੁ ਭਰੀ, ਜੋਗੁ ਭਰੀ, ਭਾਗੁ ਭਰੀ, ਭੋਗੁ ਭਰੀ, ਪੁੰਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਯੋਗ ਬਾਣੀ ਗ੍ਰੰਥ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ॥੨੨॥

ਪਾਪਨਿ ਕਟੱਯਾ, ਮਨੁ ਸੁਧਿਤਾ ਕਰੱਯਾ, ਬਰਿ ਬੁਧ ਪ੍ਰਗਟੱਯਾ, ਸਤਿ ਸੰਗ ਕੋ ਬਤਈਆ ਹੈ। ਗੂੜ ਗੁਣ ਗੱਯਾ, ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰੇਮ ਉਪਜੱਯਾ, ਸੁਰਾ ਸੰਪਦਾ ਸਹੱਯਾ, ਅਨੀਂ ਆਸੁਰੀ ਦਰੱਈਆ ਹੈ। ਸੰਤ ਖੁਸ਼ੀ ਮ੍ਰਿਗ ਰਾਜ, ਜਾਨਤ ਚਤਰੁਭੱਯਾ, ਊਚਨਿ ਤੇ ਊਚੀ ਗਿਰਾ ਗਿਆਨ ਕੋ ਧਰੱਯਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੋਧ ਕੱਯਾ, ਭਵ ਮੀਚ ਕੇ ਹਰੱਯਾ, ਐਸੇ ਬਾਂਛਤ ਫਲੋਂ ਕੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਹੀ ਦਵੱਈਆ ਹੈ ॥੨੩॥ ਸੁਧਾ ਕੀ ਤਰੰਗਨੀ ਹੈ, ਰੋਗ ਭਰਮ ਭੰਗਨੀ ਹੈ, ਮਹਾਨ ਸ੍ਵੇਤ ਰੰਗਨੀ, ਮਹਾਨਿ ਮਨ ਮਾਨੀ ਹੈ। ਕਿਧੋਂ ਚੰਦ ਚਾਂਦਨੀ ਸੀ, ਮੋਹ ਘਾਮ ਮੰਦਨੀ ਹੈ, ਰਿਦੇ ਕੀ ਅਨੰਦਨੀ, ਸਦੀਵ ਸੁਖ ਦਾਨੀ ਹੈ। ਕਿਧੋਂ ਇਹੁ ਹੰਸਨੀ ਸੀ, ਮਾਨਸੁ ਵਤੰਸਨੀ ਹੈ,

ਗੁਨੀਨਿ ਪ੍ਰਸੰਸਨੀ, ਸਰਬ ਜਗ ਜਾਨੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੇਮ ਪਟਰਾਨੀ ਸਿਆਨੀ,
ਗਿਆਨ ਕੀ ਜਨਨ ਜਾਨੀ, ਗੁਨੀ ਭਨੀ ਬਾਨੀ, ਤਾਂਕੀ ਗੁਰੂ ਗੁਰਬਾਨੀ
ਹੈ ॥੨੪॥ ਦੇਖੋ ਦੀਨ ਬੰਧੂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੌ ਬਨਾਤੇ ਨਾਹਿ, ਗੋਬਿੰਦ
ਕੋ ਨਾਮੁ ਕੋਈ ਭੂਲ ਕੇ ਨ ਲੇਵਤਾ। ਜਾਨਤੇ ਨਾ ਸੰਤਨ, ਪਛਾਨ ਤੇ ਨਾ
ਪੁੰਨਨ ਕੋ, ਕਾਹੇ ਕੋ ਮਨਾਤੇ ਲੋਕ ਹਾਥ ਜੋੜ ਨੇਵਤਾ। ਸੰਤ ਖੁਸ਼ੀ ਮ੍ਰਿਗ
ਰਾਜ ਜਾਨਤ ਚਤਰ ਭੱਯਾ, ਜੇਤੋ ਸੰਸਾਰ ਪੁੰਜ ਕਾਮਨਾ ਕੋ ਸੇਵਤਾ।
ਭੂਲ ਜਾਤੇ ਰਾਗ ਔ ਗਰਕ ਜਾਤੇ ਪੰਥ ਵਾਂਕੇ, ਡੂਬ ਜਾਤੇ ਬੇਦ ਔ
ਪਲਾਇ ਜਾਤੇ ਦੇਵਤਾ ॥੨੫॥

ਦੋਹਰਾ—ਜਿਸ ਮਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗਿਆਨ ਹੈ, ਮਾਣਕ ਭਗਤਿ ਵੈਰਾਗ।
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਉਦਧ, ਬੰਦੌਂ ਕਰ ਅਨੁਰਾਗ ॥੨੬॥

— ਚੌਪਈ —

ਏਤੇ ਛੰਦ ਸੁਨਾਏ ਸੰਤਾ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਮਹਿਮਾ ਅਤਿਅੰਤਾ।
ਫੇਰ ਇਕ ਸੌ ਇਕ ਜੋ ਭਾਈ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਰਾਖੇ ਸਮੁਦਾਈ ॥੨੭॥
ਤਾਂਕੋ ਭੋਗ ਪਾਯਾ ਮਿਲ ਸਾਰੇ। ਸੰਤ ਕਥਾ ਤਿਸ ਦਿਨੈ ਉਚਾਰੇ।
ਪੰਦ੍ਰਾਂ ਜੇਠ, ਮਈ ਹੈ ਸਤਾਈ। ਅਠਾਈ ਈਸਵੀ ਐਤ ਦਿਨ ਆਈ।੨੮।
ਭੋਗ ਪਏ ਤੇ ਵਾਕ ਇਹੁ ਆਯਾ। 'ਤੁਧ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ' ਭਾਯਾ।
ਸੰਤਾਂ ਸ਼ਬਦ ਪੜੇ ਇਉਂ ਤੂਰੇ। 'ਸ਼ਾਂਤਿ ਪਾਈ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ'।੨੯।
ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕੇ ਭੋਗ ਪਏ ਜਬ। ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸਬ।
ਬੈਠੇ ਮਨ ਮੇਂ ਨੇਹੁ ਘਨੇਰਾ। ਸੰਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਿਆ ਬਹੁਤੇਰਾ ॥੩੦॥
ਸੰਤਾਂ ਕਿਹਾ ਸ਼ੋਕ ਹੈ ਭਾਈ। ਅਜ ਸੂਰਮਾ ਅਸ ਕੋ ਨਾਹੀ।
ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੀਰਾਂ ਕੋਟੀ। ਮੱਸੇ ਦਾ ਸਿਰ ਕਟ ਕਰ ਬੋਟੀ ॥੩੧॥
ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਕਾ ਅਦਬ ਰਖਾਯਾ। ਮੱਸਾ ਜਾਨੋ ਮਾਰ ਮੁਕਾਯਾ।
ਜੰਗਲਾਂ ਚੋਂ ਆਏ ਕਰ ਹੀਲਾ। ਤੁਰਕਾਂ ਕੋ ਨਹਿ ਛਾਡ ਕਬੀਲਾ।੩੨।
ਅਸੀ ਕਈ ਲੱਖ ਸਿੰਘ ਦਿਸੰਤੇ। ਦੁਸ਼ਟ ਬਿਅਦਬੀ ਕਰ ਜੀਵੰਤੇ।

ਅਣਖ ਗਈ ਅਜ ਸਾਡੀ ਮੀਤਾ। ਤ੍ਰੈ ਬੀੜਾਂ ਕੀ ਬਿਅਦਬੀ ਕੀਤਾ।੩੩।
ਨਾਮੁ ਪੂਜਨੇ ਯੋਗ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥਾ। ਬਿਅਦਬੀ ਹੋਤ ਜੀਵਤੇ ਪੰਥਾ।
ਸੂਰਬੀਰਤਾ ਰਿਦੇ ਬਿਸਾਰੀ। ਲਾਲਚ ਖਾਇ ਕਾਯਰਤਾ ਧਾਰੀ ॥੩੪॥
ਪੜਤੇ ਬਾਣੀ ਮਨ ਨ ਵਸਾਈ। ਬਹਾਦਰੀ ਦਿਲ ਮੇਂ ਤਾਹਿ ਨ ਆਈ।
ਮੰਤ੍ਰ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਭਗਵਾਨਾ। ਭੂਲੇ ਜੀਵਣ ਸਾਚਾ ਜਾਨਾ ॥੩੫॥
ਸ੍ਰੀ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸੀਸ ਲਗਾਯਾ। ਤਿਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਾਯਾ।
ਐਸੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥਾ। ਧਰਮ ਰਾਖਨਾ ਭੂਲੀ ਸੰਥਾ ॥੩੬॥
ਸ਼ਰਧਾ ਰਾਖੋ ਬੀਰ ਸੋ ਬਣਕੇ। ਦੁਸ਼ਟ ਹੰਕਾਰੀ ਮਾਰ ਪਛਰ ਕੇ।
ਸਿਦਕ ਗੁਰੂ ਚਰਨਨ ਮੇਂ ਧਾਰੋ। ਜੀਵਣ ਆਸਾ ਰਿਦੇ ਬਿਸਾਰੋ ॥੩੭॥
ਤ੍ਰੈ ਬੀੜਾਂ ਜੋ ਪਾੜੀ ਦੁਸ਼ਟਾਂ। ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਵਾਰੋ ਇਸ਼ਟਾ।
ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਦੇਹੁ ਬਣਾਈ। ਸਿੰਘ ਰਹੈ ਸਦ ਕੀਰਤਨ ਗਾਈ ॥੩੮॥
ਸੰਗਤਿ ਜੋਸ਼ ਮੇਂ ਬਹੁਤੀ ਆਈ। ਡਿਪਟੀ ਕੰਬਿਓ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਜੋ ਥਾਈ।
ਬਿਨਤੀ ਕਹਿ ਨਿਆਇ ਕਰਾਈ। ਹੱਲਾ ਨਾ ਕਰੋ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥੩੯॥
ਸੰਗਤ ਰੁਕੈ ਨਾ ਬਿਅਦਬੀ ਦੇਖੀ। ਡਰੇ ਹਾਕਮ ਸਭ ਖਲਕਤ ਪੇਖੀ।
ਨੀਤੋ ਬਿਨਤੀ ਬਹੁਤੀ ਕੀਨੀ। ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਬਨੀ ਨਵੀਨੀ ॥੪੦।
ਦੁਸ਼ਟ ਭਾਲ ਦੰਡੈ ਅਧਿਕਾਈ। ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿਕ ਸਭ ਜਾਈ।
ਸ਼ੇਰ ਪੁਰੇ ਬਣਯੋ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ। ਲੰਗਰ ਚਲੈ ਕੀਰਤਿ ਉਚਾਰਾ ॥੪੧॥
ਬਿਸਾਖਾ ਸਿੰਘ ਸੇਵਾ ਕਰਵੰਤਾ। ਬੀੜ ਸਵਾਰੀ ਤ੍ਰੈ ਬੁਧ ਵੰਤਾ।
ਸੰਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੇਵਾ ਇਉਂ ਕੀਨੀ। ਬਿਅਦਬੀ ਬਾਣੀ ਸਕੈ ਨ ਚੀਨੀ।੪੨।
ਲੋਕ ਜਗਾਇ ਬਹਾਦਰੀ ਹੇਤਾ। ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜੇਤਾ।
ਬੇਪਾਰਾਏ ਰਹੇ ਪੁਨ ਆਈ। ਸਿਮਰੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੪੩॥
ਚਾਲੀ ਦਿਨ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਸੇਵਾ। ਰਹੇ ਇਕਾਂਤ ਧਿਆਨ ਗੁਰਦੇਵਾ।
ਬੋਲੇ ਨਹੀ ਕਿਸੀ ਸੰਗ ਪਿਆਰੇ। ਨਾ ਖਾਯੋ ਨਹਿ ਜਲ ਮੁਖ ਡਾਰੇ।੪੪।
ਇਕ ਸਮਾਧ ਵਿਖੇ ਥਿਰ ਥੀਵੇ। ਮਿਲੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਰੰਗ ਮੇਂ ਜੀਵੇ।

ਇਕਤਾਲੀਵੇਂ ਦਿਨ ਉਠ ਦੇਖਾ। ਸ੍ਰੀਰ ਕਿਰਸ ਨਿਰਬਲ ਬਹੁ ਪੇਖਾ।੪੫।
ਜੋਤ ਮਸਤਕ ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਵਾਈ। ਗੁਰੂ ਜੋਤ ਮਨ ਥਿਰਤਾ ਪਾਈ।
ਸਿੰਘਾਂ ਵਲ ਤਕ ਮਸਤ ਬਨਾਵੈ।ਸਣੇ ਸਣੇ ਬਲ ਤਨ ਹੁਇ ਆਵੈ।੪੬।
ਫਿਰ ਖਾਵਨ ਪੁਨ ਪੀਵਨ ਲਾਗੇ। ਇਕ ਰਸ ਸਹਿਜ ਸਮਾਧ ਅਨੁਰਾਗੇ।
ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਭਾਗਾ। ਸੰਤ ਵੇਖ ਹਰਿ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਗਾ।੪੭॥
ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਇ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਆਵੈ। ਮਨ ਇਕਾਗਰ ਤਾਂਹੀ ਸਮੇ ਭਾਵੈ।
ਪ੍ਰੇਮ ਉਦੇ ਹੋਵੈ ਪਿਖ ਰੂਪਾ। ਸਿਮ੍ਰਨ ਸ਼ੁਰੂ ਆਪੇ ਹੋਇ ਭੂਪਾ॥੪੮॥
ਇਕ ਸੇਵਕ ਕੋ ਪਾਸ ਬੁਲਾਈ। ਸੂਧਾ ਵੇਸ ਕਰਾਯੋ ਤਾਈ।
ਮੇਰੋ ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਤੂੰ ਪਿਆਰੇ। ਭੂਰੀ ਇਕ ਪਾਸ ਰਾਖੇ ਤਨ ਧਾਰੇ॥੪੯॥
ਦੋ ਕਛੈਹਰੇ ਸਿਰ ਦਸਤਾਰਾ। ਸੰਜਮ ਚੀਰ ਰਾਖੇ ਬਲਿਹਾਰਾ।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਾਵੇ। ਆਪ ਜਪੇ ਸੰਗਤਾਂ ਕੋ ਜਪਾਵੇ॥੫੦॥
ਇਹੁ ਸਿਖਯਾ ਦੇਹਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰਾ। ਭੇਜਿਓ ਸੰਤ ਮੀਤ ਕਰਤਾਰਾ।
ਇਉਂ ਸਿੰਘ ਬਹੁਤੇ ਸੰਤ ਬਣਾਇ। ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਇ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸਿਖਾਏ।੫੧।
ਦੁਨੀਆਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਰੰਭਾ। ਪੇਖ ਸਿਖੀ ਸਭ ਹੋਤ ਅਚੰਭਾ।
ਸੰਤ ਕਮਾਲ ਪੁਰੇ ਮੇਂ ਆਏ। ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਿੱਖੀ ਕਾ ਅਧਿਕ ਕਰਾਏ॥੫੨॥
ਤੀਸ ਸਿੰਘਾਂ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਈ। ਅਖਾੜੇ ਪਿੰਡ ਬਿਰਾਜੇ ਆਈ।
ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਆਸਾ ਵਾਰਾ॥੫੩॥
ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕੇ ਘਰ ਰਹਿ ਸਾਂਈ।ਸਿਮਰਨ ਰੰਗ ਮੇਂ ਰਾਤ ਲੰਘਾਈ।
ਫਿਰ 'ਮਦੋ' ਦੀਵਾਨ ਪੈ ਆਏ। ਅੱਧਾ ਸੌਣ ਗਿਆ ਤਦ ਭਾਏ॥੫੪॥
ਲਾਇ ਦੀਵਾਨ ਸੇਵਾ ਵਡਿਆਈ। ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਕੀ ਧੰਨ ਕਮਾਈ।
ਸ੍ਰੋਵਰ ਸੇਵਾ ਜਾਹੂੰ ਕੀਨੀ। ਭਿੰਡਰੀਂ ਆਏ ਸੰਤ ਪ੍ਰਬੀਨੀ॥੫੫॥
ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਪਿਤ ਸਿੰਘ ਖਜਾਨੰ। ਤਾਪ ਚੜਿਓ ਭਏ ਬ੍ਰਿਧ ਮਹਾਨੰ।
ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਸਿਮਰਨ ਮੇਂ ਬਿਤਾਈ।ਕ੍ਰਿਤ ਖੇਤੀ ਕਰ ਦੇਗ ਚਲਾਈ।੫੬।
ਤਪ ਮੂਰਤ ਧਰ ਆਪੇ ਆਯਾ। ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਮਨ ਜਾਂਹਿ ਟਿਕਾਯਾ।

ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਸਿਰ ਲੌ ਨਿਰਬਾਹੀ। ਭਗਤੀ ਗੁਰ ਕੀ ਅਧਕ ਕਰਾਹੀ।੫੭।
ਮਨ ਨੀਵਾਂ ਰਖ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਾਏ। ਭੇਤ ਨਹੀਂ ਦੀਓ ਮੁਖੋਂ ਅਲਾਏ।
ਕਰਣੀ ਅਧਕ ਨ ਧਰ ਅਹੰਕਾਰਾ।ਗ੍ਰੀਬੀ ਕਾ ਸਿਰਪਾਉ ਲਿਲਾਰਾ।੫੮।
ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਾਗੇ ਆਈ। ਆਪ ਕਰੈਂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਹਟਾਈ।
ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਛੁ ਤਕੜੇ ਥੀਏ। ਦਸ ਭਾਦੋਂ ਦਿਨ ਆਈ ਸਮਝੀਏ।੫੯।
ਜੋੜ ਮੇਲ ਮੁਰਾਲੇ ਵਾਲਾ। ਆਯਾ ਨਜ਼ਦੀਕ ਬਾਬਾ ਜੀ ਭਾਲਾ।
ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਿ ਸੰਤਾਂ ਤਾਂਈ। ਸਾਲਾਨਾ ਦੀਵਾਨ ਮੁਰਾਲੇ ਆਈ।੬੦।
ਜਾਵਹੁ ਆਪ ਨ ਦੇਰ ਲਗਾਵੇ। ਅਬ ਤਕੜੇ ਹਮ ਬਿਲਮ ਨ ਲਾਵੇ।
ਸੰਤਾਂ ਕਿਹਾ ਨਹਿ ਮੈਂ ਜੀ ਜਾਂਊ।ਪਿਤ ਜੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਸਦਾ ਰਹਾਊਂ॥੬੧॥
ਹਰ ਸਾਲ ਜਾਤੇ ਆਪ ਪਿਆਰੇ। ਐਤਕੀ ਭੀ ਜਾਉ ਸੋ ਨਿਹਾਰੇ।
ਸਰੀਰ ਸਦਾ ਇਕ ਰਸ ਨਹਿ ਭਾਈ।ਜਨਮਯੋ ਜੋ ਬਿਨਸੈ ਸੋ ਆਈ।੬੨।
ਪਾਸ ਹੁਤੇ ਜੇ ਤਿਆਗੈ ਪ੍ਰਾਨਾ। ਫੇਰ ਕਿਆ ਕਛੁ ਸੰਗ ਲੈ ਜਾਨਾ।
ਆਗਿਆ ਮੰਨ ਨ ਲਾਓ ਅਵਾਰਾ। ਜੱਥਾ ਸੰਗ ਲਜਾਓ ਸਾਰਾ॥੬੩॥
ਸੰਤ ਚਾਹਿਤੇ ਨਾਹੀ ਜਾਨਾ। ਇੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤਬੈ ਬਖਾਨਾ।
ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨੋ। ਜਾਵਹੁ ਆਪ ਨ ਹਠ ਕਉ ਠਾਨੋ।੬੪।
ਸੰਤਾਂ ਕਿਹਾ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸੁਨੀਏ। ਦਰਸ਼ਨ ਤੁਮਰਾ ਦੁਰਲਭ ਜਨੀਏ।
ਫੇਰ ਦਿਦਾਰ ਕਰੈਂ ਕੈ ਨਾਹੀਂ। ਆਗਿਆ ਵਾਰ ਵਾਰ ਤੁਮ ਪ੍ਰਾਹੀ।੬੫।
ਬਾਬਾ ਜੀ ਹੱਸ ਕੈ ਤਬ ਬੋਲੇ। ਅਬਿਨਾਸੀ ਘਰ ਹਮ ਨੇ ਟੋਲੇ।
ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਆਵਨ ਜਾਵਨ ਨਾਹੀ।ਬਿਆਪਕ ਵਿਖੈ ਵਿਛੋੜਾ ਕਾਹੀ।੬੬।
ਤੁਮ ਗਿਆਨੀ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਜਾਨੋ। ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ ਭੇਦ ਪਛਾਨੋ।
ਬਿਨਾ ਬ੍ਰਹਮੁ ਨਹਿ ਕੋਊ ਥਾਨਾ।ਆਪੇ ਤੁਸੀਂ ਬਖਾਨਤ ਗਿਆਨਾ।੬੭।
ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਹੋ ਆਪ ਸਭ ਜਾਨੋ। ਨਿਰਮੋਹ ਰਹੋ ਇਹੁ ਦੇਵਹੁ ਦਾਨੋ।
ਸੰਤਾਂ ਕਿਹਾ ਆਪ ਨਿਰਮੋਹਾ। ਵਿਰਾਗ ਸਰੂਪ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸੋਹਾ॥੬੮॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਫਤੇ ਬੁਲਾਈ। ਮਿਲੇ ਅਖੀਰੀ ਬਾਬੇ ਤਾਂਈ।

ਸੰਤ ਰੰਗ ਅਪਣੇ ਮੇਂ ਰਾਤੇ। ਮੁਰਾਲੇ ਆਇ ਕੀਰਤ ਮੁਖ ਗਾਤੇ ॥੬੯॥
ਭਾਦ੍ਰੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਕਰ ਦੀਵਾਨਾ । ਰਹੇ ਮੁਰਾਲੇ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨਾ।
ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਵੈਰਾਗ ਮੇਂ ਲਾਈ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਈ ॥੭੦॥
ਸੰਤ ਪੂਰੇ ਸੰਗਤਿ ਧਰ ਭਾਊ। ਲੈ ਗਈ ਕਰ ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਚਾਊ।
ਰਹੇ ਮੁਰਾਲੇ ਆਪਨੇ ਰੰਗਾ। ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕੋ ਲਾਭ ਹੈ ਚੰਗਾ ॥੭੧॥
ਛਬੀ ਭਾਦ੍ਰੋਂ ਜਬ ਤਿੰਨ ਵਾਜੇ। ਸੰਤ ਮੁਰਾਲੇ ਸਿਮਰ ਮਹਾਰਾਜੇ।
ਅਕਸ ਮਾਤ੍ਰ ਆਸਨ ਤੇ ਨੀਚੇ। ਉਤਰੇ ਸੰਤ ਆਇ ਬਾਗ ਬੀਚੇ ॥੭੨॥
ਮਹੰਤ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਕਿਹਾ ਸੁਣਾਈ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਤਨ ਤਜਾ ਦਿਸਾਈ।
ਮਹੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਿਸਮਾਦੇ। ਸੰਤ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਬਚਨ ਸੁਨਾਂਦੇ।੭੩।
ਚਲੋ ਚਲੀਏ ਕੱਲ ਸੋ ਤਾਂਹੀ । ਭਿੰਡਰੀਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਹੈ ਜਾਹੀ।
ਸ਼ਾਮ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੋ ਪਟਵਾਰੀ। ਭਿੰਡਰਾਂ ਤੋਂ ਆਯਾ ਇਉਂ ਉਚਾਰੀ।੭੪।
ਫੇਰ ਬੀਮਾਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਹੋਏ। ਪਰ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹਮ ਨੇ ਜੋਏ।
ਸੰਤਾਂ ਕਿਹਾ ਸੁ ਜੋਤਿ ਸਮਾਏ। ਚਲਹੁ ਮਹੰਤ ਸੰਤ ਉਤਲਾਏ ॥੭੫॥
ਅਠਾਈ ਭਾਦ੍ਰੋਂ ਭਿੰਡਰੀਂ ਆਏ। ਇੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਏ।
ਸੰਤਾਂ ਕੋ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੀ ਬਾਤਾ। ਸਰਬ ਸੁਨਾਈ ਜਿਉਂ ਭੇ ਦੇਹਾਂਤਾ।੭੬।
ਜਬ ਗਏ ਆਪ ਮਗਰੋਂ ਤਬ ਜਾਨੋ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੋ ਤਾਪ ਹੋਇ ਆਨੋ।
ਫੇਰ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋਇ ਗਏ ਤਦਾਈ। ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜਬ ਦੀਓ ਪਠਾਈ।੭੭।
ਛੱਬੀ ਦਿਨ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ। ਕਰ ਸ਼ਨਾਨ ਨਿਜ ਧਿਆਨ ਸੁਹੇਲੇ।
ਭੋਜਨ ਕਛੁਕ ਖਾਯੋ ਪ੍ਰਸੰਨਾ। ਬਿਰਾਜੇ ਫੇਰ ਬੋਲੇ ਧਨ ਧੰਨਾ ॥੭੮।
ਉਠ ਬੈਠੇ ਕਹਿ ਸੁਨਹੁ ਸਾਰੇ । ਮੋਹ ਤਿਆਗਹੁ ਝੂਠ ਪਸਾਰੇ।
ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸੁਪਨੇ ਪਾਯਾ। ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਹੁਕਮ ਅਲਾਯਾ।੭੯।
ਤਨ ਤਜ ਸਚਖੰਡ ਮੇਂ ਆਵੇ। ਜਨਮ ਫੇਰ ਨਹਿ ਜਗ ਮੇਂ ਪਾਵੇ।
ਅਬ ਮੈਂ ਕਰ ਸ਼ਨਾਨ ਗਮਨਾਊਂ। ਗੁਰ ਚਰਨਾਂ ਮੇਂ ਸਦਾ ਰਹਾਊਂ।੮੦।
ਕੇਸੀ ਸ਼ਨਾਨ ਬਸਤ੍ਰ ਨਵੀਨੇ। ਪਹਿਰੇ ਆਪ ਬਾਬਾ ਜੀ ਭੀਨੇ।

ਜਪੁ ਕਾ ਪਾਠ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਭਾਖਾ । ਪੈ ਗੇ ਬਸਤ੍ਰ ਲੈ ਅਭਿਲਾਖਾ।੮੧।
ਇਕ ਦਮ ਸ੍ਵਰ ਕੰਪਾਵਨ ਕੀਆ। ਬੈਠੇ ਸਿੰਘ ਪਾਸ ਰਸ ਲੀਆ।
ਵਡਾ ਅਚਰਜ ਪੇਖਿਓ ਤਹਿ ਵੇਲੇ। ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਦਸੌਂਧਾ ਸਿੰਘ ਮੇਲੇ।੮੨।
ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸਭ ਬੇਪਾਰਾਏ। ਸ੍ਵਾਸ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਤਨ ਮੇਂ ਆਏ।
ਬਾਬਾ ਜੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਏ। ਲਾਲੀ ਅਕਾਸ਼ ਦਿਨੇ ਭਈ ਗਾਏ ॥੮੩॥
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਮੇਂ ਬਿਰੁਤਾ ਪਾਈ। ਛੱਬੀ ਭਾਦ੍ਰੋਂ ਦਿਨੇ ਤਿੰਨ ਵਜਾਈ।
ਸਿੰਘ ਬਾਣੀ ਸਭ ਪਾਸ ਪੜ੍ਹੰਤੇ। ਗੁਰ ਕੀ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਭਨੰਤੇ ॥੮੪॥
ਰਾਤ ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨ ਸਭ ਗਾਈ। ਸਤਾਈ ਭਾਦੋਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਈ।
ਚਿਖਾ ਰਚੀ ਕਾਸਟ ਬੇਰੀ। ਚੰਦਨ ਘ੍ਰਿਤ ਸੁਗੰਧ ਘਨੇਰੀ ।੮੫॥
ਤਨ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੋ ਧਰ ਤਾਂਹੀ। ਸੋਹਿਲਾ ਪਾਠ ਕਰ ਬਿਨੈ ਅਲਾਹੀ।
ਕੜਾਹਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਵਰਤਾਇ ਸੁਦੀਆ। ਸਸਕਾਰ ਕਰਿਓ ਇਉਂ ਸੁਨੀਏ ਥੀਆ॥
ਫਿਰ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਰਖਵਾਯੋ। ਅੰਗੀਠਾ ਥਾਨ ਸੰਤਾਂ ਕੋ ਦਿਖਾਯੋ।
ਸੰਤ ਪੇਖ ਗੁਰ ਭਾਣਾ ਮਾਨਾ। ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰਵਾਹ ਚਲਾਨਾ ॥੮੭॥
ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਈ। ਸੰਗਤਿ ਸਭ ਨਗਰਾਂ ਤੇ ਆਈ।
ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਪੰਦ੍ਰਾਂ ਕਰਵਾਏ। ਦਸਹਿਰਾ ਕਰਿਓ ਗੁਰਮਤ ਭਾਏ।੮੮।
ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਬਹੁਤਾ ਕਰਵਾਏ। ਪੰਗਤ ਲਾਇ ਸਿੱਖ ਸਾਧ ਛਕਾਏ।
ਤ੍ਰਿਪਤੇ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਉਚਾਰੈ। ਅਤੁਟ ਲੰਗਰ ਚਾਲਿਓ ਇਕ ਸਾਰੈ।੮੯।
ਸੰਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਤਬ ਲਾਗੇ। ਖਾਲਸਾ ਊਚਾ ਸਭ ਮਤ ਆਗੇ।
ਸ਼ਾਸਤਰ ਹਿੰਦ ਦਿਜ ਕੋ ਵਡਿਆਵੈ। ਦਿਨ ਥੋੜੇ ਮੇਂ ਕਿਰਿਆ ਮੁਕਾਵੈ।੯੦
ਗਿਆਰਵੇਂ ਦਿਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਹੋਈ। ਖਤ੍ਰੀ ਤੇਰਵੇਂ ਕ੍ਰਿਆ ਸੋਈ।
ਵੈਸ਼ ਪੰਦਰਵੇਂ ਦਿਨ ਕੋ ਅੰਤਾ। ਸੂਦ੍ਰ ਸਤਾਰੀਂ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰੰਤਾ ॥੯੧॥
ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ। ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਤੇ ਊਚੇ ਸਿੰਘਨ ਕਰ।
ਦਸਮੇਂ ਦਿਨ ਸਭ ਰਸਮ ਮੁਕਾਵੇ। ਪਾਠ ਕਰੈ ਲੰਗਰ ਅਰਪਾਵੇ ॥੯੨॥
ਪੁਸ਼ਾਕਾ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦੇਵੈ ਦਾਨਾ । ਕਰੈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਦਸਵੇਂ ਹੀ ਭਾਨਾ।

ਹੋਰ ਰਵਾਜ ਵਿਵਰਜਤ ਜਾਨੋ।ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ 'ਸਦ ਬਾਣੀ' ਇਉਂ ਬਖਾਨੋ।੯੩।
ਕੀਰਤਨ ਨਿਰਬਾਣੁ ਅੰਤ ਕੇ ਬੇਲੇ। ਕਰਹੁ ਸਿਖ ਤੁਮ ਹੋਹੁ ਸੁਹੇਲੇ।
ਰੋਵਨ ਮੂਲ ਨ ਗੁਰ ਕੋ ਭਾਵੈ। ਸੰਤ ਮੂਏ ਨਹਿ ਸ਼ੋਕ ਕਰਾਵੈ ॥੯੪॥
ਨਾਮੁ ਪੁਰਾਨ ਕਥਾ ਸੁਣ ਪੜੀਐ। ਪਿੰਡ ਕੇਸ਼ੋ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਰੀਐ।
ਪਤੱਲ ਸ੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਬਖਾਨੋ। ਕਿਰਿਆ ਸੰਗਤਿ ਮੇਲ ਪਛਾਨੋ ॥੯੫॥
ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਤਿਆਗੀ ਪੰਡਤ ਸੰਤਾ। ਸਦਿਅਹੁ ਕਿਰਿਆ ਇਹੁ ਬੁਧ ਵੰਤਾ।
ਫੂਲ 'ਹਰੀ ਸਰ' ਹਰਿ ਹੈ ਆਪੇ। ਸ੍ਰੋਵਰ ਨਿਆਈ ਹਰੀ ਵਿਆਪੇ ॥੯੬॥
ਹਰਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪਾਵਹੁ ਫੂਲਾ। ਮਨ ਮੀਨ ਜਿਉਂ ਰਹਿ ਅਨਕੂਲਾ।
ਹਰਿ ਰੰਗ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਬੇਬਾਣਾ। ਏਹੋ ਭਾਵੈ ਗੁਰੂ ਬਖਜ਼ਾਣਾ ॥੯੭॥
ਦੀਵਾ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਹਮਾਰਾ। ਗੁਰ ਕਾ ਸ਼ਬਦ ਦੀਪਕ ਉਜੀਆਰਾ।
ਨਾਮੋ ਸੰਗੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕਾ। ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਦਾਤਾ ਹਤੁ ਸੋਕਾ ॥੯੮॥
ਐਸਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੰਤ ਜੀ ਕੀਆ। ਦੇਹ ਭਸਮ ਕੋ ਨਾਹਿ ਰਖੀਆ।
ਅੰਗੀਠਾ ਰਾਖ ਸੰਗਤਾਂ ਲੇਈ। ਸਤਲੁਜ ਪ੍ਰਵਾਹੁ ਕਰਾਈ ਸੇਈ॥੯੯॥
ਗੁਰ ਦੁਆਰਾ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਾ। ਤਖਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹਿਤ ਬਣਾਯਾ ਖਾਸਾ।
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਵੰਤਾ। ਥੜਾ ਸੋਹਣਾ ਸਜੈ ਬਿਅੰਤਾ ॥੧੦੦॥
ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੀ ਏਹ ਯਾਦਗਾਰਾ। ਨਾਮ ਜਪਿਓ ਪਾਯੋ ਸੁਖ ਭਾਰਾ।
ਸਮਾਨ ਸੁਭਾਵ ਭਾਵਤੇ ਜੀ ਕੋ। ਗੁਣ ਬਾਬਾ ਜੀ ਹੈ ਰਮਣੀਕੋ ॥੧੦੧॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਉੱਨੀ ਸੈ ਗਿਆਰਾਂ ਵਿਖੇ, ਜਨਮ ਵਿਸਾਖੀ ਭਾਲ।
ਉੱਨੀ ਸੌ ਪਚਾਸੀਆ, ਮਿਲ ਗੇ ਜੋਤਿ ਅਕਾਲ ॥੧੦੨॥
ਪੰਝੱਤ੍ਰ ਸਾਲ ਕੇ ਹੋਇ ਭਲੇ, ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਗੁਰ ਸਿੱਖ।
ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸੂਰਮੇ, ਗਿਆਤੇ ਭੂਤ ਭਵਿੱਖ ॥੧੦੩॥
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕੀ ਸੇਵ ਕਾ, ਸਿਰੋਪਾਉ ਪਹਿਰਾਇ।
ਸੰਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਇਓ, ਜਿਹ ਸੇਵਾ ਚਿਤ ਲਾਇ ॥੧੦੪॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੇ ਗੁਣ ਜੋਊ, ਕਥੇ ਨ ਮੋ ਤੇ ਜਾਇ।
ਗਿਆਤ ਕਰਾਵਨ ਕੇ ਲੀਏ, ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਕਛੁ ਗਾਇ ॥੧੦੫॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਖਾਲਸਾ, ਸੰਤ ਭਗਤ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ॥
ਨਾਮੁ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਭਨ ਜਨੁ, ਨਮੋ ਸੁ ਭੂਤ ਭਵਿੱਖ ॥੧੦੬॥
ਕਬਿੱਤ—ਜਗਤ ਅਸਾਰ ਜਾਨ ਰਹਿਣਾ ਕੂਰਾ ਪਛਾਨ, ਜੰਮੇਂ ਜਿਉਂ ਮਰ ਜਾਨ ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਪਛਾਨੀਐ। ਪਛਾਣਦੇ ਸੰਤ ਕੋਈ ਰਿਦੇ ਜਿਨ ਗਿਆਨ ਹੋਈ, ਵਾਸ਼ਨਾ ਸਰਬ ਖੋਈ ਆਏ ਜਗ ਜਾਨੀਐ। ਜਾਣਦੇ ਮਿਹਰ ਜਿੰਨਾ ਜੀਵਣ ਜਗਤ ਕਿੰਨਾ, ਆਸ, ਮਾਣ, ਖੋਏ ਤਿੰਨਾ ਧੰਨ ਧੰਨ ਮਾਨੀਐ। ਮਾਨ ਦੇ ਤਿਆਗ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਅਕਾਲ ਨਾਲੇ, ਰਿਦੇ ਮਧ ਜੋਤ ਭਾਲੇ ਭਗਤ ਬਖਾਨੀਐ ॥੧੦੭॥ ਨਗਰ ਪਵਿਤ ਕੀਆ ਭਿੰਡਰੀਂ ਜਨਮ ਲੀਆ, ਨਿਤ ਅਵਿਤਾਰ ਹੀਆ ਸ਼ਾਂਤਿ ਰਹੈ ਭਾਰਿਆ। ਭਾਰਿਆ ਗੁਰਦੇਉ ਪੂਰਾ ਭਰਮ ਨਿਵਾਰ ਕੂਰਾ, ਵਾਜੇ ਅਨਹਦ ਤੂਰਾ ਦ੍ਵੈਤ ਤਾਂਈ ਮਾਰਿਆ। ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧ ਰਿਦੇ ਲੀਨ ਹਰੀ ਸੇਨ, ਉਦੇ ਭਯਾ ਤਤ ਬੋਧ ਅਚਰਜ ਧਾਰਿਆ। ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਸ਼ਾਂਤਿ ਵੇਖ ਫਾੜੇ ਹੈਂ ਕਰਮ ਲੇਖ, ਆਤਮਾ ਵਿਰੇਖ ਭਏ ਸੰਤ ਬਲਿਹਾਰਿਆ।੧੦੮।
ਤਪ ਨੇ ਸਰੂਪ ਧਰਾ ਸ਼ਿਵਜੀ ਕੈ ਵੇਸ ਕਰਾ, ਇੰਦਰ ਸੁਰਗ ਫਰਾ ਤਤੁ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਤੇ। ਸੰਤ ਸੰਗ ਪ੍ਰੀਤ ਧਾਰੀ ਵਿਰਕਤਾਂ ਦੀ ਨੀਤ ਭਾਰੀ, ਕਾਮਨਾ ਸਰਬ ਹਾਰੀ ਵਿਦਿਆ ਉਚਾਰ ਤੇ। ਗ੍ਰਿਸਤ ਨਿਬਾਹੀ ਲਾਜ ਤਜ ਨਹੀਂ ਗਏ ਭਾਜ, ਹੋ ਗਿਆ ਘਰੇ ਵਿਰਾਗ ਪਰਉਪਕਾਰ ਤੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕੀਆ ਮੰਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਕੋ ਲੀਆ, ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਪੱਕ ਹੀਆ ਬਾਣੀ ਗੁਰ ਧਾਰਤੇ ॥੧੦੯॥ ਜਨਕ ਬਿਦੇਹੀ ਭਯੋ ਰਾਜ ਜੋਗ ਤਿਨ ਕਯੋ, ਤਿਨਹੂੰ ਜਿ ਵੇਖ ਲਯੋ ਹੋਤ ਪ੍ਰਤੀਤਿਆ। ਕਮਲ ਅਲੇਪ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੇਂ ਰਹਿਤ ਤੈਸੇ, ਬਾਬਾ ਤਪ ਧਾਰੀ ਵੈਸੇ ਰਹੇ ਨਿਰਭੀਤਿਆ। ਜਲ ਮੁਰਗਾਈ ਤਰੇ ਪੰਖ ਨ ਸਪਰਸ ਕਰੇ, ਘ੍ਰਿਤ ਮਧ ਲੋਨ ਧਰੇ ਗਲਤ ਨ

ਗੀਤਿਆ। ਕਾਗਜ਼ ਬਿਧਾਈ ਲਾਇ ਲੇਖ ਨਹੀਂ ਲਿਖਾ ਜਾਇ, ਸੁਤੇ
ਨਿਰਲੇਪ ਭਾਇ ਬਾਬਾ ਤੁਹਿ ਚੀਤਿਆ ॥੧੧੦॥ ਪ੍ਰੀਤ ਕਿਸੇ
ਕਾਵਿ ਕੀਨ ਕਾਹੂ ਪ੍ਰੀਤ ਨਾਰ ਅਧੀਨ, ਬਗਲੇ ਗਹਤ ਮੀਨ ਚੋਰ ਕਰ
ਚੋਰੀਆਂ। ਭੰਗੀ ਜਿਉਂ ਸੁੱਖਾ ਪਾਨ ਅਮਲੀ ਅਫੀਮ ਖਾਨ, ਪੋਸਤੀ
ਪੋਸਤ ਦਾਨ ਭਰ ਦੇਇ ਬੋਰੀਆਂ। ਭਰਤਾ ਪ੍ਰੀਤ ਨਾਰ ਰੰਕ ਕੋ ਮੋਹਰ ਬਾਰ,
ਜਟ ਧਾਰੀ ਗੰਗ ਧਾਰ ਬਾਲਕਿ ਨੌਂ ਲੋਰੀਆਂ। ਲਖਮੀਂ ਬਿਸ਼ਨ ਜਿਵੇਂ
ਸਚੀ ਨੌਂ ਇੰਦ੍ਰ ਭਵੇ, ਨਾਰਦ ਭਗਤ ਰਵੇ ਗੁਰੂ ਪਦ ਤੋਰੀਆਂ ॥੧੧੧॥
ਭਰਥਰੀ ਵਿਰਾਗ ਧਰ ਤਿਆਗ ਦੀਓ ਰਾਜ ਘਰ, ਰੱਬ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰ
ਬਣ ਮੇਂ ਵਿਰਾਜਿਆ। ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੀ ਮਾਤ ਸਿੱਖ ਚੀਤ ਧਰੀ,
ਜਪਦਾ ਸਦੀਵ ਹਰੀ ਗਰੀਬ ਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ। ਮੰਗਲ ਤਿਆਗ ਮੋਹ
ਜਾਰਿਆ ਪਖੰਡ ਕੋਹਿ, ਤਤਪਦ ਸ਼ਾਂਤਿ ਓਹ ਰਾਜ ਮਹਾਰਾਜਿਆ।ਘਰ ਰਹਿ
ਤੋਹਿ ਬਾਬਾ ਗੁਰੂ ਪਗੁ ਪ੍ਰੇਮੁ ਜਾਗਾ, ਜਗਤਿ ਕੋ ਮੋਹ ਭਾਗਾ ਰਖੀ ਗੁਰ
ਲਾਜਿਆ ॥੧੧੨॥ ਕਰਾਮਾਤ ਨਾਹੀ ਕਛੁ ਲੋਗਨ ਕੇ ਡਾਰ
ਭਸ, ਜਗਤ ਅਸਾਰ ਲੱਖ ਕਾਰ ਘਰ ਲਾਗੀਏ। ਮਨ ਕੋ ਅਤੀਤ ਕਰ
ਕਥਾ ਇਤਿਹਾਸ ਰਰਿ, ਹਲ ਬਾਹੈਂ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹ ਪ੍ਰੀਤ ਅਸ ਜਾਗੀਏ।
ਆਵੇ ਜੇ ਗ੍ਰੀਬ ਕੋਈ ਭੂਖਾ ਜੋ ਨਗਨ ਹੋਈ, ਬਸਨ ਦੇ ਢਾਕੈਂ ਸੋਈ ਅੰਨ
ਤ੍ਰਿਪਤਾਗੀਏ। ਆਪ ਖੇਤੀ ਕਾਰ ਕਰੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਗੁਰਦੇਵ ਧਰੈਂ, ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ
ਸਭ ਹਰੈਂ ਧੰਨ ਬਡਭਾਗੀਏ ॥੧੧੩॥ ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਭ੍ਰਮ
ਭੰਨਿਆਂ ਕਬੀਰ ਨਾਮੇ, ਭਗਤ ਕਰਤ ਚਹੂੰ ਚੱਕ ਮਧ ਜਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ
ਨਾਮ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤ ਲਾਈ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ, ਨੀਚ ਹੂੰ ਕਹਾਇ ਕਰ ਊਚ
ਪਦ ਪਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਭਗਤ ਧੰਨਾ, ਸੁਰ ਲੋਕ
ਨਰ ਲੋਕ ਜੀਵ ਜਸ ਗਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮੁ ਸਾਥ ਬੇਣੀ ਸਧਨਾ ਮੁਕਤ
ਹੋਏ, ਕਥਾ ਪ੍ਰਮਾਨ ਬੇਦ ਗਿਆਨੀਆਂ ਬਖਾਨੇ ਹੈ ॥੧੧੪॥
ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਰਾਮਾ ਨੰਦ ਜੀ ਰਮਤ ਰੂਪ, ਪਰਮ ਅਨੰਦ

ਪ੍ਰਮਾ ਨੰਦ ਜੀ ਪਛਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮੁ ਸਾਥ ਸੂਰਦਾਸ ਜੀ ਸਮਾਏ
ਹਰਿ, ਭਗਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿਆਮ ਮੂਰਤ ਲਗਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮੁ ਸਾਥ ਸਾਈਂ
ਸ਼ੇਖ ਜੀ ਫਰੀਦ ਜਗ਼, ਪੂਰਨ ਤਤਿੱਖੂ ਲੋਕ ਬੇਦ ਨੇ ਬਖਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ
ਨਾਮ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤ ਭੀਖਨ ਭਗਤ ਕੀਨੀ, ਪੀਪਾ ਸੈਣ ਆਪ ਰੂਪ ਭਏ
ਭਗਵਾਨੇ ਹੈ ॥੧੧੫॥ ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਕਲ, ਜੱਲ, ਭੱਲ,
ਟੱਲ ਭਟ, ਗੰਗਾ ਆਦਿ ਭਿੱਖਾ ਭਏ ਸਰਬ ਹੀ ਪੁਰਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ
ਨਾਮੁ ਸਾਥ ਹਰੀ ਨਾਰਦ ਭਗਤਿ ਲੀਨ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤੁਲਾਏ ਨਾਮ ਊਚੇ ਪਦ
ਮਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਰਾਮੁ ਜਾਨਿਆਂ ਸਰੂਪ ਨਿਜ, ਯੋਗ ਜੀ
ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਮੁਨਿ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਧ੍ਰਵ ਅਚਲ ਅਟੱਲ
ਭਏ, ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦੇਖੋ ਹੋਏ ਮੁਲਤਾਨੇ ਹੈ ॥੧੧੬॥ ਜਿਸ
ਨਾਮ ਸਾਥ ਬ੍ਰਹਮੇ ਬੇਦ ਕੀ ਰਚਨ ਕੀਨੀ, ਜਗਤ ਸਿਰਜ ਨਾਮ ਲਿਖਿਆ
ਪੁਰਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਸ਼ਿਵ ਬਿਖ ਨੋ ਪਚਾਇ ਗਿਆ, ਬਾਲ,
ਖਿੱਲ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਧਰ ਤਿਆਗੀਆ ਮਹਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਸ੍ਰੀ ਬਿਸ਼ਨੂੰ
ਜੀ ਖਿਮਾ ਧਰੀ, ਭਏ ਹੈ ਅਭੇਦ ਸਭ ਭਗਤ ਸਿਵਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ
ਸਾਥ ਇਹੁ ਧਰਤੀ ਸਹਿਤ ਭਾਰ, ਪਾਣੀ ਸਭਹੂੰ ਕੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਮੈਲ ਕਰ
ਹਾਨੇ ਹੈ ॥੧੧੭॥ ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਪਉਣ ਸਰਬ ਸ੍ਵਾਸ ਭਈ,
ਦੇਂਵਦਾ ਵੇਹਲ ਜਿ ਗਗਨ ਠਿਕਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਅੰਨ ਖਾਣ
ਦੀ ਸ਼ਕਤ ਜੀਵ, ਪੀਂਵਦੇ ਹੈਂ ਜਲ ਦੂਧ ਘ੍ਰਿਤ ਮਨ ਭਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ
ਨਾਮ ਸਾਥ ਹੱਥ ਪਕੜਦੇ ਵਸਤ ਕੋਊ, ਪਾਦ ਭੀ ਚਲਤ ਭਾਰ ਸੀਸ ਤੇ
ਉਠਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਸੁਣ ਸ਼ਬਦ ਗਿਆਨ ਹੋਇ, ਨੇਤਰ ਸਰੂਪ
ਲਖ ਤੀਖੇ ਸਰਿਤਾਨੇ ਹੈ ॥੧੧੮॥ ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਏ ਚਮੜੀ
ਸਪਰਸ ਕਰੇ, ਠੰਢਾ ਤੱਤਾ ਭਾਉ ਤੇ ਅਭਾਉ ਪਹਿਚਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ
ਸਾਥ ਨਾਸਾਂ ਗੰਧ ਤੇ ਸੁਗੰਧ ਲਖ, ਬਾਗ ਤੇ ਬਗੀਚਿਓਂ ਕੀ ਸੈਰ ਸੁਖ
ਪਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਸਾਸ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਆਵੇ, ਨੇਤ੍ਰੇ ਕੇ ਵਾਂਗ

ਗੋੜੇ ਨਾਭੀ ਮੇਂ ਲਗਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਨਾਥੁ ਜੋਗੀ ਸਿਧ ਪੀਰ ਹੋਏ, ਗੋਰਖ ਮੰਗਲ ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਸੁਖਦਾਨੇ ਹੈ ॥੧੧੯॥ ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਕਾਲ ਕਰਤਾ ਬਿਨਾਸ ਜਗ, ਪਾਲਨਾ ਕਰਤ ਰਿਖੀ ਮੁਨੀ ਤਪ ਠਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਭੋਗੀ ਭੋਗਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕਰ, ਜੋਗੀਆਂ ਤੇ ਊਚ ਪਦ ਮਿੰਟ ਮੇਂ ਪਛਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਧਰਮ ਰਾਇ ਲਿਵ ਲਾਈ ਸਦ, ਬਰਣ ਕੁਬੇਰ ਵਿਸ਼ਕਰਮਾ ਸਿਆਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਇੰਦ੍ਰ ਪਦਵੀ ਸੁਰਗ ਪਾਈ, ਤੇਤੀ ਕੋਟ ਦੇਵਤਾ ਸਰਬ ਜਗ ਜਾਨੇ ਹੈ ॥੧੨੦॥ ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਅੰਬ੍ਰੀਕ ਨੇ ਅਮਰ ਪਦ, ਸਪਤ ਰਿਖੀਸ਼ 'ਜੜ੍ਹ ਭਰਥ' ਲਗਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ 'ਰੁਕਮਾਂਗਦ' ਪ੍ਰੀਤ ਜਾਗੀ, ਚੰਦ੍ਰ ਹਾਂਸ, ਪ੍ਰਾਸਰ, ਪੁਲਸਤ ਪਛਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ 'ਦੁਰਬਾਸਾ' ਕਾਨ੍ਹ ਪੂਜਿਆ ਸੀ, ਬਿਆਸ ਜੀ 'ਪਰੂਰਭ' ਤੇ 'ਅੰਗਰੈ' ਅਲਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਸ਼੍ਰੀ ਜਨਕ ਬਿਦੇਹੀ ਹੋਯੋ, ਨਰਸੀ ਭਗਤ ਹੁੰਡੀ ਤਾਰਕ ਬਖਾਨੇ ਹੈ ॥੧੨੧॥ ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਸ੍ਰੀ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਦਇਆ ਆਈ, ਧਰਮ ਮ੍ਰਿਗੇਸ਼, ਸਿੰਘ ਹਿੰਮਤ, ਕਰਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਮੁਹਕਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਚੱਲ ਹੋਏ, ਸਾਹਿਬ ਮ੍ਰਿਗਿੰਦ ਦੁਨੀ ਮਧ ਨਹੀਂ *ਛਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੁਝਾਰ ਹਰੀ, ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ, ਫਤੇ ਸਿੰਘ ਕੁਰਬਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਚਾਲੀ ਮੁਕਤੇ ਮੁਕਤਿ ਹੋਏ, ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੀਸ ਨਿਜ ਤਲੀ ਤੇ ਟਿਕਾਨੇ ਹੈ ॥੧੨੨॥ ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਸੰਗ ਭਏ, ਬੰਦ ਕਟਵਾਏ ਤਨ ਦੁਖ ਨ ਲਗਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਮਾਤਾ ਗੂਜਰੀ ਅਲੱਖ ਪਾਯਾ, ਜੋਗ ਸਾਧ ਤਨ ਤਜ ਜੋਤ ਮੇਂ ਸਮਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ ਅਕਾਲ ਪਾਏ, ਮਾਈ ਭਾਗੋ ਮੀਰਾਂ ਬਾਈ ਭਗਤੀ ਸੁਖਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਾਥ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗ ਕੇ ਉਧਾਰੇ

*ਛੁਪੇ ਨਹੀਂ।

ਜਨ, ਸਤਿ ਚਿੱਤ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ ਮਿਲੇ ਆਨੇ ਹੈ ॥੧੨੩॥

ਜਿਸ ਨਾਮ ਤਾਂਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਸਮੇਸ਼ ਆਪ, ਸਿੱਖਨ ਕਲਿਆਨ ਹਿਤ ਅਮੁੱਕ ਦੀਆ ਦਾਨੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਸੋਭਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਉਚਾਰਦੇ ਹੈਂ, ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਧ੍ਰਿਗ ਨਾਮ ਜਪੇ ਸੁਖ ਪਾਨੇ ਹੈ। ਸੰਤ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਹਰੀ ਅਤਰ, ਮ੍ਰਿਗਿੰਦ ਸ਼ਾਮ, ਕਰਮ*ਪੰਚਾਨਿਨ, ਸੇ ਨਾਮ ਕਰ ਜਾਨੇ ਹੈ। ਸੋਈ ਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਤਿ ਪ੍ਰੀਤ ਲਾਈ ਤੁਮ, ਬਾਬਾ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੈਂ ਜਾਵਾਂ ਕੁਰਬਾਨੇ ਹੈ ॥੧੨੪॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਵਾਸੁਦੇਵ ਹਰਿ ਨਾਮ ਤੇ, ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਮ ਪਛਾਨ।
ਜੁਗ ਚਾਰੋਂ ਕਾ ਭਜਨ ਜੋ, ਅਧਿਕ ਗੁਰੂ ਵਖਯਾਨ ॥੧੨੫॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਸਚਰਜ ਹੈ, ਸਤਿ ਅਖੰਡ ਅਕਾਮ॥
ਜਪਿਆ ਗੁਰ ਮੰਤਰ ਜਿਨਾ, ਮਿਲੇ ਜੋਤ ਅਭਿਰਾਮ ॥੧੨੬॥

ਕਬਿੱਤ–ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਾਣ ਵਾਲੇ ਆਪ ਹੋ ਜਪਣ ਵਾਲੇ, ਭੈ ਨਹੀਂ ਤੁਹਿ ਕਾਲੇ ਸਦਾ ਹੀ ਅਜਾਦ ਹੋ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀਦਾਰ ਦੇਣਾ ਆਣ ਫੇਰ ਇਕ ਵੇਰਾਂ, ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ ਮੈਂ ਚੇਰਾ ਕਰੇਂਦਾ ਸਦ ਯਾਦ ਹੋ। ਸਾਖੀਆਂ ਸੁਣਾਓ ਫੇਰ ਆਓ ਨਹੀਂ ਲਾਓ ਦੇਰ, ਜਪੁਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਹੋਰ ਅਰਥ ਬਤਾਦ ਹੋ। ਅੱਡੀ ਝੋਲੀ ਖੈਰ ਏਹੋ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਫੇਰ ਦੇਹੋ, ਮਨ ਤਨ ਮੇਰਾ ਲੇਹੋ ਚਰਨ ਦਿਖਾਦ ਹੋ ॥੧੨੭॥

– ਬੈਂਤ ਛੰਦ –

ਜਗਤ ਸੋਹਿਣਾ ਖਿੜਿਆ ਬਾਗ ਤੇਰਾ, ਫੇਰ ਆਣ ਕੇ ਪਾਵਣਾ ਫੇਰ ਬਾਬਾ।
ਬ੍ਰਿਜ ਵਾਸੀਆਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤਿਆਗ ਗਏ, ਸਾਰ ਲਈ ਨ ਊਧੋ ਨੋ ਟੇਰ ਬਾਬਾ।
ਮਥਰਾ ਛਡਕੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਬਾਸ ਕੀਆ, ਕੁਬਜਾਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਦਰਸਦੀ ਆਸ ਬਾਬਾ
ਮੁੜ ਆਯਾ ਭਰਥ ਪੁਕਾਰ ਕਰਦਾ, ਰਾਮ ਬਨ ਦੇ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਬਾਬਾ।
ਦਸਰਥ ਮੂਰਛਾ ਖਾਇਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਛਡੇ, ਮੁੜ ਦੇਖਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾ ਕਾ ਬਾਬਾ।

*ਸੰਤ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੋਤੀ ਵਾਲੇ।

ਦਮੰਤੀ ਰੌਂਦੀ ਨੂੰ ਛਡ ਕੇ ਨਲ ਗਿਆ, ਕੀਆ ਕੁਝ ਭੀ ਮੋਹ ਨ ਆ ਬਾਬਾ॥

ਰੌਂਦਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਧਰਮ ਦਾ ਤਾਤ ਖੜਾ, ਬਿਰਦ ਮੁੜ ਕੇ ਬੋਲ ਨ ਕੀਨ ਬਾਬਾ। ਰਾਜੇ ਭਰਥਰੀ ਰੌਂਦੇ ਸਭ ਦੇਸ ਤਾਂਈ, ਮੁੜ ਆਣ ਨ ਸੁਧ ਸੋ ਲੀਨ ਬਾਬਾ। ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਨੇ ਜੋਗ ਦਾ ਭੇਖ ਲੀਆ, ਕਿਸੇ ਆਣ ਕੇ ਖਬਰ ਨ ਕਰ ਗਿਆ। ਸਚ ਖੰਡ ਨੌਂ ਬਾਬਾ ਉਡਾਰੀਆਂ ਜੀ, ਦਰਸ ਦਿਤੇ ਬਿਨ ਆਪ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ। ਮਰਣਾ ਭਲਾ ਸੀ ਅਗੋਂ ਜੇ ਮਰ ਜਾਂਦੇ, ਨੇਹੁ ਸਣੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ। ਜੀਊਣਾ ਕੰਮ ਨ ਏਸ ਸੰਸਾਰ ਵਾਲਾ, ਭੰਨ ਠਿਕਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਖਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ॥੧੨੯॥

ਧਰਤੀ ਹੱਲ ਨ ਕਿਉਂ ਭੁਚਾਲ ਆਯਾ, ਕਿਉਂ ਚੰਦ ਨ ਮੂੰਹ ਛਪਾਇ ਬੈਠਾ। ਸੂਰਜ ਤੇਜ ਦਿਖਾਂਵਦਾ ਕਿਉਂ ਅਜੇ, ਧੂੰਦ ਬਦਲੀ ਮੂਖ ਨਾ ਛਾਇ ਬੈਠਾ। ਮੇਰ ਕੰਬ ਨ ਕਿਉਂ ਅਚੱਲ ਰਿਹਾ, ਪਾਣੀ ਖੁਸ਼ਕੀ ਥਾਂਉਂ ਬਣਾਇ ਬੈਠਾ। ਥਲ ਜਲ ਦਾ ਰੂਪ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਜੜ੍ਹ ਚੇਤਨ ਤੇ ਚੇਤ ਜੜ੍ਹਾਇ ਬੈਠਾ। ਪਉਣ ਠੰਢਾ ਕਿਉਂ ਰਿਹਾ ਜਹਾਨ ਅੰਦਰ, ਤੱਤਾ ਹੋਇ ਕੇ ਜ਼ਖਮ ਲਗਾਇ ਬੈਠਾ। ਸੁਣ ਸੰਤ ਜਹਾਨ ਤੋਂ ਚਲ ਗਏ, ਪੰਜ ਤੱਤ ਕਿਉਂ ਉਲਟ ਨ ਭਾਇ ਬੈਠਾ।੧੩੦

- ਬਿਜੈ ਦੰਡਕਾ -

ਧੰਨ ਤੇਰੇ ਉਪਕਾਰ ਅਚਰਜ ਡਿਠੇ, ਜਨਮ ਧਾਰ ਕੇ ਭਗਤ ਕਮੌਣ ਲਗਾ।
ਬਾਣੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਅਵਸਥਾ ਬਾਲ ਸਾਰੀ, ਨਾਮ ਸਾਥ ਸਮਾਧੀਆਂ ਲੌਣ ਲਗਾ।
ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਖ ਕੇ ਮਛੀਆਂ ਰੋਇ ਪਈਆਂ, ਜਾਪ ਦੇਖਕੇ ਸ਼ੇਸ਼ ਘਬਰੌਣ ਲਗਾ।
ਵਿਰਾਗ ਦੇਖਕੇ ਰਾਮ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਏ, ਤਿਆਗਦੇਖਕੇ ਦੱਤ ਸਲੌਣ ਲਗਾ।
ਗਯਾਨਦੇਖਕੇਬਿਸ਼ਨਬਲਿਹਾਰਕਹਿੰਦੇ, ਤਪਸਾ ਸਨਕਤੇਆਦਸੁਨੌਣਲਗਾ
ਸਾਧਨ ਦੇਖਕੇ ਸ਼ਿਵ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤ ਧਾਰੀ, ਵਿਦਿਆ ਸੁਣਕੇਬ੍ਰਹਮਾਜੀ ਔਣਲਗਾ॥
ਜੋਗ ਦੇਖ ਕੇ ਕਪਲ ਧਿਆਨ ਛੁਟਾ, ਗ੍ਰਿਸਤ ਦੇਖਕੇ ਜਨਕ ਸਿੰਆਨ ਕਰਦਾ।
ਸੱਤ ਦੇਖ ਕੇ ਦਸਰਥ ਮੋਹਿਤ ਹੋਇਆ, ਦਇਆ ਦੇਖ ਤਮੋ ਗੁਣ

ਜਾਨ ਕਰਦਾ। ਸੰਤੋਖ ਕੀਆ ਸੁਣ ਚਣਿਕ ਨੂੰ ਸੁਧ ਭੁਲੀ, ਧਰਮ ਦੇਖ ਕੇ ਮੋਰ ਧੁਜ ਆਣ ਲਗਾ। ਸ਼ਾਤੀ ਦੇਖ ਕੇ ਕ੍ਰੋਧ ਨੂੰ ਗਸ਼ ਪਈ, ਵਿਚਾਰ ਵਸਤ ਸੇ ਕਾਮ ਮੁਰਝਾਨ ਲਗਾ। ਬਰਤ ਨੇਮ ਤੇ ਤੁਰਕ ਰਮਜਾਨ ਭੁਲੇ, ਜਾਪ ਦੇਖ ਕੇ ਅਗਸਤ ਕੁਰਬਾਨ ਲਗਾ। ਬਾਣੀ ਸੁਣ ਕੇ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਛੱਡ ਹਿੰਦੂ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਮਾਨ ਲਗਾ ॥੧੩੨॥

ਚਰਚਾ ਸੁਣ ਕੇ ਪੰਡਤਾਂ ਹੋਸ਼ ਗਈ, ਮਜ਼ਲ ਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਜਗਾਨ ਲਗਾ। ਜੁਬਾ ਵਸਥਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਾਮ ਰਖੀ, ਨਗਰ ਨਾਰ ਨਰ ਜਸ ਕੋ ਗਾਨ ਲਗਾ। ਆਵੇ ਕੋਈ ਹਠੀ ਤਪੀ ਸਤੀ ਸੂਰਾ, ਨਾਲ ਧੀਰ ਦੇ ਬਚਨ ਬਖਾਨ ਲਗਾ। ਦੰਭੀ ਭੇਖੀ ਦਾ ਸੁਣ ਕੇ ਨਾਮ ਸਦਾ, ਇਕ ਪਲਕ ਮੇਂ ਖੰਡ ਕਰਾਨ ਲਗਾ। ਹਲ ਵਾਹਿ ਕੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਚਲ ਔਂਦੇ, ਕਥਾ ਗੁਰੂ ਇਤਿਹਾਸ ਸੁਨਾਵਦੇ ਹੈਂ। ਭੋਰਾ ਪਟਿਆ ਖੇਤ ਦੇ ਵਿਚ ਸੋਹਣਾ, ਜਪੁਜੀ ਬੈਠ ਕੇ ਪਾਠ ਕਰਾਂਵਦੇ ਹੈਂ ॥੧੩੩॥

ਸਵਾ ਲੱਖ ਸ੍ਰੀ ਜਪੁਜੀ ਪਾਠ ਕੀਤੇ, ਛੋਲੇ ਚੱਬ ਕੇ ਵਕਤ ਟਪਾਂਵਦੇ ਸੀ। ਚੰਗੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਆਦੋਂ ਪ੍ਰੀਤ ਛੱਡੀ, ਦੇਹ ਥੈਲੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਫੁਲਾਂਵਦੇ ਸੀ। ਸੰਤ ਬਿਸ਼ਨ ਮ੍ਰਿਗਿੰਦ ਜੀ ਪਾਸ ਜਾ ਕੇ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਕਥਾ ਪੜ੍ਹ ਆਂਵਦੇ ਸੀ। ਜਪੁਜੀ ਅਰਥਾਂ ਸਾਥ ਨਿਤਨੇਮ ਹੁੰਦਾ, ਪੰਜ ਗ੍ਰੰਥੀ ਪਾਠ ਨਿਭਾਂਵਦੇ ਸੀ। ਛੱਤੀ ਲੱਖ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਦਾ ਜਾਪ ਜਪਿਆ, ਇਕਾਂਤ ਬੈਠ ਸਮਾਧੀਆਂ ਲਾਂਵਦੇ ਸੀ। ਮਿਠਾ ਖਾਵਣਾ ਪੈਹਲਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਸਮਾਨ ਅੰਨ ਕੋ ਮੁਖ ਮੇਂ ਪਾਂਵਦੇ ਸੀ ॥੧੩੪॥

ਰਸਕਸਾਂ ਦੀ ਆਸ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਦਾ ਰਸ ਭੁਚਾਂਵਦੇ ਹੈਂ। ਪਾਣੀ ਮਿਠਾ ਤੇ ਦੁਧ ਨ ਪੀਣ ਕਦੇ, ਸੰਜਮ ਖਾਵਣਾ ਥੋੜਾ ਸੁਪਤਾਂਵਦੇ ਹੈਂ। ਗੁਰਦੂਆਰੇ ਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋ ਉਠ ਸਕੇ, ਸਭ ਤੋਂ ਪੈਹਲਾਂ ਹੀ ਉਦਮ ਪੁਰਾਂਵਦੇ ਹੈਂ। ਅਰਥ ਜਪੁਜੀ ਦੇ ਸੋਹਣੇ ਸੁਣਾਇ ਕਰਕੇ, ਸੰਥਾ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਆਪ ਵਿਚਰਾਂਵਦੇ ਹੈਂ। ਅਖਰ ਸ਼ੁਧ ਜੇ ਕਰਨੇ ਹੋਣ ਕਿਸੇ, ਤੁਰਤ ਪੋਥੀ ਤੋਂ

ਪਾਠ ਕਰਾਂਵਦੇ ਹੈਂ। ਆਪੋਂ ਬੋਲਦੇ ਕਦੇ ਨਾ ਮੂਲ ਪਹਿਲੇ, ਪੁਛੇ ਆਣ
ਜੋ ਤਾਂਹਿ ਹੰਭਾਂਵਦੇ ਹੈਂ ॥੧੩੫॥ ਕਰਦੇ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਹਰਿ
ਰੋਜ਼ ਸਦਾ, ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਹੈ ਬਾਣੀ ਗੁਰ ਭਾਂਵਦੇ ਸੀ। ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ
ਦਸਮੇਸ਼ ਦੇ ਸਿੱਖ ਪੱਕੇ, ਰਹਿਤ ਰਖਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਭਾਂਵਦੇ ਸੀ।ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਦਾ ਸਦਾ ਧਿਆਨ ਰਹਿੰਦਾ, ਕਦੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨ ਲਾਂਭ ਲਗਾਂਵਦੇ ਸੀ।
ਪੂਰਨ ਤੱਤ ਅਚੱਲ ਅਖੰਡ ਵਿਖੇ, ਜਗਤ ਭਰਮ ਹੀ ਭਰਮ ਦਿਸਾਂਵਦੇ ਸੀ।
ਤਿੰਨ ਕਾਲ ਤੇ ਗੁਣ ਤ੍ਰਈ ਛਡੇ, ਬ੍ਰਹਮ ਏਕ ਹੀ ਦ੍ਵੈਤ ਨਸਾਂਵਦੇ ਸੀ।
ਗੁਰੂ ਸੁਣਦੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣ ਗੌਂਦੇ, ਗੁਰੂ ਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਪੂਜ ਕਰਾਂਵਦੇ
ਸੀ ॥੧੩੬॥ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰਾਂ ਤੋਂ ਭਰਮ ਨਾ ਨਾਸ ਹੋਵੇ, ਸ਼ਬਦ
ਸੁਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਦਿਸਾਂਵਦੇ ਸੀ। ਬਾਲ ਬ੍ਰਹਮ ਦੇ ਵਿਚ ਲਿਵ ਲੀਣ
ਰਹੇ, ਯੁਬਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਾਪ ਜਪਾਂਵਦੇ ਸੀ। ਬਿਰਧ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬ੍ਰਹਮ
ਅਭੇਦ ਹੋਏ, ਭਗਤੀ ਸਾਥ ਬਹੁ ਪ੍ਰੀਤ ਰਖਾਂਵਦੇ ਸੀ। ਝਗੜਾ ਪਵੇ ਜੇ
ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਆਣ ਕੋਈ, ਮੇਟ ਝਗੜਾ ਸਿਖ ਸਿਖਾਂਵਦੇ ਸੀ। ਹਉਮੈ
ਦੇਹ ਦੀ ਜੌਂਵਦੇ ਨਾਸ ਕੀਤੀ, ਰੱਤੀ ਮੇਰ ਨ ਦਿਲ ਟਿਕਾਂਵਦੇ ਸੀ।
ਆਪ ਹਰੀ ਗੁਰਦੇਵ ਦੇ ਰੰਗ ਭਿੰਨੇ, ਪਹਿਰ ਰਾਤ ਤੋਂ ਨਿਤ ਹੀ ਨ੍ਹਾਂਵਦੇ
ਸੀ ॥੧੩੭॥ ਜੋ ਪੁਛਦਾ ਸ਼ੰਕਾ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰਦੇ, ਖਾਲੀ ਸੰਸੇ
ਨੂੰ ਬੇਗ ਨਸਾਂਵਦੇ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਭੀੜ ਹੋਈ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਖਾਤਰ,
ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੜੇ ਦਰਸ ਨੂੰ ਪਾਂਵਦੇ ਸੀ। ਪਾਠ ਰਖ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅੰਦਰ,
ਬਾਹਰ ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਕਰਾਂਵਦੇ ਸੀ। ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਲ ਭਰ ਇਕ ਪੈਰ
ਖੜ ਕੇ, ਪੂਰਨ ਕਤੇਂ ਦੀ ਭੋਗ ਨੂੰ ਪਾਂਵਦੇ ਸੀ। ਧੰਨ ਬਾਬਾ ਖਜ਼ਾਨ
ਸਿੰਘ ਭਗਤ ਗਿਆਨੀ, ਆਪ ਜਪਦੇ ਨਾਮ ਜਪਾਂਵਦੇ ਸੀ। ਏਕੰਕਾਰ
ਦਾ ਆਪ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ, ਹੋਰ ਤਾਂਈ ਭੀ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਂਵਦੇ ਸੀ ॥੧੩੮॥

-- ਚੌਪਈ --

ਸਭ ਗੁਣ ਸਹਿਤ ਜੀਵਨ ਹੈ ਤਾਂਕਾ। ਨਾਮ ਕਮਾਯਾ ਰਿਦੇ ਵਸਾਕਾ।

ਸੰਗਤਿ ਯਾਦ ਉਪਕਾਰ ਕਰੰਤੀ।ਇਉਂ ਉਚਰੈ ਜਿਵ ਮੋਹਿ ਭਣੰਤੀ।੧੩੯।
ਸੰਤ ਦੀਵਾਨ ਮੇਂ ਖਲੇ ਸੋ ਹੋਏ। ਕੀਰਤਨ ਵਾਜੇ ਸਾਥ ਮਿਲੋਏ।
ਬਾਬਾ ਬੋਲਤੇ ਕਹਾਂ ਪਧਾਰੇ। ਵੈਰਾਗ ਹੇਤ ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਉਚਾਰੇ ॥੧੪੦॥

ਧਾਰਨਾ--ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਤੇ ਤੇ ਬੋਲਿਤੇ ਕਹਾਂ ਗਏ।

– ਆਸਾ –

ਗਗਨੁ ਨਗਰਿ ਇਕ ਬੂੰਦ ਨ ਬਰਖੈ, ਨਾਦੁ ਕਹਾ ਜੁ ਸਮਾਨਾ ॥
ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮਾਧੋ, ਪਰਮ ਹੰਸੁ ਲੇ ਸਿਧਾਨਾ ॥੧॥
ਬਾਬਾ ਬੋਲਤੇ ਤੇ ਕਹਾ ਗਏ ॥ ਦੇਹੀ ਕੇ ਸੰਗਿ ਰਹਤੇ ॥
ਸੁਰਤਿ ਮਾਹਿ ਜੋ ਨਿਰਤੇ ਕਰਤੇ, ਕਥਾ ਬਾਰਤਾ ਕਹਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਬਜਾਵਨ ਹਾਰੋ ਕਹਾ ਗਇਓ, ਜਿਨਿ ਇਹੁ ਮੰਦਰੁ ਕੀਨਾ।
ਸਾਖੀ ਸਬਦੁ ਸੁਰਤਿ ਨਹੀ ਉਪਜੈ, ਖਿੰਚਿ ਤੇਜੁ ਸਭੁ ਲੀਨਾ ॥੨॥
ਸ੍ਰਵਨਨ ਬਿਕਲ ਭਏ ਸੰਗਿ ਤੇਰੇ, ਇੰਦ੍ਰੀ ਕਾ ਬਲੁ ਥਾਕਾ ॥
ਚਰਨ ਰਹੇ ਕਰ ਢਰਕਿ ਪਰੇ ਹੈ, ਮੁਖਹੁ ਨ ਨਿਕਸੈ ਬਾਤਾ ॥੩॥
ਥਾਕੇ ਪੰਚ ਦੂਤ ਸਭ ਤਸਕਰ, ਆਪ ਆਪਣੈ ਭ੍ਰਮਤੇ।
ਥਾਕਾ ਮਨੁ ਕੁੰਚਰ ਉਰੁ ਥਾਕਾ, ਤੇਜੁ ਸੂਤੁ ਧਰਿ ਰਮਤੇ ॥੪॥
ਮਿਰਤਕ ਭਏ ਦਸੈ ਬੰਦ ਛੂਟੇ, ਮਿਤ੍ਰ ਭਾਈ ਸਭ ਛੋਰੇ ॥
ਕਹਤ ਕਬੀਰਾ ਜੋ ਹਰਿ ਧਿਆਵੈ, ਜੀਵਤ ਬੰਧਨ ਤੋਰੇ ॥੫॥੫॥੧੮॥

-- ਚੌਪਈ –

ਸੰਗਤਿ ਜੀ ਸੁਨੀਏ ਹਿਤ ਲਾਈ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਘਾਲਨਾ ਬਹੁ ਪਾਈ।
ਹਥੀਂ ਕਿਰਤ ਕਰ ਖਾਵਤ ਆਪੂ। ਦੇਵਤ ਸਿੰਘਨ ਦਾਨ ਅਥਾਪੂ।੧੪੧।
ਨਿਤਨੇਮ ਬਿਨ ਅੰਨ ਨ ਖਾਹੀ। ਪਾਣੀ ਪੀਤ ਨ ਹਲ ਕੋ ਵਾਹੀ।
ਹੈ ਸੌ ਪੱਤ੍ਰਾ ਬਾਣੀ ਕੰਠੰ। ਨਿਤ ਪੜ੍ਹੈ ਅਸ ਪ੍ਰੀਤੀ ਗੰਠੰ ॥੧੪੨॥
ਦਾਦੇ ਹਮਰੇ ਮੱਖਣ ਹਰੀ। ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਜਿਨ ਰਹਿਤ ਸੋ ਧਰੀ।
ਨਿਗਾ ਤਾਂਕੀ ਬਾਲ ਸਮਾਨਾ। ਲਾਠੀ ਮੋਢੇ ਧਰ ਜਬ ਪਿਆਨਾ।੧੪੩।

ਦਾਹੜੀ ਵਾਲ ਚਾਂਦੀ ਜਿਮ ਤਾਰਾ। ਸੂਧੀ ਦਸਤਾਰ ਵੇਸ ਸਿੰਘ ਧਾਰਾ।
ਤਹਿਤੇ ਪਿਤਾ ਹਮਾਰੇ ਜਾਨੋ। ਸੀਖੇ ਗੁਰਮਤ ਵਿਦਯਾ ਮਾਨੋ ॥੧੪੪॥
ਮੋ ਕੋ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੈ ਪੜ੍ਹਾਈ। ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਕੀ ਰੀਤ ਬਤਾਈ।
ਮਹਿਤਾਬ ਕੌਰ ਮਾਤਾ ਜੋ ਮੋਰੀ। ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਥੀ ਦੁਇ ਕਰ ਜੋਰੀ।੧੪੫।
ਨਾਨਾ ਸੌਣ ਸਿੰਘ ਬਡ ਭਾਗੀ। ਸਿਖੀ ਰੀਤ ਜਿਨਾ ਘਰ ਪਾਗੀ।
ਨਾਨਕ ਦਾਦਕ ਮੁਰ ਪ੍ਰਵਾਰਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰੀ ਸਿਖੀ ਪਿਆਰਾ।।੧੪੬।
ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਰਸ ਜਾਹੂੰ ਜਾਨਾ। ਜੀਵਨ ਸਫਲ ਮੁਕਤ ਪਦੁ ਪਾਨਾ।
ਪਿਤ ਕੇ ਗੁਣ ਹੈ ਅਕਥ ਅਪਾਰੇ।ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਰਿਦ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੇ।੧੪੭।
ਸਨਮੁਖ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮੀ। ਗੁਰਮੁਖ ਖਜਾਨ ਸਿੰਘ ਨਿਤਨੇਮੀ।
ਭਗਤ ਆਪਨਾ ਰੂਪ ਸਵਾਰਾ। ਗ੍ਰੀਬੀ ਰਿਦੇ ਵਸਾਈ ਭਾਰਾ ॥੧੪੮॥
ਗਿਆਨ ਸਰੂਪ ਟਿਕੇ ਹਰਿ ਧਿਆਨੀ। ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ।
ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਘਾਲਨਾ ਘਾਲੀ। ਸਿਖੀ ਰੀਤ ਚਲੇ ਗੁਰ ਚਾਲੀ।੧੪੯।
ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਟਿਕੇ ਅਬ ਜਾਈ। ਆਵਨ ਧੰਨ ਨਾਮ ਲਿਵਲਾਈ।
ਫੇਰ ਨ ਜਗ ਮੇਂ ਤਾਂਕੋ ਆਵਨ। ਅਬਿਨਾਸੀ ਪਦ ਕੀਓ ਪਾਵਨ।੧੫੦।
ਸਰਬ ਵਾਸ਼ਨਾ ਨਾਸੀ ਜਾਂਕੀ। ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤਾਂਕੀ।
ਹਉਮੈ ਖੋਇ ਆਪੇ ਹੀ ਭਏ। ਕੇਤੇ ਜੀਵ ਸੰਗ ਛੁਟ ਗਏ ॥੧੫੧॥

– ਬਿਜੈ ਦੰਡਕਾ –

ਆਪ ਤਰੇ ਤਰਾਂਵਦੇ ਜਗ ਤਾਂਈ, ਸਰਬ ਗੁਣਾਂ ਭਰਪੂਰ ਦਿਸਾਂਵਦੇ ਸੀ।
ਸ੍ਰੀਰ ਸੱਪ ਦੀ ਕੁੰਚ ਜਿਉਂ ਖੇਦ ਬਿਨਾ, ਫੂਲ ਮਾਲ ਗਜ ਵਾਂਙੂ ਤਜਾਂਵਦੇ ਸੀ।
ਜੋਤ ਆਪਣੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਅੰਦਰਿ, ਮਾਣ ਤਜ ਕੇ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਂਵਦੇ ਸੀ।
ਤੇਤੀ ਕੋਟਿ ਮਿਲ ਦੇਵਤੇ ਅਰਜ ਕਰਦੇ, ਸੁਰਗ ਵਸੋ ਜੀ ਅਗੇ ਸਿਧਾਂਵਦੇ ਸੀ।
ਕੋਟ ਬਿਸ਼ਨੂੰ ਖੜੇ ਦੁਆਰ ਜਿਸਦੇ, ਚਰਨੀ ਸੀਸ ਜਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਂਵਦੇ ਸੀ।
ਦਸਾਂ ਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦਨਾ ਕਰ ਬੈਠੇ, ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਸੁਹਾਂਵਦੇ ਸੀ।੧੫੨।
ਭਾਈ ਬੁਢਾ ਜੀ ਹੋਰ ਅਨੰਤ ਸਿੱਖੀ, ਮਣਕਾ ਬਣ ਕੇ ਲੜੀ ਪੁਰਾਂਵਦੇ ਜੀ।

ਆਦਰ ਦਿਤਾ ਗੁਰੂ ਦਸਮੇਸ਼ ਸਚੇ, ਚਰਨੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸੀਸ ਟਿਕਾਂਵਦੇ ਜੀ।
ਆਵਨ ਜਾਵਣਾ ਜਹਾਂ ਕੇ ਦੇਸ ਨਾਹੀਂ, ਪੰਜ ਤੱਤ ਨ ਰੂਪ ਬਨਾਂਵਦੇ ਜੀ।
ਅਬਿਗਤ ਨਾਥ ਅਗੰਮ ਅਗੋਚਰਾ ਹੈ, ਰੂਪ ਰੰਗ ਨ ਜਾਹਿ ਸੁਣਾਂਵਦੇ ਜੀ।
ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਅਰੂਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਪੇ, ਬਿਆਪਕ ਜੋਤ ਮੇਂ ਬਾਬਾ ਸਮਾਂਵਦੇ ਜੀ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਕਥ ਅਪਾਰ ਸੋਈ, ਪਾਣੀ ਮਿਲੇ ਜਿਉਂ ਜੋਤ ਰਲਾਂਵਦੇ ਜੀ,੧੫੩।

-- ਚੌਪਈ --

ਬਾਬਾ ਜੀ ਹਿਤ ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸੰਗਤਾਂ ਕਰਾ ਭੰਡਾਰਾ।
ਕਈ ਦਿਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੋ ਹੋਯਾ। ਸੰਤਾਂ ਆਪ ਇਉਂ ਮੇਲ ਕਰੋਯਾ ॥੧੫੪॥
ਸਾਧੂ, ਮੇਲੀ, ਸਿੰਘ ਸੁਜਾਨਾ। ਦਰਸੈ ਸੰਤ ਆਣ ਸੁਖ ਮਾਨਾ।
ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੇ ਗੁਣ ਅਤਿਅੰਤਾ। ਕਹੈਂ ਸੁਣੈਂ ਮਿਲ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੰਤਾ ॥੧੫੫॥
ਸੰਤ ਭਿੰਡਰੀਂ ਰਹੈਂ ਸਨੇਹੀ। ਮਿਲੈ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇਹੁ ਅਛੇਹੀ।
ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਧੰਨਾ। ਗਾਵੈ ਲੋਕ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤੰਨਾ ॥੧੫੬॥
ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਤਰ ਕਈ ਬੂਝੈ। ਉਤਰ ਮਿਲੈ ਸ਼ਾਂਤਿ ਰਸੁ ਸੂਝੈ।
ਵਿਦਯਾਰਥੀ ਮਿਲੇ ਹਿਤ ਲਾਈ। ਬਿਨਤੀ ਕਥਾ ਇਤਿਹਾਸ ਚਲਾਈ।੧੫੭
ਕਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਸੰਤ ਕੈ ਅਰਦਾਸਾ। ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਗੁਰ ਕਥਾ ਬਿਲਾਸਾ।
ਸਤਾਈ ਅਸੂ ਅਰੰਭ ਕਰਾਈ। ਨਿਤ ਸੰਥਾ ਹੋਤੀ ਬਹੁ ਭਾਈ ॥੧੫੮॥
ਵਿਦਯਾਰਥੀ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ। ਜਨਮ ਭਿੰਡਰਾਂ ਕਦ ਮਹਾਨੀ।
ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਹੈ ਬੇਗੋ ਵਾਲੀ। ਮਾਲਾ ਫੇਰੈ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਸਾਲੀ ॥੧੫੯॥
ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਡਾਰੋਲੀ ਭਾਈ। ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਜਿਹ ਚੀਨਸੁ ਭਾਈ।
ਔਰ ਭੀ ਵਿਦਯਾਰਥੀ ਸੰਗਾਰੇ। ਪੜ੍ਹਾਵੈ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਇਨ ਧਾਰੇ ॥੧੬੦॥
ਭਿੰਡਰੀਂ ਏਹੁ ਸੰਥਾ ਹੈ ਤੋਰੀ। ਰਹੇ ਪੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤ ਸੰਜੋਰੀ।
ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਹੈ ਸਰਜਾ ਮਹਿਮਾ। ਪਾਠੀ ਚੰਗਾ ਬਾਣੀ ਸਹਿਮਾ ॥੧੬੧॥
ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਇਨ ਤੋਰਾ। ਅਰਥਾਂ ਸਹਿਤ ਪੜ੍ਹੈ ਕਰ ਜੋਰਾ।
ਢੋਲਕੀ ਏਹੁ ਬਜਾਵੈ ਹੇਤਾ। ਕੀਰਤਨ ਕਰੈ ਪ੍ਰੇਮ ਸਮੇਤਾ ॥੧੬੨॥

ਵਾਜਾ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਵਜਾਈ। ਪ੍ਰੇਮ ਭਿੰਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਈ।
ਸੁਣੈ ਸੰਗਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਸਮੇਤਾ। ਵੈਰਾਗ ਉਪਾਵੈ ਗਾਵੈ ਹੇਤਾ ॥੧੬੩॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਸੰਥਾ ਦੇਈ। ਰਹੈਂ ਇਕਾਂਤ ਭਿੰਡਰੀਂ ਸੇਈ।
ਦਿਨ ਬਦਿਨ ਸੰਥਾ ਬਹੁ ਹੋਤੀ। ਪਕਾਵੈ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅਨਦ ਉਦੋਤੀ ॥੧੬੪॥
ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਇਕ ਸਿੰਘ ਸੁਜਾਨਾ। ਮਾਲਵੇ ਬਠਿੰਡੇ ਪਾਸ ਠਿਕਾਨਾ।
ਪਾਠੀ ਭਯੋ ਸੋਹਿਣਾ ਏਹੀ। ਸੇਵਾ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਹਿਤ ਦੇਹੀ ॥੧੬੫॥
ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਜਹਿ ਬਾਰ ਇਲਾਕਾ। ਭਜਨ ਮੂਰਤੀ ਰੰਗ ਹੈ ਪਾਕਾ।
ਦਸੌਂਧਾ ਸਿੰਘ ਜੋ ਬੋਪਾਰਾਏ। ਪ੍ਰਤੱਖ ਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਏ ॥੧੬੬॥
ਜਥੇ ਜੈਤੋ ਗਯਾ ਪ੍ਰੇਮੀ। ਜੇਹਲ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਨਿਤਨੇਮੀ।
ਪ੍ਰੇਮ ਅਧਿਕ ਗੁਰ ਮੰਤ ਧਿਆਵੈ। ਸੰਤ ਅਕਾਲ ਰੂਪ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਵੈ।੧੬੭।
ਮਾਈ ਭਾਈ ਨਾਮ ਭਿਆਸੀ। ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਕੇ ਮਨ ਅਬਿਨਾਸੀ।
ਸੰਤ ਹਜ਼ੂਰ ਸਿੰਘ ਧਰ ਧਿਆਨਾ।ਸੇਵੈ ਸੰਤ ਹੇਤ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨਾ।੧੬੮।
ਰਹੈ ਕਮਲੁ ਭਵਰੇ ਜਿਉਂ ਮੰਤਾ।
ਲਾਭ ਲੈਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੰਗ ਸੰਤਾ। ਰਹੈ ਕਮਲੁ ਭਵਰੇ ਜਿਉਂ ਮੰਤਾ।
ਸੰਤ ਸਿੰਘਾਂ ਸੌਂ ਪਰੇਮ ਕਰੰਤੇ। ਨਾਮ ਜਪਾਵੈਂ ਆਪਿ ਜਪੰਤੇ ॥੧੬੯॥
ਪੰਡਤ ਵਿਦਵਾਨ ਬਹੁ ਆਵੈ। ਪੇਖ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੀਸ ਧਰ ਲਾਵੈ।
ਰਾਗੀ ਗੰਧ੍ਰਬ ਸਿੰਘ ਪਰਤਾਪਾ। ਧਰਮ ਕੋਟ ਤੇ ਆਣ ਮਿਲਾਪਾ।੧੭੦।
ਰਾਗ ਅਲਾਪ ਕਾਨੜਾ ਗਾਈ। ਪੜਤਾਲ ਸੰਤਾਂ ਕੋ ਭਲੀ ਸੁਨਾਈ।
ਬਸਤਰ ਮਾਯਾ ਦੇ ਸਨਮਾਨਾ। ਰਹਿਤ ਪਾਸ ਮੁਖ ਕੀਰਤ ਗਾਨਾ।੧੭੧।
ਧਨੀ ਲੋਕ ਬਹੁ ਆਣ ਉਚਾਰੈ। ਸੇਵਾ ਹਮ ਤੇ ਲੇਹੁ ਕੋ ਭਾਰੈ।
ਸੰਤ ਕਹੈ ਸਿਮਰੋ ਸਤਿਨਾਮਾ। ਲੰਗਰ ਚਲਾਵੋ ਆਠੋ ਜਾਮਾ ॥੧੭੨॥
ਮਿਲ ਸੰਗਤਿ ਸੋ ਸਮਾ ਬਿਤਾਵੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਗੁਰ ਮੰਤ ਧਿਆਵੈ।
ਦੋ ਸੌ ਬਾਈ ਸਿੰਘ ਸਜਾਏ। ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਥਾਏ।੧੭੩।
ਇਉਂ ਭਿੰਡਰੀਂ ਰਹਿ ਭਲਾ ਕਰੰਤੇ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸੰਤ ਅਨੰਤੇ।
ਤਾਰਨ ਹੇਤ ਜਗਤ ਜੋ ਆਏ। ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਸਦਾਏ।੧੭੪।

ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਧਿਆਨ ਨਿਮਗਨਾ। ਜੀਅ ਉਧਾਰਨ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਨਾ।
ਨਿਸ ਦਿਨ ਅਖੰਡ ਰੂਪ ਮੇਂ ਲੀਨਾ। ਭਗਤ ਹੇਤ ਰਿਦ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਬੀਨਾ। ॥੧੭੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਸ਼ੇਰ ਪੁਰੇ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਬਾਬਾ ਸੰਤ ਖਜਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਏ, ਭਿੰਡਰੀਂ ਜੋੜ ਮੇਲ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਇਕਤਾਲਵਾਂ ਧਿਆਇ ॥ ੪੧ ॥

ਇਕੀਵੀਂ ਕਥਾ ਆਰੰਭ, ਬਾਰ ਇਲਾਕੇ ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਮਤ ਖੰਡਨ ਰੋਡੀਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਖਾਲਸਾ ਮਹਿਮਾ

ਦੋਹਰਾ—ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦ ਕਮਾਈਐ, ਮਨ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇ।
ਪਿਖ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਨਿਜ ਦਾਸ ਕੀ, ਨਦਰਿ ਕਰੈ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥੧॥

ਚੌਪਈ

ਭਿੰਡਰੀਂ ਰਹਿਤ ਭਏ ਕਛ ਸਾਂਈ। ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੰਥਾ ਕਰੈਂ ਭਾਈ।
ਪ੍ਰੇਮੀ ਪੜ੍ਹਤੇ ਅਨੰਦ ਸਮੇਤਾ। ਸੰਤ ਜੀ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰੇਤਾ ॥੨॥
ਬੋਪਾਰਾਇ ਆਏ ਰਿਦ ਭਾਈ। ਸੰਗਤਿ ਮਿਲੀ ਪਰੇਮ ਲਗਾਈ।
ਰਹੈ ਆਪਣੇ ਰੰਗ ਮੇਂ ਭੀਨੇ। ਬਿਨ *ਚਿਨਾਰੀ ਜਿਉਂ ਜਾਇਨ ਚੀਨੇ ॥੩॥
ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਕੈ ਬਿਨੈ ਉਚਾਰੀ। ਕਥਾ ਅਰੰਭਹੁ ਬਾਣੀ ਭਾਰੀ।
ਸੰਤ ਚੁਪ ਰਹੇ ਬੋਲੇ ਨਾਹੀ। ਫੇਰ ਸੰਗਤਿ ਨੇ ਬਿਨੈ ਪਰਚਾਹੀ ॥੪॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਕਥਾ ਚਲਾਵਹੁ। ਨਦਰ ਮੇਹਰ ਕੀ ਹਮ ਪਰ ਪਾਵਹੁ।
ਸੰਤਾਂ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸਹਿਤ ਉਚਾਰਾ। ਸੰਗਤਿ ਜੀ ਸੁਣੀਏ ਚਿਤ ਧਾਰਾ ॥੫॥
ਪੂਰੀ ਕਰਣ ਕਾ ਪ੍ਰਣ ਨਾ ਕੀਜੈ। ਜਿਤਨੀ ਹੋਵੈ ਸੁਣ ਸੁਖ ਲੀਜੈ।
ਸੰਥਾ ਅਰੰਭ ਕੀ ਇੱਛਾ ਨਾਹੀ। ਹੁਣ ਤਕ ਬਾਣੀ ਬਹੁਤ ਪੜਾਹੀ ॥੬॥

*ਪਛਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ।

ਅਬ ਹਠ ਨਾਂ ਕਰੀਏ ਮਮ ਪਿਆਰੇ। ਪੂਰੀ ਕਥਾ ਨ ਹੋਣੀ ਸਾਰੇ।
ਸੁਣ ਕੇ ਫਿਰ ਸਿੰਘ ਬਿਨੈ ਕਰੰਤੇ। ਤੁਰਾਵੇ ਕਥਾ ਚਾਹਿਓ ਸਭ ਸੁਨੰਤੇ ॥੭॥
ਸੰਤਾਂ ਕਿਹਾ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਪਿਆਰੀ। ਬਚਨ ਮਾਨ ਮੈਂ ਕਥਾ ਉਚਾਰੀ।
ਬੀਚ ਰਹੇ ਤਬ ਤੁਮੈ ਸੰਭਾਰੋ। ਸਾਚੇ ਬਚਨ ਹੀਏ ਮਮ ਧਾਰੋ ॥੮॥
ਰਮਜ਼ ਨ ਸਮਝੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜੋਈ। ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸੰਤ ਸਦੋਈ।
ਤਨ ਨਹਿ ਰਾਖੈ ਏਹੁ ਜਤਾਯਾ। ਸਾਚਾ ਬਚਨ ਕਹਿਓ ਸਮਝਾਯਾ ॥੯॥
ਬੀਸ ਕੱਤਕ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਾਯਾ। ਚਾਰ ਨਵੰਬਰ ਐਤ ਦਿਨ ਆਯਾ।
ਚਾਰ ਸੌ ਉਨਾਹਠ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ। ਕਥਾ ਅਰੰਭ ਕਰੀ ਦਿਨ ਮਾਹੀ।੧੦।
ਬੇਪਾਰਾਏ ਸਚ ਖੰਡ ਮਝਾਰੀ। ਇਕੀਵੀਂ ਕਥਾ ਆਰੰਭੀ ਵਾਰੀ।
ਉੱਨੀ ਸੌ ਪਚਾਸੀ ਜਾਨੋ। ਛਿਆਲੀ ਸਾਲ ਆਯੂ ਭਈ ਮਾਨੋ ॥੧੧॥
ਪ੍ਰਉਪਕਾਰੀ ਅਧਿਕ ਜਿਸ ਕੀਨੇ। ਧੰਨ ਸੰਤ ਮੇਰੋ ਚਿਤ ਭੀਨੇ।
ਉਥਾਨਕਾ ਇਉਂ ਸੁਨਾਵਨ ਕੀਨੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਆਠ ਕਰੇ ਇਮ ਚੀਨੀ।੧੨।
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਅਵਤਾਰ ਸੰਪੂਰਣ। ਕੌਣ ਪ੍ਰਮਾਣ ਭਾਖੋ ਇਹ ਤੂਰਣ।
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਾ ਗੁਰ ਹੈ ਕੌਨੰ। ਬਾਣੀ ਵੇਦ ਅਨਸਾਰ ਭਿ ਜੌਨੰ ॥੧੩॥
ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਕਿਆ ਗੁਰ ਆਗਮਨੂੰ। ਕਾਰਣ ਕੌਣ ਧਰਾ ਤਨ *ਅਵਨੂੰ।
ਜਪੁਜੀ ਕਿਸ ਥਾਂ ਗੁਰੂ ਉਚਾਰੀ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਅਰਥ ਕਿਨ ਬਿਸਥਾਰੀ।੧੪।
ਉਤਰ ਇਨ ਕੇ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ। ਕਹੋ ਸੰਕੋਚ ਵਿਚਾਰ ਅਪਾਰੀ।
[1]ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪੂਰਨ ਅਵਤਾਰਾ। ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਤੇ ਅਧਿਕ ਨਿਹਾਰਾ।੧੫।
ਸ਼ਕਤੀ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਪੇਖੀ। ਪੂਜਤ ਦੇਵ ਰਾਤ ਅਵਿਰੇਖੀ।
ਸਰਪ ਛਾਯਾ ਕੀਨੀ ਗੁਰ ਊਪਰ। ਖੇਤੀ ਹਰੀ ਕਰੀ ਪਿਖ ਭੂ ਪਰ।੧੬।
ਅਨੰਤ ਸ਼ਕਤ ਕੇ ਮਾਲਕ ਸੁਆਮੀ। ਮੱਕਾ ਚਰਨ ਸੰਗ ਫਿਰਿਓ ਸਾਮੀ।
ਪੰਜਾ ਪੱਥਰ ਬੀਚ ਲਗਾਯੋ। ਰੀਠਾ ਮੀਠਾ ਫਲ ਅਬ ਖਾਯੋ ॥੧੭॥
ਤਾਕਤ ਸਰਬ ਸਪੰਨ ਅਧਿਕਾਈ। ਰਾਮ ਕਾਨ੍ਹ ਤੇ ਅਧਿਕ ਵਡਾਈ।

*ਧਰਤੀ ਪਰ।

ਤਾਂ ਕੋ ਇਕੱਲੇ ਹਿੰਦੂ ਜਾਨੈ। ਗੁਰ ਕੋ ਹਿੰਦ ਤੁਰਕ ਦੁਇ ਮਾਨੈ ॥੧੮॥
[2]ਵਿਅਕਤੀ ਰਾਮਾਦਿਕ ਕੀ ਜੋਈ। ਕਾਮ ਉਪਾਵੈ ਦਾੜ੍ਹੀ ਨ ਹੋਈ।
ਸੰਗਲਾ ਦੀਪ ਪਦਮਨੀ ਜੋਈ। ਗੁਰ ਕਰੁਣਾ ਤਿਨ ਕਾਮ ਮਿਟੋਈ।੧੯।
ਪ੍ਰਥਮ ਕਿਸ਼ੋਰ ਬਿਨ ਦਾੜ੍ਹੀ ਰਾਜੈ। ਬਡੇ ਹੋਇ ਦਾੜ੍ਹਾ ਸ਼ੁਭ ਸਾਜੈ।
ਅਧਿਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸੁੰਦਰ ਗੋਰੀ। ਮਨ ਭਗਤੀ ਮੇਂ ਦੇਵਤ ਜੋਰੀ ॥੨੦॥
[3]ਬੁਧੀ ਗੁਰ ਕੀ ਬਡੀ ਬਡੇਰੀ। ਪਾਂਧੇ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਹੋਰੀ।
ਕਰ ਨਿਹਾਲ ਮੁਲਾਂ ਉਪਦੇਸਾ। ਬਾਣੀ ਉਚਰਤ ਸੁਧਾ ਅਚੇਸਾ ॥੨੧॥
[4]ਕਰਤਬ ਕੀਨਾ ਸਿਖੀ ਤੋਰੀ। ਜਨਮ ਜਨਮ ਲਿਵ ਬਿਛਰੀ ਜੋਰੀ।
ਨਰਕ ਪੜੰਤੇ ਜੀਵ ਉਧਾਰੇ। ਮੁਕਤ ਕਰੇ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾਤਾਰੇ ॥੨੨॥
ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ੁਭ ਪੰਥਾ। ਰਿਦੇ ਗਿਆਨ ਮੁਖ ਭਗਤੀ ਸੰਥਾ।
ਵਰਤਨ ਵੈਰਾਗ ਕੀਆ ਹਿਤ ਲੋਗਾ। ਨਾਮ ਸੇਤ ਬੰਧਿਓ ਨਿਰਜੋਗਾ।੨੩।
[5]ਉਮਰ ਸੱਤਰ ਸਾਲ ਮੰਝਾਰੀ। ਨਵ ਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਫਿਰ ਕੇ ਤਾਰੀ।
ਸਤ ਦੀਪ ਮੇਂ ਗੁਰਮਤ ਦੀਨੀ। ਅਸੰਖ ਜੀਵ ਉਧਰੇ ਪ੍ਰਬੀਨੀ ॥੨੪॥
ਕਲਾ ਉਤਾਰ, ਨਾ ਅੰਸਾ, ਗੁਰ ਜੀ। ਅਵੇਸਾ ਨਹੀਂ, ਪੂਰਨ ਧਰ ਉਰ ਜੀ।
ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਧਰਾਯੋ। ਦਸ ਸਰੂਪ ਗੁਰ ਆਪ ਸਦਾਯੋ ॥੨੫॥
ਪ੍ਰਮਾਣ ਵੈਦਿਕ ਗੁਰ ਆਪ ਅਨਾਸੀ। ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਭਾਸੀ।
ਬਿਸ਼ਨ ਸ਼ਿਵਕਾ ਗੁਰੂ ਅਕਾਲੰ। ਸੁਰਤੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਲੇਹ ਤਤਕਾਲੰ ॥੨੬॥

-- ਯਥਾ ਸੁਰਤੀ –

ਗੁਰੂਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਗੁਰੂਰ ਬਿਸ਼ਨੂੰ, ਗੁਰੂਰ ਦੇਵੋ ਮਹੇਸ੍ਵਰਾ ॥
ਗੁਰੂਰ ਸਾਖਯਾਤ ਪਾਰੰਬ੍ਰਹਮ ਦਰਸੀ, ਤਸਮਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਵੇ ਨਮਹ ॥੧॥
ਅਗਿਆਨ ਤਿਮਰੁੰਧਸਯ ਗਿਆਨਾਂਜਨੰ ਸਲਾਕਿਯਾ ਚਖਸ਼ੂਰੁਨ
ਮੀਲਤੰ ਯੇਨ, ਤਸਮੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਵੇ ਨਮਹ ॥੨॥ ਸ਼ਿਵਿਰੁਸ੍ਰੇ
ਗੁਰੂ ਤ੍ਰਾਤਾ ਗੁਰਊ ਰੁਸਟੇ ਸ਼ਿਵੋ ਨਹੀ ॥ ਸ਼ਿਵਾਦਿਪਯਧਿਕੰਤ
ਸਮਾਦਿ ਗੁਰੁੰ ਯਤਨੇ ਪੂਜਯੇਤ ॥੩॥

— ਚੌਪਈ —

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਸ਼ਿਵ ਦੇਵ ਤੇਤੀਸਾ। ਕਰਤ ਕਲਿਆਨ ਸਰਬ ਕੋ ਈਸਾ।
ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰ ਬਿਨਾਸੈ ਜੋਈ।ਮਨ ਬੁਧ ਲੋਚਨ ਗਿਆਨ ਮਲੋਈ।੨੭।
ਹਰ ਨਿਰਾਜ਼ ਗੁਰ ਦੇਹ ਮਨਾਈ। ਗੁਰੂ ਬੇਮੁਖ ਕੋ ਸ਼ਿਵ ਨ ਬਚਾਈ।
ਦੇਵਨ ਕਾ ਅਧਪਤਿ ਜਗ ਕੰਤਾ। ਸਮ ਦਮ ਪੂਜਨ ਤੇ ਆਵੰਤਾ ॥੨੮॥
ਇਉਂ ਸ੍ਰੁਤੀ ਨੇ ਕਹਿ ਪ੍ਰਮਾਣਾ। ਸਤਗੁਰ ਪਦ ਊਚਾ ਵੁਖਿਆਣਾ।
ਵੈਦਿਕ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਆਪੇ। ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਭਵਿੱਖਤ ਜਾਪੇ।੨੯।
ਬਿਆਸ ਜੀ ਹਰਿ ਅਵਤਾਰ ਬਖਾਨੇ। ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਛਾਨੇ।
ਲੌਕਕਿ ਜਥਾਰਥ ਪੁਰਖ ਕੋ ਵਾਕਾ।ਪ੍ਰਮਾਣ ਸਰਬ ਨਰ ਐਸੇ ਤਾਕਾ।੩੦।
ਤੀਰਥ ਪਰ ਜਹਿ ਬਹੁ ਸੰਨਿਆਸੀ। ਉਦਾਸੀ ਵਿਰਾਗੀ ਭੇਖ ਜੈ ਰਾਸੀ।
ਸਭ ਆਪਨੇ ਗੁਰ ਕੇ ਹੈ ਚੇਲੇ। ਪੂਛੈਂ ਤਾਂ ਕੋ ਇਉ ਵਿਚ ਮੇਲੇ ॥੩੧॥
ਕੋ ਗੁਰ ਕਾ ਸਿਖ ਇਹਾਂ ਰਹਾਵੈ। ਸੁਣ ਸਾਰੇ ਤਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਚਲਾਵੈ।
ਜਹਿ ਕੇਸਾ ਧਾਰੀ ਕੱਛ ਪਾਈ। ਬਾਣੀ ਪੜੈ ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਰਮਾਈ।੩੨।
ਤਾਂਕੋ ਕਹੈ ਉਹ ਗੁਰ ਕੋ ਸਿਖਾ। ਨਿਆਰਾ ਲੌਕਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪਤੱਖਾ।
ਇਉਂ ਲੌਕਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸੰਗ੍ਰਾਹੀ। ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਪੂਰੈ ਅਵਿਤਾਰੀ।੩੩।
ਸੁਇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਗੁਰਮਤਿ ਕੇ ਜੋਊ। ਅਨਕ ਅਹੇ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸੋਊ।
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਾ ਗੁਰੂ ਅਕਾਲੰ। ਸਤਿਗੁਰ ਆਪ ਉਚਾਰਾ ਭਾਲੰ।੩੪।

— ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵ੍ਵਾਕ —

ਅਪਰੰਪਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸੁਰੁ, ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਮਿਲਿਆ ਸੋਈ ਜੀਉ ॥
ਹਰਿ ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਏਕਾ ਵਰਤੈ, ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਰ ਭਾਇਆ ॥

— ਸਵੈਯਾ ਪਾ: ੧੦ —

ਕੋਟਕ ਇੰਦ੍ਰ ਕਰੇ ਜਿਹ ਕੇ, ਕਈ ਕੋਟ ਉਪਿੰਦ੍ਰ ਬਣਾਇ ਖਪਾਯੋ।
ਦਾਨਵ ਦੇਵ ਫਨਿੰਦ ਧਰਾ ਧਰ, ਪੱਛ ਪਸੂ ਨਹਿ ਜਾਤਿ ਗਿਣਾਯੋ।
ਆਜ ਲਗੇ ਤਪ ਸਾਧਤ ਹੈ, ਸ਼ਿਵਊ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਛੂ ਪਾਰ ਨ ਪਾਯੋ।

ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਨ ਭੇਦ ਲਖਿਓ ਜਿਹ, ਸੋਊ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਮੋਹਿ ਬਤਾਯੋ।੧੭।
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਮਿਲਿਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ, ਤੇਰਿਆ ਚਰਨਾ ਕਉ ਬਲਿਹਾਰਾ ॥

-- ਚੌਪਈ --

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਬੇਈਂ ਮਝਾਰਾ। ਸਚ ਖੰਡ ਮੇਂ ਪਹੁੰਚੇ ਵਾਰਾ।
ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਗੁਰੂ, ਹੈ ਕੀਨਾ। ਏਹੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੂ ਲੀਨਾ।੩੫।

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ (ਮਹਾਂ ਮੰਤ੍ਰ)

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ
ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

-- ਚੌਪਈ --

ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਗੁਰੂ ਨਿਰੰਕਾਰਾ। ਧਾਰਿਓ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਰਤਾਰਾ।
ਜਿੰਦਾ ਪੀਰ ਬਰਨ ਗੁਰਦਾਸਾ। ਸੇਵਤ ਗੁਰ ਘਰ ਸਿੱਖੀ ਪਾਸਾ ॥੩੬॥
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਆਪ ਅਕਾਲੰ। ਏਕੋ ਰੂਪ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਭਾਲੰ।
ਆਪ ਨਰਾਇਨ ਕਲਾ ਸੋ ਧਾਰੀ।ਸਰਗੁਣ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਨਿਰੰਕਾਰੀ।੩੭।
ਬੇਦ ਮੱਤ ਤੇ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਬਾਣੀ। ਬੇਦ ਗਿਆਨ ਧਰਤੀ ਕੋ ਪਾਣੀ।
ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਣੀ ਬੱਦਲ ਨਿਆਈਂ। ਬਰਖੈ ਊਚ ਨੀਚਸਭ ਥਾਈਂ।੩੮।

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵ੍ਵਾਕ

ਜੈਸੇ ਧਰਤੀ ਊਪਰਿ ਮੇਘੁਲਾ ਬਰਸਤ ਹੈ, ਕਿਆ ਧਰਤੀ ਮਧੇ ਪਾਣੀ ਨਾਹੀ।
ਜੈਸੇ ਧਰਤੀ ਮਧੇ ਪਾਣੀ ਪਰਗਾਸਿਆ, ਬਿਨ ਪਗਾ ਵਰਸਤ ਫਿਰਾਹੀ।੧।

ਚੌਪਈ

ਬੇਦ ਪੜੈ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਮੇਂ ਫਾਸੈ। ਨਾਨਾ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਮਨ ਮੇਂ ਵਾਸੈ।
ਕਾਬ ਕੋਸ਼ ਬਿਆਕਰਣ ਵਿਚਾਰੇ। ਪਿੰਗਲ ਆਦਿ ਸਭ ਅਗਮ ਨਿਹਾਰੇ।੩੯।
ਤਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਭਲੇ ਪਛਾਨੈ। ਪੰਚ ਈਸਰ ਫਿਰ ਰਿਦ ਮੇਂ ਮਾਨੈ।
ਸੂਰਜ, ਸ਼ਕਤੀ, ਗਨੇਸ਼, ਮਹੇਸਾ, । ਬਿਸ਼ਨ, ਈਸ ਮਾਨੈ ਪੰਚ ਭੇਸਾ।੪੦।
ਸਮਝੈ ਆਪ ਪੜਨ ਹੀ ਹਾਰਾ। ਦੂਸਰ ਕਾ ਨਹਿ ਹੋਇ ਉਧਾਰਾ।

ਇਉਂ ਹੈ ਕੂਪ ਖੋਦਿਨ ਬਿਧ ਤਾਂਕੀ। ਸਿੰਚੈ ਖੇਤ ਆਪਨਾ ਬਾਕੀ ॥੪੧॥
ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਿਰਜਤਨ ਸਿਧਾਂਤਾ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਲੋਕਨ ਦੇਤੀ ਸ਼ਾਂਤਾ।
ਲੋੜ ਕੂਪ ਹੋਤੇ ਭੀ ਮੇਘਾ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਰਤੀ ਮਿਟੇ ਖੋਭਾ ॥੪੨॥
ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਬਾਣੀ। ਆਸਤਕ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਲ ਪ੍ਰਗਟਾਣੀ।
ਨਾਸਤਕ ਜੋ ਬਾਣੀ ਤੇ ਥੀਏ। ਟੋਟਾ ਸਦਾ ਨ ਲਾਭ ਕੋ ਲੀਏ ॥੪੩॥
[੫]ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਗੁਰ ਆਵਨ ਕਾ ਸੁਨੀਏ।ਭਗਤੀ ਸਹਿਤ ਗਿਆਨ ਮੁਖ ਭਨੀਏ।
ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਜਗ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟਾਵਨ।ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਅਕਾਲ ਉਪਾਵਨ ॥੪੪॥
ਨਾਮ ਜਪਾਵਨ ਕਲ ਕੇ ਜੀਵਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇਨਿ ਰਾਖ ਮਨ ਨੀਵਾ।
ਦੁਸ਼ਟ ਖਪਾਵਨ ਸੰਤਨ ਰੱਛਾ। ਭਗਤੀ ਭਗਤਿ ਕੋ ਰਾਖਨ ਪੱਛਾ ॥੪੫॥
ਨਾਮੁ ਲਿਵ ਦਾਨੀ ਗੁਰ ਪੂਰੇ। ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿਦਯਾ ਚਲਾਈ ਰੂਰੇ।
ਲੰਗਰ ਅਤੁਟ ਬਿਨ ਲੋਭ ਚਲਾਯੋ। ਕੀਰਤਨ ਸਦਾ ਧਾਮ ਪ੍ਰਗਟਾਯੋ॥੪੬॥
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਰਚਿਓ ਭਵ ਸੇਤਾ। ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਰਾਜੇ ਕਰੇ ਹੇਤਾ।
ਰੰਕ ਭੂਪਾਲ ਕਰਾਏ ਆਈ। ਗੁੰਗੇ ਪੰਡਤ ਕੀਨ ਗੁਸਾਂਈ ॥੪੭॥
ਹਿੰਦ ਲਾਜ ਰਾਖੀ ਦੇ ਸੀਸਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾਤੇ ਧਰਮ ਰਖੀਸਾ।
ਅੰਤ ਨ ਆਵੈ ਗਿਣ ਉਪਕਾਰਾ। ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਕਲਿਆਨ ਸੰਸਾਰਾ ॥੪੮॥
[੬]ਕਾਰਣ ਏਹੁ ਜਗਤਿ ਮੈ ਹੋਈ। ਪਾਪ ਵਧਿਓ ਸਗਲੀ ਹੀ ਲੋਈ।
ਹਿੰਦ ਧਰਮ ਕੇ ਨਾਸਕ ਰਾਜੇ। ਭਏ ਪ੍ਰਗਟ ਜਗ ਕਰੈਂ ਕੁਕਾਜੇ ॥੪੯॥
ਤਾਂ ਕੇ ਸੁਮਤਿ ਦੇਨਿ ਕੇ ਹੇਤਾ। ਧਾਰਿਓ ਤਨ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਕੇਤਾ।
ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ਕਾਰਣ ਇਉਂ ਭਾਖਾ।ਸੁਨੀਏ ਰਿਦ ਕੀ ਪੂਰ ਭਿਲਾਖਾ।੫੦।

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਲਿ ਕਾਤੀ ਰਾਜੇ ਕਾਸਾਈ, ਧਰਮੁ ਪੰਖ ਕਰਿ ਉਡਰਿਆ।
ਕੂੜੁ ਅਮਾਵਸ ਸਚੁ ਚੰਦ੍ਰਮਾ, ਦੀਸੈ ਨਾਹੀ ਕਹ ਚੜਿਆ।
ਹਉ ਭਾਲਿ ਵਿਕੁੰਨੀ ਹੋਈ॥ ਆਧੇਰੈ ਰਾਹੁ ਨ ਕੋਈ।
ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਦੁਖੁ ਰੋਈ।ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਗਤਿ ਹੋਈ॥੧॥

ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ॥

ਜਬ ਜਬ ਅਰਿਸਟ ਹੋਤ ਸੰਸਾਰਾ। ਤਬ ਤਬ ਦੇਹ ਧਰਤ ਅਵਤਾਰਾ।੧।
ਕਲਿ ਮਲਿ ਹੋਈ ਮੇਦਨੀ, ਅਰਦਾਸ ਕਰੇ ਲਿਵਲਾਇ ॥
ਸਚੈ ਸੁਣਿਆ ਕੰਨਿ ਦੇ, ਧੀਰਕੁ ਦੇਵੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥੧॥

– ਚੌਪਈ –

ਘੋਰ ਪਾਪ ਕਲ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟਾਏ। ਆਵਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਇਸ ਭਾਏ।
ਰਿਦੇ ਬਿਕਾਰ ਨਾਮੁ ਦੇ ਸਾਂਤਾ।ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਆਤਮ ਬ੍ਰਹਮ ਬਖਯਾਤਾ ॥੫੧॥
ਨਾਮ ਜਪਾਇ ਦ੍ਵੈਤਿ ਨਸਾਈ। ਹਉਮੈ ਤਿਆਗੁ ਹਰੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।
ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਪਕੜਾਇ ਅਧਰਮੀ ਘਾਏ।ਸ਼ਾਂਤਿ ਰਸ ਰਿਦੇ ਬੀਰ ਤਨ ਪਾਏ।੫੨।
ਰਿਦੇ ਬਿਕਾਰ ਨਸਾਏ ਨਾਮੰ। ਬਾਹਿਰ ਦੁਸ਼ਟ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਤੇ ਨਸਾਮੰ।
ਕਾਰਣ ਏਹੁ ਦਸ ਰੂਪ ਅਕਾਲੰ। ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਆਪ ਪਰਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲੰ।੫੩।
[੭]ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਪੁਰੀ ਕਰਤਾਰਾ। ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਪ੍ਰਤਿ ਪ੍ਰਭੂ ਉਚਾਰਾ।
ਨੰਬਰ ਵਾਰ ਪੌੜੀਆਂ ਬਣਵਾਈ। ਪੂਰੇ ਕਾ ਕੀਆ ਸਭ ਪੂਰਾਈ ॥੫੪॥
ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਜੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹੀ। ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਆਗਿਆ ਮਨ ਥਿਰਹੀ।
ਵੈਰਾਗੀ ਜਮਾਤ ਆਈ ਇਕ ਵਾਰੀ।ਮਾਲਾ ਮੰਤ੍ਰ ਬੂਝਿਓ ਤਿਨ ਭਾਰੀ।੫੫।
ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪੁਛਾਏ। ਸਤਿਗੁਰ ਜਪੁ ਸਾਹਿਬ ਮੁਖ ਗਾਏ।
ਸਿੱਧਨ ਸੰਗ ਚਰਚਾ ਹਮ ਕੀਨੀ। ਤਬੈ ਉਚਾਰਾ ਜਪ ਪ੍ਰਬੀਨੀ ॥੫੬॥
ਸੋ ਮਾਲਾ ਮੰਤ੍ਰ ਗੁਰ ਘਰ ਕੋ। ਪੁਰ ਕਰਤਾਰ ਉਪਦੇਸ਼ਾ ਧੁਰ ਕੋ।
ਜਪੁ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਸਨਮੁਖ ਹੈ ਭਾਖਾ।ਪ੍ਰਗਟਾਯੋ ਪੁਰ ਕਰਤਾਰ ਮੇਂ ਆਖਾ।੫੭।
[੮]ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਅਰਥ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ਼ੰ। ਬੀਚ ਦਮਦਮੇਂ ਸੁਨਾਏ ਏਸੰ।
ਪੁਰ ਅਨੰਦ ਮੇਂ ਸਿੱਖ ਪਿਆਰਾ। ਪਾਠ ਕਰਤ ਥਾ ਓਅੰਕਾਰਾ ॥੫੮॥

ਕਰਤੇ ਕੀ ਮਿਤਿ ਕਰਤਾ ਜਾਨੈ, ਕੈ ਜਾਨੈ ਗੁਰ ਸੂਰਾ ॥

– ਚੌਪਈ –

ਕੇ ਉਚਾਰਨ ਤਿਆਗਾ ਤਾਹੂੰ। ਕੇ ਜਾਨੇ ਮੁਖ ਕਰਤ ਸੁਨਾਹੂੰ।

ਸਤਿਗੁਰ ਫੇਰ ਪਾਠ ਕਰਵਾਯੋ। ਕੇ ਜਾਨੇ ਫਿਰ ਸਿਖ ਸੁਨਾਯੋ ॥੫੯॥
ਸਤਿਗੁਰ ਕਹਿ ਤਹਿ ਮਾਰ ਪਵਾਈ। ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਿਨਤੀ ਗਾਈ।
ਬਾਣੀ ਪੜਤ ਜੇ ਪਾਵਹਿ ਮਾਰਾ।ਜਮ ਤੇ ਕਿਮ ਪ੍ਰਭੁ ਹੋਇ ਛੁਟਾਰਾ।੬੦।
ਸਤਿਗੁਰ ਕਹਾ ਗਲਤ ਏਹੁ ਪੜਹੀ। ਅਰਥ ਅਨਰਥ ਨ ਸੋਝੀ ਬੜਹੀ।
ਜੋ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਵਾਕ ਉਚਾਰਾ। ਕਰਤਾ ਜਾਨੈ ਜਾਂ ਗੁਰ ਪਿਆਰਾ।੬੧।
ਤਾਂ ਕੋ ਕੇ ਭਾਖੇ ਇਉਂ ਹੋਈ। ਗੁਰੂ ਨ ਜਾਨਤ ਮਿਤ ਤਿਸ ਜੋਈ।
ਉਪਦੇਸ਼ ਫੇਰ ਤਹਿ ਦੇਵੈ ਕਾਂਹੀ। ਜਬ ਜਾਨੈ ਹੀ ਕੋਈ ਨਾਹੀ ॥੬੨॥
ਹਮਰੀ ਸ਼ਰਣ ਸਿੱਖ ਬਹੁ ਆਵੈ। ਭੇਦ ਅਕਾਲ ਪਾਇ ਸੁਖ ਪਾਵੈ।
ਹੋਤਿ ਉਲਟ ਜਾਤੇ ਕੁਟਵਾਯੋ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਬਾਣੀ ਸੁਖ ਦਾਯੋ ॥੬੩॥
ਸਿੰਘਾਂ ਬਿਨਤੀ ਫੇਰ ਉਚਾਰੀ। ਅਰਥ ਪੜਾਵਹੁ ਆਪ ਦਿਆਰੀ।
ਧੀਰ ਮਲ ਨਹਿ ਬੀੜ ਸੋ ਦੀਨੀ। ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਤਬ ਬਾਣੀ ਕੀਨੀ।੬੪।
ਅਬ ਜੰਗ ਹੋਵਤ ਸੰਗ ਤੁਰਕਾਨਾ। ਵੇਹਲੇ ਹੋਇ ਪੜ੍ਹਾਵੈ ਜਾਨਾ।
ਲਾਇ ਸੁਬੰਸ ਜਬ ਤੁਰਕ ਖਪਾਏ। ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮੇ ਸਤਿਗੁਰ ਆਏ।੬੫।
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਲਿਖਵਾਯੋ। ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਲੇਖਾਰੀ ਭਾਯੋ।
ਅਠਤਾਲੀ ਸਿੰਘਾਂ ਬਿਨੈ ਉਚਾਰੀ। ਅਰਥ ਪੜ੍ਹਾਵੋ ਬਾਣੀ ਸਾਰੀ ॥੬੬॥
ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮੇਂ ਸਾਹਿਬ ਮਾਹੀ। ਅਠਤਾਲੀ ਸਿੰਘ ਪੜੇ ਸੁਨਾਹੀ।
ਸਤਿਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਿਆਲਾ।ਪੜਾਏ ਅਰਥ ਪੜਦੇ ਕੱਟ ਜਾਲਾ।੬੭।
ਸਭ ਸਿੰਘਾਂ ਕੋ ਵਿਰਾਗ ਉਪੰਨਾ। ਚਰਨਾ ਭਵਰ ਭਏ ਭ੍ਰਮ ਭੰਨਾ।
ਭਏ ਮੋਹਿ ਤੇ ਸਭੈ ਅਮੋਹਾ। ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ ਅਗਿਆਨੰ ਖੋਹਾ ॥੬੮॥
ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਲਿਵ ਹੈ ਲਾਗੀ। ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਪੀੜਾ ਭਾਗੀ।
ਗੁਰ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਗਏ ਸਮਾਈ। ਭਏ ਬਦੇਹੀ ਧਿਆਨ ਵਸਾਈ ॥੬੯॥
ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤਾਂਈ। ਰਾਖਾ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਮਿਲਾਈ।
ਸੰਪ੍ਰਦਾ ਆਗੇ ਚਲਵਾਵਹੁ। ਅਰਥ ਸਿੰਘਾਂ ਕਉ ਤੁਮੈ ਪੜਾਵਹੁ ॥੭੦॥
ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਗ੍ਰੰਥੀ ਬਣ ਸੇਵਹੁ। ਪੜ੍ਹਾਵਹੁ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸੁਖ ਲੇਵਹੁ।

ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਅਨੰਦ ਭੁਗਾਵਹੁ। ਆਗਯਾ ਮੰਨ ਮੋਹਿ ਸਿੱਖ ਪੜ੍ਹਾਵਹੁ।੭੧।
ਸੁਣ ਭਾਈ ਮਨ ਪ੍ਰੇਮ ਉਪਾਵਾ। ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਚਲਾਵਾ।
ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਅਰਥ ਪੜਾਏ। ਏਹੁ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਕੇ ਉਤਰ ਗਾਏ ॥੭੨॥
ਇਉਂ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਕਥਾ ਪੜ੍ਹਾਵੈ। ਪੜਣੇ ਹਾਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਆਵੈ।
ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂ ਕੇ ਵਾਸੀ। ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਮੋਨੀ ਅਭਿਆਸੀ।੭੩।
ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਸਾਧਾਰ ਨਿਹਾਰਾ। ਦਿਦਾਰ ਸਿੰਘ ਹੈ ਰਿਖੀ ਵਿਚਾਰਾ।
ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲਿਆਣੀ ਏਕਾ। ਕੇਸੋ ਦਾਸ ਮਝਬੀ ਹਰਿ ਟੇਕਾ ॥੭੪॥
ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪਟਵਾਰੀ ਜਾਨੋ। ਹਜੂਰਾ ਸਿੰਘ ਭੀ ਭਜਨ ਲਗਾਨੋ।
ਇਤਿਆਦਿਕ ਤੇਰਾਂ ਸਿੰਘ ਪੜਤੇ।ਸੁਣਨੇ ਹਾਰ ਭੀ ਆਇ ਕੇ ਥਿਰਤੇ।੭੫।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਕੀਰਤਨ ਹੋਵੈ। ਸੰਗਤਿ ਪੜੈ ਸੁਨੈ ਰਸ ਜੋਵੈ।
ਸੰਤ ਸੰਥਾ ਦੇਹ ਕਰਾਈ। ਆਪ ਇਕਾਂਤ ਰਹਿਤ ਗੁਣ ਗਾਈ ॥੭੬॥
ਸ਼ਾਮੰ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੋ ਹੋਵੰਤਾ। ਲਾਭ ਲੈਤ ਸੰਗਤਿ ਦੁਤਿਵੰਤਾ।
ਪ੍ਰਉਪਕਾਰ ਕਰੰਤ ਸਦਾਈ। ਅੰਤਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦ ਰਹਾਈ ॥੭੭॥
ਸਧਾਰ ਪਿੰਡ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਯੋ। ਮੇਲ ਸੰਗਤਿ ਸੁਖਦਾਇ ਕਰਾਯੋ।
ਦੋਇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਵਾਏ। ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਏ ॥੭੮॥
ਰੋਡਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੇਵ ਕਮਾਈ। ਹਰਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਈ।
ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਜਬ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਏ।ਢਲਿਆ ਮਨ ਗੁਰ ਨਾਮ ਜਪਾਏ।੭੯।
ਜੁਆਲਾ ਸਿੰਘ ਕੀਰਤਨ ਕੋ ਗਾਈ। ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪਿਆ ਸਰਨਾਈ।
ਬ੍ਰਿਤ ਟਿਕਾਵਨ ਮਾਰਗ ਬੂਝਾ।ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ ਟਿਕ ਹੈ ਇਉਂ ਸੂਝਾ।੮੦।
ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਮਿਲ ਨਾਮ ਧਿਆਵਾ। ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੰਗ ਮਿਲੇ ਸੁਖ ਪਾਵਾ।
ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਤੁਗਲ' ਨਿਵਾਸੀ।ਬਿਨਤੀ ਨਗਰ ਲਿਜਾਨ ਹਿਤ ਭਾਸੀ।
ਸੰਤ ਨੈਹਰ ਕੀ ਪਟੜੀ ਜਾਤੇ। ਭੱਠਾ ਲਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਲਗਾਤੇ।
ਮੋਟੀ ਵਡੀ ਇੱਟ ਨਿਹਾਰੀ। ਸੁਤੇ ਸਿੱਧ ਇਉਂ ਵਾਕ ਉਚਾਰੀ ॥੮੨॥
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਚਹੀਐ ਲਗਵਾਈ। ਪੱਕੀ ਇਮਾਰਤ ਤਬੈ ਬਣਾਈ।

ਸੁਣ ਸੰਗਤਿ ਕਹਾ ਲੈ ਪ੍ਰਭੁ ਚਾਲੈ ।ਜਹਿਆਗਿਆਤਹਿ ਲਾਇਨਿਹਾਲੈ।੮੩।
ਸੰਤ ਚੁਪ ਭਏ ਅਪਨੇ ਰੰਗਾ । ਬੈਠੇ ਕਿਨਾਰਾ ਨੈਹਿਰ ਚੰਗਾ।
ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਬਿਰਤਾ ਪਾਈ। ਬੈਠੇ ਏਕ ਪਹਿਰ ਬੀਤਾਈ ॥੮੪॥
ਇਟਾਂ ਵਾਲਾ ਬਚਨ ਇਉਂ ਪੂਰਾ। ਯਾਦਗਾਰ ਬੋਪਾਰਾਏ ਸੋ ਰੂਰਾ।
ਇੱਕ ਸੌ ਇੱਕ ਫੁੱਟ ਨਿਸ਼ਾਨੰ ਲਾਵਾ।ਇਨੁ ਇਟਾਂ ਤੇ ਥੜਾ ਬਨਾਵਾ।੮੫।
ਸੂਤੇ ਵਾਕ ਨਿਕਲੈ ਹੋਇ ਪੂਰਾ। ਜਾਨੈ ਸਿੰਘ ਸਭ ਰਹੈਂ ਹਜੂਰਾ।
ਉਠ ਸਮਾਧ ਤੇ ਸੰਤ ਦਿਆਲਾ। 'ਤੁਗਲ' ਪਹੂੰਚੇ ਕਰਤ ਨਿਹਾਲਾ।੮੬।
ਲਾਇ ਦੀਵਾਨ ਸੰਗਤਾਂ ਤਾਰੀ। ਤੀਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਗੁਰਮਤਿ ਧਾਰੀ।
ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਘਰ ਕੀਨ ਪਵਿਤ੍ਰਾ। ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਅਗਮ ਚਰਿਤ੍ਰਾ।੮੭।
'ਸਧਾਰ' ਆਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਚਵਾਯੋ। ਤੇਤੀ ਸਿੰਘਾਂ ਛਕ ਸੁਖ ਪਾਯੋ।
ਬੋਪਾਰਾਏ ਮੇਂ ਆਣ ਬਿਰਾਜੈ। ਸੰਥਾ ਕਰਾਵੈਂ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜੈ ॥੮੮॥
ਬਠਿੰਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸੰਤ ਚਲ ਆਏ। ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕੋ ਘਨੁ ਬਰਖਾਏ।
ਸੈਂਤੀ ਸਿੰਘਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀਨਾ। ਰਹਿਤ ਰਖਾਈ ਸੰਤ ਪ੍ਰਬੀਨਾ ॥੮੯॥
ਭਿੰਡਰੀਂ ਆਣ ਥਿਰੇ ਮਮ ਪਿਆਰੇ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕੀਨਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ।
ਕਿਤਨੇ ਦਿਨ ਰਹਿ ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰਾ। ਨਗਰ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੁਣੈ ਅਪਾਰਾ ॥੯੦॥
ਗੁਰ ਪੁਰਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਕਾ। ਮਨਾਵਨ ਚਾਹੈ ਬੋਪਾ ਰਾਏ ਧੁਰ ਕਾ।
ਸੰਗਤਿ ਭਾਉ ਪੇਖ ਕਰ ਪਿਆਰੇ। ਆਏ ਬੋਪਾ ਰਾਏ ਸੁਖਾਰੇ ॥੯੧॥
ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਸੰਗਤਿ ਚਾਊ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਾਯੋ ਆਊ।
ਦੋਇ ਦਿਨ ਗੁਰ ਜੀ ਕੇ ਉਪਕਾਰਾ। ਸੁਣਾਏ ਸੰਤ ਦੀਵਾਨ ਮੰਝਾਰਾ।੯੨।
ਤੇਰਾਂ ਮਘਰ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਬਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਇਕ ਸੌ ਪੰਜ ਪਿਅਰਬਾ।
ਸੰਥਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਹੋਈ। ਸ੍ਰੀ ਜਪੁ ਕਰਾ ਸੰਪੂਰਨ ਸੋਈ ॥੯੩॥
ਰਣੀਏ ਨਗਰ ਆਏ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤਾ। ਰਹਿਰਾਸ ਸੋਹਿਲਾ ਹੋਵੰਤਾ।
ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ ਅਰੰਭਤ ਭਯੋ। ਪੜੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪ੍ਰੀਤ ਉਪਇਓ ॥੯੪॥
ਏਕ ਅਨੰਦ ਪੜਾਵਨ ਕੀਆ। ਗੱਜਣ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੁਖ ਲੀਆ।

ਗਿਆਨ ਰੰਗ ਰੰਗਾ ਮਨ ਬਾਣੀ।ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮਤ ਲਪਟਾਨੀ।੯੫।
ਆਏ ਮੋਗੇ ਸ਼ਹਿਰ ਮੰਝਾਰਾ। ਲਾਇ ਦੀਵਾਨ ਕੋ ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰਾ।
ਤੇਤੀ ਸਿੰਘਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਿਆਯੋ। ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਗ੍ਰੰਥ ਮਧ ਆਯੋ ॥੯੬॥
ਨਿਸਦਿਨ ਪੜਾਈ ਤੇ ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰਾ। ਸਿਮਰਨ ਰਿਦੇ ਨ ਕਦੇ ਵਿਸਾਰਾ।
ਲਖਾਂ ਜੀਆਂ ਕੀਨ ਉਧਾਰਾ। ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਪਿਆਰਾ ॥੯੭॥
ਬਾਰ ਇਲਾਕੇ ਕੀਨਿ ਤਿਆਰੀ। 'ਪੰਜ ਹਾਤੇ' ਆਏ ਸੁਖ ਕਾਰੀ।
ਛੱਬੀ ਮੱਘਰ ਮਿਲੇ ਸਰਦਾਰਾ। ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਰਿਦ ਧਾਰਾ ॥੯੮॥
ਸੰਪਟ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਵਾਯੋ। ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੀਮਾਰੀ ਘਾਯੋ।
ਸਤਾਈ ਮੱਘਰ ਆਰੰਭ ਸੋ ਕੀਨਾ। ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਠੀ ਚੀਨਾ।੯੯।
ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਜੋ ਹਰੀ ਦਿਦਾਰਾ। ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘਾਰਾ।
ਪੰਜ ਪਾਠੀ ਏਹੁ ਪਾਠ ਕਰਾਏ। ਛੇ ਪੋਹਿ ਭੋਗ ਪਾਠ ਕੋ ਪਾਏ ॥੧੦੦॥
ਇਨ ਸਰਦਾਰਾਂ ਸੇਵਾ ਕੀਨੀ। ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਸੰਪੂਰਨ ਹਰੀਨੀ।
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰੇ ਬਿਧ ਨੀਕੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਵਨਾ ਬੜੀਆ ਜੀ ਕੀ ॥੧੦੧॥
ਬਾਰ ਬਰਟਨ ਮੰਡੀ ਮੇਂ ਆਏ। ਗ੍ਰੰਥੀ ਹਕੀਮ ਨੇ ਸੇਵ ਕਰਾਏ।
ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰ ਆਗੇ ਗਏ। ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਦਰਸਤਿ ਭਏ ॥੧੦੨॥
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਜਨਮ ਸਥਾਨੰ। ਕਥਾ ਕਰੀ ਤਹਿ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾਨੰ।
ਜਿਸ ਕੇ ਸਿਰ ਊਪਰ ਤੂ ਸੁਆਮੀ।ਸੂਹੀ ਮੇਂ ਹੈ ਕਰ ਮਨ ਸਾਮੀ।੧੦੩।
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸਭ ਤੇ ਵਡਿਆਈ। ਰਾਮ ਰਸੂਲ ਸਭ ਅੰਤ ਨ ਪਾਈ।
ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਰਤਨ ਮੁਖ ਗਾਵਾ।ਕੋਟ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੋ ਠਾਕੁਰ ਭਾਵਾ।੧੦੪।
ਸਭ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ।ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਭੇਟ ਰਖ ਆਗਯਾ ਲੀਤੀ।
ਚਕ ਚੌਂਤੀ ਬਚਿਆਣਾ ਆਏ। ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕੇ ਮੇਘ ਵਸਾਏ।੧੦੫।
ਸੰਤਾਲੀ ਸਿੰਘ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਚਿਵਾਏ। ਉਨੱਤੀ ਚੱਕ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਆਏ।
ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰੇਮੀ ਕਾ ਹੋਯਾ। ਚੌਂਤੀ ਸਿੰਘਾਂ ਕੋ ਸੁਧਾ ਅਚੋਯਾ।੧੦੬।
ਲਾਇਲ ਪੁਰ ਮੇਂ ਸੰਤ ਜੀ ਆਏ। ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਰਈਸ ਮਿਲਾਏ।

ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਵਨਾ ਪੂਰਨ ਤਾਂਕੀ। ਕੋਠੀ ਆਨ ਬਿਰਾਜੇ ਵਾਂਕੀ ॥੧੦੭॥
ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਅਧਿਕ ਹੀ ਕੀਨਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੈਂਤੀ ਸਿੰਘ ਪਵੀਨਾ।
ਇਕਾਂਤ ਰਹੈ ਸੰਥਾ ਕਰਵਾਵੈ। ਬਾਣੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੁਵੇਲੇ ਭਾਵੈ ॥੧੦੮॥
ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਮੱਤ ਜੋ ਥੀਆ। ਸਿੰਘ ਧਰਮ ਕੋ ਢਾਹਿ ਲਗੀਆ।
ਸਰਦਾਰ ਤਾਂਕੇ ਬਾਬਤ ਬੋਲ਼ਾ। ਕਹੋ ਜੀ ਕੈਸਾ ਹੈ ਇਹੁ ਟੋਲਾ ॥੧੦੯॥
ਸੰਤ ਹਸੇ ਕਹਿ ਇਨ ਕੋ ਮਤਾ। ਵਾਜੇ ਕਹੈਂ ਸੁਨਤੇ ਬਿਸਮਤਾ।
ਰੋਸ਼ਨੀ ਸ਼ਬਦ ਬਖਾਨੈ ਔਰੇ। ਜਿਮ ਬੋਲਤ ਬਿਰਥਾ ਹੈ ਬੌਰੇ ॥੧੧੦॥
ਦੀਵਾ, ਚੰਦ, ਸੂਰਜ, ਤੇ ਤਾਰਾ। ਚਮਕੈ ਭਾਖੈ ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ।
ਸੰਖ ਘੜਿਆਲ, ਬੰਸਰੀ, ਬੀਨਾ।ਸਾਰੰਗੀ, ਸ਼ਬਦ ਭਾਖਤੇ ਚੀਨਾ ।੧੧੧।
ਓਅੰ, ਸੋਹੰ, ਹਿੰਦਨ ਹੇਤਾ । ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮੇਲ ਅਚੇਤਾ।
ਰਾਰੰ ਕਾਰ ਲੜਾਈ ਰੂਪਾ। ਜੋਤ ਨਿਰੰਜਨ ਕਹੈਂ ਅਨੂਪਾ ॥੧੧੨॥
ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਸੁਰਤ ਕੋ ਰਾਧਾ। ਸੁਆਮੀ ਸ਼ਬਦ ਪਾਖੰਡ ਤੇ ਬਾਧਾ।
ਸ਼ਿਵ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸੁਆਮੀ ਭਾਖੈ। ਸਾਲਗ੍ਰਾਮ ਚੇਲਾ ਜੋ ਲਾਖੈ ।੧੧੩।
ਰਾਧਾ ਤਾਂ ਕੀ ਪਤਨੀ ਨਾਮੂ। ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਨਾਮ ਸੋ ਕਾਮੂ।
ਸਹੰਸ੍ਰ ਕਮਲ ਤੇ ਦਸਮ ਦੁਆਰਾ।ਭੌਰ ਗੁਫਾ ਸੁੰਨਿ ਗੁਫਾ ਹੈ ਭਾਰਾ।੧੧੪।
ਨਿਜ ਦੇਸ ਅਨ਼ਾਮੀ ਭਾਖੈਂ। ਪੂਛੈਂ ਖੱਬੇ ਕਾਲਿ ਭਿ ਲਾਖੈਂ।
ਸਜੇ ਕੰਨ ਦਿਆਲ ਬਖਾਨੈ। ਆਹਿਤ ਅਵਾਜ਼ ਕੋ ਅਨਹਦ ਗਾਨੈ।੧੧੫।
ਗਿਆਤ ਨਹੀਂ ਇਨ ਕੋ ਸੁਣ ਭਾਈ। ਹਦ ਅਵਾਜ਼ ਜੋ ਕੰਨ ਸੁਣਾਈ।
ਸੱਜੇ ਖੱਬੇ ਹੈ ਪਾਸੇ ਜੋਈ । ਹਦ ਵਾਲੇ ਏ ਸ਼ਬਦ ਅਲੋਈ ॥੧੧੬॥
ਫੂਕ ਸੰਖ ਮੇਂ ਮਾਰੀ ਜੌ ਲੌਂ । ਹੋਤ ਅਵਾਜ ਸੰਖ ਕੀ ਤੌ ਲੌਂ।
ਡੱਗਾ ਘੜਿਆਲ ਪਰ ਮਾਰਤ ਕੋਈ।ਟੰਣ ਟੰਣ ਧੁਨ ਤਬ ਲੌਂ ਹੋਈ।੧੧੭।
ਤੈਸੇ ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਕੇ ਵਾਜੈ। ਪਉਣ ਤੇ ਨਾੜੀਆਂ ਮਿਲ ਹੀ ਗਾਜੈ।
ਜਠਰਾਗਨ ਕੀ ਤੇਜੀ ਸੰਗਾ। ਬ੍ਰੀਕ ਛੇਕ ਨਾੜੀਆਂ ਦਰ ਅੰਗਾ ॥੧੧੮॥
ਪਉਣ ਪੁਲਾੜ ਮੇਂ ਬੋਲੈਂ ਸਾਰੇ । ਵਾਜੇ ਬ੍ਰੀਕ ਧੁਨ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰੇ।

ਇੰਦਰੀਆਂ ਤੇ ਇਕਾਗਰ ਹੋਈ। ਸੁਨੈਂ ਅਵਾਜਾਂ ਮਿਠੀਆਂ ਸੋਈ ॥੧੧੯।
ਬਾਹਰ ਧੁਨਾਂ ਤੇ ਅਹੈ ਬ੍ਰੀਕਾ। ਸੁਣ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਤ ਰਮਣੀਕਾ।
ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਤਿਆਗੈ ਜੋ ਸੁਣ ਲੇਈ।ਆਹਿਤ ਧੁਨਾਂ ਜਾਨੀਏ ਏਈ।੧੨੦।
ਅਨੰਦ ਇਕਾਗਰਤਾ ਵਿਚ ਜਾਨੋ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਬੀਚ ਬਖਾਨੋ।
ਅਰਥ ਵਿਖੇ ਨਿਤ ਚਿੱਤ ਲਗਾਵੇ। ਚਿੰਤਾ ਨਾਸੈ ਪ੍ਰੇਮ ਉਪਾਵੇ ॥੧੨੧॥
ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਸ ਅਨਹਦ ਹੋਈ। ਇਕ ਰਸ ਅਜਪਾ ਜਾਪੁ ਸੁਨੋਈ।
ਤਨ ਅਭਿਮਾਨ ਨਾਸ ਤਬ ਹੋਵੈ ।ਅਨਹਤਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਵਿਲੋਵੈ ।੧੨੨।
ਨਾਸ ਰਹਿਤ ਕੋ ਅਨਹਤ ਜਾਨੋ। ਇਕ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰਿਦ ਮੇਂ ਆਨੋ।
ਅਨਹਦ ਹੱਦ ਬਿਨਾ ਕਰਤਾਰਾ।ਇਕ ਰਸ ਉਚਾਰਨ ਸਦਾ ਸੰਗਾਰਾ।੧੨੩।
ਅਭਿਆਸੀ ਕੋ ਸੁਣ ਅਭਿਆਸਾ। ਸਭ ਜੀਵ ਨਾਮ ਜਪੈ ਸੋ ਭਾਸਾ।
ਧਰਤ ਪਤਾਲ ਤੇ ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ।ਆਠੋ ਪਹਿਰ ਏਸ ਬਿਧ ਸੁਨੀ ।੧੨੪।

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ

ਜੋ ਬੋਲਤ ਹੈ ਮ੍ਰਿਗ ਮੀਨ ਪੰਖੇਰੂ, ਸੋ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਜਾਪਤ ਹੈ ਨਹੀ ਹੋਰ।
ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੋਮਿ ਰੋਮਿ ਹਰਿ ਧਿਆਵੈ ॥ ਧਰਤਿ ਪਾਤਾਲੁ ਅਕਾਸੁ ਹੈ
ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ, ਸਭ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ਰਾਮੁ ॥

-- ਚੌਪਈ –

ਸਤਿਗੁਰ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ਭਾਖੇ। ਸਭੈ ਬੋਲਤਾ ਰਾਮ ਸੋ ਲਾਖੇ।
ਤਨ ਨਾਸੇ ਤਬ ਸੰਗੀ ਨਾਮੰ। ਨਾਸੁ ਰਹਿਤ ਸੰਗੇ ਅਭਿਰਾਮੰ ॥੧੨੫॥
ਆਹਿਤ ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ। ਤਨ ਨਾਸੇ ਮਿਟ ਹੈ ਸੋ ਖਾਮੀ।
ਅਨਹਤ ਆਪ ਅਕਾਲ ਸਦੀਵਾ।ਅਨਹਦ ਸਿਮਰੋ ਰਖ ਮਨ ਨੀਵਾ।੧੨੬।
ਚੇਤੰਨ ਸਦਾ ਅਚੱਲ ਅਨਾਸੀ । ਬਿਨਾ ਆਸਰੇ ਪ੍ਰਗਟੈ ਰਾਸੀ।
ਕੰਨ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਹੀਂ ਹਰਿ ਸੋਈ। ਸਰਬ ਬਿਆਪਕ ਵਾਜਾ ਹੋਈ ॥੧੨੭॥

– ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ –

'ਬਿਨੁ ਵਜਾਈ ਕਿੰਗੁਰੀ ਵਾਜੈ ਜੋਗੀ, ਸਾ ਕਿੰਗੁਰੀ ਵਜਾਇ।'

'ਵਾਜੇ ਬਾਝਹੁ ਸਿੰਙੀ ਵਾਜੈ, ਤਉ ਨਿਰਭਉ ਪਦੁ ਪਾਈਐ ॥੧॥'

ਚੌਪਈ

ਅੱਖ ਕੰਨ ਕੋ ਬੰਦ ਕਰ ਸੁਨਹੀ। ਤਨ ਨਾਸੇ ਨਾਸੈ ਸੋ ਖਿਨਹੀ।
ਏਕ ਅਖੰਡ ਸਦਾ ਨਿਰਜਤਨਾ। ਪ੍ਰਗਟੈ ਉਰ ਤੇ ਅਧਭੁਤ ਰਚਨਾ।੧੨੮।
ਰੌਸ਼ਨੀ ਚੰਦ ਸੂਰ ਕੀ ਨਿਆਈ। ਦੇਹੀ ਸੰਗ ਸਭੈ ਮਿਟ ਜਾਈ।
ਭੌਰ ਗੁਫਾ ਅਨਾਮੀ ਥਾਊ। ਦੇਹਿ ਬਿਹੀਨ ਕਹਾਂ ਠਹਰਾਊ ॥੧੨੯॥
ਤਾਂਤੇ ਮੀਤਾ ਸਾਚ ਪਹਿਚਾਨੋ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬਿਨ ਨਾਸੀ ਥਾਨੋ ॥
ਕਹਾਂ ਟਿਕੈਂ ਅਰ ਕਿਆ ਸੁਣ ਦੇਖੈ।ਭੁਲਾਵਤ ਕਾਚੇ ਧਰ ਕੇ ਭੇਖੈ।੧੩੦।
ਨਸੇ ਬਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਿਹ ਗੁਰ ਕੇ। ਚੇਲੇ ਤਾਂਕੇ ਸੁਖ ਕਿਮ ਉਰ ਕੇ।
ਤਨ ਕੇ ਬੀਚ ਰੰਗ ਜੋ ਦੇਖੇ। ਪੰਜ ਤੱਤ ਕੇ ਸਭੈ ਪਰੇਖੇ ॥੧੩੧॥
ਕਾਲਾ ਰੰਗ ਦਿਸੈ ਜੋ ਮਾਥੇ। ਅੰਦਰ ਅਕਾਸ ਤੱਤ ਰੰਗ ਸਾਥੇ।
ਪੀਲਾ ਧਰਤੀ ਰੰਗ ਪ੍ਰਕਾਸੈ। ਚਿਟਾ ਪਾਣੀ ਰੂਪ ਬਿਗਾਸੈ ॥੧੩੨॥
ਹਰੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪਉਣ ਸੁਭਾਊ। ਲਾਲ ਲਾਟ ਹੈ ਅਗਨ ਰਹਾਊ।
ਮਿਲਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੰਜਾਂ ਕਾ ਜਾਨੋ।ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਕੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਭਾਨੋ।੧੩੩।
ਧਿਆਨ ਧਰੇ ਵਧ ਹੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਾ। ਚੰਦ ਸੂਰ ਜਿਉਂ ਤਾਂ ਕੋ ਭਾਸਾ।
ਵਾਜੇ ਪਉਣ ਵਜਾਏ ਸਾਰੇ। ਰਾਰੰ ਕਾਰ ਜੋ ਨਾਉਂ ਪੁਕਾਰੇ ॥੧੩੪॥
ਅਨਹਤ ਇਨ ਮੇਂ ਏਕ ਨ ਦੀਸਾ। ਨਾਸਤਕ ਅੰਤ ਇਨੋਂ ਢੰਗ ਗੀਸਾ।
ਭੂਲ ਨ ਇਨੁ ਕੋ ਸੰਗ ਕਰੀਜੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਜੋਤਿ ਨੀਕੇ ਲਖ ਲੀਜੈ।੧੩੫।

— ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ —

ਝਿਲ ਮਿਲਿ ਝਿਲਕੈ ਚੰਦੁ ਨ ਤਾਰਾ॥ਸੂਰਜ ਕਿਰਣਿ ਨ ਬਿਜੁਲਿ ਗੈਣਾਰਾ॥
ਅਕਥੀ ਕਥਉ ਚਿਹਨ ਨਹੀ ਕੋਈ, ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਮਨ ਭਾਇਦਾ॥
ਜਹ ਅਨਹਤ ਸੂਰ ਉਜ੍ਯਾਰਾ ॥ ਤਹ ਦੀਪਕੁ ਜਲੈ ਛੰਛਾਰਾ ॥੧॥

-- ਚੌਪਈ --

ਨਾਮ ਜਪੈ ਤੌ ਹੋਇ ਉਜਿਆਰਾ। ਕੋਟਿ ਸੂਰਜ ਜਿਹ ਦੀਪਕ ਦੁਆਰਾ।

ਇਕ ਰਸ ਚਿਤ ਜੋੜਹੁ ਪ੍ਰਭ ਮਾਹੀ।ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਤਬ ਪ੍ਰਗਟੈ ਆਹੀ।੧੩੬।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੁੰਟ ਨਾਮ ਨਿਰੰਕਾਰਾ। ਬਿਖ ਕੇ ਕੁੰਟ ਬਿਖੇ ਤਜਿ ਡਾਰਾ।
ਚਾਨਣ ਰਿਦੇ ਕਾ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰਾ।ਜਠਰਾਗਨ ਮੇਂ ਜੋਇ ਨਿਹਾਰਾ।੧੩੭।
ਏਹੁ ਤੀਨੋ ਰਜ ਗੁਣ ਹੈ ਮਾਯਾ। ਬਾਹਰ ਤਾਮਸੀ ਚਾਨਣ ਗਾਯਾ।
ਸਤਿਗੁਣ ਚਾਨਣ ਬੁਧ ਵੀਚਾਰਾ। ਨਾਸਵੰਤ ਏਹੁ ਲੇਹੁ ਨਿਹਾਰਾ ॥੧੩੮॥
ਅੰਤਰ ਚਾਨਣ ਜੋਤ ਅਨੂਪਾ। ਸ੍ਵੈ ਜੋਤ ਅਨੁਭਵ ਸ੍ਵੈ ਰੂਪਾ।
ਜਿਸ ਚਾਨਣ ਤੇ ਸਭ ਕੋ ਹੋਵੈ। ਆਪ ਅਖੰਡ ਅਗੰਮ ਅਲੋਵੈ ॥੧੩੯॥
ਸੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜਾਗਤੀ ਜੋਤਾ। ਧਾਰਹੁ ਹਿਰਦੈ ਹੋਇ ਨ ਮੌਤਾ।
ਕਿਸੇ ਆਸਰੇ ਨਾਹੀ ਆਪੈ। ਨਿਰਾ ਧਾਰ ਅਨਹਤ ਪ੍ਰਤਾਪੈ ॥੧੪੦॥
ਤਨ ਕਾ ਆਸਰਾ ਆਪ ਅਸੰਗਾ। ਅਨਹਦ ਵਾਜੈ ਜੋਤ ਅਭੰਗਾ।
ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਤਿਆਗ ਮਿਲੇਈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਿਦ ਧਾਰੇ ਜੇਈ ॥੧੪੧॥
ਸੁਣ ਸਰਦਾਰ ਨਿਰਸੰਸੇ ਭਯੋ। ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਮਨ ਆਨੰਦ ਛਯੋ।
ਜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੈ ਉਤਰ ਦੇਈ। ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਨਾਮ ਜਪੇਈ ॥੧੪੨॥
ਪੰਝੀ ਸਿੰਘਾਂ ਸੁਧਾ ਅਚਾਯੋ। ਬਾਰ ਦੇਸ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਾਯੋ।
ਨੇੜੇ ਚੱਕ ਗਏ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮੀ। ਦੀਵਾਨ ਲਵਾਏ ਬਣ ਨਿਤਨੇਮੀ ॥੧੪੩॥
ਫੀਰੋਜ਼ ਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ ਰੋਡੇ ਪਿੰਡ ਮਾਹੀ। ਇਕੋਤ੍ਰ ਸੌ ਪਾਠ ਅਰੰਭਤ ਆਹੀ।
ਸੰਤ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਭਾਲਤ ਆਯਾ।ਵਿਰੱਕਤ ਤਪੀਸਰ ਹੈ ਗੁਰਭਾਯਾ।੧੪੪।
ਸੌ ਮਣ ਕਣਕ ਦਮਦਮੇ ਪੀਸੀ। ਚੱਕੀ ਫੇਰ ਬਾਣੀ ਰਸ ਲੀਸੀ।
ਚਰਣੀ ਪੈ ਕੇ ਸੰਤਾਂ ਤਾਂਈ। ਰੋਡੀਂ ਚੱਲੋ ਲੀਆ ਮਨਾਈ ॥੧੪੫॥
ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਅਧੇ ਅਬ ਹੋਏ। ਦੇਵੋ ਦਰਸ਼ਨ ਚੱਲ ਭਲੋਏ।
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇ ਭਏ ਤਿਆਰਾ। ਜੱਥਾ ਸੰਗ ਪੜ੍ਹੇਂ ਹਿਤ ਧਾਰਾ ।੧੪੬।
ਪ੍ਰੇਮੀ ਚੱਕਾਂ ਕੇ ਚਲ ਆਏ। ਸੰਤ ਸੁਣੇ ਜਾਵਤ ਪਿਛਵਾਏ।
ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਕੀਮ ਅਠਾਸੀ। ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਚੌਂਤੀਆ ਸੀ।੧੪੭।
ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਸੇਵਕ ਗੁਰ ਘਰ ਕੇ। ਆਏ ਬਿਨੈ ਉਚਾਰੀ ਫਰ ਕੇ।

ਸਾਡੇ ਚੱਕੀਂ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਹੋ। ਸੁਣ ਕੇ ਸੰਤ ਜੀ ਥੀਉ ਜੋ ਸਨੇਹੋ ॥੧੪੮।
ਪਿਛੇ ਰੋਡੀ ਸੇਵ ਜਰੂਰੀ। ਜਾਣਾ ਸੰਗਤਿ ਜੀ ਮਜਬੂਰੀ।
ਖਿਮਾ ਕਰਤ ਮੇਰੇ ਪਰ ਰਹੀਐ। ਸਤਿਵਾਰ ਆਏ ਅਬ ਲਹੀਐ ॥੧੪੯।
ਚੌਤੀ ਸਤਿਆਨਾ ਹੋਇ ਕੇ ਮੀਤਾ। ਸਤ ਦਿਨ ਰਹਿ ਚਾਲੇ ਰਖ ਚੀਤਾ।
ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਮੁੜ ਪਾਏ ਫੇਰੇ। ਸੰਗਤਿ ਵੈਰਾਗ ਮੇਂ ਭਈ ਘਨੇਰੇ ॥੧੫੦॥
ਮੋਗੇ ਦੋਇ ਮਾਘ ਕੋ ਆਏ। ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਮਿਲਯੋ ਇਕ ਭਾਏ।
ਚਰਨੀ ਪੈ ਗੁਰਮਤਿ ਤਿਨ ਪਾਈ। ਆਸਨ ਪੈਰਾਂ ਭਾਰ ਤਜਾਈ ।੧੫੧।
ਗੁਰਮਤ ਆਸਨ ਨਿਹਕਾਮੰ ਚਿੱਤਾ। ਨਾਮ ਜਾਪੁ ਤੇ ਭਯੋ ਪਵਿੱਤਾ।
ਇਕਵੰਜਾ ਕੋ ਸੁਧਾ ਅਚਾਯੋ। ਰੋਡੀਂ ਥਿਰੇ ਆਣ ਸੁਖਦਾਯੋ ॥੧੫੨॥
ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੇ ਅਸਥਾਨੰ। ਪਾਠ ਅਖੰਡ ਹੋਤ ਸੁਖ ਮਾਨੰ।
ਸੰਤਅਰਜਨਸਿੰਘ ਬੰਦਨਕੀਨੀ।ਮਿਲਿਓਭਾਉ ਧਰ ਰਿਦਮਸਕੀਨੀ।੧੫੩।
ਸੰਤ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮ ਸਮੇਤਾ। ਆਲਮ ਵਾਲੇ ਤੇ ਆਏ ਹੇਤਾ।
ਦਰਸ਼ਨ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਜਬ ਪਾਏ। ਮਿਸ਼ਟ ਦੂਧ ਜਿਉਂ ਮਿਲੇ ਰਿਦਾਏ।੧੫੪।
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਮ ਕਬੀਰਾ। ਮਨ ਭਾਵਨਾ ਤੇ ਰਹਿ ਹੈ ਤੀਰਾ।
ਵਿਰੱਕਤ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਆਗਯਾਕਾਰੀ।ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਠਾਂ ਕੇ ਕਰ ਭਾਰੀ।੧੫੫।
ਆਸਨ ਥਾਨ ਬਾਹਰ ਹੈ ਸੂਆ। ਗੁਰ ਛੇਵੇਂ ਅਸਥਾਨ ਸੁਨੂਆ।
ਤਹਾਂ ਸੰਤ ਜੀ ਬੰਦਨ ਕਰ ਕੈ। ਥਿਰੇ ਤੰਬੂ ਮੇਂ ਗੁਰੂ ਸਿਮਰ ਕੈ॥੧੫੬॥
ਸ਼ਾਮੇ ਆਣ ਦੀਵਾਨ ਮਝਾਰੀ। ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਤੇ ਸੁਖ ਕਾਰੀ।
ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ ਅਸ਼ਟਪਦੀਆਂ ਹੋਹੀ। ਸੁਣੈ ਸੰਗਤਾਂ ਰਸੰ ਭਿਗੋਹੀ ॥੧੫੭॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਆਸਾ ਵਾਰੰ। ਕਰੈ ਪ੍ਰੇਮ ਸੋਂ ਨਿਤ ਉਚਾਰੰ।
ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਮੇਂ ਪਾਠੀ ਲਾਏ। ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਆਦਿਕ ਸਮੁਦਾਏ।੧੫੮।
ਸਾਖੀਆਂ ਵਿਚਾਰਤੇ ਹਰਿ ਮਹਿਮਾ। ਨਿਤ ਸੁਣਾਵੈ ਸੰਤ ਅਗਹਿਮਾ।
ਆਗਯਾ ਕਾਰੀ ਮਾਈਆਂ ਵਾਲੀ। ਵਿਚਾਰ ਸੁਣਾਵੈ ਪ੍ਰੇਮ ਉਛਾਲੀ।੧੫੯।
ਬਿਨੁ ਆਗਯਾ ਕੁਨਾਰ ਸੁਣਾਈ। ਭੈ ਪਾਵੈ ਦੁਹਿ ਲੋਕੰ ਜਾਈ।

ਮਾਨਸ ਸੋਈ ਸਿਖੀ ਕਮਾਵੈ। ਪ੍ਰੇਮ ਧਾਰ ਪ੍ਰਭੁ ਬੀਚ ਸਮਾਵੈ ॥੧੬੦।
ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਕਰਤ ਵਿਚਾਰਾ। ਸੁਣੈ ਨਿਤ ਸੰਗਤਿ ਹਿਤ ਧਾਰਾ।
ਸੰਤ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਭਿਆਸੀ। ਭੇਜਿਓ ਨਰ ਆਵਾ ਸੰਤ ਪਾਸੀ।੧੬੧।
ਨਾਨੋ ਵਾਲ ਇਕੋਤ੍ਰ ਸੈ ਪਾਠੰ। ਗੁਜਰਾਤ ਜ਼ਿਲੇ ਬੰਨੋ ਚਲ ਠਾਠੰ।
ਚਲੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਕੀਤੇ ਯਾਦੰ। ਸੰਤ ਗਏ ਰਿਦ ਧਰ ਅਹਿਲਾਦੰ।੧੬੨।
ਕੀਰਤਨ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਗਾਯਾ। ਸੰਤ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਮਿਲ ਸੁਖ ਪਾਯਾ॥
ਪੰਦ੍ਰਾਂ ਮਾਘ ਕੋ ਭੋਗ ਸੋ ਪਾਏ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਜੋ ਥੇ ਰਖਵਾਏ ॥੧੬੩॥
ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਕੀਰਤਨ ਕੋ ਉਚਾਰਾ। ਕਰਿਆ ਬਾਣੀ ਜਸ ਪ੍ਰਚਾਰਾ।
ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਗਾਈ। ਸ੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਵਿਖੇ ਜੂਝਾਈ ॥੧੬੪॥
ਪਾਣੀ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਨਹਿ ਮਾਂਗਾ। ਬਿਨ ਸੋਚੇ ਕਹਿਣੇ ਸਭ ਲਾਗਾ।
ਲੋਕਾਂ ਕੋ ਰੀਝਾਵਨ ਹੇਤਾ। ਸਾਖੀ ਜੋੜ ਪਾਣੀ ਮੰਗੇਤਾ ॥੧੬੫॥
ਗੁਰ ਦਸਵੇਂ ਕੇ ਲਾਲ ਪਿਆਰੇ। ਸੂਰ ਬੀਰ ਤਨ ਹਿੰਦ ਪੈ ਵਾਰੇ।
ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਕੇ ਪਿਆਸੇ ਰਤ ਹੇਤਾ। ਬਨ ਹੈ ਬੀਰ ਰਸ ਕੇ ਬੇਤਾ ॥੧੬੬॥
ਧੰਨ ਉਪਕਾਰੀ ਲਾਲ ਗੁਰੂ ਜੀ। ਰਾਖੇ ਧਰਮ ਸੰਸਾਰ ਧ੍ਰੂ ਜੀ।
ਨਾਮ ਜਪੋ ਰਿਦ ਮੇਟ ਬਿਕਾਰਾ।ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਪਕੜ ਦੁਸ਼ਟਾਨਿ ਬਿਦਾਰਾ।੧੬੭।
ਐਸੇ ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੁਆਮੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਵਰਤਿਓ ਲਖ ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ।
ਮਿਲੇ ਸੰਤ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਕੇ ਤਾਂਈ। ਚਾਲੇ ਮਾਲਵੇ ਕੋ ਹਰਿ ਗਾਈ।੧੬੮।
ਆਏ ਰੋਡੀਂ ਰਹੈਂ ਰੰਗ ਭੀਨੇ। ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਤੇ ਪ੍ਰਬੀਨੇ।
ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ ਕੀ ਵਾਰ ਸੋ ਆਈ। ਏਕ ਸਲੋਕ ਕਰੈ ਨਿਤ ਭਾਈ ॥੧੬੯॥
ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਰਣ ਸੁਨਾਵੈਂ ਮੀਤਾ। ਗੁਰਮਤ ਕੀ ਪਾਈਐ ਪ੍ਰਤੀਤਾ।
ਸ੍ਰੀ ਰਾਗੁ ਹੋਇ ਗਿਆ ਸੋ ਪੂਰਾ। ਪੜੈਂ ਸੰਗਤਾਂ ਪ੍ਰੀਤ ਹਜੂਰਾ ॥੧੭੦॥
ਫੱਗਣ ਤੀਹ ਕੋ ਭੋਗ ਸੋ ਪਾਏ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਜੋ ਥੇ ਰਖਵਾਏ।
ਇਕ ਰਸ ਪਾਠ ਕੀ ਸਿਫਤਬਖਾਨੀ।ਸੁਣ ਸੰਗਤਾਂਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਭਾਨੀ।੧੭੧।
ਜੋ ਦੇਖੈ ਮਸਤੀ ਤਿਹ ਚਾੜ੍ਹੈਂ। ਸੁਤੇ ਸੰਤ ਆਨੰਦ ਮੇਂ ਗਾੜ੍ਹੈਂ।

ਇਕ ਪ੍ਰੇਮੀ ਵਿਜੋਗ ਮੇਂ ਹੋਈ। ਛਪੜ ਮੇਂ ਤਨ ਤਿਆਗਿਓ ਜੋਈ।੧੭੨।
ਮਿਲਨੇ ਹਿਤ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਆਯੋ। ਜੰਜੀਰ ਸੁਵਰਨ ਭੇਟਾ ਕੋ ਲਿਆਯੋ।
ਮਿਲੇ ਨ ਸੰਤ ਗਏ ਗੁਜਰਾਤੰ। ਬੋਲਿ ਬੋਲਿ ਤਨ ਤਜ ਗਿਓ ਰਾਤੰ।੧੭੩।
ਜਬ ਆਏ ਸੰਤ ਲੋਕ ਸੁਣਾਵੈ। ਮਰਿਓ ਬੰਦਾ ਕਹਿ ਪ੍ਰਗਟਾਵੈ।
ਸੰਤਾਂ ਕਹਾ ਥੀ ਇਤਨੀ ਬੈਸਾ। ਜਨਮ ਫੇਰ ਧਾਰੈ ਸੁਖ ਲੈਸਾ ॥੧੭੪॥
ਇਕ ਸੌ ਇਕ ਪਾਠੰ ਸੰਪੂਰੇ। ਹੋਏ ਅਰਦਾਸੇ ਗੁਰੂ ਹਜ਼ੂਰੇ।
ਲੰਗਰ ਅਤੁਟ ਵਰਤਿਓ ਸਭ ਖਾਵੈ। ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਮਿਲ ਕੇ ਸਭ ਗਾਵੈ।੧੭੫।
ਜਲੂਸ ਨਿਕਲਿਓ ਅਧਿਕ ਮਹਾਨਾ। ਸੰਤ ਮੋਟਰ ਬੈਠੇ ਕੁਰਬਾਨਾ।
ਸੇਵਕ ਕੋ ਵਡਿਆਵਨ ਹੇਤਾ। ਸੇਵਾ ਪਾਠ ਜਿਨ ਕਰੀ ਅਮੇਤਾ ॥੧੭੬।
ਤਾਂਕੋ ਹਾਥੀ ਪਰ ਬੈਠਾਈ। ਵਿਰੱਕਤ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜਾਂਕੋ ਨਾਈ।
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕੀ ਤਾਬਿਆ ਬੈਸੇ। ਕਰੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਾਮ ਲਿਵ ਜੈਸੇ ॥੧੭੭॥
ਸਭ ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਮਿਲੇ ਦਇਆਲਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਾ ਹਿਤ ਨਾਲਾ।
ਸਤਾਸੀ ਸਿੰਘ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਚ ਲੀਆ। ਰਹਿਤ ਰਾਖ ਕੇ ਮੁਰਦੇ ਜੀਆ।੧੭੮।
ਆਏ ਮਾੜੀ ਪਿੰਡ ਮਝਾਰੀ। ਚੇਤ ਸੰਕ੍ਰਾਂਤ ਕੋ ਪਾਠ ਰਖਾਰੀ।
ਚਾਰ ਦਿਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਾਯੋ। ਬਾਈ ਸਿੰਘਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਿਆਯੋ ॥੧੭੯॥
ਲਧਾਈ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਆਈ ਤਾਂਹੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਣਾਵੋ ਇਉਂ ਪ੍ਰਾਹੀ।
ਸੰਤ ਤਿਆਰ ਹੋਇ ਆਏ ਭਾਈ। ਲਧਾਈ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੀਂਵ ਰਖਾਈ।੧੮੦।
ਪੰਜ ਚੇਤ ਕੋ ਦੇਗ ਕਰਾਈ। ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਮਿਲੇ ਇਕ ਥਾਂਈ।
ਨੀਂਵ ਹੇਤ ਅਰਦਾਸ ਉਚਾਰੀ। ਰਾਖ ਨੀਂਵ ਗੁਰ ਛੇਵੇਂ ਭਾਰੀ।੧੮੧।
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤਬ ਉਸਰਨ ਲਾਗਾ। ਸੇਵਤ ਸੰਗਤਿ ਕਰਿ ਅਨੁਰਾਗਾ।
ਸੰਤ ਆਪ ਚੂਨਾ ਉਪੜਾਈ। ਇਟਾਂ ਦੇਵਹਿ ਸੀਸ ਉਠਾਈ ॥੧੮੨॥
ਨਗਰ ਲਧਾਈ ਮਿਲ ਕਰ ਸੇਵਾ। ਲੰਗਰ ਚਲਾਵੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਦੇਵਾ।
ਇਟਾਂ ਬਹੁਤ ਕਰੀ ਇਕ ਥਾਂਈ। ਚੂਨਾ ਮੋਲਿ ਲੀਆ ਮੰਗਵਾਈ।੧੮੩।
ਕਾਰੀਗਰ ਪ੍ਰੇਮੀ ਤਬ ਲਾਗੇ। ਹੋਵਤ ਸੇਵਾ ਬਹੁ ਅਨੁਰਾਗੇ।

ਭਾਗ ਜਗੇ ਜਾਂਕੇ ਤਬ ਆਈ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕੀ ਸੇਵ ਕਮਾਈ।੧੮੪।
ਦੇਸੀ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ। ਭਾਈ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਮਿਲ ਆਏ।
ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮੀ ਬੰਦਾ। ਗੁਰਮੁਖ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਸਮ ਚੰਦਾ।੧੮੫।
ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪਟਵਾਰੀ ਸਾਥੇ। ਬੀ. ਏ. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਜਗ ਨਾਥੇ।
ਸੰਤ ਇੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਸੰਤਾਂ ਭਾਈ। ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਡਰੋਲੀ ਮੇਲਾਈ।੧੮੬।
ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਦਸੌਂਧਾ ਹਰੀ। ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਕਾਰ ਕਰਹੀ ਭਰੀ।
ਉਸਾਰੀ ਹੋਵਤ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ। ਚੇਤ ਮਹੀਨਾ ਸੰਤ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ॥੧੮੭॥
ਸੇਵਾ ਕਰਾਵਨ ਸੌਂਪ ਕੇ ਭਾਈ। ਸੰਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡਿਊਟੀ ਲਾਈ।
ਬੋਘਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਿੰਘ ਨਿਧਾਨਾ। ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਮੀ ਲਧਾਈ ਮਹਾਨਾ ॥੧੮੮॥
ਆਪ ਸੰਤ ਜੀ ਬੋਪਾਰਾਏ। ਮਿਲੇ ਆਣ ਸੰਗਤਿ ਸਮਦਾਏ।
ਫੇਰ ਭਿੰਡਰੀਂ ਆਣ ਬਿਰਾਜੇ। ਵੈਸਾਖੀ ਕੋ ਪੁਰਬ ਲਗਾਜੇ ॥੧੮੯॥
ਸਭ ਵਿਦਯਾਰਥੀ ਸੰਗ ਹੈ ਮੀਤਾ। ਸੰਥਾ ਮਾਝ ਰਾਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।
ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਭਿੰਡਰੀਂ ਕਰਵਾਯੋ। ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੁਣਾਯੋ ॥੧੯੦॥
ਖਾਲਸਾ ਸਤਿਗੁਰ ਜਿਵੇਂ ਰਚਾਯੋ। ਜੀਵਨ ਕਾ ਸਿਰਤਾਜ ਬਨਾਯੋ।
ਸਰਬ ਲੋਹ ਗ੍ਰੰਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਬਾਣੀ। ਸੰਤ ਗਾਵਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਆਣੀ।੧੯੧।
ਦੋਹਿਰਾ—ਖਾਲਸਾ ਲੱਛਣ ਸੁਨਹੁ ਜੀ, ਜੋ ਗੁਰ ਕੀਨ ਬਖਾਨ।
ਤੀਨ ਹਜ਼ਾਰ ਕਾ ਮੇਲ ਥਾ, ਸੁਨਤ ਪ੍ਰੇਮ ਮਨ ਆਨ ॥੧੯੨॥

ਅਬ ਸਰਬ ਲੋਹ ਬਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਪਾ: ੧੦॥

ਸਤਿਗੁਰ ਆਪਨਿ ਪੌ ਖਾਲਸੇ ਦੀਨਾ, ਦੁਤੀਆ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥਾ।
ਬੋਲਨਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਸੰਭਾਖਨਿ, ਨਾਮੁ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀਰਤਨ ਸੰਥਾ।
ਗੁਨਾਨਿ ਵਾਦਿ ਫੁਨਿ ਸਿਫਤ ਸਾਲਾਹਨੁ, ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੈਨ ਕਰੰਥਾ।
ਪਾਵਨ ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ ਪ੍ਰਗਟਿਓ, ਚਾਰ ਵਰਨ ਆਸ਼੍ਰਮ ਸ਼ੁਭ ਪੰਥਾ।
ਇਨ ਕੇ ਦਰਸ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ, ਬੋਲਨ ,ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥਾ।
ਦੁਆਦਸ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰ ਏਹੁ ਕਹੀਅਤ, ਦੁਆਦਸ ਭਾਨ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹਰਿ ਸੰਥਾ।

ਪ੍ਰਤੱਖ ਕਲਾ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਧਣੀਛੇ, ਗ੍ਰੰਥ ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ ਵਰਤੰਥਾ।
ਦਾਸ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਫਤਹ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ, ਖਾਲਸਾ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰੂਰੂਪ ਬਦੰਥਾ।੧।
ਕਰਨ ਧਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਮਮ ਕਹੀਅਤ , ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਧਾਰੇ।
ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਪੂਰੇ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ, ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰੂ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ।
ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਦਾਸ ਗੁਰੂ ਅਚਲ ਅਮਰ ਨਿਤ, ਸੁਧਾ ਸ੍ਰੋਵਰ ਰੂਪ ਜੋ ਧਾਰੇ
ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸ਼ਬਦ ਜਹਾਜ਼ ਗੁਰ, ਪਦ ਪੰਕਜ ਦੈ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਉਧਾਰੇ।
ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਹਰਿ ਰਾਇ ਗੁਰੂ, ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਿਰੰਜਨ ਅਪਰ ਅਪਾਰੇ।
ਸਤਿਗੁਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਪੂੰਨ ਸਰੂਪਾ, ਸਤਿ ਸ਼ਿਵ ਰੂਪ ਅਖੰਡ ਅਜੈ।
ਜੁਗ ਜੁਗਤਾਰ ਲੀਓ ਤ੍ਰੈ ਲੋਕੀ, ਅਸੁਰ ਛਲਿਓ ਪ੍ਰਭ ਨਿਤ ਅਭੈ।
ਭਇਓ ਨਿਸਤਾਰ ਤਾਸੁ ਅਸੁਰਨ ਤੇ, ਤਾਰ ਲੀਓ ਗੁਰ ਜਗਤ ਸਭੈ।
ਸ਼ਾਹਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਫਤਹ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੁਚਿ ਮੰਤ੍ਰ ਅਖੈ।੨।

ਮੰਤ੍ਰ ਮਹਾਤਮ ਪਾ: ੧੦ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਰ ਅੱਖਰ ਚਾਰ। ਚਾਰ ਜੁਗ ਕੇ ਜਾਪ ਨਿਰਧਾਰ।
ਕ੍ਰਿਤ ਤ੍ਰੇਤਾ ਦੁਆਪਰ ਕਲ ਜਾਨ। ਵਾਵਾ ਹਾਹਾ ਗੱਗਾ ਠਾਨ ॥੩॥
ਰਾਰਾ ਚਤੁਰਥ ਅੱਖਰ ਚਾਰ। ਵਾਸ ਦੇਵ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਧਾਰ।
ਰਾਮ ਸੁਧਾ ਅੱਖਰ ਤਾਰਕ ਸਾਰ। ਚਾਰੋਂ ਮਿਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਚਾਰ॥੪॥
ਸਾਰ ਮੰਤ੍ਰ ਚਾਰੋਂ ਦਾ ਸਾਰ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੰਤ੍ਰ ਨਿਰਧਾਰ।
ਕਲਪ ਕਲਪ ਪ੍ਰਤਿ ਅਖਰ ਕਹੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਾਪਿਓ ਸਹੀ ॥੫॥
ਨਿਜ ਆਤਮ ਮਹਿ ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਦ੍ਰਸਿਓ। ਚਾਰ ਕਲਪ ਮਹਿ ਯਾ ਮੰਤ੍ਰ ਸ੍ਰਸਿਓ।
ਸਾ ਮੰਤ੍ਰ ਪ੍ਰਭ ਖਾਲਸੇ ਦੀਨਾ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੈ ਪਾਵਨ ਕੀਨਾ ॥੬॥
*ਚਾਰ, †ਅਠਾਰਹ, ‡ਛਿਅ, ਤੇ ਆਦਿ। ਸੋਧ ਸੁਧਾ ਧਰ ਚਤ੍ਰਹ ਲਾਗ।
ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਤਾਰਕ ਪ੍ਰਧਾਨਾ। ਮਹਾ ਦੇਉ ਭੀ ਕਹਤ ਕਥਾਨਾ ॥੭॥

*ਬੇਦ। †ਪੁਰਾਨ। ‡ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ।

ਖਾਲਸਾ ਮਹਾਤਮ ਪਾ:੧੦॥

ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਰੂਪ ਹੈ ਖਾਸ। ਖਾਲਸਾ ਮਾਹਿ ਹਉ ਕਰਉ ਨਿਵਾਸ।
ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਮੁਖ ਹੈ ਅੰਗ। ਖਾਲਸੇ ਕੇ ਹਉ ਸਤ ਸਦ ਸੰਗ ॥੮॥
ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਇਸ਼ਟ ਸੁਹਿਰਦ। ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਕਹੀਅਤ ਬਿਰਦ।
ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਪਛ ਅਰ ਪਾਦਿ। ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਸੁਖ ਅਹਿਲਾਦ ॥੯॥
ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਮਿਤ੍ਰ ਸਖਾਈ। ਖਾਲਸਾ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਖਦਾਈ।
ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੀ ਸੋਭਾ ਸੀਲ। ਖਾਲਸਾ ਬੰਧੁ ਸਖਾ ਸਦ ਡੀਲ ॥੧੦॥
ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੀ ਜਤ ਅਰ ਪਤ। ਖਾਲਸਾ ਸੋਂ ਮੋ ਕੋ ਉਤਪਤ।
ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਭਵਨ ਭੰਡਾਰ। ਖਾਲਸੇ ਕਰ ਮੇਰੋ ਸਤਿਕਾਰ ॥੧੧॥
ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਸ੍ਵਜਨ ਪ੍ਰਵਾਰ। ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਕਰਤ ਉਧਾਰ।
ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਾਨ। ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਕੀ ਜਾਨ ॥੧੨॥
ਮਾਨ ਮਹਤ ਮੇਰੋ ਖਾਲਸਾ ਸਹੀ। ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਸ੍ਵਾਰਥ ਕਹੀ॥
ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਕਰੈ ਨਿਰਵਾਹਿ। ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਦੇਹ ਅਰ ਸਾਹਿ ॥੧੩॥
ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਧਰਮ ਅਰ ਕਰਮ। ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਭੇਦ ਨਿਜ ਮਰਮ।
ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ। ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਸ੍ਵਜਨ ਸੂਰਾ ॥੧੪॥
ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਬੁਧ ਅਰ ਗਿਆਨ। ਖਾਲਸੇ ਕਾ ਹਉਂ ਧਰੋਂ ਧਿਆਨ।
ਉਪਮਾ ਖਾਲਸਾ ਜਾਤਿ ਨ ਕਹੀ। ਜਿਹਵਾ ਏਕ ਪਾਰ ਨਹਿ ਲਹੀ।੧੫।
ਸੇਸ ਰਸਨ ਸਾਰਦ ਸੀ ਬੁਧ। ਤਦਪਿ ਨ ਉਪਮਾ ਬਰਨਤ ਬੁਧ।
ਯਾ ਮਹਿ ਰੰਚ ਨ ਮਿਥਯਾ ਭਾਖੀ। ਗੁਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸਾਖੀ।੧੬।
ਰੋਮ ਰੋਮ ਰਸਨਾ ਜਉ ਪਾਂਓ। ਤਦਪਿ ਨਾ ਖਾਲਸਾ ਜਸਹਿ ਤਰਾਂਓ।
ਹਉਂ ਖਾਲਸੇ ਕੋ ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ। ਓਤ ਪੋਤ ਸਾਗਰ ਬੂੰਦੇਰੋ ॥੧੭॥
ਖਾਲਸਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਫੌਜ। ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਖਾਲਸਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਮੌਜ ॥੧॥
ਰਹਾਉ ॥

ਬਖਸ਼ਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ॥ ਛੰਦ ॥

ਖਾਲਸੇ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰ, ਸੁਤ ਬਿਤ ਕੋਸ ਭੰਡਾਰਿ।

ਰਾਜ ਮਾਲ ਸਾਦਨਿ ਸਕਲ, ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਿਤ੍ਰ ਬਿਵਹਾਰਿ ॥੧੮॥
ਲਸ਼ਕਰ ਨੇਬ ਖਵਾਸ ਬ੍ਰਿਤ, ਅਨੁਚਰ ਦਾਸੀ ਦਾਸ।
ਮਿਤ੍ਰ ਕੁਟੰਬ ਧਨੁ ਭਵਨ ਮਮ, ਸਮ੍ਰਿਧ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਤਾਸ ॥੧੯॥
ਗਿਰੰਦਾਰੀ ਅਰ ਸਾਹਿਬੀ, ਤਨਿ ਮਨਿ ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਾਨ।
ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖਾਲਸੇ ਕਰ ਮਿਲਿਓ, ਦਾਨ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ॥੨੦॥
ਕ੍ਰਿਪਾਵੰਤ ਖਾਲਸਾ ਸਰਲ, ਤਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭਇਓ ਗਊਰ।
ਮੋ ਸੇ ਰੰਕ ਅਨਾਥ ਜਗ, ਭਟਕਤ ਫਿਰੈ ਕਰੋਰ ॥੨੧॥
ਸੇਵਾ ਖਾਲਸੇ ਕੀ ਸਫਲ, ਪੂਜਾ ਸਤੁਤ ਅਰਘ ਪਾਦਿ।
ਦਾਨ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਕਰ, ਖੋੜਸ ਬਿਧ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦਿ ॥੨੨॥
ਆਨ ਸੇਵ ਨਹਿ ਸਫਲ ਕਛੁ, ਈਤ ਊਤ ਪ੍ਰਲੋਕ।
ਨਿਹਫਲ ਸੇਵਾ ਇਸ ਬਿਨਾ, ਲਾਗੈ ਹਰਖਹਿ ਸੋਕ ॥੨੩॥
ਜਜਨ ਭਜਨ ਮਮੁ ਖਾਲਸਾ, ਖਾਲਸਾ ਪੂਜਬੇ ਯੋਗ।
ਦਾਸ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਫਤਹ ਖਾਲਸਾ, ਦਰਸ ਪਰਸ ਮਿਟੇ ਰੋਗ।੨੪।
ਮੇਰਾ ਇਸ਼ਟ ਅਰ ਨੇਸ਼ਟਾ, ਖਾਲਸਾ ਪੂਜਨ ਧਿਆਨ।
ਦਰਸ਼ਨ ਪਰਸਨ ਖਾਲਸਾ, ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਸਤਿ ਜਾਨ ॥੨੫॥
ਆਤਮ ਰਸੁ ਜੋ ਜਾਨਹੀ, ਸੋ ਹੈ ਖਾਲਸਾ ਦੇਵ।
ਪ੍ਰਭੁ ਮੈਂ ਮੋ ਮੈਂ ਤਾਸਿ ਮੈਂ, ਰੰਚਕ ਨਾਹਿਨਿ ਭੇਵ ॥੨੬॥

ਰਾਜ ਪਲਾਸੀ ਬਿਸ਼ਨ ਪਦ ਪਾ: ੧੦ ॥

ਐਸੋ ਗੁਣ ਹਰੀ ਖਾਲਸੇ ਬਖਸ਼ਾ, ਭਗਤ ਗਿਆਨੀ ਰਾਜ ਜੋਗੇਸ੍ਵਰ।
ਛਤ੍ਰੈ ਬ੍ਰਿਤ ਅਨੰਨਿ ਉਪਾਸਕ, ਤਿਆਗੀ ਹਠੀ ਸੂਰ ਭੂਨੇਸ੍ਵਰ।
ਗ੍ਰਿਹੀ ਸੁਭ ਤਿਆਗ ਬੇਬਰਜਿਤ, ਸ੍ਰੁਤਿ ਆਗਿਆ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ।
ਜੋ ਗੀਤਾ ਉਪਨਿਸ਼ਧ ਮੇਂ ਵਾਕੰ, ਰਹਿਣੀ ਰਹਿਤ ਗਿਆਨ ਬ੍ਰਿਤੇਸ੍ਵਰ।੨੭।
ਐਸੋ ਖਾਲਸਾ ਖਾਲਸ ਪਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ, ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਸ਼ਿਵ ਰੂਪ ਮਹਾਨੰ।
ਸਤਿਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਿਖਨ ਪ੍ਰਤਿ ਭਾਸਨ, ਦਸ ਗ੍ਰਿਹੀ ਖਾਲਸਾ ਪ੍ਰਧਾਨੰ।

ਨਾਮ ਦਾਨ ਛਿਮਾ ਸ਼ਨਾਨ, ਸੀਲ ਸੁਚ ਸਤਿ ਸੰਭਾਸਨੰ।
ਸਾਧਨ ਸਿਧ ਸੂਰੇ ਭਗਤੀ, ਦਸ ਗ੍ਰਿਹੀ ਅਸਕਤ ਪ੍ਰਧਾਨੰ।
ਤਿਆਗੀ ਦਸ ਬਿਰੋਧ ਮਤ ਸਾਧਨ, ਨਿੰਦਾ ਅਹੰਕਾਰ ਆਲਸ ਕ੍ਰਿਪਨਤਾ।
ਕਠੋਰਤਾ ਜੜ੍ਹਤਾ ਕੁਚੀਲਤਾ ਅਸੋਚ, ਕਲਮਾ ਅਭਗਤ ਮਾਨੰ।
ਦਸ ਗ੍ਰਿਹੀ ਦਸ ਤਿਆਗੀ ਐਸੋ, ਤਾਹਿ ਖਾਲਸਾ ਕਥਤਿ ਸੁਜਾਨੰ।
ਐਸੋ ਖਾਲਸਾ ਖਾਲਸ ਪਦ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਸ਼ਿਵ ਰੂਪ ਮਹਾਨੰ।੨੮।
ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਬਿਚਰਤ ਨਰ ਤਨ ਮਹਿ, ਦੇਵ ਭੂਤ ਦੇਵ ਹੀ ਕਹੀਐ।
ਖਾਲਸਾ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦੁਰਲਭ, ਐਸੋ ਖਾਲਸਾ ਹਰਿ ਜਨ ਚਹੀਐ।
ਜਲ ਤਰੰਗ ਮੇਂ ਭੇਦ ਕਛੁ ਨਾਹਿਨਿ, ਬ੍ਰਹਮ ਜੀਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਲਹੀਐ।
ਬ੍ਰਹਮ ਜੀਵ ਜੀਵ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਸਾਗਰ ਬੂੰਦ ਬੂੰਦ ਸਿੰਧ ਕਹੀਐ।
ਹਰਿ ਹੀ ਹੋਇ ਤੌ ਕਿਆ ਅਸਚਰਜ ਹੈ, ਸਤਿਗੁਰ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਾਰੋ।
ਸਿਖੀ ਪਦ ਸਭਹੂੰ ਤੇ ਗਉਰੋ, ਆਤਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਚਾਰੋ।
ਤਾਸੁ ਮਹਾਤਮ ਨਿਜ ਮੁਖ ਗਾਵਤ, ਜਥਾ ਉਕਤ ਮਤ ਬੁਧ ਹਮਾਰੋ।
ਸੁਨਹੁ ਸੰਤ ਖਾਲਸ ਪਦ ਜਸ ਕੋ, ਸ੍ਰਵਨ ਹੋਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਫਲ ਚਾਰੋ।੨੯।
ਗੀਤਾ ਮਾਹਿ ਅਰਜਨ ਪ੍ਰਤਿ ਭਾਖੀ, ਸ੍ਰੀ ਪਤਿ ਭਗਤ ਮਹਾਤਮ।
ਭਗਤਿ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਨਿਜ ਬਰਨੀ, ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਜਾਂ ਕੋ ਆਤਮ।
ਟੀਕਾ ਕਰ ਮਹਿਮਾ ਭਗਤਨ ਕੋ, ਖਾਲਸੇ ਪ੍ਰਤਿ ਹੌਂ ਭਾਖੀ।
ਖਾਲਸ ਜਸ ਕੋ ਊਚ ਮਹਾਤਮ, ਸਭ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਨਿ ਆਖੀ ॥੩੦॥
ਦੋਹਿਰਾ—ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ, ਭਾਖਤ ਗੁਰ ਕੇ ਵਾਕ।
ਸੰਗਤਿ ਸੁਣ ਕੇ ਸੁਖ ਮਈ, ਗਦ ਗਦ ਭੇ ਮੁਖ ਤਾਕ ॥੧੯੩॥

– ਚੌਪਈ –

ਖਾਲਸਾ ਪਦ ਸ਼ੁਧ ਰੂਪ ਅਖੰਡਾ। ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਰਸ ਜਾਹਿ ਮੇਂ ਮੰਡਾ।
ਖਾਲਸਾ ਊਤਮ ਪੰਥ ਹਰੀ ਕਾ। ਊਜਲ ਮਨ ਤਨ ਨਾਮੁ ਤਰੀਕਾ।੧੯੪।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਸੋਈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ਭਨੋਈ।

ਆਪਨੀ ਹਉਮੈ ਨਾਸ ਜਿ ਕਰਈ।ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਰਹਿਤ ਰਿਦ ਧਰਈ।੧੯੫।
ਚਾਰ ਕੁਰਹਿਤਾਂ ਭੂਲ ਨ ਕਰਿਹੀ। ਬਾਣੀ ਨਿਤ ਨੇਮ ਹਿਤ ਧਰਿਹੀ।
ਸਤਿਗੁਰ ਰੂਪ ਭਯਾ ਸੋ ਭਾਈ। ਖਾਲਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਧਿਆਈ।੧੯੬।
ਆਪਣਾ ਆਪ ਨ ਭੂਲ ਜਤਾਵੈ। ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਵੈ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਲਿਵਲਾਈ। ਜੋਤ ਅਕਾਲ ਮਿਲੇ ਸੁਖ ਪਾਈ।੧੯੭।
ਐਸਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰਾ। ਸੰਗਤਿ ਕੀ ਪੰਗਤਿ ਬੈਠਾਰਾ।
ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖੀਰ ਭੋਜਨ ਬਹੁ ਰੀਤੀ।ਭਾਜੀਆਂ ਫੁਲਕੇ ਵਰਤਾਏ ਪ੍ਰੀਤੀ।੧੯੮।
ਸੰਗਤਿ ਛਕ ਕੇ ਬਹੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਈ। ਸੰਤ ਇਕਾਂਤਿ ਥਾਨ ਥਿਰੁ ਪਾਈ।
ਬੈਠੇ ਅਡੋਲ ਸਮਾਧ ਮਝਾਰਾ। ਪ੍ਰੇਮ ਅਪਾਰ ਰੰਗ ਝਮਕਾਰਾ ॥੧੯੯॥
'ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ' ਤੇ ਸਿੰਘ ਸਭ ਆਏ। ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਜੋ ਲਪਟਾਏ।
ਸੰਤ ਮਸਤ ਹੋਇ ਆਨੰਦ ਸੰਗਾ। ਪੇਖ ਅਧਿਕਾਰ ਸੇਵਕ ਉਮੰਗਾ।੨੦੦।
ਜੋ ਸੰਸਾ ਸਭ ਲੇਹੁ ਨਿਵਾਰਾ। ਪ੍ਰਉਪਕਾਰ ਹਿਤ ਵਾਕ ਉਚਾਰਾ।
ਫੇਰ ਸਮਾ ਅਸ ਹਾਥਿ ਨ ਆਵੈ।ਦੁਰਲਭ ਵਿਚਾਰ ਸੁਣੇ ਮਨ ਭਾਵੈ।੨੦੧।
ਸਿੰਘ ਸਭੈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਸੋ ਭਏ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਬੋਲੇ ਚਿਤ ਚਏ।
ਉਤ੍ਰ ਸੰਤ ਦੀਨੇ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਆਈ।੨੦੨।
ਸੋ ਅਬ ਸਰਬ ਉਚਾਰਤ ਪਿਆਰੇ। ਸੁਣ ਸੰਗਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚਾਰੇ।
'ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ' ਮਨ ਮੇਂ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮਾ।ਪੂਰਨ ਕਰਤੇ ਸੰਤ ਦੇ ਖੇਮਾ।੨੦੩।
ਸਾਵਧਾਨ ਚਿਤ ਕਰ ਲੈ ਮੀਤਾ। ਸੁਣ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਬਚ ਪ੍ਰਤੀਤਾ।
ਰਤਨ ਅਮੋਲ ਮਨ ਮੇਂ ਜੜ ਲੀਜੈ।ਸਤਿਗੁਰ ਗਿਆਨ ਸੰਤ ਪ੍ਰਗਟੀਜੈ।੨੦੪।
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਘਰ ਅਗਮੁ ਅਗੰਮਾ। ਗ੍ਰੀਬੀ ਧਾਰ ਮਿਲੈ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮਾ।
ਅਨੰਤ ਅਨੰਦ ਮੇਂ ਮਗਨ ਸਦਾਈ।ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਜਾਂ ਕੋ ਰਸ ਆਈ।੨੦੫।
ਭਰਮ ਵਿਕਾਰ ਨਾਸੇ ਤਿਸ ਫੋਲੇ। ਭਗਤ ਗਿਆਨ ਰਸ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲੇ।
ਸੰਤ ਗੁਰੂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਲੀਨਾ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਸ ਨਿਸ ਦਿਨ ਪੀਨਾ।੨੦੬।
ਉਪਦੇਸੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹੁਕ ਅਬ ਗਾਊਂ। ਸਾਗਰ ਜਸੁ ਮਨ ਮੀਨ ਬਣਾਊਂ।

ਅੰਤ ਨ ਆਵੈ ਸੰਤ ਰਿਦੇ ਕਾ। ਜੇਤਾ ਜਨਾਵੈ ਕਹੌਂ ਤਿਤੇ ਕਾ ॥੨੦੭॥
ਪੂਰਨ ਅਨੰਦ ਨਿਮਗਨ ਸਦੀਵਾ। ਭਾਗ ਬਡੇ ਜਿਨ ਮਿਲ ਕੇ ਪੀਵਾ।
ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਕੇ ਚਰਨੰ ਰੰਗੇ। ਆਠੇ ਪਹਿਰ ਧੂਰ ਮਨ ਮੰਗੇ ॥੨੦੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਇਕੀਸਵੀਂ ਕਥਾ ਆਰੰਭ ਉਥਾਨਕਾ, ਬਾਰ ਇਲਾਕੇ ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਮਤ ਖੰਡਨ, ਰੋਡੀਂ ਪਾਠ, ਖਾਲਸਾ ਮਹਿਮਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਬਤਾਲੀਵਾਂ ਧਿਆਇ ॥ ੪੨ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਿਧੀ, ਤਿਆਗ ਕਰਣ, ਮੰਤ੍ਰ ਅਰਥ, ਸੇਵਾ, ਹਠ ਯੋਗ, ਭਗਤ ਯੋਗ ਨੌ ਬਿਧੀ ਤੇ ਗਿਆਰਾਂ ਭਗਤੀ

ਦੋਹਿਰਾ—ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ*ਸ੍ਰਦੂਲ ਕੇ, ਸ਼ਰਨ ਪਿਆ ਹੌਂ ਆਇ।
ਗਿੱਦੜ ਜਮ ਕੀ ਜਾਤਿਨਾ, ਭੈ ਨਹਿ ਰਿਦੇ ਕਦਾਇ ॥੧॥

— ਚੌਪਈ —

ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮੀ। ਬਿਨਤੀ ਕਰੈ ਸਭੈ ਨਿਤ ਨੇਮੀ।
ਅਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ। ਕਹਿਤ ਬਿਨੈ ਯੁਤ ਸਰਬ ਉਚਾਰੀ ॥੨॥
ਸੰਤ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਝਾਰੀ। ਬੈਠੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਅਗਾਰੀ।
ਉਤਰ ਆਨੰਦ ਮਗਨ ਦਿਵੰਤੇ। ਸੁਖ ਵਾਸੀ ਸ੍ਰੋਤੇ ਹੋਵੰਤੇ ॥੩॥

ਭਾਈ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਾਚ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਬਿਧ ਦਯਾ ਤੇ, ਬਰਨੋ ਮੋਹਿ ਵਿਚਾਰ।
ਰਹਿਤ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਸਕਲ ਜੋ, ਪ੍ਰਗਟਾਵੋ ਇਸ ਵਾਰ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਵਾਚ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥

ਜਗ ਤਾਰਕ ਗੁਰਦੁਆਰ ਮੇਂ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਹਜੂਰ।
ਹੋਇ ਤਿਆਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਕਲ, ਤੌ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਰੂਰ ॥੫॥

*ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਸਦਰਸ਼ ਹਨ।

ਦੋਹਿਰਾ—ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਨੇ ਯੋਗ ਨਰ, ਪੰਚ ਕਕਾਰਨ ਧਾਰ।
ਖਰੇ ਹੋਇ ਮੁਖ ਤੇ ਰਰੈ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੁਖ ਸਾਰ ॥੬॥
ਰਹਿਤ ਕਹਿਤ ਕੇ ਸਹਿਤ ਜੋ, ਸਿੰਘ ਪਿਆਰੇ ਪੰਚ।
ਬੈਠਹਿ ਆਇ ਹਜ਼ੂਰ ਗੁਰ, ਸੌਜ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚ ॥੭॥
ਲੇ ਆਗਿਆ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕੀ, ਕਰ ਗੁਰ ਚਰਨਨਿ ਪਿਆਰ।
ਯਥਾ ਰੀਤ ਅਰਦਾਸ ਕਰ, ਕਰੈ ਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਆਰ ॥੮॥
ਸਰਬ ਲੋਹ ਕੇ ਪਾਤ੍ਰ ਮੇਂ, *ਵਾਰ ਪਤਾਸੇ ਪਾਇ।
ਖੰਡਾ ਦਾਹਿਨ ਹਾਥ ਸੋ, ਫੇਰੇ ਸਿੰਘ ਬਨਾਇ ॥੯॥
ਕ੍ਰਮ ਕਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਢੈ, ਨੰਬਰਵਾਰ ਸੋ ਪੰਚ।
ਤੇਜ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ਹਿ ਸੁਧਾ ਮੇਂ, ਯਾ ਮੇਂ ਸੰਸ ਨ ਰੰਚ ॥੧੦॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਚਨਾ ਕੇ ਸਮੇਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਾਖੈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੋਤਿ ਹੈ, ਹ੍ਵੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ †ਬ੍ਰਿਸਟ ॥੧੧॥

— ਸਵੈਯਾ —

ਪਾਠ ਪਠੈ ਪਹਿਲੋ ਜਪੁ, ਜਾਪਹਿ, ਸ੍ਵੈਯਨ ਸ੍ਰਾਵਗ, ਪਾਠ ਉਚਾਰੈ।
ਚੌਪਈ ਬੇਨਤੀ ਕੋ ਉਚਰੈ, ਤੀਰ ਸਤੱਦ੍ਰਵ ਤੀਕ ਵਿਚਾਰੈ।
ਪੰਚਮ ਪਾਠ ਅਨੰਦ ਸੋ ਸਾਰੋ ਹੀ, ਚਾਲੀ ਪੌੜੀਆਂ ਕੋ ਉਰਧਾਰੈ।
ਗਿਆਨੰ ਕੋ ਜਪੁ, ਜਾਪਿ ਸੋ ਉਸਤਤਿ, ਸ੍ਵੈਯੇ ਵਿਰਾਗ ਕੋ ਦੇਤ ਸਵਾਰੈ।੧੨।
ਦੋਹਿਰਾ—ਚੌਪਈ ਰਖਿਆ ਹੇਤ ਹੈ, ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਅਨੰਦ।
ਰੀਤ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਪੰਥ ਕੀ, ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਸੁਖ ਵੰਦ ॥੧੩॥
ਏਕ ਚੁਲੇ ਕੇ ਸੰਗ ਇਕ, ਫਤੇ ਬੁਲਾਵੇ ਮੀਤ।
ਪਹਿਲੇ ਚੁਲਾ ਪਿਲਾਇ ਕੇ, ਫੇਰ ਫਤੇ ਕੀ ਰੀਤ ॥੧੪॥
ਪਾਂਚ ਚੁਲੇ ਤਬ ਸਿੰਘ ਕੋ, ਦੇਵੈ ਸਿੰਘ ਛਕਾਇ।
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਟਿਕਾਵੈ ਗੁਰੂ ਮੇਂ, ਇਤ ਉਤ ਨਹੀਂ ਡੁਲਾਇ ॥੧੫॥

*ਪਾਣੀ। †ਬਰਖਾ।

ਦੋਹਿਰਾ—ਪਾਂਚ ਬੇਰ ਛੀਟੇ ਦ੍ਰਿਗਨ, ਦੇਵੈ ਸਿੰਘ ਅਮੋਲ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਫਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬੋਲ ॥੧੬॥
ਪਾਂਚ ਚੁਲੇ ਫਿਰ ਸੀਸ ਮੇਂ, ਡਾਰੇ ਸਿੰਘ ਸੁਜਾਨ।
ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ, ਪੜੈ ਪ੍ਰੇਮੰ ਧਿਆਨ ॥੧੭॥
ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਪੌੜੀ ਪ੍ਰਥਮ, ਜਪੁਜੀ ਕੀ ਪਠਵਾਇ।
ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਸਰੂਪ ਕੋ, ਸਤਿ ਚੇਤਨ ਬਿਗਸਾਇ ॥੧੮॥

ਕਬਿੱਤ—ਜਾਂਕੋ ਨ ਅਧਾਰ ਜਗ ਹੂੰ ਮੇਂ ਕਛੁ ਜਾਨਿਓ ਜਾਇ, ਜੋਊ ਸਭ ਜਗ ਕੋ ਅਧਾਰ ਆਪ ਹੋਤਿ ਹੈ। ਜੋਊ ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਨ ਹੋਤ ਜਗ ਜੋਤ ਹੂੰ ਤੈ, ਜਾਹੀ ਤੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਨ ਹੋਤ ਜਗ ਜੋਤਿ ਹੈ। ਜੋਈ ਅਜ ਅਕ੍ਰੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ਆਦਿ ਅੰਤ ਬਿਨ, ਜੋਈ ਸਭ ਜਗ ਰਵਿ ਰਹਿਓ ਓਤ ਪੋਤ ਹੈ। ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਬਤਾਯੋ ਗੁਰ ਸਿੰਘਨ ਕੋ, ਜਾਂਕੋ ਗਿਆਨ ਨਾਮ ਸਭ ਦ੍ਵੈਖ ਜਰ ਖੋਤ ਹੈ ॥੧੯॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਅਗਾਧ ਜੋਈ, ਤਾਹਿ ਕੋ ਬਖਾਨੈ ਗੁਰ ਸਿੰਘ ਵਾਹਿ ਵਾਹਿ ਹੈ। ਰਾਪੈਂ ਨਹਿ ਵਿਸ਼ੇ ਸੁਖ ਕਰ ਹੀਏ ਚਾਹਿ ਰੰਚ, ਰਾਖਤ ਹੈ ਚੋਖੀ ਏਕ ਚਾਹਿ ਵਾਹਿ ਵਾਹਿ ਹੈ। ਵਾਹਿ ਵਾਹਿ ਹੂ ਕੇ ਰੰਗ ਰਾਤੇ ਰਹੈਂ ਮਨ ਬੀਚ, ਔਰਨ ਕੋ ਦੇਵੈਂ ਰੰਗ ਰੰਗ ਵਾਹਿ ਵਾਹਿ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸਭ ਜਗ ਕੋ ਸੋ ਜਾਨੈ ਨਿਜ, ਜਗ ਕੇ ਸੁ ਜਨ ਜਾਨੈ ਤਾਹਿ ਵਾਹਿ ਵਾਹਿ ਹੈ ॥੨੦॥

ਸੂਧੇ ਹੈ *ਸਮਸ, ਕੇਸ, ਸੂਧੀ ਸਿਰ ਪਾਗ ਸੋਹੈ, ਸੂਧੀ ਚਿਤ ਬ੍ਰਿਤ ਸੂਧੇ ਬੈਨਨਿ ਉਚਾਰ ਹੈਂ। ਸੂਧੇ ਆਪ ਰਹੈਂ ਸੂਧੇ ਜਨ ਸੋ ਸਨੇਹ ਧਰੈ, ਕਪਟੀ ਕੁਟਿਲ ਦੁਸ਼ਟ ਦੋਖਿਨ ਨਿਵਾਰ ਹੈਂ। ਨਿਸਕਪਟ ਸੂਧੇ ਗੁਰ ਮਗ ਮਾਹਿ ਧਰੈ ਪਗ, ਦੀਨ ਦੁਖੀ ਦੇਖ ਦਯਾ ਕਰੈਂ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰ ਹੈਂ। ਛੋਡ ਕੈ ਅਧਾਰ ਕੂਰੇ ਜਗ ਕੇ ਜਨਨ ਹੂੰ ਕੇ, ਰਾਖੈਂ ਏਕ ਸਾਚ ਗੁਰ ਨਾਮ ਕੋ ਅਧਾਰ ਹੈਂ ॥੨੧॥ ਖਾਲਸ ਗੁਰੂ ਕੋ ਪੀਓ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੋ ਖਾਲਸ ਹੀ

*ਦਾੜ੍ਹਾ ਤੇ ਕੇਸ।

ਖਾਲਸ ਅਕਾਲ ਮਨ ਮਾਨਵੇ ਕੀ ਲਾਲਸਾ। ਖਾਲਸ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੀ ਜੋ ਖਾਲਸ ਖਲਾਸ ਬਾਣੀ, ਪੜੈ ਦਿਨ ਰੈਣ ਪ੍ਰੇਮ ਮਨ ਤੇ ਨ ਟਾਲਸਾ। ਖਾਲਸ ਸੁ ਪੰਥ ਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਖਲ ਖਾਲਸਨ, ਕਰੈ ਚਕ ਚੂਰ ਭੂਰ ਹ੍ਵੈ ਕੇ ਰੂਪ ਕਾਲਸਾ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਖਾਲਸ ਅਕਾਲ ਕੋ ਜੋ ਧਰੈਂ ਧਿਆਨ, ਤਾਂਹਿ ਕੋ ਸੁ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਜਾਨੋ ਖਰੋ ਖਾਲਸਾ ॥੨੨॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਸ੍ਰੀ ਜਪੁ ਜੀ ਅਰ ਜਾਪੁ ਜੀ, ਦਸਮ ਸ੍ਵੈਯੇ ਜਾਨ।
ਚੌਪਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਜੀਏ, ਅਨੰਦ ਸੋ ਸਾਰਾ ਮਾਨ ॥੨੩॥
ਬਾਣੀ ਪਾਂਚ ਸਵੇਰ ਕੀ, ਸੋਦਰ ਸ਼ਾਮ ਅਲਾਇ।
ਸੋਹਿਲਾ ਸੁਪਤਨ ਕੇ ਸਮੇਂ, ਪੜਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇ ॥੨੪॥
ਬਾਣੀ ਸਭਹੀ ਚਾਹੀਏ, ਸਿੰਘਨ ਕੰਠ ਜਰੂਰ।
ਜੋ ਨਿਤ ਚਿਤ ਹਿਤ ਕਰ ਪਢੈ, ਹੋਇ ਸਿੰਘ ਸੋ ਪੂਰ ॥੨੫॥
ਮਿਲੈ ਸਿੰਘ ਜਬ ਸਿੰਘ ਕੋ, ਸਤਿਗੁਰ ਫਤੇ ਬੁਲਾਇ।
ਕਰੈ ਸੇਵ ਤਬ ਸਿੰਘ ਕੀ, ਸਿੰਘ ਸੋ ਧਰ ਚਿਤ ਚਾਇ ॥੨੬॥
ਫੇਰ *ਕੁਮੇਲਨ ਪਾਂਚ ਕੇ, ਨਾਮ ਬਤਾਵੈ ਤਾਹਿ।
ਇਨ ਸੋ ਮੇਲ ਨ ਕੀਜੀਏ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਸਤਿਗੁਰ †ਪ੍ਰਾਹਿ ॥੨੭॥
ਮੀਣੇ ਔਰ ਮਸੰਦੀਏ, ਧੀਰ ਮੱਲੀਏ ਜਾਨ।
ਰਾਮ ਰਈਅਨ ਕੋ ਜਾਣ ਜੀਅ, ਫਿਰ ਸਿਰ ਗੁੰਮ ਪਛਾਨ ॥੨੮॥
ਪਰ ਨਾਰੀ ਮੇਲਾ ਬੁਰਾ, ਬੁਰੀ ਕੇਸ ਕੀ ਕਾਟਿ।
ਕੁੱਠੇ ਕਾ ਖਾਣਾ ਬੁਰਾ, ਬੁਰਾ ਤਮਾਖੂ ਠਾਟਿ ॥੨੯॥
ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਕਾ ਹੋਇ ਕੈ, ਕਰੈ ਚਾਰ ਇਨ ਮਾਹਿ।
ਪਤਿਤ ਸਿਖੀ ਤੈ ਹੋਇ ਕੈ, ਪਰੈ ਨਰਕ ਕੀ ਭਾਹਿ ॥੩੦॥
ਜੋ ਬਖਸ਼ਾਵਨ ਕੋ ਚਹੈ, ਸੁਧਾ ਅਚੈ ਪੁਨ ਸੋਇ।
ਰਹਿਣੀ ਮੇਂ ਨਿਸ ਦਿਨ ਰਹੈ, ਸਿੰਘ ਸੁਧ ਫਿਰ ਹੋਇ ॥੩੧॥

*ਤਿਆਗ। †ਉਚਾਰਦੇ ਹਨ।

ਦੋਹਿਰਾ—ਜੋ ਹੋਵੈ ਤਨਖਾਹਿ ਅਰ, ਜੋ ਗੋਲਿਕ ਕੇ ਦਾਮ।
ਨਿਜ ਨੀਅਤ ਕੋ ਰਾਸ ਕਰ, ਪਹੁੰਚਾਵੈ ਗੁਰ ਧਾਮ ॥੩੨॥

— ਛਪੈ ਛੰਦ —

ਕਹਿਤ ਕੜਾ ਕੜ ਰਹੋ, ਧਰਮ ਅਤਿ ਨਿਜ ਹਠ ਕਰ ਕੈ।
ਕਹਿਤ ਕਾਛ ਮੁਹਿ ਕਾਛ, ਰਹੋ ਸਦ ਜਤ ਸਤ ਧਰ ਕੈ।
ਕਹਿਤ ਕੇਸ ਧਰ ਭੇਸ, ਗੁਰੂ ਗੁਰਮੁਖ ਹ੍ਵੈ ਰਹਿਓ।
ਕਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਮੁਹਿ ਧਾਰ, ਪਾਨ ਸੂਰਮਤਾ ਗਹਿਓ।
ਪੁਨਿ ਕੰਘਾ ਸਭਸਨ ਇਉਂ ਕਹੈ, ਉਰਝ ਗੁਰਝ ਦਿਲ ਦੇਹੁ ਤਜ।
ਕਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਰਹੋ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਮ ਭਜ ॥੩੩॥
ਕੜਾ ਧਾਰ ਕਰ ਵਾਰ, ਵਾਰ ਰੋਕੋ ਸੋ ਚਾਇ ਕਰ।
ਕੇਸ ਧਾਰ ਦਾੜ੍ਹਾ ਸਵਾਰ, ਅਰਿ ਸੰਗ ਜਾਇ ਅਰ।
ਕਰ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਕਰ ਮਾਹਿ, ਹਾਨ ਕਰ ਸਭ ਸੱਤ੍ਰਨਿ ਗਨ।
ਕਾਛ ਕਾਛ ਕਟ ਆਛ, ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਰਹੋ ਬਨ।
ਸ਼ੁਭ ਕੇਸ ਸੁਧਾਰਨ ਕਾਰਨੇ, ਕੰਘਾ ਸੀਸ ਧਰੋ ਸਦਾ।
ਧਰ ਧਿਆਨ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਦਾ, ਨਹਿ ਰਣ ਭੂਮ ਤਜਹੋ ਕਦਾ ॥੩੪॥
ਕੇਸ ਕਹੈ ਹਮ ਚਿੰਨ, ਦਸਮ ਗੁਰ ਪੰਥ ਕੇਰ ਹੈ।
ਕੰਘਾ ਕਹੈ ਸੁਧਾਰ ਕੇਸ, ਕਰਹੋ ਜੋ ਫੇਰ ਹੈ।
ਕਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਮੁਹਿ ਧਾਰ ਪਾਨ, ਸੂਰਮਤਾ ਚਢ ਹੈ।
ਕਹਿਤ ਕਛਹਿਰਾ ਕਾਛ, ਚਿਤ ਰਣ ਚਾਵ ਸੋ ਬਢ ਹੈ।
ਕਹਿ ਕੜਾ ਕਰੈ ਜੋ ਮੋਹਿ ਕਰ, ਰੱਛ ਅਰਨ ਤੇ ਕਰਤ ਹੋਂ।
ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਸਿੰਘਨ ਕੀ ਰੱਛ, ਸਦਾ ਕਰਤਾ ਨਹਿ ਡਰਤ ਹੋਂ ॥੩੫॥
ਕੇਸ ਰਾਖ ਸਭ ਗਾਤ, ਸ਼ਕਲ ਸਾਬਤ ਨਿਜ ਕਰੀਐ।
ਕੰਘਾ ਰਾਖ ਸੁ ਕੇਸ, ਕੜਾ ਕਰ ਮਾਹਿ ਸੁ ਧਰੀਐ।
ਕਾਛ ਕਾਛ ਕਟ ਆਛ, ਗਾਤਰੇ ਧਰ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਕੋ।

ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੁਰ ਪਾਨ, ਕਰੋ ਸੱਤ੍ਰਨ *ਨਿਦਾਨ ਕੋ।
ਮਨ ਨੀਵਾਂ ਬਡ ਮਤ ਰਾਖਿ ਕੈ, ਗਿਆਨ ਗੁਰੂ ਉਰ ਮਾਹਿ ਧਰ।
ਗੁਰ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਬਦ ਸੋ ਜਾਪ ਕਰ, ਭਵ ਸਾਗਰ ਤੇ ਪਾਰਿ ਪਰ ॥੩੬॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਜਨਮ 'ਕੇਸ ਗੜ੍ਹ' ਖਾਲਸਾ, ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦ ਪੁਰ ਬਾਸ।
ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਮਾਤ ਸਾਹਿਬਕੁਰ ਰਾਸ ॥੩੭॥
ਗੁਰੂ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ' ਹੈ, ਨਿਹਚਾ ਰਿਦੇ ਟਿਕਾਇ।
ਪੰਚ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇਤ ਛਕਾਇ ॥੩੮॥
ਇਸਟੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪ੍ਰਭ, ਦਸ ਗੁਰ ਰੂਪ ਧਰੇਇ॥
ਤਾਰਿਓ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ, ਨਾਮ ਦਾਨ ਕੋ ਦੇਇ ॥੩੯॥
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਪਿਸਾਚ ਕੋ, ਗੁੱਗਾ ਭੈਰੋਂ ਤਿਆਗ॥
ਗੋਰ ਮੜ੍ਹੀ ਮਟ ਬੁਤ ਕੋ, ਮਾਨੈਂ ਕਦੇ ਨ ਆਗ ॥੪੦॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਪਹਰ ਕੇ, ਨਿੱਤ ਕਰੈ ਇਸ਼ਨਾਨ।
ਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਪੈ, ਧਰਮ ਕ੍ਰਿਤ ਕਰੈ ਦਾਨ ॥੪੧॥

– ਛਪੈ ਛੰਦ --

ਜੈਸਿਯ ਸੁੰਦਰ ਭਾਲ ਜਿਗਾ, ਹੀਰਨ ਚਮਕਤ ਹੈ।
ਤੈਸਿਯ ਹੀ ਸ਼ੁਭ ਸੀਸ ਸਜੀ, ਕਲਗੀ ਦਮਕਤ ਹੈ।
ਨੈਨ ਮਹਾਂ ਛਬ ਐਨ, ਬੈਨ ਅਤਿ ਮਧੁਰ ਸੁ ਭਾਸਤ।
ਚੈਨ ਐਨ ਮਨ ਹੋਤ, ਸੂਰਤਾ ਰਿਦੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ।
ਪੁਨਿ ਕਟ ਨਿਖੰਗ ਖੰਜਰ ਕਸੇ, ਫੇਰਤ ਕਰ ਧਰ ਬਾਨ ਬਰ॥
ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹੈ ਸੋਹਤੇ, ਅਘ ਨਾਸਤ ਉਰ ਧਿਆਨ ਧਰ।੪੨।

ਸਵੈਯਾ

ਬਹੁ ਤੀਰਥ ਜਾਇ ਸ਼ਨਾਨ ਕਰੋ, ਅਰ †ਹੈਨਿ ‡ਗਜਾਦਿਕ ਦਾਨ ਕਰੋ।
ਛਪਵਾਇ ਸੁ ਛਾਪ ਦੁ ਬਾਹਿਨ ਪੈ, ਪਦ ਠਾਕੁਰ ਕੋ ਜਲ ਪਾਨ ਕਰੋ।

*ਅੰਤ ਕੋ। †ਘੋੜੇ। ‡ਹਾਥੀ।

ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਜਾਪ ਚਿਰਾਇ ਕੇ ਕਾਨਨ, ਭਲਿ ਗੋਰਖ ਕੋ ਉਰ ਧਿਆਨ ਧਰੋ।
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਬਿਨਾ ਗਤ ਨਾ, ਜਗ ਕੋਟ ਗੁਰੂ ਕਿ ਨ ਆਨ ਕਰੋ।੪੩।
ਧਰ ਪਾਂਚ ਕਕਾਰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਕੇ, ਸ਼ੁਭ ਸਿੰਘ ਸਰੂਪ ਸਜਾਨੇ ਰਹੋ।
ਗੁਰ ਸਾਹਿਬ ਗ੍ਰੰਥ ਪਢੋ ਨਿਤ ਹੀ, ਉਰ ਮੇਂ ਗੁਰ ਧਿਆਨ ਧਿਆਨੇ ਰਹੋ।
ਉਤਸ਼ਾਹਿ ਬਢਾਇ ਸੋ ਸੇਵ ਕਰੋ, ਸਭ ਆਪਸ ਮਾਹਿ ਮਿਲਾਨੇ ਰਹੋ।
ਹਰਸਾਨੇ ਰਹੋ ਸਰਸਾਨੇ ਰਹੋ, ਸਦ ਹੀ ਸੁਖ ਸਿੰਧ ਸਮਾਨੇ ਰਹੋ ॥੪੪॥

ਕਬਿੱਤ—ਕੜਾ ਕਹੇ ਚੋਰੀ ਆਦਿ ਘਾਤ ਕੋ ਨ ਹਾਥ ਲਾਈਂ, ਕਛ ਕਹੇ ਜਤੀ ਰਹੋ ਤਿਆਗ ਪਰਨਾਰ ਕੋ। ਕੰਘਾ ਕਹੇ ਟੂਟੇ ਰੋਮਾਂ ਵਾਂਗੂ ਤਜ ਪਾਪ ਨਿੰਦਾ, ਕਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਤਜ ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੰਕਾਰ ਕੋ। ਕੇਸ ਕਹੇ ਸਾਡੀ ਨਿਆਈ ਭਾਲ ਸਤਿ ਸੰਗ ਕਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਹੇ ਅਮਰ ਹੋ ਜਾ ਪੀ ਕੇ ਰਸ ਸਾਰ ਕੋ। ਐਸੇ ਪੰਜ ਕੱਕੇ ਜਿਨ ਧਾਰ ਲੀਨੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੋਂ, ਪਾਵੇਗਾ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਕੇ ਦੀਦਾਰ ਕੋ ॥੪੫॥

ਚਮਕ ਦਮਕ ਦੇਤ ਸੀਸ ਜਿਗਾ ਹੀਰਨਿ ਕੀ, ਦੇਖ ਦਿਲ ਦੁੱਜਨ ਚਿੰਗਾਰੇ ਪਰ ਜਾਤ ਹੈ। ਗਰੇ ਧਰੇ ਗਾਤ੍ਰੇ ਮੇਂ ਤੀਖੀ ਤਰਵਾਰ ਰਾਜੈ, ਜਾਂਕੇ ਤੇਜ ਤੇਜੁ ਹੂੰ ਤੇ ਅਰਿ ਜਰ ਜਾਤ ਹੈ। ਬਾਂਨ ਔ ਕਮਾਨ ਕੋ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਖ ਭਾਰੇ ਸੱਤ੍ਰ, ਨੇਰੇ ਨਹਿ ਆਤ ਦੂਰ ਹੀ ਤੇ ਹਰਿ ਜਾਤ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੂ ਕੇ ਧਯਾਨ ਧਾਰੇ ਰਹੋ, ਜਾਂਕੇ ਧਿਆਨ ਹੀ ਤੇ ਸਭ ਕਾਜ ਸਰ ਜਾਤ ਹੈ ॥੪੬॥

– ਛਪੈ ਛੰਦ –

ਰਚਿਯੋ ਪੰਥ ਗੁਰ ਆਪ, ਦੁਸ਼ਟ ਦੰਡਨ ਕੇ ਕਾਰਨ।
ਖਲ ਦਲ ਖੰਡਨ ਹੇਤ, ਸੰਤ ਸੇਵਕ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਨ।
ਥਾਪਨ ਖਾਲਸ ਧਰਮ, ਰੀਤ ਜਪੁ ਜਾਪੁ ਪ੍ਰਚਾਰਨ।
ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਆਦਿ ਸਭ ਗੁਣ ਬਿਸਤਾਰਨ।
ਪੁਨ ਰਾਜ ਕਾਜ ਕਰਬੇ ਲੀਏ, ਦੀਨ ਦਾਨ ਰਚ ਨੀਤਿ ਬਰ।
ਜਗਤ ਜੀਵ ਤਰਬੇ ਲੀਏ, ਦੀਨ ਗਿਆਨ ਉਰ ਪ੍ਰੀਤ ਧਰ।੪੭।

ਦੋਹਿਰਾ—ਸਰਬ ਰੀਤ ਮ੍ਰਯਾਦ ਜੋ, ਰਹਿਤ ਨਾਮਿਆਂ ਮਾਹਿ ॥
ਸੁਣਾਵੈ ਕਰ ਬਿਸਥਾਰ ਕੋ, ਜਾਨਤ ਸਿੰਘ ਅਗਾਹਿ ॥੪੮॥
ਏਥੇ ਬਹੁ ਸੰਕੋਚ ਤੇ, ਬਰਨੀ ਲੇਹੁ ਪਛਾਨ।
ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ ਜੋ ਏਸ ਥਾਂ, ਪੜ੍ਹੋ ਪੋਥੀਆਂ ਆਨ ॥੪੯॥
ਪੰਚਾਮ੍ਰਿਤ ਤੈਆਰ ਕੈ, ਜੋ ਧਰਿਓ ਤਿਸ ਥਾਇ।
ਆਨੰਦ ਪੜ੍ਹ ਅਰਦਾਸ ਕਰ, ਸੋ ਦੇਵੈ ਬਰਤਾਇ ॥੫੦॥

ਕਬਿੱਤ—ਅੰਨ ਕੋ ਬੰਧੇਜ ਬਾਂਧ ਆਸਨ ਕੋ ਸਾਧ ਵੇਸ, ਗਾਤ ਕੋ ਅਲੋਲ ਸੂਧ ਚਾਲ ਏਕ ਲੀਜੀਏ।ਚੀਤ ਕੋ ਨਿਰੋਧ ਕੈ ਪ੍ਰਬੋਧ ਕੈ ਲਗਾਇ ਧਿਆਨ, ਗਾਦੀ ਨ ਬਿਛਾਇ ਨ ਪ੍ਰਯੰਕ ਹਾਥ ਦੀਜੀਏ। ਖਾਂਸੀ ਕ੍ਰੋਧ ਵਾਰਤਾ *ਜੰਭਾਈ ਔ ਡਕਾਰ ਛੀਂਕ, ਹਾਸੀ ਸੀਂਢ ਮੰਦ ਪੌਣ ਥੂਕ ਨ ਕਰੀਜੀਏ। ਸਾਂਤਕੀ ਸੁਭਾਵ ਸੋ ਅਕਾਲ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਧਿਆਨ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਕੋ ਪਾਠ ਐਸੀ ਭਾਂਤ ਕੀਜੀਏ ॥੫੧॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਰਹਿਤ ਬਤਾਈ ਸੰਤ ਜੀ, ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਧਾ ਅਚੈਨ।
ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਆਨੰਦ ਭਾ, ਗੁੰਗੇ ਗੁੜ ਜਿਉਂ ਦੈਨ ॥੫੨॥

(੨) ਭਾਈ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਤਿਆਗਨ ਯੋਗ ਜੋ ਖਾਲਸੇ, ਸਰਬ ਰੀਤ ਸਮਝਾਉ।
ਆਸਾ ਪੂਰਤ ਜਨਾ ਕੀ, ਆਦੀ ਆਪ ਸੁਭਾਉ ॥੫੩॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਟੋਪੀ ਸੀਸ ਨ ਧਰੈ ਕਬ, ਪਾਗ ਉਤਾਰ ਨ ਖਾਇ।
ਸੋਵਣ, ਨ੍ਹਾਵਣ ਮੈਥਨੈਂ, ਸਿਰ ਨੰਗੇ ਨ ਕਰਾਇ ॥੫੪॥

— ਚੌਪਈ —

ਲਾਲ ਸੂਹੇ ਬਸਤ੍ਰ ਜੋ ਗੇਰੀ। ਪਹਿਰੇ ਕਦੇ ਨ ਰਹਿਤ ਭਲੇਰੀ।
ਕਾਰ ਭੇਟ ਨ ਚੁਰਾਵੈ ਕੋਈ। ਨਸਵਾਰ ਤਮਾਖੂ ਨਹਿ ਲੇ ਜੋਈ ॥੫੫॥

*ਉਬਾਸੀ।

ਦੇਵ ਪਾਹਨ ਪੂਜਾ ਨਹਿ ਧਰਈ। ਕੁੜੀ ਮਾਰ ਨਹਿ ਬੇਚਨਿ ਕਰਈ।
ਛੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੇ ਮਤ ਨ ਪਰਈ। ਪਰ ਨਾਰੀ ਸੰਗ ਨੇਹੁ ਨ ਭਰਈ ॥੫੬॥
ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਨ ਤਿਆਗੋ ਮੀਤਾ। ਮਾਲ ਅਥਿੱਤ ਕਾ ਤਿਆਗੈ ਨੀਤਾ।
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੰਕਾਰਾ। ਤਿਆਗੇ ਈਰਖਾ ਛਲ ਬਾਪਾਰਾ ॥੫੭॥
ਬੇਸਵਾ ਦੂਤੀ ਚੁਗਲੀ ਤਿਆਗੈ। ਤੁਰਕ ਮਾਸ ਤੇ ਨਿਸ ਦਿਨ ਭਾਗੈ।
ਸ਼ਰਾਬ ਤਮਾਖੂ ਨਹਿ ਕਬ ਲੇਵੈ। ਨਿੰਦਾ ਜੂਆ ਜੂਠ ਨ *ਜੇਵੈ ॥੫੮॥
ਮਾਨ ਅਪਮਾਨ ਸਤੁਤੀ ਆਪਾ। ਤਿਆਗੋ ਕੁਸੰਗਤਿ ਬਡੇ ਜੋ ਪਾਪਾ।
ਦੁਸ਼ਟ ਪ੍ਰੀਤ ਤਿਆਗੋ ਸਭ ਕਾਲਾ। ਸਿਰ ਮੁੰਡਾਵਨਾ ਤਿਆਗ ਸੁਖਾਲਾ।੫੯।
ਡਾਕਾ ਬਿਭਚਾਰ ਨਹਿ ਕੀਜੈ। ਨਿਜ ਨਾਰੀ ਬਿਨ, ਮਾਤ ਜਨੀਜੈ।
ਕੁੱਠਾ ਹੁੱਕਾ ਸਿਗਰਟ ਜੋਈ। ਸੁਆਹਿ ਲਾਵਨੀ ਤਿਆਗੇ ਸੋਈ ॥੬੦॥
ਸੰਨਿਆਸੀ ਵੈਰਾਗੀ ਉਦਾਸੀ। ਜੰਗਮ †ਵਾਮੀ ਜੂਠ ਨ ਖਾਸੀ।
ਜੂਆ ਝੂਠ ਤੇ ਵਢੀ ਉਗਾਹੀ। ਸੌਂਹ ਨਹਿ ਸਿੰਘ ਸੋ ਖਾਵੇ ਕਾਹੀ ॥੬੧॥
ਪੂਜਾ ਕਾ ਲਾਲਚ ਨਹਿ ਠਾਨੈ। ਲੇਹਿ ਤਾਂ ਦੇਗ ਅਤਿੱਥਨ ਦਾਨੈ।
ਕੁਰਹਿਤੀਏ ਕਾ ਵਰਤਾਵਾ ਤਿਆਗੈ। ਜੰਞੂ ਤਿਲਕ ਨ ਕਬ ਅਨੁਰਾਗੈ।੬੨।
ਪੀਰ ਮਸੰਦ ਨ ਕਬਹੂੰ ਬਣੈ। ਚੌਕਾ ਗੋਬਰ ਸੇ ਨਾ ਲਿਪਣੈ।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਬਿਨ ਮੁਕਤ ਨ ਹੋਇ। ਤਿਆਗੇ ਕਾਚੀ ਬਾਣੀ ਜੋਇ ॥੬੩॥
ਸਤੀ ਮਸੀਤ ਮੁਲਾਂ ਜੋ ਕਾਜੀ। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਠਾਕੁਰ ਤਿਆਗ ਭਲਾ ਜੀ।
ਅਮਲ ਭੰਗ ਆਦਿਕ ਨਹਿ ਪੀਨੇ। ਝੂਠੇ ਭੇਖੀ ਨਹੀ ਪੂਜੀਨੇ ॥੬੪॥
ਕਲਫ ਖਿਜ਼ਾਬ ਨ ਲਾਵੇ ਕੋਈ। ਚਿਟੇ ਕੇਸ ਚੁਗੇ ਨਾ ਜੋਈ।
ਕਰਜ ਲੇਇ ਨਹਿ ਬੇ ਮੁਖ ਹੋਇ। ਬਚਨ ਕਰੇ ਨਹਿ ਮੁਕਰੇ ਸੋਇ ॥੬੫॥
ਦਗਾ ਨ ਮੂਲ ਕਿਸੀ ਸੋਂ ਕੀਜੈ। ਜੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਨਹਿ ਪੀਰ ਮਨੀਜੈ।
ਪੂਛ ਪਵੌਣੀ ਬੁਤ ਨ ਮਾਨੈ। ਤੀਰਥ ਬਰਤ ਪੂਜਾ ਨਹਿ ਠਾਨੈ ॥੬੬॥
ਧ੍ਰਿਗ ਤਿਨਾ ਲਿਖ ਵੇਚਹਿ ਨਾਉਂ। ਵਿਚ ਪ੍ਰਲੋਕ ਤਿਨ ਨਾਹੀ ਥਾਉਂ।

*ਖਾਵੇ। †ਬਾਮ ਮਾਰਗੀਏ।

ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਮ੍ਰਿਤ ਕਿਰਿਆ ਨਹਿ ਕਰੀਏ।ਸਰਾਧ ਪਿਤ੍ਰ ਪਿੰਡ ਸਭ ਪਰਹਰੀਏ॥
ਵਿਵਾਹ ਵੈਦਕਿ ਬਿਧ ਨਾਹੀ ਕੀਜੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਅੰਦਰਿ ਅਨੰਦ ਪੜੀਜੈ।
ਨਾਕ ਕਾਨ ਨਹਿ ਛੇਦਨ ਕਰੈ। ਧਾਗਾ ਕਾਠ ਮਾਲਾ ਨਹਿ ਧਰੈ ॥੬੮॥
ਸਰਵਰ ਸ਼ੀਰਨੀ ਮੂਲ ਨ ਖਾਵੈ। ਗੋਡੇ ਢਕਣੀ ਕੱਛ ਨ ਪਾਵੈ।
ਮੋਨੇ ਕੋ ਕੰਨਿਆਂ ਨਹਿ ਦਾਨੈ। ਸਿਖ ਕੋ ਦੇ ਕੈ ਭਲਾ ਪਛਾਨੈ ॥੬੯॥
ਗੁਰ ਦਸ ਰੂਪ ਮੇਂ ਭੇਦ ਨ ਆਨੈ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਸਤਿਗੁਰ ਮਾਨੈ।
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਸਭ ਝੂਠ ਪਸਾਰਾ। ਕੇਤੇ ਜਨਮੇ ਮਰੇ ਸੰਸਾਰਾ ॥੭੦॥
ਪੰਚ ਵਿਸ਼ੇ ਤਿਆਗੈ ਰਿਦ ਮਾਹੀ। ਦ੍ਵੈਤ ਤਿਆਗੈ ਏਕੋ ਪਾਹੀ।
ਕਾਇਰਤਾਈ ਰਿਦੇ ਤਿਆਗੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਨ ਜਾਪ ਨ ਪਾਗੈ ॥੭੧॥
ਕੇਸਾਂ ਕਾ ਸਦਹੀ ਅਦਬ ਰਾਖੇ। ਜੂਠੇ ਹਥਨਿ ਲਾਇ ਨਾ ਆਖੇ।
ਸਵਾਹੁ ਨਿਖਾਰ ਨ ਪਾ ਇਸ਼ਨਾਨੈ। ਨੰਗੇ ਕੇਸ ਨ ਰਾਖਨਿ ਠਾਨੈ।੭੨।
ਮੀਣੇ ਮਸੰਦ ਸਿਰ ਗੁੰਮੇ ਜੋਈ। ਧੀਰ ਮਲੀ ਰਾਮਰਾਈਏ ਸੋਈ।
ਨੜੀਮਾਰ ਕੁੜੀਮਾਰ ਜੋ ਸਾਰੇ। ਮੇਲ ਨਾ ਕਰੇ ਸਦਾ ਰਹਿ ਨਿਆਰੇ।੭੩।
ਅਫ਼ੀਮ, ਚਾਹ, ਪੋਸਤ ਜੋ ਸੁਖਾ। ਅਮਲ ਤਿਆਗੋ ਜਾਨ ਕੇ ਦੁਖਾ।
ਇਸ਼ਨਾਨ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਕਬੀ ਗੁਜਾਰੈ।ਸਾਸ ਅਮੋਲਕ ਨਾਮ ਸਮਾਰੈ।੭੪।
ਬਹੁਤੀ ਨੀਂਦ ਖਾਣਾ ਬਹੁ ਤਿਆਗੈ। ਬਹੁਤਾ ਬੋਲਣ ਨਾ ਅਨੁਰਾਗੈ।
ਕਾਮੀ ਹੋਇ ਨ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਵੈ। ਹੰਕਾਰ ਗੁਣਾ ਕੋ ਸਰਬ ਤਜਾਵੈ ॥੭੫॥
ਮਨ ਚੰਚਲਤਾ ਦੇਵੈ ਖੋਈ। ਕਬੁਧੀ, ਦੁਰਮਤ, ਛਾਡੋ ਦੋਈ।
ਮਨਮਤ, ਅਨਮਤ, ਸਭੈ ਤਿਆਗੋ।ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਲਿਵ ਲਾਗੋ।੭੬।
ਜੋ ਨਹਿ ਗਿਣੇ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਪਾਪਾ। ਸਰਬ ਤਿਆਗੋ ਜਪੁ ਗੁਰ ਜਾਪਾ।
ਗਊ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮੁ ਗਿਆਨੀ ਮਾਰਨ। ਕੰਨਿਆਂ ਅਨਚਾਰੀ ਕੋ ਖਾਵਨ।੭੭।
ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਇ ਕੇ ਪਾਪੀ ਬੰਦੇ। ਮਾਸ ਖਾਇ ਹੋਵੈ ਜਗ ਅੰਧੇ।
ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤਿ ਭੂਲ ਨ ਕਰਨੀ। ਖਾਲਸ ਪਦਵੀ ਊਜਲ ਬਰਨੀ।੭੮।

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੇਂ ਸ਼ਕਤੀ ਗੁਰ ਪਾਈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀ *ਸਬਲੇ ਹੋਇ ਜਾਈ।
ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਉਪਾਵੇ। ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੋਇ ਰਿਦੇ ਧਿਆਵੇ।੭੯।
ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਭਾ ਆਨੰਦ ਭਾਰੀ। ਮੀਠੇ ਬੋਲਨ ਵਾਕ ਸਿਖਾਰੀ।
ਚਰਚਾ ਸੰਤਨ ਸੰਗ ਭਲੇਰੀ। ਕਰਤਾ ਰਹੈ ਜੋ ਸ਼ੰਕ ਨਿਬੇਰੀ ॥੮੦॥

(੩) ਭਾਈ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਕਰਣੇ ਯੋਗ ਜੋ ਖਾਲਸੇ, ਕਹੋ ਮੋਹਿ ਪ੍ਰਗਟਾਇ।
ਬਾਂਛਾ ਪੂਰਨ ਕੀਜੀਏ, ਹੋਵਹੁ ਸੰਤ ਸਹਾਇ ॥੮੧॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਾਮ ਜਪ, ਧਰਮ ਕ੍ਰਿਤਿ ਕਰ ਖਾਇ।
ਦਸਵੰਧ ਦੇਇ ਗੁਰ ਘਰ ਵਿਖੈ, ਦਾਨ ਕਰੈ ਚਿਤ ਚਾਇ ॥੮੨॥
ਸਵਾ ਪਹਿਰ ਨਿਸ ਰਹਿਤ ਹੀ, ਕਰੈ ਸ਼ਨਾਨ ਹਮੇਸ਼।
ਉਪਦੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ, ਆਪ ਕਮਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ॥੮੩॥

– ਚੌਪਈ –

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਸਤ ਸੰਗ ਜਾਵੈ। ਇਕ ਮਨ ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਸੁਣਾਵੈ।
ਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਨਿਤ ਦੇਖੈ ਜਾਈ। ਸੀਸ ਝੁਕਾਇ ਸਤ ਸੰਗ ਬਿਰਾਈ।੮੪।
ਮਿਠੇ ਬਚਨ ਬੋਲੈ ਸਹਿ ਪ੍ਰੀਤੀ। ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਪਿਆਰੇ ਜਾਨੈ ਨੀਤੀ।
ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਜਾਨੈ। ਤਰੇ ਆਪ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਲਿਆਨੈ ॥੮੫॥
ਪਾਪ ਨਾਸ ਹੋਹਿ ਗੁਰਮੁਖ ਦੇਖੇ। ਮਨ ਮੇਲੀ ਹੋ ਮੇਲ ਸੋ ਲੇਖੇ।
ਤਾਣ ਮਾਣ ਸਿਆਣਪ ਨਹਿ ਲਿਆਵੈ।ਭਾਣਾ ਮੰਨ ਉਦਾਸ ਬਿਹਾਵੈ।੮੬।
ਰਿਦੇ ਗ੍ਰੀਬੀ ਸਦਾ ਰਹਾਵੈ। ਨਿੰਦਾ ਪਰਿ ਨਹਿ ਸੁਣੈ ਸੁਣਾਵੈ।
ਥੋੜਾ ਖਾਵੇ ਥੋੜਾ ਸੁਪਤਾਵੈ। ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਰਿਦੇ ਨ ਬਸਾਵੈ ॥੮੭॥
ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਖਜਾ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕੈ। ਅੰਦਰ ਮਾਯਾ ਨਿਰਾਸ ਬਿਲੋਕੈ।
ਸ਼ਬਦ ਗਿਆਨ ਕੀ ਕਰੈ ਬਿਚਾਰਾ। ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਯੁਤ ਰਹੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥੮੮॥

---

*ਸਹਿਤ ਬਲ ਦੇ।

ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਕਾਰਜ ਕੋ ਚਾਲੈ। ਪਵਿਤ ਹੋਇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਕਰਾਲੈ।
ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਕੀ ਜਾਨੈ। ਦੁਖ ਕਿਸੇ ਕੋ ਦੇਇ ਨ ਹਾਨੈ ॥੮੯॥
ਗੁਰਬਾਣੀ ਹਿਤ ਲਾਇ ਰਹਾਵੈ। ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਭੇਟ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਕਰਾਵੈ।
ਪੰਚ ਬਿਕਾਰਾਂ ਕੋ ਰਿਦ ਤਿਆਗੈ।ਕਰਮ ਬੁਰੇ ਤੌਂ ਨਿਸ ਦਿਨ ਭਾਗੈ।੯੦।
ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਸਿਰ ਦਸਤਾਰਾ। ਬਡੀ ਮਾਈ ਤੁਲ ਨਿਹਾਰਾ।
ਛੋਟੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਸਮ ਰਿਦ ਆਨੈ। ਸਮ ਬੈਸ ਕੋ ਭੈਣ ਸਕੀ ਮਾਨੈ ॥੯੧॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਜਪੁਜੀ, ਜਾਪੰ। ਸਵੈਯੇ, ਚੌਪਈ, ਆਨੰਦ, ਥਾਪੰ।
ਰਹਿਰਾਸ ਦਿਨ ਛਿਪੇ ਉਚਾਰੈ। ਸੋਹਿਲਾ ਸੋਵਨ ਵੇਲੇ ਧਾਰੈ ॥੯੨॥
ਖੰਡੇ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਲੇਈ। ਪੰਚ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਸਿਖ ਦੇਈ।
ਤਾਂਕੋ ਧਾਰ ਰਹੈ ਸਪ੍ਰੇਮੰ। ਐਸੇ ਸਿੰਘ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖੇਮੰ ॥੯੩॥
ਰਹਿਣੀ ਪੰਚ ਕਕਾਰ ਨ ਛੋਡੈ। ਮੇਲ ਨ ਕਰੈ ਸਿਰ ਘਸੇ ਰੋਡੈ।
ਸਤਿਗੁਰ ਖਾਲਸਾ ਰੂਪ ਪਛਾਨੈ। ਭੇਦ ਭਾਵਨਾ ਰਿਦੇ ਨ ਆਨੈ ॥੯੪॥
ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਧਾਰੀ ਸਦਹੀ ਰਹੈ। ਵੈਰ ਭਾਵ ਨਹਿ ਕਿਸਹੂੰ ਗਹੈ।
ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿਦਯਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੀਖੈ।ਸ਼ੁਧ ਬਾਣੀ ਪੜ ਸੋਧ ਕੇ ਲੀਖੈ ॥੯੫॥
ਆਦਿ ਬਾਣੀ, ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਵਖਾਣੀ। ਕੰਠ ਕਰੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮਨ ਠਾਣੀ।
ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਸਤਿਗੁਰ ਦਸ ਰੂਪੰ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਇਕ ਜੋਤਿ ਅਨੂਪੰ ॥੯੬॥
ਸਿੰਘ ਸੋਂ ਸਿੰਘ ਨੇਹੁ ਬਹੁ ਰਾਖੈ। ਲੜਾਈ ਝਗੜਾ ਕਰੈ ਨ *ਕਾਂਖੈ।
ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਬਿਬੇਕ ਧਰਮ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੈ। ਨਿੰਦਾ ਕਿਸੇ ਨ ਕਦੇ ਉਚਾਰੈ ॥੯੭।
ਗ੍ਰੀਬ ਸਿਖ ਕੀ ਰਸਨਾ ਜੋਈ। ਗੁਰ ਗੋਲਕ ਲਖ ਦੇਵੈ ਸੋਈ।
†ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਕੀਰਤਨ ਕਰਵਾਵੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਬਾਂਟ ਕੇ ਸੋਗ ਨਸਾਵੈ।੯੮।
ਕਿਰਿਆ, ਪਤਲ, ਪਿੰਡ, ਸਤਿਨਾਮੰ। ਜਪੈ ਇਹੁ ਜਾਨੈ ਅਭਿਰਾਮੰ।
ਬਾਣੀ ਪਾਠ ਦੇਹ ਕਰਵਾਈ। ਗ੍ਰੰਥੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਚਾਈ ॥੯੯॥
ਸਬੰਧੀਆਂ ਕੋ ਗੁਰ ਧਰਮ ਮੇਂ ਆਨੈ। ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰੈ ਮੁਦ ਠਾਨੈ।

*ਇਛਾ। †ਮ੍ਰਿ-ਤੂ ਕਾਲ।

ਪੁਤਰ ਧੀ ਕੋ ਪਾਠ ਸਿਖਾਲੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਨਾਇ ਉਤਾਲੈ ॥੧੦੦॥
ਆਇ ਸਾਧ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭੋਜਨ। ਅਮਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦੇ ਰਾਖੈ ਸੋ ਜਨ।
ਭੂਲੇ ਰਹਿਤ ਤਨਖਾਹ ਲਵਾਵੈ।ਬਖਸ਼ਨ ਵੇਲੇ ਅੜੀ ਨ ਲਿਆਵੈ।੧੦੧।
ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਜਾਨੈ। ਪਰ ਕਾਰਜ ਕੋ ਸਵਾਰਨਾ ਠਾਨੈ।
ਸਰਵਰ ਸੁਲਤਾਨ ਕੋ ਮੰਨੇ ਜੋਈ।ਤਾਂਕੋ ਤਿਆਗੋ ਬਿਗੜਾ ਸੋਈ।੧੦੨।
ਇਕ ਓਅੰਕਾਰ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਬਾਣੀ। 'ਅਠਾਰਹ ਦਸ ਬੀਸ' ਸੁਜਾਣੀ।
ਇਕ ਰਸ ਸਰਧਾ ਰਿਦੇ ਟਿਕਾਵੈ। ਬਿਖਮ ਬੁਧ ਕੋ ਦਿਲੋਂ ਹਟਾਵੈ।੧੦੩।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰੀ ਸਿੰਘ ਮੇਂ ਸਮਤਾ। ਧਾਰੇ, ਸਿੰਘ ਨ ਜਾਤੀ ਮਮਤਾ।
ਰਿਦੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਨ ਭੂਲੈ। ਮਰਨ ਜੀਵਨ ਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰਤਿਕੂਲੈ।੧੦੪।
ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ ਰਿਦ ਪੂਰਨ ਹੋਵੈ। ਸਰਬ ਥਾਨ ਅਕਾਲੰ ਜੋਵੈ।
ਦ੍ਵੈਸ਼ ਬੁਧ ਕੋ ਦੂਰ ਜੋ ਕਰਈ। ਨਾਮ ਏਕ ਸੰਗ ਪ੍ਰੀਤੀ ਧਰਈ ॥੧੦੫॥
ਨੀਚਾ ਆਪ ਕੋ ਸਦ ਹੀ ਜਾਨੈ। ਊਚਾ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਪਛਾਨੈ।
ਰਿਦਾ ਵਿਰਾਗ ਸੰਗ ਰਹੈ ਪੂਰਾ। ਗੁਰ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਰਸ ਭਰਪੂਰਾ।੧੦੬।
ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਤਾਂਕੋ ਕਦੇ ਨਾਹੀ। ਹਰੀ ਰੰਗੁ ਮਨ ਮਸਤ ਰਹਾਹੀ।
ਕਾਯਰਤਾ ਰਿਦ ਕਦੇ ਨ ਆਵੈ। ਭੇਖ ਮਾਨ ਕੋ ਰਿਦੇ ਗਵਾਵੈ ॥੧੦੭॥
ਦਾਤਾ, *ਗਿਆਤਾ, ਸੂਰਮਾ ਹੋਈ। ਤਤ ਸਰੂਪ ਪਦ ਪਾਵੈ ਸੋਈ।
ਭਗਤਿ ਹਰੀ ਗੁਰ ਸਿੰਘ ਮਝਾਰੀ। ਏਕਤਾ ਰਾਖੈ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੀ।੧੦੮।
ਗੁਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਏਕੋ ਹੀ ਮਾਨੈ। ਗੁਰ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀਏ ਨਿੰਦ ਨ ਠਾਨੈ।
ਕਰਣੀ ਵਾਲੇ ਸਿੰਘ ਸੋ ਮਿਲਜੋ।ਸ਼ਬਦ ਅਭਿਆਸ ਸੁਰਤ ਸੋ ਹਿਲਜੋ।੧੦੯।
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਗੁਰੂ ਅਖੰਡਾ। ਰਾਖੇ ਪੂਰਨ ਨਿਹਚਾ †ਮੰਡਾ।
ਦਰਸ਼ਨ ਨਿਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀਜੈ। ਰਿਦੇ ਭਰੋਸਾ ਦ੍ਰਿੜ ਗਹੀਜੈ ॥੧੧੦॥
ਹਿਰਦੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਟਿਕਾਵੈ। ਮੁਖ ਤੇ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਮਾਵੈ।
ਵਰਤਣ ਵਿਰਾਗ ਤਨ ਕੇ ਬਿਬਹਾਰਾ।ਮਨਨੀਵਾਂ ਰਾਖੇ ਗੁਰ ਪਿਆਰਾ।੧੧੧

*ਗਿਆਨ ਵਾਨ। †ਧਾਰਕੇ।

ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਸੇਵਾ ਹਿਤ ਰਾਖੈ । ਮਰਣਾ ਚੇਤੇ ਰਾਖਨ ਲਾਖੈ ।
ਸਾਸ ਅਮੋਲਕ ਨਾਮੁ ਚਿਤਾਰੈ । ਭੈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਕੋ ਰਿਦ ਧਾਰੈ ॥੧੧੨॥
ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਖਾਲਸੇ ਕਾ ਭੀ ਰਾਖੈ । ਭਉ ਭਾਉ ਸਦਹੀ ਅਭਿਲਾਖੈ ।
ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹੇ ਬਿਨ ਅਪਨੀ ਨਾਰੀ । ਸੰਗ ਨ ਕਰੇ ਰਹੇ ਪ੍ਰਣ ਧਾਰੀ ।੧੧੩।
ਦਸਤਾਰ ਕਛਹਿਰਾ ਅੰਗ ਜਿਉਂ ਰਾਖੈ।ਜਤੀ ਨਾਲੇ ਕਾ ਰਹਿ ਸਤ ਭਾਖੈ ।
ਚਾਰੇ ਤਖਤ ਦੀਦਾਰ ਕਰੀਜੈ । ਕੁਟੰਬ ਮੇਲ ਨਦੀ ਨਾਵ ਜਨੀਜੈ ।੧੧੪।
ਗੁਰੂ ਪੁਰਬ ਉਤਸ਼ਾਹ ਮਨਾਵੈ । ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਟਹਲ ਕਰਾਵੈ ।
ਸਿਖ ਬਿਹੰਗਮ, ਪ੍ਰੇਮੀ ਬਾਣੀ । ਬਸਤ੍ਰ ਅੰਨ ਦੇਵੈ ਹਿਤ ਠਾਣੀ ॥੧੧੫॥
ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰੈ ਨਿਰਆਲਸ।ਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਬਿਨ ਹੋਰ ਨ ਲਾਲਸ।
ਆਯਾ ਸਫਲ ਤਿਸ ਸਿੰਘ ਸੁਜਾਨਾ । ਆਠ ਪਹਿਰ ਜਿਨ ਨਾਮ ਧਿਆਨਾ॥
ਜੋ ਨਹਿ ਕਹੀ ਰਹੀ ਮਮ ਪਾਸੋਂ । ਸੋ ਭੀ ਧਾਰਣ ਕਰੋ ਹੁਲਾਸੋਂ ।
ਸੰਤ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸੇ ਰਹਿਤ ਬਤਾਈ । ਕਰਣੇ ਯੋਗ ਏਹੁ ਸੁਣ ਭਾਈ ।੧੧੭।
ਭਯੋ ਨਿਹਾਲ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ । ਹੋਯੋ ਮੁਕਤ ਯੋਗ ਨਿਤ ਨੇਮੀ ।
ਸੰਤ ਚਰਨ ਮੇਂ ਸੀਸ ਝੁਕਾਈ । ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਫਤੇ ਬੁਲਾਈ ॥੧੧੮॥

(੪) ਭਾਈ ਦਸੌਧਾ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ, ਪਰਮਾਰਥ ਸਮਝਾਉ ।
ਜਿਸ ਬਿਧ ਕਰ ਅਭਿਆਸ ਮੈਂ, ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਂ ॥੧੧੯॥

ਸੀ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

— ਚੌਪਈ —

ਬਿਸਮਾਦ ਹੋਇ ਜਿਸ ਜਾਣ ਬਿਅੰਤਾ।ਅਚਰਜ 'ਵਾਹਿ' ਅਦਭੁਤ ਆਨੰਤਾ।
ਹਉਮੈ ਅੰਧਕਾਰ 'ਗੁ' ਅਰਥਾ । ਜੋ ਜਗ ਮੂਲ ਭਈ ਅਨਰਥਾ ॥੧੨੦॥
ਤਿਸ ਹਉਮੈ ਅਗਿਆਨ ਨਸੰਤਾ । 'ਰੂ' ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੇਤਨ ਭਗਵੰਤਾ।
ਅਗਿਆਨ ਨਾਸ਼ ਕੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੇ।ਸ੍ਵੈ ਜੋਤਿ ਅਨੁਭਵੰ ਬਿਗਾਸੇ।੧੨੧।
'ਵਾਹਿ' ਪ੍ਰੇਰਕ ਸਾਚਾ ਜੋਈ । 'ਗੁਰੂ' ਚੇਤੰਨ ਬਿਆਪਕ ਸੋਈ।

ਨਾਮ ਸ਼ਿਰੋਮਣ ਹਿਰਦੇ ਧਾਰੋ । ਸਿਫਤ ਸਲਾਹਿ ਅਕਾਲ ਵਿਚਾਰੋ ।੧੨੨।
ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਸੰਸਾਰ ਬਿਆਪਾ । ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਸਹਿਤ ਜਗਤਿ ਕੋ ਥਾਪਾ ।
ਭੂਖਨ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਗੁਸਾਂਈ । ਗਿਆਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੇਂ ਉਪਜਾਈ ॥੧੨੩॥
ਆਪੇ ਆਪ ਅਖੰਡ ਪਿਆਰਾ । ਆਦਿ ਅਜੋਨਿ ਸਦਾ ਨਿਰਧਾਰਾ ॥
ਓਅੰਕਾਰ ਕਾ ਆਦਿ ਅਨਾਦੀ । ਵਾਸਦੇਵ ਇਕ ਰੂਪ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ॥੧੨੪॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਰਲੰਬ ਸਦੀਵਾ । ਜਪੁ ਸੋ ਰਿਦ ਮਨ ਰਾਖੋ ਨੀਵਾ ।
ਨਹਿ ਖਤ੍ਰੀ ਨਹਿ ਦਿਜ ਸੋ ਬੈਸਾ । ਸੂਦ੍ਰ ਨਹੀਂ ਨਾ ਪੰਖ ਧਰੇਸਾ ॥੧੨੫॥
ਨਹਿ ਨਾਰੀ ਨਹਿ ਪੁਰਖ *ਕਲੀਵਾ । ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੁ ਥੀਵਾ ।
ਰੰਗ ਰੂਪ ਭੇਖਾਂ ਤੇ ਨਿਆਰਾ । ਕਥਨ ਅਕੱਥ ਸਰੂਪ ਵਿਚਾਰਾ ।੧੨੬।
ਤਤ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਵਿਰਤਕ ਸੋਈ । ਸਭ ਪਤਿ ਮੁਕਤ ਪਦਾਰਥ ਦੇਈ ।
ਵਿਕਾਰ ਨਾਸਕੰ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਈਸੰ । ਧਾਰੋ ਰਿਦੈ ਆਪ ਜਗਦੀਸੰ ॥੧੨੭॥
ਬਿਸ਼ਨ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜਾਂ ਕੇ ਕੀਨੇ । ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਜੁ ਚੀਨੇ ।
ਸ੍ਵੈ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਆਪੇ । ਉਜਲ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਗਟਾਇ ਅਥਾਪੇ।੧੨੮।
ਪ੍ਰਗਟ ਸੁਤੇ ਅਕਾਸ਼ ਜਿਉਂ ਪੂਰਨ । ਮਾਯਾ ਲੈ ਹੋਵਤ ਜਾਂ †ਤੂਰਨ ।
ਹਸਤਾਮਲ ਜਿਉਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪਿਆਰਾ।ਹੰਕਾਰ ਪਾਪ ਕੇ ਨਾਸਕ ਭਾਰਾ।੧੨੯
ਮਹਾਂ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਅਕੁਲ ਕਹੰਤਾ । ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੋ ਰੂਪ ਬਿਅੰਤਾ ।
ਗਿਆਨ ਸੂਰਜ ਬਾਣੀ ਕਾ ਸੁਆਮੀ।ਇੰਦ੍ਰੇ ਅਤੀਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਗਾਮੀ।੧੩੦।
ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਜਗਤ ਕਾ ਜਾਨੂ । ਜਗ ਡਬੇ ਕਾ ਰਤਨ ਪਛਾਨੂ ।
ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਅਕਾਲੰ । ਰਮਿਆ ਅਕ੍ਰੈ ਪ੍ਰੇਰਕ ਭਾਲੰ ॥੧੩੧॥
ਦੇਵ ਦੈਂਤ ਸਭ ਬੰਦਨ ਕਰਹੀ । ਸਰਬ ਆਸਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਧਰਹੀ ।
ਮ੍ਰਿਯਾਦੀ ਕੁਦਰਤਿ ਕਾ ਸਾਂਈ । ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਮ ਰਿਦੇ ਧਿਆਈ।੧੩੨।
ਸਰਬ ਬਿਆਪਕ ਜੋਤ ਵਸੰਤਾ । ਪਾਪ ਕਟੱਯਾ ਜੋ ਭਗਵੰਤਾ।
ਪ੍ਰਾਪਤ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਜੋਈ । ਜੁੜਨੇ ਯੋਗ ਮੈਂ ਕ੍ਰੀੜਕ ਸੋਈ।੧੩੩।

---

*ਹੀਜੜਾ । †ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਾਯਾ ਲੀਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

ਅਗਿਆਨ ਬੰਧਨ ਜੀਵਨ ਪਾਈ। ਦੇਹਿ ਅਨੇਕ ਵਿਖੇ ਭਰਮਾਈ।
ਦੂਖ ਝੋਰੇ ਨਿਤ ਅਗਿਨੰਤਾ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਪ ਛੂਟੇ ਜੰਤਾ॥੧੩੪॥
ਜੜ ਜਾਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਮਾਨ ਪਸਾਰਾ। ਛੋਟੇ ਵਡੇ ਅਨੇਕ ਅਕਾਰਾ।
ਆਸਰਾ ਸਭ ਕਾ ਚਲਾਇ ਵਿਹਾਰਾ।ਸਤਿ ਚੇਤਨ ਆਨੰਦ ਅਪਾਰਾ।੧੩੫।
ਸਭ ਦੇਹਾਂ ਕੋ ਦੇਹਿ ਅਹਾਰਾ। ਅਗਨੀ ਪ੍ਰਾਨ ਮਨ ਕਾ ਆਧਾਰਾ।
ਇੰਦ੍ਰੇ ਬੁਧ ਆਦਿਕ ਜੜ ਸਾਰੇ।ਚੇਤਨ ਕਰ ਜਿਨ ਲੀਨ ਬਿਹਾਰੇ।੧੩੬।
ਸੀਸ ਨੈਨ ਜਿਸ ਅੰਗ ਅਨੇਕਾ। ਬਿਨਾ ਅੰਗਾਂ ਜੋ ਆਪੇ ਏਕਾ।
ਮ੍ਰਿਤ ਆਦਿ ਸਭ ਭੈ ਜਿਸ ਧਾਰੈ। ਪਉਣ ਧਰਾ ਸੂਰਜ ਡਰ ਭਾਰੈ।੧੩੭।
ਉਤਪਤ ਪਰਲੋ ਪਾਲਨ ਕਾਲਾ। ਜਿਸ ਭੈ ਤੇ ਕਰਹੀ *ਦਰਹਾਲਾ।
ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਅੰਤ ਨਹਿ ਪਾਵੈ। ਏਕ ਅਨੇਕ ਅਖੰਡ ਰਹਾਵੈ॥੧੩੮॥
ਏਕ ਸਰੂਪ ਅਲੱਖ ਅਪਾਰਾ। ਫੂਲ ਸੁਗੰਧ ਜਿਉਂ ਬੀਚ ਸੰਸਾਰਾ।
ਦੂਧ ਮੇਂ ਘ੍ਰਿਤ ਸਮਾਨ ਪਛਾਨੋ।ਅੰਬ ਮੇਂ ਰਹੈ ਮਿਠਾਸ ਸਿਞਾਨੋ।੧੩੯।
ਇਕ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਸਾਚਾ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਰਤਾ ਪੂਰਣ ਰਾਚਾ।
ਨਿਰਭਉ ਵੈਰ ਰਹਿਤ ਹਰਿ ਜੋਈ। ਕਾਲ ਰਹਿਤ ਸਰੂਪ ਅਲੋਈ।੧੪੦।
ਅਜਨਮਾ ਸੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰੰਤਾ। ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਤਿ ਭਗਵੰਤਾ।
ਸੱਤਾ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮੰ। ਹੈ ਅਚਰਜ ਧਿਆਵੇ ਨਰਿ †ਬਾਮੰ।੧੪੧।
ਬਿਅੰਤ ਅਰਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੇ ਨਾਮੰ। ਧਾਰੋ ਰਿਦੇ ਹੋਇ ਨਿਸਕਾਮੰ।
ਚਿਤ ਨਾਲ ਏਹੁ ਨਾਮ ਉਚਾਰੋ। ਬੁਧੀ ਸਾਥ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਾਰੋ॥੧੪੨॥
ਹੰਤਾ ਤਿਆਗ ਕੇ ਗ੍ਰੀਬੀ ਆਨੋ। ਮਨ ਸੰਕਲਪ ਰੋਕੋ ਰੰਗ ਮਾਨੋ।
ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਜੀਵਤਿ ਮਰ ਰਹਿਣਾ।ਆਪ ਤਿਆਗ ਪਈਏ ਗੁਰ ਸ਼ਰਣਾ॥
ਸਿਮਰੇ ਨਾਮ ਸਰਬ ਕਿਛ ਪਾਈਐ।ਪ੍ਰਗਟੈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਰਿਦ ਧਿਆਈਐ।
ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਗ ਮਨ ਢਲ ਹੈ ਜਬ ਹੀ।ਪਾਈਐ ਦਰਸ਼ਨ ਆਤਮ ਤਬਹੀ।੧੪੪।
ਸੁਣ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਿਦ ਧਾਰਾ। ਲਾਗੀ ਲਿਵ ਇਕ ਰਸ ਕਰਤਾਰਾ।

---

*ਸ਼ੀਘਰ। †ਇਸਤ੍ਰੀ।

ਪਾਵਨ ਯੋਗ ਆਨੰਦ ਕੋ ਪਾਯੋ। ਦਸੌਂਧਾ ਸਿੰਘ ਅਚੱਲ ਟਿਕਾਯੋ।੧੪੫।

(੫) ਮਾਈ ਰਾਮ ਕੌਰ ਜੀਉ ਵਾਚ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਸ਼ਾਂਤਿ ਰੂਪ ਹਰਿ ਸੰਤ ਜੀ, ਭਰਮ ਬਿਦਾਰਤ ਜੀਉ।
ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਘਰ ਕੀ ਕਹੋ, ਕਿਸ ਬਿਧ ਮੋ ਤੇ ਥੀਉ॥੧੪੬॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀਉ ਵਾਚ॥

— ਚੌਪਈ —

ਗੁਰ ਘਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੁਣ ਮਾਈ। ਆਗਯਾ ਮਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਨਾਈ।
ਹੰਕਾਰ ਮੂਲ਼ ਨਹਿ ਕਬਹੀ ਆਨੈ।ਨਾਮੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਿਦੇ ਧਿਆਨੈ।੧੪੭।
ਮਨ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕੋ ਦੇਈ। ਮਨ ਕੀ ਤਿਆਗੇ ਮਤਿ ਸਦੇਈ।
ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਹੋ ਸੇਵਾ ਕਰਹੀ। ਦਰਸ਼ਨ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਨਿਹਰਈ॥੧੪੮॥
ਪਾਣੀ ਸੀਸ ਭਰ ਨੀਵਾ ਹੋਵੈ। ਪਖਾ ਗਰਮੀ ਰੁਤ ਝਲੋਵੈ।
ਝਾੜੂ ਸੰਗਤਿ ਬੈਠਣ ਥਾਨਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਥਾਨ ਪੂਜਾਨਾ॥੧੪੯॥
ਪੀਸ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇਹਿ ਅਚਾਈ। ਹਥੀਂ ਪਕਾਇ ਅੰਨ ਨਿਰਮਾਈ।
ਅੱਗ ਡਾਹਿਣੀ ਲੋਹ ਮਝਾਰਾ। ਏਹੁ ਤਪ ਸੇਵਾ ਜਾਨਹੁ ਭਾਰਾ॥੧੫੦।
ਚਰਨ ਸੰਗਤਾਂ ਧੋਏ ਪ੍ਰੀਤੀ। ਬਸਤਰ ਧੋਣੇ ਸੀਵਨ ਨੀਤੀ।
ਭੂਖੇ ਕੋ ਭੋਜਨ ਅਚਵਾਵਨ। ਨੰਗੇ ਕੋ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰਾਵਨ॥੧੫੧॥
ਸ੍ਰੋਵਰ ਜਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸੇਵਾ। ਚੂਨਾ ਪੀਹਣਾ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਮੇਵਾ।
ਜੂਠੇ ਭਾਂਡੇ ਮਾਂਞਨ ਕਰਨੇ। ਰਸਦ ਲੰਗਰ ਹਿਤ ਦੇਣੀ ਬਰਨੇ॥੧੫੨॥
ਦੂਧ ਘੀਉ ਸੰਗਤਿ ਹਿਤ ਦੇਨਾ। ਹੋ ਨਿਰਮਾਣ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਬੈਹਨਾ।
ਮਾਨ ਹੋਇ ਜੋ ਸੰਗਤਿ ਮਾਹੀ। ਸੇਵਾ ਹੰਕਾਰ ਨ ਰਿਦੇ ਟਿਕਾਹੀ।੧੫੩।
ਕਈ ਰੰਗ ਕੇ ਨਰ ਹੋਇ ਸੰਗਤਿ। ਅਪਮਾਨ ਕਰੇ ਤੇ ਕ੍ਰੋਧ ਨ ਰੰਗਤਿ।
ਰਿਦੇ ਬਿਕਾਰ ਕਾ ਫੁਰਨਾ ਨਾਸੀ।ਨਿਰਵਾਸਨਾ ਪਦ ਹੈ ਅਬਿਨਾਸੀ।੧੫੪।
ਪਤਿ ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਧਾਰੈ। ਸ਼ਬਦ ਰਸੀ ਹੋ ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰੈ।
ਲਿਵ ਲਾਗੈ ਸਤਿਨਾਮ ਮਝਾਰੀ। ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਮਿਟੈ ਸੰਸਾਰੀ।੧੫੫।

ਜੇਕਰ ਸਹਿਤ ਹੰਕਾਰ ਕਮਾਵੈ। ਤਉ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭ ਸੁਖ ਨਹੀ ਪਾਵੈ।
ਸੁਰਗ ਆਦਿ ਜਾਂ ਨਰ ਤਨ ਪਾਈ। ਹੰਕਾਰ ਨਸੈ ਤਬ ਗਿਆਨ ਉਪਾਈ॥
ਸੇਵਾ ਸੇ ਮਨ ਨੀਵਾਂ ਕੀਜੈ। ਰਿਦੇ ਮਧ ਹਰਿ ਦਰਸ਼ਨ ਥੀਜੈ।
ਜੇ ਨੀਵਾਂ ਮਨ ਕਰੈ ਨ ਕੋਈ। ਤਉ ਜਾਨੋ ਇਉਂ ਜਤਨ ਕਰੋਈ।੧੫੭।
ਝੀਵਰ ਪਾਣੀ ਥੋਰੇ ਭਰਹੀ। ਝਾੜੂ ਭੰਗੀ ਸਦ ਹੀ ਧਰਹੀ।
ਪੀਸਤਿ ਖਰਾਸ ਬੈਲ ਜੁੜ ਭਾਰੇ।ਰਸੋਈਏ ਭੋਜਨ ਕਰੈਂ ਤਿਆਰੇ॥੧੫੮॥
ਬਸਤ੍ਰ ਧੋਬੀ ਧੋਵੈ ਜੀਆ। ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਮ ਪਦ ਨਾਹਿ ਦਿਖੀਆ।
ਇਸਤੇ ਰਿਦੇ ਗ੍ਰੀਬੀ ਆਨੈ। ਸੰਗਤਿ ਸੇਵਾ ਲਾਭ ਮਹਾਨੈ॥੧੫੯॥
ਜਨਮ ਮਰਨ ਤਾਕਾ ਮਿਟ ਜਾਈ। ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੰਗ ਗੁਰ ਘਰ ਸੇਵਾਈ।
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਸਿੱਖਨ ਜੋ ਸੇਵੈ। ਤਾਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮ ਸੋ ਦੇਵੈ॥੧੬੦॥
ਨਾਮੁ ਸੰਗ ਹਰਿ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਈ। ਨਸੈ ਅਗਿਆਨ ਗਿਆਨ ਬਿਦਤੋਈ।
ਮਲ ਪਾਪਾਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਾਟੈਂ। ਸੰਗਤਿ ਭਗਤਿ ਕਰੈਂ ਰਸ ਬਾਂਟੈ।੧੬੧।
ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਸੁਣ ਮਿਟੇ ਵਿਖੇਪਾ। ਮਿਲ ਗਾਵੈ ਜਸੁ ਪਾਵੈ ਖੇਪਾ।
ਅਵਰਣ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੰਤ੍ਰ ਤੋੜੈ। ਚਿਤ ਅਪਨਾ ਸਿਮਰਨ ਮੇਂ ਜੋੜੈ।੧੬੨।
ਇਉਂ ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਘਰ ਕੀ ਕਰੈ। ਨਿਰੰਕਾਰ ਮੇਂ ਏਕਤਾ ਧਰੈ।
ਉਧਰੈ ਆਪ ਕੁਲਾਂ ਸਭ ਤਾਰੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੋ ਰਿਦੇ ਚਿਤਾਰੈ॥੧੬੩॥
ਸੁਣ ਮਾਈ ਰਾਮ ਕੌਰ ਹਰਿਖਾਈ। ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਨਿਜ ਉਮਰ ਲਗਾਈ।
ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਰ ਕੁਰ ਰਾਜ ਮਿਲਾਈ।ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਬਿਸ਼ਨ ਕੌਰ ਜੋ ਮਾਈ ੧੬੪।
ਸਭ ਸੰਗਤਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹੀ। ਜਨਮ ਸਫਲ ਨਿਜ ਸੇਵਾ ਸਰ ਹੀ।
ਇਉਂ ਮਾਈਆਂ ਨਿਜ ਮੇਟ ਅੰਧੇਰਾ।ਪਾਯੋ ਗਿਆਨ ਸੇਵਾ ਬਹੁਤੇਰਾ।੧੬੫।
ਨਿਜ ਘਰ ਤੇ ਲੈ ਦੂਧ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦੇ। ਛਕਾਵੈ ਆਣ ਸਿੰਘਨ ਅਹਿਲਾਦੇ।
ਘ੍ਰਿਤ ਅੰਨ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਆਨੈ। ਸੇਵਾ ਕਰ ਗੁਰ ਘਰ ਕੋ ਮਾਨੈ॥੧੬੬॥
ਸੰਗਤਿ ਸੇਵ ਤੇ ਉਧਰੀ ਕੇਤੀ। ਨਿਰਬਿਕਾਰ ਸੇਵਾ ਹਿਤ ਜੇਤੀ।
ਮਾਈਆਂ ਮੁਕਤਿ ਯੋਗ ਪਦ ਪਾਯੋ।ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਦਿਨ ਸਭੈ ਬਿਤਾਯੋ।੧੬੭।

(੬) ਸਾਧੂ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਬਿਨਤੀ ਮੇਰੀ ਮਹਾਰਾਜ, ਸੁਣ ਕੇ ਦੇਹੁ ਉਪਦੇਸ਼।
ਜੋਗ ਮਾਰਗ ਪ੍ਰਗਟਾਈਏ, ਮਿਟਹੈ ਮੋਹਿ ਕਲੇਸ਼॥੧੬੮॥

ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ॥

– ਚੌਪਈ –

ਅਸ਼ਟ ਅੰਗ ਹੈ ਜੋਗ ਪਛਾਨੋ। ਪ੍ਰਿਥਮ ਯਮ ਦਸ ਬਿਧ ਕੋ ਮਾਨੋ।
ਏਕ ਅਹਿੰਸਾ ਮਨ ਕੀ ਮੀਤਾ।ਪਰ ਕਾ ਬੁਰਾ ਨ ਚਿਤਵਨ ਕੀਤਾ।੧੬੯।
ਬਾਣੀ ਫਿੱਕਾ ਬੋਲ ਨ ਮਾਰੈ। ਹਥੀਂ ਜੀਵ ਨ ਮਾਰੈ ਸਾਰੈ।
ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਹਿੰਸਾ ਤਿਆਗੈ।ਪਹਿਲਾ ਯਮ ਏਹੁ ਹੈ ਬਡਭਾਗੈ।੧੭੦।
ਦੂਜਾ ਸਚ ਬੋਲਣ ਸਦ ਕੀਜੈ। ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਤਿਆਗ ਸੁ ਦੀਜੈ।
ਤੀਜੇ ਦੋਇ ਤਰਾਂ ਕੀ ਚੋਰੀ। ਮਨ ਤਨ ਕੀ ਜਾਨੋ ਲਿਵ ਜੋਰੀ॥੧੭੧॥
ਤਨ ਸੇ ਵਸਤੁ ਪਰਾਈ ਹਰਨੀ। ਕੀਏ ਪਾਪ ਮਨ ਗੋਪ ਸੋ ਕਰਨੀ।
ਇਨ ਕੋ ਤਿਆਗਨ ਯਮ ਹੈ ਤੀਜਾ।ਚੌਥਾ ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਰਖ ਲੀਜਾ।੧੭੨।
ਤ੍ਰਿਅ ਕੀ ਬਾਤ ਕਰਨ ਦੁਇ ਸੁਨਨੀ।ਤੀਅ ਇਕਾਂਤ ਬੈਸਨ ਮਿਲ ਗੁਨਨੀ।
ਅੰਗ ਸਪਰਸਨ ਹਾਥ ਮਿਲਾਵਨ।ਹਿਤ ਕਰ ਦੇਖਨ ਮੁਖ ਕੋ ਭਾਵਨ।੧੭੩।
ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਲਾਵਣੀ ਮੋਹੰ। ਮਨ ਮਹਿ ਚਿਤਵਨੁ ਕੀਨ ਜੋ ਸੋਹੰ।
ਭੋਗ ਕਰਨ ਏ ਆਠ ਪ੍ਰਕਾਰੀ।ਨਿਜ ਕੋ ਇਨ ਤੇ ਤਿਆਗ ਸਦਾਰੀ।੧੭੪।
ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਤਾਂਕੋ ਜਗ ਥੀਵਾ। ਪੰਚਮ ਯਮ ਧੀਰਜ ਰਿਦ ਲੀਵਾ।
ਦੁਖ ਸੁਖ ਬਿਪਤਾ ਸੰਪਦ ਮਾਂਹੀ।ਧੂਪ ਸੀਤ ਬਿਆਕੁਲ ਹੋਇ ਨਾਂਹੀ।੧੭੫।
ਧਰਤੀ ਸਮ ਸਹਾਰੇ ਜੋਈ। ਧੀਰਜ ਵਾਨ ਜਾਨੀਏ ਸੋਈ।
ਖਸ਼ਟਮ ਖਿਮਾ ਨ ਛੋਭ ਕੋ ਆਨੈ।ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਮਨ ਸਹੈ ਟਿਕਾਨੈ।੧੭੬।
ਸੱਤਮ ਦਯਾ ਰਿਦੇ ਢਲ ਰਹੀਏ। ਦੁਖੀ ਨ ਦੇਖੇ ਕਿਸੇ ਨਿਬਹੀਏ।
ਕੋਮਲ ਹਿਰਦਾ ਆਠ ਯਮ ਜਾਨੈ।ਸ਼ੁਭ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਗਾਨੈ।੧੭੭।
ਨਿਯਮ ਅਹਾਰ ਨੌਵੇਂ ਯਮ ਮੀਤਾ। ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਭੋਜਨ ਪਰਖੀਤਾ।

ਜਿਤਨਾ ਖਾਵਨ ਸਰਬ ਅਹਾਰਾ।ਚੌਥਾ ਹਿੱਸਾ ਕਮ ਖਾਇ ਅਧਾਰਾ।੧੭੮।
ਦਸਵਾਂ ਯਮ ਹੈ ਸੌਚ ਸੋ ਨੀਕੀ। ਜਲ ਮਾਟੀ ਸੰਗ ਨਾਵੈ ਠੀਕੀ।
ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਕੋ ਰਿਦੇ ਤੋਂ ਹਾਨੈ। ਸੌਚ ਕਰੈ ਯਮ ਅੰਗ ਪਛਾਨੈ ॥੧੭੯॥
ਨੇਮ ਅੰਗ ਹੈ ਦੂਜਾ ਪਿਆਰੇ। ਦਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋ ਲੇਹੁ ਨਿਹਾਰੇ।
ਪਹਿਲੇ ਤਪ ਹੈ ਤੀਨਿ ਬਿਧੀ ਕੋ।ਭੂਖ ਪਿਆਸ ਰਖ ਚਾਹ ਸਿਧੀ ਕੋ।੧੮੦।
ਅਗਨ ਧੂਣੀ ਜਲ ਧਾਰਾ ਜੋਈ। ਤਾਮਸਿ ਤਪੁ ਫਲ ਤੁਛ ਮਿਲੋਈ।
ਗਿਆਨ ਹੋਤ ਨਹਿ ਇਸਤੇ ਜਾਨੋ। ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਛੁ ਕਰ ਹਠ ਠਾਨੋ ॥
ਖੋਟੇ ਕਰਮਾ ਤੋਂ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੋਕਾ। ਕਰੇ ਸੁ ਕਰਮ ਰਾਜਸ ਤਪ ਲੋਕਾ।
ਬਹੁਰ ਸ਼ਾਂਤਕੀ ਤਪ ਇਹੁ ਜਾਨੋ। ਬ੍ਰਿਤ ਟਿਕਾਵਨ ਨੀਕੇ ਮਾਨੋ।੧੮੨।
ਦੂਜੋ ਸੰਤੋਖ ਹੈ ਦੁਇ ਪ੍ਰਕਾਰੀ। ਮਿਲੈ ਨ ਵਸਤ ਸੰਤੋਖ ਉਚਾਰੀ।
ਇਸ ਤੇ ਸ਼ੋਕ ਨ ਮਨ ਕਾ ਜਾਵੈ।ਵਡਿਆਈ ਹਿਤ ਮੁਖ ਤੇ ਗਾਵੈ।੧੮੩।
ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ ਇਹ ਜਾਨੋ। ਕਛੁ ਨ ਮਿਲੈ ਤਾਂ ਸ਼ੋਕ ਨ ਠਾਨੋ।
ਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਲਾਲਚ ਨਹਿ ਆਨੈ।ਆਗਿਆ ਹਰਿ ਕੀ ਮੰਨਨਿ ਜਾਨੈ।੧੮੪।
ਤੀਜਾ ਆਸਤਕ ਬੁਧ ਪਛਾਨੋ। ਗੁਰ ਬਚਨਾਂ ਤੇ ਨਿਹਚਾ ਆਨੋ।
ਚੌਥੋ ਦਾਨ ਸੋ ਤ੍ਰੈ ਪ੍ਰਕਾਰੀ। ਕ੍ਰੋਧ ਲੜਾਈ ਬਿਨੁ ਕਾਲ ਬਿਚਾਰੀ।੧੮੫।
ਦੇਨੋ ਦਾਨ ਤਾਮਸੀ ਮੀਤਾ। ਜਸ ਹਿਤ ਕਰਨ ਰਜੋ ਕੀ ਰੀਤਾ।
ਬਿਨਤੀ ਸਹਿਤ ਸ਼ਾਂਤਕੀ ਦਾਨਾ। ਅਪਨਾ ਕਛੂ ਨ ਰਿਦ ਮੇਂ ਆਨਾ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦੀਏ ਜਾਨੈ। ਵਿਦਿਆ ਦਰਬ ਜੋ ਦੇਵਤ ਦਾਨੈ।
ਹੋਇ ਬਿਅੰਤ, ਫਲ ਜਾਇ ਨ ਭਾਖਾ।ਪੰਚਮ ਪੂਜਾ ਨੇਮ ਸੁਣ ਕਾਂਖਾ।੧੮੭।
ਮਨ ਕਰ ਪੂਜਾ ਗੁਰ ਕੀ ਕਰਨੀ। ਸੁਧ ਭਾਵਨਾ ਰਿਦੇ ਸੁ ਧਰਨੀ।
ਸਦਾ ਭਾਵਨਾ ਤਿਆਗੈ ਨਾਹੀ।ਛਠਮ ਨੇਮ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਾਈ।੧੮੮।
ਸੁਣੈ ਵਿਚਾਰੈ ਵਰਤੈ ਰੀਤੀ। ਸ਼ਬਦ ਅਨੁਸਾਰ ਰਹੈ ਸਹਿ ਪ੍ਰੀਤੀ।
ਸਤਵਾ ਨੇਮ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਵੈ।ਮਨ ਤਨ ਪਾਵਨ ਦੰਭ ਨਸਾਵੈ।੧੮੯।
ਅਸ਼ਟਮ ਬ੍ਰਿਤ ਸਾਂਤਕੀ ਜਾਨੋ। ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਮਿਠਾ ਵਾਕ ਬਖਾਨੋ।

ਨੌਵਾਂ ਨੇਮ ਨਿਤ ਨੇਮ ਮੰਝਾਰੀ। ਹੋਰਿ ਬਚਨ ਨਹਿ ਕਬੈ ਉਚਾਰੀ।੧੯੦।
ਦਸਵੋਂ ਨੇਮ ਹੋਮ ਹੈ ਪਿਆਰੇ। ਭੁਖੇ ਸਿੱਖ ਕੋ ਅੰਨ ਖਵਾਰੇ।
ਤ੍ਰਿਪਤੈ ਨਾਮ ਜਪੈ ਸਹਿ ਪ੍ਰੀਤੀ। ਅਗਨ ਹੋਮ ਸੇ ਚੰਗੀ ਰੀਤੀ ॥੧੯੧॥
ਨਾਮ ਸੰਗ ਹਰਿ ਹੋਇ ਪ੍ਰਸੰਨਾ । ਸਭ ਦੇਵਤੇ ਜਾਂਕੋ ਮੰਨਾ।
ਬਿਰਾਟ ਅਗਨ ਮੁਖ ਜੀਹ ਜੋ ਦੇਵਾ। ਨਾਮ ਮੰਨੇ ਵਡੀ ਹੈ ਸੇਵਾ।੧੯੨।
ਗਿਆਨ ਹਮਨ ਮੇਂ ਹੰਤਾ ਦੇਹੀ। ਇੰਦ੍ਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦਗਧ ਕਰ ਲੇਹੀ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਹਿ ਅਚੇ ਅਹਾਰਾ।ਹਮਨ ਬ੍ਰਹਮ ਪਦ ਮਿਲੈ ਸੁਖਾਰਾ।੧੯੩।
ਨੇਮ ਦਸ ਏਹੁ ਭਏ ਪਛਾਨੀ । ਤ੍ਰਿਤੀ ਅੰਗ ਇਕਾਂਤ ਦਿਸਾਨੀ।
ਰਹਿ ਇਕਾਂਤ ਦੇਸ ਮੇਂ ਜੋਈ। ਸੂਖਮ ਵਾਸ਼ਨਾ ਕਰੈ ਸਦੋਈ ॥੧੯੪॥
ਚੌਥਾ ਅੰਗ ਆਸਨ ਪਹਿਚਾਨੋ। ਸਿਧ ਆਸਨ ਪਦਮਾਸਨ ਮਾਨੋ।
ਮੁਖ ਏਹੋ ਸਭ ਅਵਰੇ ਗੌਨਾ। ਜੀਵ ਜਿਤੇ ਤਿਤੇ ਆਸਨ ਲੌਨਾ ॥੧੯੫॥
ਦੋਹਿਰਾ–ਪੋਲਾ ਥਾਇ ਬਣਾਇ ਕੇ, ਖੱਬਾ ਚਰਨ ਟਿਕਾਇ।
ਮੂਲ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੀਏ, ਸੱਜਾ ਸਿਸਨ ਰਖਾਇ ॥੧੯੬॥

– ਚੌਪਈ –

ਧਰਤੀ ਜਾਂ ਨਾਸਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖੈ। ਸਿਧ ਆਸਨ ਇਸ ਬਿਧੀ ਪਰੇਖੈ।
ਸਜੇ ਪਰ ਪਦ ਖੱਬਾ ਰਾਖੈ। ਖਬੇ ਪੱਟ ਤੇ ਸੱਜਾ ਭਾਖੈ ॥੧੯੭॥
ਦੋਵੇਂ ਬਾਹਾਂ ਕੰਡ ਕਰ ਪਾਛੇ । ਪੈਰ ਅੰਗੂਠੇ ਪਕਰੈ ਆਛੇ।
ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਿਧੋ ਨਾਸਕਾਂ ਧਿਆਨੀ। ਪਦਮਾਸਨ ਇਹੁ ਬਿਧ ਕੋ ਜਾਨੀ ॥
ਅੰਗ ਪੰਚਮ ਯੋਗ ਕੋ ਏਹੀ । ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕੋ ਕਰਨ ਸੁਨੇਹੀ।
ਪੂਰਕ ਸ੍ਵਾਸ ਚੜ੍ਹਾਵਨ ਜਾਨੈ। ਬਾਰਾਂ ਵਾਰ ਓਅੰਕਾਰ ਵਖਾਨੈ।੧੯੯।
ਬਾਹਰੋ ਬ੍ਰਿਤ ਰੋਕ ਕੇ ਮੀਤਾ । ਕਰੈ ਟਿਕਾਵਨ ਸਾਸ ਜਿ ਕੀਤਾ।
ਆਵਨ ਜਾਣ ਸਾਸ ਨਹਿ ਦੇਈ।ਕੁੰਭਕ ਨਾਮ ਠਹਿਰਾਵਨ ਜੋਈ।੨੦੦।
ਚੌਵੀ ਵਾਰ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋ ਜਾਪੈ । ਕੁੰਭਕ ਟਿਕੈ ਪ੍ਰਾਣ ਜਬ ਆਪੈ।
ਰੇਚਕ ਸ੍ਵਾਸ ਉਤਾਰਨ ਜਾਨਾ। ਬਾਰਾਂ ਵਾਰ ਮੰਤ੍ਰ ਜਪ ਠਾਨਾ ॥੨੦੧॥

ਸਜੇ ਖੱਬੇ ਬਦਲੈ ਪ੍ਰਾਨੰ। ਖੁਲੈ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਇਸ ਬਿਧ ਜਾਨੰ।
ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰ ਪ੍ਰਾਨ ਠਹਿਰਾਵੈ। ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ਅਧਿਕ ਸੁਨਾਵੈ।੨੦੨।
ਦਰਸ਼ਨ ਮਿਲੈ ਜੋਤਿ ਕਾ ਤਾਹੀ। ਝਿਲ ਮਿਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਹੁਤ ਤਿਸ ਮਾਹੀ।
ਪੇਖ ਜੁਗੀਸਰ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵੈ। ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਜੋ ਇਵੈ ਕਮਾਵੈ ॥੨੦੩॥
ਧਿਆਨ ਅੰਗ ਖਸ਼ਟਮ ਹੈ ਸੁਨੀਏ। ਧੁਨ ਮੈ ਧਿਆਨ ਮੰਤ੍ਰ ਕੇ ਜਨੀਏ।
ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਹਾਨਾ।ਤਾਂ ਮੇਂ ਧਿਆਨ ਬਧੈ ਸੁਖ ਮਾਨਾ।੨੦੪।
ਦੋਹਿਰਾ–ਧਿਆਨ ਹੈ ਦੁਇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋ, ਬਿਸ਼ਨ ਸੋ ਬਾਹਜ ਧਿਆਨ।
ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਮੇਂ ਜੋਰਨਾ, ਅਨਹਦ ਅੰਤਰ ਗਿਆਨ ॥੨੦੫॥

– ਚੌਪਈ –

ਸ਼ਬਦ ਨਾਭੀ ਕੈ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰਾ। ਕੈ ਧਰਨੀ ਕੈ ਨਾਸਾਂ ਧਾਰਾ।
ਇਕ ਰਸ ਧੁਨੀ ਹੈ ਓਅੰਕਾਰਾ। ਅਨਹਦ ਖੁਲੈ ਜੋਤਿ ਦਿਦਾਰਾ।੨੦੬।
ਇਹੁ ਅੰਤਰ ਜੋਗੀਸਰ ਪੇਖੈ। ਧਿਆਨ ਦਸਮ ਦਰ ਪੇਖ ਵਿਸੇਖੈ।
ਧਿਆਨ ਮੂਰਤੀ ਬਾਹਜ ਜਾਨਾ। ਸ਼ਬਦ ਅਨਾਹਦ ਅੰਤਰ ਮਾਨਾ।੨੦੭
ਸਾਤਮ ਅੰਗ ਧਾਰਨਾ ਕਹੀਏ। ਰੁਕਾਵਟ ਸੰਕਲਪ ਉਠੈ ਜੋ ਦਹੀਏ।
ਸੰਕਲਪ ਹਟਾਇ ਪੁਨਹਿ ਪੁਨ ਜੋਰਾ। ਧਿਆਨ ਵੀਚੋਂ ਨਹਿ ਤੋੜਤ ਭੋਰਾ।
ਜਬ ਠਹਿਰਹਿ ਮਨ ਹੋਇ ਅਚੱਲਾ। ਅਸ਼ਟਮ ਅੰਗ ਸਮਾਧ ਅਟੱਲਾ।
ਦੋਇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਮਾਧ ਪਛਾਨੋ। ਸਾਵਿਕਲਪ ਨਿਰਕਲਪੰ ਮਾਨੋ ॥੨੦੯।
ਦੋਹਿਰਾ–ਧਿਆਤਾ ਧਿਆਨ ਸੋ ਧੇਇ ਜੋ, ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਇ।
ਸਾ ਵਿਕਲਪ ਸਾਮਾਧ ਹੈ, ਜੀਉ ਭੇਦ ਤਿਸ ਆਇ ॥੨੧੦॥

– ਚੌਪਈ –

ਭਿੰਨ ਆਪ ਨਹਿ ਜੋਈ ਜਾਨੈ। ਧਿਆਨ ਭਿੰਨ ਨਹਿ ਆਪੌ ਮਾਨੈ।
ਧੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸਭ ਰੂਪ ਪਛਾਨਾ।ਨਿਰ ਵਿਕਲਪ ਸਮਾਧ ਇਹੁ ਮਾਨਾ।੨੧੧।
ਬ੍ਰਿਤੀ ਇਸਥਿਤ ਯੋਗ ਮੇਂ ਹੋਈ। ਲੇਵੈ ਰਸ ਜੋਗਾ ਨੰਦ ਸੋਈ।
ਉਤਰਹਿ ਬ੍ਰਿਤ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਵੈ।ਹਠ ਯੋਗ ਤੇ ਮਨਹਿ ਟਿਕਾਵੈ।੨੧੨।

ਹੇਤਿ ਕਲਿਆਨ ਪਿਛਲੇ ਜੁਗ ਮਾਹੀ।ਅਬ ਏਹੁ ਹੋਵਤ ਨਹਿ ਸੁਖ ਪਾਹੀ।
ਰੋਗੀ ਤਨ ਹ੍ਵੈ ਬਿਘਨ ਪਵੰਤੇ। ਜੇ ਕਰ ਸਾਕਹੁ ਕਰੋ ਇਵੰਤੇ ॥੨੧੩॥
ਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀਰਤਨ ਗਾਈਐ। ਐਸਾ ਯੋਗ ਕਲਿ ਮੇਂ ਸੁਖ ਦਾਈਐ।
ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮ ਕੋਇ ਨ ਧਰਮਾ। ਮੈਂ ਅਜਮਾਏ ਕਰ ਸਭ ਕਰਮਾ ॥
ਸੁਣ ਕੈ ਦਿਦਾਰ ਸਿੰਘ ਪਗ ਪਰਿਓ। ਨਾਮ ਏਕੰਕਾਰ ਉਰਿ ਧਰਿਓ।
ਲਿਵ ਸੁਖੈਨ ਹਰਿ ਰੂਪ ਮੰਝਾਰੀ।ਲਾਈ ਸਦਾ ਵਿਰਾਗ ਕੋ ਧਾਰੀ।੨੧੫।

(੭) ਬੀ. ਏ. ਭਾਈ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਭਗਤਿ ਜੋਗ ਮੋਹਿ ਬਖਸੀਐ, ਚਾਹਿਤ ਨਿਸ ਦਿਨ ਮਾਹਿ।
ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ ਦਾਸ ਤੇ, ਦਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਹਿ ॥੨੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

– ਚੌਪਈ –

ਭਗਤਿ ਜੋਗ ਕੋ ਚਾਹਿਤ ਭਾਈ। ਧਾਰਨ ਕੀਜੈ ਦੇਹੁ ਸੁਣਾਈ।
ਅਸ਼ਟ ਅੰਗ ਹੈ ਇਸ ਕੇ ਪੂਰੇ। ਸੁਨੀਏ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਸਿੱਖ ਰੂਰੇ।੨੧੭।
ਪਹਿਲਾਂ ਯਮ ਮਨ ਰਾਖੋ ਨੀਵਾ। ਅਪਨੇ ਗੁਣ ਨਿਰਮਾਨ ਰਹੀਵਾ।
ਦੂਜਾ ਨੇਮ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਜਾਵੈ। ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਮਿਲ ਕੇ ਗਾਵੈ।੨੧੮।
ਪੜਨ ਯੋਗ ਜੇ ਹੋਵਹਿ ਆਪੇ। ਪੜੈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਿਯਮ ਕੋ ਥਾਪੇ।
ਸੁਨਨ ਸ਼ਕਤਿ ਜੇ ਹੋਵੈ ਸੁਨਹੀ। ਇਕ ਮਨ ਹੋਇ ਰਿਦੈ ਮੇਂ ਗੁਨਹੀ।੨੧੯।
ਤੀਜਾ ਦੇਸ ਇਕੰਤ ਕੋ ਜਾਨੈ। ਸਰਬ ਬੀਚ ਇਕ ਹਰਿ ਗੁਰ ਮਾਨੈ।
ਚੌਥਾ ਆਸਨ ਚਿਤ ਪਛਾਨਹੁ।ਗੋਬਿੰਦ ਮੇਂ ਥਿਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਆਨਹੁ।੨੨੦।
ਪੰਚਮ ਪ੍ਰਾਣਾ ਯਾਮ ਕੋ ਜਾਨੋ। ਰੇਚਕ ਪੂਰਕ ਕੁੰਭਕ ਮਾਨੋ।
ਪੂਰਕ ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਜੋ ਸੁਨਹੀ।ਖਿੱਚ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਮਝੈ ਪੁਨ ਪੁਨ ਹੀ।੨੨੧।
ਕੁੰਭਕ ਕਰ ਅਭਿਆਸ ਟਿਕਾਵੈ। ਸਦਾ ਅਡੋਲ ਮਨ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਵੈ।
ਰੇਚਕ ਜੋ ਗੁਰ ਤਿਆਗੋ ਭਾਖੈ। ਸਰਬ ਬਿਕਾਰ ਹੰਗਤਾ ਨਾਖੈ ॥੨੨੨॥
ਖਸ਼ਟਮ ਧਿਆਨ ਗੁਰ ਬਚਨ ਪਛਾਨੈ।ਪੜਤ ਸੁਨਤ ਮਨ ਅਰਥ ਮੇਂ ਆਨੈ।

ਫੁਰਨ ਸੰਕਲਪ ਦੇਇ ਨਹਿ ਕੋਈ।ਕਰ ਅਡੋਲ ਰਿਦ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋਈ।੨੨੩।
ਧਾਰਨਾ ਸਪਤਮ ਅਹੈ ਸੁਜਾਨਾ। ਮਨ ਸੰਕਲਪ ਵਿਖੈ ਚਹਿ ਜਾਨਾ।
ਫਿਰ ਮਨ ਰੋਕ ਸ਼ਬਦ ਮੇਂ ਲਾਈ। ਵਾਰ ਵਾਰ ਮੋੜੇ ਰਸ ਆਈ।੨੨੪।
ਸਮਾਧ ਅਸ਼ਟਮੋ ਅੰਗ ਪਛਾਨੋ। ਮਨ ਟਿਕ ਹੈ ਜਬ ਘੜੀ ਦੋ ਜਾਨੋ।
ਹੋਤ ਸਮਾਧ ਸਹਿਜ ਨਿਰਧਾਰਾ। ਪਾਵੈ ਆਨੰਦ ਹਰੀ ਦੀਦਾਰਾ।੨੨੫।
ਸ਼ਬਦ ਸੰਗ ਮਨ ਮਿਲਿਓ ਜਬਹੀ। ਤਨ ਮਨ ਰੋਕ ਵਧਾਵੈ ਤਬਹੀ।
ਆਠ ਪਹਰ ਜਬ ਟਿਕੀ ਸਮਾਧੀ।ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਨਹਿ ਭੂਲੈ ਸਾਧੀ।੨੨੬।
ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਆਪਾ ਨਾਸੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸੈ।
ਮਿਲ ਕੇ ਹੋਵੈ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪਾ। ਅਕਥ ਆਨੰਦ ਰਸ ਮਾਹਿ ਅਨੂਪਾ।੨੨੭।
ਅਨਹਦ ਨਾਮ ਅਖੰਡ ਆਨੰਤਾ। ਅਨਹਤ ਰੂਪ ਮਿਲੈ ਭਗਵੰਤਾ।
ਸ੍ਵੈ ਅਨਭਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਚਰਜਾ। ਫਿਰਨਾ ਅੰਤ ਨਹੀ ਉਪਰਜਾ॥੨੨੮॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਲ ਖਾਲਸ ਹੋਈ। ਮਨ ਜੀਤੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲੋਈ।
ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਭੇਦ ਬਿਨਾਸੈ। ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਅਚੁਤ ਪ੍ਰਕਾਸੈ॥੨੨੯॥
ਗੁਰੂ ਸਿੱਖ ਇਕ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰਾ। ਜੀਵ ਈਸ ਕੋ ਭੇਦ ਬਿਦਾਰਾ।
ਨਹਿ ਸੰਖ ਚਕ੍ਰ ਨਹਿ ਗਦਾ ਤੇ ਪਦਮਾ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਏਕੋ ਸੁਖ*ਸਦਮਾ॥
ਸੁਣ ਕੇ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਲਿਵਲਾਈ। ਘਰ ਮੇਂ ਗ੍ਰਿਸਤ ਰਹਿ ਨਾਮ ਧਿਆਈ।
ਆਠੋ ਪਹਰ ਕਰ ਭਗਤ ਪ੍ਰੇਮਾ।ਜਪੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇਵਤ †ਖੇਮਾ।੨੩੧।

(੮) ਸ੍ਰੀ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਾਪੀਉ ਵਾਚ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਨਉ ਬਿਧ ਭਗਤਿ ਅਕਾਲ ਕੀ, ਉਚਰੋ ਸੰਤ ਦਿਆਲ।
ਮਨ ਭਗਤੀ ਮੇਂ ਜੁੜ ਰਹੇ, ਏਹੁ ਵਰ ਦੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ॥੨੩੨॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀਉ ਵਾਚ॥ – ਚੌਪਈ –

[੧]ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ। ਮਿਲ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਉਮਰ ਗੁਜਰਨੀ।
[੨]ਦੂਜੀ ਇਤਿਹਾਸ ਹਰੀ ਗੁਰ ਸੁਣੀਏ।ਮਨ ਏਕਾਗਰ ਰਾਖੋ ਗੁਨੀਏ।੨੩੩।

*ਘਰ। †ਕਲਿਆਨ।

[੩]ਸਤਿਗੁਰ ਧਿਆਨ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰੈ। ਪਦ ਅਰਬਿੰਦ ਮਨ ਭੌਰ ਵਿਚਾਰੈ।
[੪]ਚੌਥੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਗੁਣ ਗਾਵਨ।ਗਾਵਤ ਪੁਲਕਾਵਲ ਤਨ ਆਵਨ।੨੩੪
[੫]ਮਨ ਸਮ ਕਰ ਦਮ ਇੰਦ੍ਰੇ ਕੀਨੇ। ਸੁਰਗ ਚਾਹ ਕੇ ਕਰਮ ਤਜੀਨੇ।
[੬]ਪਰ ਕੇ ਦੋਖ ਨ ਮਨ ਮੇਂ ਧਾਰੈ।ਹਾਣ ਲਾਭ ਜਗ ਸਮਤਾ ਵਾਰੈ।੨੩੫।
ਛਲ ਬਿਨ ਰਹੈ ਹਰਖ ਤਜ ਸੋਕਾ। [੭]ਸਤਵੀਂ ਬਿਧ ਭਗਤੀ ਹਰਿ ਲੋਕਾ।
[੮]ਨਿਹਚਾ ਪੱਕਾ ਰਾਖੈ ਸਦਹੀ।ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਵਲੋਂ ਡੋਲ ਨ ਕਦਹੀ।੨੩੬।
[੯]ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸਭੈ ਕੋ ਜਾਨੈ। ਬਿਆਪਕ ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਪਛਾਨੈ।
ਭਗਤਿ ਕਰਤ ਮਾਯਾ ਨਹਿ ਮੋਹੈ। ਹਰਿ ਕੇ ਰੰਗ ਰਚਿਯੋ ਮਨ ਸੋਹੈ।੨੩੭।
ਇਹ ਨਵ ਬਿਧ ਕੀ ਭਗਤਿ ਬਖਾਨੀ। ਇਕ ਧਾਰੇ ਉਧਰੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਨੀ।
ਕੁਲਾਂ ਸਹਿਤ ਭਵ ਸਾਗਰ ਤਰੈ। ਸੰਗ ਸਮੂੰਹ ਪ੍ਰੇਮੀ ਉਧਰੈ॥੨੩੮॥
ਸੁਣ ਕੈ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਹਰਿ ਜਾਪੀ। ਸੇਵਾ ਸੰਗਤਿ ਰਿਦੇ ਸਿੰਞਾਪੀ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਮੰਤਰ ਧਾਰਾ। ਜਿਸ ਤੇ ਪਾਈਐ ਏਕੰਕਾਰਾ॥੨੩੯॥
ਸੰਤ ਦੀਆ ਵਰ ਦਾਨੰ ਏਹੀ। ਚੇਤੇ ਕਰਤਾਰ ਆਵੈ ਸੁ ਸੁਨੇਹੀ।
ਸਭ ਜਗ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਪਾਵੈ।ਆਵਨ ਸਫਲਾ ਜਨਮ ਕਰਾਵੈ।੨੪੦।

(੯) ਭਾਈ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਭਗਤਿ ਗਿਆਰਾਂ ਤਰਹਿ ਕੀ, ਮੋਹਿ ਸੁਣਨੇ ਕਾ ਚਾਇ।
ਧਾਰੋਂ ਤੁਮਰੀ ਦਯਾ ਤੇ, ਪਾਵੋਂ ਸੁਖ, ਦੁਖ ਜਾਇ॥ ੨੪੧॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀਉ ਵਾਚ॥
– ਚੌਪਈ –

ਗਿਆਰਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਏਹਾ। ਸੁਣਹੋ ਗੁਰਮੁਖ ਤੋਹਿ ਸੁਣੇਹਾ।
ਮਹੱਤ ਸੇਵਾ ਇਕ ਪਹਿਲੀ ਗਾਈ।ਹਰੀਭਗਤਿ ਬਡਟਹਿਲ ਕਮਾਈ।੨੪੨।
ਦਯਾ ਕਾ ਪਾਤ੍ਰ ਹੋਵਨ ਦੂਜੀ। ਸੰਤ ਫਲੈ ਜਿਮ ਐਸੇ ਪੂਜੀ।
ਸਰਧਾ ਤੀਜੀ ਭਗਤਿ ਪਛਾਨੋ। ਨਿਸਚਾ ਗੁਰੂ ਵਾਕ ਮੇਂ ਆਨੋ॥੨੪੩॥
ਨਵਧਾ ਚੌਥੀ ਸਾਧਨ ਅਪਰਾ। [੧]ਸਰਵਨ [੨]ਸਿਮਰਨ [੩]ਕੀਰਤ ਥਪਰਾ।

[੪]ਪਾਦ ਸੇਵ [੫]ਅਰਚਾ ਬਨ [੬]ਦਾਸਾ।[੭]ਸਖਾ ਹਰੀ [੮]ਬੰਦ [੯]ਅਰਪਹੁ ਪਾਸਾ॥
ਪੰਚਮੀ ਪ੍ਰੇਮ ਅੰਕੁਰ ਉਤਪਾਤੀ। ਪਰਾ ਫਲ ਹੋਵਨ ਬਖਿਆਤੀ।
ਨੇਹੁ ਅੰਕੂਰ ਰਿਦੇ ਪ੍ਰਗਟੈ ਹੈ। ਜਗਤ ਮੋਹ, ਮਨ ਤੇ ਨਸ ਜੈ ਹੈ।੨੪੫।
ਛੇਵੀਂ ਸਰੂਪਾਧਿ ਗਤੀ ਪਹਿਚਾਨੋ। ਸ੍ਰੀਰ ਤੇ ਭਿੰਨ ਸਚਾ ਰਿਦ ਮਾਨੋ।
ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਅਖੰਡ ਅਪਾਰਾ। ਤਨ ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਜੜ ਆਕਾਰਾ।੨੪੬।
ਸਤਵੀਂ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤਿ ਬ੍ਰਿਧੀ ਨਾਮਾ। ਸਰੂਪ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਆਨਾ।
ਅਠਵੀਂ ਭਗਤਿ ਹਰੀ ਸਾਖਯਾਤਾ।ਸਰਗੁਣ ਨਿਰਗੁਣ ਏਕੋ ਜਾਤਾ।੨੪੭।
ਨੌਵੀਂ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਧਰਮ ਨਿਸਚਾ। ਦਰਸ ਵਾਲੇ ਕੀ ਸੇਵ ਮੇਂ ਪਰਚਾ।
ਅੰਗ ਸਫਲ ਤਾਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਐਸੇ ਮੇਲ ਤਨ ਮਨ ਯੁਤ ਪ੍ਰੀਤੀ।੨੪੮।
ਦਸਵੀਂ ਤਦ ਗੁਣ ਸਾਲ ਹੁਵੀਜੈ। ਹਰਿ ਜਨ ਸੇ ਗੁਣ ਘਰ ਰਿਦ ਥੀਜੈ।
ਐਸੇ ਗੁਣ ਹਰਿ ਸੇ ਜਬ ਹੋਵੈ। ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ ਸੋਈ ਜੋਵੈ॥੨੪੯॥
ਗਿਆਰਵੀਂ ਭਗਤ ਨਾਮ ਸੁਣ ਮੀਤਾ। ਪ੍ਰੇਮ ਪਰਮ ਅਵਧੀ ਰਖ ਚੀਤਾ।
ਵਿਛੋੜਾ ਨਹੀ ਚਾਹੇ ਮਨ ਮਾਹੀ।ਦਰਸ਼ਨ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਰਹੈ ਸਮਾਹੀ।੨੫੦।
ਮਰਨਾ ਹਰੀ ਵਿਛੋੜਾ ਜਾਨੈ। ਜੀਵਨ ਮੇਲ ਏਕ ਰਸ ਠਾਨੈ।
ਮਿਲੈ ਰੂਪ ਮੇਂ ਸਿੰਧ ਸਮਾਨਾ। ਨਦੀਆਂ ਹੋ ਕੈ ਰੂਪ ਮਿਲਾਨਾ।੨੫੧।
ਜੀਉ ਭਾਵ ਨਾਸੈ ਖਿਨ ਤਾਹੀ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ ਬਿਰਤਾ ਪਾਹੀ।
ਆਤਮਾ ਦ੍ਰਵੈ ਗੁਰ ਲਿਵ ਲਾਈ।ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੋਇ ਦ੍ਵੈਤ ਨਸਾਈ॥੨੫੨॥
ਸੁਣ ਕੈ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਹਰਿ ਭਗਤਾ। ਕ੍ਰਿਤ ਕਰੈ ਲੰਗਰ ਹਿਤ ਪਗਤਾ।
ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ ਮੇਂ ਟਿਕਨਾ ਚਾਹੈ। ਸੁਖ ਰੂਪ ਜੋ ਦੁਖ ਕੋ ਢਾਹੈ॥੨੫੩॥
ਸੰਤ ਇਤਨੇ ਜਬ ਬਚਨ ਸੁਣਾਏ। ਬੈਠੇ ਜੇ ਸਭ ਧਿਆਨ ਥਿਰਾਏ।
ਆਪ ਸੰਤ ਨਿਜ ਆਨੰਦ ਮਾਹੀ। ਟਿਕੇ ਅਬੋਲ ਬੋਲ ਇਕ ਤਾਹੀ।੨੫੪।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਿਧ, ਤਿਆਗ ਯੋਗ, ਕਰਣ ਯੋਗ,
ਗੁਰ ਮੰਤਰ ਅਰਥ, ਸੇਵਾ, ਹਠ ਯੋਗ, ਭਗਤ ਯੋਗ, ਨੌ ਬਿਧ ਤੇ
ਗਿਆਰਾਂ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਤ੍ਰਿਤਾਲੀਵਾਂ ਧਿਆਇ ॥੪੩॥

ਕਰਣਾਦ ਨੀਤੀ, ਗਿਆਨ ਸਮਗ੍ਰੀ, ਰਤਨ ਸਿਧੀ ਨਿਧੀ ਰਿਧੀ, ਸਮਾਧਿ ਫਲ, ਅਗਿਆਨ ਦੁਖ, ਪਾਪ ਬਿਘਨ, ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਜਾਪਕ ਬਿਘਨ, ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ

ਦੋਹਿਰਾ–ਸਤਿਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ, ਰਿਦੇ ਵਸਾਈਐ ਮੀਤ।
ਜਿਸ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮਨ ਕਵਲ ਜਿਉਂ, ਬਿਗਸੈ ਸੂਰਜ ਰੀਤ ॥੧॥

– ਚੌਪਈ –

ਸੰਤ ਪਹਿਰ ਰਾਤੀਂ ਰਹਿ ਜਾਗੇ। ਕਰ ਇਸ਼ਨਾਨ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਾਗੇ।
ਦਿਨ ਚੜੇ ਕਰ ਗੁਰੂ ਦੀਦਾਰੇ। ਨਿਤ ਨੇਮ ਕਰ ਅਚਾ ਅਹਾਰੇ ॥੨॥
ਫਿਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਾ। ਬੈਠ ਆਨੰਦ ਮੇਂ ਦੇਤ ਹੁਲਾਸਾ।
ਸੰਤ ਕੇਸੋ ਦਾਸ ਇਕ ਪਿਆਰਾ। ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਆਨੰਦ ਅਪਾਰਾ ॥੩॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇਸਵ ਹਰਿ ਭਇਓ। ਰਹਿਤ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਮੇਂ ਸੁਖ ਲਇਓ।
ਨਿਸ ਦਿਨ ਸੁਖਮਨੀ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਰਰੈ। ਨਾਮ ਜਪਣ ਬਿਨ ਬਾਤ ਨ ਕਰੈ।੪।
ਤਿਸ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਪਾਸ ਉਚਾਰੀ। ਅਪਨੀ ਬਿਨਤੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰੀ।
ਆਤਮ ਪਦ ਜਿਹ ਕੋ ਅਭਿਲਾਖਾ। ਅਧਿਕ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਤ ਕਰਹਿ ਭਾਖਾ।੫।

(੧੦) ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਕੇਸਵ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਕਰਣਾ ਮੈਤ੍ਰੀ ਮੁਦਤਾ, ਅਵਰ ਅਪੇਖਿਆ ਜੋਇ।
ਇਨ ਕੇ ਰੂਪ ਬਖਾਨੀਏ, ਧਾਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਸੋਇ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

– ਚੌਪਈ –

ਗੁਰ ਕੇ ਦਾਸ ਕੇਸਵ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ। ਧੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤੁਮ ਹਿਤ ਉਪਕਾਰੇ।
ਇਨ ਕੇ ਲਖਣ ਏਹੀ ਜਾਨੋ। ਸਿਮਰਤ ਨਾਮ ਤੁਮ ਰਿਦ ਮੇਂ ਆਨੋ ॥੭॥

ਦੁਖੀ ਹੋਇ ਜੋ ਅੰਨ ਬਸਨ ਤੇ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ਨ ਜਿਸ ਮੰਗਨ ਤੇ।
ਤਾਂ ਪਰ ਮਨ ਤਨ ਬਾਨੀ ਸੰਗਾ। ਕਰਣੀ ਕਿਰਪਾ ਢਲ ਕੇ *ਅੰਗਾ।੮।
ਯਥਾ ਸ਼ਕਤ ਤਿਹ ਮਦਦ ਕਰੈ। 'ਕਰੁਣਾ' ਇਸ ਕੋ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਉਚਰੈ।
ਮਿਤ੍ਰ ਕੇ ਜਿਮ ਹੋਇ ਪਦਾਰਥ। ਹੋਇ ਆਨੰਦ ਨਿਹਾਰ ਜਥਾਰਥ ॥੯॥
ਤੈਸੇ ਸਭ ਕੇ ਪੁੰਨ ਨਿਹਾਰੀ। ਈਰਖਾ ਤਿਆਗੇ 'ਮੈਤ੍ਰੀ' ਧਾਰੀ।
ਮਿਤ੍ਰ ਵਜੀਰ ਬਣੇ ਜਿਮ ਖੁਸ਼ੀ। ਤੈਸੇ ਸਭ ਕੋ ਪਿਖ ਹਿਤ ਬਸੀ ॥੧੦॥
ਸੁਖੀ ਪੇਖ ਜਿਮ ਆਪ ਅਨੰਦਾ। ਇਮ ਸਭ ਸੁਖੀ ਚਾਹੀਏ ਬੰਦਾ।
ਕਿਸੇ ਸੁਖੀ ਪਿਖ ਨਹੀਂ ਸੜਾਵੈ। ਸੁਖੀ ਪੇਖ ਸੁਖ ਮਨ ਮੇਂ ਪਾਵੈ ॥੧੧॥
ਐਸਾ ਗੁਣ ਜਿਹ ਦੀਨ ਅਕਾਲੰ। 'ਮੁਦਤਾ' ਤਿਹ ਹਿਰਦੇ ਕਰ ਆਲੰ।
'ਅਪੇਖਿਯਾ' ਪਾਪ ਜੋ ਕਰਣੇ ਹਾਰੇ। ਕਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਹਟੈ ਨ ਟਾਰੇ ॥੧੨॥
ਬਾਣੀ ਤੇ ਤਹਿ ਬੁਰਾ ਨ ਭਾਖੈ। ਮਨ ਕਾ ਮੇਲ ਨ ਤਾਂ ਸੇ ਰਾਖੈ।
ਤਿਆਗਨ ਤਾਂਕੋ ਬੋਲਨਿ ਬੈਹਨਾ।ਨਾਮ ਉਪੇਖਿਆ ਤਾਂ ਕੋ ਕੈਹਨਾ।੧੩।
ਸੰਤ ਕੇਸਵ ਹਰਿ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਸੰਨੇ। ਪਕੜੇ ਚਹਿ ਸੰਤ ਚਰਨਨਿ ਮੰਨ।
ਸੰਤ ਹਟਾਏ ਕੇਸਵ ਹਰੀ। ਆਯੋ ਆਨੰਦ ਅਕੱਥ ਤਿਹ ਘਰੀ ॥੧੪।
ਕੇਵਲ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਨ ਜਿਹ ਲਾਗੀ। ਨੀਂਦ ਭੂਖ ਹੈ ਤਨ ਤੇ ਭਾਗੀ।
ਕਰਤੇ ਰਹੈ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਸਦਾ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕੀ ਜਦ ਹੀ ਕਦਾ ॥੧੫॥
ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਦ ਕਰੈਂ ਜਾਪਾ। ਅਪਨੇ ਰੰਗ ਮਸਤ ਮਨ ਰਾਪਾ।
ਭੇਦ ਬਿਨਾਸ ਮਾਯਾ ਨਿਜ ਆਤਮ।ਬਿਆਪਕ ਜੋਤ ਲਖੀ ਬ੍ਰਹਮਾਤਮ॥
ਗਏ ਅਲੋਪ ਹੋਇ ਰਸ ਭੀਨੇ। ਤਨ ਤਜ ਬੇ ਮਲੂਮ ਪ੍ਰਬੀਨੇ।
ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਘਰ ਅਚੱਲ ਬਿਰਾਏ।ਆਵਨ ਜਾਨੁ ਕੋ ਝਗਰੁ ਮਿਟਾਏ।੧੭।
ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਿਖਾਯੋ। ਮੈਂ ਭੂਲਿਓ ਤਿਨ ਆਣ ਜਗਾਯੋ।
ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੰਘ ਕੀ ਪਦਵੀ ਪਾਈ।ਵਿਚਰੈ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਸਤਿ ਸੰਗ ਥਾਈ ॥੧੮।
ਬਾਣੀ ਪਢਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਮਗਨਾ। ਮਿਲੇ ਆਣ ਰਾਤੀਂ ਕੁੰਦ ਰਦਨਾ।

*ਰਿਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕੇ।

ਹਰਿ ਜੀ ਦਾਸ ਭਏ ਇਕ ਰੂਪਾ। ਕੇਸਵ ਹਰੀ ਕਾ ਦਰਸ ਅਨੂਪਾ।੧੯।

(੧੧) ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਥੇਦਾਰਉ ਵਾਚ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਸੰਤ ਗੁਰੂ ਕੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾਂ, ਬਿਨਤੀ ਦੋਇ ਕਰ ਜੋਰ।
ਨੀਤੀ ਸਿਖਯਾ ਦੀਜੀਏ, ਮੈਂ ਜਾਚਿਤ ਇਹੁ ਲੋਰ ॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀਉ ਵਾਚ॥

—ਚੌਪਈ—

ਜਿਨ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਨਾਮ ਬਿਸਾਰਾ। ਤਿਹ ਮਨ ਮੈਲ ਨ ਕਰਿ ਉਚਾਰਾ।
ਭਾਣਾ ਮੰਨੇ ਨੀਤੀ ਚੰਗੀ। ਜਨਮ ਜਨਮ ਦੁਖ ਮਿਟੈ ਕੁਢੰਗੀ ॥੨੧॥
ਹਉਮੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਪੁ ਮਾਰੈ। ਮਿਲਣਾ ਜਨਮ ਫੇਰ ਨਹੀ ਧਾਰੈ।
ਹੋਇ ਅਚਿੰਤ ਰਿਦੇ ਲਿਵ ਲਾਈ। ਮਨ ਕੇ ਫੁਰਨੇ ਸਬਦੈ ਘਾਈ ॥੨੨॥
ਪੰਚ ਬਿਕਾਰ ਨਸੈਂ ਹਰਿ ਧਿਆਏ। ਨਾਮ ਜਪੈ ਨਹਿ ਕਾਲ ਡਰਾਏ।
ਸਰਬ ਰੈਣ ਹੋਇ ਜੀਵਤ ਮਰੀਐ।ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੀਐ।੨੩।
ਮਨ ਕੋ ਬਸ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਮਾਹੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰ ਟਿਕੈ ਸੁ ਤਾਂਹੀ।
ਕੀਰਤਨਿ ਤੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਜੁੜ ਜੈ ਹੈ। ਨਾਮ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਬਿਰਤਾ ਪੈ ਹੈ।੨੪।
ਸ੍ਵੈ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਪਾਰੀ। ਹੋਵਹਿ ਪ੍ਰਗਟ ਰੀਤ ਸੁਖਾਰੀ।
ਆਪਾ ਮੇਟ ਸ਼ਰਨ ਗੁਰ ਧਰੀਐ।ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਹਰਿ ਜੀ ਮੈ ਮਿਰੀਐ।੨੫।
ਦੁਨੀਆਂ ਨੀਤੀ ਸਭ ਏਹੁ ਜਾਨੋ। ਸ਼ਾਮ ਦਾਮ ਭੇਦ ਡੰਡ ਪਛਾਨੋ।
ਸ਼ਾਮੁ ਕਿਸੇ ਕੀ ਪੈ ਕੇ ਮੀਤਾ। ਲੈਣਾ ਕਾਰਜ ਕਰਾਇ ਸੁਖ ਰੀਤਾ॥੨੬॥
ਦਾਮ ਰੁਪਯੇ ਦੇ ਨਿਜ ਹਿਤਾ। ਕਰਨਾ ਬਿਹਾਰ ਜੋ ਚਾਹਿਤ ਚਿੱਤਾ।
ਭੇਦ ਪਾੜ ਕੇ ਇਕੋ ਵਾਲੇ। ਕਾਰਜ ਕਰ ਲੈਣਾ ਇਸ ਢਾਲੇ ॥੨੭॥
ਚੌਥਾ ਡੰਡ ਸੋ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲੈਈ। ਸਾਮੁਹਿ ਹੋਇ ਰਣ ਮੰਡੇ ਜਿਈ।
ਤਾਂਕੇ ਹਰਮਇ ਕੈ ਜੇਹਲ ਪਾਈ। ਲੈਣਾ ਧਨ ਵਾ ਕਾਜ ਕਰਾਈ ॥੨੮॥
ਤੈਸੇ ਮਨ ਗੁਰ ਸ਼ਰਣਾ ਮਝਾਰੀ। ਪਾਇ ਜੀਤੀਐ ਨੀਤੀ ਭਾਰੀ।
ਦਾਮਿ, ਮੁਕਤਿ ਹੋਵਹਿ ਇਸ ਦੇਈ। ਜੀਤੇ ਜੋ ਨਰ ਨੀਤਕ ਤੇਈ ॥੨੯॥

ਭੇਦ, ਇੰਦ੍ਰੇ ਭਿੰਨ ਰਖੀਜੈ। ਮਨ ਕਾ ਮੇਲ ਹੋਣ ਨਹਿ ਦੀਜੈ।
ਸ਼ਬਦੁ ਵਿਚਾਲੇ ਗੁਰ ਕਾ ਧਾਰੈ। ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਮਨ ਮੋਹਿ ਨਿਵਾਰੈ।੩੦।
ਭੇਦ, ਪਾਇ ਕੇ ਜੀਤ ਲਈਜੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮੰਤ੍ਰ ਜਪੀਜੈ।
ਕਦੇ ਕੁਸੰਗਤਿ ਮੇਲ ਨ ਕਰੈ। ਭੇਦ ਸੰਗ ਮਨ ਜੀਤਨ ਧਰੈ॥੩੧॥
ਦੰਡ, ਗਰਭ ਕੇ ਭੀਤਰ ਆਵਨ। ਚੌਰਾਸੀ ਲੱਖ ਜੋਨ ਭ੍ਰਮਾਵਨ।
ਜਨਮੈ ਕਸ਼ਟ, ਮਰਣ ਸਿਰ ਦੂਖਾ। ਦਿਖਾਵੈ ਏਸ ਮਿਲੇ ਗੁਰਮੁਖਾ।੩੨।
ਇਉਂ ਮਨ ਜੀਤ ਨੀਤ ਲੇਹੁ ਧਾਰੀ। ਬਾਕੀ ਨੀਤੀ ਜੋਇ ਵਿਚਾਰੀ।
ਮਨ ਚੰਚਲ ਚਿੰਤਾ ਮਨ ਬਾਸੈ। ਯਕੀਨ ਕਿਸੇ ਪਰ ਨਾ ਬਿਨ ਸਾਸੈ।੩੩
ਨੀਤੀ ਨਿਤ ਨੇਮ ਸਦ ਕਰੀਐ। ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਨ ਜੂਐ ਹਰੀਐ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਸਦਹੀ ਜਾਗੋ। ਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਲਿਵ ਮੇਂ ਲਾਗੋ॥੩੪॥
ਪਰ ਨਾਰੀ ਕੋ ਮੇਲ ਨ ਕਰਨਾ। ਨਿੰਦਕ ਕੇ ਸੰਗ ਨਾਹੀ ਫਿਰਨਾ।
ਕਪਟੀ ਪੁਰਖ ਸੰਗ ਨੇਹੁ ਨ ਕਰਿਓ। ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਧਾਰੀ ਸਿੰਘ ਨ ਅਰਿਓ।੩੫।
ਭਜਨ ਸਿਮਰਨ ਕੋ ਰਿਦੇ ਧਰੀਜੈ। ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇ ਫਲ ਹੀਨ ਲਖੀਜੈ।
ਵਿਦਿਆ ਕੋ ਅਭਿਆਸ ਕਰੀਜੈ। ਦੁਖੀ ਦੇਖ ਕੇ ਕਰੁਣਾ ਕੀਜੈ।੩੬॥
ਸ਼ਾਂਤੀ, ਖਿਮਾ, ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ, ਧਾਰੇ। ਤਾਂ ਕੋ ਕਦੇ ਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸਕਾਰੇ।
ਲੋਭੀ ਕੋ ਸੰਤੋਖ ਨ ਆਵੈ। ਕਾਮੀ ਕੋ ਜਤ ਰਹਿਣ ਨ ਭਾਵੈ॥੩੭॥
ਅੰਨ ਬਸਤਰ ਘਰ ਸੇਜ ਬਿਗਾਨੀ। ਨਾਰੀ ਪਰ ਕੀ ਤਜੈ ਸੁਜਾਨੀ।
ਹਰਿ ਪੂਜਨ ਜਿਹ ਠੌਰੈ ਨਾਹੀ। ਲੜਾਈ ਅਧਿਕ ਹੋਇ ਰਹੈ ਜਾਹੀ।੩੮।
ਅਪਨਾ ਬਚਨ ਨ ਮਾਨੈ ਕੋਈ। ਤਹਾਂ ਸੰਪਦਾ ਨਾਸੈ ਜੋਈ।
ਸ਼ੋਕ ਬਰਾਬਰ ਵੈਰੀ ਨਾਹੀ। ਭਗਤਿ ਬਰਾਬਰ ਸੁਖ ਨਾਂ ਕਾਹੀ॥੩੯॥
ਕੁਸ਼ਟੀ ਮਾਸ ਤਿਆਗੇ ਭਲਾ। ਤਾਪ ਚੜ੍ਹੇ ਘ੍ਰਿਤ ਖਾਇ ਨ ਤਲਾ।
ਪੀੜ ਵਿਖੇ ਨਹਿ ਭੋਜਨ ਜੇਵੈ। ਵੈਦੰਗੀ ਪੜ ਪਾਵੈ ਭੇਵੈ॥੪੦॥
ਭਲੇ ਕਰਮ ਮਹਿ ਆਲਸ ਤਿਆਗੈ। ਬੁਰੇ ਕਾਮ ਕੋ ਨੀਂਦ ਸਿਉਂ ਲਾਗੈ।
ਸੰਤੋਖੀ ਹੋਇ ਸਮਾ ਗੁਜਾਰੈ। ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸਤਿ ਸੰਗ ਧਾਰੈ॥੪੧॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਦਾਰਿਦ ਤਿਆਗੈ। ਮਿਲ ਸੰਗਤਿ ਸੋ ਕੀਰਤਨ ਪਾਗੈ।
ਨਾਮ, ਦਾਨ, ਇਸ਼ਨਾਨ, ਜੋ ਤੀਨੇ। ਕਰੈ ਸਦਾ ਸੁਖ ਰਹੈ ਪ੍ਰਬੀਨੇ।੪੨।
ਭੂਲ ਆਪਣੀ ਸੰਗਤਿ ਮਾਹੀ। ਮਨ ਬਿਕਾਰ ਤਜ ਲੇਹਿ ਬਖਸ਼ਾਹੀ।
ਪਰ ਜਸ ਸੁਣ ਨਹਿ ਸਾੜ ਕਰੀਜੈ।ਗੁਰ ਹਰਿ ਦਾਤ ਲਖ ਸੁਖੀ ਰਹੀਜੈ॥
ਜੇ ਵਡਿਆਈ ਚਾਹਿਤ ਰਿਦਾ। ਹਉਮੈ ਤਿਆਗ ਪਾਵੇ ਜਸ ਸਦਾ।
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਸੰਗਤਿ ਸੇਵਾ। ਕਰੈ ਜੋ ਪਾਵੈ ਇਤ ਉਤ ਮੇਵਾ॥੪੪॥
ਧਰਮ ਸਹਿਤ ਜੀਵਨ ਜਗ ਭਲਾ। ਬਿਨਾ ਧਰਮ ਜਿਊਣਾ ਹੈ ਅਫਲਾ।
ਬਾਣੀ ਰਸ ਮੇਂ ਭਿੱਜੀ ਬੋਲੈ। ਮਨ ਨਿਸਕਪਟ ਰਹੈ ਨਿਰਮੋਲੈ॥੪੫॥
ਗੁਰ ਕੋ ਆਪਾ ਬੇਚਨ ਕੀਜੈ। ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਕੋ ਕਛੂ ਕਹੀਜੈ।
ਨਿੰਦ ਕਰੈ ਤਾਂ ਗੁਰ ਨ ਤਿਆਗੈ।ਸਿਫਤ ਕਰੈ ਤਾਂ ਹਰਿ ਜਸ ਪਾਗੈ।੪੬।
ਬੁਧ ਏਹੁ ਕਰ ਪਰਉਪਕਾਰਾ। ਨਾਸੈ ਬੁਧ ਜੋ ਹਰਿ ਨ ਉਚਾਰਾ।
ਥੋੜਾ ਖਾਵੈ ਜੋ ਬੋਲੈ ਥੋਰਾ। ਥੋੜਾ ਸਮੈਂ ਸੁਰਤ ਸ਼ਬਦੈ ਜੋਰਾ॥੪੭॥
ਝਗਰਾ ਕਿਸੇ ਨ ਕਰੈ ਕਦਾਈ। ਅਮਲ ਕੋਇ ਬਿਨ ਅੰਨ ਨ ਲਾਈ।
ਅਕਾਲ ਸ਼ਰਣ ਸਭ ਭੈ ਜਗ ਨਾਸੈ। ਧਰਮ ਸਹਾਈ ਸਦਾ ਕਰਾਸੈ।੪੮।
ਕਾਲ ਸੀਸ ਪਰ ਖੜਾ ਪਛਾਨੈ। ਬੁਰਾ ਨ ਕਬਹੀ ਕਿਸੈ ਬਖਾਨੈ।
ਚਿੰਤਾ ਤਿਆਗ ਨਾਮ ਰਸ ਮਾਨੈ। ਦੁਰਜਨ ਸੰਗਤਿ ਭੂਲ ਨ ਠਾਨੈ।੪੯।
ਮੀਠਾ ਸਦਾ ਬੋਲਨ ਨਿਰਬਾਹੈ। ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰਿਯ ਬਚਨ ਉਮਾਹੈ।
ਊਚਾ ਹੰਕਾਰ ਕਾ ਵਾਕ ਨ ਕਹੈ। ਮਾਨ ਵਡਿਆਈ ਮੂਲ ਨ ਚਹੈ॥੫੦॥
ਸੁਖ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਮਾਹਿ ਜੋ ਸਾਰੇ। ਦੂਖ ਹੋਹਿ ਅੰਤੇ ਤਿਸ ਭਾਰੇ।
ਹਰਖ ਮਾਹਿ ਭੈ ਸ਼ੋਕ ਉਪੰਨਾ। ਧਨ ਮਾਹਿ ਭੈ ਰਾਜੇ ਮੰਨਾ॥੫੧॥
ਭੋਗਾਂ ਮੇਂ ਭੈ ਰੋਗ ਉਠੰਤੇ। ਜੈਤਿ ਮਾਹਿ ਭੈ ਸ਼ੱਤਰੂ ਅੰਤੇ।
ਦੇਹ ਵਿਖੈ ਭੈ ਕਾਲ ਸਦਾਈ। ਵਿਦਿਆ ਮੇਂ ਭੈ ਵਾਦ ਹਰਾਈ॥੫੨॥
ਤਪੀਏ ਭੈ ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਵਿਸ਼ੈ। ਭੈ ਸਭ ਦ੍ਵੈਤ ਵਿਖੇ ਹੈ ਬਸੈ।
ਨਿਰਭਉ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਹੈ ਏਕੋ। ਬਿਨ ਭੈ ਤਾਂਕੇ ਭਗਤ ਬਿਲੋਕੋ॥੫੩॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਕੋ ਭਜ ਸਦ ਭਾਈ। ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰੋ ਚਿਤ ਲਾਈ।
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਸਮੇਸੰ। ਰਾਖੈ ਲਾਜ ਅਕਾਲ ਹਮੇਸੰ ॥੫੪॥
ਨੀਤੀ ਸਾਚੀ ਸਭ ਸਿਰ ਮੌਰਾ। ਨਾਮ ਜਪੇ ਨਹਿ ਬੋਲੇ ਕੌਰਾ।
ਹਉਮੈ ਤਿਆਗ ਗੁਰੂ ਮਤ ਪਾਵੈ। ਆਪ ਤਰੇ ਸਭ ਲੋਕ ਤਰਾਵੈ ॥੫੫॥
ਸੁਣ ਕੈ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ। ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੰਤ ਚਰਨ ਮਨ ਬਾਨੀ।
ਚਾਟਿਨ ਜਿਹਬਾ ਸੋਂ ਚਹਿ ਚਰਨਾ। ਸੰਤ ਹਟਾਯਾ ਇਉਂ ਨਹਿ ਕਰਨਾ।੫੬
ਭਯੋ ਗਦ ਗਦ ਭੂਲਿਓ ਆਪਾ। ਜਨਮ ਸੁਰਬ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਅਰਾਪਾ।
ਸੰਤ ਆਪ ਕੇ ਕੰਠ ਲਗਾਯੋ। ਕਰਿਓ ਨਿਹਾਲ ਊਚਾ ਪਦ ਪਾਯੋ ॥੫੭॥
ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸਭ ਕਿਛ ਦੀਨਾ। ਬਿਹਾਰ ਨੀਤੀ ਮੇਂ ਨਿਪੁਨੰ ਕੀਨਾ।
ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਮੋਹਰੀ ਸਭਹੀ ਕਾ। ਗਿਆਨ ਸਿਖਾਯੋ ਅਪਨੈ ਜੀ ਕਾ ॥੫੮॥
ਕਥਾ ਦੂਸਰੀ ਕਮੇਟੀ ਮਾਂਹੀ। ਜੇਹਲ ਮੁਲਤਾਨ ਪੜਾਈ ਜਾਂਹੀ।
ਚਰਚਾ ਮੇਂ ਕੋ ਜੀਤੈ ਨਾਹੀ। ਭਗਤੀ ਅੰਗ ਰਿਦੇ ਅਧਿਕਾਹੀ ॥੫੯॥
ਸਿੰਘਨ ਸਾਥ ਸਦਾ ਰਹਿ ਮੇਲਾ। ਚਾਹਿਤ ਨਾਹੀਂ ਹੋਣ ਇਕੇਲਾ।
ਸੇਵਾ ਅਧਿਕ ਕਰਾਵਤ ਸਦਾ। ਗਿਆਨ ਅਖੰਡ ਮੇਂ ਇਸਥਿਤ ਤਦਾ॥

(੧੨) ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਡਰੋਲੀਉ ਵਾਚ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਗਿਆਨ ਸਮੱਗਰੀ ਨਦਰ ਤੇ, ਦੇਵਹੁ ਸੰਤ ਸੁਨਾਇ।
ਚੌਦਹਿ ਰਤਨ ਬਖਾਨੀਏ, ਮੋਹਿ ਸੁਨਣੇ ਕਾ ਚਾਇ ॥੬੧॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀਉ ਵਾਚ॥

– ਚੌਪਈ –

ਅਪਨੇ ਗੁਣ ਕੀ ਸਿਫਤ ਨ ਕਰਨੇ। ਧਰਮ ਨਿਜ ਜਸੂ ਹੇਤ ਨ ਬਰਨੇ।
ਦੁਖ ਕਿਸੇ ਨਹਿ ਜੀਵ ਕੋ ਦੇਨਾ। ਨਿਰਬਲ ਕਾ ਅਪਰਾਧ ਸਹਿ ਲੈਨਾ।੬੨।
ਅਕਟਲ ਰਹਿਣਾ ਨੀਤ ਪਿਆਰੇ। ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਵਾਰੇ।
ਜਲ ਮਾਟੀ ਤੇ ਤਨ ਸੁਧ ਕੀਜੈ। ਰਾਗ ਦੋਖ ਤਜ ਮਨ ਸੁਧ ਥੀਜੈ।੬੩।
ਮੁਕਤਿ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਦ੍ਰਿੜ ਭਰੋਸਾ। ਸੰਜਮ ਸਦਾ ਸਰੀਰ ਰਖੋਸਾ।

ਇੰਦਰੀ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਕਰ ਵੈਰਾਗਾ। ਨਿਰਹੰਕਾਰ ਹੋਇ ਬਡ ਭਾਗਾ ॥੬੪॥
ਜਨਮ ਮਰਨ ਜਰਾ ਰੋਗ ਜੋ ਦੂਖਾ। ਦੇਖ ਰੂਪ ਸਮਝੇ ਗੁਰਮੁਖਾ।
ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਮੋਹਿ ਤਿਆਗੇ। ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿ ਸੁਖ ਦੁਖ ਬੈਰਾਗੇ ॥੬੫॥
ਭਲੇਬੁਰੇ ਸੰਗ ਸਮਚਿਤ ਰਹਿਣਾ। ਹਰਿ ਬਿਨ ਤਯਾਗ ਇਕਮਨ ਹਰਿ ਗਹਿਣਾ।
ਚਿਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹਿਤ ਰਹੈ ਇਕਾਂਤੀ। ਬਾਹਰ ਮੁਖ ਜਨ ਤਿਆਗ ਸੰਗਾਤੀ॥
ਤੱਤਤ੍ਰੂ ਪਦਾਰਥ ਸੋਧਨ ਕਰਨਾ। ਮੁਕਤਿ ਸਰਬ ਸੇ ਊਚ ਬਿਚਰਨਾ।
ਬੀਸ ਗੁਣ ਏਹੁ ਗਿਆਨ ਸਮੱਗਰੀ। ਬਰਨੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਉਜੱਗਰੀ।੬੭।
ਚੌਦਹਿ ਰਤਨ ਅਬਹਿ ਸੁਣ ਲੀਜੈ। ਮਨੋਰਥ ਅਪਣਾ ਪੂਰਣ ਕੀਜੈ।
ਸ੍ਰੀ, ਮਣ, ਰੰਭਾ, ਅਮੀ, ਸ਼ਰਾਬਾ। ਸੰਖ, ਐਰਾਪਤ, ਵਿਖੰ ਹਿਸਾਬਾ।੬੮।
ਕਾਮਧੇਨ, ਸਸਿ, ਕਲਪਤਰੂ ਹੈ। ਧਨਖ, ਧਨੰਤਰ, ਬਾਜ ਪੂਰੂ ਹੈ।
ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਰਤਨ ਅਬ ਸੁਣੋ ਪਿਆਰੇ। ਚੌਦਾਂ ਗਿਣ ਕੇ ਲੇਹੁ ਨਿਹਾਰੇ।੬੯।

ਦੋਹਿਰਾ–ਸ੍ਰੀ ਭਗਤੀ ਕੋ ਜਾਨੀਏ, ਸ਼੍ਰਧਾ ਰੰਭਾ ਮਾਨ।
ਛਿਮਾ ਧੇਨ ਹੈਯ ਜੋਗ ਹੀ, ਧਨੰਤਰ ਸਾਸਤ ਜਾਨ ॥੭੦॥
ਅਭਿਆਸ ਕਲਪਤਰ ਹੋਯੋ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਿਖ ਸੋਇ।
ਨਾਮ ਸੁਧਾ ਸਤਸੰਗ ਗਜੁ, ਧਰਮ ਧਨਖ ਅਵਿਲੋਇ ॥੭੧॥
ਪ੍ਰੇਮ ਮਦ ਤੇ ਮਸਤ ਹੋਇ, ਸੰਖ ਸੁਸ਼ੀਲ ਸੁਭਾਇ।
ਕੌਸਤਕ ਮਣ ਸੀਤਲ ਭਈ, ਸ਼ਾਂਤਿ ਸਸੀ ਦਿਖਰਾਇ ॥੭੨॥

– ਚੌਪਈ –

ਸੰਤਾਂ ਕਿਹਾ ਏ ਰਤਨ ਲਖੀਜੈ। ਧਾਰ ਸੁਖੀ ਹੋਇ ਅਨ ਸੁਖ ਦੀਜੈ।
ਸੁਣ ਕੇ ਗੁਰੂਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਹਿਯੋ। ਕਿਰਪਾ ਹੋਇ ਆਪ ਕੀ ਚਹਯੋ ॥
ਸੰਤਾਂ ਸੇਵਾ ਹਿਤ ਇਸੁ ਲਾਯਾ। ਠਕੁਰ ਵਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਯਾ।
ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਤਹਿ ਆਏ। ਯਾਦਗਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਥਾਏ ।੭੪।
ਸਿਮਰੈ ਨਾਮ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਥੇਰਾ। ਰਾਜਸੀ ਠਾਟ ਰਖਤਿ ਬਹੁਤੇਰਾ।
ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਣਾ ਕਰੈ ਕਰਾਵੈ। ਸੋਹਿਣੀ ਅਵਾਜ ਸੰਗਤਿ ਮਨ ਭਾਵੈ।੭੫।

ਸੰਤਾਂ ਤੇ ਏਹੁ ਭੀ ਵਰੁਸਾਯਾ । ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਪ੍ਰੇਮ ਰਿਦ ਲਾਯਾ ।
ਠਕੁਰ ਵਾਲ ਹੀ ਰਹੈ ਸਦਾਈ । ਪ੍ਰਚਾਰ ਹਿਤ ਬਾਹਰ ਭੀ ਜਾਈ ॥੭੬॥
ਸਰਦਾਰਨ ਸੰਗ ਮੇਲ ਬਹੁ ਰਾਖੈ । ਤਿਨ ਕੇ ਕੋਠੀ ਰਹਿ ਪ੍ਰਿਮ ਚਾਖੈ ।
ਨਾਮੁ ਸੰਗ ਜਿਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਈ । ਜਹਾਂ ਜਾਇ ਤਹਿ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ॥੭੭॥
ਸੂਰਬੀਰ ਭੀ ਏਹੁ ਅਛੇਰਾ । ਬਣੈ ਜੰਗ ਤਊ ਕਰੈ ਨ ਦੇਰਾ ।
ਕਾਢੈ ਕਿਰਚਿ ਲੇਹਿ ਚਮਕਾਈ । ਬਹੁਤੇ ਸੱਤ੍ਰ ਗਿਨੈ ਨ ਕਾਈ ॥੭੮॥
ਸੰਤਾਂ ਸੰਗ ਅਤਿਅੰਤਿ ਪ੍ਰੀਤੀ । ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਸੁ ਸ਼ੁਧਾ ਲੀਤੀ ।
ਰਹਿਤ ਬਹਿਤ ਰਾਖੈ ਰੁਚ ਠਾਨੀ । ਭਲਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰੈ ਵਖਿਯਾਨੀ।੭੯।
ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ । ਇਸ ਸੇਵਕ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਭਾਈ ।
ਮਿਲ ਸੰਤਾਂ ਸੰਗ ਸੀਖੀ ਬਾਣੀ ਪਰਮ ਪਦੁ ਕੇ ਰਸ ਲਪਟਾਣੀ ॥੮੦॥
ਸੁਣੇ ਗਿਆਨ ਮਨ ਭੌਰਾ ਕੀਨਾ । ਅਰਥ ਸੁਗੰਧ ਪਾਇ ਲਿਵ ਲੀਨਾ ।
ਚੌਦਾਂ ਰਤਨ ਰਿਦੇ ਮੱਧ ਜੜੇ । ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਪੜੇ ॥੮੧॥
ਸੰਤ ਕੰਠ ਸੰਗ ਲਾਇ ਪਿਆਰਾ । ਕੀਆ ਅਨੰਦ ਜਾਣ ਅਧਿਕਾਰਾ ।
ਅਖੰਡ ਰੂਪ ਕੀ ਸੋਝੀ ਦੀਨੀ । ਜੀਤ ਬਿਕਾਰ ਲੇਹੁ ਤੁਮ ਚੀਨੀ ॥੮੨॥
ਭਯੋ ਨਿਹਾਲ ਸੰਤ ਸੰਗ ਪਾਈ । ਸਾਗਰ ਮਿਲ ਜਿਮ ਨਦੀ ਥਿਰਾਈ ।
ਪਰਉਪਕਾਰ ਸੰਤ ਜੀ ਤੇਰਾ । ਗਾਵਤ ਰਹੈ ਸਦਾ ਮਨ ਮੇਰਾ ॥੮੩॥

(੧੩) ਗਿਆਨੀ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਸਿੱਧ ਅਠਾਰਾਂ, ਨਿੱਧ ਨਵ, ਰਿੱਧੀ ਦੇਹੁ ਸੁਣਾਇ ।
ਬਿਨਤੀ ਮੇਰੀ ਮਾਨ ਕੇ, ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਸਮਝਾਇ ॥੮੪॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ–[੧]ਅਣਮਾ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹੋਇ ਕੈ, ਸਭ ਥਾਂ ਕਰੈ ਪ੍ਰਵੇਸ ।
[੨]ਮਹਿਮਾਂ ਤਨ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰ, ਬਾਵਨ ਜਿਉਂ ਬਡ ਵੇਸ ।੮੫।
[੩]ਗਰਮਾ ਸੂਖਮ ਹੋ ਬਲੀ, ਅੰਗਦ ਲਾਤ ਸਮਾਨ ।
[੪]ਲਘੁਮਾ ਭਾਰੀ ਤੇ ਬਣੇ, ਛੋਟਾ ਦੇਹਿ ਅਸਾਨ ॥੮੬॥

ਦੋਹਰਾ–[੫]ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਕਰੈ, ਜੋ ਇਛਾ ਹੋਇ ਚੀਜ ।
[੬]ਪ੍ਰਕਾਮ ਜਲ ਜਿਉ ਲੈ ਹੁਵੈ, ਲਖਤਾ ਮਨ ਕੀ ਬੀਜ ॥੮੭॥
[੭]ਈਸਤਾ ਇਛਾ ਆਪਣੀ, ਪ੍ਰੇਰਣ ਸਭ ਕਰ ਲੇਇ ।
[੮]ਬਸਤਾ ਜੋ ਕਾਮਨਾ ਭਈ, ਪੂਰਨ ਆਗਿਆ ਕੇਇ ॥੮੮॥
ਦੋਹਿਰਾ–ਅਸ਼ਟ ਸਿਧ ਏਹੁ ਮੁਖ ਹੈ, ਗੌਣ ਸੋ ਦਸ ਪਹਿਚਾਨ ।
ਜੋਗਾਭਿਆਸੀ ਗੌਣ ਮੁਖ, ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਧੀ ਜਾਨ ॥੮੯॥
[੯]ਅਨੁਰੂਮੀ ਤ੍ਰਿਖਾਦਿ ਖਟ, ਉਰਮੀ ਨਾਹਿ ਬਿਆਪਿ ।
[੧੦]ਦੂਰ ਸ੍ਰਵਣ ਦੂਰ ਬੈਠਿਆਂ, ਸਭ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਣ ਆਪ ॥੯੦॥
[੧੧]ਦੂਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੂਰ ਹੋਤ ਹੀ, ਸਭ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰੀ ਦੇਖ ।
[੧੨]ਮਨੋ ਬੇਗ ਮਨ ਫੁਰਨ ਤੇ, ਜਾਵੈ ਚਾਹਿ ਜਿ ਪੇਖ ॥੯੧॥
[੧੩]ਕਾਮ ਰੂਪ ਤੈਸਾ ਬਣੇ, ਜੈਸੀ ਰੂਪ ਹੋ ਚਾਹਿ ॥
[੧੪]ਪਰ ਕਾਂਇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪਰਿ, ਦੇਹ ਮੇਂ ਭੂਤ ਜਿਉਂ ਧਾਹਿ ॥੯੨॥
[੧੫]ਸੁਛੰਦ ਮ੍ਰਿਤੂ ਨਿਜ ਇੱਛ ਤੇ, ਦੇਹੀ ਦੇਵੈ ਛੋਰ ।
[੧੬]ਸੁਰ ਕਰੀੜਾ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿਧੀ, ਦੇਵ ਅਪੱਛਰਾਂ ਹੇਰ ॥੯੩॥
[੧੭]ਸੰਕਲਪ ਸਿਧ ਪੂਰਣ ਕਰੈ, ਰਿਦੈ ਮਨੋਰਥ ਜੋਇ ।
[੧੮]ਅਪ੍ਰਤਿਹਤ ਗਤ ਚਾਂਹਿ ਜਹਿ, ਜਾਵੇ ਝਟ ਪਟ ਸੋਇ ॥੯੪॥
ਸਿੱਧ ਅਠਾਰਾਂ ਏ ਭਈ, ਨਵ ਨਿਧੀ ਸੁਣ ਏਹੁ ।
ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਬਰਣਿਤ ਭਲੇ, ਜੇ ਇੱਛਾ ਇਨ ਲੇਹੁ ॥੯੫॥

– ਚੌਪਈ –

[੧]ਪਦਮ ਸ੍ਵਰਣ ਤੇ ਕਾਜ ਚਲਾਵੈ । ਧਰਮ ਮੰਦਰ ਕੋ ਨੀਕ ਬਨਾਵੈ ।
[੨]ਮਹਾਂ ਪਦਮ ਹੈ ਹੀਰੇ ਮੋਤੀ । ਉਤਮ ਕੋ ਦੇ ਦਾਨ ਮਨੌਤੀ ॥੯੬॥
[੩]ਮਕਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਸੰਗ ਹੇਤ ਘਨੇਰਾ । ਢਾਲ ਬੰਦੂਕ ਰਾਜੇ ਸੰਗ ਮੇਰਾ ।
[੪]ਕਛਪ ਸਮਾਨ ਸੰਕੋਚ ਬਿਹਾਰਾ । ਧਨ ਦਾਬੇ ਨਹਿ ਕਰ ਉਪਕਾਰਾ।੯੭।
[੫]ਮੁਕੰਦ ਬਾਜੇ ਰਾਗ ਗਵਈਏ । ਭੋਗ ਵੇਸਵਾ ਧਨ ਖਰਚਈਏ ।

[੬]ਕੁੰਦ ਵਡਿਆਈ ਚਾਹਿ ਘਨੇਰੀ। ਨਾਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਪ੍ਰੀਤ ਬਹੁਤੇਰੀ॥੯੮॥
[੭]ਨੀਲ ਬਗੀਚੇ ਲਾਇ ਫੁਲਵਾਰੀ। ਭੋਗੈ ਭੋਗ ਬਸਤ੍ਰ ਵਾਪਾਰੀ।
[੮]ਸੰਖ ਆਪ ਸਭ ਚੰਗਾ ਖਾਵੈ। ਪਰ ਕੋ ਮੈਲ ਕੁਚੈਲ ਪੈਨਾਵੈ॥੯੯॥
ਖਰਬ ਨਿਧ ਸਭ ਹੋਇ ਪਦਾਰਥ। ਪੂਰੇ ਅਪਨੇ ਈਹਾਂ ਸੁਆਰਥ।
ਇਕ ਹੈ ਔਰ ਵਿਧੀ ਨਉ ਨਿਧੀ।ਤਿਨ ਕੀ ਐਸੇ ਜਾਨਹੁ ਬਿਧੀ।੧੦੦
ਦੋਹਿਰਾ—ਅਸਨ, ਬਸਨ, ਭੂ, ਕਨਕ ਪੁਨ, ਦਾਸੀ, ਚੌਪ ਗੁਲਾਮ।
ਰਥਵਾਹੇ, ਹਿੰਡਾਏ ਜਾਨੀਏ, ਯੇ ਨਉ ਨਿਧ ਕੇ ਨਾਮ॥੧੦੧॥

– ਚੌਪਈ –

ਰਿਧੀ ਸੁਨਹੁ ਏਸ ਕੋ ਆਖੈ। ਛਿਲੇ ਕਾਢ ਕਰਤਾ ਅਭਿਲਾਖੈ।
ਮੋਰੇ ਅੰਨ ਨਿਖੂਟ ਨ ਜਾਈ। ਜਿਮ ਰੂਪੇ ਕੀ ਸਾਖੀ ਗਾਈ॥੧੦੨॥
ਭਾਈ ਰੂਪਾ ਭੋਜਨ ਲੇਈ। ਬਾਹਿਰ ਖੇਤ ਲੇ ਜਾਵਤ ਸੇਈ।
ਬਾਢਤ ਜਹਾਂ ਬ੍ਰਿਛ ਇਨ ਬੰਧੂ। ਭਾਈ ਰੂਪੇ ਕੋ ਪਿਤ ਸੰਧੂ॥੧੦੩॥
ਗੁਰ ਛੇਵੇਂ ਜਹਿ ਜੰਗ ਰਚਾਯਾ। ਦੋ ਸੌ ਤੁਰਕ ਭਗੌਲ ਹੋਇ ਆਯਾ।
ਭੁਖੇ ਭੋਜਨ ਖੋਸਨ ਚਾਹੈ। ਭਾਈ ਰੂਪੇ ਕਹਾ ਤਿਨ ਪਾਹੈ॥੧੦੪॥
ਪੰਗਤਿ ਲਾਇ ਬੈਠ ਸਭ ਜਈਐ। ਭੋਜਨ ਸਭ ਕੋ ਦੇਹ ਤੁਮ ਖਈਐ।
ਜੋ ਗੁਰ ਸਰ ਤੇ ਤੁਰਕ ਥੇ ਆਏ। ਪੰਗਤਿ ਲਾਇ ਬੈਠੇ ਹਰਿਖਾਏ।੧੦੫।
ਟੋਕਰੀ ਤੇ ਭਾਈ ਲੈ ਰੋਟੀ। ਦੀਨੀ ਖਵਾਇ ਸਭੈ ਬਿਨ ਤੋਟੀ।
ਰਜੇ ਸਭੈ ਲਾਹੌਰੈ ਆਏ। ਭਾਈ ਰੋਟੀਆਂ ਬਾਕੀ ਬਚਾਏ॥੧੦੬॥
ਆਣ ਪਿਤਾ ਅਰ ਸਗਰੇ ਬਾਢੀ। ਦੀਨ ਖਵਾਇ ਨ ਮੁਕੀਆਂ ਡ਼ਾਢੀ।
ਏ ਸਿਖਾਂ ਮੇਂ ਸੁਤੇ ਬਿਰਾਈ। ਰਿਧੀ ਆਣ ਲੋਕ ਤਰਸਾਈ॥੧੦੭॥
ਅਥਵਾ ਭਾਈ ਭਗਤੂ ਪ੍ਰੇਮੀ। ਖੇਤੀ ਗੁਰ ਘਰ ਕਰ ਨਿਤ ਨੇਮੀ।
ਹਾੜੀ ਬਾਢਤ ਸਿਖ ਪਿਆਰੇ। ਘ੍ਰਿਤ ਮਾਂਗਿਓ ਦੇਹੁ ਖਵਾਰੇ॥੧੦੮॥
ਬਪਾਰੀ ਫੇਰੂ ਆਵਤ ਹੇਰਾ। ਕੁੱਪੀ ਘ੍ਰਿਤ ਕੀ ਪੂਰ ਤਿਸ ਬੇਰਾ।
ਮਾਂਗੀ ਮੋਲ ਲੇਇ ਬਰਤਾਈ। ਸਭ ਕੋ ਬ੍ਰਤਾਇ ਰਜਾਯੋ ਭਾਈ।੧੦੯।

ਕੁੱਪੀ ਮੇਂ ਕਛੁ ਘ੍ਰਿਤ ਰਹਾਯੋ। ਭਾਈ ਫੇਰੂ ਲੈ ਘਰ ਆਯੋ।
ਰਾਤੀ ਕੀਲੀ ਸੰਗ ਝੁਲਾਈ। ਸਵੇਰੇ ਲੈ ਹੂੰ ਪੈਸੇ ਜਾਈ॥੧੧੦॥
ਉਠ ਸਵੇਰੇ ਜਬੈ ਨਿਹਾਰੀ। ਪੂਰੀ ਘ੍ਰਿਤ ਤੇ ਅਚਰਜ ਧਾਰੀ।
ਸਿਖ ਹੋਯੋ ਗੁਰ ਸਤਵੇਂ ਕੇਰਾ। ਰਿਧੀ ਅਤੋਟਿ ਰਹੈ ਜਿਮ ਹੇਰਾ॥੧੧੧॥
ਬੋੜਾ ਅੰਨ ਵਰਤਾਵੈ ਨਿੱਤਾ। ਮੁਕੈ ਨਾਹਿ ਵਧੈ ਸੰਗ ਦਿਤਾ।
ਐਸੀ ਰਿਧ ਪਛਾਨਹੁ ਭਾਈ। ਸਿੱਖ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਤੇ ਪਾਈ।੧੧੨॥
ਦੋਹਿਰਾ—ਪੰਚ ਸੇਰ ਲੈ ਅੰਨ ਕੋ, ਵਰਤਾਵੈ ਦਿਨ ਆਠ।
ਨਾਹਿ ਨਿਖੁਟੈ ਅੰਨ ਜੋ, ਰਿਧੀ ਐਸਾ ਠਾਠ॥੧੧੩॥

– ਚੌਪਈ –

ਮੋਹਿ ਹੋਤ ਇਨ ਸੰਗਤਿ ਕੀਨੇ। ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਬਸ ਹੈ ਨਹੀ ਚੀਨੇ।
ਔਰਨ ਕੋ ਇਨ ਕਹੈ ਸ੍ਵਾਦਾ। ਆਪ ਰਹੈ ਬਿਨ ਰਸ ਸੋ ਬਾਦਾ॥੧੧੪॥
ਹਿਰਦੇ ਨਾਮ ਵਸੈ ਅਠ ਜਾਮੂ। ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਵ ਨਿਧ ਤਾਹਿ ਗੁਲਾਮੂ।
ਤਿਨ ਕੋ ਇਨ ਕੀ ਚਾਹਿ ਨ ਹੋਈ। ਏਹੁ ਤਾਂਕੇ ਚਰਨਾ ਸਰਣੋਈ॥੧੧੫॥
ਅਠਾਰਾਂ ਸਿਧ ਨਾਮੈ ਕੀ ਦਾਸੀ। ਨਵ ਨਿਧ ਰਿਧ ਕਰ ਜੋਰੈ ਪਾਸੀ।
ਆਨੰਦ ਆਤਮਾ ਇਨ ਤੇ ਵੱਡਾ।ਇਨ ਕੋ ਲੇਇ ਕਿਉਂ ਹਰਿ ਰਸ ਛੱਡਾ॥
ਨਾਮ ਆਨੰਦ ਇਕ ਸ੍ਵਾਸ ਮਝਾਰੀ। ਆਯਾ ਜਾਂਕੋ ਨਾਹਿ ਬਿਸਾਰੀ।
ਤਹਿ ਸਿਧ ਨਿਧ ਕੋ ਲੋੜ ਨ ਕਾਈ।ਕਿਆ ਇਨ ਤੇ ਕਰਨਾ ਤਹਿ ਭਾਈ॥
ਦਰਸਨ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਜਬ ਕੀਆ। ਮੁਕਤ ਚਾਰ ਨਹਿ ਚਾਹੈ ਹੀਆ।
ਬੈਕੁੰਠ ਆਦਿ ਜੋ ਸੋਹਿਤ ਬਾਨਾ। ਤਾਂਕੋ ਲੋੜ ਨ ਇਨ ਸੰਗਾਨਾ।੧੧੮।
ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ ਚੇਤਨ ਆਪੇ। ਜੀਵ ਈਸ ਕੋ ਭੇਦ ਨ ਜਾਪੇ।
ਹਉਮੈ ਖੋਇ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਸੰਗਾ। ਝੂਠਾ ਪ੍ਰਪੰਚ ਪਦਾਰਥ ਰੰਗਾ॥੧੧੯॥
ਜਾਣ ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਅਪਾਰੀ। ਨਿਕਸੈ ਨਾਹੀ ਏਕਤਾ ਧਾਰੀ।
ਅੰਤਰ ਬਾਹਿਰ ਆਨੰਦ ਪਾਵਾ। ਅਬਿਨਾਸੀ ਪਦ ਏਕੋ ਭਾਵਾ॥੧੨੦॥
ਸੁਣ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਭਾ ਪ੍ਰਸੰਨਾ। ਮਸਤ ਰਹੈ ਘੱਟ ਕਰੈ ਬਚੰਨਾ।

ਮਾਲਾ ਫੇਰਤ ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤੀ। ਸੰਤ ਪ੍ਰਤਾਪ ਤੇ ਪਾਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ॥੧੨੧॥
ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਹਿਤ ਪਰਉਪਕਾਰਾ। ਕਰਤਾ ਰਹੈ ਵਿਰਾਗ ਵਿਚਾਰਾ।
ਸੰਤ ਸੰਗ ਜਿਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਈ।ਪਾਯਾ ਲਾਭ ਦੁਹਿ ਲੋਕ ਸਦਾਈ ।੧੨੨।
ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਤੇ ਪੇਖਿਆ ਸੰਤਾਂ। ਭਯਾ ਨਿਹਾਲ ਜਾਨ ਭਗਵੰਤਾ।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੋਂ ਨੇਹੁ ਘਨੇਰਾ। ਸਿਮਰੈ ਨਾਮ ਜਿਨ ਰਿਦੇ ਬਸੇਰਾ ।੧੨੩।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਭਾਖੈ ਮੁਖ ਤੇ ਏਹੀ। ਪ੍ਰਉਪਕਾਰ ਧਰੀ ਸੰਤ ਦੇਹੀ।
ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਪ੍ਰੇਮ ਉਮਗਾਈ। ਸਫਲੀ ਕਰੀ ਦੇਹ ਨਿਜ ਭਾਈ ॥੧੨੪॥

(੧੪) ਸੰਤ ਹਜੂਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਸਮਾਧੀ ਕੈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ, ਕਹੀਏ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਰਾਜ।
ਫਲ ਸਮਾਧ ਕੋ ਬਰਨੀਏ, ਮੋਹਿ ਸੰਤ ਸਿਰਤਾਜ ॥੧੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਪਿੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਤ੍ਰਿਪੁਟੀ ਬਨੀ, ਨਾਮ ਰੂਪ ਸਭ ਜਾਨ।
ਨਾਮ ਰੂਪ ਤ੍ਰਿਪੁਟੀ ਨਹੀਂ, ਤਬ ਸਮਾਧ ਪਹਿਚਾਨ ॥੧੨੬॥

– ਚੌਪਈ –

ਸਮਾਧ ਦੋਇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਕਹੀਏ। ਸਾ ਵਿਕਲਪ ਨਿਰਵਿਕਲਪੰ ਲਹੀਏ।
ਸੰਪ੍ਰਗਜਾਤ ਵਿਕਲਪਹਿ ਜਾਨੋ।ਅਸੰਪ੍ਰਗਜਾਤ ਨਿਰਵਿਕਲਪਹਿ ਮਾਨੋ॥
ਸੋਰਠਾ–ਤ੍ਰਿਪੁਟੀ ਵਿਕਲਪਹਿ ਦੇਖ, ਕਰਤਾ ਕਿਰਿਆ ਕਰਮ ਸਭ।
ਸਭੈ ਬ੍ਰਹਮ ਕਰ ਲੇਖ, ਕਿਰਿਆ ਕਰਤਾ ਕਰਮ ਜੋ ॥੧੨੮॥
ਦੋਹਿਰਾ–ਤ੍ਰਿਪੁਟੀ ਬ੍ਰਹਮ ਬਖਾਨੀਏ, ਤ੍ਰਿਧਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕਰ ਸੋਇ।
ਸਾ ਵਿਕਲਪ ਸਮਾਧ ਇਹੁ, ਤ੍ਰਿਪੁਟੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮੋਇ ॥੧੨੯॥
ਸੋਰਠਾ–ਤ੍ਰਿਪੁਟੀ ਕੋ ਨਹਿ ਤਿਆਗ, ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਤ੍ਰਿਪੁਟੀ ਸਭੈ।
ਗਿਆਤਾ ਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ, ਗੇਯ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਕਲਪ ਤ੍ਰਿਧਾ।੧੩੦।
ਅੜਿੱਲ–ਤ੍ਰਿਧਾ ਬ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਤ੍ਰਿਪਟੀ ਹੈ ਸਬੈ। ਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਜਾਨ,
ਬ੍ਰਹਮ ਤ੍ਰਿਪੁਟੀ ਜਬੈ। ਜੋ ਜਾਨੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ, ਜਾਸ ਕਰ ਜਾਨੀਏ।

ਹੋ ਜੋ ਜਾਨਜੋ ਵਹਿ ਏਕ, ਸਭੈ ਪਹਿਚਾਨੀਏ ॥੧੩੧॥
ਨਖ ਸਿਖ ਲੌ ਗਿਆਤਾ, ਬ੍ਰਹਮ ਬਖਾਨੀਏ। ਸਭ ਇੰਦਰਨ ਕੀ
ਬ੍ਰਿਤ, ਜਹਾਂ ਜਹਿ ਆਨੀਏ। ਤਾਂਕੋ ਗਿਆਨ ਵਿਖਾਨ, ਬ੍ਰਹਮ ਕਰ
ਲੇਖੀਏ। ਹੋ ਬਿਬਿਧ ਭਾਂਤ ਬ੍ਰਹਮੰਡ, ਗੇਯ ਹਰਿ ਦੇਖੀਏ ॥੧੩੨॥
ਸਾ ਵਿਕਲਪ ਸਮਾਧ, ਇਹੈ ਦ੍ਰਿੜ ਜਾਨੀਐ। ਤਾਂ ਵਿਕਲਪ
ਕੋ ਤਿਆਗ, ਨ੍ਰਿਵਿਕਲਪੰ ਠਾਨੀਐ। ਗਿਆਤਾ ਗਿਆਨ ਗੇਯ, ਏਕ
ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸਬੈ।ਹੋ ਵਿਕਲਪ ਤ੍ਰਿਪੁਟੀ ਨਾਹਿ, ਬ੍ਰਹਮ ਸਿਥਿਤੰ ਹੈ ਤਬੈ।੧੩੩।
ਨਿਰ ਵਿਕਲਪ ਸਮਾਧ, ਜਬੈ ਇਹੁ ਥਿਰੁ ਭਈ। ਤ੍ਰਿਪੁਟੀ ਲੀਨ
ਹੋ ਜਾਇ, ਬ੍ਰਹਮ ਇਕਤਾ ਲਈ। ਦੁਤੀਏ ਭਾਵ ਨਹਿ ਕੋਇ, ਕਿੰਚਤ
ਨਹਿ ਫੁਰੈ। ਹੋ ਨਿਰਵਿਕਲਪ ਇਹੁ ਜਾਨ, ਸਮਾਧ ਸੋ ਕਿਉਂ ਦੁਰੈ।੧੩੪।
ਦੋਹਿਰਾ–ਅਨਭਵ ਤੈ ਸੁਧ ਪਾਈਐ, ਅਨਭਉ ਦ੍ਰਿੜ ਬਿਨ ਨਾਹਿ।
ਸ੍ਵੈ ਸੰਬੇਦ ਨਹਿ ਬੇਦ ਪਰ, ਸਾਖੀ ਸੋ ਦਰਸਾਹਿ ॥੧੩੫॥
ਕਬਿੱਤ--ਭੇਦ ਖਟ ਤਾਂ ਕੇ ਜਾਨੋ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕੈ ਬਖਾਨੋ, ਸੰਪ੍ਰ-
ਗਜਾਤ ਸੋ ਸਮਾਧ ਦੋਇ ਭਾਂਤਿ ਜਾਨੀਏ। ਦ੍ਰਿਸ਼ਯਾਨ ਬੇਧ ਏਕ
ਸਬਦਾਨ ਬੇਧ ਦੂਜੈ, ਐਸੀ ਦੁਧਾ ਭੀਤਰ ਸੋ ਬਾਹਰ ਬਖਾਨੀਏ। ਚਾਰ
ਭਾਂਤ ਵਿਕਲਪ ਦੋਇ ਬਿਨਾ ਵਿਕਲਪ, ਭੀਤਰ ਬਾਹਰ ਦੋਊ ਤਾਂਕੈ ਸੰਗ
ਮਾਨੀਏ। ਤੀਨ ਬਿਧ ਹ੍ਰਿਦੇ ਧਾਰ ਤੀਨ ਬਿਧ ਬਾਹਰ ਸੋ, ਖਟ ਭੇਦ
ਜਾਣ ਲੇਹੁ ਦ੍ਰਿਸਟ ਮੇਂ ਪਛਾਨੀਏ ॥੧੩੬॥
ਦੋਹਿਰਾ--ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਬਰਨੋ ਅਬੈ, ਸੁਨੀਏ ਖਟ ਪ੍ਰਕਾਰ।
ਹਿਰਦੇ ਕੀ ਪਹਿਲੇ ਸੁਣੋ, ਫਿਰ ਬਾਹਰ ਨਿਰਧਾਰ ॥੧੩੭॥
ਹਿਰਦੈ ਬ੍ਰਿਤ ਨਾਨਾ ਫੁਰੈ, ਕਾਮਾਦਿਕ ਕੋ ਜਾਨ।
ਸਾਤਾਦਿਕ ਜੇ ਮੂਢ ਪੁਨ, ਸਭੈ ਵਾਸ਼ਨਾ ਹਾਨ ॥੧੩੮॥
ਦ੍ਰਿਸ ਰੂਪ ਸਭ ਬ੍ਰਿਤ ਹੈ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਸਾਖੀ ਸੋਇ।
ਸਾਖੀ ਸਭ ਅਨਸੂਤ ਹੈ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਸਭ ਹੋਇ ॥੧੩੯॥

ਸਭ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੇ ਸੋਈ, ਸਭ ਕੋ ਦੇਖੇ ਸੰਗ।
ਸਾਖੀ ਭਾਵਾ ਭਾਵ ਕੋ, ਸਾਖੀ ਕਰ ਸੁਬੰਗ ॥੧੪੦॥
ਐਸੇ ਭਾਵ ਜਬ ਥਿਰੁ ਰਹੈ, ਹਿਰਦੇ ਕਮਲ ਕੇ ਮਾਹਿ।
ਦ੍ਰਿਸਯਾਨ ਬੇਧ ਸਮਾਧ ਯਹਿ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਰੂਪ ਰਹਾਹਿ ॥੧੪੧॥
ਸਬਦਾਨ ਬੇਧ ਕਹ ਦੂਸਰੇ,ਹਿਰਦੇ ਕਮਲ ਮਹਿ ਸੋਇ।
ਅਸੰਗ ਪੁਰਖ ਮੈਂ ਹੌਂ ਸਦਾ, ਦ੍ਰਿਸ ਸੰਗ ਨਹਿ ਹੋਇ ॥੧੪੨॥
ਹੌਂ ਅਸੰਗ ਸਭ ਬ੍ਰਿਤ ਤੇ, ਬ੍ਰਿਤਿ ਨਹੀ ਮੋ ਸੰਗ।
ਤਮ ਪ੍ਰਗਾਸ ਨਹਿ ਸੰਗ ਜਿਉਂ,ਤਿਉਂ ਮੈਂ ਨਿਤ ਅਸੰਗ॥੧੪੩॥
ਸੋਰਠਾ--ਸਬਦਾਨ ਬੇਧ ਸਾਮਾਧ, ਹਿਰਦੈ ਮਾਂਝ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰੈ।
ਦ੍ਵੈ ਸਾਵਿਕਲਪੇ ਸਾਧ, ਤੀਜੀ ਆਵਿਕਲਪੰ ਸੁਣੇ ॥੧੪੪॥
ਦੋਹਿਰਾ–ਹਿਰਦੈ ਨਿਰਵਿਕਲਪੰ ਰਹੈ,ਦ੍ਵੈ ਵਿਕਲਪ ਕਰੇ ਬਾਧ।
ਅਸੰਗ ਨਹਿ ਅਨਸੂਤ ਨਹਿ, ਆ ਵਿਕਲਪ ਏ ਸਮਾਧ ।੧੪੫।
*ਸੈਧੋ ਜਿਉਂ ਇਕ ਰਸ ਰਹੈ ,ਚਿਤ੍ਰ†ਦੀਪ ਸਮ ਭਾਵ।
‡ਨਿਰਵਾਤ ਸਬਲ ਦੀਪ ਜਿਉਂ, ਕਹੂੰ ਨ ਇਤ ਉਤ ਜਾਵ।੧੪੬।
ਐਸੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਕਰੈ, ਤੀਨੋ ਭਾਂਤ ਸਮਾਧ।
ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਜਬ ਦ੍ਰਿੜ ਭਈ, ਬਾਹਰ ਸੋਈ ਸਾਧ ॥੧੪੭॥
ਦ੍ਰਿਸਯਾਨ ਬੇਧ ਬਾਹਜ ਕਰੈ, ਸਾ ਵਿਕਲਪ ਸਾਮਾਧ।
ਸੂਰਜਾਦਿਕ ਜੇਈ ਭਾਵ ਹੈ, ਸੋ ਸਾਖੀ ਕਰ ਸਾਧ ॥੧੪੮॥
ਸਾਖੀ ਬਿਨ ਕੋ ਨਾ ਫੁਰੈ, ਸਾਖੀ ਸਭ ਅਨਸੂਤ।
ਸਾਖੀ ਮਹਿ ਸਭ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਤਿਯੋ, ਪਟ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੀ ਸੂਤ ॥੧੪੯॥
ਪ੍ਰੋਖ ਪ੍ਰਤੱਖ ਜੋ ਭਾਵ ਕਛ, ਮੋ ਬਿਨ ਭਾਸੈ ਨਾਹਿ।
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਹੌਂ ਸਭ ਦ੍ਰਿਸ ਕੌ, ਸਭੈ ਫੁਰੈ ਮੋ ਮਾਹਿ ॥੧੫੦॥

*ਸਮੁੰਦਰ। †ਦੀਵੇਦੀ ਤਸਵੀਰ। ‡ਪਵਨ ਬਿਨਾ।

ਦੋਹਿਰਾ--ਐਸੇ ਬਾਹਰ ਭਾਵ ਦ੍ਰਿੜ, ਦ੍ਰਿਸਿਆ ਬੇਧ ਸਮਾਧ।
ਪੁਨ ਬਾਹਰ ਸਬਦਾਨਿ ਬੇਧ,ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ ਸਾਧਨਿ ਸਾਧ॥੧੫੧॥
ਹੌਂ ਅਸੰਗ ਮੋ ਸੰਗ ਕੋ, ਅਸੰਗ ਇਹੇ ਦ੍ਰਿੜ ਭਾਵ।
ਸੁਪਨੇ ਕੋ ਕੋਊ ਸੰਗ ਹੈ, ਸਦਾ ਅਸੰਗ ਸੁਭਾਵ ॥੧੫੨॥
ਰਜਨੀ ਰਵ ਕੋ ਨਾ ਮਿਲੈ, ਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਹਿ ਮੇਲ।
ਅਸੰਗ ਸੰਗ ਤੈਸੇ ਕਹੂੰ, ਭਜੋ ਕਹੂੰ ਆਇ *ਭੇਲ ॥੧੫੩॥
ਅਸੰਗ ਭਾਵ ਜਬ ਦ੍ਰਿੜ ਰਹੈ, ਬਾਹਰ ਸਦਾ ਅਖੰਡ।
ਸਬਦਾਨਿ ਬੇਧ ਸਮਾਧ ਯਹਿ, ਏਕ ਭਾਵ ਪ੍ਰਚੰਡ ॥੧੫੪॥
ਬਾਹਰ ਨਿਰਵਿਕਲਪੰ ਕਰੈ, ਦ੍ਵੈ ਵਿਕਲਪ ਕੋ ਬਾਧ।
ਅਨੁਸੂਤ ਅਸੰਗ ਵਿਕਲਪ ਨਹਿ, ਨ੍ਰਿਵਿਕਲਪ ਏ ਸਮਾਧ।੧੫੫।
ਸੋਰਠਾ–ਨਿਰ ਵਿਕਲਪ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋਇ, ਵਿਕਲਪ ਸੁਨ ਸਮਾਧ ਜੋ।
ਸੁਖੋਪਤ ਸਮਸਰ ਸੋਇ, ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨ ਨ ਪਾਈਏ ॥੧੫੬॥

– ਚੌਪਈ –

ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨ ਸੁਖੋਪਤ ਮਹੀਆ । ਬੀਜ ਰੂਪ ਹੋਇ ਵਿਚਰੇ ਤਹੀਆ।
ਸਮਾਧ ਮੇਂ ਦ੍ਵੈ ਤੈਸੇ ਨਹੀਂ ਪਈਏ।ਬੀਜ ਰੂਪ ਤਾਂ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਲਹੀਏ।੧੫੭।
ਦੋਹਿਰਾ–ਸਮਾਧ ਨਿਰ ਵਿਕਲਪ ਭਈ,ਸਾ ਵਿਕਲਪ ਭਈ ਸੋਇ।
ਦ੍ਰਿੜ ਸਮਾਧ ਖਟ ਬਿਧ ਭਈ, ਤਾਂ ਤੇ ਫਲ ਸੋ ਹੋਇ ॥੧੫੮॥
ਸੋਰਠਾ–ਫਲ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਯਹਿ ਸੋਇ, ਇਹੇ ਸਮਾਧ ਅਖੰਡਤਾ।
ਖੰਡਤ ਤਾਂ ਨਹਿ ਹੋਇ, ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਨਾ ਕਛੁ ਬ੍ਰਿਤ ਨਹਿ।੧੫੯।
ਦੋਹਿਰਾ–ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਬ੍ਰਿਤ ਕੋ, ਬ੍ਰਿਤ ਏਕ ਦ੍ਰਿੜ ਜਾਨ।
ਜਿਉਂ ਅੰਗਾਰ ਨਹਿ ਆਗ ਬਿਨ,ਅੰਗਾਰ ਆਗ ਕਰ ਮਾਨ।੧੬੦।
ਆਗ ਬਿਨਾ ਅੰਗਾਰ ਨਹਿ, ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਬ੍ਰਿਤ।
ਬ੍ਰਿਤ ਬ੍ਰਹਮ ਕਰ ਪਾਈਐ, ਬ੍ਰਹਮ ਏਕ ਅਨ ਬ੍ਰਿਤ ॥੧੬੧॥

*ਮੇਲਾ।

— ਚੌਪਈ —

ਬ੍ਰਹਮਾਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਖੰਡਾ । ਬ੍ਰਿਤ ਤ੍ਰਿਧਾ ਭੀਤਰ ਤਹਿ ਖੰਡਾ।
ਤਮ ਰਜ ਸਤ ਨਹਿ ਕੋਇ ਸੁਭਾਊ।ਅਪਨਾ ਆਪ ਅਨਭਵ ਵਿਦਤਾਊ॥
ਨਿਰ ਵਿਕਲਪ ਸਮਾਧ ਫਲ ਪਾਯਾ।ਬ੍ਰਿਤ ਗਿਆਨ ਤਹਿ ਸਰਬ ਸਮਾਯਾ।
ਸੁਖੋਪਤ ਮੇਂ ਅਵਿਦਿਆ ਹੋਈ। ਸਮਾਧੀ ਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮਾਤਮ ਸੋਈ ॥੧੬੩॥
ਸਹਿਜ ਸਮਾਧ ਆਤਮਾ ਨੰਦਾ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਕੋ ਜਮੁ ਨਹਿ ਛੰਦਾ।
ਤਨ ਬਿਵਿਹਾਰ ਸਰਬ ਸੋ ਕਰਹੀ।ਕ੍ਰਿਆ ਹੰਕਾਰ ਰਿਦੇ ਨਹਿ ਧਰਹੀ।੧੬੪।
ਸੇਵਾ ਸਿਮਰਨ ਭਗਤਿ ਅਖੰਡਾ। ਕਰਾਵੈ ਜਗਤ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾ।
ਆਨੰਦ ਮੇਂ ਫਰਕਨਹੀਂ ਕਛੁ ਆਵੈ।ਜੰਗ ਕਰੈ ਕੈ ਕਛੁ ਨ ਕਰਾਵੈ।੧੬੫।
ਸਦਾ ਸਮਾਧ ਅਖੰਡ ਅਨਾਸੀ। ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜੋ ਭਏ ਅਭਿਆਸੀ।
ਹਉਮੈ ਦ੍ਵੈਤ ਵਾਸ਼ਨਾ ਨਾਸੀ। ਪਾਯੋ ਆਤਮ ਫਲ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥੧੬੬।
ਹਜੂਰ ਸਿੰਘ ਸੁਣ ਲਗੀ ਸਮਾਧਾ। ਚਾਹੈ ਰਿਦੇ ਅਗਾਧ ਅਰਾਧਾ।
ਨਦਰ ਭਈ ਪਾਯੋ ਸੁਖ ਥਾਨਾ। ਕਰਤ ਭਜਨ ਕਈ ਬਰਸ ਬਿਹਾਨਾ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਇਸੈ ਤਨ ਹੋਣ ਨਿਆਰਾ। ਤਿਆਗਿਓ ਚਹੈ ਰਿਦੇ ਅਹੰਕਾਰਾ।
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕੇ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ।ਬਿਰਤੀ ਦਈ ਟਿਕਾਇ ਬਲਿਹਾਰੇ।੧੬੭।
ਈਰਖਾ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰ ਘਨੇਰੇ। ਕੀਨੇ ਨਾਸ ਨ ਲਾਈ ਦੇਰੇ।
ਭਯੋ ਨਿਹਾਲ ਸਿਧੀ ਨਹਿ ਚਾਹੈ। ਅਖੰਡ ਰੂਪ ਮੇਂ ਪਰਚਾ ਪਾਹੈ।੧੬੮।
ਸਦਾ ਕਰਤ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਸੇਵਾ । ਪਾਯਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਗੁਰ ਦੇਵਾ।
ਅਭਿਆਸੀ ਤੇ ਸੇਵਕ ਭਾਰੀ.ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਪੁਰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੀ।੧੭੦।
ਸ੍ਰੋਵਰ ਬਣਾਯਾ ਘਾਲਨ ਘਾਲੀ । ਰਾਤੀਂ ਜਾਗੈ ਨਾਮ ਸਮਾਲੀ।
ਕਲਿਆਨ ਸਰ ਲਧਾਈ ਕੀਨਾ। ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਬੀਨਾ ॥੧੭੧॥
ਸੰਤ ਕੰਠ ਲਾਇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੋ ਕੀਆ। ਅਭਿਆਸੀ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਗਟ ਥੀਆ।
ਭਯੋ ਨਿਹਾਲ ਦਰਸ ਕੋ ਪਾਇ।ਤਪੀਆ ਤਾਪਿ ਸੇਵਾ ਚਿਤ ਲਾਏ।੧੭੨।

(੧੫) ਸੰਤ ਇੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਭਿੰਡਰਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਦੁਖ ਅਗਿਆਨ ਤੇ ਕਿਵ ਭਏ, ਕਹੋ ਸੰਤ ਬਿਸਥਾਰ।
ਆਪ ਜਾਨਤੇ ਸਰਬ ਬਿਧ, ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਾ ਦਾਤਾਰ ॥੧੭੩॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

— ਚੌਪਈ —

ਭਾਈ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਨੀਜੈ । ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹਿਰਦੇ ਲਖ ਲੀਜੈ।
ਆਧ ਬਿਆਧ ਉਪਾਧ ਜੋ ਤਾਪਾ। ਮਨ ਤਨ ਪਰ ਤੇ ਜਾਨਹੁ ਸਾਚਾ ॥
ਜਬ ਤਕ ਏਹੁ ਦੁਖ ਦਾਈ ਜਾਨੋ। ਉਤਮ ਮਧਮ ਅਧਮ ਤਨ ਮਾਨੋ।
ਬਿਨ ਸਰੀਰ ਨਹਿ ਦੁਖ ਕੋ ਪਾਵੈ।ਤਨ ਸੰਗ ਜੀਵ ਅਧਿਕ ਤਪਤਾਵੈ।੧੭੫।
ਇਸ ਤੇ ਦੁਖ ਕਾ ਕਾਰਣ ਤਨ ਹੈ। ਤਨ ਤਬ ਤੱਕ ਜਬ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਹੈ।
ਬਹੁਤੇ ਪੁੰਨ, ਪਾਪ ਜਿਸ ਥੋਰੇ। ਸੋਈ ਦੇਵ ਤਨ ਪਾਵੈ ਲੋਰੇ ॥੧੭੬॥
ਮਿਸ੍ਰਤ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਨਰ ਦੇਹੀ। ਪਾਇ ਕਰੇ ਨਰ ਅਧਿਕ ਸਨੇਹੀ।
ਬਹੁਤੇ ਪਾਪ, ਪੁੰਨ ਜਿਹ ਰਾਈ। ਟੇਢੀ ਜੋਨਾਂ ਪਾਵਤ ਸਾਈ ॥੧੭੭॥
ਇਸ ਤੇ ਤਨ ਸਭ ਤ੍ਰਿਬਿਧ ਕਰਮਾ। ਕਾਰਜ ਹੋਏ ਤਨ ਇਬ ਧਰਮਾ।
ਕਰਮ ਤਬ ਤਕ ਰਹੈ ਸੰਸਾਰਾ। ਬਿਧ ਨਿਖੇਧ ਕ੍ਰਿਆ ਬਿਵਹਾਰਾ।੧੭੮।

ਕਬਿੱਤ--ਯਗਾਦਿ ਕ੍ਰਿਆ ਸ਼ੁਭ ਪੁੰਨ ਹੈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤ, ਹਿੰਸਾ ਆਦਿ ਕਰਮ ਨਖਿੱਧ ਪਾਪ ਆਇ ਤੇ। ਬਿਧ ਨਿਖੇਧ ਮਿਸ੍ਰਤ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕ੍ਰਿਆ ਭਈ, ਕ੍ਰਿਆ ਜਬ ਤਕ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਤਬ ਭਾਇ ਤੇ। ਮਿਸ੍ਰਤ ਬਿਧ ਨਖੇਧ ਕ੍ਰਿਆ ਤਬ ਤਕ ਜਾਨੋ, ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਰਿਦੇ ਮਧ ਵਸੇ ਜਬ ਦਾਇ ਤੇ। ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਸੰਗ ਕ੍ਰਿਆ ਸੁਭਾਵਕ ਭੀ ਨਹੀ ਹੋਹਿ, ਔਰ ਰੀਤ ਸੰਗ ਜਿਮ ਬਰਨ ਸੁਨਾਇ ਤੇ ॥੧੭੯॥ ਉਤਮ ਵਸਤੁ ਸੰਗ ਰਾਗ ਹੋਵੇ ਜਬ ਭਾਈ, ਯਗ ਆਦਿ ਬਿਧ ਕਰੇ ਸੁਰਗ ਮੇਂ ਜਾਇ ਹੋਂ। ਮੰਦ ਵਸਤ ਰਾਗ ਹੋਇ ਕਰਮ ਨਿਖਿੱਧ ਕਰੈ, ਵੇਸਵਾ ਗਮਨ ਜੂਆ ਚੋਰੀ ਕਰਵਾਇ ਹੋਂ। ਉਤਮ ਵਸਤ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਤਾਸ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਚਹੈ, ਭਲੇ ਪੁਰਖ ਜਸ ਹਾਨ

ਨਿੰਦਾ ਉਰ ਲਾਇ ਹੈਂ । ਮੰਦ ਵਸਤ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਕਰੈ ਬਿਧੀ ਕ੍ਰਿਆ ਹੋਇ ਸੋਊ,
ਕਾਮਾਦਿ ਤਿਆਗ ਸਤਿ ਆਦਿ ਰਿਦੇ ਭਾਇ ਹੈਂ ॥੧੮੦॥

– ਚੌਪਈ –

ਬਿਧ ਨਿਖੇਧ ਕੇ ਮੂਲ ਹੈ ਜਾਨੋ । ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਜੋ ਰਿਦੇ ਟਕਾਨੋ ।
ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਤਬ ਤਕ ਇਸ ਮਾਹੀ।ਇਸ਼ਟ ਅਨਿਸ਼ਟ ਗਿਆਨ ਸਾਧਾਹੀ॥
ਸੁਖ ਕਾ ਗਿਆਨ ਇਸ਼ਟ ਲਖ ਪਿਆਰੇ।ਰਾਗ ਕਰਤ ਇਸਮੈ ਰਿਦ ਭਾਰੇ।
ਦੁਖ ਕਾ ਗਿਆਨ ਅਨਿਸ਼ਟ ਪਛਾਨੋ।ਇਸ ਮੇਂ ਦ੍ਵੈਖ ਕਰੈ ਇਹੁ ਮਾਨੋ।੧੮੨।
ਜਬ ਤਕ ਏਹੁ ਦੋ ਗਿਆਨ ਰਹਾਏ । ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਕੀ ਜੜ ਨਹੀਂ ਜਾਏ ।
ਇਨ ਕੋ ਹੀ ਇਸ ਨਾਮ ਬੁਲਾਵੈ।ਅਨੁਕੂਲ ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਗਿਆਨ ਫੁਰਮਾਵੈ॥
ਪੁਨ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਅਧਿਆਸ ਬਖਾਨੈ।ਇਨ ਕਾ ਗਿਆਨ ਤਬ ਤਕ ਪਛਾਨੈ
ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਤੇ ਭਿੰਨ ਪਦਾਰਥ।ਗਿਆਨ ਪੁਰਖ ਕੋ ਭੇਦ ਅਕਾਰਥ।੧੮੪।
ਭੇਦ ਗਿਆਨ ਬਿਨ ਇਸ਼ਟ ਅਨਿਸ਼ਟਾ।ਨਹੀਂ ਹੋਇ ਸਾਧਨ ਇਨ ਦਿਸ਼ਟਾ।
ਜਿਸ ਵਸਤੂ ਕੋ ਭਿੰਨ ਪਛਾਨੈ । ਅਪਨੇ ਰੂਪ ਤੇ ਵਖਰੀ ਮਾਨੈ ॥੧੮੫॥
ਜੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਇ ਇਸ ਤਾਈ । ਸੁਖ ਕਾ ਸਾਧਨ ਮਾਨ ਲਗਾਈ ।
ਜੇ ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਹੋਇ ਇਸ ਜੀਆ । ਦੁਖ ਕਾ ਸਾਧਨ ਜਾਨੈ ਹੀਆ।੧੮੬।
ਅਪਨੇ ਆਪ ਤੇ ਭਿੰਨ ਨ ਜਾਨੈ । ਸੁਖ ਦੁਖ ਕਾ ਸਾਧਨ ਨਹਿ ਆਨੈ ।
ਭਿੰਨ ਜਾਨੇ ਬਿਨ ਸਾਧੈ ਨਾਹੀ । ਅਨਕੂਲ ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਵਖਾਨੈ ਜਾਹੀ।੧੮੭
ਜੈਸੈ ਸੁਖ ਸਰੂਪੰ ਹੈ ਨਿਜ ਰੂਪਾ । ਸੁਖ ਸਾਧਨ ਜਾਨੈ ਨਾ ਕੋ ਊਪਾ ।
ਸੁਖ ਦੁਖ ਕਾ ਸਾਧਨ ਜੋ ਅਹੀਏ । ਭਿੰਨ ਮਾਨ ਕੇ ਨਿਹਚੇ ਲਹੀਏ।੧੮੮।
ਤਾਂਤੇ ਭੇਦ ਗਿਆਨ ਜੋ ਆਯਾ । ਬਿਪ੍ਰਜੈ ਲਖੋ ਇਸੈ ਪ੍ਰਗਟਾਯਾ ।
ਰੂਪ ਆਪਨਾ ਬਿਆਪਕ ਸਾਰੇ।ਕੋਈ ਵਸਤੁ ਨਹਿ ਭਿੰਨ ਵਿਚਾਰੇ ।੧੮੯
ਭਿੰਨ ਜਾਨਣਾ ਏਹੁ ਬਿਪ੍ਰਜੈ । ਹੈ ਅਭਿੰਨ ਤਿਸ ਭਿੰਨ ਜੋ ਸਮਝੈ ।
ਇਸਹੀ ਦ੍ਵੈਤ ਬਖਾਨੈ ਸਾਰੇ । ਦੁਬਿਧਾ ਦੁਤੀਆ ਭਾਉ ਉਚਾਰੇ।੧੯੦।
ਭੇਦ ਗਿਆਨ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਯਾਂ ਕੋ । ਅਪਨੇ ਰੂਪ ਅਗਿਆਨ ਜੋ ਤਾਂ ਕੋ।

ਅਗਿਆਨ ਸਮੇਂ ਹੀ ਭੇਦ ਪ੍ਰਤੀਤਾ।ਬ੍ਰਹਮ ਭਿੰਨ ਜਗ ਗਿਆਨ ਜੋ ਥੀਤਾ ॥
ਅਗਿਆਨ ਨਸੈ ਸਭ ਨਾਸੈ ਮੀਤਾ।ਇਉਂ ਅਗਿਆਨ ਤੇ ਦੁਖ ਉਦੇ ਕੀਤਾ।
ਆਧ ਬਿਆਧ ਉਤਮ ਤੇ ਮਧਮਾ।ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕ੍ਰਿਆ ਬਿਧ ਧਰਮਾ।੧੯੨।
ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਭਲ ਬੁਰਾ ਅਧਿਆਸਾ । ਭੇਦ ਵਾਦ ਅਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ।
ਇਊਂ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਦੁਖ ਕੋ ਮੂਲਾ । ਹੈ ਅਗਿਆਨ ਜਾਨੀਏ ਸੂਲਾ ॥੧੯੩॥
ਤਬ ਦੁਖ ਮਿਟੈ ਨਸੈ ਅਗਿਆਨਾ। ਸਰੂਪ ਗਿਆਨ ਤੇ ਮਿਟ ਅਗਿਆਨਾ।
ਯਹੀ ਨੇਮ ਇਸ ਮੇਂ ਲਖ ਲੀਜੈ।ਜਿਹ ਵਸਤ ਅਗਿਆਨ ਹੁਵੀਜੈ।੧੯੪।
ਤਾਂਕੇ ਗਿਆਨ ਅਗਿਆਨ ਨਸਾਵੈ । ਯਥਾਰਥ ਜਬ ਸੋਈ ਪ੍ਰਗਟਾਵੈ ।
ਜੈਸੇ ਰੱਸੀ ਕੋ ਅਗਿਆਨਾ । ਦੂਰ ਹੋਇ ਰਸੀ ਕੇ ਗਿਆਨਾ ॥੧੯੫॥
ਔਰ ਉਪਾਵ ਸੇ ਦੂਰ ਨ ਹੋਈ । ਏਹੋ ਨਿਯਮ ਜਾਣੀਐ ਸੋਈ ।
ਸਰੂਪ ਗਿਆਨ ਹੀ ਜਾਣੋ ਪਿਆਰੇ।ਦੁਖ ਮੂਲ ਅਗਿਆਨੈ ਮਾਰੇ।੧੯੬।
ਨਾਸੈ ਅਗਿਆਨ ਦੂਖ ਸਭ ਨਾਸੈ । ਭੈ ਕਾਲ ਭੀ ਗਿਆਨ ਬਿਨਾਸੈ ।
ਸਤ ਸਰੂਪ ਗਿਆਨ ਇਉਂ ਪਾਵੈ।ਹਰਿ ਜਨ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਧਿਆਵੈ।੧੯੭।
ਨਾਮ ਧਿਆਇ ਅਹੰਕਾਰ ਬਿਹਾਵੈ । ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਮਿਲ ਤ੍ਰਿਪੁਟੀ ਘਾਵੈ ।
ਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਭਾਇ ਸਮਾਈ।ਗਿਆਨ ਸਰੂਪ ਉਦੇ ਹੋਇ ਆਈ।੧੯੮।
ਗਿਆਨ ਪਾਇ ਤ੍ਰਿਬਿਧ ਦੁਖ ਸਾਰੇ । ਭੈ ਸਮੇਤ ਖੰਡੈ ਇਕ ਵਾਰੇ ।
ਸਰੂਪ ਗਿਆਨ ਤੇ ਨਿਤ ਸੁਖ ਪਾਈ। ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦ ਮੇਂ ਬਿਰੁਤਾ ਆਈ ॥
ਜੋਤ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਆਪੇ । ਪਾਣੀ ਮਿਲੇ ਪਾਣੀ ਜਿਉਂ ਜਾਪੇ ।
ਇਉਂ ਬ੍ਰਹਮਾਤਮ ਸੁਖ ਭਏ ਰੂਪਾ।ਮਿਟਿਓ ਦੁਖ ਜੋ ਜਗ ਅੰਧ ਕੂਪਾ।੨੦੦।
ਜਾਣ ਆਪਣਾ ਆਪ ਅਨਾਸੀ । ਮਿਲੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਜੋ ਅਬਿਨਾਸੀ ।
ਦੂਖ ਭੂਖ ਨਹਿ ਨੀਂਦ ਬਿਆਪੇ । ਜੀਤਿਓ ਕਾਲ ਨਾਮ ਪ੍ਰਤਾਪੇ ।੨੦੧।
ਸੁਣ ਕੈ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਨੰਦਾ । ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਤਜ ਮਾਨ ਬਿਲੰਦਾ ।
ਸੰਤਾਂ ਕੋ ਹਰਿ ਰੂਪ ਪਛਾਨੈ । ਦਾਸਨ ਦਾਸ ਆਪ ਕੋ ਮਾਨੈ ॥੨੦੨॥
ਸੰਤਾਂ ਇਸ ਕੋ ਵਿਦਿਆ ਦੇਈ । ਗਿਆਨੀ ਕਰਿਓ ਜਸੁ ਜਗ ਲੇਈ ।

ਸੇਵਾ ਤੇ ਸੰਤ ਭੇ ਪ੍ਰਸੰਨਾ। ਦਾਸ ਜਾਨ ਕੈ ਕੀਨ ਕਰੰਨਾ ॥੨੦੩॥
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਭਿੰਡਰਾਂ ਕੀ ਸੇਵਾ। ਸਿਰੋਪਾਉ ਦੀਨੋ ਸੰਤ ਦੇਵਾ।
ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰੈ ਬਿਅੰਤਾ। ਕਰੈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਬਿਚਰੈ ਅਤਿਅੰਤਾ।੨੦੪।
ਦੁਆਬੇ ਦੇਸ ਮੇਂ ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਵੈ ਪਰਉਪਕਾਰਾ।
ਲੰਗਰ ਗੁਰੂਦੁਆਰੈ ਚਾਲੈ। ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਫਲ ਪਾਇ ਬਿਸਾਲੈ ॥੨੦੫॥
ਸਹਿਜੇ ਬਿਕਾਰ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਨਾਸੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਮੇਂ ਮਨ ਜਬ ਬਾਸੈ।
ਕਪੂਰੀਂ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਯੋ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਰਸਨਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾਯੋ।੨੦੬।
ਸੰਤਾਂ ਕਰ ਪਿਆਰ ਇਸ ਸੰਗਾ। ਸੇਵਕ ਬਣਾਯੋ ਹਰਿ ਮੇਂ ਰੰਗਾ।
ਭਯੋ ਨਿਹਾਲ ਛੂਟੇ ਜੰਜਾਰਾ। ਪਾਯਾ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਸੁਖਾਰਾ।੨੦੭।

(੧੯) ਗਿਆਨੀ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਦੱਸ ਪਾਪ ਵਰਨਨ ਕਰੋ, ਪੁਨ ਦਸ ਬਿਘਨ ਅਲਾਇ।
ਏਹੋ ਮੇਰੀ ਬਿਨੈ ਹੈ, ਮਿਹਰਵਾਨ ਪ੍ਰਗਟਾਇ ॥੨੦੮॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

– ਚੌਪਈ –

ਬਿਨ ਦੀਨੀ ਵਸਤ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲੇਈ। ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਬਿਧਾਨ ਬਿਨ ਹਿੰਸਾਕੇਈ॥
ਪਰ ਦਾਰਾ ਕੋ ਗਮਨ ਕਰੰਤੇ। ਦੇਹੀ ਤੀਨੋ ਪਾਪ ਹੁਵੰਤੇ ॥੨੦੯॥
ਰੁਖਾ ਬੋਲਣਾ ਪਾਪ ਜਨੀਜੈ। ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਅਵਰ ਲਖੀਜੈ।
ਚੁਗਲੀ ਕਰਨੀ ਅਨਰਥ ਉਚਾਰੈ। ਬਾਣੀ ਚਾਰੇ ਪਾਪ ਵਿਚਾਰੈ।੨੧੦।
ਪਰ ਧਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਇੱਛਾ ਜੋ ਹੋਈ। ਮਨ ਕਰ ਬੁਰਾ ਚਿਤਵਨਾ ਜੋਈ।
ਝੂਠ ਮੇਂ ਅਭਿਨਿਵੇਸ ਹਠ ਮਾਨੋ। ਤੀਨ ਮਾਨਸੀ ਮਿਲ ਦਸ ਜਾਨੋ।੨੧੧।
ਬਿਘਨ ਏਹੁ ਅਬ ਸੁਣੋ ਪਿਆਰੇ। ਸੰਤਨ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੀ ਹਾਰੇ।
ਨਾਸਤਕ ਪਾਸ ਨਾਮ ਜਸ ਕਹਿਣਾ। ਸ਼ਰਧਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੇਂ ਨਹਿ ਗਹਿਣਾ॥
ਸ੍ਰੁਤੀ ਵਾਕ ਮੇਂ ਨਹਿ ਵਿਸ੍ਵਾਸੂ। ਗੁਰ ਬਚਨਾ ਮੇਂ ਸ਼੍ਰਧਾ ਨਾਸੂ।
ਵਿਸ਼ਨ ਸ਼ਿਵ ਮੇਂ ਭੇਦ ਲਿਆਵੈ। ਸਰਗੁਣ ਨਿਰਗੁਣ ਏਕ ਨ ਭਾਵੈ।੨੧੩।

ਨਾਮ ਸਿਫਤ ਮੇਂ ਸੰਸਾ ਰਾਖੈ। ਰੌਚਕ ਭਰਮ ਸਮਝ ਹੀ ਲਾਖੈ।
ਨਾਮ ਓਟ ਮੇਂ ਕਰ ਮੰਦ ਕਰਮਾ। ਨਾਮ ਆਸਰੇ ਤਜ ਸ਼ੁਭ ਧਰਮਾ।੨੧੪।
ਆਨ ਧਰਮ ਨਾਮੰ ਤੁਲ ਜਾਨੈ। ਏਹੁ ਦਸ ਬਿਘਨ ਤਿਆਗ ਰਸ ਮਾਨੈ।
ਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਖੰਡ ਅਪਾਰਾ। ਸਭ ਬਿਘਨੋ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰਾ।੨੧੫।

– ਸਲੋਕ –

ਸੰਜ [1]ਨਿੰਦਾ [2]ਅਸਤੀ ਨਾਮੁ ਵਿਹੀ ਭਵ ਕਥਾ ਸ੍ਰੀ [3]ਸੇਸਯੋਰੁ ਭੇ ਦਿਤੀ ॥
[4]ਰਸਰਦਾ ਸ੍ਰੁਤੀ [5]ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ [6]ਦੈਸਕ ਗਿਰਾ ਨਾ ਮਨਿ [7]ਅਰਥਵਾਦ ਭਰਮਾ ॥
ਨਾਮਾ ਸਿਿਬਿਤੀ [8]ਨਿਸ਼ਿੱਧ ਬ੍ਰਿਤੀ [9]ਬੇਹਤ ਤਿਆਗੋ ਹੀ [10]ਧ੍ਰਮਾਂਤ੍ਰਯੀ ॥
ਸਾਮਯੰ ਨਾਮਨਿ ਜਪੇ ਸ਼ਿਵ ਸਯ ਚੈ ਹਰੇ ਨਾਮਾ ਪ੍ਰਾਧਾ ਦਸਯ ॥੧॥

– ਚੌਪਈ –

ਏ ਦਸ ਬਿਘਨ ਨਾਮ ਜਪ ਨਾਸੈ। ਹਿਰਦੈ ਪ੍ਰੇਮ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਕਾਸੈ।
ਜਿਮ ਇਕ ਗੁਰਮੁਖ ਕਹਤ ਉਚਾਰੇ। ਸੁਨੀਏ ਸਰਬ ਪਾਪ ਕਟਿ ਡਾਰੇ।੨੧੬
ਸਰਬ ਪੁੰਨ ਕੋ ਫਲ ਅਧਿਕਾਈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਪ ਹੋਇ ਸਹਾਈ।
ਫਿਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਹੋਇ ਨ ਫੇਰਾ। ਜਪੋ ਨਿਰਭੈ ਹੋਇ ਸਵੇਰਾ ॥੨੧੭॥

– ਛੰਦ –

ਜੈਸੇ ਅੱਠ ਸੱਠ ਤੀਰਥ ਪਰਸ ਕੀਏ, ਜੁਗ ਚਾਰ ਚੜੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਰਹਿਓ।
ਜੈਸੇ ਕੋਟ ਜਨਮ ਤਪ ਉਰਧ ਮੁਖੀ, ਬੈਸੰਤਰ ਮੇਂ ਤਨ ਦਾਹਿ ਦਇਓ।
ਜੈਸੇ ਲਾਖ ਬੇਰ ਕੁਲਛੇਤਰ ਮੇਂ, ਅਸਮੇਧ ਜਗ ਅਭੰਗ ਠਇਓ।
ਪੁਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਤੀ, ਜਿਨ ਏਕ ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਹਿਓ।੧

ਕਬਿੱਤ—ਬਾਣੀ ਹੈ ਤਰਾਣੀ ਤੇ ਲੰਘਾਣੀ ਭਵ ਸਿੰਧ ਥਾਣੀ,
ਫੜੋ ਜਗਿਆਸੂਓ ਸਹਾਰਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ। ਬਾਣੀ ਹੈ ਰੂਹਾਨੀ ਜਿਸਮਾਨੀ
ਸੁਖ ਸ਼ਾਂਤ ਸੰਦੀ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਾਨੀ ਦੋ ਜਹਾਨੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ।
ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਸਾਰ ਹੈ ਅਪਾਰ ਬੇ ਸ਼ੁਮਾਰ ਯਾਰ, ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਅਧਾਰ
ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ। ਕਾਬ ਤੇ ਸਾਹਿਤਯ ਇਖਲਾਕ ਸਾਰੇ ਜਗ ਸੰਦਾ, ਨੀਕਾ

ਜੇਹਾ ਵਾਕ ਹੈ ਸੋ ਪਾਕ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ॥੧॥ ਜਗ ਵਖਯਾਤੀ
ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਦਾਤੀ, ਅੰਤ ਹੈ ਅਨੰਤ ਤੇ ਬਿਅੰਤ ਗੁਰਬਾਣੀ
ਦਾ। ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੋਵੇ ਜੋਤਿ ਵਿਚ ਜੋਤਿ ਮਿਲੇ, ਧਾਰੇ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ
ਰਿਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ । ਨੇਕੀ ਉਪਕਾਰ ਸਚ ਨਾਮ ਨਿਸ਼ਕਾਮ
ਸੇਵਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਪਿਆਰ ਹੈ ਅਸੂਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ। ਸ਼ਹੀਦ ਹਰਿ ਚਰਨ
ਪਰਨਾ ਸਰੰਨ ਗਹੋ, ਭਗਤਿ ਜਗਤ ਫੈਲ ਮੂਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ॥੨॥

– ਚੌਪਈ –

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਰਤੀ ਜਗ ਵੀਚਾ । ਉਧਤੈ ਜਪੈ ਊਚ ਕੋ ਨੀਚਾ।
ਸਿਮਰਨ ਸੇਵਾ ਤਰੈ ਸੰਸਾਰਾ। ਨਾਸ ਬਿਘਨ ਹਰਿ ਨਾਮ ਉਚਾਰਾ।੨੧੮।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਿਦ ਬੀਚ ਵਸਾਵੈ। ਨਾਮ ਪ੍ਰਤਾਪ ਬਿਘਨ ਬਿਨਸਾਵੈ।
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੋ ਤਾਰੈ ਨਾਹੀ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਪ ਤਰੀਏ ਤਾਹੀ ॥੨੧੯॥
ਸੁਣ ਕੈ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਮਨ ਮਾਨਾ। ਸੇਵਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕਰੈ ਥਾਨਾ।
ਸਭ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚਲਾਵੈ ਨੀਕਾ। ਵਿਦਿਆ ਪੜਨ ਰੁਚੀ ਬਸ ਜੀਕਾ।੨੨੦।
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਇਸ ਪਰ ਅਧਿਕਾਈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਾ ਨਿਯਮੀ ਭਾਈ।
ਕਰ ਦੁਲਾਰ ਨਿਜ ਕੰਠ ਲਗਾਯੋ। ਅਪਣੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਰਖ ਭਾਯੋ॥੨੨੧॥
ਪੜਨੇ ਹੇਤ ਸੰਤ ਧਰ ਭਾਊ। ਪੜਾਵਹਿ ਆਪ ਜੋ ਇੱਛਾ ਉਠਾਊ।
ਰਾਖੈਂ ਸੰਗ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤਿ ਕਰ ਹੀ।ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਏਹੁ ਬਹੁ ਸਿਮਰਹੀ।੨੨੨।

(੧੭) ਭਾਈ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਬਿਘਨ ਕੌਣ ਸਤ ਸੰਗ ਮੇਂ, ਪੁਨ ਜਾਪਕ ਮੋ ਜੋਇ।
ਕਹੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਮੋਹਿ ਕੋ, ਚਾਹਿਤ ਸੁਣਿਓ ਸੋਇ ॥੨੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

– ਚੌਪਈ –

ਸਤਿ ਸੰਗ ਮੇਂ ਆਵਨੇ ਕਾਲਾ। ਏਹੁ ਬਿਘਨਾ ਤੇ ਰਹੋ ਨਿਰਾਲਾ।
[੧]ਬਿਅਦਲੀ ਕਰੈ ਨਾਮ ਕੁਨਿਆਈ। [੨]ਕੁਵੇਲੇ ਜਾਣਾ ਵਕਤ ਲੰਘਾਈ।੨੨੪।

ਕਠੋਰਤਾਈ ਮਨ ਤਨ [੩]ਬਾਣੀ । [੪]ਕ੍ਰਿਪਣਤਾਈ ਪੁੰਨ ਨ ਜਾਣੀ।
[੫]ਈਰਖਾ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਬੈਸੇ। [੬]ਮਨ ਚੰਚਲ ਰਹੈ ਟਿਕੈ ਨ ਕੈਸੇ।੨੨੫॥
[੭]ਅਹੰਕਾਰ ਕਰੈ ਗੁਣ ਅਪਣੇ ਮਾਹੀ। [੮]ਨਿਯਮ ਨਾਂ ਨਿਭਾਵੈ ਐਵੇਂ ਰਹਾਹੀ।
[੯]ਬਕ ਬਾਦੀ ਹੋਵੈ ਬਹੁਤੇਰਾ। [੧੦]ਔਗੁਣ ਗ੍ਰਾਹੀ ਬਿਘਨ ਘਨੇਰਾ॥੨੨੬।
ਏ ਸਤਿਸੰਗ ਮੇਂ ਬਿਘਨ ਤਿਆਗੈ। ਮਨ ਫਿਰ ਹਰਿ ਚਰਨਾ ਮੇ ਲਾਗੈ।
ਇਨ ਦਸ ਬਿਘਨ ਤੇ ਫਲ ਘਟ ਜਾਈ।ਸਮਝ ਨਿਵਾਰੋ ਮੀਤ ਸਦਾਈ॥
ਜਾਪ ਮੇਂ ਬਿਘਨ ਸੁਣੋ ਹਿਤ ਲਾਈ। ਕਰੋ ਕਦੇ ਨਾ ਤੌ ਮੰਤ ਫਲਾਈ।
ਅਸ਼ਰਧਾ ਮੰਤ੍ਰ ਮੇਂ ਇਕ ਜਾਨੋ। ਅਸੁਚ ਤਨ ਦੂਜੇ ਪਹਿਚਾਨੋ ॥੨੨੮।
ਹੰਕਾਰ ਰਿਦੇ ਤੀਜੋ ਲਖ ਲੀਜੈ । ਦੇਖਾ ਦੇਖੀ ਰੀਸ ਚਵਥੀਜੈ।
ਕ੍ਰੋਧੀ ਸੁਭਾਇ ਪੰਜਵਾਂ ਹੋਯਾ। ਕਾਮਨਾ ਬਹੁਤੀ ਛੇਵਾਂ ਜੋਯਾ ॥੨੨੯॥
ਸੁਮਤਾਈ ਵਕਤ ਜਪੁ ਕੇ ਸਾਤਾ। ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਮੁਖ ਮਾਂਸ ਅਠਾਤਾ।
ਝੂਠ ਕਹੈ ਸਿਧ ਮੋ ਕੋ ਨਾਵਾਂ। ਮਨ ਨਾ ਠਹਿਰੈ ਦਸਵਾਂ ਗਾਵਾ ॥੨੩੦॥
ਏਹੁ ਜਪੁ ਸਤਿਸੰਗ ਮੇਂ ਹੋਇ ਨਾਹੀ। ਪਰਮ ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਈਐ ਤਾਹੀ।
ਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਘਨ ਬਿਨਾਸੈ। ਜਪੁ ਪਿਆਰੇ ਤੂੰ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸੈ।
ਸੁਣ ਕੈ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰਾ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੋ ਪਾਠ ਉਚਾਰਾ।
ਸੁਧ ਕਰਤ ਸੁਣ ਸੰਤ ਦਿਆਲਾ।ਫੱਕਰ ਨਾਮ ਉਚਰੇ ਇਸ ਨਾਲਾ।੨੩੨।
ਜੋਰਾਵਰ ਵਡ ਗਰਮ ਨਾ ਹੋਤਾ। ਸ਼ਾਂਤਿ ਰਸ ਮੇਂ ਰਹੈ ਪਰੋਤਾ।
ਸੰਤਾਂ ਕਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਵੈ। ਬਸਤ੍ਰ ਧੋਵਨ ਸੇਵਾ ਭਾਵੈ ॥੨੩੩॥
ਸੰਤ ਪਾਸ ਹੀ ਰਾਖੈ ਬਹੁਤਾ । ਪਹਿਰਾ ਦੇਵੈ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਜੁਤਾ।
ਸਚ ਬਾਤ ਆਖੈ ਬਿਨ ਰੋਕਾ। ਝੂਠ ਨ ਬੋਲੈ ਕਿਸੇ ਨ ਟੋਕਾ ॥੨੩੪॥
ਕੰਠ ਬਾਣੀ ਪੜੈ ਸਦਾਈ। ਕਰ ਮੇਂ ਇਕ ਲਾਠੀ ਸਦ ਭਾਈ।
ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਾਣ ਸੰਤ ਧਰ ਹੇਤਾ। ਸੁਣ ਹੈ ਬਾਣੀ ਮਨ ਕੀ ਜੇਤਾ ॥੨੩੫॥

(੧੮) ਗਿਆਨੀ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਕੀਰਤਨ ਕੀ ਬਿਧ ਬਰਨੀਐ, ਕੈਸੇ ਆਵੈ ਸਾਦਿ ।
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਆ ਇਸ ਕੇ ਕਰੇ, ਭਾਖੋ ਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ॥੨੩੬॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

– ਚੌਪਈ –

ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਣੋ ਹਿਤ ਲਾਈ । ਪਹਿਲੇ ਸਰਵਨ ਨਾਮ ਕਰਾਈ ।
ਤਾਤਪਰਜ ਕਾ ਨਿਰਨਾ ਜਾਨੈ । ਛੇ ਚਿੰਨਾਂ ਸੇ ਨੀਕ ਪਛਾਨੈ ॥੨੩੭॥
ਸੋ ਖਟ ਚਿੰਨ ਜਾਨੀਏ ਸਾਰਾ । ਉਪਕ੍ਰਮ ਤੇ ਉਪਸੰਹਾਰਾ ।
ਆਦਿ ਮੇਂ ਅਦੁਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਕਥਨਾ । ਅੰਤ ਭੀ ਏਕੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਮੇਂ ਬਸਨਾ॥
ਐਸਾ ਸ੍ਰਵਨ ਇਕ ਅੰਗ ਜਾਨੋ । ਦੂਜਾ ਅਭਿਆਸ ਸੋ ਕਹਿਤ ਬਖਾਨੋ ।
ਵਾਰ ਵਾਰ ਇਕ ਨਾਮ ਉਚਾਰੈ।ਅਦ੍ਵੈਤਿ ਪ੍ਰਕਰਣ ਨ ਰਿਦ ਤੇ ਟਾਰੈ।੨੩੯।
ਅਪੂਰਬਤਾ ਤੀਜਾ ਅੰਗ ਜਾਨੀ । ਕੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਾ ਵਿਖਾ ਨ ਮਾਨੀ ।
ਗੁਰ ਬਿਨ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਠਾਨੀ । ਸ੍ਵੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਰਿਦ ਆਨੀ ।੨੪੦।
ਅਰਥ ਵਾਦ ਹੈ ਸਿਫਤ ਅਦ੍ਵੈਤਾ । ਖੰਡਨ ਦ੍ਵੈਤ ਚਉਥਾ ਅੰਗ ਹੈ ਤਾਂ ।
ਉਪ ਪੱਤੀ ਪੰਚਮ ਅੰਗ ਜਾਨਾ।ਯੁਕਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਂਤ ਤੇ ਏਕ ਬਖਾਨਾ।੨੪੧।
ਫਲ ਛੇਵਾਂ ਅੰਗ ਸ੍ਰਵਣ ਵਾਲਾ । ਸੁਣ ਕੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾਲਾ ।
ਗਿਆਨ ਤੇ ਅਦ੍ਵੈਤ ਰੂਪ ਕਾ ਪਾਵਨ।ਮੋਖ ਰੂਪ ਫਲ ਹਰਿ ਮਿਲ ਜਾਵਨ॥
ਐਸਾ ਸ੍ਰਵਣ ਪਹਿਲੇ ਕੀਜੈ । ਫਿਰ ਸਿਮਰਨ ਦੂਜਾ ਤਬ ਥੀਜੈ ।
ਸਿਮਰਨ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਜਾਨੋ।ਸੋ ਭੀ ਖਟ ਗੁਣ ਤੈ ਹੁਇ ਮਾਨੋ।੨੪੩।
ਮਨ ਕਾ ਸੰਤੋਖ ਏਕ ਇਹੁ ਕਰੀਏ । ਬਾਣੀ ਮੋਨਤਾ ਦੂਜੀ ਧਰੀਏ ।
ਮਨ ਮੇਂ ਅਰਥ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ । ਤੀਜਾ ਗੁਣ ਏਹੁ ਪਿਆਰੇ ਧਰਨਾ ॥
ਚੌਥਾ ਸ੍ਰੀਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰਾਖੈ । ਨਿਰ ਵਿਕਾਰ ਸੇਵਾ ਰਸ ਚਾਖੈ ।
ਸਿਮਰਨ ਮੇਂ ਮਨ ਕੋ ਸਵਧਾਨੰ । ਪੰਜਵਾਂ ਗੁਣ ਧਾਰੇ ਇਹੁ ਜਾਨੰ ।੨੪੫।
ਛੇਵਾਂ ਗੁਣ ਕਰ ਦੀਰਘ ਕਾਲਾ । ਇਕ ਰਸ ਆਦਰ ਪ੍ਰੇਮ ਮਨ ਆਲਾ ।

ਜਪ ਕੀ ਰੀਤ ਕਰੋ ਇਉਂ ਭਾਈ।ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਰਸ ਆਵੈ ਧਾਈ।੨੪੬।
ਸ੍ਰਵਨ ਸਿਮਰਨ ਪੂਰਨ ਹੋਵੈ । ਤੀਜੀ ਭਗਤਿ ਕੀਰਤਨ ਇਵ ਜੋਵੈ ।
ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਪੂਰਣ ਮਨ ਜਬ ਹੋਇ।ਗਾਵੈ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋਇ ।੨੪੭।
ਵਾਜਾ ਮਾਨ ਤਿਆਗਣਾ ਮਨ ਕਾ । ਮਤੀ ਵਜਾਵੈ ਰਸ ਚਿਦ ਘਨ ਕਾ ।
ਪ੍ਰੇਮ ਪਖੌਜੀ ਮਿਲੈ ਜੇ ਆਈ । ਜੁੜਨਾ ਹਰਿ ਜੋੜੀ ਵਜਵਾਈ ।੨੪੮।
ਤਤ ਤੂੰ ਸਾਧਨਿ ਤਾਲ ਪੁਰਾਵੈ । ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਛੈਣੇ ਰੁਣਕਾਵੈ ।
ਤਾਨ ਤਨ ਤਜ ਤ੍ਰਾਨੇ ਦੇਹੀ । ਏਕੰਕਾਰ ਧੁਨੀ ਰਸ ਲੇਹੀ ॥੨੪੯॥
ਏਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਿਹਾ ਵਿਆਪੇ । ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਜਾਪੇ ।
ਕੀਰਤਨ ਕਰੈ ਮਨ ਤੇ ਇਸ ਰੀਤੀ।ਤਨ ਤੇ ਕਰੈ ਏਸ ਸ਼ੁਭ ਨੀਤੀ।੨੫੦।
ਹਥੀਂ ਸੇਵ ਗੁਰੂ ਘਰ ਕੀਜੈ । ਮਿਲੈ ਸੰਗਤਾਂ ਕੀਰਤਨ ਥੀਜੈ ।
ਪ੍ਰੇਮ ਰਾਗ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੁਵੀਜੈ । ਕੈ ਵਾਜਾ ਕੈ ਢੋਲਕ ਲੀਜੈ ॥੨੫੧॥
ਕੈਂਸੀਆਂ ਅਥਵਾ ਖਾਲੀ ਹਾਥਾ । ਹਾਜ਼ਰ ਗੁਰੂ ਜਾਨੈ ਜਗੰਨਾਥਾ ।
ਬਿਨਤੀ ਵਿਰਾਗ ਗਿਆਨ ਰਸ ਪ੍ਰੇਮਾ । ਗਾਵੈ ਸ਼ਬਦ ਕਰੈ ਨਿਤ ਨੇਮਾ ॥
ਸਾਧ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕੀਰਤ ਗਾਈਐ।ਬਿਰਤੀ ਜੁੜੈ ਲਿਵ ਧੁਨੀ ਲਗਾਈਐ ।
ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ ਮੇਂ ਚਿਤ ਥਿਰਾਈ।ਗਾਵਹੁ ਸੁਣਹੁ ਸਹਿਜ ਪਦ ਪਾਈ।੨੫੩।
ਅਰਥ ਚਿੱਤ ਰਖ ਆਵੈ ਸਾਦੰ । ਪਾਯਾ ਕਲਿ ਮੇਂ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੰ ।
ਕੀਰਤਨ ਨਾਮ ਹੈ ਕਲਿ ਕੋ ਧਰਮਾ ।ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਭਾਖਿਓ ਮਰਮਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਮਹਲਾ ੫ ॥

"ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਹੈ, ਸਿਰਿ ਕਰਮਨ ਕੈ ਕਰਮਾ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਭਇਓ ਪਰਾਪਤਿ, ਜਿਸੁ ਪੁਰਬ ਲਿਖੇ ਕਾ ਲਹਨਾ ॥"

– ਚੌਪਈ –

ਕੀਰਤਨ ਕੀ ਅਕੱਥ ਵਡਾਈ । ਕਰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਮਨ ਨਿਰਮਾਈ ।
ਆਪ ਹਰੀ ਮੋਹਿਤ ਤਬ ਹੋਵੈ । ਦਰਸ਼ਨ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਤੇ ਜੋਵੈ।੨੫੫।
ਨਿਰਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਥਿਰੁਤਾ ਪਾਵੈ । ਹਉਮੈ ਕੀਰਤਨੀਆ ਜਬ ਘਾਵੈ ।

ਮੁੜ ਕੇ ਫੇਰ ਜਨਮ ਤਹਿ ਨਾਹੀ। ਏਹੋ ਜਨਮ ਪਛਾਨੋ ਤਾਹੀ ॥੨੫੬॥
ਸਾਚੈ ਮਹਿਲ ਮੇਂ ਲੇਹਿ ਬੁਲਾਈ। ਸਿਫਤ ਸਿਰੋਪਾਉ ਦੇਹਿ ਪੈਨ੍ਹਾਈ।
ਭੂਖ ਤਿਆਸ ਕੀ ਇੱਛਾ ਨਾਸੀ। ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਯਾ ਗੁਰ ਅਬਿਨਾਸੀ।੨੫੭।
ਭਾਣਾ ਮੰਨੈ ਮਿਲੈ ਪ੍ਰਭ ਏਕੋ। ਹੋਇ ਬਿਬੇਕ ਕੀਰਤਨਿ ਕੀ ਟੇਕੋ।
ਆਗਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਰਿਦ ਮਾਨੈ। ਹਉਮੈ ਤਿਆਗੈ ਕੀਰਤ ਗਾਨੈ॥
ਕੀਰਤਨ ਨਾਮ ਗੁਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ। ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰੇ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਣੀ
ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਬਿਅੰਤ ਬਖਾਨੈ। ਨਾਮ ਸਿਫਤ ਅਕੱਥ ਮਹਾਨੈ ॥੨੫੯॥

– ਸਲੋਕ –

ਰਾਮੇ ਤਿੰ ਕੀਰਤਨੰ ਰਾਜਨਿ ਸਰਬਰ ਗਵਿੰਨਾ ਸੁਨੰ ਪ੍ਰਾਸ ਚਿਤਹਿਃ
ਪਾਪਾਨਿ ਮੁਕਤਿ ਦਦਾਹਨਾ ਅਚੁਤ ਨਿਤ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮੋ ਚਾਰਨਿਃ
ਭੇਖ ਜਾਤਿ ਨਸਯੰਤੀ ਸਕਲਾ ਰੋਗਾ ਸਤਯੰ ਸਤਯੰ ਵਦਾਮਯਹੰ ॥੧॥
ਨਾਮਨਾ ਸਹੰਸ੍ਰ ਦਿਬਯਾਨਾ ਸਮਰਣੇ ਯੰਤ ਫਲੰ ਲਭੇਤਿ॥
ਤਤ ਫਲੰ ਲਭਤੇ ਨੂਨੰ ਰਾਮੋ ਚਾਰਣ ਮਾਤ੍ਰਤਃ ॥੨॥

– ਚੌਪਈ –

ਨਾਮੁ ਕੀਰਤਨ ਕੀ ਸਿਫਤ ਘਨੇਰੀ। ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ਕਹੈ ਸੋ ਹੇਰੀ।
ਕੀਰਤਨਪ੍ਰਤਾਪ ਕਲਿ ਪਾਪ ਨਸਾਹੀ।ਯਗ ਯੋਗਨਹਿ ਸਮਾਰਹਾਹੀ।੨੬੦।
ਕੀਰਤਨ ਬ੍ਰਾਬਰ ਕੋਇ ਨ ਸਾਧਨ । ਜਪੁ ਤਪੁ ਤੇ ਹੰਕਾਰ ਬਧਾਵਨ।
ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਸ ਲੀਜੈ। ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਦੂਖ ਮਿਟੀਜੈ॥੨੬੧॥
ਕੀਰਤਨ ਸੰਗਤਿ ਕਰੈ ਸਪ੍ਰੀਤਾ। ਚਰਨ ਧੋਈਏ ਭਾਵਨਾ ਚੀਤਾ।
ਪੂਜਨ ਤਨ ਮਨ ਤੇ ਕਰ ਨਿੱਤਾ। ਭੋਜਨ ਭਲਾ ਬਸਤ੍ਰ ਦੇਹ ਹਿੱਤਾ।੨੬੨।
ਦਾਸ ਤਿਨਾ ਕੇ ਬਣ ਕੇ ਮੀਤਾ। ਭਗਤੀ ਸਰਵਨ ਸਿਮਰਨ ਨੀਤਾ।
ਮਿਤ੍ਰ ਜਾਨੀਏ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕਾ। ਕੀਰਤਨ ਗਾਵੈ ਹਰਿ ਹੀ ਸੋਕਾ ॥੨੬੩॥
ਸੇਵਾ ਜਿਤਨੀ ਹੋਵੈ ਥੋਰੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਗੁਰਬਾਣੀ ਮਨ ਜੋਰੀ।
ਡੰਡਉਤ ਬੰਦਨਾ ਵਾਰੰ ਵਾਰਾ।ਕੀਰਤਨ ਗਾਇ ਜੋ ਨਿਰਹੰਕਾਰਾ।੨੬੪।

ਕਠੋਰਤਾਈ ਮਨ ਤਨ [3]ਬਾਣੀ । [4]ਕ੍ਰਿਪਣਤਾਈ ਪੁੰਨ ਨ ਜਾਣੀ।
[5]ਈਰਖਾ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਬੈਸੇ।[6]ਮਨ ਚੰਚਲ ਰਹੈ ਟਿਕੈ ਨ ਕੈਸੇ।੨੨੫॥
[7]ਅਹੰਕਾਰ ਕਰੈ ਗੁਣ ਅਪਣੇ ਮਾਹੀ।[8]ਨਿਯਮ ਨਾਂ ਨਿਭਾਵੈ ਐਵੇਂ ਰਹਾਹੀ।
[9]ਬਕ ਬਾਦੀ ਹੋਵੈ ਬਹੁਤੇਰਾ। [10]ਔਗੁਣ ਗ੍ਰਾਹੀ ਬਿਘਨ ਘਨੇਰਾ॥੨੨੬।
ਏ ਸਤਿਸੰਗ ਮੇਂ ਬਿਘਨ ਤਿਆਗੈ। ਮਨ ਫਿਰ ਹਰਿ ਚਰਨਾ ਮੇ ਲਾਗੈ।
ਇਨ ਦਸ ਬਿਘਨ ਤੇ ਫਲ ਘਟ ਜਾਈ।ਸਮਝ ਨਿਵਾਰੋ ਮੀਤ ਸਦਾਈ॥
ਜਾਪ ਮੇਂ ਬਿਘਨ ਸੁਣੋ ਹਿਤ ਲਾਈ। ਕਰੋ ਕਦੇ ਨਾ ਤੌ ਮੰਤ ਫਲਾਈ।
ਅਸ਼੍ਰਧਾ ਮੰਤ੍ਰ ਮੇਂ ਇਕ ਜਾਨੋ। ਅਸੁਚ ਤਨ ਦੂਜੇ ਪਹਿਚਾਨੋ ॥੨੨੮॥
ਹੰਕਾਰ ਰਿਦੇ ਤੀਜੋ ਲਖ ਲੀਜੈ । ਦੇਖਾ ਦੇਖੀ ਰੀਸ ਚਵਥੀਜੈ।
ਕ੍ਰੋਧੀ ਸੁਭਾਇ ਪੰਜਵਾਂ ਹੋਯਾ। ਕਾਮਨਾ ਬਹੁਤੀ ਛੇਵਾਂ ਜੋਯਾ ॥੨੨੯॥
ਸੁਮਤਾਈ ਵਕਤ ਜਪੁ ਕੇ ਸਾਤਾ। ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਮੁਖ ਮਾਂਸ ਅਠਾਤਾ।
ਝੂਠ ਕਹੈ ਸਿਧ ਮੋ ਕੋ ਨਾਵਾਂ। ਮਨ ਨਾ ਠਹਿਰੈ ਦਸਵਾਂ ਗਾਵਾ ॥੨੩੦॥
ਏਹੁ ਜਪੁ ਸਤਿਸੰਗ ਮੇਂ ਹੋਇ ਨਾਹੀ। ਪਰਮ ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਈਐ ਤਾਹੀ।
ਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਘਨ ਬਿਨਾਸੈ। ਜਪੁ ਪਿਆਰੇ ਤੂੰ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸੈ।
ਸੁਣ ਕੈ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰਾ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੋ ਪਾਠ ਉਚਾਰਾ।
ਸੁਧ ਕਰਤ ਸੁਣ ਸੰਤ ਦਿਆਲਾ।ਫੱਕਰ ਨਾਮ ਉਚਰੈ ਇਸ ਨਾਲਾ।੨੩੨।
ਜੋਰਾਵਰ ਵਡ ਗਰਮ ਨਾ ਹੋਤਾ। ਸ਼ਾਂਤਿ ਰਸ ਮੇਂ ਰਹੈ ਪਰੋਤਾ।
ਸੰਤਾਂ ਕਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਵੈ। ਬਸਤ੍ਰ ਧੋਵਨ ਸੇਵਾ ਭਾਵੈ ॥੨੩੩॥
ਸੰਤ ਪਾਸ ਹੀ ਰਾਖੈ ਬਹੁਤਾ । ਪਹਿਰਾ ਦੇਵੈ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਜੁਤਾ।
ਸਚ ਬਾਤ ਆਖੈ ਬਿਨ ਰੋਕਾ। ਝੂਠ ਨ ਬੋਲੈ ਕਿਸੇ ਨ ਟੋਕਾ ॥੨੩੪॥
ਕੰਠ ਬਾਣੀ ਪੜੈ ਸਦਾਈ। ਕਰ ਮੇਂ ਇਕ ਲਾਠੀ ਸਦ ਭਾਈ।
ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਾਣ ਸੰਤ ਧਰ ਹੇਤਾ। ਸੁਣ ਹੈ ਬਾਣੀ ਮਨ ਕੀ ਜੇਤਾ ॥੨੩੫॥

(੧੮) ਗਿਆਨੀ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਕੀਰਤਨ ਕੀ ਬਿਧ ਬਰਨੀਐ, ਕੈਸੇ ਆਵੈ ਸਾਦਿ ।
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਆ ਇਸ ਕੇ ਕਰੇ, ਭਾਖੋ ਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ॥੨੩੬॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

– ਚੌਪਈ –

ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਣੋ ਹਿਤ ਲਾਈ । ਪਹਿਲੇ ਸਰਵਨ ਨਾਮ ਕਰਾਈ ।
ਤਾਤਪਰਜ ਕਾ ਨਿਰਨਾ ਜਾਨੈ । ਛੇ ਚਿੰਨਾਂ ਸੇ ਨੀਕ ਪਛਾਨੈ ॥੨੩੭॥
ਸੋ ਖਟ ਚਿੰਨ ਜਾਨੀਏ ਸਾਰਾ । ਉਪਕ੍ਰਮ ਤੇ ਉਪਸੰਹਾਰਾ ।
ਆਦਿ ਮੇਂ ਅਦੁਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਕਥਨਾ । ਅੰਤ ਭੀ ਏਕੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਮੇਂ ਬਸਨਾ॥
ਐਸਾ ਸ੍ਰਵਨ ਇਕ ਅੰਗ ਜਾਨੋ । ਦੂਜਾ ਅਭਿਆਸ ਸੋ ਕਹਿਤ ਬਖਾਨੋ ।
ਵਾਰ ਵਾਰ ਇਕ ਨਾਮ ਉਚਾਰੈ।ਅਦ੍ਵੈਤਿ ਪ੍ਰਕਰਣ ਨ ਰਿਦ ਤੇ ਟਾਰੈ।੨੩੯।
ਅਪੂਰਬਤਾ ਤੀਜਾ ਅੰਗ ਜਾਨੀ । ਕੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਾ ਵਿਖਾ ਨ ਮਾਨੀ ।
ਗੁਰ ਬਿਨ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਠਾਨੀ । ਸ੍ਵੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਰਿਦ ਆਨੀ ।੨੪੦।
ਅਰਥ ਵਾਦ ਹੈ ਸਿਫਤ ਅਦ੍ਵੈਤਾ । ਖੰਡਨ ਦ੍ਵੈਤ ਚਉਥਾ ਅੰਗ ਹੈ ਤਾਂ ।
ਉਪ ਪੱਤੀ ਪੰਚਮ ਅੰਗ ਜਾਨਾ।ਯੁਕਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਤੇ ਏਕ ਬਖਾਨਾ।੨੪੧।
ਫਲ ਛੇਵਾਂ ਅੰਗ ਸ੍ਰਵਣ ਵਾਲਾ । ਸੁਣ ਕੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾਲਾ ।
ਗਿਆਨ ਤੇ ਅਦ੍ਵੈਤ ਰੂਪ ਕਾ ਪਾਵਨ।ਮੋਖ ਰੂਪ ਫਲ ਹਰਿ ਮਿਲ ਜਾਵਨ॥
ਐਸਾ ਸ੍ਰਵਣ ਪਹਿਲੇ ਕੀਜੈ । ਫਿਰ ਸਿਮਰਨ ਦੂਜਾ ਤਬ ਥੀਜੈ ।
ਸਿਮਰਨ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਜਾਨੋ।ਸੋ ਭੀ ਖਟ ਗੁਣ ਤੈ ਹੁਇ ਮਾਨੋ।੨੪੩।
ਮਨ ਕਾ ਸੰਤੋਖ ਏਕ ਇਹੁ ਕਰੀਏ । ਬਾਣੀ ਮੋਨਤਾ ਦੂਜੀ ਧਰੀਏ ।
ਮਨ ਮੇਂ ਅਰਥ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ । ਤੀਜਾ ਗੁਣ ਏਹੁ ਪਿਆਰੇ ਧਰਨਾ ॥
ਚੌਥਾ ਸ੍ਰੀਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰਾਖੈ । ਨਿਰ ਵਿਕਾਰ ਸੇਵਾ ਰਸ ਚਾਖੈ ।
ਸਿਮਰਨ ਮੇਂ ਮਨ ਕੋ ਸਵਧਾਨੰ । ਪੰਜਵਾਂ ਗੁਣ ਧਾਰੇ ਇਹੁ ਜਾਨੰ ।੨੪੫।
ਛੇਵਾਂ ਗੁਣ ਕਰ ਦੀਰਘ ਕਾਲਾ । ਇਕ ਰਸ ਆਦਰ ਪ੍ਰੇਮ ਮਨ ਆਲਾ ।

ਜਪ ਕੀ ਰੀਤ ਕਰੋ ਇਉਂ ਭਾਈ।ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਰਸ ਆਵੈ ਧਾਈ।੨੪੬।
ਸ੍ਰਵਨ ਸਿਮਰਨ ਪੂਰਨ ਹੋਵੈ । ਤੀਜੀ ਭਗਤਿ ਕੀਰਤਨ ਇਵ ਜੋਵੈ ।
ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਪੂਰਣ ਮਨ ਜਬ ਹੋਇ।ਗਾਵੈ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋਇ ।੨੪੭।
ਵਾਜਾ ਮਾਨ ਤਿਆਗਣਾ ਮਨ ਕਾ । ਮਤੀ ਵਜਾਵੈ ਰਸ ਚਿਦ ਘਨ ਕਾ ।
ਪ੍ਰੇਮ ਪਖੌਜੀ ਮਿਲੈ ਜੇ ਆਈ । ਜੁੜਨਾ ਹਰਿ ਜੋੜੀ ਵਜਵਾਈ ।੨੪੮।
ਤਤ ਤ੍ਵੰ ਸਾਧਨਿ ਤਾਲ ਪੁਰਾਵੈ । ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਛੈਣੇ ਰੁਣਕਾਵੈ ।
ਤਾਨ ਤਨ ਤਜ ਤ੍ਰਾਨੇ ਦੇਹੀ । ਏਕੰਕਾਰ ਧੁਨੀ ਰਸ ਲੇਹੀ ॥੨੪੯॥
ਏਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਿਹਾ ਵਿਆਪੇ । ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਜਾਪੇ ।
ਕੀਰਤਨ ਕਰੈ ਮਨ ਤੇ ਇਸ ਰੀਤੀ।ਤਨ ਤੇ ਕਰੈ ਏਸ ਸ਼ੁਭ ਨੀਤੀ।੨੫੦।
ਹਥੀਂ ਸੇਵ ਗੁਰੂ ਘਰ ਕੀਜੈ । ਮਿਲੈ ਸੰਗਤਾਂ ਕੀਰਤਨ ਥੀਜੈ ।
ਪ੍ਰੇਮ ਰਾਗ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੁਵੀਜੈ । ਕੈ ਵਾਜਾ ਕੈ ਢੋਲਕ ਲੀਜੈ ॥੨੫੧॥
ਕੈਂਸੀਆਂ ਅਥਵਾ ਖਾਲੀ ਹਾਥਾ । ਹਾਜ਼ਰ ਗੁਰੂ ਜਾਨੈ ਜਗੰਨਾਥਾ ।
ਬਿਨਤੀ ਵਿਰਾਗ ਗਿਆਨ ਰਸ ਪ੍ਰੇਮਾ । ਗਾਵੈ ਸ਼ਬਦ ਕਰੈ ਨਿਤ ਨੇਮਾ ॥
ਸਾਧ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕੀਰਤ ਗਾਈਐ।ਬਿਰਤੀ ਜੁੜੈ ਲਿਵ ਧੁਨੀ ਲਗਾਈਐ।
ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ ਮੇਂ ਚਿਤ ਥਿਰਾਈ।ਗਾਵਹੁ ਸੁਣਹੁ ਸਹਿਜ ਪਦ ਪਾਈ।੨੫੩।
ਅਰਥ ਚਿੱਤ ਰਖ ਆਵੈ ਸਾਦੰ । ਪਾਯਾ ਕਲਿ ਮੇਂ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੰ ।
ਕੀਰਤਨ ਨਾਮ ਹੈ ਕਲਿ ਕੋ ਧਰਮਾ ।ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਭਾਖਿਓ ਮਰਮਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਮਹਲਾ ੫ ॥

"ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਹੈ, ਸਿਰਿ ਕਰਮਨ ਕੈ ਕਰਮਾ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਭਇਓ ਪਰਾਪਤਿ, ਜਿਸੁ ਪੁਰਬ ਲਿਖੇ ਕਾ ਲਹਨਾ ॥"

– ਚੌਪਈ –

ਕੀਰਤਨ ਕੀ ਅਕੱਥ ਵਡਾਈ । ਕਰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਮਨ ਨਿਰਮਾਈ ।
ਆਪ ਹਰੀ ਮੋਹਿਤ ਤਬ ਹੋਵੈ । ਦਰਸ਼ਨ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਤੇ ਜੋਵੈ ।੨੫੫।
ਨਿਰਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਥਿਰੁਤਾ ਪਾਵੈ । ਹਉਮੈ ਕੀਰਤਨੀਆ ਜਬ ਘਾਵੈ ।

ਮੁੜ ਕੇ ਫੇਰ ਜਨਮ ਤਹਿ ਨਾਹੀ। ਏਹੋ ਜਨਮ ਪਛਾਨੋ ਤਾਹੀ ॥੨੫੬॥
ਸਾਚੈ ਮਹਿਲ ਮੇਂ ਲੇਹਿ ਬੁਲਾਈ। ਸਿਫਤ ਸਿਰੋਪਾਉ ਦੇਹਿ ਪੈਨ੍ਹਾਈ।
ਭੂਖ ਤਿਆਸ ਕੀ ਇੱਛਾ ਨਾਸੀ। ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਯਾ ਗੁਰ ਅਬਿਨਾਸੀ।੨੫੭।
ਭਾਣਾ ਮੰਨੇ ਮਿਲੈ ਪ੍ਰਭ ਏਕੋ। ਹੋਇ ਬਿਬੇਕ ਕੀਰਤਨਿ ਕੀ ਟੇਕੋ।
ਆਗਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਰਿਦ ਮਾਨੈ। ਹਉਮੈ ਤਿਆਗੈ ਕੀਰਤ ਗਾਨੈ॥
ਕੀਰਤਨ ਨਾਮ ਗੁਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ। ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰੇ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਣੀ
ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਬਿਅੰਤ ਬਖਾਨੈ। ਨਾਮ ਸਿਫਤ ਅਕੱਥ ਮਹਾਨੈ ॥੨੫੯॥

– ਸਲੋਕ –

ਰਾਮੇ ਤਿੰ ਕੀਰਤਨੰ ਰਾਜਨਿ ਸਰਬਰ ਗਵਿੰਨਾ ਸੁਨੰ ਪ੍ਰਾਸ ਚਿਤਹਿਃ
ਪਾਪਾਨਿ ਮੁਕਤਿ ਦਦਾਹਨਾ ਅਚੁਤ ਨਿਤ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮੋ ਚਾਰਨਿਃ
ਭੇਖ ਜਾਤਿ ਨਸਯੰਤੀ ਸਕਲਾ ਰੋਗਾ ਸਤਯੰ ਸਤਯੰ ਵਦਾਮਯਹੰ ॥੧॥
ਨਾਮਨਾ ਸਹੰਸ੍ਰ ਦਿਬਯਾਨਾ ਸਮਰਣੇ ਯੰਤ ਫਲੰ ਲਭੇਤਿ ॥
ਤਤ ਫਲੰ ਲਭਤੇ ਨੂਨੰ ਰਾਮੋ ਚਾਰਣ ਮਾਤ੍ਰਤਃ ॥੨॥

– ਚੌਪਈ –

ਨਾਮੁ ਕੀਰਤਨ ਕੀ ਸਿਫਤ ਘਨੇਰੀ। ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ਕਹੈ ਸੋ ਹੇਰੀ।
ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਲਿ ਪਾਪ ਨਸਾਹੀ। ਯਗ ਯੋਗਨਹਿ ਸਮਾਰਹਾਹੀ।੨੬੦।
ਕੀਰਤਨ ਬ੍ਰਾਬਰ ਕੋਇ ਨ ਸਾਧਨ । ਜਪੁ ਤਪੁ ਤੇ ਹੰਕਾਰ ਬਧਾਵਨ।
ਕੇਵਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਸ ਲੀਜੈ। ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਦੂਖ ਮਿਟੀਜੈ ॥੨੬੧॥
ਕੀਰਤਨ ਸੰਗਤਿ ਕਰੈ ਸਪ੍ਰੀਤਾ। ਚਰਨ ਧੋਈਏ ਭਾਵਨਾ ਚੀਤਾ।
ਪੂਜਨ ਤਨ ਮਨ ਤੇ ਕਰ ਨਿੱਤਾ। ਭੋਜਨ ਭਲਾ ਬਸਤ੍ਰ ਦੇਹ ਹਿੱਤਾ।੨੬੨।
ਦਾਸ ਤਿਨਾ ਕੇ ਬਣ ਕੇ ਮੀਤਾ। ਭਗਤੀ ਸਰਵਨ ਸਿਮਰਨ ਨੀਤਾ।
ਮਿਤ੍ਰ ਜਾਨੀਏ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕਾ। ਕੀਰਤਨ ਗਾਵੈ ਹਰਿ ਹੀ ਸੋਕਾ ॥੨੬੩॥
ਸੇਵਾ ਜਿਤਨੀ ਹੋਵੈ ਥੋਰੀ । ਪ੍ਰੇਮ ਗੁਰਬਾਣੀ ਮਨ ਜੋਰੀ।
ਡੰਡਉਤ ਬੰਦਨਾ ਵਾਰੰ ਵਾਰਾ। ਕੀਰਤਨ ਗਾਇ ਜੋ ਨਿਰਹੰਕਾਰਾ।੨੬੪।

ਅਪਨਾ ਆਪ ਅਰਪ ਤਹਿ ਦੀਜੈ। ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਨਾਸ ਕਰੀਜੈ।
ਜਾਂਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ। ਸੋ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸ੍ਰੀ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥੨੬੫॥
ਧੰਨ ਆਯਾ ਜਨੁ ਪਰਉਪਕਾਰਾ । ਆਪ ਤਰੈ ਤਾਰੈ ਸੰਸਾਰਾ।
ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀਦਾਰਾ। ਗੁਰਮੁਖ ਦੇਖੇ ਮਿਟੈ ਜੰਜਾਰਾ ॥੨੬੬॥
ਕੀਰਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਦ ਗਾਈਐ। ਫੇਰਾ ਨਹੀਂ ਜਗਤ ਮੇ ਪਾਈਐ।
ਕਾਲ ਜੀਤੀਐ ਨਿਰਭਉ ਹੋਈ। ਵੈਰ ਰਹਿਤ ਆਨੰਦ ਮਿਲੋਈ।੨੬੭।
ਸੁਣਕੈ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਪਗ ਪਰਿਓ। ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰੇਮ ਮਾਂਗਿਓ ਰਸ ਢਰਿਓ।
ਸੰਤ ਮਿਹਰ ਕਰ ਦੀਨ ਵਡਾਈ। ਕੀਰਤ ਗਾਵੈ ਪ੍ਰੇਮ ਸਦਾਈ ॥੨੬੮॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸਨਾ ਬੀਚ ਤਬ ਪਾਯਾ । ਸੁਣੈ ਸੰਗਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਯਾ।
ਮਨ ਇਕਾਗਰ ਹ੍ਵੈ ਸੁਣ ਤਿਹ ਮੁਖਤੇ। ਆਵੈ ਚੈਨ ਟਿਕੈ ਜਬ ਸੁਖਤੇ।੨੬੯॥
ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਭੀ ਕਰਤ ਸਦਾਈ। ਵਿਚਰੈ ਸਰਬ ਥਾਨ ਸੁਖ ਪਾਈ।
ਸੇਵਾ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਬਹੁ ਕੀਤੀ। ਆਈ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਤੀਤੀ ॥੨੭੦॥
ਕੀਰਤਨ ਕਰੈ ਪ੍ਰੇਮ ਮਨ ਬਾਨੀ। ਲਾਭ ਲੈਹਿ ਜੋ ਸੁਣਿ ਹੈ ਆਨੀ।
ਲਧਾਈ ਗੁਰਦੁਆਰਿ ਸੇਵਾ ਕੀਨੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ ਦ੍ਰਿੜ ਤਾਕੇ ਚੀਨੀ।੨੭੧।
ਸੰਤ ਆਪਣੇ ਰਿਦੇ ਲਗਾਯੋ । ਵੈਰਾਗ ਦੀਓ ਸਭ ਮੋਹ ਨਸਾਯੋ।
ਪਰਉਪਕਾਰ ਹੇਤ ਉਪਦੇਸ਼ਾ। ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਕਟੇ ਕਲੇਸਾ ॥੨੭੨॥
ਆਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੂਪ ਮੰਝਾਰੀ। ਬੈਠੇ ਮੋਨ ਹੋਇ ਲਾਇ ਤਾਰੀ।
ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੇਂ ਸੰਤ ਨ ਆਏ। ਸੇਵੇ ਸੰਤ ਤਿਨੈ ਹਰਿ ਪਾਏ॥੨੭੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਕਰਣਾਦਿ ਤੇ ਨੀਤੀ, ਗਿਆਨ ਸਮੱਗਰੀ, ਚੋਦਾਂ ਰਤਨ
ਸਿਧ, ਨਿਧ, ਰਿਧ, ਸਮਾਧਿ ਤੇ ਫਲ, ਅਗਿਆਨ ਦੁਖ, ਪਾਪ ਬਿਘਨ ਸਤਿਸੰਗ
ਜਾਪਕ ਬਿਘਨ, ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਚੁਤਾਲੀਵਾਂ ਧਿਆਇ ॥੪੪॥

ਸੂਖਮ ਪਦਾਰਥ ਵਿਚਾਰ, ਆਤਮ ਪਰਮਾਤਮ ਏਕਤਾ, ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ

ਦੋਹਿਰਾ–ਜਿਨ੍ਹਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਇਆ, ਮਨ ਤਾਕੋ ਮੈਂ ਦੇਇ।
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕੇ ਸੰਤ ਜੋ, ਸਿਖ੍ਯਾ ਗੁਰਮਤਿ ਲੇਇ ॥੧॥

– ਚੌਪਈ –

ਬਹੁਤ ਸਿੰਘ ਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੂਝੇ। ਸੰਤਾਂ ਉੱਤਰ ਦੇ ਬਡ ਸੂਝੇ।
ਭਏ ਮੋਨ ਕੋ ਕਰੈ ਨ ਸੁਆਲਾ। ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਨਿਜ ਬਿਰਦ ਸੰਭਾਲਾ।੨।
ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਤੇ ਸੇਵਕ ਹੇਰਾ। ਕਰਨ ਨਿਹਾਲ ਬੋਲੇ ਬਚ ਫੇਰਾ।
'ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ' ਤੂੰ ਰਿਹਾ ਚੁਪਾਤਾ। ਸ਼ੰਕਾ ਉਠਾਇ ਪੂਛੀਏ ਬਾਤਾ।੩।
ਆਗਿਆ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਤਬ ਪਾਈ। ਕਰ ਜੋਰੇ ਪਦ ਸੀਸ ਝੁਕਾਈ।
ਬਿਨੈ ਸਹਿਤ ਇਉਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਨੇ। ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਉਤਰ ਦੀਨੇ ॥੪॥

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਮੈਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕੋਂ, ਫੁਰਨਾ ਮਨ ਨ ਉਠਾਇ।
ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਆਪ ਹੋ, ਆਪੇ ਕਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇ ॥੫॥

(੧੯) ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀਉ ਵਾਚ ॥

– ਚੌਪਈ –

ਨਿਰਸੰਸੇ ਤੈਂ ਇਕਾਗਰ ਭਾਈ। ਕਹੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਨ ਉੱਤਰ ਆਈ।
ਆਪੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰ ਮੈਂ ਲੇਊਂ। ਉੱਤਰ ਆਪੇ ਹੀ ਤੁਝ ਦੇਊਂ ॥੬॥
ਅਬਿਆਕ੍ਰਿਤ ਕੇ ਲੱਖਨ ਜਾਨੋ। ਜਾਂਕਾ *ਅਕ੍ਰਿਤ ਕਛੁ ਦੇਖ ਨ ਆਨੋ।
ਅਨਾਦਿ ਰੂਪ ਬਿਨ ਉਤਪਤਿ ਜੋਈ। ਚੇਤਨ ਕੇ ਇਕ ਦੇਸ ਰਹੋਈ ॥੭॥
ਏਕ ਅਗਿਆਨ ਖਟ ਸੰਗ੍ਯਾ ਲੀਨੋ। ਏਕ ਚੇਤਨਤਾ ਵਿਆਪਕ ਚੀਨੋ।

*ਅਕਾਰ।

ਦੂਜੇ ਬੰਧ ਚੇਤਨ ਤੇ ਅਗਿਆਨੰ। ਤੀਜਾ ਈਸ਼ਰ ਤਾ ਮੈ ਮਾਨੰ ॥੮॥
ਚੌਥਾ ਜੀਵ ਸੰਗ੍ਯਾ ਪਾਈ। ਜੀਵੇਸ਼੍ਵਰ ਵਿਭਾਗ ਪੰਚਾਈ।
ਛੇਵਾਂ ਚਿਦਾ ਭਾਸ ਹੈ ਭਾਈ। ਚੇਤਨ ਭਾਸ ਜਾਂਕੋ ਆਲਾਈ ॥੯॥
ਏ ਖਟ ਜਿਸ ਅਗਿਆਨ ਮੰਝਾਰੀ। ਪ੍ਰਗਟ ਨਾਹੀ ਗੁਪਤ ਸੰਗਾਰੀ।
ਅਬਿਆਕ੍ਰਿਤ ਅਵ੍ਯਕਤਿ ਬਖਾਨੈ। ਸਾਮਾਵਸਥਾ ਭੀ ਇਸ ਮਾਨੈ।੧੦।
ਮਾਯਾ ਸੁਣੀਏ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰੀ। ਅਬਿਆਕ੍ਰਿਤ ਸਾਮਵਸਥਾ ਧਾਰੀ।
ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਆਤਮਕ ਸਮ ਹੀ ਤੀਨੇ। ਚੇਤੰਨ ਭਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਰੀ ਥੀਨੇ।੧੧।
ਤਮ ਗੁਣ ਰਜੁ ਗੁਣ ਭਿੰਨੈ ਜੋਈ। ਸੁਧਾ ਸਤੋ ਗੁਣ ਲੀਨੇ ਸੋਈ।
ਸਤ ਰਜੁ ਤੇ ਨਿਆਰੋ ਤਮੋ ਸੁਧਾ। ਤਮ ਸਤ ਤੇ ਨਿਆਰੋ ਰਜੋ ਬੁਧਾ।੧੨।
ਚਿਦਾ ਭਾਸ ਸਹਿਤੰ ਪ੍ਰਧਾਨੰ। ਸੁਧ ਸਤੋ ਕੋ ਲੀਨੈ ਜਾਨੰ।
ਅਜਾਮੇਕ ਲੋਹਤਿ ਤੇ ਸ੍ਵੇਤਾ। ਕਾਲਾ ਤਮੋ ਗੁਣ ਰੂਪ ਬਨੇਤਾ ॥੧੩॥
ਮਾਯਾ ਅਨਿਰ ਵਚਨੀ ਜਾਨੋ। ਸਤਿ ਅਸੱਤ ਵਿਲੱਖਣ ਮਾਨੋ।
ਨੌ ਜੁਗਤੀ ਤੇ ਨਿਆਰੀ ਰਹਿਈ। ਗਰਭ ਜੋਨ ਦੇਤੀ ਮਾਯਾ ਅਹਿਈ।੧੪।
ਅਵਿਦਿਆ ਇਉਂ ਜਾਨੋ ਮਨ ਪਿਆਰੇ। ਸਾਮਵਸਥਾ ਅਬ੍ਯਾ ਕ੍ਰਿਤ ਨਿਹਾਰੇ।
ਵਿਕਾਰਵਸਥਾ ਚਿਦਾ ਭਾਸ ਤੇ ਲੀਨੇ। ਮਲਨਿ ਸਤੋ ਗੁਣ ਲੈ ਪ੍ਰਬੀਨੇ।੧੫
ਮਲਨਿ ਰਜੋ ਤੇ ਤਮੁ ਭੀ ਮੈਲਾ। ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਮਲਨਿ ਮੁਖ ਗਵਨਿ ਗੈਲਾ।
ਮਲਨਿ ਸਤੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੋ ਲੀਏ। ਸਰੂਪ ਗਿਆਨ ਕੋ ਅਛਾਦਿਨਿ ਕੀਏ।੧੬।
ਵਿਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨ ਜਾਮੈ ਪਾਈ। ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਭਈ ਜਾਨੋ ਮਨ ਲਾਈ।
ਮਲਨ ਵਿਕਾਰ ਵਿਚਾਰ ਭੀ ਗੰਦਾ। ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਕਹੀਏ ਫਾਸਿਓ ਬੰਦਾ ॥
ਵਿਦ੍ਯਾ ਕੋ ਅਬ ਰੂਪ ਬਖਾਨੋ। ਮਹਾਂਵਾਕ ਕੇ ਅਰਥ ਪਛਾਨੋ।
ਅਰਥ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਉਪਜੀ ਜੋ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਤ ਅਹੰ ਬ੍ਰਹਮਸਮੀ ਸੋ ਹੈ।੧੮।
ਅਖੰਡਾ ਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤ ਜਬ ਪ੍ਰਗਟੀ। ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਜੋ ਉਪਜੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ।
ਸਤਾ ਬ੍ਰਿਤ ਕਰ ਜਾਨੋ ਮੀਤ। ਕਾਰਜ ਕਾਰਣ ਅਗਿਆਨ ਲੈ ਕੀਤਾ।੧੯।
ਅਗਿਆਨ ਜੰਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਲੈ ਹੋਈ। ਜਨਕ ਅਗਿਆਨ ਭੀ ਰਿਹਾ ਨ ਸੋਈ।

ਜਿਉਂ ਕਾਸ਼ਟ ਤੇ ਅਗਨੀ ਨਿਕਸੈ। ਭਸਮ ਕਾਸ਼ਟੈ ਕਰਤੀ ਬਿਕਸੈ।੨੦।
ਸੋ ਵਿਦਿਆ ਨੈਂ ਕਾਰਜ ਕਾਰਣ। ਕੀਨੇ ਨਸ਼ਟ ਅਗਿਆਨ ਬਿਦਾਰਣ।
ਇਸੀ ਬ੍ਰਿਤ ਕੋ ਵਿਦਯਾ ਗਿਆਨੰ। ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਲੇਹੁ ਸਭ ਜਾਨੰ।੨੧।
ਬੰਧ ਭਯੋ ਕੋ ਜਗ ਮੈ ਆਈ। ਸੁਣੋ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਚਿਤ ਲਾਈ।
ਆਤਮ ਵਿਖੇ ਅਨਾਤਮ ਬੁੱਧਾ। ਅਨਾਤਮ ਦੇਹਿ ਪ੍ਰਾਣ ਕਰ ਸੁੱਧਾ।੨੨।
ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਸਭ ਜੋਇ ਅਨਾਤਮ। ਸਭ ਸੰਘਾਤਿ ਵਿਖੇ ਬੁਧ ਆਤਮ।
ਦੇਹੋ ਹੰ ਕਹਿ ਬੰਧਨ ਪਰੇ। ਪਾਪ ਸੀਸ ਹਉਮੈ ਤੇ ਧਰੇ॥੨੩॥

– ਸ੍ਰੁਤੀ –

ਦੇਹਾਭਿਮਾਨਾ ਦਯਤਿ ਪਾਪੰਨਾ, ਤਤ ਗੋ ਗੋ ਬਧ ਕੋਟਿ ਭੀਃ॥
ਪ੍ਰਾਸ੍ਚਿਤਾਤਿ ਭਵੇਤਿ ਸੁਧੀ, ਨਰੀਣਾ ਗੋ ਬਧ ਕਾਰੀਣੰ॥੧॥

– ਚੌਪਈ –

ਹਉਮੈ ਕੇ ਬੰਧਨ ਸਭ ਜਾਨੋ। ਮੁਕਤ ਸੁਣੋ ਮੈਂ ਕਰਤ ਬਖਾਨੋ।
ਦੇਹਭਿਮਾਨ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਜੋਈ। ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਨਾਸੈ ਸੋਈ॥੨੪॥
ਦੂਜਾ ਮੇਟਿ ਏਕੋ ਪ੍ਰਭੁ ਮਾਨੈ। ਸਭ ਹੰਗਤਾ ਕੋ ਤਿਆਗਨੁ ਠਾਨੈ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਲ ਰੂਪ ਪਛਾਨੈ। ਮਿਲੈ ਪ੍ਰੇਮ ਜਲ ਰੂਪ ਹੋ ਆਨੈ॥੨੫॥

॥ ਗੁਰੂ ਵਾਕ ॥

"ਜਿਉ ਜਲ ਮੈ ਜਲ ਆਇ ਖਟਾਨਾ।ਤਿਉਂ ਜੋਤੀ ਸੰਗਿ ਜੋਤਿਸਮਾਨਾ।"
"ਨਾਨਕ ਲੀਨ ਭਇਓ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿਉ, ਜਿਉ ਪਾਨੀ ਸੰਗਿ ਪਾਨੀ॥"

– ਚੌਪਈ –

ਕੇਵਲ ਮੁਕਤਿ ਹੋਇ ਹਉਂ ਤਿਆਗੈ। ਮਿਲੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਭਿੰਨਤਾ ਭਾਗੈ।
ਚਾਰ ਮੁਕਤ ਜੋ ਬਰਨੀ ਔਰਾ। ਭੇਦ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਤਿਆਗ ਬਹੋਰਾ।੨੬।
ਸਲੋਕ ਸਮੀਪ ਸਰੂਪ ਸਜੁਜਾ। ਜਾਗ੍ਰਤ ਵਸਥਾ ਸੁਨ ਰਸ ਗੁਝਾ।
ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ਮਨ ਬੁਧ ਅਹੰ ਚਿਤਾ। ਚੌਦਾਂ ਅਧਿਆਤਮ ਜੋ ਹੋਇ ਥਿਤਾ॥
ਚੌਦਸ ਵਿਖੇ ਅਧਿਭੂਤ ਬਿਰਾਜੈ। ਚੌਦਾਂ ਦੇਵਤੇ ਅਧਿਦੈਵ ਸੋ ਛਾਜੈ।

ਬਿਆਲੀ ਫੁਰੈ ਅਪਨੇ ਸਦਿ ਭਾਵਾ। ਸੁਪਨ ਸੁਖੋਪਤ ਨਾਹਿ ਰਹਾਵਾ।੨੮।
ਵਿਦਮਾਨ ਸਾਖੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸਾ। ਸਮਸਟੀ ਬਿਅਸਟੀ ਮੂਰਤਿ ਭਾਸਾ।
ਵਿਸ੍ਵ ਅਭਿਮਾਨੀ ਕੀ ਏਹੁ ਜਾਨੋ। ਪ੍ਰਤੱਖ ਜਾਗਣਾ ਜਾਗ੍ਰਤ ਮਾਨੋ॥੨੯॥
ਸੁਪਨ ਅਵਸਥਾ ਸੁਨੀਏ ਅਬੈ। ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਤਬੈ।
ਸ਼ਬਦਾਦਿ ਸਥੂਲ ਵਿਖੇ ਨਹਿ ਪਾਸੀ। ਸੁਖੋਪਤਵਸਥਾ ਅਭਾਵ ਤਹਾਂ ਸੀ॥
ਚੌਦਹਿ ਅਧਿਆਤਮਾਦਿ ਜੋ ਸਾਰੇ। ਸਮੱਗਰ ਵਾਸ਼ਨਾ ਅਮੂਰਤ ਭਾਰੇ।
ਅਵਿਦਿਆ ਮੇਂ ਸੂਖਮ ਵਿਵਹਾਰਾ। ਸਾਖੀ ਮਹਿ ਫੁਰ ਹੈ ਪ੍ਰਕਾਰਾ॥੩੧॥
ਸ੍ਵਪਨਿ ਸੁਪਨਾਵੀ ਰਚਿ ਜੀਆ। ਤੈਜਸਿ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੈ ਥੀਆ।
ਸੁਖੋਪਤਿ ਕੋ ਸੁਣੀਏ ਬਿਰਤੰਤਾ। ਸਭ ਵਾਸ਼ਨਾ ਮੇਂ ਅਮੂਰਤਿ ਜੰਤਾ।੩੨।
ਅਵਿਦਯਾ ਮੇਂ ਮਨ ਲੈਤਾ ਪਾਈ।ਅਵਿਦਯਾ ਬਿਵਹਾਰ ਸੂਖਮ ਦਰਸਾਈ।
ਕਾਰਣ ਸ੍ਰੀਰ ਅਵਿਦਯਾ ਜਾਨੋ। ਤਾਂ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੋਇ ਪਹਿਚਾਨੋ॥੩੩॥
ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨ ਨ ਤਾ ਮੈ ਕੋਈ। ਸਾਖੀ ਗਿਆਨ ਸਨਮਾਤ੍ਰ ਰਹੋਈ।
ਪ੍ਰਾਗ ਅਭਿਮਾਨੀ ਬੀਜ ਅਗਿਆਨਾ।ਸਖੋਪਤਵਸਥਾ ਲਖੋ ਸੁਜਾਨਾ।੩੪।
ਮੂਰਛਾ ਦੇਵੈ ਤੋਹਿ ਬਤਾਈ। ਚੋਟ ਲਗੇ ਜਾਗ੍ਰਤ ਮੇਂ ਭਾਈ।
ਘੋੜੇ ਰਥ ਤੇ ਗਿਰੈ ਜੇ ਭੂਮੀ। ਕੈ ਸੋਟਾ ਲਾਗੈ ਗਿਰੈ ਝੂਮੀ॥੩੫॥
ਕੋਈ ਰੋਗ ਤੇ ਹੋਇ ਅਚੇਤਾ। ਬਿਸੁਰਤਿ ਰਹੈ ਜਬ ਲੌ ਨਹਿ ਚੇਤਾ।
ਸਾਖੀ ਅਵ੍ਾਤਰ ਵਿਸ੍ਵ ਅਭਿਮਾਨੀ। ਰਹੈ ਪ੍ਰਾਣ ਤਨ ਬੀਚ ਜੌ ਮਾਨੀ।੩੬।
ਮੂਰਛਾ ਹੋਇ ਤਬੈ ਲੌ ਜਾਨੋ। ਸਮਾਧ ਦੋਇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਮ ਮਾਨੋ।
ਤ੍ਰਿਪੁਟੀ ਗਿਆਤਾ ਗਿਆਨ ਗੇ ਰੂਪਾ।ਬ੍ਰਹਮ ਭਾਵ ਲੈ ਭਾਸੇ ਅਨੂਪਾ।੩੭।
ਸਾਵਿਕਲਪ ਸਮਾਧ ਹੈ ਏਹੀ। ਨਿਰ ਵਿਕਲਪ ਹੈ ਏਹੁ ਸਨੇਹੀ।
ਤ੍ਰਿਪੁਟੀ ਵਿਕਲਪ ਰਹਿਤ ਹੈ ਜੋਈ।ਬ੍ਰਹਮ ਭਾਵ ਸਹਿਤ ਅਦ੍ਵੈਤ ਬਿਲੋਈ॥
ਸਮਾਧ ਨਿਰ ਵਿਕਲਪ ਵਿਸ੍ਵ ਮਾਨੰ। ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਸੁਨੀਏ ਅਬ ਕਾਨੰ।
ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨਿ ਸੁਖੋਪਤਿ ਜੋਈ। ਮੂਰਛਾ ਸਮਾਧ ਅਵਸਥਾ ਸੋਈ।੩੯।
ਭਾਵ ਅਭਾਵ ਸਭਨ ਪ੍ਰਕਾਸੈ। ਦੇਖੈ ਹਉਂ ਅਨੁਸੁਤ ਸਭ ਬਾਸੈ।

ਦੇਖਨ ਹਾਰ ਭੀ ਏਕੋ ਆਹੀ। ਜਾਗ੍ਰਤ ਸਥੂਲ ਬ੍ਰਿਤ ਮਿਲ ਤਾਹੀ।੪੦।
ਸੁਪਨੇ ਸੂਖਮ ਬ੍ਰਿਤ ਸੰਗ ਮਿਲਿਹੋਂ।ਸੁਖੋਪਤਿ ਅਵਿਦਿਆ ਬ੍ਰਿਤ ਮਿਚਿਲ ਹੋਂ।
ਤੀਨ ਅਵਸਥਾ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸੈ। ਰਹੈ ਨਿਆਰੋ ਚੇਤਨ ਰਾਸੈ॥੪੧।
ਨਿਰ ਵਿਕਲਪਤਾ ਕਰ ਕੈ ਰਹਿਤੰ। ਤੁਰੀਆ ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਰਹਿਤ ਅਗਹਿਤੰ।
ਜੀਵ ਸਤੂਪ ਸੁਣੋ ਗੁਰ ਸਿਖਾ। ਕਾਮਨਾ ਕੇ ਬਸ ਜੀਵ ਕੋ ਦਿਖਾ।੪੨।
ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਪ੍ਰਤਿ ਬਿੰਬ ਚੇਤਨਿ ਸੋਈ। ਤੀਨੋ ਮਿਲ ਭਾਸੈ ਲੇਹੁ ਜੋਈ।
ਜਾਗ੍ਰਤਾਦਿ ਸਮਾਧ ਕੇ ਅੰਤਾ। ਤ੍ਰਿਧਾ ਅਭਿਮਾਨ ਤੇ ਮੈਲਾ ਜੰਤਾ।੪੩।
ਤੀਨ ਅਵਸਥਾ ਕੋ ਅਭਿਮਾਨੀ। ਮਲਨ ਰੂਪ ਇਹੁ ਜੀਵ ਕਾ ਜਾਨੀ।
ਸੁਧ ਰੂਪ ਹੈ ਜੀਵਕਾ ਯੇਹੀ। ਜਾਗ੍ਰਤਾ ਸਮਾਧ ਅੰਤ ਲੌ ਏਹੀ॥੪੪॥
ਸਭ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੀ ਤੁਰੀ ਸਾਖੀ। ਸੁੱਧ ਰੂਪ ਜੀਵੰਕਾ ਲਾਖੀ।
ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਸੁੱਧ ਪ੍ਰਕਾਸਾ। ਜੀਵ ਰੂਪ ਸੁੱਧ ਜਾਨੋ ਰਾਸਾ॥੪੫॥
ਈਸ਼ਰ ਰੂਪ ਅਬ ਬਰਨ ਸੁਨਾਊਂ। ਸੁੱਧ ਸਤੋ ਗੁਣ ਮਾਯਾ ਭਾਊ।
ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਚੇਤਨ ਬਿੰਬੀ ਸੋਈ। ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਕਰਤਾ ਹੋਈ॥੪੬॥
ਪਾਲਨ ਸੰਘਾਰਨ ਜਾਸੁ ਅਧੀਨਾ। ਬਿਆਪਕ ਏਕੋ ਸਭ ਥਾਂ ਚੀਨਾ।
ਕਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਫਲ ਦੇਵੈ ਸੋਈ। ਉਤਪਤਿ ਪਰਲੋ ਜਾਤੇ ਹੋਈ।੪੭।
ਤ੍ਰਿਧਾ ਮੂਰਤਿ ਧਾਰੀ ਜਾਹੂ। ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਰੁਦ੍ਰ ਉਪਜਾਹੂ।
ਏਕ ਮੂਰਤਿ ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ। ਧਰਮ ਸੁਜਸ ਵੈਰਾਗ ਉਪਾਮੀ।੪੮॥
ਐਸ੍ਵਰਜ ਬਿਭੂਤੀ ਬਹੁਤੀ ਭਾਵੈ। ਮੁਕਤਿ ਬਿਗਯਾਨ ਕਰੁਣਾ ਜਿਸ ਆਵੈ।
ਈਸਰ ਏਕ ਵਿਆਪਕ ਸਾਰੇ। ਖਟ ਵਿਕਾਰ ਨਹਿ ਜਾਸ ਮੰਝਾਰੇ॥੪੯॥
ਸੋਈ ਤੁਰੀਆ ਜੀਵ ਕੋ ਰੂਪੰ। ਤੁਰੀਆ ਈਸ਼ਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਅਨੂਪੰ।
ਤੁਰੀਆ ਜੀਵੇਸ਼੍ਵਰ ਹੈ ਏਕਾ। ਈਸ ਜੀਵ ਮੈਂ ਭੇਦ ਨ ਨੇਕਾ॥੫੦॥
ਸਾਖੀ ਕਾ ਸਰੂਪ ਇਹੁ ਜਾਨੋ। ਜੋ ਤੁਰੀਆ ਸੋ ਸਾਖੀ ਮਾਨੋ।
ਸਾਖੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਸੋ ਤੁਰੀਆ। ਭੇਦ ਨ ਜਾਨੋ ਏਕੋ ਹਰੀਆ॥੫੧॥
ਬ੍ਰਹਮ ਬਤਾਵਤਿ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਸੁਣ ਮਨ ਤਨ ਵਾਰੇ।

ਸਾਖੀ ਕੋ ਸਰੂਪ ਨਿਰ ਵਿਕਲਪਾ।ਬਿਆਪਕ ਬ੍ਰਹਮ ਤਾਹੀ ਲਖ ਫਲ੍ਹਪਾ॥
ਨਹਿ ਮਿਲਿਓ ਕਾਹੂ ਨ ਨਿਆਰੋ। ਨਿਰ ਵਿਕਲਪੰ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਹਾਰੋ।
ਪਾਰ ਸਭਬ ਤੇ ਬਿਆਪਕ ਸੋਈ। ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਲਖ ਸੰਸੈ ਖੋਈ॥੫੩॥
ਆਨੰਦ ਬਤਾਵੋਂ ਤੋ ਕੋ ਵੀਰਾ। ਰਾਖੋ ਹਿਰਦੇ ਧਾਰ ਗਹੀਰਾ।
ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਪਛਾਨੋ। ਆਨੰਦ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੀਏ ਆਨੋ।੫੪।
'ਅਨੰਦ ਮੈ' ਕੋਸ਼ ਔਰ ਹੈ ਸੋਈ। ਸੁਣੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਨ ਭਨੋਈ।
ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਾ ਜੋ ਸਭ ਕਾ ਜਾਨੋ। ਪੁੰਛ ਸਮਾਨ ਏਹੀ ਰਿਦ ਮਾਨੋ॥੫੫॥
ਪੁੰਛ ਅਵਾਂਤ੍ਰ ਦੇਸ ਅਗਿਆਨਾ। ਅਸੱਤਾ ਪਤ ਤੇ ਅਗ੍ਯਾਨਾ ਮਾਨਾ।
ਦੋਇ ਭਾਗ ਅਗਿਆਨ ਕੇ ਜੋਈ। ਮਿਲਿਓ ਚੇਤਨ ਤਾਂ ਸੰਗ ਸੋਈ।੫੬।
ਸੁਖ ਕੋ ਅਨੁਭਵ ਕਰੈ ਚੈਤੰਨਾ। ਕਾਰਣ ਦੇਹਿ ਜਾਗ ਸੁਖ ਮੰਨਾ।
ਕਹੈ ਕਿ ਮੈ ਸੋਯੋ ਸੁਖ ਸੇਤੀ। ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਤੇ ਅਨੁਭਵ ਹੇਤੀ॥੫੭॥
ਗਾੜ੍ਹੀ ਨੀਂਦ ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਮਾਨਾ। ਚੈਤੰਨਿ ਕੇ ਆਸਰੇ ਪਹਿਚਾਨਾ।
ਕੋਸ਼ ਮਿਆਨ ਪੜਦੇ ਕੋ ਨਾਮਾ। 'ਆਨੰਦ ਮੈ' ਕੋਸ਼ ਲਖੋ ਅਭਿਰਾਮਾ।੫੮।
'ਵਿਗਿਆਨ ਮੈ' ਕੋਸ਼ ਬੁਧੀ ਕੋ ਮਾਨੋ।ਪੰਜ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰਿਦ ਆਨੋ।
ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸਿਮਰੈ ਸੂਖਾ। ਚੈਤਨ ਆਸਰੇ ਬੁਧ ਵਿਦੂਖਾ॥੫੯॥
'ਮਨੋ ਮੈ' ਕੋਸ਼ ਮਨ ਕੀਜਹਿ ਦੌਰਾ। ਪੰਚ ਕਰਮੇਂਦ੍ਰੇ ਸੰਗ ਜੋਰਾ।
ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਕੀ ਰਚਨਾ ਰਾਚੈ।ਮਨ ਮੈ ਕੋਸ਼ ਲਖੋ ਰਿਦ ਸਾਚੈ।੬੦।
'ਪ੍ਰਾਣ ਮੈ' ਕੋਸ਼ ਸੋ ਪੰਚ ਪ੍ਰਾਣਾ। ਪਾਨ ਅਪਾਨ ਸਮਾਨ ਬਿਆਣਾ।
ਉਦਿਆਨ ਪੰਜਵੇਂ ਲਖੋ ਸੁਜਾਨਾ।ਭੁਖ ਤ੍ਰਿਖਾਦਿ ਕੋ ਅਨੁਭਵ ਥਾਨਾ।੬੧।
ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਜਲ ਅੰਨਾਦਿਕ ਮਾਨੈ। ਬੁਧ ਮਨ ਪ੍ਰਾਣ ਸੂਖਮ ਤਨਿ ਆਨੈ।
ਤੀਨੇ ਕੋਸ਼ ਸੂਖਮ ਤਨ ਮਾਹੀ।'ਆਨੰਦ ਮੈ' ਕੋਸ਼ ਕਾਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਹੀ।੬੨।
'ਅੰਨ ਮੈ' ਕੋਸ਼ ਏਹੀ ਪਹਿਚਾਨੋ। ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਜੋ ਪਿੰਜਰ ਮਾਨੋ।
ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਸਬੰਧ ਤੇ ਭਇਓ। ਅਸਥ ਮਾਸ ਮੰਝ ਉਪਜਇਓ॥੬੩॥
ਅੰਨ ਰਸ ਤੇ ਚਾਲੇ ਸਮ ਗਾਡੀ। ਜਠਰਾਗਨ ਤੇ ਤਾਤੀ ਜਿਉਂ ਹਾਂਡੀ।

ਸਥੂਲ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨੀ ਜੋਈ। ਚੇਤਨ ਆਸਰੇ ਪ੍ਰਗਟ ਸੋਈ ॥੬੪॥
'ਅੰਨਮੈ ਕੋਸ਼' ਤੋਹਿ ਸਮਝਾਯੋ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਇਨ ਜੁਦਾ ਰਹਾਯੋ।
ਸਦਾ ਤੋਹਿ ਕਾ ਰੂਪ ਅਸੰਗਾ। ਇਨ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਲਖ ਅੰਗਾ ॥੬੫॥
ਕਰਤਾ ਕੋ ਸਰੂਪ ਇਹੁ ਜਾਨੋ। ਸਥੂਲ ਦੇਹ ਮੇਂ ਨਖ ਸਿਖ ਵਾਨੋ।
ਅਹੰਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤ ਫੁਰੈ ਜੋ ਭਾਈ। ਕਰਤਾ ਮਾਨੈ ਤਾਂਕੋ ਆਈ ॥੬੬॥
ਕ੍ਰਿਆ ਏਹੀ ਮੀਤ ਪਛਾਨੋ। ਇੰਦ੍ਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਿ ਜਾਨੋ।
ਬਿਖੈ ਪ੍ਰਯੰਤ ਜਾਵਤੀ ਬਿਗਸੈ। ਕ੍ਰਿਆ ਨਿਕਸਣੀ ਜਾਵਨ ਲਿਖ ਸੈ।੬੭।
ਕਰਮ ਸ਼ਬਦਾਦਿ ਵਿਸ਼ੇ ਜੋ ਅਹੀਏ। ਤਾਂਕੋ ਵਿਆਪੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਹੀਏ।
ਤਾਂਕਾ ਅਕਾਰ ਵਿਸ਼ੇ ਮਿਲ ਹੋਈ। ਕਰਮ ਸੋ ਐਸੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੋਈ ॥੬੮॥
ਗਿਆਤਾ ਹੰਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤ ਮੇਂ ਜੋਈ। ਚੇਤਨ ਭਾਸ ਸਹਿਤ ਲਖ ਸੋਈ।
ਅਹੰ ਬ੍ਰਿਤ ਚੇਤਨਿ ਕੇ ਭਾਸਾ। ਮਿਲੀ ਗਿਆਤਾ ਤਾਂਕੋ ਵਾਸਾ ॥੬੯॥
ਗਿਆਨ ਕ੍ਰਿਆ ਬ੍ਰਿਤ ਮੇਂ ਲਖ ਭਾਈ। ਚੇਤਨ ਭਾਸ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।
ਗੇਯ ਕਰਮ ਬ੍ਰਿਤ ਚੇਤਨ ਭਾਸਾ। ਤਾਂਕੇ ਸਹਿਤ ਗੇਯ ਲਖ ਆਸਾ।੭੦।
ਪ੍ਰਮਾਤਾ ਗਿਆਤਾ ਏਕੋ ਹੋਈ। ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਮਾਣ ਏਕੋ ਲਖ ਸੋਈ।
ਪ੍ਰਮੇ ਗੇਯ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈ ਏਕਾ। ਰਿਦੇ ਧਾਰੀਏ ਏਹੁ ਬਿਬੇਕਾ ॥੭੧॥
ਪ੍ਰਮਾ ਗਿਆਨ ਕੋ ਰੂਪ ਏਹੁ ਭਾਈ। ਸਭ ਤ੍ਰਿਪੁਟੀ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੇ ਗਾਈ।
ਅਧਿਸ਼ਟਾਂਨ ਆਪ ਕੋ ਜਾਨੈ। ਤਾਂਕੋ ਪ੍ਰਮਾ ਗਿਆਨ ਬਖਾਨੈ ॥੭੨॥
ਅਪ੍ਰਮਾ ਗਯਾਨ ਏਹੀ ਲਖ ਲੀਜੈ। ਆਪ ਕੋ ਤ੍ਰਿਪੁਟੀ ਰੂਪ ਜਨੀਜੈ।
ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਮਾਨੇ ਅਪਨੋ ਆਪਾ ਅਪ੍ਰਮਾ ਕਹੀਏ ਲਖ ਹਰਿ ਤਾਪਾ।੭੩।
ਪ੍ਰਕਰਣ ਗਿਆਨ ਹੈ ਏਹੀ ਪਿਆਰੇ। ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਵੇਦਾਂਤ ਉਚਾਰੇ।
ਯਥਾਰਥ ਗਿਆਨ ਕੇ ਹੋਵਨ ਮਾਨੋ। ਚਾਰ ਸਾਧਨ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਨੋ॥
ਜੀਵ ਏਸ ਕੀ ਏਕਤਾਂ ਵਿਖੈ। ਬੋਧਕ ਗਿਆਨ ਬੇਧ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਿਖੈ।
ਸਬੰਧ ਜਾਣ ਕੈ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਜਾਨੈ।ਸੰਸਾਰ ਦੁਖ ਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਆਨੈ।੭੫।
ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਜਿਹ ਕਹਿਤ ਗੁਸਾਂਈ। ਪ੍ਰਮਾਨੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਗਾਈ।

ਚਾਰ ਅਨਬੰਧ ਕੋ ਗਿਆਨ ਜੋ ਮੀਤਾ।ਪ੍ਰਕਰਣ ਗਿਆਨ ਤਾਂਕੋ ਕਹਿ ਦੀਤਾ॥
ਮਹਾਂਵਾਕ ਏਹੀ ਪਹਿਚਾਨੋ। ਅਖੰਡ ਚੈਤਨ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਬਖਾਨੋ।
ਯਥਾਰਥ ਗਿਆਨ ਜਿਸ ਵਾਕੰ ਹੋਈ। ਮਹਾਂਵਾਕ ਗੁਰ ਭਾਖੈ ਸੋਈ।੭੭।

– ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ –

'ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ।' 'ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਦੂਰ ਨਹੀ ਪ੍ਰਭ ਤੂਹੈ।'
'ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ'।
'ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰੁ ਨ ਜਾਈ।'

– ਚੌਪਈ –

ਇਤਿਆਦਿ ਵਾਕ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਾਖੇ। ਮਹਾਂਵਾਕ ਸਭ ਜਾਨੋ ਸਾਖੇ।
ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਭੈ ਜਥਾਰਥ। ਭੇਦ ਵਾਦ ਤਜ ਹੋਤ ਸਕਾਰਥ ॥੭੮॥
ਦੋਹਿਰਾ–ਪ੍ਰਗਿਆਨਮਾਨੰਦ ਹੈ ਬੇਦ ਕੇ, ਅਹੰਬ੍ਰਹਮਸਮੀ ਜਾਨ।
ਅਯੰ ਆਤਮਾ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ, ਤਤ੍ਵੰਮਸੀ ਪਛਾਨ ॥੭੯॥

– ਚੌਪਈ –

ਏਕਤਾ ਕੇ ਬਚਨ ਤੋ ਕੋ ਭਾਖੋਂ। ਜੀਵ ਏਕ ਹੀ ਸਭ ਮੇਂ ਆਖੋਂ।
ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਜੋ ਭਾਸੈ ਤੋਹੀ। ਏਕ ਮਾਟੀ ਘਟ ਨਾਨਾ ਸੋਹੀ ॥੮੦॥
ਏਕ ਅਕਾਸ਼ ਹੀ ਸਭ ਘਟ ਮਾਹੀ। ਏਕੋ ਮਾਟੀ ਜਾਨੋ ਆਹੀ।
ਪ੍ਰਾਨ ਭੀ ਏਕੋ ਪਵਨ ਪਛਾਨਾ। ਏਕੋ ਅਗਨ ਕੇ ਦੀਪਕ ਨਾਨਾ ॥੮੧॥
ਏਕ ਮੁਖੀ ਚਉਮੁਖੀਏ ਦੀਵੇ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਨ ਏਕੋ ਕੋ ਥੀਵੇ।
ਜੈਸੇ ਅਨੇਕੰ ਫੂਲ ਜੋ ਸੋਹੈ। ਸੁਗੰਧ ਰੂਪ ਤੋ ਏਕੋ ਓਹੈ ॥੮੨॥
ਬਰਸੈ ਮੇਘ ਤੇ ਬੂੰਦ ਅਨੇਕਾ। ਜਲ ਹੈ ਤਿਨ ਮੇਂ ਦੇਖੋ ਏਕਾ।
ਤੈਸੇ ਅਨੇਕ ਦੇਹ ਮੇਂ ਮਾਨੋ। ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਚੇਤਨ ਇਕ ਜਾਨੋ ॥੮੩॥
ਜੇ ਤੋਕੋ ਏਹੁ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਫੁਰੈ। ਏਕ ਜਨਮੈ ਤੇ ਸਭ ਜੰਮ ਪਰੈ।
ਏਕ ਮੂਏ ਸਭ ਮਰਨੇ ਚਾਹੀਏ। ਜੇ ਏਕੋ ਹੀ ਜੀਵ ਬਤਾਈਏ ॥੮੪॥
ਉਤਰ ਸੁਣੋ ਸੰਸਾ ਨਹਿ ਰਾਖੋ। ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਰਸ ਚਾਖੋ।

ਜੈਸੇ ਘਰ ਬਣਾਈਏ ਜਬਹੀ। ਅਕਾਸੁ ਜਨਮ ਨਹਿ ਧਾਰੈ ਤਬਹੀ ।੮੫।
ਢਾਹੈ ਘਰ ਨਹਿ ਮਰੈ ਅਕਾਸਾ। ਤੈਸੇ ਜੀਉ ਸਮਝੋ ਸੁਖ ਰਾਸਾ।
ਜੰਮੇ ਦੇਹ ਨ ਜੰਮਣ ਕਰੈ। ਮੂਏ ਦੇਹ ਨ ਮਰਨਾ ਧਰੈ ॥੮੬॥
ਜੇ ਸੰਸਾ ਏਹੁ ਤੋ ਕੋ ਹੋਈ। ਏਕ ਗਿਆਨੀ ਤੇ ਸਭ ਕੋ ਸੋਈ।
ਇਕ ਅਗਿਆਨ ਤੇ ਸਭ ਅਗਿਆਨੀ। ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਏ ਇਕ ਜੀਉ ਮਾਨੀ॥
ਇਸ ਕਾ ਉਤਰ ਏਹੁ ਪਛਾਨੋ। ਜੈਸੇ ਇਕ ਘਰ ਦੀਪ ਜਗਾਨੋ।
ਤਿਸ ਘਰ ਚਾਂਦਨਾ ਹੋਵੈ ਮਾਨੋ। ਜਿਸ ਨਹਿ ਬਾਲੈ ਅੰਧੇਰਾ ਆਨੋ ।੮੮।
ਅਕਾਸ ਸਭੈ ਹੀ ਘਰ ਮੈ ਏਕੋ। ਤੈਸੇ ਜਿਸ ਘਟ ਦਿਪੈ ਬਿਬੇਕੋ।
ਤਿਸ ਘਰ ਦੇਹਿ ਮੈ ਹੋਤ ਗਿਆਨਾ। ਬਾਕੀ ਦੇਹਿ ਅੰਧਾਰ ਅਗਿਆਨਾ।੮੯।
ਸਭ ਘਰ ਮੇਂ ਨਭ ਸਮ ਜੀਉ ਜਾਨੋ। ਬਿਆਪਕ ਏਕੋ ਗੀਤ ਪਛਾਨੋ।
ਜੇ ਕਰ ਫੁਰੈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹੁ ਤੋਹੀ। ਇਕ ਭੂਖੇ ਤੇ ਭੂਖ ਸਭ ਹੋਹੀ ॥੯੦॥
ਇਕ ਤ੍ਰਿਪਤੇ ਸਭ ਹੀ ਰਜ ਜੈ ਹੈ। ਇਸ ਕਾ ਉਤਰ ਤੋਹਿ ਬਤੈ ਹੈ।
ਜਿਵ ਇਕ ਘੜੇ ਮੇਂ ਪਾਈਏ ਦਾਣੇ। ਤਿਸਤੇ ਨਿਕਸੈ ਗੀਤ ਪਛਾਣੇ।੯੧।
ਜਿਸ ਘਟ ਮੇਂ ਨਹਿ ਪਾਈ ਚੀਜਾ। ਖਾਲੀ ਰਹੈ ਅਕਾਸ ਏਕ ਥੀਜਾ।
ਜਿਸ ਦੇਹਿ ਮੇਂ ਅੰਨ ਪਾਯਾ ਭਾਈ। ਸੋ ਤ੍ਰਿਪਤੈ ਤੈਸੇ ਹੈ ਬਤਾਈ ॥੯੨॥
ਜਿਸ ਦੇਹਿ ਮੇਂ ਭੋਜਨ ਨਹਿ ਪਾਯੋ। ਭੂਖੀ ਰਹੈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਲਖਾਯੋ।
ਅਕਾਸ਼ ਸਮਾਨ ਜੀਉ ਸਭ ਮਾਹੀ। ਵਿਆਪਕ ਜਾਣੋ ਸਾਚਿ ਅਲਾਹੀ।੯੩।
ਜੇ ਸ਼ੰਕਾ ਤੁਝ ਮਨ ਮੇ ਬਿਆਪੈ। ਕੋਈ ਦੁਖੀ ਕਹਿ ਰੋਵਤ ਆਪੈ।
ਕੋਈ ਸੁਖੀ ਮੈਂ ਐਸੇ ਬੋਲੈ। ਇਸਕਾ ਉਤਰ ਸੁਣਹੁ ਅਮੋਲੈ ॥੯੪॥
ਜੈਸੇ ਇਕ ਆਂਖਿ ਦੁਖਨੇ ਆਈ। ਦੂਜੀ ਮੇ ਨਹਿ ਪੀੜਾ ਭਾਈ।
ਐਸੇ ਭਾਖੈ ਪੁਰਖ ਜੇ ਪੂਛੈ। ਏਕ ਆਂਖ ਮਮੁ ਅਛੀ ਸੂਛੈ ॥੯੫॥
ਏਕ ਦੁਖੈ ਬਹੁ ਪੀੜ ਕਰੰਤੀ। ਦੋਵੇਂ ਅਖਾਂ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਭਨੰਤੀ।
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਦੋਹਨਿ ਤੇ ਹੈ ਨਿਆਰੋ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੈ ਦੁਖ ਸੁਖ ਏਕੋ ਵਾਰੋ ॥੯੬॥
ਜਿਸ ਦੇਹਿ ਮੇ ਦੁਖ ਦੂਖ ਬਤਾਵੈ। ਜਿਸ ਮੇ ਸੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਭਾਵੈ।

ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਹਾਰੋ। ਜੀਵਨ ਚੇਤਨ ਏਕ ਨਿਹਾਰੋ ॥੯੭॥
ਜੇ ਸੰਸਾ ਤੁਝ ਮਨ ਇਉਂ ਹੋਈ। ਜੇ ਇਕ ਮਾਨੈ ਜੀਵ ਸਦੋਈ।
ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਜਾਨੈ ਨਾਹੀ। ਕੈਸੇ ਏਕੋ ਜੀਉ ਬਤਾਹੀ ॥੯੮॥
ਤਉ ਉਤਰ ਇਹੁ ਨੀਕਾ ਸੁਨੀਏ। ਏਕੋ ਜੀਉ ਭਿੰਨ ਨਹਿ ਜਨੀਏ।
ਦੂਜਾ ਤਉ ਕੋਈ ਹੈ ਨਾਹੀ। ਕਿਸ ਕੇ ਰਿਦ ਕੀ ਬਾਤ ਬਤਾਹੀ ॥੯੯॥
ਜੀਉ ਹੀ ਸਭ ਕੇ ਰਿਦ ਕੀ ਜਾਨੈ। ਬਿਨਾਂ ਚੇਤਨ ਕੋ ਅਵਰ ਨ ਆਨੈ।
ਸਭ ਦੇਹਾਂ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਜੀਆ। ਬੋਲਹਿ ਏਹੀ ਰਿਦੇ ਜੋ ਥੀਆ ॥੧੦੦॥
ਜੇ ਦੇਹੀ ਤੇ ਦੇਹਿ ਕੀ ਪੂਛੈ। ਦੇਹੀ ਜੜ ਅਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਛੂਛੈ।
ਇਸ ਤੇ ਦੇਹਿ ਕੀ ਦੇਹਿ ਨ ਜਾਣੈ। ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਚੇਤਨ ਜੀਉ ਗਾਣੈ ॥
ਜੇ ਸ਼ੰਕਾ ਇਕ ਜੀਉ ਮਝਾਰੀ। ਏਕ ਪੜੈ ਹੈ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਰੀ।
ਏਕ ਭਾਸ਼ਾ ਕੋ ਪੜਨੇ ਜਾਨੈ। ਇਕ ਫਾਰਸੀ ਕਰਤ ਬਖਾਨੈ ॥੧੦੨॥
ਏਕ ਜੁਵਾਹਰ ਪਰਖ ਕਰੰਤੇ। ਏਕ ਰੁਪਈਏ ਕੋ ਪਰਖੰਤੇ।
ਏਕ ਕਛੁ ਭੀ ਜਾਨੈ ਨਾਹੀ। ਏਕ ਜੀਉ ਕਿਵ ਬਣੈ ਸੁਨਾਹੀ ॥੧੦੩॥
ਉਤਰ ਸੁਣੋ ਮੋਰੇ ਮਨ ਪਿਆਰੇ। ਇਕ ਲੋਹਾ ਬਹੁ ਰੂਪ ਕੋ ਧਾਰੇ।
ਜਿਮ ਗੁਣ ਸਾਥ ਮਿਲਿ ਆਤਸ ਭਾਸੈ। ਤੈਸਾ ਕਰਮ ਕਰੈ ਤਿਸ ਆਸੈ ।੧੦੪।
ਸੂਈ ਤਕਲਾ ਸਲਾਈ ਹੂਆ। ਹਲ ਮੂਸਲ ਅਹਿਰਣ ਤੇ ਸੂਆ।
ਕਰਦ ਕਟਾਰੀ ਭਏ ਹਥੌਰਾ। ਤਲਵਾਰ ਖੰਡਾ ਛੁਰਾ ਟਕੋਰਾ ॥੧੦੫।
ਕ੍ਰਿਆ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਇਨ ਸਭਕੀ। ਲੋਹਾ ਰੂਪ ਲਖੋ ਇਕ ਅਬ ਕੀ।
ਤੈਸੇ ਜਿਸ ਭ੍ਰਮ ਮੇਂ ਪ੍ਰਵੇਸਾ। ਤਾਂਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਇਸ ਵੇਸਾ ॥੧੦੬॥
ਜੀਉ ਏਕ ਹੈ ਲੋਹੇ ਨਿਆਈ। ਮਾਟੀ ਕੇ ਬਰਤਨ ਜਿਉਂ ਭਾਈ।
ਜਿਸ ਮੇ ਘ੍ਰਿਤ ਤਾਂਤੇ ਘਿਉ ਨਿਕਸੈ। ਜਿਸ ਦਹੀਂ ਪਾਯਾ ਦਹੀਂ ਨਾਉ ਤਿਸ ਸੈ॥
ਜਿਸ ਮੇਂ ਅਚਾਰ ਤਿਸ ਨਾਮ ਅਚਾਰੀ। ਜਿਸ ਮੇ ਕਛੁ ਨਹਿ ਸੋ ਸੁਧ ਭਾਰੀ।
ਮਾਟੀ ਬਰਤਨ ਕੀ ਹੈ ਏਕੋ। ਤੈਸੇ ਜੀਵ ਇਕ ਲਖੋ ਬਿਬੇਕੋ ॥੧੦੭॥
ਜੋ ਭ੍ਰਮ ਮੇਂ ਆਣ. ਪ੍ਰਵੇਸ਼ਿਓ ਜੀਆ। ਭ੍ਰਮ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੈ ਤਹਿ ਥੀਆ।

ਜਿਸ ਨਹਿ ਭ੍ਰਮ ਮੇਂ ਕੀਨ ਪ੍ਰਵੇਸਾ। ਸੋ ਕਿਸੀ ਭ੍ਰਮ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾ ਏਸਾ॥
ਸੁਧ ਕਾ ਸੁਧ ਅਖੰਡ ਹੈ ਸੋਈ। ਭ੍ਰਮ ਰਹਿਤ ਲਖ ਚੇਤਨ ਜੋਈ।
ਗੁਣ ਕ੍ਰਿਆ ਸਭ ਜੀਉ ਉਪਾਧੀ।ਸਰੂਪ ਵਿਖੈ ਨਹਿ ਕੋਇ ਲਖਬਾਧੀ।੧੧੦।
ਸੁਣਹੁ ਬਤਾਵਤ ਤੋਹਿ ਪਿਆਰੇ। ਡਰ ਨਿਡਰ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਭਾਰੇ।
ਨਟੂਆ ਸਾਂਗ ਬਣਾਵੈ ਬਹੁਤੇ। ਸਭ ਸ੍ਵਾਂਗੋਂ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ਰਹਿਤੇ।੧੧੧।
ਰਾਜਾ ਰੰਕ ਸਾਂਗ ਸਭ ਜਾਨੋ। ਜਾਚਕ ਦਾਤਾ ਰੂਪ ਧਰਾਨੋ।
ਸੁਪਨ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਉਪਾਯਾ। ਰਚੇ ਸ੍ਵਾਂਗ ਸ੍ਵਾਂਗੀ ਕੀ ਮਾਯਾ॥੧੧੨॥
ਬ੍ਰਿਤ ਨਾਨਾਪਨਿ ਲੇਹੁ ਉਠਾਈ। ਏਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਲਿਵ ਲਾਈ।
ਹੰਗਤਾ ਮਮਤਾ ਤਜੈ ਪਿਆਰੇ।ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਵਾਸ ਲਖਹੁ ਤੁਮ ਸਾਰੇ।੧੧੩।
ਸੁਣ ਉਪਦੇਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਕੇਰਾ। ਮਨ ਫਲਿਓ ਰਸ ਪ੍ਰੇਮ ਘਨੇਰਾ।
ਨਾਸਿਓ ਭਰਮ ਬ੍ਰਹਮ ਰਿਦ ਜਾਨੋ।ਜੀਵ ਈਸ ਕਾ ਭੇਦ ਮਿਟਾਨੋ।੧੧੪।
ਖਰੋ ਹੋਇ ਕਰ ਜੋਰ ਅਗਾਰੀ। ਉਸਤਤਿ ਸੰਤਾਂ ਕੀਨ ਉਚਾਰੀ।
ਵਾਰ ਵਾਰ ਕਰ ਬੰਦਨ ਸੀਸਾ।ਭਨਤ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਰਸ ਬੀਸਾ।੧੧੫।

– ਕਵੀਓ ਵਾਚ –

ਕਬਿੱਤ–ਚਿਰ ਬਹੁ ਥੀਆ ਜਬ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆ, ਤਬ ਖਿੱਚ
ਮਨ ਲੀਆ ਰੱਬ ਹੀਆ ਤੁਹਿ ਪਾਸ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀਦਾਰ ਦੀਓ
ਪ੍ਰਗਟ ਆਵਨ ਕੀਓ, ਦਰਸ਼ਨ ਪੇਖ ਜੀਓ ਭਇਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ। ਧੰਨ
ਦਿਨ ਆਸ ਪੂਰੀ ਰਹੀ ਨਹੀਂ ਮਮ ਊਰੀ, ਬਿਆਪਕ ਚੈਤੰਨ ਭੂਰੀ ਕਰੇ
ਅਘ ਨਾਸ ਹੈ। ਭਾਗ ਭਰੀ ਆਈ ਘਰੀ ਮੁਖ ਤੱਕ ਹਰੀ ਹਰੀ, ਭਈ
ਬ੍ਰਿਤ ਠਰੀ ਠਰੀ ਟਰੀ ਜਾਮ ਫਾਸ ਹੈ॥੧੧੬॥ ਧਿਆਨ ਧਰੋਂ
ਪ੍ਰੀਤਮ ਜੀ ਤੇਰਾ ਅਬ ਰੂਪ ਤੱਕ, ਰਿਦੇ ਵਿਚੋਂ ਕਬੀ ਏਹੁ ਪਿਆਰ ਨ
ਨਿਵਾਰੀਏ। ਕਰਨੀ ਮਿਹਰ ਏਹੋ ਜੀਉ ਮੇਰਾ ਗੋਲਾ ਲੇਹੋ, ਮਨ ਕਰ
ਬੀਚ ਗੇਹੋਂ ਸ਼ਰਧਾ ਉਚਾਰੀਏ। ਤੇਰੀ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਹੈ ਮਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ
ਹੂਆ, ਤੇਰੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਰੂਪ ਸਚ ਦਾ ਨਿਹਾਰੀਏ। ਤੇਰੀ ਹੀ ਅਪਾਰ

ਨੁਤ ਨਾਰਦ ਗਨੇਸ਼ ਕਰੈ, ਮੈਂ ਕੀਟ ਨੀਚ ਇਕ ਸਰਨ ਸਮਾਰੀਏ
॥੧੧੭॥ ਸ੍ਵੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੇਹਰਾ ਅਨੁਭਵ ਵਾਸ ਕੀਨੋ, ਬਿਰਾਗੁ ਤੇ
ਬਿਬੇਕ ਦੋਇ ਨੇਤ੍ਰ ਸੁਹਾਏ ਹੈਂ। ਸਰਵਨ ਮੰਨਨ ਦੁਇ ਕਰਨ ਸ਼ਬਦ
ਸੁਣੈ, ਨਿਰਾਧਾਰ ਏਕ ਦਸਤਾਰ ਹੀ ਸਜਾਏ ਹੈਂ। ਕੇਸ ਸਭ ਈਸ ਤੁਹੀਂ
ਦਾਹੜੀ ਮਹਾ ਮਾਇਆ ਹੈ, ਸਿਆਮਤਾ ਬਿਸਾਲ ਸੰਗ ਕਲਪਤਿ ਉਪਾਏ
ਹੈਂ। ਮੁਖ ਹੈ ਭਗਤਿ ਤੇਰਾ ਰਸਨਾ ਸੁਰਤ ਕੀਨ, ਬਾਣੀ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ
ਸਦਾ ਸਤਿ ਭਾਏ ਹੈਂ॥੧੧੮॥ ਨਾਸਾਂ ਇੜਾ ਪਿੰਗਲਾ ਹੈ ਸਤੋ
ਧਰ ਤਮੋ ਹਰੁ, ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਮਨ ਮੋਰੇ ਇਵ ਭਾਈ ਹੈ। ਕੰਠ
ਕਰਤਾਰ ਨਾਮ ਕਰੁਣਾ ਤੇ ਆਦਿ ਗੁਣ, ਕੰਧੇ ਰਾਜ ਜੋਗ ਬਲ ਵਾਲੇ
ਸੁਖ ਦਾਈ ਹੈ। ਗ੍ਰੀਵ ਹੈ ਗਰੀਬੀ ਤੇਰੀ ਭੁਜਾਂ ਦੋਏ ਹਰ ਅਜ, ਹਾਥ
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਦੋ ਰਿਜ਼ਕ ਭੁੰਚਾਈਐ। ਧਿਆਨ ਮੇਂ ਮਗਨ ਹੋਈ
ਲੋਇਣ ਮੇਂ ਲੋਈ ਜੋਈ, ਸਹਿਸ ਪਦ ਨੈਨ ਪਿਖ ਨੈਨੁ ਨਹਿ ਕਾਈ ਐ
॥੧੧੯॥ [੧]ਹਿੰਸਾ ਹਰ, [੨]ਚੋਰੀ ਹਰ, [੩]ਸੱਤ [੪]ਬ੍ਰਹਮ ਚਰਜਧਰ,
[੫]ਧੀਰਜ ਤੇ [੬]ਖਿਮਾ [੭]ਦਯਾ ਰਿਦੇ [੮]ਨਿਰਮਾਈਐ। [੯]ਸੂਖਮ ਅਹਾਰ
[੧੦]ਸੌਚ ਯਮ ਦਸ ਆਂਕੁਰੀ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਕਰ ਮਾਹਿ ਜਾਨੀ ਆਣ ਥਿਰ ਤਾਈਐ।
[੧]ਤਪ [੨]ਸੰਤੋਖ [੩]ਆਸਤਕ ਹੋਇ [੪]ਪੂਜਾ [੫]ਦਾਨ, [੬]ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਪੜੈ ਤੈਸੇ
[੭]ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਣਾਈਐ। [੮]ਸ਼ਾਂਤਕੀ ਬ੍ਰਿਤ [੯]ਅਣਬੋਲ ਰਹੇ ਪਾਠ ਸਮੇਂ,
ਹਮਨਿ [੧੦]ਛੁਧਾਤਰ ਕੋ ਭੋਜਨ ਛਕਾਈਐ॥੧੨੦॥ ਏਹੀ ਦਸ
ਨੇਮ ਨਖ ਹੀਰਿਆਂ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਭੁ, ਕਮਲ ਕੀ ਸੋਭਾ ਮੇਰੇ ਤਾਈਂ ਨ
ਸੁਹਾਨ ਹੈ। ਛਾਤੀ ਹੈ ਤਿਆਗ ਛਲ ਰਿਦਾ ਗਿਆਨ ਮੁਖੀ ਕਰ,
ਨਾਭੀ ਤੇਰੀ ਸ੍ਰੀ ਪਤਿ ਕਟ ਬਲਵਾਨ ਹੈ। ਜੰਘਾਂ ਮੁਦ ਮੈਤ੍ਰੀ ਹੈ ਜਾਨੂ
ਸਮੁ ਦਮੁ ਦੋਏ, ਚਰਨ ਧਰਮ ਏਕ ਸ਼ਰਮ ਬਖਾਨ ਹੈ। [੧]ਅਨੁਰੂਮੀ
[੨]ਸ੍ਰਵਣ [੩]ਸਿਧ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ [੪]ਮਨੋ ਬੇਗ, [੫]ਕਾਮ ਰੂਪ [੬]ਪ੍ਰਕਾਂਯਾਂ ਕੀਓ
ਪ੍ਰਵਿਸਾਨ ਹੈ॥੧੨੧॥ [੭]ਸ੍ਵਛੰਦੇ ਤਿਆਗ ਤਨ [੮]ਸੁਰਨ ਕ੍ਰੀੜਾ

ਕਰ, [੬]ਨਿਜ ਸੰਕਲਪ ਸਿਧੀ ਚਾਹਿਤ ਜਹਾਨ ਹੈ। ਜੋ ਅਪ੍ਰਹਤ ਗਤ ਦਸ ਸਿੱਧ ਉਂਕਰੀ ਹੈ, ਲਾਲ ਰੰਗ ਲਾਲ ਜਿਵ ਦਮਕ ਮਹਾਨ ਹੈ। [੧]ਅਣਮਾ [੨]ਮਹਿਮਾ ਸਿਧੀ [੩]ਗਰਮਾ [੪]ਲਘਮਾ ਕਰੇ, [੫]ਪ੍ਰਾਪਤ [੬]ਪ੍ਰਾਕਾਮਯ [੭]ਵਸੀਕਰਣਾਨ ਹੈ। [੮]ਈਸਤਾ ਏ ਆਠ ਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰੇਖ ਅਪ੍ਰੇਖ ਗਿਆਨ, ਨਖ ਦਸ ਭਏ ਮਨ ਮਨੁ ਚਮਕਾਨ ਹੈ ॥੧੨੨॥ ਐਸੇ ਹੈ ਚਰਨ ਤੇਰੇ ਸਿੱਖੀ ਕੇ ਸਿਖਾਨ ਵਾਲੇ, ਮਨ ਮੋ ਮਲਿੰਦ ਕਰੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਜ ਦਾਨਿਐ। [੧]ਪਦਮ ਹੈ [੨]ਮਹਾਂ ਪਦਮ ਪੁਨ [੩]ਮਕਰ ਸੋ ਜਾਨੀਅਤਿ, [੪]ਕਛਪ [੫]ਮੁਕੰਦ [੬]ਕੁੰਦ [੭]ਨੀਲ ਕੋ ਪਛਾਨਿਐ। [੮]ਸੰਖ ਤੇ [੯]ਖਰਬ ਨਉਂ ਨਿਧ ਨਊਂ ਗੋਲਕਾਂ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ਮਹਿਮਾ ਕੋ ਕੀਟ ਕੀ ਬਖਾਨਿਐ। ਰਿਦੇ ਗਿਆਨ ਮਸਤੀ ਮੁਖੋਂ ਕਰੈ ਭਗਤੀ ਕੋ, ਵਿਰਾਗ ਤਨ ਵਰਤੀ ਚਿੰਨ ਇਵ ਆਨਿਐ ॥੧੨੩॥

ਸੱਤ ਦਾ ਕਛਹਿਰਾ ਦੂਆ ਜੱਤ ਦਾ ਧਾਰਨ ਕੀਓ, ਪ੍ਰੇਮ ਜੋ ਅਕਾਲ ਕਿਰਪਾਨ ਗਲ ਪਾਨ ਹੈ। ਕੇਸ ਨਿਰਾਕਲਪ ਸਮਾਧ ਕੜਾ ਮਨ ਕੜਾ, ਕੰਘਾ ਕੀਓ ਕਾਮਨਾ ਤਿਆਗ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੈ। ਕਫਨੀ ਫਨਾਹ ਜਗ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਤਨ ਪਾਈ, ਖੜਾਵਾਂ ਖੜੇ ਕਰੇ ਮਨ ਬੁਧਿ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨ ਹੈ। ਸਭ ਰੋਮ ਨਾਮ ਰੋਮਿ ਰੋਮਿ ਵਿਚ ਰਚਿਆ ਹੈ, ਸਤਿ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ॥੧੨੪॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਮਨ ਦੁੰਦਰ ਜਿਨ ਬਾਂਧਿਓ, ਪਾਯੋ ਰੂਪ ਰਸਾਲ।
ਇੰਦ੍ਰੇ *ਮ੍ਰਿਗ ਕੇਹਰਿ ਭਯੋ, ਜੀਤ ਬੰਦਨਾ ਲਾਲ ॥੧੨੫॥

– ਚੌਪਈ –

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਵਸਹੁ ਅਨੰਦਾ। ਘਰ ਪਾਯੋ ਅਬਿਨਾਸ ਮੁਕੰਦਾ।
ਨਿਵਾਸ ਯੋਗ ਘਰ ਰਹੋ ਸਦੀਵਾ। ਇਨ ਘਰ ਮੇਂ ਰਾਜਹੁ ਜਗ ਦੀਵਾ।੧੨੬।
ਸਭ ਜਗ ਘਰ ਹੈ ਆਪੇ ਰਾਜੈਂ। ਸਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੇਂ ਤੁਹੀ ਬਿਰਾਜੈਂ।
ਸ਼ਾਂਤਿ ਉਦਾਰ ਰਿਦਾ ਘਰ ਤੋਰਾ। ਬਿਨਾ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਜੀਵਨ ਗ੍ਰਿਹ ਟੋਰਾ।੧੨੭।

*ਜੋ ਇੰਦਰੇ ਰੂਪੀ ਮ੍ਰਿਗਾਂ ਨੂੰ ਜਿਤਣ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ੇਰ ਸਮ ਹੋਏ ਹਨ।

ਭਜਨ ਰੂਪ ਘਰ ਤੋ ਕੋ ਭਜੀਏ। ਧਰਮ ਰੂਪ ਲਖ ਤੋ ਕੋ ਜਜੀਏ।
ਗੁਰ ਮੰਤਰ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਰਹਾਵੋ। ਨਿਰ ਦੁੰਦ ਨਿਵਾਸ ਕੋ ਸਹਿਜੇ ਪਾਵੋ।੧੨੮।
ਨਿਰਵਾਸ਼ਨਾ ਪਦ ਹੈ ਆਪ ਨਿਵਾਸਾ। ਅਭਿਮਾਨ ਬਿਨਾ ਹੈ ਤੋਰ ਬਿਲਾਸਾ।
ਚਿਤ ਸ਼ਾਂਤਿ ਘਰ ਤੈ ਨੇ ਪਾਯਾ। ਨਿਹਕਾਮ ਕੈ ਰਹੈਂ ਸਦਾਯਾ ॥੧੨੯॥
ਕੰਚਨ ਕਾਚ ਮੇਂ ਸਮੰ ਰਹਾਈ। ਬੁਧ ਮਨ ਤੋ ਚਰਨਾ ਮੇਂ ਲਾਈ।
ਧਿਆਨ ਧਾਰ ਹੋ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪਾ। ਕਰਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਅਨੂਪਾ।੧੩੦।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਭਿਆਸ ਕਰਾਹੀ। ਵਿਕਾਰੀ ਦੇਹਿ ਆਤਮਾ ਨਾਹੀ।
ਭੂਖ ਤ੍ਰਿਖਾ ਤੇ ਸਦਾ ਅਤੀਤਾ। ਸੂਖ ਮੁਕਤਿ ਹੀ ਘਰ ਤੁਮ ਕੀਤਾ।੧੩੧।
ਸਰਬ ਰੂਪ ਚੇਤਨ ਤੁਮ ਜਾਨਾ। ਅਲੇਪ ਅਨੰਤ ਸਤ ਇਕ ਮਾਨਾ।
ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜ ਆਤਮ ਅਭਿਆਸੀ। ਭੇਦ ਰਹਿਤ ਨਿਜ ਸੇਵ ਅਨਾਸੀ ॥
ਨਾਮ ਜਾਪ ਤੇ ਪਾਪ ਕਟੰਤੇ। ਸਮ ਰੂਪ ਸਭ ਮੇ ਵਰਤੰਤੇ।
ਸ਼ਰਣ ਆਇ ਸਭ ਜਗਤਿ ਮੇਂ ਹਾਰੇ। ਰਾਖਹੁ ਸ਼ਰਣ ਰੂਪ ਕਰਤਾਰੇ।੧੩੩।
ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਅਤਿਅੰਤਾ। ਦੀਨੀ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ ਨਿੰਮਰਤਾ।
ਅਨੁਭਵ ਰੂਪ ਜਣਾਵਨ ਕੀਆ। ਬੈਠਤ ਉਠਤ ਨ ਬਿਸਰੈ ਜੀਆ।੧੩੪।
ਲਿਵ ਲਾਈ ਹਰਿ ਸਹਿਜ ਸਮਾਧੀ। ਅਖੰਡਾ ਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤ ਰਸ ਸਾਧੀ।
ਏਕੰਕਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪੇ। ਕੀਨੀ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਨਾਮ ਸੋ ਜਾਪੇ ॥੧੩੫॥

(੨੦) ਭਾਈ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਅਨੁਭਵ ਗੀਤਾ ਕਹੋ ਜੀ, ਜਿਸ ਤੇ ਪਾਈਐ ਸ਼ਾਂਤਿ।
ਮੋਕੋ ਦੇਵਹੁ ਦਾਤਿ ਇਹੁ, ਸਭ ਆਤਮ ਬਖਿਯਾਤ ॥੧੩੬॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥ ਚੌਪਈ

– ਚੌਪਈ –

ਧਰਮ ਨਾਮ ਜਪ ਮੀਤ ਪਿਆਰੇ। ਰਾਖਹੁ ਰਹਿਤ ਸੋ ਪੰਚ ਕਕਾਰੇ।
ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਰਨ ਰਹੋ ਸਦ ਪਰੇ। ਭਾਣਾ ਮੰਨੋ ਜਗ ਤੇ ਤਰੇ ॥੧੩੭॥
ਹਉਮੈ ਮੇਟਨ ਕੋ ਅਭਿਆਸਹੁ। ਨਿਸ ਦਿਨ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਬਾਸਹੁ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਮੰਤਰ ਧਾਰੇ। ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਬੰਧ ਨਿਵਾਰੇ ॥੧੩੮॥
ਹੰਗਤਾ ਮਮਤਾ ਨਾਸੈ ਜਬਹੀ। ਅਨੁਭਵ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੈ ਤਬ ਹੀ।
ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਰੂਪ ਅਨਾਦੀ ॥੧੩੯॥
ਤਨ ਇੰਦ੍ਰੀ ਮਨ ਪ੍ਰਾਣ ਮਿਲੈ ਤੇ ਚਿੱਤ ਅਗਿਆਨ ਮੇਂ ਜਗਤਿ ਦਿਲੈ ਤੇ।
ਤਮੋ ਬ੍ਰਿਤ ਅਗਿਆਨ ਕੇ ਚਿੰਨਾ ਭਾਸੈ ਜਗਤ ਜਬ ਲੌਂ ਨਹੀਂ ਭੰਨਾ।੧੪੦।
ਸ੍ਵਯੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਆਤਮਾ ਏਕੋ। ਸਦਾ ਰੂਪ ਸੁਖ ਲੇਹੁ ਬਿਬੇਕੋ।
ਸਰਬ ਥਾਨ ਮੇਂ ਰੂਪ ਅਦ੍ਵੈਤਾ। ਚਿਦ ਘਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੀਨ ਦ੍ਵੈਤਾ।੧੪੧।
ਅਨਾਦਿ ਅਵਿਦਿਆ ਮਤਿ ਉਪੰਨੀ। ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਚੇਤਨ ਭੀਤਰ ਮੰਨੀ।
ਤਾਂ ਕੇ ਜੀਵ ਜਗਤ ਮੇਂ ਭਾਖੈਂ। ਦੁਖ ਸੁਖ ਬਹੁਤੇ ਪਾਵੈਂ ਆਖੈਂ ॥੧੪੨।
ਆਤਮ ਸੁਧ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋਈ। ਸਾਖੀ ਮਤਿ ਕੋ ਜਾਨੋ ਸੋਈ।
ਸੋਈ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਪੂਰਨ। ਬੁਧ ਪ੍ਰਛਿੰਨ ਜੀਵ ਭਯੋ ਤੂਰਨ ॥੧੪੩॥
ਚਿਤ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਸਾਖੀ ਬੁਧ ਜੋ ਹੈ। ਜਬ ਇਹੁ ਤੀਨੋ ਇਕੱਤ੍ਰ ਹੋ ਹੈ।
ਅਗਨ ਤਪੰਤੀ ਲੋਹਾ ਸਮਾਨੋ।ਅੰਨਜੋ ਅੰਨ ਅਧਿਆਸ ਇਉਂ ਜਾਨੋ।੧੪੪।
ਜੜ ਚੇਤਨ ਕਾ ਧਰਮ ਜੋ ਭਾਈ। ਚਿਤ ਆਤਮਾ ਲਖੈ ਸਦਾਈ।
ਤਨ ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਜੜ ਸਭ ਜਾਨੈ।ਬਹੁਤ ਭਾਂਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਰਿਦ ਆਨੈ।੧੪੫।
ਵਿਦਿਆ ਅਨੁਭਵ ਕਰੈ ਸੋ ਜਬਹੀ।ਆਤਮ ਏਕਾਂਤਿ ਪਿਖੇ ਨਿਜ ਤਬਹੀ।
ਨਿਰ ਉਪਾਧ ਪਿਖ ਆਤਮ ਰੂਪਾ।ਤਜੇ ਬਿਕਾਰ ਜਾਣ ਅੰਧ ਕੂਪਾ।੧੪੬।
ਆਤਮ ਗੋਚਰ ਜੜ ਜੋ ਦੀਸੈ। ਤਿਆਗੈ ਸਰਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨਖ ਸੀਸੈ।
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਮੈਂ ਅਜੂਨ ਅਨਾਸੀ। ਉਜਲ ਏਕ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੀ।੧੪੭।
ਨਿਰਮਲ ਗਿਆਨ ਘਨ ਨਿੱਤ ਸਰੂਪੰ। ਪੂਰਣ ਅਕ੍ਰੈ ਆਨੰਦ ਭੂਪੰ।
ਸਦਾ ਮੁਕਤਿ ਮੈਂ ਜਗਤ ਮਝਾਰੀ। ਅਚਿੰਤ ਸ਼ਕਤ ਸਭ ਅਹੈ ਹਮਾਰੀ ॥
ਅਤੀਦ੍ਰੀ ਗਿਆਨ ਅਵਿਕ੍ਰੈ ਰੂਪੰ। ਅਨੰਤ ਪਾਰ ਚਿਦ ਘਨਹਿ ਅਨੂਪੰ।
ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਇਸ ਰੂਪੰ ਤਾਂਈ।ਨਿਸ ਦਿਨ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਸਿਮਰਾਈ।੧੪੯।
ਇਸ ਬਿਧ ਆਤਮਾ ਕੋ ਬੀਚਾਰੈ। ਹੈ ਅਖੰਡਤ ਸੁਧ ਉਦਾਰੈ।

ਅਗਿਆਨ ਆਦਿ ਜਗ ਦੇਹਿ ਮਿਟਾਈ।ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਯਾ ਜਬ ਐਸੇ ਆਈ॥
ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਬੈਠੇ ਜਬ ਹੀ। ਇੰਦ੍ਰੇ ਮਨ ਜੀਤੇ ਨਿਜ ਸਬ ਹੀ।
ਰਿਦੇ ਬਿਚਾਰ ਸਦਾ ਇਹੁ ਧਾਰੈ।ਨਿਰ ਹੰਕਾਰ ਆਤਮਾ ਰਿਦ ਭਾਰੈ।੧੫੧।
ਬਾਹਜ ਸਾਧਨ ਸਭਹੀ ਤਿਆਗੈ। ਅਪ੍ਰੋਖ ਗਿਆਨ ਮੇਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਜਾਗੈ।
ਦ੍ਰਿਢ ਇਸਥਿਤੀ ਆਤਮਾ ਮੇਂ ਪਾਵੈ।ਸਭ ਜਗੁ ਆਤਮਾ ਮਾਹਿ ਦਿਸਾਵੈ॥
ਲੀਨ ਕਰੈ ਆਤਮ ਮੇਂ ਸੋਈ। ਸਭ ਕਾਰਣ ਇਕ ਆਤਮ ਜੋਈ।
ਜਬ ਸਭ ਜਗ ਹੋਇ ਲੀਣ ਪਿਆਰੇ।ਪੂਰਣ ਚੇਤਨ ਅਨੰਦ ਦਿਦਾਰੇ।੧੫੩।
ਐਸੇ ਅਨੁਭਵ ਗੀਤ ਸੋ ਗਾਵੈ। ਸ਼ਾਂਤਿ ਪਾਇ ਮਨ ਬਹੁਰ ਨ ਧਾਵੈ।
ਦਾਤ ਗਿਆਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਾਨੋ। ਆਤਮ ਪ੍ਰਗਟ ਸਦਾ ਪਛਾਨੋ।੧੫੪।
ਭਾਈ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਲਿਵ ਲਾਗੀ। ਪਾਯੋ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਦੁਖ ਤਿਆਗੀ।
ਗਦਗਦ ਭਯੋ ਰਹਿਓ ਨਿਮਗਨਾ।ਸੰਤ ਦਇਆਲਤਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਨਾ॥
ਰੋਡਿਆਂ ਵਾਸੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਬਹੁਤਾ। ਰਸ ਆਤਮ ਕੇ ਲੀਨੋ ਪਹੁਤਾ।
ਧੰਨ ਪਿਆਰੇ ਆਏ ਐਸੇ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਭਗਤੀ ਮੇਂ ਬੈਸੇ ॥੧੫੬॥

(੨੧) ਸੰਤ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਿਰੱਕਤਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਇਉਂ ਭਾਖਹੀ, ਹੋਵਹੁ ਸੰਤ ਦਿਆਲ।
ਜਸ ਮਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਖੋ, ਦੇਹੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਸਾਲ।੧੫੭।

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

— ਚੌਪਈ —

ਤਪ ਕਰਤੇ ਤੁਮ ਪਿਆਰੇ ਮੀਤਾ। ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਘਰ ਤੋਰੀ ਪ੍ਰੀਤਾ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਮੰਤ ਅਰਾਧੋ। ਅਵਰ ਕਿਆ ਤੁਹਿ ਕਹੀਐ ਸਾਧੋ।੧੫੮।
ਚਿਦ ਘਨ ਬ੍ਰਹਮ ਪਛਾਨੋ ਆਪੇ। ਸਦਾ ਮੁਕਤਿ ਪਦ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਤਾਪੇ।
ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਮੋਹਿ ਤਿਆਗੋ।ਜਗਤ ਦਿਖਾਵਨ ਰੀਤ ਨ ਲਾਗੋ।੧੫੯।
ਮੇਲਾ ਏਕ ਅਕਾਲ ਸੰਗ ਰਾਖੋ। ਵਡੇ ਮਾਯਾ ਧਰਿ ਕੀ ਤਜੁ ਕਾਂਖੋ।
ਲੋਕ ਦਿਖਾਇ ਪੁਜਾਵਨ ਜੋਈ। ਰਿਦੇ ਹੰਕਾਰ ਵਧੈ ਇਉਂ ਹੋਈ।੧੬੦।

ਕਠੋਰ ਵਾਕ ਮੁਖ ਤੇ ਨਹਿ ਕਹੀਐ। ਅਪਣੇ ਤਪ ਕੋ ਮਾਨ ਨ ਗਹੀਐ।
ਰਿਦੇ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਬਹੁਤੀ ਆਨੋ। ਮੁਖ ਤੇ ਮੀਠੇ ਬਚਨ ਬਖਾਨੋ।੧੬੧॥
ਜਿਉਂ ਬ੍ਰਿਛ ਫਲ ਕੋ ਪਾਏ ਨਿਮੈਂ। ਤੈਸੇ ਗੁਣ ਧਾਰੇ ਸਦ ਕਿਮੈਂ।
ਵਰ ਸ੍ਰਾਪ ਕੀ ਬਾਣ ਬਿਸਾਰੈ। ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭਾਣਾ ਧਾਰੈ॥੧੬੨॥
ਬਾਹਰ ਅਹੈ ਪਦਾਰਥ ਜੇਤੇ। ਭੂਲੈ ਸਨੇ ਸਨੇ ਸਭ ਤੇਤੇ।
ਸੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਿਜ ਆਤਮ ਰੂਪਾ। ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੈ ਵਹੀ ਅਨੂਪਾ।੧੬੩।
ਸਤ ਮੁਕਤਿ ਹੈ ਅਜਨਮਾ ਸੋਈ। ਪਾਣੀ ਅਥਾਹ ਸਿੰਧ ਜਿਮ ਜੋਈ।
ਬ੍ਰਿਤੀ ਏਕ ਅਖੰਡ ਅਕਾਰਾ। ਕਰੋ ਜੋਗ ਕੋ ਜਾਨੋ ਸਾਰਾ॥੧੬੪॥
ਦੋਹਿਰਾ–ਸਰਬ ਗਿਆਤ ਹੈ ਨਿੱਤ ਜੋ, ਨਿੱਤ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਿੱਤ ਗਿਆਨ।
ਸਦਾ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਅਖੋਭਤਾ, ਆਨੰਦ ਆਤਮਾ ਜਾਨ॥੧੬੫॥
ਛੇ ਗੁਣ ਆਤਮ ਪਾਈਏ, ਕਰੀਏ ਨਿਰਮਲ ਚੀਤ।
ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਮੁਕਤਿ ਸੋ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਿਖੇ ਨੀਤ॥੧੬੬॥

– ਚੌਪਈ –

ਇਸ ਬਿਧ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਤ ਧਿਆਵੈ। ਸੋਇ ਮੁਕਤਿ ਹੋਇ ਬੰਧ ਮਿਟਾਵੈ।
ਭਾਣਾ ਮੰਨੇ ਰਹੇ ਨਿਰਲੇਪਾ। ਨਹਿ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰੇ ਰਿਦ ਲੇਪਾ।੧੬੭।
ਪ੍ਰਾਣ ਅੰਤ ਤੇ ਹਰਿ ਜੀ ਮਾਂਹੀ। ਹੋਇ ਲੀਣ ਤਿਸ ਸੰਸਾ ਨਾਹੀਂ।
ਜਗ ਪ੍ਰਤੀਤੀ ਜੋ ਤ੍ਰੈ ਕਾਲਾ। ਭੈ ਦੂਖ ਹੈ ਇਸਹੀ ਢਾਲਾ॥੧੬੮॥
ਆਤਮਾ ਮਾਹਿ ਜਗਤ ਕੋ ਮੇਲੈ। ਸੁਪਨੇ ਜਿਉਂ ਸੁਪਨਾਵੀ ਖੇਲੈ।
ਜਿਉਂ ਜਲ ਸਾਗਰ ਪੈ ਜਿਉਂ ਖੀਰੇ।ਨਭ ਮੇਂ ਜਿਉਂ ਨਭ ਅਨਿਲ ਸਮੀਰੇ॥
ਇਸ ਬਿਧ ਹਰਿ ਮੈਂ ਜਾਇ ਸਮਾਈ।ਸਗਲ ਜਗਤ ਮਿਥਯਾ ਦ੍ਰਿਸਟਾਈ।
ਝੂਠਾ ਜਗਤ ਜਾਨਣਾ ਕਰੈ। ਐਸਾ ਗਿਆਨ ਸਦਾ ਉਰ ਧਰੈ॥੧੭੦॥
ਐਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਰਹਿ ਹੈ ਜੌ ਲੌ। ਬੰਧਨ ਪਰੇ ਨਾ ਤਾਂਕੋ ਤੌ ਲੌ।
ਜਾਇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਨ ਬੰਧਨ ਪੜ ਹੀ। ਹਉਮੈ ਤਿਆਗ ਨਾਮ ਸਿਮਰ ਹੀ॥
ਜਬ ਲਗ ਜਗਤ ਭਿੰਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਵੈ। ਸਰਬ ਰੂਪ ਨਹਿ ਬ੍ਰਹਮ ਦਿਸਾਵੈ।

ਭਗਤ ਕਰੇ ਸ਼ੁਧਾ ਕੋ ਧਾਰੇ। ਮਨ ਲਗਾਇ ਗੁਰ ਰੂਪ ਮੰਝਾਰੇ॥੧੭੨॥
ਨਿਰਗੁਣ ਅਕਾਲ ਜਾਨੀਏ ਸਾਰਾ। ਸਰਗੁਣ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਕਾਰਾ।
ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਏਕੋ ਜਾਨੈ। ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ ਰਿਦ ਮਾਨੈ।੧੭੩।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ ਜਾਇ ਸਮਾਈ। ਚਰਨ ਧੂਰ ਤਿਸ ਜਨ ਮਨ ਭਾਈ।
ਸਰਬ ਲੋਕ ਕਰੈ ਧੂਰ ਪੁਨੀਤਾ। ਸੂਰਜ ਤਮ ਜਿਵ ਕਾਟਤ ਰੀਤਾ।੧੭੪।
ਤਿਵ ਸਭ ਪਾਪਿ ਮਿਟੈ ਤਿਸ ਦੇਖੇ। ਧਾਰੋ ਗਿਆਨ ਆਤਮੰ ਪੇਖੇ।
ਸ਼ਰਧਾ ਸਹਿਤ ਭਗਤ ਜੋ ਕਰ ਹੀ। ਪਾਵੈ ਦਰਸ਼ਨ ਇਕ ਰਸ ਹਰਿ ਹੀ॥
ਗੁਰੂ ਬਚਨ ਸੁਣ ਭਗਤੀ ਧਾਰੈ। ਸੋਈ ਭਗਤਿ ਜਗਤ ਕੋ ਤਾਰੈ।
ਮਾਯਾ ਅਨਾਤਮ ਗਿਆਨ ਸੋ ਆਤਮ। ਤਨ ਹੰਤਾ ਤਜ ਪਾਇ ਪ੍ਰਮਾਤਮ॥
ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਣ ਗਦ ਗਦ ਹੋਯਾ। ਸੀਸ ਚਰਨ ਮੇਂ ਨਿੰਮ੍ਰੀ ਹੋਯਾ।
ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਘਰ ਬਹੁਤੀ ਕਰ ਹੀ।ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ ਆਨੰਦ ਧਰ ਹੀ।੧੭੭।

(੨੨) ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਉ ਵਾਚ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਮੋ ਕੋ ਭੀ ਦੇਹਿ ਸਿਖਯਾ, ਸੰਤ ਅਕਾਲ ਸਿੰਘ ਰੂਪ।
ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਕੇ ਲਾਡਲੇ, ਪੁਤ੍ਰ ਆਪ ਅਨੂਪ॥੧੭੮॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀਉ ਵਾਚ॥

– ਚੌਪਈ –

ਬਾਬਾ ਤੁਮ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਿਆਰੇ। ਚਿੱਟੇ ਬਾਜਾਂ ਵਾਲੇ ਕੇ ਦੁਲਾਰੇ।
ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਣੀ ਮੇਂ ਤੁਮ ਹੇਤਾ। ਰਹਿਤ ਰਾਖਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਮੇਤਾ॥੧੭੯॥
ਤੀਨ ਗੁਣੀ ਸੰਕਲਪੁ ਤਿਆਗੇ। ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਅਤੀਤ ਆਤਮਾ ਪਾਗੇ।
ਤਮੋ ਗੁਣ ਫੁਰਨਾ ਜਬ ਹੀ ਆਵੈ।ਤਾਮਸ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰੈ ਦੁਖ ਪਾਵੈ।੧੮੦।
ਦ੍ਰਿੜ ਸੰਕਲਪ ਤਮੋ ਗੁਣ ਹੋਈ। ਸਰਪ ਠੂਹਾਂ ਬਣ ਹੈ ਬਿਖ ਸੋਈ।
ਰਹੈ ਜਰਤ ਲੜ ਅਵਰੈ ਸਾੜੈ। ਤਮੋ ਗੁਣ ਕਾ ਫਲ ਹੋਤਾ ਮਾੜੈ।੧੮੧।
ਸਤੋ ਗੁਣ ਫੁਰਨਾ ਜਉ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋਈ। ਮਰੇ ਅੰਤ ਫਲ ਇਹੁ ਤਿਸ ਜੋਈ।
ਧਰਮ ਗਿਆਨ ਰਾਜ ਮੋਖ ਨਜੀਕਾ। ਦੋਖ ਮਿਟਾਇ ਜੋ ਟਿਕ ਹੈ ਨੀਕਾ॥

ਰਜੋ ਗੁਣ ਫੁਰਨਾ ਬਿਹਾਰ ਉਪਾਵੈ। ਸੰਸਾਰ ਪਦਾਰਥ ਉਰ ਮਨ ਧਾਵੈ।
ਖਾਵਨ ਭੋਗਨ ਨਿਸਦਿਨ ਚਾਹੈ। ਅੰਤ ਖਾਵਣ ਰਸ ਜੋਨੀ ਪਾਹੈ।੧੮੩।
ਤੀਨ ਤਾਂ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਮਿਟਾਵੈ। ਸਰਬ ਬ੍ਰਿਤ ਤਜ ਮਨ ਰੋਕਾਵੈ।
ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਵਾਸ਼ਨਾ ਨਾਸੈ। ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਸਹਿਜੇ ਪ੍ਰਕਾਸੈ।।੧੮੪।।
ਸੰਕਲਪ ਤਿਆਗੇ ਬਿਨ ਸੁਖ ਨਹਿ ਕਾਹੂੰ।ਲਾਖ ਬਰਸ ਜੀਵੈ ਜਗ ਮਾਹੂੰ।
ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬਰਸ ਤਪ ਜੇ ਸਾਧੈ। ਪਤਾਲ ਗੁਫਾ ਨਿਰਹਾਰੀ ਬਾਧੈ।੧੮੫।
ਸੰਕਲਪ ਰਹੈ ਤਬ ਲੌ ਸੰਸਾਰਾ। ਧਾਰੈ ਜਨਮ ਦੁਖ ਪਾਇ ਕਰਾਰਾ।
ਮਿਟੇ ਸੰਕਲਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਧਿਆਏ। ਆਠ ਪਹਿਰ ਸਿਮਰੈ ਲਿਵਲਾਏ।।
ਸੰਗਤਿ ਭਗਤਨ ਕੀ ਸਦਿ ਕਰੈ। ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣੈ ਜਾਂ ਰਰੈ।
ਪੂਜਨ ਏਕ ਅਕਾਲ ਕਾ ਕੀਜੈ। ਨਿਸਚਾ ਵਡਾ ਗੁਰੂ ਪੈ ਰਖੀਜੈ।੧੮੭।
ਅਖੰਡ ਭਗਤੀ ਤੇ ਅਪ੍ਰੋਖ ਗਿਆਨਾ।ਪੜਦਾ ਅਗਿਆਨ ਨਸੈ ਜਗ ਹਾਨਾ।
ਅਕਾਰ ਰੂਪ ਤੇ ਰੰਗ ਮਿਟਾਵੈ।ਸਭ ਮੇਂ ਬਿਆਪਕ ਨਭ ਜਿਉਂ ਭਾਵੈ।੧੮੮।
ਜੀਵ ਈਸ ਕਾ ਭੇਦ ਮਿਟਾਈ। ਆਤਮਾ ਮੇਂ ਅਵਿਦਿਆ ਨਹੀ ਰਹਾਈ।
ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਦ੍ਰਿੜ ਦੀਪਕ ਜਾਗੈ।ਦ੍ਰਿਢ ਵਿਰਾਗ ਤੇ ਮਾਯਾ ਬਿਦਾਗੈ।੧੮੯।
ਆਤਮ ਸਦਾ ਅਦੇਹਿ ਪਛਾਨੋ। ਤ੍ਰਿਧਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰੋ ਸਭ ਹਾਨੋ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਰੰਗ ਮੇਂ ਰਾਚੈ। ਰਿਦੇ ਗਰੀਬੀ ਨਾਮ ਜਪ ਸਾਚੈ।੧੯੦।
ਦੇਹਿ ਸੰਕਲਪ ਤਿਆਗੈ ਜਬ ਹੀ। ਵਿਕਾਰ ਤਜ ਕੇ ਉਦਮ ਲਭ ਹੀ।
ਬਿਨ ਸੰਕਲਪ ਕਰੈ ਬਿਵਹਾਰਾ।ਜੀਵਸੰਕਲਪ ਤਜ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਹਾਰਾ।੧੯੧।
ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਉਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸੋ ਧਾਰੇ। ਨਾਮ ਭਗਤ ਰਸ ਮੁਖੋ ਉਚਾਰੇ।
ਸਾਚੇ ਸੇਵਨ ਮੇਂ ਮਨ ਲਾਏ। ਆਤਮ ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਏਕ ਲਖਾਏ।।੧੯੨।।
ਗਿਆਨ ਏਕੰਕਾਰ ਪਛਾਨੈ। ਦੁਖੀਆਂ ਕੇ ਦੁਖ ਮਿਟਾਵਨ ਠਾਨੈ।
ਚੇਤਨ ਇਕ ਰਸ ਬਿਆਪਕ ਸਾਰੇ। ਸਭ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨਿਹਾਰੇ।।
ਭਗਤ ਗਿਆਨ ਜੋਗ ਏਹੁ ਭਾਈ। ਹਉਮੈ ਤਜ ਕੇ ਨਾਮ ਧਿਆਈ।
ਸੁਖ ਅਨੰਤ ਇਉਂ ਪਾਈਐ ਮੀਤਾ।ਜੀਤ ਸੰਕਲਪ ਨਾਮ ਰਸ ਲੀਤਾ।੧੯੪।

ਨਿਰ ਬਿਕਾਰ ਅਬ ਜਕਤ ਅਨੰਤਾ। ਇਕ ਓਅੰਕਾਰ ਸਤਿਨਾਮ ਮਿਲੰਤਾ।
ਅਭਿਆਸ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਮਿਲੈ ਪਿਆਰਾ।ਆਸ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਰਾਖ ਉਚਾਰਾ।।
ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਸੁਣ ਗਦਿ ਗਦਿ ਭਯੇ। ਮੁਖੋਂ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬੋਲ ਯੇ।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਜਪੈ ਉਦਮੀਂ ਭਾਰਾ।ਸਵਾ ਪਹਰ ਰਾਤੀਂ ਨ੍ਹਾਵੇ ਵਾਰਾ।੧੯੬।
ਰਿਧ ਸਿਧ ਭੀ ਇਸ ਮੇਂ ਆਈ। ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰੇ ਸਦ ਭਾਈ।
ਮਾਨੂ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਰਹਈ।ਪ੍ਰੇਮ ਬਹੁਤ ਸੰਤਾਂ ਸੰਗ ਲਹਈ।।੧੯੭।।

(੨੩) ਸ਼ਾਹਿ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ।।

ਦੋਹਿਰਾ—ਮੈਨੂੰ ਕਛੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਭੂ, ਦੀਜੈ ਹੋਇ ਦਿਆਲ।
ਸੁਣ ਕੇ ਸੰਤ ਪਿਆਰਿਆ, ਹੋਵਾਂ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲ।।੧੯੮।।

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀਉ ਵਾਚ।।

– ਚੌਪਈ –

ਸੰਜਮ ਕਾ ਖਾਵੋ ਤੁਮ ਭਾਈ। ਥੋੜਾ ਸਵਣਾ ਨਿਯਮ ਰਖਾਈ।
ਲਾਲਚ ਤਿਆਗੁ ਸੰਤੋਖੀ ਰਹਿਣਾ।ਮੰਦਾ ਵਾਕ ਨ ਕਿਸ ਹੀ ਕਹਿਣਾ।੧੯੯।
ਭਲਾ ਸੁਭਾਵ ਦੋਇ ਲੋਕ ਸਹਾਈ। ਬੁਰਾ ਸੁਭਾਉ ਦੁਖ ਦੋਇ ਥਾਂਈ।
ਮਾਯਾ ਭੋਗ ਸੁਖ ਰੂਪ ਜੋ ਭਾਸੈ।ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਦੁਖ ਦਾਨੀ ਏਹੁ ਰਾਸੈ।੨੦੦।
ਤਪ ਵਿਰਾਗ ਜੋ ਦੁਖ ਦਾ ਮਾਨੈ। ਪ੍ਰਲੋਕ ਏਹੁ ਸੁਖਦਾਇਕ ਜਾਨੈ।
ਅਨੁਭਵ ਤੀਨੋ ਕਾਲ ਸੁਖ ਦਾਈ। ਮੂਰਖਤਾ ਸਦਹੀ ਦੁਖ ਦਾਈ।੨੦੧।
ਸੱਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਐਸਾ ਜਾਨੈ। ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਮੇਂ ਮਾਨੈ।
ਚੇਤਨ ਐਸੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਆਨੈ। ਮੂੜ ਜੜਤਾ ਮੇਲ ਨ ਭਾਨੈ।।੨੦੨।।
ਸਮ੍ਰਥ ਮਾਨੀਏ ਨਹਿ ਪਾਧੀਨਾ। ਨਹੀਂ ਬਿਕਾਰੀ ਸਚ ਸੁਖ ਚੀਨਾ।
ਆਨੰਦ ਐਸਾ ਰੂਪ ਅਖੰਡਾ। ਸ਼ੋਕ ਨਹੀ ਤਾਂ ਮੈ ਕਛੁ ਮੰਡਾ।੨੦੩।।
ਬੰਦਗੀ ਕੀਜੇ ਪਾਪ ਤਿਆਗੇ। ਸਚ ਬੋਲਣਾ ਝੂਠ ਤੇ ਭਾਗੇ।
ਧਰਮ ਰਾਖੀਏ ਤਜ ਅਹੰਕਾਰਾ। ਆਪ ਮੇਂ ਦੋਸ਼ ਲਖੈ ਬਲਿਹਾਰਾ।੨੦੪।
ਕਿਸਿ ਕੇ ਦੋਖ ਨ ਢੂੰਢੋ ਮੀਤਾ। ਪ੍ਰੀਤ ਅਕਾਲ ਸੰਗ ਲਾਵੇ ਚੀਤਾ।

ਦੁਨੀਆਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤਿਆਗਨ ਜੋਗਾ।ਧਾਰੇ ਗੁਣ ਕਬ ਹੋਇ ਨ ਸੋਗਾ।੨੦੫।
ਵਡਾ ਭੈ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖੋ। ਰੋਜ਼ੀ ਫਿਕਰ ਤਿਆਗ ਹਰਿ ਲਾਖੋ।
ਸਭ ਥਾਂ ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਸਹਾਈ। ਸੰਸਾ ਤਿਆਗ ਗਹੋ ਸਰਣਾਈ ॥੨੦੬॥
ਸਭ ਸੰਗ ਹਰਿ ਜੀ ਕਰੈ ਪਿਆਰਾ। ਪ੍ਰੇਮ ਹਰੀ ਸੰਗ ਕਰ ਮਨ ਮਾਰਾ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਬਣ ਕੇ ਰਹੀਏ। ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਰਿਦੇ ਨ ਗਹੀਏ ॥੨੦੭॥
ਤੇਰੇ ਹਿਤ ਸਭ ਕਛੂ ਹਰਿ ਕੀਨਾ। ਭਜਨ ਕਰੋ ਤੁਮ ਬਣ ਪ੍ਰਬੀਨਾ।
ਮਨ ਹੰਕਾਰ ਪੜਦਾ ਤਜ ਪਿਆਰੇ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਕਰੋ ਦਿਦਾਰੇ।੨੦੮।
ਸੁਣ ਕੇ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਉਪਦੇਸਾ। ਧਾਰਿਓ ਰਿਦੇ ਜੋ ਕਟੈ ਕਲੇਸਾ।
ਸ਼ੁਭ ਸਿਖਯਾ ਤੇ ਭਯੋ ਨਿਹਾਲਾ। ਜਾਣਯੋ ਸੰਤ ਰੂਪ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥੨੦੯॥

(੨੪) ਬਾਬਾ ਧੰਨਾ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਮਹਾਰਾਜ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ, ਮੋ ਕੋ ਸਿਖਯਾ ਦੇਉ।
ਅਨਪੜ ਮੈਂ ਮੋਟੀ ਬੁਧੀ, ਜੈਸੇ ਸਮਝ ਸਕੇਉ ॥੨੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀਉ ਵਾਚ ॥ —ਚੌਪਈ—

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦਸਮੇਸ ਮੰਝਾਰੀ। ਪੁਨ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਅਕਾਲ ਅਪਾਰੀ।
ਏਕ ਰੂਪ ਜਾਣੋ ਸਦ ਬਾਬਾ। ਬਿਖਮ ਬੁਧ ਨਹਿ ਕਦੇ ਕਰਾਬਾ।੨੧੧॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਜਾਨੋ। ਪੰਚ ਪਿਆਰੇ ਦੇਵਤ ਮਾਨੋ।
ਸੁਰਤ ਚਿਤ ਕੋ ਜਾਨੋ ਭਾਈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਸਿਮਰੋ ਮਨ ਲਾਈ ॥
ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘਨ ਸੇਵਹੁ। ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਰਿਦ ਗੁਰ ਕੋ ਦੇਵਹੁ।
ਮਾਣ ਤਿਆਗੋ ਮਨ ਕਾ ਮੀਤਾ। ਪ੍ਰਗਟੈ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਜੀ ਚੀਤਾ।੨੧੩।
ਇਉਂ ਜੇ ਦ੍ਵੈਤ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਤਿਆਗੇ। ਮਨ ਕੀ ਮਤ ਕੇ ਕਹੇ ਨ ਲਾਗੇ।
ਇਕ ਨਾਮ ਮੇਂ ਪ੍ਰਚੈ ਚਿੱਤਾ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਇ ਲਿੱਤਾ।੨੧੪।
ਗੋਬਿੰਦ ਰੋਮ ਰੋਮ ਜੇ ਧਿਆਵੈਂ। ਅਨਪੜ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਤੂੰ ਪਾਵੈਂ।
ਸਿਮਰੋ ਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੀਕਾ। ਪ੍ਰਗਟੈ ਆਪ ਸੁਆਮੀ ਜੀ ਕਾ।੨੧੫।

— ਸਵੈਯਾ —

ਜਿਨ ਕੀਨ ਸ਼ਨਾਨ ਸੁਧਾ ਸਰ ਮੇਂ, ਤਿਨ ਗੰਗ ਸ਼ਨਾਨ ਕੀਆ ਨ ਕੀਆ।

ਜਿਨ ਮੰਤ੍ਰ ਲੀਓ ਸਤਿਨਾਮ ਗੁਰੂ, ਤਿਨ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਮੰਤ੍ਰ ਲੀਆ ਨ ਲੀਆ ॥
ਜਿਨ ਸੁਆਦਿ ਤਿਹਾਵਲ ਕੋ ਅਚਿਆ, ਤਿਨ ਆਬਹਯਾਤ ਪੀਆ ਨ ਪੀਆ।
ਇਨ ਬਾਤਨ ਤੇ ਜੋਊ ਬੇਮੁਖ ਹੈ ਨਰ, ਸੋ ਭਵ ਮਾਹਿ ਜੀਆ ਨ ਜੀਆ।੨੧੬।
ਜਿਨ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਦੇਖਿ ਲੀਓ, ਜਗੰਨਾਥ ਦਿਦਾਰ ਕੀਆ ਨ ਕੀਆ।
ਜਿਨ ਪਾਠ ਸੁਣਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥਹਿ ਕੋ, ਰਸ ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ਲੀਆ ਨ ਲੀਆ।
ਜਿਨ ਦੀਨ ਦਸੌਂਧ ਗੁਰੂ ਦਰ ਮੇਂ, ਤਿਨ ਤੀਰਥ ਦਾਨ ਦੀਆ ਨ ਦੀਆ।
ਜਿਨ ਕੇਸ ਧਰੇ ਸਿਰ ਪੈ ਹਿਤ ਸੇ, ਤਿਨ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਛਾਪ ਕੀਆ ਨ ਕੀਆ ॥
ਜਿਨ ਗਾਥ ਸੁਣੀ ਦਸ ਹੀ ਗੁਰ ਕੀ, ਰਸ ਹੋਰ ਪੁਰਾਣ ਲੀਆ ਨ ਲੀਆ।
ਜਿਨ ਸੰਗਤਿ ਕੀ ਪਦ ਰੇਨ ਲਈ, ਤਿਨ ਔਖਦ ਔਰ ਪੀਆ ਨ ਪੀਆ।
ਜਿਨ ਪਾਹੁਲ ਲੈ ਤਨਖਾਹੁ ਦਈ, ਤਿਨ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਆਨ ਕੀਆ ਨ ਕੀਆ।
ਇਨ ਬਾਤਨਿ ਤੇ ਜੋ ਬੇਮੁਖ ਹੈ ਨਰ, ਸੋ ਭਵ ਮਾਹਿ ਜੀਆ ਨ ਜੀਆ।੨੧੮।

— ਚੌਪਈ —

ਸਾਰ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਪਛਾਨੋ। ਗੁਰੂ ਸਮਾਨ ਅਦਬ ਸਿੱਖ ਮਾਨੋ।
ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਗ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣੀਏ। ਬੈਠ ਇਕਾਂਤ ਰਿਦੇ ਮਹਿ ਗੁਣੀਏ ॥
ਇਸ ਬਿਧ ਤੇਰਾ ਭਲਾ ਸੋ ਹੋਈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉਠ ਸਦੋਈ।
ਕਰ ਸ਼ਨਾਨ ਬੈਠਹੁ ਗੁਰਦੁਆਰੇ।ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰ ਦਸਮ ਦਿਦਾਰੇ।੨੨੦।
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਕਮਾਵੇ। ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਵੇ।
ਕੋਟ ਜਨਮ ਕੇ ਪਾਪ ਨਸਾਈ। ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਭ ਲੇਹਿ ਛਡਾਈ।੨੨੧।
ਸੁਣੇ ਸੰਤ ਕੇ ਵਾਕ ਗੰਭੀਰਾ। ਗਦ ਗਦ ਕੰਠ ਮਨ ਉਛਲਿਓ ਨੀਰਾ।
ਚਰਨ ਭਿਗੋਏ ਸੰਤ ਜੀ ਕੇਰੇ। ਪ੍ਰੇਮ ਨੀਰ ਕੋ ਧਰ ਮੇਂ ਗੇਰੇ ॥੨੨੨॥
ਸੰਤਾਂ ਧੀਰ ਦੇ ਕਿਹਾ ਬੁਝਾਈ। ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਤੁਮ ਹੋਹਿ ਸਹਾਈ।
ਸੰਗਤ ਕਰੀ ਨਾ ਨਿਸਫਲ ਜਾਵੈ। ਸਤਿਗੁਰ ਅਪਨੇ ਲੋਕ ਬੁਲਾਵੈ।੨੨੩।
ਪਾਇ ਮੁਕਤਿ ਸੰਸਾ ਨਹਿ ਰਾਖੋ। ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਧਰ ਸੇਵਾ ਕਾਂਖੋ।
ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਬਾਬਾ ਤਬ ਲਾਗਾ। ਲੰਗਰ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਬਡਭਾਗਾ ॥੨੨੪॥

ਨਿਸ ਦਿਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਲਿਵ ਲਾਈ। ਜਾਂ ਤੇ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥ ਪਾਈ।
ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰ ਹੀ। ਰਿਦੇ ਗ੍ਰੀਬੀ ਬਹੁਤੀ ਧਰ ਹੀ।੨੨੫।
ਗੁਰ ਕੇ ਸਿੰਘ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਰੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਤੇ ਰਹੈ ਸੰਗਾਰੇ।
ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਕੋਕਰੀ ਜਾਨੋ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਲਲਤੋਂ ਪਹਿਚਾਨੋ।੨੨੬।
ਪੱਤੋ ਤੇ ਕਰਤਾਰੰ ਹਰੀ। ਜਮੀਅਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਹੁ ਸਰੀ।
ਸਭ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਿਖੇ ਨਾ ਭਿੰਨੰ। ਇਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਜਾਨੋ ਕਿੰਨੰ ॥੨੨੭॥
ਬਹੁਤੇ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਾਰੇ। ਬਹੁਤੇ ਉਤਰ ਲਿਖੇ ਨ ਸਾਰੇ।
ਅਗਲੇ ਧਿਆਇ ਮੇਂ ਜੋ ਉਪਦੇਸ਼ਾ। ਸਭ ਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰਤਿ ਸਾਂਝ ਬਿਸ਼ੇਸ਼ਾ ॥
ਤਾਂ ਮੇਂ ਸਭ ਕੇ ਉਤਰ ਜਾਨੋ। ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੇ ਰਿਦੇ ਪਛਾਨੋ।
ਮਨ ਹੈ ਸਭ ਕਾ ਨਾਮ ਸੋ ਭਾਈ।ਆਤਮਾ ਸੰਤ ਉਤਰ ਮੁਖ ਗਾਈ।੨੨੯।
ਬੈਸੇ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂ ਮਾਂਹੀ। ਦੀਨੇ ਉੱਤਰ ਜੋ ਜਿਸ ਚਾਹੀ।
ਭਿੰਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਸਿੰਘ ਘਨੇਰੇ। ਹੋਵੈ ਤ੍ਰਿਪਤ ਦਰਸ਼ਨ ਹੇਰੇ ॥੨੩੦॥
ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਰਸ ਆਤਮਾ ਨੰਦਾ। ਕਹਿਣਾ ਅਕੱਥ ਕਥਾ ਗੋਬਿੰਦਾ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਧਿਆਇਐ ਸਦਾ। ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਹੋਈਐ ਤਦਾ ॥੨੩੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਸੂਖਮ ਪਦਾਰਥ ਵਿਚਾਰ ਆਤਮ ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਏਕ
ਮਤ ਆਦਿ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਪੈਂਤਾਲੀਵਾਂ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਣੰ ॥੪੫॥

ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਮੁਖਾਰ ਬਿੰਦ ਤੋਂ ਚਾਲੀ ਅਲੰਕਾਰ, ਨਾਨਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਥਨੰ

ਦੋਹਿਰਾ–ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਸਮੇਸ਼ ਗੁਰ, ਸਚਿ ਦਾ ਨੰਦ ਅਨੂਪ।
ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਮਰੱਥ ਪ੍ਰਭ, ਮਨ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਰੂਪ ॥੧॥

– ਚੌਪਈ –

ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੇ ਭੀਤਰ ਰਾਜੇ। ਸੰਤ ਦਿਦਾਰ ਤੇ ਅਉਗੁਣ ਭਾਜੇ।

ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਮੇਂ ਬਿਰੁਤਾ ਪਾਈ। ਤਾਰੈ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਬਾਣੀ ਜਪਾਈ ॥੨॥
ਕਰ ਸੰਕੋਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਬਖਾਨੀ। ਜਿਸ ਲੈ ਤੇ ਕਰਤੇ ਮਿਹਰਵਾਨੀ।
ਹਿਰਦੇ ਸੁੱਧ ਧਾਰੀਏ ਭਾਈ। ਮਨ ਵਿਛੁੜਾ ਮਿਲ ਹੈ ਗੁਰ ਤਾਈ॥੩॥
ਏਕ ਨਗਰ ਇਕ ਸਾਧੂ ਆਯਾ। ਰੋਟੀ ਹੇਤ ਤਿਨ ਫੇਰਾ ਪਾਇਆ।
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਲੋਕ ਬਨੇ ਹੈ। ਕਰਮ ਕਰਤ ਨਹਿ ਏਵ ਭਨੇ ਹੈ ॥੪॥
ਰਾਜਾ ਤਿਸ ਦੇਸ ਕਾ ਰੋਗੀ। ਸਾਧੂ ਗਿਆ ਤਹਿ ਕਰਨ ਅਰੋਗੀ।
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਤੇਲ ਮਲਾਵੇ। ਹੈ ਕੁਸ਼ਟ ਜੋ ਤਬਹੀ ਬਿਨਸਾਵੇ।੫।
ਫਲਾਣਾ ਇਲਾਕਾ ਨਿਰੇ ਗਿਆਨੀ। ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਨਹਿ ਕਰੈ ਸਿੰਵਾਨੀ।
ਕਰਮ ਫਲ ਕਹੈ ਹਮੇਂ ਨ ਚਾਹਾ। ਇਸਤੇ ਗਿਆਨੀ ਮੁਖੋਂ ਕਹਾਹਾ।੬।
ਰਾਜੇ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਬੁਲਾਏ। ਤੇਲ ਨਿਕਾਲਣ ਕਹਿ ਸਮਝਾਏ।
ਸੁਣ ਕੇ ਕਿਹਾ ਨ ਹਮ ਅਸ ਗਿਆਨੀ। ਜਾਨ ਦੇਣ ਕੋ ਅਵਰ ਪ੍ਰਾਨੀ।੭।
ਏਕ ਸੰਤ ਤਬ ਸਹਿਜੇ ਆਯਾ। ਨਾਮ ਗਿਆਨੀ ਨਾਹਿ ਰਖਾਯਾ।
ਅਪਨੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕੋ ਜਲ ਦੀਨਾ। ਰਾਜਾ ਰਾਜੀ ਕਰ ਝਟ ਚੀਨਾ ॥੮॥
ਝੂਠੇ ਚੁੰਚ ਗਿਆਨੀ ਭਏ। ਰਾਜੇ ਦੰਡ ਦੇਇ ਦੁਖ ਦਏ।
ਤੱਤ ਇਸਕਾ ਏਹੋ ਪਛਾਨੋ। ਮੁਖ ਕੇ ਕਥਨ ਤੇ ਹੋਇ ਨ ਗਿਆਨੋ ॥੯॥
ਧਾਰਨਾ ਸੰਗ ਬਣੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ। ਮੁਖ ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਣਾਇ ਸੁਜਾਨੀ।
ਆਪ ਤਰੈ ਸਾਥੀ ਸਭ ਤਾਰੈ। ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਜੋ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰੈ।੧੦।
ਰਾਜੇ ਏਕ ਬਗੀਚਾ ਲਾਯਾ। ਸੁੰਦਰ ਆਲੀ ਸ਼ਾਨ ਸਜਾਯਾ।
ਫੁਹਾਰੇ ਨਹਿਰਾਂ ਫਲ ਫੁਲ ਬੂਟੇ। ਸੱਤ ਛੱਤਾਂ ਕੇ ਮੰਦਰ ਝੂਟੇ ॥੧੧॥
ਵਿਚ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਫੱਟਾ ਲਾਯਾ। ਐਸੇ ਲਿਖਿਆ ਤਿਸ ਮੇਂ ਭਾਯਾ।
ਜੋ ਇਸ ਬਾਗ ਮੇਂ ਰਾਜਾ ਭਾਲੇ। ਓਹ ਤਖਤ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸੰਭਾਲੇ।੧੨।
ਬਾਗ ਬ੍ਰਿਛ ਫਲ ਖਾਵੈ ਨਾਹੀ। ਖ੍ਰਾਬ ਚੀਜ਼ ਨਹਿ ਜੋ ਕਰੈ ਸਦਾ ਹੀ।
ਮਕਾਨ ਵਿਗਾੜੇ ਮੂਲੋਂ ਨਾਹੀ। ਮਿਲੋਂ ਬੀਚ ਤੇ ਸਾਚ ਪ੍ਰਾਹੀ ॥੧੩॥
ਖੋਜਨ ਲਗੇ ਚਾਉ ਤੇ ਸਭਹੀ। ਕੋਈ ਮਹਿਲ ਕੋ ਬਾਗੈ ਲਭ ਹੀ।

ਕੋਈ ਨਹਿਰ ਫੁਹਾਰੇ ਅਰੂਢੇ। ਖੋਜਨਹਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨ ਢੂੰਢੇ ॥੧੪॥
ਏਕ ਅਖੀਰ ਆਦਮੀ ਆਯਾ। ਮਾਲੀ ਤੇ ਸੁਣ ਰਾਹ ਤੁਰਾਯਾ।
ਸਭ ਥਾਂ ਦੇਖ ਮਿਲੋ ਨਹਿ ਰਾਜਾ।ਫੱਟਾ ਫਿਰ ਪੜਿਆ ਤਿਨ ਸਾਜਾ।੧੫।
ਆਣ ਢੇਰੀ ਮਿਟੀ ਕੀ ਫੋਲੀ। ਤਾਕ ਦੇਖ ਕੇ ਤਖਤੀ ਖੋਲੀ।
ਰਾਜਾ ਤਖਤ ਪੈ ਬੈਠਾ ਦੇਖਾ। ਬੰਦਨ ਕਰ ਮਿਲ ਭਾਉ ਬਿਸੇਖਾ।੧੬।
ਰਾਜੇ ਰਾਜ ਤਖਤ ਤਿਸ ਦੀਆ। ਬਾਕੀ ਸਭਹੀ ਬਾਹਰ ਕਢੀਆ।
ਤੈਸੇ ਇਹੁ ਬਾਗ ਸੰਸਾਰਾ। ਗੁਣ ਫੂਲ ਜਹਿ ਖਿਰੇ ਅਪਾਰਾ ॥੧੭॥
ਮੰਦਰ ਦੇਹ ਸੱਤ ਮਜ਼ਲਾ ਜਾਨੋ। ਪੰਜ ਇੰਦ੍ਰੇ ਗਿਆਨ, ਮਨ ਬੁਧ ਮਾਨੋ।
ਅਹੰਕਾਰ ਢੇਰੀ ਕੋ ਜੇ ਤਿਆਗੋ। ਅੰਤ੍ਰ ਮੁਖ ਬ੍ਰਿਤੀ ਤਾਕ ਖੁਲਾਗੋ॥੧੮॥
ਆਸਾ ਅੰਦੇਸਾ ਤਖਤੇ ਖੋਲੋ। ਦੇਹ ਅਧਿਆਸ ਕੂੰਡਾ ਹੈ ਟੋਲੋ।
ਅਗਿਆਨ ਜੰਦ੍ਰਾ ਵਿਦਿਆ ਕੂੰਜੀ। ਗੁਰ ਪਾਸੋਂ ਲੈ ਖੋਲ ਸੋ ਪੂੰਜੀ।੧੯।
ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਨ ਬਤਾਇ ਪ੍ਰਭ ਤਾਂਈ। ਹਉਮੈ ਤਿਆਗ ਤਨ ਮੈਂ ਤੇ ਪਾਈ।
ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਰਾਖੋ ਸਦਹੀ। ਫੂਲ ਬਾਗ ਨਹਿ ਤੋੜੋ ਕਦਹੀ ॥੨੦॥
ਪਾਯਾ ਰਾਜ ਬ੍ਰਹਮ ਅਕਾਲੰ। ਸਰੂਪ ਤਖਤ ਮਾਲਕ ਤਤਕਾਲੰ।
ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਏਕ ਰਸ ਪਾਯਾ ਰਾਜੰ। ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਹਰਿ ਪਦੁ ਸਾਜੰ॥
[੩]ਚਕਰਵਰਤੀ ਰਾਜਾ ਏਕਾ। ਦੋ ਰਾਣੀਆਂ ਸਹਿਤ ਬਿਬੇਕਾ।
ਤਾਂਕੀ ਕਥਾ ਏਸ ਬਿਧ ਭਾਈ। ਜੈਸੇ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਗਾਈ ॥੨੨॥
ਰਾਜਾ ਮਨ ਤਾਂਕੀ ਦੋ ਰਾਣੀ। ਸਬੁਧੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਸੀਲ ਸੁਜਾਣੀ।
ਕੁਬੁਧੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕੁਟਿਲਾ ਸੋਈ। ਰਾਜਾ ਮਨ ਵਸ ਕੀਨਿ ਸਦੋਈ।੨੩।
ਨਵਿਰਤੀ ਭਾਂਡੇ ਜੂਠੇ ਮਾਂਞੈਂ। ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਪ੍ਰਵਿਰਤਿ ਜਿਮ ਜਾਞੈਂ।
ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਸੋ ਭਈ। ਮਾਂਗਹੁ ਭੈਣ ਹਾਸ ਮੁਖ ਕਈ ॥੨੪॥
ਨਿਵਿਰਤੀ ਕਿਹਾ ਰਾਜਾ ਗ੍ਰਿਹ ਮੇਰੇ। ਭੇਜਹੁ ਅਰਜ ਮੰਨ ਇਸ ਵੇਰੇ।
ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕਿਹਾ ਨੌ ਲਖਾ ਹਾਰਾ।ਪੇਕਿਆਂ ਤੇਰਿਆਂ ਦੀਨ ਜੋ ਭਾਰਾ।੨੫।
ਸੋ ਦੀਜੈ ਤਬ ਰਾਜਾ ਪਾਵੋਂ। ਨਿਵਿਰਤੀ ਸੁਣ ਕੇ ਅਤਿ ਹਰਖਾਵੋਂ।

ਨੌ ਗੋਲਕਾਂ ਵਿਖੇ ਜੋ ਹਾਰਾ। ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕੋ ਦੀਨ ਉਚਾਰਾ ॥੨੬॥
ਭਾਂਡੇ ਮਾਂਝਨਿ ਸੰਗਤਿ ਸੇਵਾ। ਨਵਿਰਤੀ ਗ੍ਰਿਹ ਮਨ ਰਾਜਾ ਲੇਵਾ।
ਆਯੋ ਨਵਿਰਤੀ ਕੇ ਘਰ ਮਾਹੀ।ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਤਿਆਗੀ ਨੌ ਲਖ ਪਾਹੀ।੨੭।
ਮਨ ਨੇ ਜਾਤਾ ਨੌ ਲਖ ਮੇਰਾ। ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਮੂਲ ਪਾਯਾ ਚੇਰਾ।
ਸਭ ਕਾ ਮੈਂ ਰਾਜਾ ਤੁਛ ਜਾਤਾ। ਗਯੋ ਨ ਫਿਰ ਕੁਬੁਧੀ ਘਰ ਆਤਾ।੨੮।
ਨਿਵਿਰਤੀ ਮੈਂ ਰਹਿ ਕੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ। ਪ੍ਰਮਾਨੰਦ ਚੇਤਨ ਪ੍ਰਗਟਾਯਾ।
ਸੇਵਾ ਤੇ ਮੇਵਾ ਇਉਂ ਪਾਈਏ। ਗੁਰ ਘਰ ਟਹਿਲ ਜੇ ਅਧਕ ਕਮਾਈਏ॥
[੪]ਕਾਰੀਗਰ ਮਕਾਨ ਬਣਾਯਾ। ਥਮਲੇ ਸੰਗ ਸਰਬ ਭਰਾਯਾ।
ਬੈਠਣ ਜੋਗ ਥਾਂਉ ਨਹਿ ਤਾਂ ਮੈਂ। ਦਰ ਰਾਖੇ ਕਿਆ ਸਰ ਹੈ ਜਾਂਮੈ।੩੦।
ਤੈਸੇ ਮਨ ਮੇ ਅਨਿਕ ਬਿਕਾਰਾ। ਭਰਿਆ ਕਾਮਣ ਰਸ ਮੈਂ ਭਾਰਾ।
ਕਹਿ ਗੁਰ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਟਿਕਾਵੇਂ। ਤਿਆਗੋ ਵਿਕਾਰ ਤਾਂ ਨਾਮ ਧਿਆਵੇਂ॥
ਕਾਗਜ਼ ਜਿਸ ਮੈ ਠੱਪਾ ਲਾਗੈ। ਨੋਟ ਬਣੈ ਸਭ ਸਾਂਭਨ ਲਾਗੈ।
ਖਾਲੀ ਕਾਗਜ਼ ਕੀਮਤ ਥੋਰੀ। ਮੁਲ ਪੈਸੇ ਤਾਉ ਆਵੈ ਜੋਰੀ ॥੩੨॥
ਤੈਸੇ ਸਾਸ ਕਾਗਜ਼ ਪਹਿਚਾਨੋ। ਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਠੱਪਾ ਲਾਨੋ।
ਹੁੰਡੀਆਂ ਲਖ ਕਰੋੜ ਕੀ ਬਨ ਹੈ। ਸਾਸ ਸਾਸ ਜੇ ਨਾਮ ਕੋ ਭਨ ਹੈ।੩੩।
ਐਵੇਂ ਸਾਸ ਨਿਸਫਲ ਸਭ ਜਾਹੀ। ਵਿਸ਼ੇ ਰੂੜੀਆਂ ਰੁਲੈ ਫਿਰਾਹੀ।
ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਸਿਮਰਨ ਕੀਜੈ। ਨੋਟ ਸਾਸੁ ਬਣਾਇ ਸੋ ਲੀਜੈ।੩੪।
[੫]ਰਾਜਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਗਿਆ ਤ੍ਰੇਹ ਲਾਗੀ।ਪਾਣੀ ਲਕੜਹਾਰੇ ਪਿਆਯਾ ਭਾਗੀ।
ਛਾਪ ਤਾਹਿ ਕੋ ਦੇਗਯੋ ਰਾਜਾ। ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਦਿਖਾਇ ਮਿਲੀਂ ਹੋਇ ਕਾਜਾ॥
ਲੋੜ ਪਈ ਲੱਕੜਹਾਰਾ ਜਾਏ। ਮਿਲਿਓ ਰਾਜੇ ਕੋ ਛਾਪ ਦਿਖਾਏ।
ਰਾਜੇ ਚੰਦਨ ਬਾਗ ਸੋ ਦੀਨਾ।ਤਿਨ ਕੁਹਾੜੇ ਮਲਿਯ ਦਸਤਾ ਕੀਨਾ।੩੬।
ਚੰਦਨ ਵਢ ਕੋਇਲੇ ਕਰ ਵੇਚਾ। ਰਹਿਆ ਕੰਗਾਲ ਲਾਭ ਨਹਿ ਲੇਚਾ।
ਸਭ ਬਾਗ ਜਬ ਕੋਇਲੇ ਕੀਨਾ।ਦਸਤਾ ਚੰਦਨ ਰਹਿ ਗਿਆ ਚੀਨਾ।੩੭।
ਦਸਤੇ ਕੀ ਕੀਮਤ ਬਹੁ ਪਰੀ। ਪਛੁਤਾਯਾ ਤਬ ਬੀਤੀ ਘਰੀ।

ਰਾਜਾ ਬ੍ਰਹਮ ਜੀਉ ਲਕੜ ਹਾਰਾ। ਪੁੰਨ ਕਰੇ ਜਲ ਅਰਪ ਪਿਵਾਰਾ॥੩੮॥
ਜਨਮ ਮਾਨੁਖ ਅੰਗੂਠੀ ਪਾਈ। ਚੰਦਨ ਬਾਗ ਸ੍ਵਾਸ ਵਿਚ ਭਾਈ।
ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਕੀ ਅਗਨ ਮੰਝਾਰੀ। ਕੋਲੇ ਸ੍ਵਾਸ ਕਰੈ ਬਿਨ ਬਾਰੀ॥੩੯॥
ਕੁਹਾਰਾ ਮਨਮਤਿ ਤੇ ਸਭ ਕਾਟੇ। ਲਾਭ ਨ ਕੋਈ ਲੀਨਾ ਖਾਟੇ।
ਇਕ ਅੱਧ ਸਾਸ ਨਾਮ ਜੋ ਜਾਪਾ। ਤਾਂਕੀ ਕੀਮਤ ਪਰੀ ਅਮਾਪਾ॥੪੦॥
ਪਸ਼ਚਾਤਾਪਿ ਕਰੇ ਕਿਆ ਹੋਈ। ਨਾਮ ਜਪੈ ਤਬ ਸੁਖ ਬਡ ਜੋਈ।
ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਹਾਰੇ ਏਹੁ ਮੀਤਾ। ਸਾਖੀ ਇਉਂ ਰਾਖੋ ਨਿਜ ਚੀਤਾ॥੪੧॥
[੭]ਇਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਬਾਜਰਾ ਬੀਜਾ। ਨਦੀ ਖੇਤ ਕਿਨਾਰੇ ਥੀਜਾ।
ਗੋਪੀਆਂ ਬਣਾਇ ਗੁਲੇਲੇ ਜੋੜੇ। ਪੰਖੀ ਉਡਾਇ ਪੁਨਾ ਪੁਨਿ ਮੋੜੇ॥੪੨॥
ਮੂਕੇ ਗੁਲੇਲੇ ਹੇਤ ਬਨਾਵਨਿ। ਮਿਟੀ ਪੁਟ ਤਾਜ਼ੇ ਕਰਵਾਵਨਿ।
ਮੱਘੀ ਲਾਲਾਂ ਕੀ ਤਿਸ ਥਿਯਾਈ। ਜਾਣ ਗੁਲੇਲੇ ਗੋਪੀਏ ਪਾਈ॥੪੩॥
ਸਭ ਹੀ ਦੀਏ ਬਗਾਇ ਸੋ ਪਿਆਰੇ। ਨਦੀ ਬੀਚ ਛਪ ਗੇ ਜੋ ਮਾਰੇ।
ਤਾਂਕੀ ਨਾਰੀ ਭੋਜਨ ਲਿਆਈ। ਇਕ ਰਿਹਾ ਸੋ ਚੰਗਾ ਭਾਈ॥੪੪॥
ਲੈ ਕੇ ਘਰ ਨੂੰ ਥੀ ਜਬ ਆਵਤ। ਜੌਹਰੀ ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਪਾਸ ਜਾਵਤ।
ਪੇਖ ਜੌਹਰੀ ਸੀਸ ਝੁਕਾਯੋ। ਅਮੋਲ ਲਾਲ ਤੈਂ ਕਿਹ ਠਾਂ ਪਾਯੋ॥੪੫॥
ਵੇਚਿਆ ਲਾਲ ਜਬੈ ਤਿਸ ਨਾਰੀ। ਸ਼ੀਸ਼ ਮਹਿਲ ਮਿਲੀ ਮਾਯਾ ਭਾਰੀ।
ਆਯਾ ਜੱਟ ਪਿਖ ਮੁੱਲ ਘਨੇਰਾ। ਪਛਤਾਵਤ ਮਰਿਓ ਬਿਨ ਦੇਰਾ।੪੬॥
ਜੇ ਲਾਲ ਅਸ ਕੀਮਤ ਜਾਨਤ। ਕਿਉਂ ਗਾਗਰਿ ਮੇਂ ਲਾਲ ਬਗਾਵਤ।
ਤੈਸੇ ਕਾਲ ਨਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹਾ। ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਖੇਤ ਨਿਕਟਾਹਾ॥੪੭॥
ਸਾਸ ਲਾਲ ਉਮਰੈਂ ਏ ਚੰਗੀ। ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਜਰੇ ਬੀਜ ਨਿਸੰਗੀ।
ਅਨ ਪੁਰਖਾਂ ਤੇ ਰਾਖੇ ਰੋਕਾ। ਇੰਦ੍ਰੇ ਗੋਪੀਏ ਸੰਗ ਬਿਲੋਕਾ॥੪੮॥
ਮੰਦ ਕਰਮਾਂ ਮੇਂ ਸਾਸ ਲਗਾਏ। ਸੁਬੁਧੀ ਤ੍ਰਿਆ ਜੋ ਸਾਸ ਮੰਗਾਏ।
ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਜੌਹਰੀ ਤੋਂ ਮੁਲਾ। ਪਾਯੋ ਪ੍ਰਲੋਕੈ ਸੁਖ ਅਮੁਲਾ॥੪੯॥
ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਜਿਸ ਸਾਸ ਸੰਗਾਰੀ। ਕੀਮਤ ਸੁਖਦਾ ਪਾਇ ਅਪਾਰੀ।

ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰੇ ਅਧਿਕਾਈ। ਕਿਉਂ ਮੈਂ ਸਾਸ ਨ ਸੁਭੈ ਲਗਾਈ।੫੦॥
ਸਾਸ ਕੀਮਤੀ ਕੋਈ ਜਾਨੈ। ਮੂਲ ਨਾ ਮਿਲਹੀ ਕਹੂੰ ਸਥਾਨੈ।
ਰਾਜ ਜਗਤ ਕਾ ਸਾਰਾ ਦੇਈ। ਏਕ ਸਾਸ ਨਹਿ ਮੁੱਲ ਮਿਲੇਈ॥੫੧॥
ਐਸੇ ਸਾਸ ਅਮੋਲਕ ਜਾਨੋ। ਬਿਅਰਥ ਨ ਮੀਤ ਗਵਾਇ ਪਿਆਨੋ।
ਨਾਮ ਸਿਮਰਕੇ ਸਫਲੇ ਕੀਜੈ। ਲੋਕ ਸੁਖੀ ਪ੍ਰਲੋਕ ਹੁਵੀਜੈ॥੫੨॥
[੮]ਪਰਬਤ ਗੁਰ ਕਾ ਰਿਦਾ ਪਛਾਨੋ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਗੰਗਾ ਪ੍ਰਗਟਾਨੋ।
ਉਚਰਨ ਪ੍ਰਵਾਹਿ ਬਹੈ ਹਰਿ ਥਾਂਈ। ਭਰਮ ਬਿਮੁਖਤਾ ਕੂਲ ਢਹਾਈ।੫੩॥
ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਬ੍ਰਿਖ ਉਖੜੇ ਸੂਲਾ। ਸੀਤਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਰਸ ਕੀ ਮੂਲਾ।
ਆਨੰਦ ਨਾਮ ਮਿਠਾਸ ਘਨੇਰੀ। ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਤ੍ਰਿਖਾ ਕਟੈ ਬਥੇਰੀ॥੫੪॥
ਸਿਧਾਂਤ ਗਹਿਰਾਈ ਇਸ ਮੇਂ ਆਈ। ਮਨ ਮੀਨ ਜੋ ਇਸ ਮਿਲ ਜਾਈ।
ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਅਕਾਲ ਮੇਂ ਬਿਰੁਤਾ ਪਾਵੈ। ਆਵਨ ਜਾਨ ਸਹਿਜੇ ਮਿਟ ਜਾਵੈ।੫੫।
ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਗੁਰਬਾਣੀ ਭਾਖੀ। ਅਕਾਲ ਮੇਂ ਮਿਲੀ ਬ੍ਰਿਤ ਜਿਨ ਚਾਖੀ।
ਕਾਲ ਸ਼ੀਵਰ ਨਹਿ ਕਰੈ ਬਿਨਾਸਾ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਾਖੈ ਪ੍ਰਕਾਸਾ॥੫੬॥
[੯]ਬਿਜਲੀ ਕਾ ਇੰਜਨ ਜਿਵ ਹੋਈ। ਤਾਰ ਖੰਭੇ ਸੰਗ ਲਾਗਿ ਚਲੋਈ।
ਜਿਸ ਮਕਾਨ ਮੈ ਅੰਡੇ ਸੀਸੇ। ਬਿਜਲੀ ਤਾਰ ਮੇਲਤੀ ਦੀਸੇ॥੫੭॥
ਤਿਉਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਬਿਜਲੀ ਕਰਤਾ। ਬਾਣੀ ਬਿਜਲੀ ਰੌ ਹੈ ਚਲਤਾ।
ਪ੍ਰੀਤੀ ਤਾਰ ਜਿਸੇ ਮੈ ਹੋਈ। ਨਿਹਚਾ ਖੰਬੇ ਗਾਡੇ ਸੋਈ॥੫੮॥
ਸ੍ਰੀਰ ਮਕਾਨ ਮੇਂ ਕਰੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਾ। ਮਨ ਸ਼ੁਧ ਹੋ ਅੰਡਾ ਜੋ ਰਾਸਾ।
ਬ੍ਰਿਤ ਸ਼ਬਦ ਮੇਂ ਮੇਲੇ ਹੋਵੈ। ਗਿਆਨ ਸਰੂਪ ਕਰ ਚਾਨਣ ਜੋਵੈ॥੫੯॥
[੧੦]ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਰਣ ਸੁਣੋ ਕਰ ਭਾਊ। ਪਹਿਲੇ ਅਗਨ ਲੋਕੀ ਇਉਂ ਪਾਊ।
ਪੱਥਰ ਨਾਲ ਪੱਥਰ ਰਗੜਾਵੈ। ਅਗਨ ਬਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਾਵੈ॥੬੦॥
ਜੰਗਲੀਂ ਲਕੜਾਂ ਕਾ ਕਰ ਚਾਨਨ। ਜਬ ਸੂਰਜ ਛਿਪ ਜਾਵੇ ਕਾਨਨ।
ਫਿਰ ਸਿਆਣੇ ਕਛੁ ਤਹਿ ਤੇ ਭਏ। ਸਰਸੋਂ ਘੀਓ ਤੇ ਚਾਨਣ ਲਏ।੬੧।
ਪਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾ ਪੂਰਾ ਥੀਆ। ਮਿੱਟੀ ਤੇਲ ਫੇਰ ਕਢ ਲੀਆ।

ਫੇਰ ਗੈਸ ਤਿਸਤੇ ਪਸਚਾਤੀ। ਸਭ ਤੇ ਬਾਦਿ ਬਿਜਲੀ ਬਖਿਯਾਤੀ।੬੨।
ਸੂਰਜ ਜਿਉਂ ਨਹਿ ਹੋਆ ਤੇਜਾ। ਤੈਸੇ ਜਾਨੋ ਮਤਿ ਸਭ ਭੇਜਾ।
ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਾ ਬਿਜਲੀ ਜਾਨੋ। ਕਰੋੜ ਕੈਂਡਲ ਪਾਵਰ ਕਾ ਮਾਨੋ।੬੩।
ਪਥਰ ਪੂਜ ਕਰਮ ਕਾਂਡੀ ਜੇਤੇ। ਭੇਦ ਵਾਦੀ ਜੱਗ ਦਾਨੀ ਕੇਤੇ।
ਚੁੰਚ ਗਿਆਨੀ ਧਾਰਨਾ ਹੀਣੇ। ਸਭ ਤੇ ਕਛੁ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨ ਥੀਣੇ॥੬੪॥
ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੂਰਜ ਜਿਉਂ ਜਾਨੋ। ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰ ਕਟੈ ਦੁਖ ਹਾਨੋ।
ਬਿਜਲੀ ਜਿਉਂ ਸਤੋਗੁਣ ਪ੍ਰਗਟਾਵੈ।ਕੋਟ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾਮ ਪਾਵੈ।੬੫।
[11]ਰਾਜਾ ਏਕ ਤੇਜਸੀ ਜਾਨੋ। ਯਖਣੀ ਮਾਯਾ ਨਿਕਟਿ ਟਿਕਾਨੋ।
ਕਛੁ ਦਿਨ ਰਹਿ ਤਿਨ ਚਰਤ ਦਿਖਾਯਾ।ਰਾਜੇ ਨਾਨਾ ਕਰ ਦਿਖਲਾਯਾ॥
ਲੋਕ ਸਭਾ ਸਦਿ ਸਿੱਧ ਪਿਖ ਗਏ। ਨਾਨਾ ਪੇਖ ਹੈ ਰਾਣੀ ਲਏ।
ਦਾਸੀ ਸੁਧ ਬੁਧ ਤਹਿ ਆਈ। ਬਹੁ ਰਾਜੇ ਪਿਖ ਸੰਸਾ ਪਾਈ॥੬੭॥
ਸੁਧ ਮਨ ਲਾਂਗਰੀ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰਾ। ਇਤਨੇ ਕੋ ਕਿਮ ਖੁਆਇ ਅਹਾਰਾ।
ਵਜ਼ੀਰ ਗੁਰੂ ਪੈ ਬੁਧੀ ਆਈ। ਮਾਯਾ ਕੀ ਠਗੀ ਸਮਝਾਈ॥੬੮॥
ਸੁਣ ਵਜ਼ੀਰ ਦਾਨਾ ਤਬ ਆਯਾ। ਬਹੁ ਰਾਜੇ ਪਿਖ ਤਹਿ ਅਜ਼ਮਾਯਾ।
ਯਖਣੀ ਖੜੀ ਨਿਹਾਰੀ ਜਬ ਹੀ। ਖੇਲ ਜਾਣ ਤਾਂਕਾ ਲੀਆ ਸਬਹੀ।੬੯।
ਯਖਣੀ ਫੂਕ ਮੰਤ੍ਰ ਦਰ ਬਾਧਾ। ਰਾਜਿਆਂ ਕੋ ਇਉਂ ਬਚਨ ਸੁਨਾਧਾ।
ਭੋਜਨ ਅਚਹੁ ਆਨੰਦ ਬਿਨ ਦੇਰਾ। ਸੁਣ ਰਾਜੇ ਨਿਕਸੇ ਬਿਧ ਹੇਰਾ।੭੦।
ਵਿਚ ਦਰ ਕੇ ਜਬ ਆਵੈ ਸੋਈ। ਛਲ ਰੂਪ ਭਸਮੀ ਸਭ ਹੋਈ।
ਅਸਲੀ ਰਾਜਾ ਰਿਹਾ ਸੋ ਜਬ ਹੀ। ਗੁਰ ਵਜੀਰ ਭਾਖੇ ਬਚ ਤਬ ਹੀ।੭੧।
ਯਖਣੀ ਕੇ ਛਲ ਮੇਂ ਤੁਮ ਫਾਸੇ। ਦੇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇਹੁ ਕਢਾਸੇ।
ਸੁਣ ਰਾਜਾ ਈਸ਼ਰ ਹੈ ਸੋਈ। ਮਾਯਾ ਠਗੀ ਨਾਨਾ ਜੋਈ॥੭੨॥
ਤੀਨ ਗੁਣ ਪੰਜ ਤੱਤ ਦਿਖਲਾਏ। ਨਾਨਾ ਪਣਿ ਹਰਿ ਜੀ ਮੇਂ ਪਾਏ।
ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਲਿਤ ਹੈ ਮਾਯਾ। ਸਿੱਧ ਸਭਾ ਸਦ ਦੇਖ ਭੁਲਾਯਾ।੭੩।
ਬੁਧੀ ਸੁਧ ਗੁਰੂ ਪੈ ਆਈ। ਏਕ ਹਰੀ ਕਿਉਂ ਨਾਨਾ ਦਿਸਾਈ।

ਗੁਰ ਰਿਦ ਦਰ ਮੈ ਮੰਤ੍ਰ ਬਾਧਾ। ਸਤਿਨਾਮ ਲਖ ਰਿਦ ਮੇਂ ਸਾਧਾ।੭੪।
ਸਤਿ ਰੂਪ ਨਹਿ ਕੋਈ ਦੇਖਾ। ਭਸਮੀ ਭੂਤ ਜਗਤ ਇਉਂ ਪੇਖਾ।
ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਇਕ ਪ੍ਰਭ ਹੀ ਮਾਯਾ। ਮਿਥਯਾ ਜਾਤੀ ਮਾਯਾ ਛਾਯਾ।੭੫।
ਤਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਮਨ ਬੁਧ ਪ੍ਰਾਣਾ। ਮਿਥਯਾ ਜਾਨਿ ਹਰੀ ਸਤ ਜਾਣਾ।
ਅਸਲੀ ਰਾਜਾ ਏਕੋ ਪ੍ਰਭ ਹੈ। ਨਾਨਾ ਤਿਆਗ ਨਾਮ ਤੇ ਲਭ ਹੈ॥੭੬॥
[12]ਲੋਭ ਲਹਿਰ ਕੁਤੇ ਹਲਕਾਏ। ਇਕ ਦੋ ਨਹੀਂ ਸਭੈ ਭਟਕਾਏ।
ਇਕ ਕੋ ਮੰਤ੍ਰ ਦੇਨ ਨ ਬਣੈ। ਸਭ ਲੋਕ ਦਾੜੇ ਦੁਖ ਘਣੈ॥੭੭॥
ਹਕੀਮ ਢੋਲ ਮੇਂ ਮੰਤ੍ਰ ਮੇਲਾ। ਇਕੱਠੇ ਲੋਕ ਕਰੇ ਤਿਸ ਬੇਲਾ।
ਏਕ ਬਾਰ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋ ਸੁਨਾਏ। ਹਲਕ ਉਤਾਰਿਓ ਸਭ ਕਾ ਆਏ॥੭੮॥
ਤਿਉਂ ਹਲਕਿਓ ਜਗ ਜਾਨਾ ਮੀਤਾ। ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਤਾਰਨ ਹਿਤ ਚੀਤਾ।
ਮਰਦਾਨੇ ਬਾਲੇ ਕੋ ਲੈ ਸੰਗਾ। ਕੀਰਤਨ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਦੇ ਚੰਗਾ॥੭੯॥
ਹਲਕ ਲੋਭ ਹੰਕਾਰ ਉਤਾਰਾ। ਰਾਜ਼ੀ ਕਰਾ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰਾ।
ਅਸ ਗੁਰ ਕੇ ਸਭ ਸਿਖ ਹੁਵੀਜੈ।ਕਾਚੇ ਦੇਹਿ ਅਭਿਮਾਨੀ ਤਜ ਦੀਜੈ।੮੦।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਜਾਨੋ। ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਕਾ ਨਾਉ ਮਾਨੋ।
ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਦਯਾ ਧਾਰੋ। ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਧਰਮ ਸਵਾਰੋ॥੮੧॥
ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਿੰਮਤ ਆਵੈ। ਮੁਹਕਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਇਸਥਿਤ ਪਾਵੈ।
ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਏਕਾ।ਇਨ ਕੀ ਰਹਿਤ ਤੇ ਪਾਇ ਬਿਬੇਕਾ।੮੨।
ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਹੁਕਮ ਗੁਰ ਕੇਰਾ। ਰਾਖੋ ਸਭਹੀ ਮੇਟੋ ਝੇਰਾ।
ਕਛਹਿਰਾ ਜਤ ਕੀ ਅਹੈ ਨਿਸ਼ਾਨੀ। ਕੜਾ ਸੰਤੋਖ ਕਹੈ ਮਨ ਬਾਨੀ।੮੩।
ਕੇਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਨਮੁਖ ਹੇਤਾ। ਕੰਘਾ ਮੰਦ ਸੁਭਾਉ ਤਜ ਜੇਤਾ।
ਕਿਰਪਾਨ ਕਾਲ ਸਿਰ ਪਰ ਸਦ ਜਾਨੋ। ਇਨਤੇ ਸਿਖਯਾ ਏਹੁ ਪਛਾਨੋ॥
[13]ਰੇਤ ਵਿਚ ਜੇ ਖੰਡ ਡੁਲਾਹੀ। ਸਣ ਰੇਤੇ ਚੱਕ ਪਾਇ ਕੜਾਹੀ।
ਰੇਤਾ ਪਾਣੀ ਤਲੇ ਬਿਠਾਵੈ। ਪਾਣੀ ਰੂਪ ਖੰਡ ਹੋਇ ਜਾਵੈ॥੮੫॥
ਚੁਲੇ ਚਾੜ੍ਹੇ ਪਾਣੀ ਨਿਤਾਰਾ। ਸੜ ਪਾਣੀ ਖੰਡ ਹੋਵੈ ਸਾਰਾ।

ਤੈਸੇ ਹਰਿ ਜੀ ਖੰਡ ਸਮਾਨਾ। ਮਾਯਾ ਰੇਤ ਮੈਂ ਰਲਿਓ ਮਾਨਾ ॥੮੬॥
ਮਾਯਾ ਮੋਹਿ ਭੂਲਿਓ ਆਪਾ। ਸਤਿ ਸੰਗ ਕੜਾਹੀ ਸਮ ਲਖ ਥਾਪਾ।
ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਣੀ ਮੇਲੋ ਜਬ ਨੀਕਾ। ਮਾਯਾ ਮੋਹ ਰੇਤ ਤਲੇ ਠੀਕਾ ॥੮੭॥
ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਹਰਿ ਖੰਡ ਭੀ ਪਾਨੀ। ਲਕੜਾਂ ਬਾਲੋ ਦੇਹਿ ਗੁਮਾਨੀ।
ਵਿਚਾਰ ਅਗਨ ਤੇ ਆਤਮਾ ਨੰਦਾ। ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣ ਬਣੈ ਫਿਰ ਖੰਡਾ।੮੮।
ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤ ਬਨ ਕੀੜੀ। ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਹਰਿ ਖੰਡ ਕੋ ਲੀੜੀ।
ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਤੇ ਹਰਿ ਜੀ ਪਾਯੋ। ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦ ਰਸ ਮੀਠਾ ਆਯੋ ॥੮੯॥
[੧]ਕੀੜੀ ਏਕ ਮਿਸ਼ਰੀ ਪਾਹਾਰਾ। ਪਾਯੋ ਸੁਖ ਤਿਨ ਹਿਤ ਉਪਕਾਰਾ।
ਔਰ ਕੀੜੀਆਂ ਕੋ ਆਇ ਬਖਾਨਾ। ਮਿਸ਼ਰੀ ਪਹਾਰ ਚਲੋ ਕਰ ਖਾਨਾ ॥
ਸੁਣ ਕੀੜੀਆਂ ਸਗਲੀ ਆਈ। ਮਿਸ਼ਰੀ ਸਾਦ ਤਿਨ ਆਇਆ ਨਾਹੀ।
ਲਿਦ ਮੁਖ ਮੇਂ ਤਿਆਗੋ ਧਾਰੀ। ਧੋਵੇ ਮੁਖ ਤਬ ਰਸ ਕੋ ਪਾਰੀ ॥੯੧॥
ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਸੁਣ ਲਿੱਦ ਤਿਆਗੀ। ਪਾਯਾ ਰਸ ਕੋਣੇ ਹੀ ਲਾਗੀ।
ਤਜ ਨਹਿ ਸਕਈ ਮੀਠਾ ਸਾਦਾ। ਤੈਸੇ ਅੰਤ੍ਰ ਜਾਨੋ ਸੁਆਦਾ ॥੯੨॥
ਕੀੜੀ ਸਮ ਹੈ ਗ੍ਰੀਬੀ ਵਾਲਾ। ਪਾਯਾ ਅਨੰਦ ਹੈ ਤਾਹੀ ਸੁਖਾਲਾ।
ਸਭ ਕਾ ਤੱਤ ਗੁਰਬਾਣੀ ਮਿਸ਼ਰੀ।ਲੀਨਾ ਰਸ ਚਿਤ ਲਾਯਾ ਜਿਸੁਰੀ।੯੩।
ਆਣ ਲੋਕਾਂ ਕੋ ਹਿਤ ਉਪਕਾਰਾ। ਕਹਿਓ ਸਿੱਖ ਨੇ ਸਾਚਾ ਪਹਾਰਾ।
ਵਿਸ਼ੇ ਵਾਸ਼ਨਾ ਲਿੱਦ ਭਰਾਈ। ਭਰਮੀ ਕੀੜੀਆਂ ਜੀਵ ਸਦਾਈ ॥੯੪॥
ਵੈਰਾਗ ਪਾਣੀ ਤੇ ਮੂਹਿ ਧੋਵਾਏ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਸ ਤਿਨਹੂੰ ਪਾਏ।
ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪਾ। ਧਾਰੋ ਰਿਦੇ ਤਰੋ ਅੰਧ ਕੂਪਾ ॥੯੫।
[੧੫]ਇਕ ਰਾਜੇ ਨੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ। ਲੋਕਾਂ ਸੁਖ ਹਿਤ ਸਦਾ ਸਹਾਏ।
ਤਿਨ ਕੇ ਭ੍ਰਾਤ ਨਾ ਮਾਨੇ ਬਾਨੀ। ਦੇਸ ਨਿਕਾਲਾ ਦੀਨ ਤਿਨ ਜਾਨੀ॥
ਮਿਹਰ ਕਰ ਇਕ ਦੀਨੋ ਬਾਗਾ। ਕਈ ਲਾਭ ਬਿਨ ਰਹੇ ਨਿਭਾਗਾ।
ਇਕ ਲੈ ਲਕੜੀ ਬੇਚ ਬਜਾਰਾ। ਕਰਨ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਲਗੇ ਸੁਖਾਰਾ।੯੭।
ਇਕ ਨ ਚੰਨਣ ਬੂਟੇ ਪਾਏ। ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਬਣੇ ਸੋ ਆਏ।

ਇਕਨਾ ਪਾਰਸ ਭਾਲਿਓ ਤਾਂਹੀ। ਸੋਨਾ ਕਰੈ ਲੋਹਿ ਕੋ ਲਾਹੀ ॥੯੮॥
ਸੋ ਵਜੀਰ ਕਰੇ ਤਬ ਰਾਜੇ। ਇਕਨਾਂ ਚਿੰਤਾ ਮਨ ਪ੍ਰਗਾਜੇ।
ਸੋ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਕੀਏ ਤਿਸ ਰਾਜਾ। ਲੀਨੋ ਸਾਂਭ ਤਖਤ ਤੇ ਤਾਜਾ।੯੯॥
ਤੈਸੇ ਹਰਿ ਜੀ ਰਾਜੇ ਰੂਪਾ। ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਸੁਖ ਆਨੂਪਾ।
ਚੇਤਨ ਅੰਸ ਇਹੁ ਜੀਵ ਹੈ ਭਾਈ।ਹੁਕਮ ਅਕਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਰਚਾਈ।੧੦੦।
ਜਿਨ ਨਹਿ ਮਾਨਾ ਹੁਕਮ ਸੁਆਮੀ। ਉਜਾੜ ਚੌਰਾਸੀ ਪਏ ਨਰ ਬਾਮੀ।
ਕੀਤੀ ਮਿਹਰ ਮਨੁਖ ਦੇਹ ਦੀਆ।ਬਾਗ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਕੀਆ।੧੦੧।
ਜਿਨਾ ਬਾਣੀ ਪੜੀ ਨ ਮੂਲੋਂ। ਸੋ ਨਿਭਾਗ ਮਰੇ ਭੁਖ ਸੂਲੋਂ।
ਪਾਠ ਗੁਜਾਰਾ ਲਕੜਾਂ ਵੇਚੀ। ਚਲਾਵੈ ਪੇਟ ਸਦਾ ਪੜਿ ਦੇਚੀ।੧੦੨।
ਵੈਰਾਗ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੋਂ ਪਾਯਾ। ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਬਣ ਚੰਦਨ ਪਾਯਾ।
ਭਗਤੀ ਪਾਰਸ ਜਾਂਕੋ ਮਿਲੀ। ਵਜੀਰ ਸਮ ਤਿਹ ਬਿਧੀ ਹੈ ਭਲੀ।੧੦੩।
ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਯਾ ਚਿੰਤਾ ਮਣੀ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਤੋਂ ਪਾਈ ਧਣੀ।
ਸੋ ਰਾਜਾ ਨਿਜ ਰੂਪ ਪਛਾਨਾ।ਅਕਾਲ ਸਰੂਪ ਰਾਜ ਲੀਨ ਮਹਾਨਾ।੧੦੪।
[੧੬]ਸਾਖੀ ਮਨ ਕੀ ਸੁਣੋ ਪਿਆਰੇ। ਜਿਉਂ ਲੋਹਾ ਰੇਤੀ ਰੇਤਾਰੇ।
ਹੋਇ ਬਰੀਕ ਰੇਤੇ ਮੈ ਮਿਲਹੀ। ਇਕਠਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੈ ਬਲਹੀ।੧੦੫।
ਜੇ ਚੁੰਬਕ ਪੱਥਰ ਮਿਲ ਜਾਈ। ਉਡ ਲੋਹ ਚੂਨ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇ ਆਈ।
ਸਿੰਮ ਆਵੈ ਪਾਣੀ ਤਿਹ ਬੀਚਾ। ਦਾਰਸ਼ਟਾਂਤਿ ਸੁਣੋ ਇਵ ਲੀਚਾ।੧੦੬।
ਵਾਸ਼ਨਾ ਰੇਤੀ ਰੇਤਯੋ ਤਾਂਹੀ। ਮਨ ਲੋਹਾ ਖਿੰਡਿਓ ਬਹੁ ਤਾਹੀਂ।
ਸ਼ਬਦ ਸਪਰਸ਼ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧਾ। ਕਾਮਾਦਿਕ ਰੇਤੇ ਮੇਂ ਬੰਧਾ ॥੧੦੭॥
ਗੁਰ ਕਾ ਸ਼ਬਦ ਚੁੰਬਕ ਜਿਉਂ ਜਾਨੋ। ਵਿਸ਼ੇ ਰੇਤ ਤੋਂ ਖਿੱਚ ਉਡਾਨੋ।
ਜਬ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਜੀਉ ਲਾਗਾ। ਮਨ ਖਿਚ ਏਕਾਗਰ ਬੈਰਾਗਾ ॥
ਇਕੱਠਾ ਹੋਇ ਭਗਤੀ ਮੇਂ ਜਾਗਾ। ਪ੍ਰੇਮ ਜਲ ਸਿੰਮਿਓ ਬਡ ਭਾਗਾ।
ਜਾਗਿਓ ਮਨ ਕੋ ਸੋਝੀ ਆਈ। ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦੁਕਾਨ ਸੁਹਾਈ।੧੦੯।
ਭਾਉ ਕੁਠਾਲੀ ਮੇਂ ਮਨ ਤਾਯਾ। ਸ੍ਵਾਦ ਦੂਨੀ ਲੱਕੜਾਂ ਕੋ ਬਲਾਯਾ।

ਤਪ ਅਗਨੀ ਮੇਂ ਤਾਵਨ ਕੀਆ।ਮਨ ਲੋਹ ਚੂਨ ਮਾਰਨੇ ਦੀਆ।੧੧੦।
ਵਿਰਾਗ ਬਿਬੇਕ ਕੁੱਜੇ ਕਰ ਸੰਪਟਿ। ਭਉ ਮਸਾਲਾ ਪਾਯਾ ਢੰਪਟਿ।
ਢਾਲ ਮਨੂਰ ਕੀਆ ਜਬ ਭਾਈ।ਰੋਗ ਬਿਕਾਰ ਸਰਬ ਮਿਟ ਜਾਈ।੧੧੧।
ਦੋਹਿਰਾ—ਗੁਰ ਕੇ ਸਿੱਖ ਜਿਉਂ ਲੇਇ ਕੇ, ਪਰੋਲਾ ਮਿਟੀ ਮਾਰ।
ਬਤੀਆਂ ਬਟ ਅਰਦਾਸ ਕੀ, ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ।੧੧੨।
ਫੱਗੂ ਕੂੜਾ ਲੀਨ ਜਿਉਂ, ਬੇਰੀ ਲਾਈ ਭੇਟ।
ਗੁਰ ਨੌਂਵੇਂ ਪਿਖ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ, ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਮੇਟ॥੧੧੩॥
ਮਨ ਹਉਮੈ ਜਾਹੀ ਤਜੀ, ਤਿਸ ਨੇ ਰੋਗ ਮਿਟਾਇ।
ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਪਦ ਪਾਯਾ, ਕਿਰਪਾ ਗੁਰ ਕੀ ਪਾਇ॥੧੧੪॥

– ਚੌਪਈ –

ਹਉਮੈ ਰੋਗ ਗਰੀਬੀ ਘਾਵੈ। ਕੁਸ਼ਟ ਰੋਗ ਬਡ ਹਉਮੈ ਧਾਵੈ।
ਆਤਮਾ ਨਿਰ ਵਿਕਾਰ ਅਸੰਗਾ। ਚੇਤਨ ਆਨੰਦ ਸਤ ਮੁਕੰਦਾ।੧੧੫।
ਦੇਹੀ ਜੜ ਵਿਕਾਰੀ ਸੰਗਾ। ਦੁਖ ਰੂਪ ਨਾਸੀ ਸਰਬੰਗਾ।
ਸਾਚ ਮਾਨਨੀ ਭਰਮ ਬਿਦਾਰੋ। ਉਲਟਾ ਅਧਿਆਸ ਰਿਦੇ ਤੋਂ ਟਾਰੋ॥
ਪਰ ਗੁਣ ਪਰ ਧਨ ਪਰ ਵਡਿਆਈ। ਨਹੀਂ ਸਹਾਰਨ ਤਾਪਿ ਚੜ੍ਹਾਈ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਾਤ ਪਛਾਨੈ। ਰਿਦੇ ਈਰਖਾ ਨਾਹੀਂ ਆਨੈ॥੧੧੭॥
ਐਸੇ ਇਹੁ ਰੋਗ ਮਿਟ ਜਾਈ। ਬਦ ਹਜ਼ਮੀ ਹੈ ਨਿੰਦ ਪਰਾਈ।
ਨੀਵਾਂ ਜਾਨ ਚੂਰਣ ਲੇਹੁ ਭਾਰਾ। ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਭਤਾ ਧਨ ਅਫਾਰਾ।੧੧੮।
ਦਾਤ ਹਰੀ ਕੀ ਜਾਣ ਪਿਆਰੇ। ਮਾਣ ਤਿਆਗੋ ਰਿਦੇ ਜੋ ਧਾਰੇ।
ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਖਈ ਰੋਗ ਹੈ ਲਾਗਾ। ਸੰਤੋਖ ਦੁਆਇ ਖਾਇ ਸੁਭਾਗਾ।੧੧੯।
ਕਾਮ ਵਾਤ ਹੈ ਰੋਗ ਸੋ ਭਾਰੀ। ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਲੇਹੁ ਵਿਚਾਰੀ।
ਵਿਚਾਰ ਕਰੈ ਸੰਗਤਿ ਸਦ ਰਹੈ। ਸੰਜਮ ਖਾਇ ਤੇ ਕਾਮ ਨ ਦਹੈ।੧੨੦।
ਕਰੋਧ ਸ਼ਾਂਤਿ ਤੇ ਤੁਰਤ ਬਿਨਾਸੈ। ਪਿਤ ਪਾਪ ਸਭ ਨਾਮ ਤੇ ਨਾਸੈ।
ਕਫ ਹੈ ਮੋਹ ਤ੍ਰਿਦੋਖ ਉਪੰਨਾ। ਗੁਰ ਪਗ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਲੇਵਹੁ ਭੰਨਾ।੧੨੧।

ਮਨ ਲੋਹਾ ਜੇ ਮਾਰਨ ਕੀਜੈ। ਰੋਗ ਅਨੰਤ, ਜਨਮ ਕੇ ਛੀਜੈ।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਮਨ ਮਾਹਿ ਵਸਾਈ। ਸਭ ਰੋਗ ਮਿਟਿ ਹੈ ਗੁਣ ਗਾਈ।੧੨੨।
[੧੭]ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮਣ ਉਜਾੜ ਸੰਸਾਰਾ। ਫਾਹੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਲਗੀ ਅਪਾਰਾ।
ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅੱਗ ਮਚੰਤੀ ਡਾਢੀ।ਬ੍ਰਿਧ ਬੈਸ ਡੈਣ ਰੋਗ ਬਾਂਹਿ ਕਾਢੀ।੧੨੩।
ਹੰਕਾਰ ਸ਼ੇਰ ਗਰਜੈ ਮਦ ਮਤਾ। ਹਾਥੀ ਬਾਰਾਂ ਸੁੰਡ ਮਾਹਿ ਗਤਾ।
ਗ੍ਰਿਹ ਬ੍ਰਿਛ ਮੇਂ ਉਮਰੰ ਰੱਸਾ। ਦਿਨ ਰਾਤ ਚੂਹੇ ਕਰੈ ਬਿਨੱਸਾ॥੧੨੪॥
ਵਿਸ਼ੇ ਸ਼ਹਿਦ ਚੂਵੈਂ ਤਿਨ ਮਾਹੀ। ਪਯੋ ਲਾਲਚੁ ਭੋਗੈ ਰਸੁ ਤਾਹੀ।
ਦਿਨ ਪੁੰਨੇ ਉਮਰੰ ਜਬ ਕਾਟੀ। ਕਾਲ ਸਰਪ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈ ਥਾਟੀ॥੧੨੫॥
ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਤਬ ਕਾਲ ਕੋ ਜੀਤੈ। ਫਿਰ ਕੋਊ ਨਹਿ ਪਾਵੈ ਭੀਤੈ॥
ਮਿਲੈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਮੇਂ ਜਾਈ। ਬੀਚ ਸੰਸਾਰ ਨਾ ਆਵੈ ਧਾਈ॥੧੨੬।
[੧੮]ਅੰਧਾ ਜੀਵ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਹੀਣਾ। ਸੁਭ ਗੁਣ ਹੀਣ ਗੰਜਾ ਦੁਖ ਲੀਣਾ।
ਪ੍ਰੀਤੀ ਭੁਜਾਂ ਨਾਂ ਤਾਕੇ ਏਕਾ।ਚਉਰਾਸੀ ਜੋਨ ਹੈ ਕਿਲਾ ਬਿਬੇਕਾ।੧੨੭।
ਸਭ ਮੈ ਮਾਨੁਸ ਜਨਮੁ ਦਰ ਖੁਲਾ। ਬਾਕੀ ਜੂਨ ਬੰਦ ਦਰ ਭੁਲਾ।
ਆਯਾ ਚੌਰਾਸੀ ਮਿਟਾਨੇ ਗੇਰਾ। ਜਬ ਮਾਨੁਸ ਤਨ ਦਰ ਕੋ ਹੇਰਾ॥੧੨੮॥
ਮਾਯਾ ਮਖੀ ਗੁਣ ਹੀਨ ਮੇ ਬੈਸੀ। ਭੋਗ ਇੱਛਾ ਖੁਰਕ ਛੂਟੀ ਹੈ ਸੀ।
ਮਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤ ਲਗਾਈ ਜਬਹੀ।ਜਨਮ ਦਰਵਾਜਾ ਲੰਘਿਆ ਤਬਹੀ।੧੨੯।
ਫਿਰ ਚੌਰਾਸੀ ਭਰਮਣਿ ਪਾਈ। ਕਈ ਜਨਮ ਇਵ ਧਾਰੇ ਭਾਈ।
ਹਰਿ ਕੇ ਮਿਲਨ ਕੀ ਏਹੀ ਵੇਲਾ। ਸਿਮਰ ਨਾਮ ਕੋ ਹੋਹੁ ਸੁਹੇਲਾ।੧੩੦।
[੧੯]ਆਤਮਾ ਸਤ ਬਦਲਤਾ ਨਾਹੀ। ਨਾਂਏ ਕੋ ਪਹਾੜਾ ਜਿਵ ਆਹੀ।
ਇਕ ਨਾਂਯਾਂ ਦੋ ਨਾਂਯਾਂ ਠਾਰਾ। ਅੱਠ ਇਕ ਵਹਿ ਨੌਂ ਹੀ ਭਾਰਾ।੧੩੧।
ਸਤਾਈ ਦੂਏ ਤੇ ਸੱਤ ਨੌ ਹੀ। ਛੱਤੀ ਤਿੰਨ ਤੇ ਛੇ ਭਏ ਤਿਓਹੀ।
ਪੰਤਾਲੀ ਚੌਰੰਜਾ ਸਭ ਨੌ ਹੈ। ਤ੍ਰੇਹਠ ਬਹੱਤਰ ਨੌ ਹੀ ਜੌ ਹੈ॥੧੩੨॥
ਇਕਾਸੀ ਇਕ ਤੇ ਆਠਾ ਪਾਯਾ। ਵੇਖੋ ਨੌ ਹੀ ਮੂਲ ਰਹਾਯਾ।
ਨਵੇ ਮੇ ਦਸਮੇਂ ਥਾਂ ਜਾਈ। ਨਾਂਯਾਂ ਅਪਨਾ ਰੂਪ ਦਿਖਾਈ॥੧੩੩॥

ਸਿਫਰ ਸੂੰਨ ਹੈ ਨਾਹੀ ਕੋਈ। ਨਾਵਾਂ ਏਕ ਰਹਿਓ ਲਖ ਸੋਈ।
ਨਵ ਗੁਣ ਵਧ ਤਾਂ ਨੌ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਤੈਸੇ ਏਕ ਰਸ ਆਤਮਾ ਲਹਾ।੧੩੪।
ਨਵ ਗੋਲਕਾਂ ਮੇਂ ਮਨ ਏਕਾ। ਤਿਉਂ ਨਵ ਖੰਡਾਂ ਇਕ ਹਰਿ ਟੇਕਾ।
ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਰੂਪ ਬਣਾਇ। ਮਹੱਤਤ ਤ੍ਰਿਧਾ ਹੰਕਾਰ ਉਪਾਇ ॥੧੩੫॥
ਪੰਜ ਤਨ ਮਾਤਰ ਭਿੰਨ ਦਿਸਾਈ। ਬਿਨਾ ਆਤਮਾ ਏਕ ਨ ਪਾਈ।
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਏਕੋ ਭਗਵਾਨਾ। ਜਾਂ ਤੇ ਏ ਸਭ ਪ੍ਰਹੀ ਜਾਨਾ ॥੧੩੬॥
ਅ-ਬਦਲ ਆਤਮਾ ਇਕ ਰਸ ਭਾਈ। ਅਖੰਡ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸਭਨੀ ਥਾਂਈ।
ਸਿਖਯਾ ਏਹੁ ਨਾਂਏ ਤੇ ਲੀਜੈ। ਅਨੇਕ ਹੂਆ ਫਿਰ ਏਕ ਲਖੀਜੈ।੧੩੭।
[੨੦]ਰਾਜਾ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬੰਗਾਲੇ। ਗੁਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਚਰਨ ਕੇ ਨਾਲੇ।
ਰਾਜਾ ਗੁਰੂ ਮਿਹਰ ਤੇ ਸੋਈ। ਜੀਤ ਬੰਗਾਲ ਫਤੇ ਤਿਸ ਹੋਈ ॥੧੩੮॥
ਰਾਣੀਆਂ ਕੀ ਪਤ੍ਰਕਾ ਆਈ। ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਤੋਹਫੇ ਸਭੈ ਮੰਗਾਈ।
ਛੋਟੀ ਰਾਣੀ ਕਾਗਜ਼ ਲੇਹੀ। ਲਾਲ ਰੰਗ ਲਾਯਾ ਹੈ ਸਨੇਹੀ ॥੧੩੯॥
ਸਭ ਕੇ ਪਤ੍ਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਬਾਂਚੇ। ਲੀਨੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚੇ।
ਛੋਟੀ ਰਾਣੀ ਪਤ੍ਰ ਜੋ ਆਯਾ। ਪੜ ਨਹਿ ਸਕਿਆ ਤਾਂ ਵਜ਼ੀਰ ਸੁਣਾਯਾ॥
ਲਾਲ ਰੰਗ ਕਾ ਮਤਲਬ ਏਹੀ। ਲਾਲਸਾ ਮੋ ਕੋ ਏਕੋ ਯੇ ਹੀ।
ਸਸੇ ਅਖਰ ਪਾਇ ਕਾ ਏ ਅਰਥਾ।ਸਰੂਪ ਲਾਲਸਾ ਤੇਰੇ ਸੁਅਰਥਾ।੧੪੧।
ਸੁਣ ਰਾਜਾ ਗੁਰ ਆਗਿਆ ਪਾਈ। ਜੋਧ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਆਯਾ ਧਾਈ।
ਰਾਣੀਆਂ ਕੋ ਜੋ ਮਾਂਗਾ ਦੀਨੋ। ਛੋਟੀ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਆਪ ਚਲੀਨੋ ॥੧੪੨॥
ਸਭ ਤੇ ਅਧਿਕ ਪਦਾਰਥ ਦੀਨੇ। ਰਹਿਓ ਤਿਸੇ ਗ੍ਰਿਹੁ ਪ੍ਰੀਤੀ ਚੀਨੇ।
ਬਾਕੀ ਰਾਣੀਆਂ ਕੇ ਨਹਿ ਜਾਇਓ। ਮਾਂਗੇ ਤਿਨਾ ਪਦਾਰਥ ਪਾਈ।੧੪੩।
ਤੈਸੇ ਰਿਧ ਸਿਧ ਜਾਚਤ ਜੋਊ। ਹਰਿ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨਹਿ ਹੋਊ।
ਰਿਧ ਸਿਧ ਮਿਲੈ ਮੰਗੀ ਜੋ ਤਾਹੀ।ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਾਹੀ।੧੪੪।
ਜੋ ਇਕ ਦਰਸ਼ਨ ਹੀ ਮਨ ਚਾਹੈ। ਤਾਂਕੋ ਦਰਸ਼ਨ ਮਿਲੈ ਉਮਾਹੈ।
ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਾਮੈ ਕੀ ਹੈ ਦਾਸੀ। ਚਰਨੀ ਤਾਂ ਕੇ ਲਾਗੈ ਰਾਸੀ ॥੧੪੫॥

ਰਹੈ ਅਚਾਹੁ ਸਦਾ ਮਨ ਮਾਹੀ। ਪਿਛੈ ਲਗੀਆਂ ਨਿਧ ਫਿਰਾਹੀ।
ਆਠੇ ਪਹਿਰ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਵੈ। ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਇ ਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਹਾਵੈ॥
[੨੧]ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਸਰੂਪ ਅਨੰਦਾ। ਪੰਜ ਕੋਸ *ਕੋਹ ਲੰਘ ਮਿਲੰਦਾ।
ਇੰਦ੍ਰੇ ਦੇਵਤੇ ਜੀਤੈ ਜੋਈ। ਸਰਪ ਕਮਾਦਿ ਮਾਰ ਹੈ ਸੋਈ ॥੧੪੭॥
ਮਨ ਫੁਰਨਾ ਚੱਕਰ ਏਹੁ ਰੋਕਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਬਿਲੋਕਾ।
ਭੋਗ ਵਾਸ਼ਨਾ ਉਰਬਸਿ ਜਾਨੋ।ਮਿਥਯਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੈ ਪੰਖ ਟੁਟਾਨੋ ॥੧੪੮॥
ਲੋਹੂ ਪਾਕ ਲਾਲਚ ਤੇ ਪਾਪਾ। ਇਨ ਸੇ ਭਰਮੇ ਨ ਜੋ ਜਨ ਆਪਾ।
ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀਵਨ ਕਰ ਹੀ। ਸਿਕੰਦਰ ਜਿਉਂ ਨਹਿ ਖਾਲੀ ਮੁਰਹੀ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਦੋਖ ਅਰੋਪੇ। ਏਹੁ ਗਿਰਝ ਮਾਯਾ ਕੇ ਹੈ ਧੋਪੇ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀ ਕੇ ਅਮਰ ਹੁਵੀਜੈ।ਮਾਯਾ ਬ੍ਰਿਤ ਤਿਆਗ ਸੁਖ ਲੀਜੈ।੧੫੦।
ਜਗਤ ਨਾਸ਼ ਹੈ ਮੂਲ ਫਕੀਰੀ। ਕਰਣਾਦਿ ਸ਼ਾਖਾਂ ਭਰਪੂਰੀ।
ਧਰਮ ਪਤਿ ਹੈ ਫੂਲ ਸੋ ਭਗਤੀ।ਫਲ ਸਰੂਪ ਸਤਿ ਹੋਣਾ ਜੁਗਤੀ।੧੫੧।
[੨੨]ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਹੈ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੀ। ਮਦ ਮੱਸਾ ਹੈ ਰੰਘੜ ਏਹੀ।
ਰਿਦਾ ਸ੍ਰੋਵਰ ਵਾਸ਼ਨਾ ਰੂੜੀ। ਕੁਬੁਧੀ ਵੇਸ੍ਵਾ ਪਾਪਨ ਕੂੜੀ ॥੧੫੨॥
ਸ਼ਬਦ ਸਪਰਸ਼ ਭੂਖਣ ਹੈ ਪਾਇ। ਪਦਾਰਥ ਨਿਰਣਾ ਨਿਰਤ ਦਿਖਾਇ।
ਦੁਰਮਤਿ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਾ। ਤਮਾਂ ਤਮਾਖੂ ਪੀਏ ਮੱਸਾ ॥੧੫੩॥
ਦ੍ਵੈਤ ਵਾਦੀ ਕੈਦੀ ਸੁਖ ਵਿੱਸਾ। ਸਭਾ ਲਗਾਈ ਪਾਮਰ ਤਿੱਸਾ।
ਲੋਭ ਸ਼ਰਾਬੀ ਪੀ ਪਰਮਾਦੀ। ਅਖਾੜਾ ਦ੍ਵੈਤ ਦਰਸ ਵਿਸ਼ੇ ਆਦੀ।੧੫੪।
ਮਤਾਬ ਸਿੰਘ ਹੈ ਧਰਮ ਪਛਾਨੋ। ਸਾਧਨ ਘੋੜੇ ਚੜ ਪੈ ਆਨੋ।
ਸਿਦਕ ਸੁਖਾ ਸਿੰਘ ਮਿਲਾਯਾ। ਵੈਰਾਗ ਘੋੜੇ ਚੜ ਸਾਥੀ ਆਯਾ।੧੫੫।
ਰਿਧ ਸਿਧ ਠੀਕਰੀ ਮਾਯਾ ਜਾਨੀ। ਭਗਤੀ ਚੋਲੇ ਪਹਿਰ ਤੁਰਾਨੀ।
ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਹੈ ਬੀਕਾ ਨੇਰਾ। ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰ ਦਸਮਾਂ ਹੇਰਾ ॥੧੫੬॥
ਉਪਦੇਸ਼ ਹੁਕਮ ਲੈ ਚਾਲੇ ਸੂਰੇ। ਗਿਆਨ ਸੁਧ ਹੈ ਖੰਡੇ ਪੂਰੇ।

*ਪਹਾੜ।

ਗਰੀਬੀ ਮਿਆਨ ਮੇਂ ਰਾਖ ਲੁਕਾਈ। ਮੱਸਾ ਮਦ ਆਇ ਦੇਖਾ ਭਾਈ॥
ਧਰਮ ਸੂਰਮੇ ਹਿੰਮਤ ਕੀਨੀ। ਸ਼ਰਾਬੀ ਮੱਸਾ ਦੇਖਯਾ ਚੀਨੀ।
ਗਿਆਨ ਖੰਡੇ ਤੇ ਕਾਟਿ ਹੰਕਾਰਾ। ਅਗਿਆਨ ਸੀਸ ਕੋ ਤੁਰਤ ਬਿਦਾਰਾ॥
ਬੋਲ ਜੈਕਾਰੇ ਬੇਸ੍ਵਾ ਕਾਢੀ। ਸ਼ਬਦ ਸਪਰਸ ਗਹਿਣੇ ਲਾਹਿ ਬਾਢੀ।
ਵਿਸ਼ੇ ਵਾਸ਼ਨਾ ਕੂੜਾ ਕਾਢਾ। ਕਰ ਸਾਫ ਰਿਦਾ ਆਨੰਦ ਬਾਢਾ।੧੫੯।
ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਫੇਰ ਭਰਾਯਾ। ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਤਨ ਸੁੱਧ ਕਰਾਯਾ।
ਤਮਾ ਤਮਾਕੂ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ਈਆ।ਮਾਰੇ ਮਾਰ ਸਰਬ ਕਢ ਦਈਆ।੧੬੦।
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਕਾਸਾ। ਕੀਰਤਨ ਹਰਿ ਕਾ ਹੋਵਤਿ ਰਾਸਾ।
ਇਉਂ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਤਨ ਸੁਧ ਕੀਆ।ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਥੀਆ।੧੬੧।
[੨੩]ਇਕ ਦੇਸ ਕਾ ਰਾਜਾ ਮੋਯਾ। ਅਹਿਲਕਾਰਾਂ ਕੋ ਫਿਕਰ ਸੋ ਹੋਯਾ।
ਨਹੀਂ ਉਲਾਦ ਤਿਸੇ ਕੀ ਕੋਈ। ਰਾਜ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣੋਈ।੧੬੨।
ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਇਕ ਆਦਮੀ ਥਾਪੈ।ਫਿਰ ਬਨੋਵਾਸ ਤਾਹਿ ਕੋ ਜਾਪੈ।
ਐਸੇ ਬਹੁ ਰਾਜੇ ਸੋ ਬਨਾਏ। ਤੀਨ ਸਾਲ ਬਾਦ ਜੰਗਲ ਕਢਾਏ।੧੬੩।
ਇਕ ਸਿਆਣਾ ਬੰਦਾ ਜਬ ਰਾਜਾ। ਭਯੋ ਕੀਨ ਤਿਨ ਐਸੇ ਕਾਜਾ।
ਜੰਗਲ ਕਾਟ ਬਾਗ ਲਗਵਾਏ। ਖੂਹ ਮਕਾਨ ਬਉਲੀਆਂ ਲਾਏ।੧੬੪।
ਤੀਨ ਸਾਲ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਤਿਸਨੇ। ਰਾਜ ਤਿਆਗ ਗਿਆ ਹਿਤ ਬਸਨੇ।
ਪਿਖ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨੇਕ ਪ੍ਰਭਾਊ। ਰਾਜ ਮੁੜ ਦੀਨ ਤਿਸ ਕੋ ਆਊ।੧੬੫।
ਤੈਸੇ ਜੀਵ ਰਾਜਾ ਇਉਂ ਭਯੋ। ਮਾਨੁਸ ਜਨਮ ਰਾਜ ਇਨ ਲਯੋ।
ਭਲਾ ਕਾਜ ਨਹਿ ਕੀਨ ਕਦਾਊ। ਜੰਗਲ ਚੌਰਾਸੀ ਦੀਓ ਪਾਊ॥੧੬੬॥
ਸਿਆਣੇ ਬੰਦੇ ਜਨਮ ਕੋ ਪਾਈ। ਆਵਨ ਜਾਨਾ ਲੀਨ ਮਿਟਾਈ।
ਤਿਨ ਕੋ ਰਾਜ ਸਦਾ ਆਨੰਦਾ। ਸ਼ੁਭ ਗੁਣ ਬਾਗ ਲਗਾਏ ਚੰਗਾ।੧੬੭।
ਬਉਲੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਜਾਹ ਲਗਾਈ। ਸਰੂਪ ਅਨੰਦ ਮੰਦਰਿ ਲੀਓ ਪਾਈ।
ਸਦਾ ਰਾਜ ਤਾਂਕੋ ਹੈ ਸੂਖਾ। ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਬਿਸਰੇ ਦੂਖਾ॥੧੬੮॥
[੨੪]ਤੀਨ ਸੁਭਾਵ ਜੀਅਨ ਕੇ ਜਾਨੋ। ਕੂਕਰ ਬਾਲਕ ਏਕ ਸਿਆਨੋ।

ਸ਼ੀਸ਼ ਮਹਿਲ ਜੇ ਕੂਕਰ ਵਾਰੇ। ਪੇਖ ਕੁਤੇ ਭੌਂਕੈ ਬਹੁ ਸਾਰੇ॥੧੬੯॥
ਤੈਸੇ ਲੋਭੀ ਨਰ ਹੈ ਕੁੱਤਾ। ਸ਼ੀਸ਼ ਮਹਲ ਸੰਸਾਰ ਉਪੱਤਾ।
ਬੁਰਿਆਈ ਨਿੰਦਾ ਭੌਕਤ ਸਦਾ। ਵੈਰੀ ਆਗੇ ਦਿਸੈਂ ਜਦ ਕਦਾ।੧੭੦।
ਦੰਦੀਆਂ ਕਾਢੇ ਤੇ ਏਹੁ ਘੂਰੈ। ਆਗੈ ਦਿਸੈ ਇਸੇ ਜਿਉਂ ਭੂਰੈ।
ਕੂਕਰ ਸੁਭਾਵ ਤਿਆਗੋ ਮੀਤਾ। ਸੁਖ ਹੋਵੈ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤਿ ਜੋ ਕੀਤਾ।੧੭੧।
ਬਾਲਕ ਪੇਖ ਰੂਪ ਨਿਜ ਸੀਸੈ। ਡਰ ਧਰ ਰੋਵੈ ਬਹੁਤੇ ਦੀਸੈ।
ਤੈਸੇ ਜਗਿਆਸੂ ਮਨ ਮਾਹੀ। ਨਾਨਾ ਰਚਨਾ ਪੇਖ ਡਰਾਹੀ॥੧੭੨॥
ਸਿਆਣਾ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੈ ਜੋਈ। ਸਭ ਮੈਂ ਪੇਖੈ ਆਪੇ ਸੋਈ।
ਚਿੱਟੇ ਸਤੋ ਗੁਣ ਮੇਂ ਪੁੰਨ ਆਤਮ। ਜਾਨੋ ਮੇਰਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮਾਤਮ।੧੭੩।
ਰਜੋਗੁਣ ਲਾਲ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਬਹੁ ਸ੍ਵਾਦੀ। ਜਾਣੈ ਆਪਣਾ ਆਪ ਅਨਾਦੀ।
ਤਮੋ ਗੁਣ ਕਾਲਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਪਾਪੀ। ਨਖਿਧ ਕ੍ਰਿਆ ਕਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਜਾਪੀ॥
ਅਸੰਗ ਰੂਪ ਮੇਂ ਪੂਨ ਸਭ ਮਾਹੀ। ਬਿਆਪਕ ਮੇਰੋ ਰੂਪ ਦਿਸਾਹੀ।
ਇਉਂ ਜਾਣ ਡਰ ਭੌ ਕੈ ਨਾਹੀ।ਭਗਤਿ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਕੇ ਉਰ ਮਾਹੀ।੧੭੫।
[੨੫]ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਾ। ਬਾਲਕ ਮਨ ਤਾਂ ਕੋ ਨਿਰਧਾਰਾ।
ਸਭਾ ਸੰਸਾਰ ਲਗਾ ਦੀਵਾਨਾ। ਸੂਖ ਗੋਦ ਮਨ ਚਹੈਂ ਸੁਜਾਨਾ।੧੭੬।
ਜਿਸ ਪੈ ਜਾਇ ਸਭ ਆਦਰ ਕਰਈ। ਟਿੱਕਾ ਜਾਣ ਗੋਦੀ ਬਿਠਰਈ।
ਨਿੱਤ ਸੁਖ ਗੋਦ ਪਿਤਾ ਕੀ ਚਾਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਸਪਰਸ ਤੇ ਆਦਿਰ ਪਾਹੈ॥
ਹੋਰ ਪਦਾਰਥ ਸੁਖ ਦਾ ਜਾਨੈ। ਭਰਮਤ ਫਿਰੈ ਨ ਟਿਕਈ ਥਾਨੈ।
ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦੇਹਿ ਸੁਖ ਗਿਆਨਾ। ਪੁਚਾਵੈ ਕਰਤਾਰ ਗੋਦ ਹਿਤ ਠਾਨਾ॥
ਨਿਰ ਉਪਾਧ ਸੁਖ ਪਾਇ ਥਿਰਾਈ। ਸਤਿ ਅਖੰਡ ਮੇਂ ਟਿਕ ਹੈ ਆਈ।
ਅਭੇਦ ਹੋਇ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ਕਰਤਾਰਾ।ਜਨਮ ਫਾਸ ਕਟ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ।੧੭੯।
ਮਨ ਸਿਆਣਾ ਸੁਖ ਕੋ ਖੋਜੈ। ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਾਸੀ ਸੁਖ ਰੋਜੈ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੁਖ ਰੂਪ ਗੁਸਾਂਈ। ਟਿਕਿਆ ਮਨ ਏਕੋ ਹੋ ਜਾਈ॥੧੮੦॥

– ਬੈਂਤ ਛੰਦ –

[੨੬]ਤੋਤਾਜੀਅ ਸੰਸਾਰ ਉਜਾਰ ਅੰਤਰ, ਬੱਧਕ ਕਾਲ ਹੈ ਫਾਸਨੇ ਆਇਆਜਿਉਂ। ਕਿੱਲੇ ਗੱਡ ਕੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਵਾਲੇ, ਮੋਹਿ ਤਕਲਾ ਏਸ ਮੇਂ ਪਾਇਆ ਜਿਉਂ। ਨਲੀ ਹੰਗਤਾ ਮਾਯਾ ਦੀ ਪਾਇ ਕਰਕੇ, ਬਰਤਨ ਗ੍ਰਿਹ ਦਾ ਅਗੇ ਟਿਕਾ ਦਿਤਾ। ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਪਦਾਰਥਾਂ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਨਾਗੋ ਮੋਹਿ ਅਨਾਰ ਪਕਾ ਦਿਤਾ। ਜੀਵ ਤੋਤਾ ਤੇ ਵਿਰਾਗ ਬਿਬੇਕ ਪਰ ਹੈ, ਉਲਟਾ ਵਿਚ ਪਦਾਰਥਾਂ ਹੇਰ ਦਾ ਜੀ। ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਨਹੀਂ ਕੁਟੰਬ ਤਾਂਈ, ਜਕੜੀ ਬੈਠ ਗਿਆ ਮਾਰਿਆ ਮੇਰਦਾ ਜੀ ॥੧੯੧॥ ਲਗਾ ਖਾਣ ਅਨਾਰ ਜਾਂ ਭੋਗਣੇ ਨੂੰ, ਭ੍ਰਾਤੀ ਵਿਚ ਪਦਾਰਥਾਂ ਗੇਰ ਦਾ ਹੈ। ਮਨ ਸੋਚਦਾ ਕਹੇ ਮੈਂ ਤਿਆਗ ਦੇਵਾਂ, ਛਡ ਸਕਦਾ ਨਹੀਂ ਘੁਮੇਰ ਦਾ ਹੈ। ਆਣ ਕਾਲ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਨੇ ਪਕੜ ਲਿਆ, ਵਿਚ ਪਿੰਜਰ ਚੌਰਾਸੀ ਦੇ ਪਾਇ ਦਿਤਾ। ਏਹੁ ਹਾਲਤਾਂ ਬਿਨਾ ਜੋ ਨਾਮ ਜੀਵਾਂ, ਤਪਦੀ ਗਰਭ ਦੀ ਅੱਗ ਜਲਾਇ ਦਿਤਾ। ਤੋਤੇ ਜੀਅ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਪਿਖ ਸਿੰਮਲਾਂ ਨੂੰ, ਬ੍ਰਿਤੀ ਚੁੰਝ ਕੋ ਐਵੇਂ ਫਸਾਇ ਬੈਠਾ। ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਸੋਹਣੇ ਬਗੀਚਿਆਂ ਦੇ, ਚਲ ਦੇਖੀਏ ਦੁਖ ਮਿਟਾਇ ਬੈਠਾ ॥੧੯੨॥ [੨੭]ਮਨ ਮਣੀ ਹੈ ਆਸਾ ਦੀ ਨਦੀ ਅੰਦਰ, ਗਿਰੀ ਆਇ ਕਿਨਾਰੇ ਟਿਕਾਇ ਪਿਆਰੇ। ਵਿਸ਼ੇ ਵਾਸ਼ਨਾ ਜਾਲਾ ਹੈ ਮੋਹਿ ਚੀਕੜ, ਢਕੀ ਮਣੀ ਨ ਸਾਰ ਕਿਸਾਇ ਪਿਆਰੇ। ਗੁਰੂ ਪਰਖਣੇ ਵਾਲੇ ਜਵਾਹਰੀ ਹੈਂ, ਮਣੀ ਵੈਰਾਗ ਦਾ ਜਲ ਪੁਵਾਇ ਪਿਆਰੇ। ਧੋਈ ਜਾਲੇ ਨੂੰ ਲਾਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੁਰ ਨੇ, ਮਲ ਰਹਿਤ ਹੈ ਕਰ ਦਿਖਾਇ ਪਿਆਰੇ। ਪ੍ਰਬਤ ਇਕ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਾਲ ਰਗੜੀ, ਛੇਕ ਬਿਬੇਕ ਦਾ ਦੀਆ ਕਰਾਇ ਮੀਤਾ। ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਧਾਗੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰੋਇ ਲੈਈ, ਮਣੀ ਆਤਮ ਭਗਤੀ ਜੋਊ ਥਿਰਾਇ ਮੀਤਾ ॥੧੯੩॥

ਗਲ ਬ੍ਰਹਮਾਕਾਰ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ, ਆਨੰਦ ਬ੍ਰਹਮ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਚਮਕਾਇ ਦਿਤਾ। ਗਹਿਣਾ ਪਹਿਰ ਦੇ ਐਸਾ ਜਨ ਗੁਰਮੁਖ, ਜਿਨੀਂ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਮਨ ਲਾਇ ਦਿਤਾ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਦੇ ਵਿਚ ਸੋ ਸੋਭਾ ਪਾਵੇ, ਰਿਧ ਸਿਧ ਦੀ ਮੈਲ ਗਵਾਇ ਪਿਆਰੇ। ਉਜਲ ਆਤਮਾ ਸਦਾ ਅਸੰਗ ਜਾਤਾ, ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਭਏ ਭਰਮ ਮਿਟਾਇ ਪਿਆਰੇ। ਭੂਖਣ ਨਾਮ ਮਨ ਮਣੀ ਹੋਇ ਜੜਿਆ, ਮੈਲ ਹੰਗਤਾ ਰਿਦੇ ਚੋਂ ਲਾਹਿ ਭਾਈ। ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਦੀ ਵਡੀ ਵਡਾਈਆ ਹੈ, ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਟ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਹਿ ਭਾਈ ॥੧੯੪॥

ਕਬਿੱਤ—[੨੮]ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਹੈ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਕਿਰਨਾ ਹੈ, ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਸੋ ਧੂਪ ਅਤਿ ਕੜਕ ਦੀ ਪਿਆਰੇ ਜੀ। ਸ਼ੁਭ ਗੁਣ ਹਰੇ ਵਾਈ ਰਹੀ ਨਹਿ ਰੰਚ ਕਾਈ, ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਪੋਲ੍ਹੀ ਉਗੀ ਕੰਡਿਆਂ ਸੰਗਾਰੇ ਜੀ। ਈਰਖਾ ਜੋ ਲੋਇ ਬਗੇ ਸਾੜਦੀ ਹੈ ਰਿਦੇ ਸਭੇ, ਵਿਸ਼ੇ ਰੂਪ ਭੱਖਲੋਂ ਦੇ ਡਾਢਾ ਦੁਖਿਆਰੇ ਜੀ। ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਹਰਨ ਵਿਚ ਏਸ ਦੇ ਭਰਮ ਰਿਹਾ, ਦੁਖਾਂ ਕੋ ਉਠਾਇ ਨਹਿ ਹੋਤ ਉਪਚਾਰੇ ਜੀ ॥੧੯੫॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਪ੍ਰੇਮ ਨੀਰ ਨਹਿ ਪਾਈਏ, ਮਨੰ ਮੀਨ ਦੁਖ ਪਾਹਿ।
ਬੱਦਲ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੂ, ਬਰਖੈ ਸ਼ਾਂਤਿ ਕਰਾਹਿ ॥੧੯੬॥
ਸਤਿ ਸੰਗ ਸ਼ਿਮਲਾ ਕੀਜੀਏ, ਕਸ਼ਮੀਰੰ ਗੁਰ ਨਾਮ।
ਸਾੜਿ ਕਾਲਕੀ ਤੇ ਬਚੈ, ਚੀਨ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ॥੧੯੭॥

ਕਬਿੱਤ—[੨੯]ਜਨਮ ਮਰਨ ਹੈ ਬੀਮਾਰੀ ਲਗੀ ਜੀਵ ਤਾਂਈ, ਵੈਦ ਗੁਰੂ ਆਪ ਤਜਵੀਜ਼ ਸੋ ਬਤਾਂਵਦੇ। ਬਦਾਮ ਤੀਨੋਂ ਦੇਹਿ ਜਾਨ ਛਿਲੜਾਂ ਸਥੂਲ ਦੇਹੀ, ਗਿਰੀ ਸੂਖਮ ਦੇਹਿ ਲਾਲ ਕਾਰਣ ਛਿਲਾਂਵਦੇ। ਜੁਗਤ ਭੁਗਤ ਕਰ ਤੀਨੋ ਕੋ ਨਿਵਿਰਤ ਧਰ, ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਚੇਤਨ ਚਿੱਟੀ ਗਿਰੀ ਜਿਉਂ ਟਿਕਾਂਵਦੇ। ਨੇਸ਼ਟਾ ਸੁਨਹਿਰੇ ਪਾਇ ਅਭਿਯਾਸ ਡੰਡੇ ਸਾਥ, ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਣੀ ਛੀਂਟੇ ਆਤਮ ਰੋਗਨ ਸੋ ਪਾਂਵਦੇ ॥੧੯੮॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਕਾਟ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇਹ ਹਊਂ, ਲਖਨੋ ਰੂਪ ਅਨੂਪ।
ਬਦਾਮ ਰੋਗਨ ਕੋ ਕਾਢ ਕੇ, ਨਿਰਖੋ ਆਤਮ ਭੂਪ ॥੧੯੯॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਬਿਨ ਆਤਮ ਦਰਸਾਇਆਂ, ਰੋਗ ਨ ਨਾਸੈ ਮੋਰ।
ਤਾਂਤੇ ਬੈਦ ਗੁਰਦੇਵ ਕੀ, ਸ਼ਰਨ ਪਰੋ ਕਰ ਜੋਰ ॥੧੯੦॥

– ਬੈਂਤ –

[੩੦]ਦੇਹਿ ਬ੍ਰਿਛ ਤੇ ਮਾਯਾ ਛਾਯਾ ਜੋ, ਬਟਾਊ ਜੀਵ ਨੇ ਚਿੱਤ ਲਗਾਯਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਸੂਰਜ ਜਦੋਂ ਫਿਰ ਗਿਆ, ਪੁੰਨ ਨਾਸ ਹੋ ਰੋਇ ਸੁਣਾਯਾ ਹੈ। ਗ੍ਰੀਬ ਹੋਆ ਸਰੀਰ ਜਿਉਂ ਛਾਂਉਂ ਹਾਲੀ, ਥਾਉਂ ਖਾਲੀ ਸੋ ਇਕੱਲਾ ਰਹਾਯਾ ਹੈ। ਸਰਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਏ ਇਨਸਾਨ ਭਾਈ, ਅਜ ਕੰਗਾਲ ਹੋ ਵਕਤ ਟਪਾਯਾ ਹੈ। ਮੰਗੀ ਰੋਟੀ ਨ ਮਿਲੇ ਸਰਦਾਰ ਤਾਂਈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਪਸੰਦ ਨਾ ਰਖਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਨਿਕਾਲ ਦਿਤਾ, ਅਜੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਨ ਚਖਦਾ ਸੀ ॥੧੯੧॥ [੩੧]ਸੁਰਤ ਬੱਤੀ ਜਗਾਵਣੀ ਸਿੱਖਯਾ ਜੋ, ਗਿਆਨ ਚਾਂਦਨਾ ਤਿਸ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੇਮ ਤੇਲ ਤੇ ਭਰਮ ਅੰਧੇਰ ਖੋਵੈ, ਸ੍ਰੀਰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਵਿਚ ਜਗਾਯਾ ਹੈ। ਵਗੇ ਵਾਯੂ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਸੋ, ਮਨ ਦੀਪ ਨ ਚਾਂਦਨ ਕਰਾਯਾ ਹੈ। ਨਿਵਿਰਤ ਵਾਸ਼ਨਾ ਕਰਕੇ ਰੋਕ ਇੰਦ੍ਰੇ, ਆਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਦੀਪ ਪ੍ਰਗਟਾਯਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿਚ ਨਹਿ ਆਵਣਾ ਮੂਲ ਤਿਸਨੇ, ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਚੰਡ ਬਲਾਯਾ ਹੈ। ਮਨ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਫੜ ਚੋਰ ਮਾਰੇ, ਰਿਦੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਧਿਆਯਾ ਹੈ ॥੧੯੨॥

[੩੨]ਕਬਿੱਤ—[੧]ਲਛਮੀ ਸੁਮਤ ਜਾਨੋ, [੨]ਸੰਖ ਸ਼ੁਭ ਗਿਰਾ ਮਾਨੋ, [੩]ਐਰਾਪਤ ਉਦਮ, ਆਲਸ [੪]ਬਿਖ ਠਾਨੀਏ। ਅਨਭਉ [੫]ਚਿੰਤਾਮਣਿ, [੬]ਸੁਧਾ ਸੋ ਪ੍ਰਮੋਦ ਘਨ, [੭]ਕਲਪ ਵਿਰਾਗ,ਸੁ ਬਿਬੇਕ [੮]ਵੈਦ ਜਾਨੀਏ। [੯]ਬਾਰਨੀ ਪ੍ਰੇਮ ਰੀਤ, ਧਿਆਨ ਜਾਨੋ [੧੦]ਚਾਂਪ ਸ਼ੁਭ, ਮੀਤ ਭਾਵ [੧੧]ਚੰਦ੍ਰਮਾ, [੧੨]ਤੁਰੰਗ ਮਨ ਮਾਨੀਏ। [੧੩]ਰੰਭਾ ਸੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਹੀ, ਨਿਰਾਧਾਰ [੧੪]ਕਾਮ ਧੇਨ, ਗੁਰ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਵੇਗ ਮਨ ਆਨੀਏ ॥੧੯੩॥

[੧]ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਬਿਬੇਕ, ਭਗਤ [੨]ਰਮਾ, ਖਿਮਾ [੩]ਰੰਭਾ ਬਰ, ਹੈ ਸੰਤੋਖ

[੪]ਪਾਰਜਾਤ,ਦਯਾ [੫]ਕਾਮ ਧੇਨ ਜੂ। [੬]ਚਿੰਤਾ ਮਣਿ ਸ਼ਾਂਤਿ ਵਰ, [੭]ਐਰਾਪਤ ਸੀਲ ਧਰ, [੮]ਬਾਜ਼ੀ ਤੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰ, [੯]ਅਨਹਦ ਸੰਖੈਨ ਜੂ। ਅਸ਼ਟ ਯੋਗ ਅੰਗ [੧੦]ਬੈਦ, ਗਿਆਨ ਸਮ [੧੧]ਚਾਂਪ ਆਹਿ, ਨਾਮ ਤੁਲ [੧੨]ਸੁਧਾ, ਔਰ [੧੩]ਸੁਰਾ ਰਾਰ ਬੈਨ ਜੂ। [੧੪]ਵਿਖ ਸਮ ਅਹੰਕ੍ਰਿਤ, ਖੰਤ ਮ੍ਰਿਤ ਬਾਰ ਬਾਰ, ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਦਸ ਚਾਰ ਰਤ ਨੈਨ ਜੂ ॥੧੯੪॥

– ਚੌਪਈ –

[੩੩]ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੇਜਾ ਹੈ ਚਾਰੇ। ਸੰਕਲਪ ਚਿਤਵਨੀ ਬਾਹੀ ਪਾਰੇ।
ਅਹੰ ਬ੍ਰਿਤ ਤੇ ਨਿਹਚਾ ਸੇਰੂ। ਪ੍ਰੇਮ ਬਾਣ ਤੇ ਬੁਣ ਚੌਫੇਰੂ ॥੧੯੫॥
ਤੁਲਤਾ ਆਵਨ ਜਾਣ ਤੁਲਾਈ। ਸਮਤਾ ਚਾਦਰ ਸੇਤ ਬਿਛਾਈ।
ਮਹਾਂਵਾਕ ਸੇਜਾ ਗੁਲੂਬੰਦੰ। ਸ਼ਰਧਾ ਸੇਜ ਦਾਤੀ ਆਨੰਦੰ ॥੧੯੬॥
ਸ਼ਬਦ ਸਪਰਸ ਤਿਆਗਨ ਫੂਲਾ। ਅਰਪਹੁ ਮਨ ਤਨ ਹੋ ਅਨਕੂਲਾ।
ਪਿਰੁ ਸਾਖੀ ਚੇਤਨ ਪਹਿਚਾਨੋ। ਨਾਰ ਬ੍ਰਿਤ ਚਿਦਾ ਭਾਸ ਬਖਾਨੋ।੧੯੭।
ਅਭੇਦ ਚਿੰਤਨ ਹੈ ਭੋਗ ਸੁ ਕਰਨਾ। ਰਿਦਾ ਮੰਦਰ ਮੇਂ ਏਕਤਾ ਧਰਨਾ।
ਹੋਇ ਜੀਵੇਸ ਏਕ ਸੁਣ ਭਾਈ। ਸ਼ੁਧਾ ਸੇਜ ਜੇ ਲੇਹੁ ਬਿਛਾਈ ॥੧੯੮॥

ਕਬਿੱਤ—[੩੪]ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰ ਜੈਸੇ ਆਦਿ ਅੰਤ ਹੀਨ ਬਡਾ, ਬੁਧ ਰੂਪ ਨੌਕਾ ਨਹੀਂ ਤਰ ਸਕੈ ਗਾਈਐ। ਪਾਣੀ ਵਿਸ਼ੇ ਵਾਸ਼ਨਾ ਗੰਭੀਰ ਜੰਮ ਮਤ ਡਰ, ਘੁਮਨ ਘੇਰ ਕਾਲ ਜੋ ਭ੍ਰਾਤੀ ਜੀਉ ਪਾਈਐ। ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਹੈ ਅਗਨੀ ਬੜਵਾਨਲ ਸੋ ਜਾਗ ਰਹੀ, ਲਹਰੀ ਤਰੰਗ ਮਨ ਸਦਹੀ ਉਠਾਈਐ। ਮਾਗਰ ਮਛ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਪ੍ਰਬਤ ਹੈ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਰ ਨਾਮ ਬੋਹਿਥ ਕਰਾਈਐ ॥੧੯੯॥

ਦੋਹਿਰਾ—[੩੫]ਮਤਿ ਪਾਪਾਂ ਸੇ ਭਰ ਰਹੀ, ਨਾਮ ਸਬੂਣ ਲਗਾਇ।
[੩੬]ਨਿਸਚਾ ਪਟੜਾ ਡਾਹਿ ਕੇ, ਉਦਮ ਕਰੋ ਸਦਾਇ ॥੨੦੦॥
ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਤਾਲਾਬ ਮੇਂ, ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਪਾਣੀ ਜਾਹਿ।
ਮਨ ਬਸਤ੍ਰ ਕੋ ਧੋਈਐ, ਮੁੱਕੀ ਜੁਗਤਿ ਲਗਾਹਿ ॥੨੦੧॥

ਦੋਹਿਰਾ--ਭਗਤ ਮੱਟੀ ਮੇਂ ਰੰਗੀਏ, ਰੰਗ ਹਰੀ ਆਨੰਦ।
ਗੁਰ ਰੰਗਰੇਜ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ, ਚਾੜ੍ਹੈ ਰੰਗ ਮੁਕੰਦ ॥੨੦੨॥
ਬੁਧੀ ਦੁਹਿ ਲੋਕਨ ਸੁਖੀ, ਪਾਵੈ ਪਤ ਦਰਬਾਰ।
ਮੈਲਾ ਕਦੇ ਨ ਹੋਇ ਗਾ, ਚੜ੍ਹਿਆ ਰੰਗ ਕਰਤਾਰ ॥੨੦੩॥
ਬੈਰਾਗ ਰਤਨ ਜਿਹ ਚਿੱਤ ਮੇਂ, ਸੁਇਨਾ ਹਿਰਦਾ ਸੁੱਧ।
ਭੂਖਣ ਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਤਨ, ਬਸਤ੍ਰ ਰੰਗ ਸੁਬੁਧ ॥੨੦੪॥

– ਚੌਪਈ –

[੩੬]ਮਨ ਪਾਰਾ ਹੈ ਕੱਚਾ ਭਾਈ। ਗੁਰੂ ਬੈਦ ਤਾਂਕੇ ਕਰ ਆਈ।
ਨਿਹਚਾ ਕੂੰਡਾ ਅਭਿਆਸ ਹੈ ਸੋਟਾ। ਬਾਣੀ ਰਸੈਣੀ ਬੂਟੀ ਘੋਟਾ ॥੨੦੫॥
ਮਨ ਸੰਕਲਪ ਨ ਰਹੈ ਜੇ ਕੋਈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਰੋਮ ਰੋਮ ਰਚੋਈ।
ਪੂਰਾ ਖਰਲ ਹੋਇ ਹੈ ਤਬਹੀ। ਸੰਪਟ ਇੰਦ੍ਰੇ ਦਮਨ ਕਰ ਸਬਹੀ।੨੦੬।
ਅੰਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਆਰਾਧੋ ਭਾਈ। ਆਖੀਂ ਗੁਰ ਕਾ ਦਰਸ ਦਿਖਾਈ।
ਜਿਹਵਾ ਨਾਮ ਗੁਰੂ ਕਾ ਜਾਪੈ। ਸ੍ਰਵਣੀ ਗੁਰੂ ਨਾਮ ਸੁਣ ਥਾਪੈ॥੨੦੭॥
ਐਸੇ ਸੰਪਟ ਇੰਦ੍ਰੇ ਹੂਆ। ਬ੍ਰਹਮ ਅਭਿਆਸ ਅਗਨ ਜਾਗੂਆ।
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਬਾਲਣ ਵਿਚ ਵਾਰਾ। ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤਜ ਪਾਰਾ ਮਾਰਾ।੨੦੮।
ਕਲੀ ਕੋ ਚਾਂਦੀ ਦੇਤ ਬਣਾਈ। ਕਲਪਨਾ ਮੇਟ ਅਫੁਰ ਕਰਵਾਈ।
ਤਾਂਬੇ ਕੋ ਸੋਇਨਾ ਕਰ ਦੇਈ। ਜੀਵ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਥਿਰ ਕੇਈ।੨੦੯।
ਕੱਖ ਭਰ ਖਾਏ ਘੀਉ ਬਹੁ ਹਜ਼ਮਾ। ਕਿੰਚਤ ਸਿਮਰੇ ਅਜਰ ਲੈ ਜਰਨਾ।
ਹਾਥੀ ਜਿਉਂ ਜੋਰ ਪਾਰੇ ਤੇ ਸੋਈ। ਮਨ ਸੋਧੇ ਜਗ ਕਰਤਾ ਹੋਈ।੨੧੦।
ਕੱਚਾ ਪਾਰਾ ਥੋੜਾ ਮੋਲਾ। ਸੋਧੇ ਤੇ ਬਿੱਲ ਬਣੈ ਅਮੋਲਾ।
ਵਜ਼ਨ ਪੂਰਾ ਊਡੈ ਜੇ ਨਾਹੀ। ਕਚਾ ਰਹੇ ਨਾ ਤਾਂ ਦੁਖ ਦਾਹੀ ॥੨੧੧॥
ਮਨ ਅਜਿੱਤ ਕਾ ਸਦਾ ਖੁਆਰੀ। ਮੋਲ ਪੁੰਨ ਤਿਸ ਥੋੜੇ ਹਾਰੀ।
ਸੋਧੇ ਮਨ ਗੁਰ ਬੈਦ ਭਲੇਰਾ। ਸਨਮੁਖ ਰਹੈ ਤਾਂ ਵਜ਼ਨ ਘਨੇਰਾ।੨੧੨।
ਊਡੈ ਨਹੀਂ ਜੂਨਾ ਨਹਿ ਪਾਵੈ। ਕੱਚਾ ਬੇਮੁਖ ਹੁਇ ਨਹਿ ਜਾਵੈ।

ਲੋਕ ਸੁਖੀ ਸੁਖ ਜਗਤ ਕੋ ਦੇਈ। ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਆਦਰ ਸ਼ੁਭ ਗਤਿ ਲੇਈ॥
ਮਨ ਪਾਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਸੁਧਾਯਾ। ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਤਿਨ ਮਿਟਵਾਯਾ।
ਆਪ ਉਧਰਿਓ ਤਾਰੈ ਸੰਸਾਰਾ। ਧੰਨ ਜਨਮ ਮਨ ਪਾਰਾ ਮਾਰਾ।੨੧੪।
[੩੭]ਸ੍ਰਵਣ ਜਾਨੋ ਮੀਤ ਪਿਆਰੇ। ਘਾਸ ਅਗਨ ਜਿਮ ਰਹੈ ਜਾਂ ਵਾਰੇ।
ਜਬ ਫੂਸ ਨਹਿ ਪਾਈਐ ਭਾਈ। ਰਹੈ ਨ ਅਗਨੀ ਸਭ ਬਿਨਸਾਈ।੨੧੫
ਤੈਸੇ ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਸੁਣਿ ਰਹਈ। ਤਾਉ ਸਮ ਮਨ ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਬਹਈ।
ਜਬ ਸੁਨਣੇ ਤੇ ਹਟੈ ਸੋ ਬਾਣੀ। ਅਸਰ ਮਿਟੈ ਮਨ ਦੂਖਤ ਜਾਣੀ।੨੧੬।
ਮੰਨਨ ਬਿਜਲੀ ਕਾ ਚਮਕਾਰਾ। ਹੋਇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਭ ਮਿਟੈ ਅੰਧਾਰਾ।
ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਚਾਨਣ ਨਹਿ ਰਹੈ। ਫੇਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੈ ਤਉ ਘਨ ਗਹੈ।੨੧੭।
ਤੈਸੇ ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਮੰਨ ਲਾਈ। ਰਹੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗਿਆਨ ਸੁਖ ਦਾਈ।
ਬ੍ਰਿਤੀ ਬੱਦਲ ਫੇਰ ਲੁਕਾਵੈ। ਅਨੰਦ ਆਇ ਪਰ ਚਿਰ ਨ ਰਹਾਵੈ।੨੧੮।
ਨਿਧਿਆਸਨ ਹੈ ਬਨ ਕੀ ਦਾਵਾ। ਸੜੈ ਨ ਜੰਗਲ ਤਬ ਲੌ ਰਹਾਵਾ।
ਕੈ ਬਰਖਾ ਜਲ ਬਹੁਤਾ ਪਰੈ। ਤਬ ਨਾਸੈ ਜੋ ਬਹੁਤੀ ਜਰੈ ॥੨੧੯॥
ਤਿਉਂ ਧਿਆਨ ਹੈ ਬਿਖੈ ਜਲਾਈ। ਦੁਖ ਸੰਸਾਰ ਬਨ ਜਿਉਂ ਜਾਲਾਈ।
ਬਹੁਤ ਕੁਸੰਗਤਿ ਬਾਦਲ ਬਰਖੈ। ਤਬ ਨਿਧਿਆਸਨ ਰਿਦ ਤੇ ਸਰਖੈ॥
ਸਾਖਸ਼ਾਤ ਕਾਰ ਹੈ ਬੜਵਾ ਨਲ ਜਿਉਂ। ਬੀਚ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰਹੈ ਸਾੜੈ ਜਲ ਤਿਉਂ।
ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਜਲ ਤੇ ਸੋ ਹੋਈ। ਸਾੜੈ ਜਲ ਕੋ ਰਹੈ ਸਦੋਈ ॥੨੨੧॥
ਇਉਂ ਸਾਖਯਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਜਬ ਭਯੋ। ਬਿਖੈ ਜਲ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਨਿਸਯੋ।
ਬੀਚ ਰਿਦੇ ਹਹੈ ਪ੍ਰਗਟ ਸਦਾ। ਸੰਸਕਾਰ ਅਨਾਤਮ ਸਾੜੈ ਜਦਾ।੨੨੨।
ਸੰਸਾਰ ਅਗਿਆਨ ਤੇ ਭਾਸੈ ਨਾਹੀ। ਜੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਅਨੰਦ ਰਹਾਹੀ।
ਅਲੰਕਾਰ ਇਉਂ ਬਹੁਤ ਸੁਣਾਵੈ। ਭੇਦ ਮਿਟਾਵਨ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟਾਵੈ।੨੨੩।
[੩੮]ਵਿਸ਼ੇ ਸੁਖ ਕਟੋਰੇ ਜਲ ਨਿਆਈ। ਡੁਲੈਂ ਜੂਠਾ ਹੋਇ ਸੋਊ ਜਾਈ।
ਤਪੈ ਧੂਪ ਤੇ ਐਸੇ ਜਾਨੋ। ਬਿਨ ਹੱਥਾਂ ਨਹਿ ਪੀਵਨ ਠਾਨੋ ॥੨੨੪॥
ਵਿਸ਼ੇ ਸੰਗ ਤਨ ਜੂਠਾ ਹੋਈ। ਸਪਰਸ਼ ਮਾਤ੍ਰ ਸੁਖ ਤੁੱਛ ਲਖੋਈ।

ਡੂਲੈਂ ਜਿਉਂ ਨਾਸੈ ਸੋ ਸਰੀਰਾ। ਕੈ ਪਦਾਰਥ ਵਿਛੜੇ ਪੀਰਾ ॥੨੨੫।
ਤਪੈ ਰਿਦਾ ਸੰਗ ਬਿਰਹੋਂ ਧੂਪਾ। ਬਿਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਨਹਿ ਮਿਲੈ ਦੁਖ ਰੂਪਾ।
ਇਉਂ ਦੁਖਦਾਇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਪਛਾਨੋ।ਤਿਆਗੋ ਰਿਦੇ ਸਦਾ ਹੀ ਜਾਨੋ ।੨੨੬।
ਜਿਉਂ ਜਬ ਦੀਵਾ ਬੂਝੈ ਭਾਈ। ਤੇਲ ਸੜੈ ਬਾਤੀ ਜਲ ਜਾਈ।
ਕਾਲਖ ਦੀਵੇ ਮੁਖ ਰਹਿ ਲਾਗੀ।ਤੈਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਲਖਹੁ ਬਡ ਠਾਗੀ ।੨੨੭।
ਰਬਧ ਤੇਲ ਜਬ ਸਾੜੈ ਕਾਲਾ। ਬਾਤੀ ਪ੍ਰਾਣ ਨਸੈ ਦਰਹਾਲਾ।
ਦੀਵਾ ਜੀਵ ਇਸ ਕਾਲਖ ਪਾਪਾ। ਲਾਗੀ ਰਹੈ ਸਦਾ ਸੰਤਾਪਾ।੨੨੮।
ਭਜਨ ਸੁਖ ਹੈ ਨਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹਾ। ਨਹਿ ਜੂਠੀ ਨਹਿ ਤੱਤੀ ਆਹਾ।
ਬਿਨ ਹੱਥਾਂ ਭੀ ਚੀਘੀ ਲਾਈ। ਪੀਵੈ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਆਈ ॥੨੨੯॥
ਸਿਮਰਨ ਸੁਖ ਹੋਇ ਮਨੰ ਪਵਿੱਤਾ। ਵਿਸ਼ੇ ਵਾਸ਼ਨਾ ਨਸੈ ਦੁਚਿੱਤਾ।
ਤੱਤਾ ਮਨ ਨਹਿ ਹੋਇ ਕਦਾਈ। ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਾਸੈ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਈ।੨੩੦।
ਜੇ ਚਿਰ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਜਲ ਆਵੈ। ਬਰਖਾ ਕੈ ਸੋਮੇ ਨ ਰਹਾਵੈ।
ਫਿਰ ਤੌ ਨਦੀ ਸੂਕੈ ਪ੍ਰਵਾਹਾ। ਜੋ ਦੁਖ ਨਾਸ ਕਹੈ ਜਗ ਮਾਹਾ ॥੨੩੧॥
ਤੈਸੇ ਜੇ ਸਿਮਰਨ ਨਹਿ ਕਰੈ। ਪਾਇ ਸਮਾਂ ਕੁਸੰਗਤਿ ਹਿਤ ਧਰੈ।
ਬਰਖਾ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਨਹਿ ਜੋਈ। ਸੋਮਾ ਰਿਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹਿ ਹੋਈ ।੨੩੨।
ਤਬ ਸਿਮਰਨ ਨਦਿ ਸੂਕੈ ਤਾਂਕੀ। ਭਗਤ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਜੋ ਹੋਇ ਆਕੀ।
ਧ੍ਰਿਗ ਜੀਵਨਾ ਬਿਨ ਹਰਿ ਨਾਮਾ।ਦੂਖ ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਫਿਰ ਆਮਾ।੨੩੩।
ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦ ਹੈ ਸਮੁੰਦਰ ਸਮਾਨਾ। ਨਹਿ ਸੂਕੈ ਨਹਿ ਆਵੈ ਜਾਨਾ।
ਰਤਨ ਖਾਣ ਅਨ ਗਿਨਤ ਮਝਾਰੀ। ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਬੇਅੰਤ ਅਪਾਰੀ ॥
ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਬਿਆਪਕ ਸਾਰੇ। ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਆਚੱਲ ਅਪਾਰੇ।
ਹਰਿ ਰਸ ਮੇਂ ਨਹਿ ਆਵਨ ਜਾਈ। ਰਤਨ ਗਿਆਨ ਆਨੰਦ ਸਦਾਈ॥
ਨਿਰਹੱਲ ਅਫੁਰ ਹੈ ਸਦਾ ਅਪਾਰਾ। ਗੰਭੀਰ ਅਕ੍ਰਿਯਾ ਰਹੈ ਪਿਆਰਾ।
ਮਾਯਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਅੰਤ ਨ ਆਵੈ। ਮਿਲੈ ਫੇਰ ਨਹਿ ਨਿਕਲਿਆ ਜਾਵੈ।੨੩੪।
ਬ੍ਰਹਮੈ ਬ੍ਰਹਮ ਮਿਲ ਹੋਇ ਅਨੰਤਾ। ਭਿੰਨ ਕੋਇ ਕਰ ਸਕੈ ਨ ਜੰਤਾ।

ਮਿਲੈ ਅਚਰਜ ਮੇਂ ਅਚਰਜ ਹੋਈ।ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਅਕੱਥ ਹੈ ਸੋਈ।੨੩੭।
[39] ਸੁਧ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਭੂਮ ਸਮਾਨਾ। ਈਸ਼ਰ ਬੀਜ ਸਮਾਨ ਪਛਾਨਾ।
ਹਿਰਨਗਰਭ ਹੈ ਅੰਕੁਰ ਜਾਂਕਾ।ਬੈਰਾਟ ਮੂਲ ਸਮ ਜਾਨੋ ਤਾਂਕਾ ।੨੩੮।
ਸਾਖਾ ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਤੁਛਿ ਸੁਥਾਈ। ਤਾਮਸੀ ਕਾਠ ਕਠੋਰ ਬੁਲਾਈ।
ਰਜੁ ਗੁਣ ਪਤ੍ਰੇ ਸੰਘਣੀ ਛਾਯਾ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਭੋਗ ਜੋ ਮਾਯਾ ॥੨੩੯॥
ਸਤਿ ਗੁਣ ਜਾਣੋ ਫੂਲ ਸਮਾਨੰ। ਭਗਤ ਸੁਗੰਧ ਮਹਿਕੰਤ ਮਹਾਨੰ।
ਬ੍ਰਹਮਾ ਪਤ੍ਰੇ ਰਜੋ ਮੇਂ ਰੂਪਾ। ਬਿਸ਼ਨ ਡਾਰੀਆਂ ਰਸ ਸਤੋ ਭੂਪਾ ।੨੪੦।
ਸ਼ਿਵ ਸਮਾਧ ਮੇਂ ਤਿਆਗੀ ਮਾਯਾ। ਫੂਲ ਸਮਾਨ ਭਗਤ ਸੁਖ ਪਾਯਾ।
ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੰਘਣੀ ਛਾਉਂ ਪਛਾਨੋ।ਕਰਮ ਪਤ੍ਰੇ ਉਪਾਸ਼ਨ ਫੂਲ ਆਨੋ।੨੪੧।
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਫਲ ਹੈ ਲਾਗਾ। ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਪੱਕਾ ਵਡਭਾਗਾ।
ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦ ਰਸ ਤਿਸਨੋ ਆਯਾ।ਬੀਜ ਰੂਪ ਈਸ਼ਰ ਤਹਿ ਪਾਯਾ।੨੪੨।
[40] ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸੋ ਤਾਰੈ। ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੀ ਕਰ ਆਕਾਰੈ।
ਅਨੁਭਵ ਵਾਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਮੁਖ ਹੈ।ਕੇਸ ਅਕਲਪਤ ਪਦ ਕਾ ਸੁਖ ਹੈ।੨੪੩।
ਭਗਤੀ ਦਸਤਾਰ ਸੋ ਨੀਕ ਸੁਹਾਈ। ਕਲਗੀ ਮਨ ਅਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਉਪਾਈ।
ਚਮਕ ਅਪਾਰ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਆਵੈ। ਮਣੀਆਂ ਮਨ ਉਜਲ ਹੋਇ ਜਾਵੈ ॥
ਮਸਤਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਜੋ ਬਾਣੀ। ਸੀਸ ਅਭੇਦ ਵਚਨ ਰਸ ਮਾਣੀ।
ਭ੍ਰਵੱਟੇ ਵਿਰਾਗ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕਾ।ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਤੇ ਰਹਿਓ ਬਿਲੋਕਾ।੨੪੫।
ਨੇਤ੍ਰ ਸਹਿਜ ਸਮਾਧ ਲਿਵ ਲਾਗੈ। ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮਨ ਰੁਕ ਹੈ ਰਸ ਜਾਗੈ।
ਸ੍ਰਵਨ ਮੰਨਨ ਵਾਕ ਕੰਨ ਸੋ ਹੈ। ਨਿਧਿਆਸਨ ਨੱਕ ਮਨ ਕੋ ਮੋਹੈ।੨੪੬।
ਮੁਛਾਂ ਸੋਹਿਤ ਤੱਤ ਪਦ ਤ੍ਵੰ ਕੋ। ਗੰਡਸਥਲ ਸਾਖਯਾਤ ਵਚ ਰੂਹ ਕੋ।
ਮੁਖ ਹੈ ਸਤਿਨਾਮ ਕਰਤਾਰਾ।ਦਾਹੜਾ ਭਾਣਾ ਮਨਾਵਨ ਧਾਰਾ॥੨੪੭॥
ਕੰਠ ਹੁਕਮ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰੀਤੀ। ਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਭਗਤੀ ਕੀਤੀ।
ਮੋਢੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਜਪੈ ਜਪਾਵੈ। ਭੁਜਾਂ ਸ਼ਰਣ ਹਰਿ ਗੁਰ ਕੀ ਪਾਵੈ ।੨੪੮।
ਹਸਤ ਦੇਗ ਅਰ ਵਿਦਿਆ ਦਾਤੇ। ਅਠਾਰਾਂ ਸਿਧ ਨਵ ਨਿਧ ਦਿਵਾਤੇ।

ਮੁਕਤੀ ਕੇਵਲ ਦਾਤ ਤੁਮਾਰੀ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਨਾਮ ਸੰਗਾਰੀ ॥੨੪੯॥
ਰਿਦਾ ਆਯੁਤ ਬਿਆਪਕ ਭਾਖੋ। ਪ੍ਰਛਿੰਨ ਤਾ ਕੀ ਛੁਡਾਵਤ ਕਾਂਖੇ।
ਕਟਿ ਹੈ ਉਦਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ। ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਸੁਹੇਲਾ।੨੫੦।
ਚੋਲਾ ਬਿਨਤੀ ਸਦਾ ਕਰੀਜੈ। ਆਪ ਮੇਟ ਕਮਰ ਕਸਨੀ ਥੀਜੈ।
ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਪੂਰਨ ਆਸਾ।ਕਰ ਸੰਕਲਪ ਸ਼ਰਧਾ ਸੁਖ ਰਾਸਾ।੨੫੧।
ਕਛਹਿਰੇ ਧਰਮ ਸ਼ਰਮ ਦੋਇ ਜਾਨੇ। ਕੰਘਾ ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਬਖਾਨੇ।
ਕੜਾ ਕਰੁਣਾ ਸਭ ਤੇ ਕੀਜੈ। ਮਧ ਅਸਥਾਨ ਭਉ ਗੁਰੂ ਰਖੀਜੈ।੨੫੨।
ਪਟ ਪਵਿਤ੍ਰ ਮਨ ਚਿਤ ਹੋਵੈ। ਗੋਡੇ ਨਿਰਭਉ ਜਗ ਤੇ ਜੋਵੈ।
ਪਿੰਵਣੀਆਂ ਸਚ ਗ੍ਰੀਬੀ ਰਾਖੈ। ਚਰਣ ਮਰਣ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾਖੈ ।੨੫੩।
ਦੂਜਾ ਜੀਵਨ ਕੀ ਆਸ ਮਿਟਾਵੈ। ਹਉਮੈ ਮੇਟਨ ਧਿਆਨ ਲਗਾਵੈ।
ਨਾਮ ਜਪੈ ਗੁਰ ਹੁਕਮ ਮਨਾਵੈ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪਾਵੈ ॥੨੫੪॥
ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹੈ ਪੰਚ ਪਿਆਰੇ। ਹਜ਼ੂਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਹਿਣੇ ਵਾਰੇ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕੈ ਗੁਰੂ ਕੋ ਧਾਰੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤਾਰੈ।੨੫੫।
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਅੰਤਰਯਾਮੀ। ਮਨ ਕੀ ਜਾਣ ਉਪਦੇਸ਼ਤ ਸੁਆਮੀ।
ਪ੍ਰਤੱਖ ਗੁਰੂ ਹੈ ਤਾਰਨ ਹਾਰੇ। ਅਖਰ ਰੋਮ ਹੈ ਸਭ ਜਿਸ ਧਾਰੇ।।੨੫੬।।
ਰਾਗ ਅੰਗ ਹੈ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪਾ । ਜੋ ਪੜੈ ਸ਼ੁਧਾ ਬਚਨ ਅਨੂਪਾ।
ਬੋਲਨ ਸਾਥ ਕਮਾਵੈ ਬਾਣੀ। ਸੁਣੈ ਧੁਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਮਾਣੀ ॥੨੫੭॥
ਅਨਹਤਿ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥੰ । ਨਾਸ ਰਹਿਤ ਪਦ ਦਾਤੀ ਪੰਥੰ।
ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਇਕ ਰਸ ਗਾਵੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਵਸਾਵੈ।੨੫੮।
ਪੰਚ ਤੱਤ ਤੇ ਪਰੇ ਜੋ ਪਿਆਰਾ। ਪੰਚ ਕੋਸ਼ ਤੇ ਜਾਨੋ ਨਿਆਰਾ।
ਸੋਊ ਦਸਵਾਂ ਆਪੇ ਦੁਆਰਾ।ਸੂਰਜ ਕੋਟ ਨਹਿ ਸਮ ਉਜਿਆਰਾ।੨੫੯।
ਜੋਤਿ ਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਅਨਭਵ ਰੂਪਾ। ਸਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਤਿ ਚੇਤ ਅਨੂਪਾ।
ਅਨੰਦ ਅਖੰਡ ਹੋਇ ਗੁਰ ਧਿਆਈ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਪ੍ਰਤੱਖ ਤਰਾਈ ।੨੬੦।
ਬਹੁਤ ਅਲੰਕਾਰ ਸੰਤ ਸੁਣਾਵੈ। ਸਾਰੇ ਲਿਖਣੇ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਵੈ।

ਚਾਲੀ ਅਲੰਕਾਰ ਜੋ ਲਿਖ ਦੀਨੇ। ਇਤਨੇ ਤੇ ਜਾਨੋ ਪ੍ਰਬੀਨੇ ॥੨੬੧॥
ਹੋਰ ਜੋ ਲਿਖੇ ਨ ਮੋ ਤੇ ਜਾਈ। ਤੁਛ ਮੱਤ ਮਮ ਖਿਮਾ ਕਰਾਈ।
ਸੰਤ ਅਗਾਧ ਅਪਾਰ ਗੁਣ ਤਾਂ ਕੇ। ਕੋ ਕਵਿ ਵਰਨ ਸਕੈ ਮਤਿ ਥਾਕੇ ॥
ਸਫਲ ਕਰਨ ਬਾਣੀ ਹਿਤ ਭਾਖੋ। ਭਗਤ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਜਾਂਤੇ ਚਾਖੋ।
ਮਨ ਮੇਰਾ ਭੂਖਨ ਸਮ ਹੋਵੈ। ਗ੍ਰੀਬੀ ਘਾੜਤ ਢਲੈ ਸਦੋਵੈ ॥੨੬੩॥
ਹੀਰਾ ਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੜੀਏ। ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਰੁਣਾ ਕਰੀਏ।
ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰ ਸੰਗਤਿ ਦਾਸਾ। ਚਰਨ ਧੂਰ ਤੇ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸਾ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ, ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਮੁਖਾਰ ਬਿੰਦ ਤੇ ਚਾਲੀ ਅਲੰਕਾਰ ਨਾਨਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਰੂਪ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਛਤਾਲੀਸਵਾਂ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਣੰ ॥੪੬॥

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਮੁਰਾਲੇ ਜਾਵਨ, ਇਕੀਵੀ ਕਥਾ, ਇੱਕੀ ਅਰਥ ਸਪਤਾਹਿਕ ੧੦੧ ਪਾਠ

ਦੋਹਿਰਾ—ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਦ ਬੋਹਿਥਾ, ਭਾਣਾ ਮੰਨ ਸਵਾਰਿ।
ਭੈ ਸੰਸਾਰ ਜਲ ਸਾਗਰੰ, ਕਰ ਹੈ ਮੋ ਕੋ ਪਾਰਿ ॥੧॥

– ਚੌਪਈ –

ਸੰਗਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸਾ । ਬੈਠੀ ਸੇਵੈ ਨਾਮ ਸੁਖ ਰਾਸਾ।
ਸੰਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਸ ਮੇਂ ਰਾਤੇ। ਇਉਂ ਭਿੰਡਰਾਂ ਮੇਂ ਕਰਤ ਬਿਲਾਸੇ ॥੨।
ਦੀਵਾਨ ਹੇਤ ਵਾੜੇ ਪਿੰਡ ਆਏ। ਅਨੰਦ ਸੇਵਾ ਕੋ ਕਰਿਆ ਭਾਏ।
ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਕੀ ਧੁਨੀ ਲਗਾਈ। ਆਏ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਲਧਾਈ ॥੩॥
ਸੇਵਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਉਸਰਾਈ । ਹੋਵਤ ਨੀਕੀ ਸੰਤ ਸਹਾਈ।
ਸਭ ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਪ੍ਰੇਰ ਲਗਾਵੈ। ਚੂਨਾ ਆਪ ਸੰਤ ਪਹੁਚਾਵੈ ॥੪॥
ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਮੇਂ ਸਭ ਉਸਰਾਯਾ। ਛੱਤ ਪਵਾਇ ਡਾਟ ਲਗਵਾਯਾ।

ਗੁਰ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੀ ਯਾਦਗਾਰ।ਤਖਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੇਤਿ ਰਚ ਸਾਰਾ॥
ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਬਿਧਿ ਸੇ ਕਰ ਵਾਯੋ।ਲੰਗਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਵਰਤਾਯੋ।
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੰਪੂਰਨ ਥੀਆ। ਸੇਵਕਾਂ ਕੋ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰੀਆ॥੬॥
ਬਹੁ ਸੁੰਦਰ ਅਸਥਾਨ ਸਵਾਰਾ। ਖੁਲਾ ਦੀਵਾਨ ਲਗੈ ਬਲਿਹਾਰਾ।
ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਸਭ ਸੰਗਤਿ ਤਾਂਈ। ਇਉਂ ਅਪਨੀ ਰਾਇ ਨੀਕੀ ਗਾਈ।੭।
ਲੇ ਪੀਹਤ ਚੂਨਾ ਬਣਵਾਯੋ । ਫੇਰ ਕਰਾਵੈ ਲੇਪੀ ਆਯੋ।
ਸੰਗਤਿ ਚੂਨੇ ਕੀ ਕਰ ਤਿਆਰੀ। ਸੰਤ ਆਏ ਭਿੰਡਰਾਂ ਮੇਂ ਵਾਰੀ॥੮॥
ਮਾਝ ਰਾਗ ਮੇਂ ਸੰਥਾ ਹੋਈ। ਅਸ਼ਟਪਦੀਆਂ ਚਾਲੀ ਲੇਹੁ ਜੋਈ।
ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ ਕਰਾਵੈ ਛੇਤੀ। ਪੜੈ ਸੰਗਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਸਮੇਤੀ॥੯॥
ਅੱਠ ਦਿਨ ਰਹੇ ਭਿੰਡਰਾਂ ਮਾਂਹੀ। ਚਾਲੇ ਬੋਪਾ ਰਾਏ ਮੇਂ ਆਹੀ।
ਠੱਟੇ ਟਿੱਬੇ ਦੁਆਬੇ ਆਏ। ਦਮਦਮਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕੋ ਨਾਂਏ॥੧੦॥
ਮਹੰਤ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਿਤਕਾਰੀ। ਸੰਤ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਉਪਕਾਰੀ।
ਸਜਾਇ ਦੀਵਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਾਯਾ।ਸ਼ਾਂਤਿ ਰਸ ਬਾਬਾ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਮਾਯਾ॥
ਸਿੰਘ ਜਾਣ ਨਹਿ ਵਾਰ ਕਰਾਯਾ। ਤਨ ਤਜ ਸਚਖੰਡ ਕੋ ਸਿਧਾਯਾ।
ਅਜਰ ਜਰਨ ਮੇਂ ਬਲੀ ਬਿਅੰਤਾ। ਧੰਨ ਬਾਬਾ ਜੀ ਗੁਣ ਗੁਣਵੰਤਾ।੧੨।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਸੰਗਤਿ ਤਾਂਈ। ਹਰ ਦਿਨ ਦੋ ਸੈ ਸਿੰਘ ਸਜਾਈ।
ਪੰਚ ਦਿਵਸ ਰਹਿ ਪਾਇ ਬਿਦਾਈ।ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਵਾਲ ਦਰਸ ਕੋ ਪਾਈ॥
ਚੌਰਾਸੀ ਸ਼ਨਾਨ ਜਪ ਕੀਨ ਚੌਰਾਸੀ।ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਕ ਤੇ ਮਿਟੈ ਜਮ ਫਾਸੀ।
ਸੰਨ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਬਾਬੇ ਬੀੜਾ। ਝਬਾਲ ਦਿਦਾਰ ਕਰੇ ਰਸ ਲੀੜਾ।੧੪।
ਸਿਧੇ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਕਰ ਦੀਦਾਰਾ। ਆਏ ਬੋਪਾਰਾਏ ਮੰਝਾਰਾ।
ਜੇਠ ਮਹੀਨਾ ਰਹਿ ਇਕ ਸਾਰਾ। ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਭਲ ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰਾ॥੧੫॥
ਠਕੁਰ ਵਾਲ ਦੀਵਾਨ ਤੇ ਆਏ। ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੇਵ ਕਮਾਏ।
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਯਾ। ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਏਹੁ ਸਦਾ ਰਹਾਯਾ।੧੬।
ਸੰਤਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪ੍ਰਤਾਪਾ । ਭਾਖਿਯੋ ਬਹੁਤ ਮਿਟੈ ਸੰਤਾਪਾ।

ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਭਲਾ ਬਿਠਾਯਾ। ਸੇਵਾ ਹਿਤ ਸੁਣ ਸੰਗਤਿ ਭਾਯਾ॥
ਡਰੋਲੀ ਜਨਮ ਏਸ ਕਾ ਭਾਈ। ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਘਰ ਸੇਵ ਕਮਾਈ।
ਨੰਦ ਚੰਦ ਕੀ ਬੰਸ ਮਝਾਰੀ। ਖਾਨਦਾਨ ਇਸ ਲੇਹੁ ਨਿਹਾਰੀ॥੧੮॥
ਦੀਵਾਨ ਦਸਮ ਗੁਰ ਕਾ ਜੋ ਰਹਾਯਾ। ਬਖਸ਼ਸ਼ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਲੈ ਆਯਾ।
ਬਹੁਤ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਭਾਖੀ। ਸੁਣੈ ਸੰਗਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਚਾਖੀ॥੧੯॥
ਬੋਪਾਰਾਏ ਮੇਂ ਆਣ ਬਿਰਾਜੇ। ਰਾਏ ਕੋਟ ਆਏ ਸੁਖ ਸਾਜੇ।
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਪਿਆਰੇ। ਜਹਾਂ ਸਰੂੰਦ ਖਬਰ ਮੰਗਾਰੇ॥੨੦॥
ਮਾਹੀ ਨੂਰਾ ਪਤਾ ਲਿਆਯਾ। ਗੰਗਾ ਸਾਗਰ ਮੇਂ ਦੂਧ ਚੋਆਯਾ।
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਯਾ। ਜਥਾ ਸੰਤ ਮਘਰ ਸਿੰਘ ਰਹਾਯਾ॥੨੧॥
ਸਕੂਲ ਹੇਤਿ ਸੰਤਾਂ ਧਰ ਭਾਊ। ਅਪੀਲ ਕਰੀ ਤਿਸ ਦਿਨ ਮੇਂ ਆਊ।
ਪਹਿਲੇ ਬਾਬਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਕੀਨੀ।ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਜੋਰ ਲਗੀਨੀ॥
ਥੋੜੇ ਰੁਪਯੇ ਦੀਨੇ ਲੋਕਾਂ। ਭਏ ਮੋਨ ਇਹੁ ਮਾਨੇ ਸੋਕਾ।
ਸੰਤਾਂ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਕਰੋਂ ਅਪੀਲਾ। ਸੁਣੋ ਸੰਗਤੇ ਵਾਕ *ਛਬੀਲਾ।੨੩।
ਗੁਰੂ ਦਸਮ ਕਾ ਥਾਨ ਉਚੇਰਾ। ਵਾਰੋ ਧਨ ਕਿਉਂ ਲਾਈ ਡੇਰਾ।
ਹੁਣ ਤਾਂ ਥੋੜੇ ਹੀ ਤੁਮ ਰਹਿਤੇ। ਦੇਵੋ ਸਭਹੀ ਸਕੂਲ ਹਿਤ ਚਹਿਤੇ।੨੪।
ਝੱਟ ਹੀ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਹੋਇ ਗਿਆ। ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਪਿਖ ਖੁਸ਼ ਬਹੁ ਭਯਾ।
ਰਾਗ ਮਾਲਾ ਨਹਿ ਪੜੀ ਇਨ ਭਾਈ। ਸੰਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਾ ਜੋਸ਼ ਆਈ॥
ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੰਝਾਰੀ। ਪੂਛੈ ਬਾਣੀ ਤਜੀ ਕਿਉਂ ਸਾਰੀ।
ਕਿਆ ਉਤਰ ਦੇਵਹਿ ਤਿਸ ਵਾਰੀ।ਗੁਰੂ ਲਿਖੀ ਹਮ ਨਹੀਂ ਉਚਾਰੀ।੨੬।
ਜੇ ਚਰਚਾ ਕਿਸੇ ਬਾਣੀ ਹੇਤੀ। ਕਰਨੀ ਅਹੈ ਤਾਂ ਬੋਲਹੁ ਛੇਤੀ।
ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਆਦਿ ਗਿਆਨੀ।ਰਹੇ †ਮਸ਼ਟ ਨਹਿ ਬੋਲੇ ਬਾਨੀ।੨੭।
ਸੰਤ ਆਗਿਆ ਕੀਨ ਤਦਾਈ। ਪੜੋ ਰਾਗ ਮਾਲਾ ਪਾਠ ਪੂਰਾਈ।
ਰਾਗ ਮਾਲ ਬਿਨ ਪਾਠ ਅਧੂਰਾ। ਰਾਗ ਮਾਲ ਸੰਗ ਹੋਵੈ ਪੂਰਾ॥੨੮॥

*ਸੁੰਦਰ। †ਚੁਪ, ਅਬੋਲ।

ਤਬ ਪੜਨੇ ਲਾਗੇ ਸੁਣ ਮਾਨੀ। ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਬਹੁਤਾ ਗੁਰ ਬਾਨੀ।
ਅਖਰ ਅਖਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਮਝਾਰੀ। ਸਭ ਗੁਰ ਕਿਰਤ ਭਰੋਸਾ ਭਾਰੀ।੨੯।
ਜੋ ਗੁਰ ਕੀਨ ਸੋ ਭਲਾ ਮਨਾਈ। ਵਧ ਘਟ ਨਹਿ ਕਰ ਏ ਭਾਈ।
ਬਿਖਮ ਬੁਧ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੇਤਾ। ਤਿਆਗੋ ਭਾਵ ਰਾਖੋ ਭੈ ਸਮੇਤਾ ॥੩੦॥
ਫੇਰ ਤਹਾਂ ਤੇ ਰੂੰਮੀ ਆਏ। ਦੀਵਾਨ ਮੇਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀ ਧਾਰਨਾ ਭਾਏ।
ਬਾਹਰ ਧਾਰਨਾ ਰੋਕੀ ਸਾਰੀ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ ਪ੍ਰੇਮ ਸੋ ਧਾਰੀ ॥੩੧॥
ਪੰਡਿਤ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿਕ ਜੇਈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੁਣ ਅਨੰਦ ਧਰੇਈ।
ਸ਼ਾਂਤਿ ਸਮੇਤ ਕਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰਾ। ਬੋਲਣ ਹਾਰ ਦਬੇ ਇਕ ਬਾਰਾ ॥੩੨॥
ਫੇਰ ਭਿੰਡਰੀਂ ਆਏ ਸੰਤਾ। ਕੁਟੀਆ ਪੌਣ ਹਿਤ ਉਦਮ ਵੰਤਾ।
ਜੀਵ ਕੌਰ ਬੀਬੀ ਇੰਦ ਗੜ ਤੇ। ਕਛੁ ਮਾਯਾ ਤਿਨ ਦੀਨੀ ਘਰ ਤੇ।੩੩।
ਕਛੂ ਬਾਰ ਤੇ ਮਾਯਾ ਆਈ। ਜਗਾ ਬੈਠਕ ਸੰਗਤ ਕੀ ਭਾਈ।
ਹਾੜ ਮਹੀਨੇ ਸਰਬ ਉਸਾਰੀ। ਲੇਪੀ ਕੀਨੀ ਭਲੇ ਸਵਾਰੀ ॥੩੪॥
ਗਾਡਰ ਪਾਇ ਫਰਸ਼ ਬਣਵਾਯੋ। ਸੰਗਤਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਹਿਤ ਉਦਮ ਕਰਾਯੋ।
ਐਸਾ ਮਕਾਨ ਸੁੰਦਰ ਬਣਵਾਯਾ। ਅਕਾਲ ਕੁਟੀਆ ਨਾਮ ਰਖਾਯਾ।੩੫।
ਲੰਗਰ ਚਲਾਯਾ ਬਹੁਤ ਅਖੰਡਾ। ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਫੈਲੀ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾ।
ਆਪਨੇ ਹਿਤ ਕੋ ਥਾਂਉਂ ਨ ਸਵਾਰਾ। ਸੰਗਤਿ ਹਿਤ ਕਰਤੇ ਉਪਕਾਰਾ॥
ਲਧਾਈ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਆਏ। ਚੂਨਾ ਤਿਆਰ ਪਿਖ ਕੀਨ ਲਿਪਾਏ।
ਆਪ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਸਦਾ ਰਹਾਏ। ਬਹੁਤੇ ਰਾਜ ਲਾਇ ਸੇਵ ਚਲਾਏ।੩੭॥
ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਮੇਂ ਭਈ ਲਿਪਾਈ। ਸੰਪੂਰਨ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਸਵਾਈ।
ਬਹੁਤ ਇਕੱਠ ਸੰਗਤਿ ਕਾ ਕੀਆ। ਮਿਲੇ ਸਿੰਘ ਬਹੁ ਆਨੰਦ ਥੀਆ॥
ਇਕਾਂਤ ਥਾਂਨ ਝਿੜੀ ਚਹੁ ਪਾਸੇ। ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਕਰੀ ਸੁਖ ਰਾਸੇ।
ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਵਾਯੋ ਤਾ ਹੀ। ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਹੀ।੩੯।
ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੀਨਾ। ਲਧਾਈ ਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਨਾ।
ਸਾਵਣ ਸੰਕ੍ਰਾਂਤ ਸੰਪੂਰਨ ਕੀਆ। ਉੱਨੀ ਸੌ ਛਿਆਸੀ ਸੰਮਤ ਥੀਆ।੪੦।

ਕਲਿਆਨ ਸਰ ਹੈ ਨਾਮ ਅਪਾਰਾ। ਗੁਰ ਛੇਵੇਂ ਕਾ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ।
ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਧੀਰਜ ਦੇ ਪਿਆਰੇ। ਆਏ ਗਿੱਲੀਂ ਪਿੰਡ ਉਦਾਰੇ ॥੪੧॥
ਲਾਇ ਦੀਵਾਨ ਸੰਗਤਾਂ ਤਾਰੀ। ਆਏ ਮੋਗੇ ਸ਼ਹਿਰ ਅਪਾਰੀ।
ਏਕ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਯੋ ਭਾਈ। ਪੈਂਤੀ ਸਿੰਘਾਂ ਸੁਧਾ ਛਕਾਈ ॥੪੨॥
ਮਦੋ ਕੇ ਦੀਵਾਨ ਤੇ ਆਏ। ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਏ।
ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਚੜਿਓ ਅਤਿ ਭਾਰੀ।ਸੰਗਤਿ ਨਿਹਾਲ ਭਈ ਪਿਖ ਸਾਰੀ।
ਮੱਲੇ ਪਿੰਡ ਆਏ ਫਿਰ ਪਿਆਰੇ। ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕਾ ਪ੍ਰਵਾਹੁ ਚਲਾਰੇ।
ਕਰ ਅਪੀਲ ਮਾਯਾ ਕਰਵਾਈ।ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਆਲੀ ਸ਼ਾਨ ਬਣਾਈ।੪੪।
ਦੋਇ ਦਿਨ ਰਹਿ ਕੇ ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰਾ। ਸੱਤ੍ਰ ਸਿੰਘਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਿਵਾਰਾ।
ਏਹੁ ਉਪਕਾਰ ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ। ਕਰਿਆ ਜੀਆਂ ਤਾਂਈ ਨਿਹਾਲਾ।੪੫।
ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਵਣ ਭਿੰਡਰ ਮਝਾਰੀ। ਲਾਇ ਦੀਵਾਨ ਸੰਗਤਿ ਕਾ ਭਾਰੀ।
ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਰਖਾ ਗੁਰ ਆਗੇ। ਵਦੀ ਨੌਮੀ ਕੀਰਤਨ ਲਾਗੇ।੪੬।
ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜਾ। ਧਾਰਿ ਅਵਤਾਰ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜਾ।
ਗੁਰੂ ਪੁਰਬ ਮਨਾਇਆ ਆਈ। ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਭੋਗ ਪਾਈ।੪੭।
ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਦੇਗ ਵਰਤਾਈ। ਲੰਗਰ ਖੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਚਲਾਈ।
ਸਭ ਸੰਗਤਿ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਮਨ ਭਾਏ। ਜੈ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਸਹਾਏ।੪੮।
ਬਾਬੇ ਬਕਾਲੇ ਦੀਵਾਨ ਤੇ ਆਏ। ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੁਣਾਏ।
ਏਹੁ ਕਬਿੱਤ ਦੋਇ ਤਬ ਗਾਏ। ਬਾਜਾ ਵਜਾਇ ਰਸ ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਹਾਏ॥੪੯॥

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀਉ ਵਾਚ॥

ਕਬਿੱਤ—ਬੇਰੀ ਹੇਠ ਬੈਠੇ ਗੁਰੂ ਬੇਰੀ ਭੀ ਨਿਹਾਲ ਹੋਈ, ਰੀਠੇ ਵਲ ਡਿਠਾ ਰੀਠਾ ਮਿਠਾ ਹੋਇ ਜਾਂਵਦਾ। ਅਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਕੜੀਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਨਿਹਾਲ ਹੋਈਆਂ, ਅੰਬ ਤੇ ਅਨਾਰ ਮਰਦਾਨਾ ਤੋੜ ਖਾਂਵਦਾ। ਕਿਕਰਾਂ ਤੋਂ ਝੜਵਾਈਆਂ ਮਠਿਆਈਆਂ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ, ਖਾਰਾ ਜਲ ਚਰਨ ਛੋਹੇ ਮਿਠਾ ਹੋਇ ਭਾਂਵਦਾ। ਪਸੂ ਪੰਛੀ ਰਾਖਸ਼ ਭੀ ਤਾਰੇ

ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ, ਬੰਦਾ ਕਿਉਂ ਨ ਤਰੇ ਜੇਹੜਾ ਗੁਰੂ ਸ਼ਰਨੀ ਆਂਵਦਾ ॥੧॥ ਗੁਰੂ ਦੀ ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਗੁਰੂ ਭੀ ਅਜੇਹਾ ਹੋਵੇ, ਜੈਸੇ ਦਸਮੇਸ਼ ਮਾਤਾ ਗੂਜਰੀ ਦੇ ਲਾਲ ਜੀ। ਵਾਰ ਪ੍ਰਵਾਰ ਚਾਰੇ ਬਚਿਆਂ ਕੁਹਾਇ ਦੇਵੇ, ਦੇਸ਼ ਕੌਮ ਵਾਸਤੇ ਕੁਰਬਾਨ ਬਾਲ ਬਾਲ ਜੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਸੋਮਾ ਹੋਵੇ ਤਪਦਿਆਂ ਨੂੰ ਠਾਰ ਦੇਵੇ, ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਸਹਾਈ ਤੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਢਾਲ ਜੀ। ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਪਹਿਰਾ ਦੇਵੇ ਆਪ ਚੌਕੀਦਾਰ ਹੋਕੇ, ਪਾਪ ਅੱਗ ਵਿਚੋਂ ਲਵੇ ਸਿਖ ਨੂੰ ਨਿਕਾਲ ਜੀ ॥੨॥

– ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ਸਲੋਕ –

ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਗੁਰ, ਗੁਰ ਪੂਰਣ ਨਾਰਾਇਣਹ।
ਗੁਰ ਦਇਆਲ ਸਮਰਥੁ ਗੁਰ, ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣਹ ॥੧॥
ਭਉਜਲ ਬਿਖਮ ਅਸਗਾਹੁ, ਗੁਰੁ ਬੋਹਿਥੈ ਤਾਰਿਅਮੁ।
ਨਾਨਕ ਪੂਰ ਕਰੰਮੁ, ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨੀ ਲਗਿਆ ॥੨॥

– ਚੌਪਈ –

ਮਾਝੇ ਨਿਵਾਸੀ ਸੰਗਤ ਸੁਣੀਏ। ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਇਕ ਜਣੀਏ।
ਕਾਚੇ ਭੇਖੀ ਜਾਣ ਤਿਆਗੋ। ਗੁਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਚਰਨੀ ਲਾਗੋ ॥੫੦॥
ਜਿਵ ਸੋਢੀ ਬੇ ਬਣੇ ਗੁਰ ਬਾਈ। ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਪਰਖ ਕਰਾਈ।
ਸਚਾ ਗੁਰੂ ਸੰਗਤੇ ਥਿਆਯਾ। ਤਿਉਂ ਤੁਮ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕੀ ਸਰਣਾਯਾ।੫੧।
ਰਹੋ ਸਦਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਤੇ। ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਤਿਆਗੋ ਮਨ ਤੇ।
ਮਾਈਆਂ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਹਟਾਵੋ। ਸੰਗਤਿ ਇਨ ਕੀ ਮੂਲ ਨ ਜਾਵੋ।੫੨।
ਜੂਠ ਖੁਲਾਇ ਮੱਤ ਦੇਹਿ ਮਾਰੀ। ਬਿਬਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਏਹੁ ਨਾਰੀ।
ਮਨਮਤ ਕੇ ਭਾਂਜਨ ਏਹੁ ਭਾਰੀ। ਬਿਨ ਆਖੇ ਲੇਵਹੁ ਰਿਦ ਧਾਰੀ।੫੩।
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਏ। ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਚਲ ਆਏ।
ਪੰਚ ਸ੍ਰੋਵਰ ਕਰ ਇਸ਼ਨਾਨਾ। ਸੰਤੋਖ ਸਰ ਨਾਇ ਸੰਤੋਖ ਪਛਾਨਾ।੫੪।
ਬਿਬੇਕ ਸਰ ਜੀ ਤੇ ਪਾਇ ਬਿਬੇਕਾ। ਰਾਮ ਸਰ ਤੇ ਨਾਮ ਰਸ ਏਕਾ।

ਕੌਲ ਸਰ ਤੇ ਰਿਦ ਕਮਲ ਹਰੀ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰ ਅਮਰ ਮ੍ਰਿਤ ਟਰੀ ਹੈ।
ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਿਆਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਵਾਕ ਇਵ ਭਣਿਆਂ ॥
"ਬੈਕੁੰਠ ਨਗਰ ਜਹਾਂ ਸੰਤ ਵਾਸਾ॥ ਚਰਣ ਕਵਲ ਰਿਦ ਮਾਹਿ ਨਿਵਾਸਾ॥"
ਸੂਹੀ ਰਾਗ ਪੰਜਵੇਂ ਗੁਰੁ ਜੀ। ਉਚਰਿਓ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸਾਚੀ ਪਰੁ ਜੀ ॥੫੬॥
ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਭੇਟ ਕਰ ਕੇ ਅਰਦਾਸਾ। ਨਾਮ ਰਸ ਸੁਣਿਆਂ ਪ੍ਰੇਮ ਹੁਲਾਸਾ।
ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੁਖ ਪਾਯਾ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦਰਸਾਯਾ।੫੭।
ਸਭ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਚੜ੍ਹਾਯਾ। ਕਰੇ ਦੀਦਾਰ ਬੈਰਾਗ ਰਸ ਆਯਾ।
ਤਖਤ ਅਕਾਲ ਆਪ ਲੈ ਵਾਕੰ। ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੀੜ ਸੁਨਹਿਰੀ ਤਾਕੰ।੫੮।
"ਜੀਅ ਜੁਗਤਿ ਵਸਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੈ, ਜੋ ਕਹੈ ਸੋ ਕਰਨਾ।
ਭਏ ਪ੍ਰਸੰਨ ਗੋਪਾਲ ਰਾਇ, ਭਉ ਕਿਛੁ ਨਹੀ ਕਰਨਾ॥੧॥"
ਬਿਲਾਵਲੁ ਰਾਗ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਦੀਨਾ। ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਬਾਜਾ ਤਬ ਲੀਨਾ।
ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਆਗੇ ਕੀਰਤਨ ਕੀਆ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਸ ਸਹਿਜੇ ਲੀਆ ॥
ਪੰਜ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਕੀਰਤਨ ਕਰਕੇ। ਸ੍ਰੋਵਰ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਪੰਜ ਵਰ ਕੇ।
ਦਰਸ਼ਨਿ ਡੇਉਢੀ ਸੀਸ ਝੁਕਾਯਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਹੋ ਸਹਾਯਾ।੬੦।
ਘੰਟਾ ਘਰ ਕੀ ਪਉੜੀਆਂ ਚਰੇ। ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਕੋ ਬੰਦਨ ਕਰੇ।
ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਇਕ ਕਬਿੱਤ ਸੋ ਗਾਯੋ। ਸੰਗਤਿ ਪੇਖੇ ਰੂਪ ਸੁਹਾਯੋ ॥੬੧॥

ਕਬਿੱਤ–ਸ਼ਾਹਨ ਕੋ ਸ਼ਾਹਿ ਪਾਤਸ਼ਾਹੁ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ, ਨਿਕਟ ਅਕਾਲ ਬੁੰਗਾ ਸੋਭੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਹੈ। ਝੰਡੇ, ਦੁਖ ਭੰਜਨੀ, ਮਹਲ, ਲੋਹ ਗੜ, ਬੇਰ, ਰਾਮ ਸਰ, ਟਾਹਲੀ, ਥੜਾ ਏਤੇ ਜਮਾਦਾਰ ਹੈ। ਸਾਲ੍ਹੋ ਕੁਤਵਾਲ ਖਰੇ ਖੋਟੇ ਕੀ ਕਰੇ ਸੰਭਾਲ, ਦੰਡ ਦੈ ਛੁਡਾਇ ਦੇਤ ਜਮ ਕੀ ਬਿਗਾਰ ਹੈ। ਐਸੇ ਗੁਰ ਪੁਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋ, ਸੌਪਯੋ ਗੁਰਾਂ ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਅਟੱਲ ਠਾਣੇਦਾਰ ਹੈ ॥੧॥

– ਚੌਪਈ –

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਫਤੇ ਬੁਲਾਈ। ਸੰਗਤਿ ਮੋੜੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਾਈ।

ਸ੍ਰੈ ਅਨਭਵ ਮੇਂ ਸਦਾ ਰਹਾਈ। ਆਏ ਮੁਰਾਲੇ ਭਾਦੋਂ ਸੱਤ ਭਾਈ।੬੨।
ਮਹੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਤਾਈਂ ਮਿਲ ਬੈਸੇ। ਜਾਂ ਕੇ ਗੁਣ ਹੈ ਅਗਮ ਭਨੈ ਸੇ।
ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜਗਤ ਗੁਸਾਂਈ।ਕਸ਼ਮੀਰ ਜਾਂਦੇ ਗੁਜਰਾਤ ਰਹਾਈ।੬੩।
ਦੋ ਮਾਈਆਂ ਆਈਆਂ ਦਰਬਾਰਾ। ਨਾਰੇਲ ਭੇਟ ਰਖ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰਾ।
ਅਸੀਂ ਭੈਣਾਂ ਸਕੀਆਂ ਜਗ ਗੁਰ ਜੀ।ਉਲਾਦ ਨਹੀਂ ਆਪ ਕਾਮਨਾ ਪੁਰ ਜੀ॥
ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮਾਲਕ ਬੋਲੇ। ਉਲਾਦ ਹੋਵੈ ਤੁਹਿ ਘਰੇ ਅਮੋਲੇ।
ਸਤਿਗੁਰ ਗਏ ਵਰ ਦਾਨ ਸੋ ਦੀਏ। ਇਨਕੇ ਧਰਮਾ ਜੀ ਪੁਤ੍ਰ ਥੀਏ।੬੫।
ਤਾਂਕੇ ਬੰਸ ਲੱਖੀ ਸ਼ਾਹ ਭਯੋ। ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਗੁਰ ਕਾ ਸਿੱਖ ਜਯੋ।
ਲੌਬਾਣੇ ਕੌਮ ਬਹੁ ਸਿਖੀ ਧਾਰੀ। ਗੁਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦੇਹਿ ਸਸਕਾਰੀ॥
ਲੌਬਾਣੇ ਕੌਮ ਮੇ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਹੋਆ। ਖੋੜੀ ਦੂੰਨਾ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀ ਜੋਆ।
ਤਾਂਕੇ ਘਰ ਅਰੂੜ ਸਿੰਘ ਜਨਮਾ। ਸਪੁਤ੍ਰ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਧੰਨਮਾ।੬੭।
ਪੰਦ੍ਰਾਂ ਸਾਲ ਆਯੂ ਕੇ ਮਾਹੀਂ। ਸੰਤ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੀ ਸਰਨਾਹੀਂ।
ਸੇਵਾ ਮੁਰਾਲੇ ਬਹੁਤੀ ਕੀਨੀ। ਮਹੰਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲੀਨੀ॥੬੮॥
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁੰਦਰ ਬਣਵਾਯਾ। ਸੰਗ ਮਰਮਰ ਅਧਿਕ ਲਗਾਯਾ।
ਕੁਟੀਆਂ ਸੁੰਦਰ ਪਾਈ ਮੁਰਾਲੇ। ਲੰਗਰ ਸੁੰਦਰ ਚਲੈ ਖੁਆਲੇ॥੬੯॥
ਕੀਰਤਨ ਦੋਵੇਂ ਵੇਲੇ ਕਰ ਹੀ। ਨਿੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਕਰਾਇ ਵਰ ਤਰ ਹੀ।
ਸੋਹਣਾ ਸਨਗਧ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਜੋਈ। ਦਾਲ ਭਾਜੀਆਂ ਦੋਇ ਸਦ ਹੋਈ।੭੦।
ਸੱਤਰ ਅੱਸੀ ਸਾਧੂ ਰਹਿਈ। ਭੋਜਨ ਨਿੱਤ ਬਸਤ੍ਰ ਭੀ ਦਹਿਈ।
ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਕੀ ਰਹਿਣੀ ਵਾਲੇ। ਬਾਬੇ ਬਕਾਲੇ ਬੁੰਗੇ ਇਨ ਪਾਲੇ।੭੧।
ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣੇ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ। ਪਾਯਾ ਲੰਗਰ ਦੇਤੇ ਖੁਵਾਰਾ।
ਟਾਂਡੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਪਵਾਯਾ। ਮਿਡਲ ਖਾਰੀਆਂ ਵੀਚ ਸੁਹਾਯਾ॥੭੨॥
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮਿੰਬਰ ਹੋਏ। ਵਿਦਿਆ ਲੌਬਾਣੇ ਕੌਮ ਹਿਤ ਜੋਏ।
ਸ਼ਾਂਤਿ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਜਿਸ ਦਾਸੀ। ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਰਿਦੇ ਉਦਾਸੀ।੭੩।
ਸਿਮਰਨ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨੰ। ਸਦਾ ਨਿਭਾਵੈ ਗੁਰ ਕੇ ਧਿਆਨੰ।

ਐਸੇ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਭਾਈ। ਗਿੜ ਬੜੀ ਮੇਂ ਸੰਪ੍ਰਦਾ ਮਿਲਾਈ॥੭੪॥
ਪੰਡਿਤ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਾਨੋ। ਤਿਨ ਤੇ ਸਿੰਘ ਹਮੀਰ ਪਹਿਚਾਨੋ।
ਸੋ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਰਹੇ ਦੁਮਾਲੇ। ਸੰਤ ਹਮੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੁਧ ਵਾਲੇ।੭੫।
ਐਸੇ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰੇ। ਮਿਲੇ ਸੰਤ ਜੀ ਆਨੰਦ ਧਾਰੇ।
ਫਿਰ ਸੰਤ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੈ ਆਏ। ਜਾਂਕਾ ਇਉਂ ਜੀਵਨ ਬਿਦਤਾਏ॥
ਦੁਆਬੇ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਦੱਖਣ ਪਾਸੇ।ਗਿੱਦੜ ਵਿੰਡੀ ਇਕ ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੇ।
ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਪਿਤ ਤੇ ਜਨਮਾਏ। ਮਾਤਾ ਦੇਵਾਂ ਜੀ ਕੇ ਉਪਜਾਏ।੭੭।
ਉੱਨੀ ਸੌ ਇਕੱਤੀ ਮਾਹੀ। ਵੀਰਵਾਰ ਸੱਤ ਮੱਘਰ ਆਹੀ।
ਪਹਿਰ ਦਿਨ ਚੜੇ ਜਨਮੇ ਸੋਈ। ਬਾਲਕ ਮਾਤਾ ਪਿਤ ਗੁਜਰੋਈ।੭੮।
ਨਾਨਕੇ ਘਰ ਠੱਟੇ ਮਹਿ ਪਾਲੇ। ਪੰਜ ਸਾਲ ਨੌਕਰੀ ਪੁਲਸ ਕਰਾਲੇ।
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਰਹੇ ਤਦਾਈ। ਫਿਰ ਨਾਨਕੀਂ ਰਹੇ ਸੋ ਆਈ॥੭੯॥
ਨੌਕਰੀ ਛਡ ਮਨ ਵੈਰਾਗ ਉਪੰਨਾ। ਠੱਟੇ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਧੰਨਾ।
ਤਹਿ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਸੋ ਕੀਆ। ਲੰਗਰ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਹਿਤ ਦੀਆ।੮੦।
ਹੱਥੀਂ ਆਵੇ ਆਪ ਪਕਾਏ। ਖੂਹ ਲਾਇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਏ।
ਇਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਊਠਣੀ ਸੰਗਾ। ਆਟਾ ਪੀਂਹਦੇ ਸਾਧੂ ਉਮੰਗਾ।੮੧।
ਨੰਬਰਦਾਰ ਨੇ ਊਠਣੀ ਮੰਗੀ। ਵਾਂਢੇ ਜਾਣ ਕੋ ਦੇਵੋ ਚੰਗੀ।
ਸਾਧ ਕਿਹਾ ਨਹਿ ਦੇਵਣ ਯੋਗਾ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕੀ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਲੋਗਾ।੮੨।
ਨੰਬਰ ਦਾਰ ਕਰ ਕ੍ਰੋਧ ਘਨੇਰਾ। ਸਾਧੂ ਕੇ ਦੋ ਜੜੀ ਚਪੇਰਾ।
ਰੋਵਤ ਸਾਧੂ ਡੇਰੇ ਆਯਾ। ਸੰਤ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਸੁਣ ਕਰ ਦਾਯਾ॥੮੩॥
ਬਾਬੇ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਪਾਸ ਉਚਾਰਾ। ਹੰਕਾਰੀ ਪੈਂਚ ਸਾਧ ਅਜ ਮਾਰਾ।
ਜਾਂ ਪੂਛੇ ਤਾਂਕੋ ਬੁਲਵਾਈ। ਨਹਿ ਮੋ ਕੋ ਦਿਹੁ ਆਗਿਆ ਭਾਈ॥੮੪॥
ਮੈਂ ਦੇਖੋਂ ਪੈਂਚ ਕਾ ਜੋਰ ਜੋ ਭਾਰੀ। ਸਾਧੂ ਕੇ ਜਿਨ ਚਪੇੜਾਂ ਮਾਰੀ।
ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਸੁਣ ਚੁਪ ਰਹਾਏ। ਸੰਤ ਨ ਨਿਰਾਦਰੀ ਸਾਧ ਝਲਾਏ।੮੫।
ਚਾਰ ਦਿਨ ਚੌਬਾਰੇ ਮੇਂ ਬਾਸੇ। ਅੰਨ ਪਾਣੀ ਨਹਿ ਬੋਲ ਕਰਾਸੇ।

ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ ਉਪਰਾਮ ਅਨੰਤਾ। ਮੁਰਾਲੇ ਸੰਤ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬੁਧਵੰਤਾ॥
ਆਣ ਪਏ ਸੰਗਤਿ ਸਰਨਾਈ। ਧਾਰਨਾ ਧਾਰੀ ਇਨ ਜਿਵ ਗਾਈ।
ਸਿਮਰਨ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਰਸ ਭੀਨੇ। ਪ੍ਰਉਪਕਾਰ ਬਹੁਤ ਸੰਤ ਕੀਨੇ॥੮੭॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਸ ਦਿਨੇ ਧਿਆਵੈ। ਪੜ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਅਰਥਾਂ ਭਲਿ ਆਵੈ।
ਸ਼ੁਧ ਪਾਠ ਕੇ ਸੰਗ ਪ੍ਰੀਤੀ। ਬਾਣੀ ਪੜੈ ਸਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤੀ॥੮੮॥
ਰਹਿਤ ਰਾਖੈ ਸਦ ਪੰਚ ਕਕਾਰਾ। ਜਤੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸੰਜਮੁ ਭਾਰਾ।
ਇਕ ਵਜੇ ਰਾਤੀਂ ਸਦ ਜਾਗੈ।ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਸਿਮਰਨ ਰਸ ਪਾਗੈ।੮੯।
ਗੁਜਰਾਤ ਚੋਪਾਲੇ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ। ਪਾਯਾ ਆਲੀ ਸ਼ਾਨ ਅਪਾਰਾ।
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਗੁਰ ਕੇ ਬਾਗੈਂ। ਪੰਦਰਾਂ ਸੌ ਕਾ ਸੰਗਿ ਮਰ ਲਾਗੈਂ।੯੦।
ਖੁਲਾ ਬੂਹਾ ਸੰਤ ਕਰਾਯਾ। ਲੰਗਰ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਕੇ ਜਾਯਾ।
ਪਰਉਪਕਾਰ ਸਦਾ ਹੀ ਕਰਹੀ। ਮਾਯਾ ਬਹੁਤ ਭੇਟ ਤਿਨ ਚਰਿਹੀ।੯੧।
ਮੁਰਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸੇਵਾ ਕਰਵਾਈ। ਕਈ ਭੰਡਾਰੇ ਸਾਲ ਕਰਾਈ।
ਤੇਰਾਂ ਵਾਰ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਾਏ। ਇਕੋਤ੍ਰ ਸੌ ਤੇਰਾਂ ਅਖੰਡ ਸੁਣਾਏ।੯੨।
ਤੇਰਾਂ ਸੌ ਤੇਰਾਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠੰ। ਪੂਜਾ ਦੇ ਪਾਠੀਆਂ ਬਹੁ ਠਾਠੰ।
ਸਿਮਰਨ ਇਕ ਖਿਨ ਨਹੀ ਭੁਲਾਵੈ।ਗੁਜਰਾਤ ਜ਼ਿਲਾ ਜਿਹ ਸਭੇ ਮਨਾਵੈ॥
ਗਰੀਬੀ ਬਹੁਤ ਜਾਕੇ ਮਨ ਮਾਹੀ। ਸੰਗਤਿ ਕੇ ਭਾਂਡੇ ਮੰਜਵਾਹੀ।
ਮਿਲ ਸੰਤ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਐਸੇ ਮੀਤਾ।ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਸੁਭਾਇ ਸਭ ਮੇਂ ਹਿਤ ਕੀਤਾ।
ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਸੰਤਾਂ ਕੋ ਸਿਰ ਨਾਈ। ਆਸਨ ਕੀਨੇ ਕੋਠੀ ਆਈ।
ਇਕ ਰਸ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਧੁਨ ਲਾਈ। ਸਭ ਸੰਗਤਿ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਭਾਈ।੯੫।
ਬਹੁਤ ਸੰਗਤਾਂ ਇਕੱਤਰ ਹੋਈ। ਜੋੜ ਮੇਲ ਭਾਦੋ ਪੰਦਰਾਂ ਜੋਈ।
ਆਸਾ ਵਾਰ ਭੋਗ ਜਬ ਪਾਯੋ। ਵਖਿਆਨ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਤਬੈ ਕਰਾਯੋ।੯੬।

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਾਖੁ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ॥ ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਨੁ ਸਭ ਗੁਨ ਤੇਰੇ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਪੰਚ ਬਿਖਾਦੀ ਏਕੁ ਗਰੀਬਾ, ਰਾਖਹੁ ਰਾਖਨ ਹਾਰੇ॥

ਖੇਦੁ ਕਰਹਿ ਅਰੁ ਬਹੁਤੁ ਸੰਤਾਵਹਿ, ਆਇਓ ਸਰਨਿ ਤੁਹਾਰੇ ॥੧॥
ਕਰਿ ਕਰਿ ਹਾਰਿਓ ਅਨਿਕ ਬਹੁ ਭਾਤੀ, ਛੋਡਹਿ ਕਤਹੂੰ ਨਾਹੀ॥
ਏਕ ਬਾਤ ਸੁਨਿ ਤਾਕੀ ਓਟਾ, ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮਿਟਿ ਜਾਹੀ ॥੨॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਮੋਹਿ, ਤਿਨ ਤੇ ਧੀਰਜੁ ਪਾਇਆ ॥
ਸੰਤੀ ਮੰਤੁ ਦੀਓ ਮੋਹਿ ਨਿਰਭਉ, ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇਆ ॥੩॥
ਜੀਤਿ ਲਏ ਓਇ ਮਹਾ ਬਿਖਾਦੀ, ਸਹਜ ਸੁਹੇਲੀ ਬਾਣੀ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮਨ ਭਇਆ ਪਰਗਾਸਾ, ਪਾਇਆ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਣੀ॥੪॥

– ਚੌਪਈ –

ਕੀਰਤਨ ਵਾਜੇ ਨਾਲਿ ਉਚਾਰਾ। ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਣ ਸਭ ਗੁਣ ਕਰਤਾਰਾ।
ਸੰਗਤਿ ਸੰਗ ਭਾਉ ਟਿਕ ਗਈ। ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ।੯੭।
ਵੈਰਾਗ ਮਈ ਬਹੁ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ। ਪੜੇ ਕਬਿੱਤ ਏਹੁ ਬਾਜੇ ਸੰਗਾਰੇ।
ਮੀਠੀ ਧੁਨ ਸੋ ਨਿਕਸੇ ਸੁੰਦਰ। ਜਨ ਵੈਰਾਗ ਤਨੁ ਗੁਣ ਕੋ ਮੰਦਰ।੯੮।

ਕਬਿੱਤ–ਬਣੇ ਰਹੇ ਬਟਨੇ ਬਣਾਏ ਰਹੇ ਜ਼ੇਵਰ ਸਭ, ਅਤਰ ਫੁਲੇਲਨ ਕੀ ਸ਼ੀਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਰਹੀ। ਤਣੀ ਰਹੀ ਚਾਂਦਨੀ ਸੁਹਾਇ ਰਹੀ ਸੇਜ ਫੂਲ, ਮਖਮਲ ਕੇ ਤਕੀਅਨ ਕੀ ਪੰਗਤੀ ਧਰੀ ਰਹੀ। ਆਇਓ ਜਬ ਕਾਲ ਤਬ ਚਲਤ ਭਯੋ ਨਗਨ ਪਾਇ, ਨਾਹੁ ਨਾਹਿ ਕਰਤ ਪਾਸ ਸੁੰਦਰੀ ਖਰੀ ਰਹੀ। ਧੂਰ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਗਿਓ ਚੂਰ ਹੋਇ ਮਸਾਨ ਖੇਤ, ਖੇਲ ਗਿਓ ਖੇਲੀ ਖੇਲ ਖੋਪਰੀ ਪਰੀ ਰਹੀ ॥੯੯॥ ਲਗੇ ਰਹੇ ਮੇਜ਼ ਸਭਾ ਸਜੀ ਥੀ ਮੁਨੀਮਨਿ ਕੀ, ਕਾਗਦ ਕਰਦ ਕੈਂਚੀ ਕਲਮ ਘਰੀ ਰਹੀ। ਡਸੀ ਰਹੀ ਕੁਰਸੀ ਔ ਬੁਰਸੀ ਕਿਤਾਬ ਨੀਤ, ਪਾਨ ਦਾਨ ਪੀਕ ਦਾਨ ਚਿਰਮਚੀ ਧਰੀ ਰਹੀ। ਖਰੇ ਰਹੇ ਚੋਬਦਾਰ ਚੌਂਕ ਸੋਂ ਦੁਆਰਨ ਮੇਂ, ਸੋਨੇ ਸੇ ਲਪੇਟੀ ਹਾਥ ਚੋਬਨ ਫਰੀ ਰਹੀ। ਪੇਸ਼ੀ ਮਾਹਿ ਪੇਸ਼ੀ ਰਹੀ ਮਿਸਲ ਹਜ਼ਾਰ ਯਾਰ, ਖੇਲ ਗਿਓ ਖੇਲੀ ਖੇਲ ਖੋਪਰੀ ਪਰੀ ਰਹੀ ॥੧੦੦॥ ਬਣੇ ਰਹੇ ਤ੍ਰੀਫਲ ਫਲਾਸਫਾ ਮੌਜੂਨ ਕੰਦ, ਕਰਸ

ਖਮੀਰੇ ਔ ਜਕੂਤੀਆਂ ਬਰੀ ਰਹੀ। ਲਿਖੇ ਰਹੇ ਨੁਸਖੇ ਕਿਤਾਬਨ ਕੇ
ਸੋਚ ਸੋਚ, ਅਰਕ ਤਜ਼ਾਬ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਬਾਸੀਆ ਚੜੀ ਰਹੀ। ਧਰੇ ਰਹੇ ਸੰਪਟ
ਕੇ ਗੋਲਟੇ ਹਜ਼ਾਰ ਹਜ਼ਾਰ, ਔਖਦ ਕੁਸ਼ਾਦੇ ਔ ਦੁਸ਼ਾਂਦੇ ਧਾਂਤ ਮਰੀ ਰਹੀ।
ਫੜੀ ਰਹੀ ਬੀਣੀ ਹਥ ਨਬਜ਼ ਕੇ ਦਿਖਾਨ ਕਾਜ, ਖੇਲ ਗਿਓ ਖੇਲੀ
ਖੇਲ ਖੋਪਰੀ ਪਰੀ ਰਹੀ ॥੧੦੧॥ ਮਦ ਸੋਂ ਮਤੰਗ ਮਾਤੇ ਝੂਲ ਤੇ
ਦਿਵਾਰ ਰਹੇ, ਝਾਲੀ ਜ਼ਰ ਤਾਲੀ ਔ ਅਵਾਰੀਆ ਖਰੀ ਰਹੀ। ਪੌਨ
ਬੇਗ ਘੋੜਨ ਕੇ ਸਜੇ ਰਹੇ ਸੋਇੰਨ ਸਾਜ, ਮੁਖ ਮੇਂ ਲਗਾਮ ਤੰਗ ਜੀਨ ਸੇ
ਜਰੀ ਰਹੀ। ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਸੁੰਦਰ ਸਪੂਤ ਰਥ ਰਾਜਨ ਕੇ, ਪਹਰੇ ਸੰਜੋਏ
ਗਜ ਗਾਹਨ ਬਰੀ ਰਹੀ। ਖਰੀ ਰਹੀ ਫੌਜ ਹੇਤ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸਨੱਧ ਬੱਧ,
ਖੇਲ ਗਿਓ ਖੇਲੀ ਖੇਲ ਖੋਪਰੀ ਪਰੀ ਰਹੀ ॥੧੦੨॥ ਲਾਖ
ਲਾਖ ਮੋਹਰ ਕੀ ਏਕ ਏਕ ਘੜੀ ਜਾਤਿ, ਕਉਡੀ ਵਟੇ ਮੂੜ ਲਾਈ ਨਹੀਂ
ਪਛਤਾਤ ਹੈ। ਲਾਖ ਲਾਖ ਲਾਲ ਹੀ ਕੋ ਏਕ ਏਕ ਸਾਸ ਬੀਤ, ਨਾਮ
ਬਿਨਾਂ ਖੋਇ ਕਰ ਰੋਵੈ ਦਿਨ ਰਾਤ ਹੈ। ਲਾਖ ਲਾਖ ਰਤਨ ਕੇ ਆਠ
ਪਹਰ ਐਵੇਂ ਜਾਇ, ਏਕ ਏਕ ਦਿਨ ਦੁਰਲਭ ਕਿਉਂ ਗਵਾਤਿ ਹੈ।
ਲਾਖ ਲਾਖ ਰਾਜ ਵੱਟੇ ਮਿਲੇ ਨਹਿ ਏਕ ਸਾਹਿ, ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮ ਬਿਨੁ
ਆਵਤ ਹੀ ਜਾਤ ਹੈ ॥੧੦੩॥

— ਚੌਪਈ —

ਸੰਗਤਿ ਜੀ ਸੁਨੀਏ ਵਖਿਯਾਨਾ। ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਰਾਖੋ ਸੰਗਾਨਾ।
ਚਾਰੇ ਕੁਰਹਿਤਾਂ ਤੋਂ ਸਦ ਬਾਚੋ। ਨਿਤ ਨੇਮ ਮੇਂ ਪੱਕੇ ਰਾਚੋ ॥੧੦੪॥
ਧਰਮ ਕਮਾਈ ਸਦਿ ਹੀ ਕੀਜੈ। ਦਸਵੰਧ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਦੀਜੈ।
ਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਪੋ ਸਦਾਈ। ਦੁਖ ਗਰੀਬਾਂ ਕੋ ਨਹਿ ਪੁਚਾਈ ॥੧੦੫॥
ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਤੋਂ ਨਹਿ ਡਰੋ ਕਦਾਈ। ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਧਾਰੀ ਸਭ ਬਣੀਐ ਭਾਈ।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੋ ਕਮਾਵਨ ਕੀਜੈ।ਸ਼ਾਂਤਿ ਰਸ ਅਨੰਦ ਰਿਦੈ ਸੋ ਲੀਜੈ॥੧੦੬॥
ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਪਕੜੀਏ ਸਿੰਘ ਸੁਜਾਨਾ। ਰਖਜਾ ਗਰੀਬਨ ਕਰੋ ਮਹਾਨਾ।

ਬੀਰ ਰਸ ਕੀ ਮੌਜ ਸੋ ਮਾਨੋ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਵਾਕ ਰਿਦੇ ਪਹਿਚਾਨੋ ॥੧੦੭॥

— ਪਾ: ੧੦ ॥ ਸਵੈਯਾ —

ਧੰਨ ਜੀਓ ਤਿਹ ਕੋ ਜਗ ਮੈਂ, ਮੁਖ ਤੇ ਹਰਿ ਚਿੱਤ ਮੇਂ ਜੁਧ ਬਿਚਾਰੈ।
ਦੇਹ ਅਨਿੱਤ ਨ ਨਿੱਤ ਰਹੈ, ਜਸ ਨਾਵ ਚੜੈ ਭਵ ਸਾਗਰ ਤਾਰੈ।
ਧੀਰਜ ਧਾਮ ਬਨਾਇ ਇਹੈ ਤਨ, ਬੁੱਧ ਸੋ ਦੀਪਕ ਜਿਉਂ ਉਜੀਆਰੈ।
ਗਿਆਨਹਿ ਕੀ ਬਢਨੀ ਮਨੋ ਹਾਥ ਲੈ, ਕਾਤਰਤਾ ਕੁਤ ਬਾਰ ਬੁਹਾਰੈ।੧।

— ਸਲੋਕ —

ਗਗਨ ਦਮਾਮਾ ਬਾਜਿਓ, ਪਰਿਓ ਨੀਸਾਨੈ ਘਾਉ ॥
ਖੇਤ ਜੁ ਮਾਂਡਿਓ ਸੂਰਮਾ, ਅਬ ਜੂਝਨ ਕੋ ਦਾਉ ॥੧॥
ਸੂਰਾ ਸੋ ਪਹਿਚਾਨੀਐ, ਜੁ ਲਰੈ ਦੀਨ ਕੇ ਹੇਤ ॥
ਪੁਰਜਾ ਪੁਰਜਾ ਕਟਿ ਮਰੈ, ਕਬਹੂੰ ਨ ਛਾਡੈ ਖੇਤ ॥੨॥

— ਚੌਪਈ —

ਸਚ ਤੇ ਡਟ ਕੇ ਬਣੋ ਬਹਾਦਰ। ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਹਾਦਰ।
ਸਤਿਗੁਰ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਇਨ ਕੀਨੇ। ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਮੈਂ ਗਾਇ ਸੋ ਲੀਨੇ ॥
ਸੰਗਤਿ ਜੀ ਫਿਰ ਆਵਣ ਨਾਹੀ। ਅਖੀਰੀ ਬਿਨਤੀ ਤੁਝ ਕੋ ਪ੍ਰਾਹੀ।
ਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਕਮਾਵੋ।ਆਗੇ ਸੰਗਤਾਂ ਕੋ ਸਦਾ ਗਾਵੋ।੧੦੯।
ਢਿਲੇ ਰਹੋ ਨਾ, ਬਣੋ ਸਿਆਣੇ। ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਿਵ ਹਰਿ ਭਾਣੇ।
ਸਤਿਗੁਰ ਹੁਕਮ ਇਉਂ ਜਾਨਾ ਜਾਈ। ਮੁਰਾਲੇ ਫੇਰ ਨ ਆਵਨ ਭਾਈ॥
ਮਿਲ ਕੇ ਗੁਰ ਘਰ ਸੇਵਾ ਕਰੀਓ। ਨਾਮ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦਾਨ ਨਾ ਛਰੀਓ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਭਾਈ।ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ਬੁਲਾਈ।੧੧੧।
ਸੰਗਤਿ ਕੇ ਕੰਠ ਰੁਕ ਹੈਂ ਗਏ। ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੈਣ ਭਰ ਲਏ।
ਨਿਹਚਾ ਭਯੋ ਨ ਫੇਰ ਸੁ ਆਵੈ। ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਤਨ ਤਜ ਜਾਵੈ॥੧੧੨॥
ਜਹਿ ਜਹਿ ਗਏ ਸਭ ਥਾਂ ਇਉਂ ਭਾਖਾ।ਅੰਤ ਕੇ ਬਚਨ ਕਹੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਰਾਖਾ।
ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਸਮਾਪਤ ਕੀਆ।ਲੰਗਰ ਅਤੁਟ ਵਰਤਿਓ ਸੁਖ ਲੀਆ।੧੧੩।

ਸੰਤ ਪੁਰ ਤੀਨ ਦਿਵਸ ਰਹਿ ਸੁਆਮੀ। ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ।
ਸਭ ਸੰਗਤਿ ਤੇ ਪਾਇ ਬਿਦਾਈ। ਸੰਤ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋ ਸਿਰ ਨਾਈ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਆਏ ਭਿੰਡਰਾਂ ਮਾਹੀ। ਰਹੇ ਕਛੁਕ ਦਿਨ ਰਿਦੇ ਅਚਾਹੀ।
ਸੰਥਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਕੀ ਹੋਤੀ। ਮਾਝ ਵਾਰ ਮੇ ਕਥਾ ਉਦੋਤੀ। ੧੧੫।
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਥਾ ਕਰਾਈ। ਅਨੰਦ ਸਾਥਿ ਪੜਤੇ ਸਿੰਘ ਭਾਈ।
ਇੱਕੀ ਅਰਥ ਕਰਾਇ ਸੋ ਦੀਨੇ। ਬਾਈਵਾਂ ਅਨੁਭਵ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟੀਨੇ। ੧੧੬।

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ॥ ਸਲੋਕ ਮ: ੨ ॥

ਅਖੀ ਬਾਝਹੁ ਵੇਖਣਾ, ਵਿਣੁ ਕੰਨਾ ਸੁਨਣਾ॥
ਪੈਰਾ ਬਾਝਹੁ ਚਲਣਾ, ਵਿਣੁ ਹਥਾ ਕਰਣਾ॥
ਜੀਭੈ ਬਾਝਹੁ ਬੋਲਣਾ, ਇਉ ਜੀਵਤ ਮਰਣਾ॥
ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣਿ ਕੈ, ਤਉ ਖਸਮੈ ਮਿਲਣਾ॥੧॥

ਪ੍ਰਮਾਰਥ ੨੨–ਅਖੀ ਬਾਝਹੁ ਵੇਖਣਾ

ਸ੍ਰੀ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਤਾਂਈਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੈਸਨ। ਇਕ ਸਿੱਖ ਨੇ ਆਣ ਕੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੇ ਕਰੁਣਾ ਸਿੰਧ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ! ਏਸ ਜੀਵ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਕੈਸੇ ਮੇਲ ਹੋਵੇ ਜੀ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿਖਜਾ ਬਖਸ਼ੋ। ਸਿਖ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੁਣਕੇ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਸੁਨਣ ਦੀ ਚਾਹਵਾਨ ਹੋਈ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ (ਪਾ: ੨) ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ॥ (ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੨)

(੧) ਏਹੁ ਜੀਵ ਅਖਾਂ ਦੇ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਵੇ ਮੰਦ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ ਨਾ ਦੇਖੇ। ਪੁਨਾ ਕੰਨਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਵੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਨਾ ਸੁਣੇ। ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਚਲਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਵੇ ਪਾਪ ਵਲ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਹਥਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਵੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੇ। ਜਿਹਬਾ ਦੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਵੇ, ਦੁਖਦਾਇਕ ਨਾ ਬੋਲੇ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੁਕਮ ਬੂਝ ਕੇ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਰਨਾ ਕਰੇ। ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਜੀ ਫੁਰਮਾਂਵਦੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਖਸਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਮਿਲਣਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ। (੨) ਏਨਾਂ ਅਖਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਏਨਾਂ ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਏਨਾਂ ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਤਿਸ ਪਾਸ ਚਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਇਨਾਂ ਹਥਾਂ ਨਾਲ ਪਕੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਇਸ ਜੀਭ ਨਾਲ ਬੋਲਕੇ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਖਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੇ ? ਹੁਕਮ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਰਨ ਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ

ਪਛਾਣੇ ਤਾਂ ਮਿਲੇ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ–ਤਾਂ ਫੇਰ ਜੜ ਹੋਵੇਗਾ ? ਉਤਰ:– (੩) ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਨ ਅਖਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ, ਪਰ ਮਾਯਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੇ, ਚਲਦਾ ਹੈ, ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਤਿਸਦਾ ਇਉਂ ਹੁਕਮ ਹੈ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਕੇ ਮਿਲੇ ਗਾ।

(੪) ਨਿਰਗੁਣ ਅਖਾਂ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਹੈ; ਸ੍ਰਗੁਣ ਰੂਪ ਅਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਅੰਗ ਐਸੇ ਵਰਤਨੇ, ਐਸੇ ਈਸ਼ਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣ ਕੇ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਰੇ ਤਾਂ ਮਿਲੇ ਹੈ।

(੫) ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਅਖਾਂ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਖਾਂ ਵਿਚ ਹੋ ਕੇ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਏਸੇ ਤਰਾਂ ਸੇ ਅੰਗ ਵਰਤਨੇ। ਬਿਆਪਕ ਜਾਣ ਕੇ ਭਾਣਾ ਮੰਨੇ, ਜੀਵਤ ਮਰੇ ਤਾਂ ਮਿਲੇ ਗਾ। (੬) ਸਾਖੀ ਚੇਤਨ ਅਖਾਂ ਬਗੈਰ ਹੈ ਪਰ ਸੱਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸੁਣਦਾ ਹੈ, ਚਲਦਾ ਹੈ, ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਜੀਵਤਾ ਮਰੇ ਹੁਕਮ ਬੁਝੇ ਤਾਂ ਮਿਲੇ ਗਾ। (੭) ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਰੂਪ ਸੁਪਨੇ ਵਤ ਹੈ ਅਖਾਂ ਬਿਨਾ ਹੈ ਪਰ ਸੰਕਲਪ ਦੀਆਂ ਅਖਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਅੰਗ ਵਰਤੋ, ਸੰਕਲਪ ਰੂਪ ਮਿਥਜਾ ਜਗ ਜਾਣੇ, ਹੁਕਮ ਬੁਝੇ, ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਰੇ ਤਾਂ ਹਰੀ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਹੈ।

(੮) ਮਨ ਦਾ ਰੂਪ ਫੁਰਨਾ ਹੈ, ਅਖਾਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਪਰ ਸੰਸਕਾਰ ਰੂਪ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਭ ਅੰਗਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਐਸੇ ਮਨ ਦਾ ਜਿਤਣਾ ਇਉਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਰਣਾ, ਹੁਕਮ ਪਛਾਣ ਕੇ ਮਨ ਜਿੱਤੀਏ, ਅਕਾਲ ਨਾਲ ਮਿਲੀਏ। (੯) ਮਨ ਮੁਖ ਅਖਾਂ ਬਿਨਾ ਹੈ ਅਸ਼ੁਭ ਦੇਖਣੇ ਕਰਕੇ। ਏਨਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਛਡਣਾ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣ ਕੇ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਰੇ ਤਾਂ ਹਰਿ ਜੀ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਹੈ। (੧੦) ਮਨਮੁਖ ਅਖਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਪਰ ਤ੍ਰਿਆ ਆਦਿ ਦੇਖਣੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਤੇ ਨਿੰਦਾ ਸੁਣਦੇ ਹੈਂ, ਪਾਪਾਂ ਵਲ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ, ਮਾੜੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੈਂ, ਗੰਦਾ ਵਾਕ ਬੋਲਦੇ ਹੈਂ, ਇਉਂ ਏਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦ ਕਰਮ ਦੀ ਸਜਾਇ ਮਿਲੇ ਗੀ, ਮੰਦ ਕਰਮ ਨਾ ਕਰਨੇ, ਹੁਕਮ ਪਛਾਣੇ, ਜੀਵਤ ਭਾਉ ਤੋਂ ਮਰੇ ਗਾ ਤਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਗਾ। (੧੧) ਗੁਰਮੁਖ ਵੇਖਦੇ ਹੈਂ, ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਹੈਂ, ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਣਦੇ ਹੈਂ, ਮਨਮੁਖ ਕੰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਬੋਲੇ ਹੈਂ, ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ, ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਪਿੰਗਲੇ ਹੈਂ, ਹਥਾਂ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਮਨਮੁਖ ਟੁੰਡੇ ਹੈਂ, ਜੀਭ ਨਾਲ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਦੇ ਗੁੰਗੇ ਹੈਂ, ਗੁਰਮੁਖ ਸੰਗਤ ਦੇਖਦੇ ਸੁਣਦੇ ਚਲਦੇ ਕਰਦੇ ਬੋਲਦੇ ਹੈਂ, ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਵਾਂਗੂ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੇ ਮਰਕੇ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣੇ ਤਾਂ ਅਕਾਲ ਨਾਲ ਜੀਵ ਮਿਲੇ। (੧੨) ਗੁਰਮੁਖ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਅਖਾਂ ਬਿਨਾ ਸਰੂਪ ਦੇਖਦੇ ਹੈਂ। ਇਉਂ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਰਕੇ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣ ਕੇ ਖਸਮ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਹੈਂ।

(੧੩) ਗੁਰਮੁਖ ਮੰਦ ਨਿਗਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ, ਸੁਣਦੇ, ਚਲਦੇ, ਕਰਦੇ, ਬੋਲਦੇ ਐਸੇ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਰੇ ਹੈਂ ਤਾਹੀਏ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣਿਆਂ ਹੈ, ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਏ ਹੈਂ।

(੧੪) ਗੁਰਮੁਖ ਸ੍ਰੁਤੀ ਸਿਮ੍ਰਿਤੀ ਅਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਬੋਲਦੇ ਹੈਂ ਜਾਂ ਵਿਰਾਗ ਬਿਬੇਕ ਨੇਤ੍ਰ ਹੈਂ, ਸ਼ਰਧਾ ਵਿਸ੍ਵਾਸ਼ ਕੰਨਾਂ ਸੇ ਸੁਣਦੇ ਹੈਂ। ਭੈ ਕੇ ਸਾਧਨ ਚਰਨ ਹੈਂ, ਹਥ ਭਾਉ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਹੈਂ, ਸੁਰਤਿ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜਿਹਬਾ ਸੇ ਬੋਲਦੇ ਹੈਂ, ਇਉਂ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਰਕੇ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਹੁਕਮ

ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦਾ ਪਛਾਣਿਆਂ ਹੈ ਸੋ ਖਸਮ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਹੈਂ। (੧੫) ਸੰਕੇਤੀ:-ਅਖਾਂ ਬਿਨਾ ਵੇਖਣਾ ਕੀ ਹੈ ਕੰਨਾ ਬਿਨਾਂ ਸੁਣਨਾ ਕੀ ਹੈ ਤੇ ਪੈਰਾਂ ਬਿਨਾ ਚਲਣਾ ਕਿਆ ਹੈ ਤੇ ਹਥਾਂ ਬਿਨਾ ਕਰਨਾ ਕੀ ਹੈ ਤੇ ਜੀਭ ਬਿਨਾ ਬੋਲਣਾ ਕੀ ਹੈ ਤੇ ਤੈਸੇ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਰੇ ਬਿਨਾ ਖਸਮ ਨਾਲ ਮੇਲਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ।

(੧੬) ਉਪਦੇਸ਼-ਵੇਖਣ ਦੀ ਸੁਰਤ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਹੁ। ਸੁਨਣ ਦੀ ਸੁਰਤ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਹੁ ਭਾਵ ਨਿਰ ਅਭਿਮਾਨ ਹੋਹੁ, ਜੀਵਤਾ ਮਰੇ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣੇ ਤਾਂ ਹਰੀ ਮਿਲੇ ਗਾ।

(੧੭) ਗਿਆਨਵਾਨ ਅਕ੍ਰਿਆ ਰੂਪ ਹੈ, ਵੇਖਦਾ ਹੋਯਾ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੈ, ਤਿਸ ਦੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਵਿਚ ਦ੍ਵੈਤ ਦਰਸ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣੇ ਤੇ ਸੁਣਦਾ ਅਣਸੁਣਦਾ ਹੈ, ਚਲਦਾ ਅਣ-ਚਲਦਾ ਹੈ, ਕਰਦਾ ਅਣਕਰਦਾ ਹੈ, ਬੋਲਦਾ ਅਣਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਇਉਂ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਰਕੇ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਤਾਂਹੀ ਤਾਂ ਅਕਾਲ ਨਾਲ ਅਭੇਦ ਹੈ। (੧੮) ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਐਸਾ ਚਾਹੀਏ ਪਾ: ੧੦-ਨ ਪਾਓ ਨ ਦਸਤੋ ਨ ਚਸ਼ਮੋ ਜੁਬਾਂ। ਨ ਹੋਸ਼ੋ ਨ ਹਿੰਮਤ ਨ ਹੈਬਤ ਕਸਾਂ ॥੧੩॥ ਤੀਜੀ ਹਿਕਾਯਤ ॥ ਅਖਾਂ ਬਿਨਾਂ ਵੇਖਣਾ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇਖਣੀ ਮੰਦੀ ਹੈ। ਮੰਦਾ ਬਚਨ ਨਾ ਸੁਨਣਾ। ਪੈਰਾਂ ਕਰਕੇ ਬੁਰੀ ਕਾਰ ਵਲ ਨਾ ਜਾਣਾ। ਹਥਾਂ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਕੰਮ ਤੇ ਵਢੀ ਨਾ ਲੈਣੀ। ਬਦ ਸੁਖਨ ਖੋਟਾ ਬਚਨ ਜੀਭ ਤੋਂ ਨਾ ਬੋਲੋ ਤੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਭੈ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਰਿਦਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਭੈ ਵਿਚ ਰਹੇ ਇਉਂ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਰੇ ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣੇ ਹਰੀ ਮਿਲੇ ਹੈ। (੧੯) ਭਿਖਸ਼ੂ ਦੇ ਲੱਖਣ--ਮਤਲਬ ਦਾ ਵੇਖਣਾ ਕਰੇ ਭੋਜਨ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਰੂਪ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਵੇ ਤੈਸੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗ ਲਾਵਣੇ ਵਧ ਨਾ ਵੇਖੇ ਸੁਣੇ। ਇਉਂ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਰੇ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣੇ ਹਰੀ ਨਾਲ ਨਿਰਦਾਵੇ ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ ਜੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਭਿਖਸ਼ੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (੨੦) ਮੇਰਾ ਸਰੂਪ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਅਖਾਂ ਦੇ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੋਣੇ ਤੇ। ਕੰਨਾਂ ਦੇ ਸੁਨਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੈ ਬਾਣੀ ਦੇ ਅਵਿਸ਼ੇ ਹੋਣੇ ਤੇ। ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਚਲਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੈ ਵਿਆਪਕ ਹੋਣੇ ਤੇ। ਹਥਾਂ ਦੇ ਪਕੜਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੈ ਅਗੋਚਰ ਹੋਣੇ ਤੇ। ਜੀਭ ਦੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੈ ਅਕੱਥ ਤੇ ਬੇਅੰਤ ਹੋਣੇ ਤੇ, ਐਸੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਕੈਸੇ ਪਾਵਾਂ? ਹੁਕਮ ਪਛਾਣ ਕੇ, ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਰ ਕੇ, ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਗਾ। (੨੧) ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਅਖੀਆਂ ਬਿਨਾ ਹੈ ਪਰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੰਨਾ ਬਿਨਾ ਹੈ ਪਰ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੈਰਾਂ ਬਗੈਰ ਹੈ ਨਿਰਗੁਣ ਪਰ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਹਥਾਂ ਬਗੈਰ ਹੈ ਨਿਰਗੁਣ ਸਭ ਕੁਛ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੀਭ ਬਿਨਾ ਹੈ ਪਰ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਰੂਪ ਮੇਂ। ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣੇ ਇਉਂ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਗਾ। (੨੨) ਅਨਭਵੀ ਅਰਥ-ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਅਖਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੀ ਸੁਧ ਬੁਧੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੇ ਦੇਖੀਦਾ ਹੈ। ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਇਕ ਰਸ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਨਿਰ ਜਤਨ ਪ੍ਰਵਾਹ ਰੂਪ ਸ਼ਬਦ ਬਾਹਰਲੇ ਕੰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੀ ਸੁਣੀਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਵਾਕ ਸਥਿਤੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਸੁਣੀਦਾ ਹੈ, ਸੁਰਤੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਬਿਨਾ ਪੈਰਾਂ ਤੋਂ ਚਲੀ ਦਾ ਹੈ ਇਕਾਗਰਤਾ ਸੇ। ਆਤਮ ਸਰੂਪ ਗੁਣ ਬਿਨਾ ਹਥਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੀ ਦਾ ਹੈ ਭਾਵਨਾ ਸੇ। ਧੁਨ ਸ਼ਬਦ ਚਿਤ ਨਾਲ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾ ਕੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ ਬਿਨਾ ਜੀਭ ਤੋਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਹੈ। ਇਉਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰਕੇ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਉਚਾਰਦੇ ਹੈਂ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥੨੨॥

ਸੰਗਤਿ ਸੁਣ ਕੇ ਲਿਵ ਲਗਾਇਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਕੇ ਨਿਹਾਲ ਭਈ। ਏਹੁ ਅਰਥ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਪਰਮ ਪੂਜ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਏਹਨ, ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਭਾਣਾ ਏਸ ਤੋਂ ਅਗੇ ਚੌਥੇ ਸਲੋਕ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤਕ ਏਹੁ ਇਕੀਵੀਂ ਕਥਾ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਹੈ, ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਈ। ਐਸੇ ਅਰਥ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸੰਤ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੇ ਏਹੁ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਸਥਾਰ ਵਾਲਾ ਅਗੇ ਹੀ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ ਏਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ। ਜੇ ਸਮਾ ਹੋਯਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਰਜਾਇ ਸੇ ਤਾਂ ਸੰਗਤ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਗੋਚਰ ਕਿਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਦੇ ਉਦਮ ਨਾਲ ਜੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਕਰ ਲਵੇਗਾ ਤੇ ਚੇਤੇ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰੇ ਗਾ ਆਪ ਕਮਾਵੇਗਾ ਗ੍ਰੀਬੀ ਧਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਰਥ ਪੜ੍ਹਾਵੇਗਾ ਸੋ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਪੁਰਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਤਾਂਈ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖਾਂ ਦੇ ਅਮੋਲਕ ਬਚਨ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇਗਾ, ਮੈਂ ਨੀਚ ਮਸਕੀਨ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਗੋਲਾ ਲਾਲਾ—

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ "ਖਾਲਸਾ" ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦ ਪੁਰ ਵਾਸੀ ॥੧॥

-- ਸਵੈਯਾ --

ਅੰਤਰ ਮਨ ਸੇ ਪੇਖਣਾ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭੁ, ਬਾਹਿਰ ਨੇਤਰਾਂ ਮੇਂ ਭੀ ਹੈ ਸੋਈ।
ਬਿਨ ਕੰਨਾ ਸੁਣਨਾ ਇਕ ਸੋ ਮਨ ਮਹਿ, ਬਾਹਿਰ ਤਾਂਹਿ ਕੀ ਸਿਫਤ ਸੁਨੋਈ।
ਪੈਰਾਂ ਬਾਝਹੁ ਚਲਣਾ ਮਨ ਕਰ, ਬਾਹਿਰ ਹਰਿ ਜੂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਜੋਈ।
ਬਿਨਾ ਹੱਥਾਂ ਕਰਣਾ ਅੰਤਰ ਮਨ ਕਰ, ਬਾਹਜ ਹੱਥ ਮੇਂ ਸੇਵਾ ਭਲੋਈ।੧੧੭।
ਜੀਭੈ ਬਾਝਹੁ ਮਨ ਸੇ ਲਿਵ ਲਾਵਹੁ, ਰਸਨਾ ਤੇ ਕੀਰਤ ਬਾਹਿਰ ਕੀਜੈ।
ਅੰਤਰ ਗਿਆਨ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖਹੁ, ਬਾਹਿਰ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਲਖੀਜੈ।
ਨਿਰਗੁਣ ਮਨ ਸੇ ਉਪਾਸਹੁ ਅੰਤ੍ਰ, ਸਰਗੁਣ ਸਤਿਗੁਰ ਰੂਪ ਸੇਵੀਜੈ।
ਅੰਤ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਰ ਚੀਤ ਸੇ, ਬਾਹਿਰ ਏਕੋ ਰੂਪ ਦਿਖੀਜੈ ॥੧੧੮॥
ਅੰਤ੍ਰ ਬਾਹਿਰ ਭੇਦ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ, ਬਿਆਪਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਕਾਸਾ।
ਮਨੁ ਤਨੁ ਧਨਿ ਕੋ ਅਰਪ ਕੇ ਸੇਵਹੁ, ਹੁਕਮ ਪਛਾਣੈ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਸਾ।
ਸਭ ਕੀ ਰੇਣ ਹੋਇ ਆਪ ਤਿਆਗਹੁ, ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੇ ਮਰਣ ਕਰਾਸਾ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਜੀ ਫੁਰਮਾਵਤ, ਇਉਂ ਮਾਲਕ ਕੋ ਮਿਲੀਐ ਸੁਖ ਰਾਸਾ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਸਤਿਗੁਰ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ, ਅਨਿਕ ਉਧਾਰੇ ਜੀਵ।
ਮਨ ਗੁਰ ਸਰਣੀ ਪਾਇ ਕੈ, ਕੇਵਲ ਮੁਕਤੀ ਥੀਵ ॥੧੨੦॥

– ਚੌਪਈ –

ਸੈਥਾ ਚਾਰ ਸਲੋਕ ਕਰਾਏ। ਵਾਰ ਮਾਝ ਕੀ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟਾਏ।
ਚੌਥੀ ਪਉੜੀ ਕੀ ਤੁਕ ਏਹੀ। ਕਥਾ ਕਰਾਈ ਸੰਤ ਬਿਦੇਹੀ ॥੧੨੧॥

– ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ –

ਸਤਿਗੁਰ ਹਥਿ ਨਿਬੇੜੁ, ਝਗੜੁ ਚੁਕਾਇਆ।
ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਗੁ, ਨ ਚਲੈ ਚਲਾਇਆ ॥੪॥

– ਚੌਪਈ –

ਆਗੇ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਮਮੁ ਪਿਆਰੇ। ਨਹੀ ਕਥਾ ਕੋ ਕਰਾ ਉਚਾਰੇ।
ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੂਰੀ ਕੀਨੀ। ਸੇਵਾ ਸੰਤ ਜੀ ਆਪੇ ਦੀਨੀ ॥੧੨੨॥
ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਮਾਹੀ। ਸਪਤਾਹਕ ਕਰੀਏ ਇਉਂ ਚਾਹੀ।
ਸੰਗਤਿ ਸੰਗ ਗੁਰਮਤਾ ਕੀਨਾ। ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਪਰਮ ਪ੍ਰਬੀਨਾ ॥੧੨੩॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮੰਗਵਾਏ। ਰਾਗੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭੀ ਬਹੁ ਆਏ।
ਪਾਠੀ ਛੱਬੀ ਏਹੁ ਭਏ ਹੈ। ਨਾਮੁ ਸੁਣੋ ਜਿਨ ਪਾਠ ਕਏ ਹੈ ॥੧੨੪॥
ਗਿਆਨੀ [੧]ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਾਨੋ। ਗਿਆਨੀ [੨]ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਪਹਿਚਾਨੋ।
[੩]ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਹਿਲਵਾਨਾ। [੪]ਨਗਿੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਸੰਗੀ ਬੁਧਵਾਨਾ।੧੨੫।
ਭਾਈ [੫]ਸੁਚਾ ਸਿੰਘ ਮਸਤੂਆਣਾ। [੬]ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਲੋਹਟ ਵੱਦੀ ਜਾਣਾ।
[੭]ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕੋਕਰੀ ਵਾਸੀ। [੮]ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਾਨੋ ਖਾਸੀ ॥੧੨੬॥
[੯]ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਸਰਜਾ। ਦੇਸੀ [੧੦]ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਸੰਗ ਗਰਜਾ।
[੧੧]ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਹੈ ਪਖੋ ਵਾਲਾ। [੧੨]ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਪੰਡਿਤ ਮਤਿ ਆਲਾ॥
ਸੰਤ [੧੩]ਇੰਦਰਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਮਹੰਤਾ। ਬਾਵਾ [੧੪]ਦੀਦਾਰਸਿੰਘ ਤਪੀ ਬਿਅੰਤਾ।
ਗਿਆਨੀ [੧੫]ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਬੇਪਾਰਾਇ। [੧੬]ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਫੱਕਰ ਸੰਗ ਲਾਏ॥

[੧੭]ਧੰਨਾ ਸਿੰਘ ਮੁਣਾਮਾ ਨਗਰੀ। [੧੮]ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ ਉਜੱਗਰੀ।
[੧੯]ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਜਾਣੋ। [੨੦]ਇੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਮੱਲਣਰਿਦੇ ਆਣੋ।੧੨੯।
[੨੧]ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗੀਣਾ। [੨੨]ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਮਸਕੀਨਾ।
[੨੩]ਸੰਤ ਮੇਲਾ ਸਿੰਘ ਬੰਗੇ ਵਾਲੇ। [੨੪]ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਹਰਿ ਰਸ ਮਤਿ ਵਾਲੇ॥
[੨੫]ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰੇਮ ਮੁਕੰਦਾ। [੨੬]ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਕੀਮ ਬਿਲੰਦਾ।
ਏਹੁ ਛੱਬੀ ਪਾਠੀ ਲਖ ਲੀਜੈ। ਜਿਨ ਮਨ ਪ੍ਰੇਮ ਅਖੰਡ ਰਹੀਜੈ ।੧੩੧।
ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਗੁਰਿਆਈ ਪਾਈ। ਗੁਰ ਪੁਰਬ ਮਨਾਯੋ ਸੁਖ ਦਾਈ।
ਇੱਕੀ ਭਾਦ੍ਰੋਂ ਪੰਜ ਸਤੰਬਰ। ਆਸਾ ਵਾਰ ਲਗਾਈ ਮੰਦਰ ॥੧੩੨।
ਛਬੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸੇ। ਛੱਬੀ ਪਾਠੀ ਤਾਬਿਆ ਪਾਸੇ।
ਬਹੁਤਾ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਆਨਿਓ ਹਜੂਰੀ। ਕਰੀ ਅਰਦਾਸੁ ਆਰੰਭਤਿ ਪੂਰੀ॥੧੩੩॥
ਸੰਤ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀ ਧਰਿ ਭਾਊ। ਨਿਰ ਬਿਘਨ ਸਪਤਾਹਕ ਪਾਠ ਹੋ ਜਾਊ।
ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਗਜਾਯੋ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਫਤੇ ਬੁਲਾਯੋ ॥੧੩੪॥
ਬੈਠੇ ਅਗ੍ਰਜ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥੰ। ਸੁਣੇ ਛੱਬੀ ਵਾਕ ਰਿਦ ਮੰਥੰ।
ਪਾਠ ਸਪਤਾਹਕ ਕਰੇ ਅਰੰਭਾ। ਸੁਣੈ ਸੰਗਤਾਂ ਹੋਇ ਅਚੰਭਾ ॥੧੩੫॥
ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਵਰਤਾਇ ਸ਼੍ਰਦਾਈ ਪਿਆਈ। ਦੂਧ ਘ੍ਰਿਤ ਬਹੁਤਾ ਵਰਤਾਈ।
ਲੰਗਰ ਸੋਹਿਣਾ ਚਲੈ ਸਦਾਈ। ਕਈ ਹਜ਼ਾਰ ਸੰਗਤਿ ਤ੍ਰਿਪਤਾਈ ।੧੩੬।
ਇਕ ਸੌ ਦੋਇ ਪਤ੍ਰੇ ਹਰਿ ਰੋਜਾ। ਕਰ ਹੈ ਪਾਠੀ ਸੁਧ ਰਸੁ ਖੋਜਾ।
ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਭੋਗ ਹਰਿ ਦਿਨ ਕੋ ਲਾਗੈ। ਸਵੇਰੇ ਅਰੰਭ ਕਰੈਂ ਬਡ ਭਾਗੈ।੧੩੭।
ਪਿਛਲੇ ਪਹਿਰ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਈ। ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਕਰਾਈ।
ਸਪਤ ਦਿਨ ਇਉਂ ਰੰਗ ਘਨੇਰਾ। ਸਚ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੋ ਹੇਰਾ।੧੩੮।
ਵੈਰਾਗ ਸਰੂਪ ਸੰਤ ਜੀ ਭਾਖਾ। ਇਸ ਲੋਕ ਵਿਖੇ ਵਿਖ ਜਿਉਂ ਲਾਖਾ।
ਬ੍ਰਹਮਾਦਕ ਪੁਰ ਭੋਗ ਜੋ ਅਹੈ। ਦੇਹਿ ਸੰਗ ਹੋਇ ਤਿਆਗੇ ਇਹੈ॥੧੩੯॥
ਵਾਸ਼ਨਾ ਤਿਆਗੈ ਜਾਣ ਦੁਖ ਰੂਪਾ। ਤੌ ਇਹੁ ਪਾਵੈ ਸੁਖ ਅਨੂਪਾ।
ਵਿਸ਼ਟਾ ਜਾਨੋ ਭੋਗ ਅਨੰਦਾ। ਕਾਕ ਖਾਇ ਜਿਵ ਸਦ ਹੀ ਗੰਦਾ॥੧੪੦॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਵੈਰਾਗ ਅਪਰ ਜਿਸ ਨਾਮ ਹੈ, ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੋ ਜਾਨ।
ਸਾਰ ਬਸਤ ਇਹੁ ਅਸਾਰ ਜਗ, ਯਤ ਮਾਨ ਇਵ ਗਿਆਨ।੧੪੧।
ਨਿਜ ਚਿੱਤ ਦੋਖ ਨਾਸੇ ਕਿਤੇ, ਕੇਤੇ ਰਿਦੇ ਮਝਾਰ।
ਰਹਿੰਦੇ ਦੋਖ ਨਵਿਰਤ ਕੋ, ਯਤਨ ਬਯਤਰੇਕ ਵਿਚਾਰ ॥੧੪੨॥
ਮਨ ਬਿਖਿਆ ਕੀ ਲਾਲਸਾ, ਤਦਪ ਇੰਦ੍ਰੇ ਨਿਰੋਧ।
ਏਕ ਇੰਦ੍ਰੇ ਬੈਰਾਗ ਯਹਿ, ਸਦਾ ਧਾਰੀਏ ਬੋਧ ॥੧੪੩॥
ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇ ਜੋ, ਤਿਆਗਨ ਕੀ ਸੋ ਚਾਹਿ।
ਬਸੀ ਕਾਰ ਬੈਰਾਗ ਸੋ, ਅਪਰ ਚਾਰ ਬਿਧ ਆਹਿ ॥੧੪੪॥
ਬਸੀਕਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤ੍ਰੈ, ਇਸ ਕੀ ਰੀਤ ਪਛਾਨ॥
ਧਨ ਸੁਤ ਤ੍ਰਿਆ ਨਾਸੈ ਜਬੈ, ਧਿਕਾਰੈ ਆਪ ਅਜਾਨ ॥੧੪੫॥
ਜਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਫਿਰ ਬਸ ਹੋਇ, ਰਹੈ ਸੋਊ ਉਲਝਾਇ।
ਮੰਦ ਵਿਰਾਗ ਨ ਕੀਜੀਐ, ਡਾਵਾਂ ਡੋਲੇ ਖਾਇ ॥੧੪੬॥
ਆਯਾ ਬੁੱਲਾ ਪਉਣ ਕਾ, ਚੜਿਆ ਕੱਖ ਅਕਾਸ।
ਢਹਿੰਦਾ ਢਹਿੰਦਾ ਢਹਿ ਪਿਆ, ਕੱਖ ਕਖਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ॥੧੪੭॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ

ਫਿਰਦੀ ਫਿਰਦੀ ਦਹਦਿਸਾ, ਜਲ ਪਰਬਤ ਬਨਰਾਇ।
ਜਿਥੈ ਡਿਠਾ ਮਿਰਤਕੋ, ਇਲ ਬਹਿਠੀ ਆਇ ॥੧॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਤੀਬਰ ਕੇ ਲਖਨ ਸੁਣੋ, ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਜੋ ਭੋਗ।
ਧਨ ਸੁਤ ਨਾਰੀ ਪਦਾਰਥਾ, ਨਹਿ ਇਛਾ ਕਦੇ ਹੋਗ ॥੧੪੮॥
ਸ੍ਵਰਗਾਦਿ ਤੇ ਗਿਰ ਸਭੈ, ਚਲੇ ਆਇ ਜਗ ਜੀਵ।
ਤਾਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭੋਗ ਜੋ, ਨਹਿ ਇੱਛਾ ਮਨ ਥੀਵ ॥੧੪੯॥
ਤੀਬਰ ਤਰ ਇਸ ਨਾਮੁ ਹੈ, ਬਿਰਤਾ ਬੁਧਿ ਸੋ ਪਾਇ।
ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਏਹੁ ਲਖੋ, ਲੱਖਣ ਕਹੇ ਸੁਣਾਇ ॥੧੫੦॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਤਮ ਤੀਬਰ ਤਰ ਜਾਨੀਏ, ਤਨ ਤੇ ਮਨੈ ਉਦਾਸ।
ਸਹਿਜ ਵਿਰਾਗ ਪਰ ਨਾਮ ਰਸ, ਮਿਥਯਾ ਸਭ ਜਗ ਭਾਸ।੧੫੧।
ਬਿਬੇਕ ਸਰੂਪ ਏਹੁ ਜਾਨੀਏ, ਨਾਮ ਰੂਪ ਤਨ ਝੂਠ।
ਸੱਤ ਏਕ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ, ਅਸੱਤ ਜਗਤਿ ਰਸ ਮੂਠ ॥੧੫੨॥

— ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਮੁਖਵਾਕ —

ਸਾਧੋ ਇਹੁ ਤਨੁ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨੋ ॥
ਯਾ ਭੀਤਰਿ ਜੋ ਰਾਮੁ ਬਸਤੁ ਹੈ, ਸਾਚੋ ਤਾਹਿ ਪਛਾਨੋ ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਪਾਨੀ ਮਾਯਾ ਰਚਤ ਜੋ, ਅਸੱਤ ਜੜ੍ਹ ਦੁਖ ਰੂਪ।
ਸਤਿ ਚੇਤਨ ਆਨੰਦ ਹਰਿ, ਦੂਧ ਸਮਾਨ ਅਨੂਪ ॥੧੫੩॥
ਸਾਧੂ ਹੰਸ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਤਨ ਮਦ ਪਾਨੀ ਤਿਆਗ।
ਦੂਧ ਅਖੰਡ ਸ੍ਵੈ ਜੋਤਿ ਘਨ, ਕਰ ਵਿਚਾਰ ਰਸ ਪਾਗ ॥੧੫੪॥
ਖਟ ਸੰਪਤੀ ਏਕ ਹੀ, ਖਟ ਗੁਣ ਸਾਧਨ ਟੇਕ।
ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਖਟ ਨਹਿ ਲਖੋ, ਸਾਧਨ ਤੀਜਾ ਏਕ ॥੧੫੫॥
ਸਮ ਸਾਧਨ ਏਹੁ ਮੀਤ ਸੁਣ, ਸਰਬ ਵਾਸ਼ਨਾ ਰੋਕ।
ਸਦਾ ਨਿਹ ਵਾਸ਼ਨ ਜੋ ਰਹੈ, ਮਨ ਜੀਤੈ ਸੋ ਲੋਕ ॥੧੫੬॥
ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ਬ੍ਰਿਤ ਊਠਤੀ, ਬਾਹਿਰ ਬਿਸ਼ੈ ਲੌ ਜਾਇ।
ਤਾਂਕੋ ਰੋਕਨ ਸਦਾ ਹੀ, ਦਮ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਗਟਾਇ ॥੧੫੭॥
ਬਿਖੈ ਬੀਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਦੋਖ ਹੋਇ, ਤਾਹਿ ਕਹੋ ਉਪਰਾਮ।
ਸੁਖ ਦੁਖ ਭੂਖ ਪਿਆਸ ਮੇਂ, ਸਮ ਬ੍ਰਿਤ ਤਿਤਿੱਖਾ ਨਾਮ।੧੫੮।
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਆਗਿਆ ਵਿਖੈ, ਨਿਸਚਾ ਭਾਉ ਸਮੇਤ।
ਮੇਰੇ ਹਿਤ ਗਤਿ ਵਾਕ ਗੁਰ, ਸ਼੍ਰਧਾ ਮੰਨੇ ਨੇਤ ॥੧੫੯॥
ਏਕਾਗਰ ਚਿਤ ਸਦਿ ਰਹੈ, ਫੁਰਨਾ ਜਗਤ ਨਸਾਇ।
ਸਮਾਧਾਨ ਤਾਂਕੋ ਲਖੋ, ਖੱਟ ਸੰਪਤੀ ਗਾਇ ॥੧੬੦॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਮੁਕਤੀ ਇੱਛਾ ਇਹੁ ਲਖੋ, ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੰਸਾਰ।
ਛੂਟਨ ਦੁਖ ਤੇ ਇਸ ਚਹੈ, ਫੇਰ ਨ ਜਨਮ ਸੋ ਧਾਰ।੧੬੧॥
ਪਰਮਾ ਨੰਦ ਅਖੰਡ ਸਦ, ਤਾਂ ਕੋ ਲੇਵ ਹੋ ਪਾਇ।
ਇਸ ਇੱਛਾ ਕੋ ਕਰਤ ਜੋ, ਮੁਮੋਖੂ ਨਾਮ ਅਲਾਇ ॥੧੬੨॥
ਸ੍ਰਵਣ ਰੂਪ ਪਛਾਨੀਏ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ।
ਅਦੁਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਖੇ ਵਾਕ ਜੋ,ਤਾਤਪ੍ਰਜ ਨਿਸਚੈ ਆਦਿ।੧੬੩॥
ਜੀਵ ਤਰੰਗ ਪਛਾਨੀਏ, ਈਸ ਸਮੁੰਦ ਸਰੂਪ।
ਬ੍ਰਹਮ ਜਲ ਅਦ੍ਵੈਤ ਲਖ, ਏਕੋ ਆਪ ਅਨੂਪ ॥੧੬੪॥

– ਗੁਰੂ ਵਾਕ –

"ਜਲ ਤੇ ਤਰੰਗ ਤਰੰਗ ਤੇ ਹੈ ਜਲੁ, ਕਹਨ ਸੁਨਨ ਕਉ ਦੂਜਾ॥"
ਦੋਹਿਰਾ—ਏਕ ਜਨਾਵਨ ਵਾਕ ਤੇ, ਖਟ ਲਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਨ।
ਅਦੁਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਖੇ ਨੇਸ਼ਠਾ, ਤਾਤ ਪ੍ਰਜ ਵਖਿਆਨ ॥੧੬੫॥
ਐਸੇ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਭਲੇ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਅਪਾਰ।
ਏਕੋ ਪ੍ਰਭ ਬਖਾਨ ਹੀ, ਸੁਣ ਕੇ ਸੰਸਾ ਟਾਰ ॥੧੬੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਾਕ ॥

'ਏਕੈ ਰੇ ਹਰਿ ਏਕੈ ਜਾਨੁ' 'ਕਾਹੇ ਭ੍ਰਮਤ ਹੋ ਭ੍ਰਮਹੁ ਨ ਭਾਈ ਰਵਿਆ
ਰੇ ਰਵਿਆ ਸ੍ਰਬ ਥਾਨ' ॥੧॥ 'ਬਨ ਤ੍ਰਿਣ ਪਰਬਤ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ॥'
ਦੋਹਿਰਾ—ਪ੍ਰਮਾਣ ਸੰਸਾ ਨਸ਼ਟ ਕਰ, ਆਤਮਾ ਏਕ ਪਛਾਨ।
ਸ੍ਰਵਣ ਰੂਪ ਪਛਾਨ ਕੈ, ਏਕੋ ਹੈ ਹਰਿ ਮਾਨ ॥੧੬੭॥
ਅਦ੍ਵੈਤ ਵਸਤੂ ਯੁਕਤ ਸੇ, ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ ਮੀਤ।
ਭੇਦ ਬਾਧ ਕੀ ਯੁਕਤੀਆਂ, ਇਹੁ ਮੰਨਨ ਕੀ ਰੀਤ ॥੧੬੮॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ

ਜਿਸ ਕੈ ਭੀਤਰਿ ਹੈ ਅੰਤਰਾ ॥ ਜੈਸੇ ਪਸੁ ਤੈਸੇ ਓਇ ਨਰਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੁਤੀ—ਦੁਤੀਆ ਭਯੰ ਭਵਤੀ

ਦੋਹਿਰਾ—ਭੇਦ ਨਾਸਕੀ ਜੁਗਤ ਦੇ, ਐਸੇ ਭੇਦ ਨਸਾਇ।
ਅਭੇਦ ਸਾਧ ਕੀ ਜੁਗਤ ਜੋ, ਏਹੀ ਹਿਰਦੇ ਲਿਆਇ ॥੧੬੯॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ

"ਸਗਲ ਬਨਸਪਤਿ ਮਹਿ ਬੈਸੰਤਰੁ, ਸਗਲ ਦੂਧ ਮਹਿ ਘੀਆ।
ਊਚ ਨੀਚ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ, ਘਟਿ ਘਟਿ ਮਾਧਉ ਜੀਆ ॥੧॥
ਜਲ ਤਰੰਗ ਅਰੁ ਫੇਨ ਬੁਦਬੁਦਾ, ਜਲ ਤੇ ਭਿੰਨ ਨ ਹੋਈ।
ਸਭ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ ਸਭ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ, ਗੋਬਿੰਦ ਬਿਨੁ ਨਹੀ ਕੋਈ ॥੨॥
ਦੋਹਿਰਾ—ਅਭੇਦ ਸਾਧਕ ਪ੍ਰਮਾਨ ਖਟ, ਲੇਹੁ ਭਲੇ ਪਹਿਚਾਨ।
[੧]ਅਨੁਮਾਨ ਧੂੰਏ ਤੇ ਅਗਨ ਸਿਧ, ਸੋਈ ਹੈ ਪ੍ਰਮਾਨ ॥੧੭੦॥
[੨]ਉਪਮਾਨ ਉਪਮਾ ਦੇਇ ਕੇ, ਗਊ ਰੋਝ ਦਰਸਾਇ।
[੩]ਸ਼ਬਦ ਯਥਾਰਥ ਪੁਰਖ ਤੇ, ਪਤਾ ਕਿ ਸੁਤ ਜਨਮਾਇ।੧੭੧।
[੪]ਅਰਥਾਪਤੀ ਜੋ ਅਰਥ ਤੇ, ਤਨ ਸਥੂਲ ਲੁਕ ਖਾਇ।
[੫]ਅਨ ਉਪਲੱਭਧੀ ਸ੍ਰੋਤ ਜੋ, ਪਰੰਪਰਾ ਦੇਵ ਬਤਾਇ।੧੭੨।
ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਨੇਤ੍ਰੀ ਪਿਖੈ, ਮਨ ਬੁਧ ਸੁਧ ਪਛਾਨ।
ਬਿਧਿ ਸੇ ਖਟ ਬੋਧਕ ਅਹੈ, ਮੰਨਨ ਹੋਇ ਸੁਜਾਨ ॥੧੭੩॥
ਨਖੇਧ ਰੂਪ ਤੇ ਜਾਨਵੋ, ਆਤਮ ਸ੍ਰੂ ਪ੍ਰਮਾਣ।
ਮੰਨਣ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੇ, ਹੋਵੈ ਪ੍ਰਮੇਯੁ ਕੀ ਹਾਣ ॥੧੭੪॥
ਨਿਧ ਆਸਨ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਣ,ਅਦ੍ਵੈਤ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ।
ਤੇਲ ਧਾਰ ਵਤ ਬ੍ਰਿਤ ਚਿਤ, ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ ਭਾਲ ॥੧੭੫॥
ਅੰਨੁ ਵਸਤੁ ਨਹਿ ਚਿਤਵੀਏ,ਕੇਵਲ ਸਰੂਪ ਧਿਆਨ।
ਕਾਮਾਦਿਕ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰ,ਇਕ ਰਸ ਚਿਤ ਭਗਵਾਨ।੧੭੬।
ਦੇਹਾਦਿਕ ਅਨਾਤਮਾ, ਆਤਮ ਬੁਧ ਇਨ ਮਾਹਿ।
ਦ੍ਵੈਤ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਕੋ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਦਹੀ ਚਾਹਿ ॥੧੭੭॥

ਦੋਹਰਾ--ਵਿਜਾਤੀ ਬ੍ਰਿਤ ਇਨ ਕੋ ਲਖੋ, ਤ੍ਰਿਸਕਾਰ ਇਨ ਹੋਇ।
ਸਜਾਤੀ ਬ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਵਾਹੁ ਜੋ, ਰੂਪ ਏਹੁ ਸੁਣ ਸੋਇ ॥੧੭੮॥
ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਰਿਦ ਜਾਨਹੀ, ਨਿਰਸੰਸੇ ਰਸ ਲੇਹਿ।
ਬ੍ਰਹਮਾਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤ ਹੋਇ ਤਬ, ਨਿਧਜਾਸਨ ਪ੍ਰਗਟੇਹਿ॥੧੭੯॥
ਬਿਪ੍ਰਜੈ ਬੁਧੀ ਨਾਸ ਹੈ, ਹਰਿ ਰਸ ਮਾਤਾ ਜੋਇ।
ਪ੍ਰਵਾਹੁ ਬ੍ਰਹਮ ਅਭਿਆਸ ਕਾ, ਤੋਟ ਨ ਕਤਹੂੰ ਹੋਇ ॥੧੮੦॥
ਤੂੰ ਤਤ ਰੂਪ ਬਖਾਨੀਏ, ਸੂਖਮ ਅਧਿਕ ਵਿਚਾਰ।
ਤੂੰ ਜੀਵ ਕੋ ਨਾਮ ਹੈ, ਤਤ ਈਸ਼ਰ ਰਿਦੇ ਧਾਰ ॥੧੮੧॥
ਮਾਯਾ ਮੇਂ ਆਭਾਸ ਜੋ, ਮਾਯਾ ਕਾ ਅਧਿਸ਼ਟਾਨ।
ਚੇਤਨ, ਮਾਯਾ, ਅਭਾਸ ਤਿੰਨ, ਸਮ ਦਾਉ ਕੋ ਈਸਰ ਮਾਨ ।੧੮੨।
ਅਵਿੱਦਿਆ ਮੇਂ ਆਭਾਸ ਹੈ, ਅਵਿੱਦਿਆ ਕੋ ਅਧਿਸ਼ਟਾਨ।
ਚੇਤਨ ਤੀਨੋ ਮਿਲ ਭਏ, ਜੀਵ ਰੂਪ ਪਹਿਚਾਨ ॥੧੮੩॥
ਕਾਰਣ ਰੂਪ ਮਾਯੋਪਹਿਤ, ਚੇਤਨ ਈਸ਼ਰ ਨਾਮ।
ਅੰਤਹਕਰਣੋਪਹਿਤ ਜੋ, ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਜੀਉ ਰਾਮ ॥੧੮੪॥
ਮਾਯਾ ਅਬਿਛਿੰਨ ਚੇਤਨ ਜੋਈ, ਈਸ਼ਰ ਤਾਂਕੋ ਮਾਨ।
ਅੰਤਹਕਰਣ ਅਵਛਿੰਨ ਜੋ, ਚੇਤਨ ਜੀਵ ਬਖਾਨ ॥੧੮੫॥
ਈਸ਼ਰ ਮੇਂ ਸਰਬੱਗਤਾ, ਮਾਯਾ ਉਪਾਧਿ ਤਿਆਗ।
ਜੀਵ ਮੇਂ ਜੋ ਅਲਪੱਗਤਾ, ਅਵਿਦਿਆ ਤੇ ਭਈ ਜਾਗ॥੧੮੬॥
ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨ ਸਖੋਪਤੀ, ਕਾਰਣ ਸੂਖਮ ਥੂਲ।
ਅਵਿਦਿਆ ਕਾਰਜ ਜਾਣਕੇ, ਜੀਉ ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਮੂਲ ॥੧੮੭।
ਜਨਮ ਮਰਨ ਹੈ ਦੇਹਿ ਕੋ, ਭੂਖ ਤ੍ਰਿਖਾਦਿਕ ਪ੍ਰਾਨ।
ਹਰਖ ਸੋਗ ਮਨ ਕੇ ਧਰਮ, ਸਾਖੀ ਜੀਉ ਪਛਾਨ ॥੧੮੮॥
ਉਤਪਤੀ ਪਾਲਨ ਨਸ਼ਟ, ਮਾਯਾ ਮੇਂ ਤ੍ਰਿਕਾਲ।
ਈਸ਼ਰ ਤੁਰੀਆ ਸੁੱਧ ਸਦ, ਨਿੱਤ ਬਿਬੇਕ ਦਇਆਲ ॥੧੮੯॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਏਕ ਰੂਪ ਅਸ ਸੁਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਥਿਰਤਾ ਪਾਇ।
ਦੂਖ ਸੰਸਾਰ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰ, ਪ੍ਰਮਾ ਨੰਦ ਫਲ ਆਇ ॥੧੯੦॥
ਵੈਰਾਗ ਆਦਿ ਕਾ ਕਥਨ ਜੋ, ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਬਖਜਾਨ।
ਨਿਹਾਲ ਕਰੀ ਸੰਗਤਿ ਸਕਲ, ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਭਗਵਾਨ ॥੧੯੧॥
ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਧਰਮ ਬਰਨਿਆਂ, ਰਜੋ ਤਮੋ ਤੇ ਹੀਨ।
ਸੁਧ ਸਤੋ ਨਿਹਕਾਮਤਾ, ਨਾਮ ਜਪਨ ਧਰਮ ਚੀਨ ॥੧੯੨॥
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਆਗਿਆ, ਜਾਂ ਕਰਣੇ ਕੋ ਹੋਇ।
ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਸਿਧ ਲੋਕ ਦ੍ਵੈ, ਧਰਮ ਨਾਮ ਜਪ ਸੋਇ ॥੧੯੩॥
ਕਾਹੂ ਫਲ ਕੀ ਇੱਛਾ ਨਹਿ, ਕਰੈ ਦਰਸ ਕੀ ਚਾਹਿ।
ਸੇਵਾ ਨਿਸ ਦਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ, ਕਰੈ ਸੰਗ ਉਤਸ਼ਾਹਿ ॥੧੯੪॥
ਪਰਮ ਪੁੰਨ ਸੰਪਤ ਸਕਲ, ਨਿਸਚੇ ਸੋ ਸੁਭ ਦੇਤ।
ਧਰਮ ਜਾਨੀਐ ਤਾਹਿ ਕੋ, ਜੋ ਕਲ ਮਲ ਹਿਰ ਲੇਤ ॥੧੯੫॥
ਚਾਰ ਕੁਰਹਿਤਾਂ ਤਿਆਗਨੀ, ਪੰਜ ਕਕਾਰਨ ਧਾਰ।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਿਸਦਿਨ ਪੜ੍ਹੈ, ਰਿਦੈ ਗਰੀਬੀ ਧਾਰ ॥੧੯੬॥
ਰਿਦੇ ਨਾਮ ਕਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਗਹਿ, ਦੁਸ਼ਟਨ ਕੋ ਸੰਘਾਰ।
ਸਾਧੂ ਰੱਖਜਾ ਕਰਣ ਕੋ, ਧਰਮ ਖਾਲਸਾ ਧਾਰ ॥੧੯੭॥
ਦੇਗ ਚਲਾਵਨ ਅੰਨ ਕੀ, ਸਭ ਕੋ ਦੇ ਇਕ ਸਾਰ।
ਤੇਗ ਪਕੜ ਜਬ ਜੰਗ ਮੇਂ, ਸਨਮੁਖ ਹੋਇ ਲਲਕਾਰ ।੧੯੮।
ਇਛਾ ਮਾਤਰ ਕਾ ਵਿਖੈ, ਪੁਨ ਸੁਖ ਸਾਧਨ ਜੋਇ।
ਅਰਥ ਕਹਿਤ ਹੈ ਜਗਤ ਮੇਂ, ਜੋ ਜਗ ਸਿਆਨੇ ਲੋਇ॥੧੯੯॥
ਇੰਦ੍ਰੇ ਕਾ ਜੋ ਬਿਖੈ ਸੋ, ਸੁਖ ਸਾਧਕ ਸੰਬੰਧ।
ਕਾਮ ਕਹਾਵੈ ਜਗਤ ਮੇਂ, ਜਾਂਕੀ ਅਧਿਕ ਸੁਗੰਧ ॥੨੦੦॥
ਨਾਸ ਹੋਇ ਅਗਿਆਨ ਕੋ, ਜਾਣ ਗਿਆਨ ਨਿਜ ਰੂਪ।
ਜਨਮ ਮਰਨ ਬੰਧਨ ਛੁਟੇ, ਮੋਖੰ ਕਹਿਤ ਅਨੂਪ ॥੨੦੧॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਧਰਮਾਦਿਕ ਬਰਨੇ ਭਲੇ, ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਸੁਖ ਦਾਇ।
ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜੋ, ਸੁਣੋ ਸਭੈ ਚਿਤ ਲਾਇ ॥੨੦੨॥
ਗਿਆਨ ਭੂਮਕਾ ਬਰਨੀਆਂ, ਸੋ ਸੁਣ ਲੇਹੁ ਪਛਾਨ।
ਚਿਤ ਅਵਸਥਾ ਨਾਮ ਹੈ, ਜਾਨੋ ਮੀਤ ਮਹਾਨ ॥੨੦੩॥
ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਭਗਤੀ ਹਰਿ ਕੀ ਕਰੈ, ਵੈਰਾਗ ਬਿਬੇਕ ਸਮੇਤ।
ਖਟ ਸੰਪਤੀ ਮਮੁਛਤਾ, ਸੁਭ ਇਛਾ ਇਹੁ ਦੇਤ ॥੨੦੪॥
ਗੁਰ ਸਮੀਪ ਤੇ ਜਾਇ ਕੇ, ਲੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਧਾਰ।
ਸ੍ਰਵਨ ਮੰਨਨ ਤਾਂਕਾ ਕਰੈ, ਦੂਜੀ ਮਜ਼ਲ ਵਿਚਾਰ ॥੨੦੫॥
ਨਿਧਿਆਸਨ ਸੰਗ ਚਿਤ ਕੋ, ਸੂਖਮ ਵਸਤ ਕੇ ਯੋਗ।
ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ, ਤੀਜੀ ਭੂਮਕਾ ਹੋਗ ॥੨੦੬॥
ਕੇਵਲ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਮੇਂ, ਅੰਨ ਵਸਤ ਨਹਿ ਲੇਸ।
ਜੀਵ ਈਸ ਆਭੇਦ ਕਾ, ਸਖਿਯਾਤਕਾਰ ਪ੍ਰਵੇਸ ॥੨੦੭॥
ਜਗਤ ਸਭੈ ਸੁਪਨਾ ਲਖੈ, ਬ੍ਰਹਮ ਵਿੱਤ ਹੈ ਨਾਮ।
ਚੌਥੀ ਏਹੀ ਭੂਮਕਾ, ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਅਭਿਰਾਮ ॥੨੦੮॥
ਸਾਵਿਕਲਪ ਸਮਾਧ ਕੇ, ਅਭਿਆਸ ਸੰਗ ਮਨ ਜੋਇ।
ਨਿਰ ਵਿਕਲਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਅਸੰ ਸਕਤ ਪੰਚ ਹੋਇ ॥੨੦੯॥
ਖਾਨ ਪਾਨ ਕੋ ਉਠੈ ਖੁਦ, ਸੁਖੋਪਤ ਜਿਉਂ ਜਗ ਨਾਸ।
ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦ ਵਰ ਨਾਮ ਹੈ, ਆਤਮ ਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥੨੧੦॥
ਨਿਰ ਵਿਕਲਪ ਅਭਿਆਸ ਤੇ, ਪਦਾਰਥ ਹੋਇ ਅਭਾਵ।
ਗਾਢ ਸੁਖੋਪਤ ਜਿਉਂ ਭਯੋ, ਇਸ ਮੇਂ ਜਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ॥੨੧੧॥
ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਤ ਵਰੀਆਨ ਹੈ, ਗਿਆਨੀ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ।
ਸਦਾ ਰੂਪ ਮੇਂ ਥਿਰੁ ਰਹੈ, ਏਕ ਅਚੱਲ ਕੀ ਜੁਗਤ ॥੨੧੨॥
ਜਾਗ੍ਰਤਾਦਿ ਤੇ ਅਤੀਤ ਸਦ, ਭੇਦ ਭਾਵਨਾ ਨਾਹਿ।
ਆਪ ਸੇ ਨਾ ਪਰ ਸੋ ਕਥੈ, ਸਮਾਧ ਨ ਛੂਟੈ ਵਾਹਿ ॥੨੧੩॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਸ੍ਵਰੂਪਾ ਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰੀ, ਲਗੀ ਸਮਾਧੀ ਚੀਨ।
ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤੀਤ ਤੁਰੀਆ ਸਦਾ, ਤਾ ਮੇਂ ਥਿਰਤਾ ਕੀਨ ॥੨੧੪॥
ਭਾਵ ਅਭਾਵ ਦੁੰਦ ਵਾਦ ਨਹਿ, ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਤੀਤ।
ਜੇ ਕੋਈ ਖਿਲਾਵੇ ਤੌ ਖੁਲਾਇ ਦੇਇ, ਆਪੌਂ ਕਛੂ ਨ ਰੀਤ ॥੨੧੫॥
ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਤ ਬਰਿਸਟ ਹੈ, ਜਾਂਕੋ ਨਾਮ ਸੇ ਮੀਤ।
ਤੁਰੀਆ ਸਤਵੀਂ ਮਜ਼ਲ ਕੋ, ਬ੍ਰਹਮ ਆਪ ਪ੍ਰਤੀਤ ॥੨੧੬॥
ਬਸ ਅਗਿਆਨ ਕੇ ਜੀਵ ਭਾ, ਭੂਲਿਓ ਆਤਮ ਜੋਤਿ।
ਫੇਰ ਗੁਰੂ ਸੇ ਜਾਣਨੋ, ਤਾਹਿ ਗਿਆਨ ਉਦੋਤਿ ॥੨੧੭॥
ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਇਉਂ ਗਿਆਨ ਕਹਿ, ਸਭ ਕੋ ਤੋਖ ਨਿਹਾਰ।
ਚੌਥੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਇਹੁ, ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਵਿਚਾਰ ॥੨੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ॥ ਸੁਖਮਨੀ ਮ: ੫

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਆਗਿਆ ਆਤਮ ਹਿਤਾਵੈ ॥ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਸੋਊ ਕਹਾਵੈ ॥
ਤੈਸਾ ਹਰਖੁ ਤੈਸਾ ਉਸੁ ਸੋਗੁ ॥ ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਤਹ ਨਹੀ ਬਿਓਗੁ ॥
ਤੈਸਾ ਸੁਵਰਨੁ ਤੈਸੀ ਉਸੁ ਮਾਟੀ ॥ ਤੈਸਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤੈਸੀ ਬਿਖੁ ਖਾਟੀ ॥
ਤੈਸਾ ਮਾਨੁ ਤੈਸਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥ ਤੈਸਾ ਰੰਕੁ ਤੈਸਾ ਰਾਜਾਨੁ ॥
ਜੋ ਵਰਤਾਏ ਸਾਈ ਜੁਗਤਿ ॥ ਨਾਨਕ ਓਹੁ ਪੁਰਖੁ ਕਹੀਐ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਤਤ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਤੇ, ਵਾਸ਼ਨਾ ਖੈ ਮਨੋ ਨਾਸ।
ਅਤਿਅੰਤ ਸੁਖ ਅਵਰਣ ਖੈ, ਸ੍ਵੈ ਜੋਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ॥੨੧੯॥
ਪ੍ਰਾਨ ਕਹੂੰ ਨਹਿ ਗਮਨ ਕਰ, ਬਿਆਪਕ ਮਿਲ ਸੋ ਜਾਇ।
ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦ ਅਪਰੋਖ ਸਦ, ਮਾਣੈ ਰਸ ਦੁਖ ਘਾਇ ॥੨੨੦॥
ਰਿਦੇ ਸਰਬ ਕਾ ਤਿਆਗ ਹੈ, ਨਾ ਲੇਵੈ ਨਹਿ ਦੇਇ।
ਅਖੰਡ ਅਨੰਦ ਨਿਮਗਨ ਸਦ, ਤਿਆਗ ਕਹਿਤ ਹੈ ਧੇਇ ॥੨੨੧॥
ਬਾਹਰ ਕ੍ਰਿਆ ਸਭ ਕਰੈ, ਰਿਦੇ ਅਕ੍ਰੈ ਨੀਤ।
ਜਗਤ ਉਧਾਰੈ ਸਦ ਸਦਾ, ਧੰਨ ਏਕ ਰਸ ਮੀਤ ॥੨੨੨॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਬਿਦੇਹ ਮੁਕਤ ਕਾ ਬਾਹਿਰ ਭੀ, ਤਿਆਗ ਖਾਨ ਪਹਿਰਾਨ।
ਅਵਸਥਾ ਏਕੋ ਹੀ ਅਹੈ, ਨੇਇ ਤਿਆਗੁ ਪਹਿਚਾਨ ॥੨੨੩॥
ਅੰਤਰ ਬਾਹਿਰ ਕ੍ਰਿਆ ਜੋ, ਬਿਦੇਹ ਮੁਕਤ ਨਹਿ ਕੀਨ।
ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ, ਬਾਹਰ ਕਰੈ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥੨੨੪॥
ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਅਖੰਡ ਮੇਂ, ਆਪ ਤਰੈ ਸੰਸਾਰ।
ਤਾਰੈ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ, ਨਾਮ ਜਪਾਇ ਸੁਖ ਸਾਰ।੨੨੫॥
ਜੀਵਤ ਮਰੈ ਜਗੱਤ ਤੇ, ਹੰਗਤਾ ਦ੍ਵੈਤ ਬਿਨਾਸ।
ਮਾਯਾ ਮਮਤਾ ਉਦਾਸ ਰਹਿ, ਬ੍ਰਹਮ ਤਾਹਿ ਘਟ ਵਾਸ।੨੨੬।
ਚੌਥੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ, ਸਭ ਕੋ ਕੈ ਪ੍ਰਸੰਨ।
ਕੀਰਤਨ ਭਗਤੀ ਕਲੂ ਮੇਂ, ਕਰਤੇ ਸੰਤ ਅਨੰਨ ॥੨੨੭॥
ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ ਅਗਿਆਨ ਜੋ, ਮਨ ਮੁਖ ਜੀਉ ਕੋ ਹੋਇ।
ਮਨ ਬੁਧ ਢਾਪੇ ਅੰਧੇਰ ਜਿਉਂ, ਸਮਝ ਨ ਤਾਂਕੋ ਕੋਇ॥੨੨੮॥
ਗਿਆਨ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕੇ ਰਿਦੇ, ਸਦਹੀ ਹੋਤਿ ਅਖੰਡ।
ਆਤਮਾ ਪ੍ਰਮ ਆਤਮਾ, ਏਕੋ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ॥੨੨੯॥
ਮਲਨ ਜੀਉ ਅਗਿਆਨ ਹੈ, ਸੁਧ ਜੀਉ ਹੈ ਗਿਆਨ।
ਅਪ੍ਰ ਬੁਧ ਚੇਤਨ ਹੈ ਏਕ ਕੋ, ਪ੍ਰਬੁਧ ਹੋਇ ਬਿਗਿਆਨ।੨੩੦।
ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਅਵਿਛਿੰਨ ਕੋ, ਅਗਿਆਨੀ ਕਹੈ ਲੋਇ।
ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਕੋ ਮਾਨ ਤਜੁ, ਗਿਆਨੀ ਕਹੀਏ ਸੋਇ ॥੨੩੧॥
ਛੇਵੇਂ ਦਿਨ ਭਗਤੀ ਕਹੀ, ਗੁਰਮਤਿ ਹਿਰਦੇ ਧਾਰ।
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣ, ਬ੍ਰਹਮ ਸੋ ਨਿਕਟ ਨਿਹਾਰ ॥੨੩੨॥
ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ ਕਰਤਾਰ ਹੈ, ਮੰਦ ਸੰਕਲਪ ਤਿਆਗੁ।
ਭਉ ਧਰ ਹਿਰਦੇ ਬੈਰਾਗ ਹੋਇ, ਹਰਿ ਖੋਜਨ ਫਿਰ ਲਾਗੁ।੨੩੩।
ਆਰਤ ਹੋ ਭਗਤੀ ਲਗੈ, ਆਰਤ ਭਗਤ ਕਹੰਤ।
ਅਰਥਾ ਅਰਥੀ ਕਾਮਨਾ, ਰਖ ਸੇਵੇ ਭਗਵੰਤ ॥੨੩੪॥

ਦੋਹਰਾ--ਅਨੰਨ ਭਗਤ ਇਕ ਰਸ ਕਰੈ, ਹਰਿ ਬਿਨ ਅਵਰ ਨ ਕੋਇ।
ਬਿਆਪਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇੱਕ, ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲ ਸੋਇ॥੨੩੫।
ਤਿਆਗੀ ਮਨ ਕੀ ਵਾਸ਼ਨਾ, ਬਹੁੜ ਨ ਉਠ ਹੈ ਕੋਇ।
ਜੀਵ ਈਸ ਅਭੇਦ ਲਖ, ਭਗਤ ਗਿਆਨੀ ਹੋਇ ॥੨੩੬॥
ਸਭ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪ ਹੈ, ਆਤਮ ਦੇਉ ਅਪਾਰ।
ਇਸ ਭਗਤੀ ਕੋ ਭੇਦ ਜੋ, ਜਾਣੈ ਰਿਦੈ ਮਝਾਰ ॥੨੩੭॥
ਆਠ ਪਹਰ ਬਿਸਰੈ ਨਹੀਂ, ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਾਮ।
ਜੀਉ ਦੇਇ ਕੇ ਪਾਈਐ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਭਿਰਾਮ ॥੨੩੮॥
ਚਿਤ ਸਿਮਰਨ ਤਨ ਮਾਨ ਤਜ, ਰਿਦੇ ਗਰੀਬੀ ਸੋਇ।
ਹੋਣ ਨਿਮਾਨਾ ਜਗਤ ਮੇਂ, ਤਬਹੀ ਭਗਤੀ ਹੋਇ ॥੨੩੯॥
ਇਉਂ ਛੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰਬੋਧ ਦੇ, ਸੰਗਤਿ ਕਾ ਭਲਾ ਕੀਨਿ।
ਸਤਵੇਂ ਦਿਨ ਪਏ ਭੋਗ ਤੇ, ਸੁਣੋ ਸਭੈ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥੨੪੦॥
ਸਤਾਈ ਭਾਦੋਂ ਬੁਧ ਵਾਰ, ਗਿਆਰਾਂ ਸਤੰਬਰ ਜਾਨ।
ਆਸਾਵਾਰ ਲਗਾਇ ਕੇ, ਪਾਠ ਸਰਬ ਕਰਵਾਨ ॥੨੪੧॥
ਛੱਬੀ ਪਾਠ ਕੋ ਭੋਗ ਜਬ, ਭਯੋ ਸੋ ਠੀਕ ਤਿਆਰ।
ਦੇਗ ਸਵਾ ਸੌ ਕੀ ਸਜੀ, ਰਾਖੀ ਵਿਚ ਦਰਬਾਰ ॥੨੪੨॥
ਛੱਬੀ ਪਾਠੀ ਮਿਲ ਸਭੈ, ਇਕ ਰਸ ਬੋਲਤ ਸਾਰ।
ਨਾਵੇਂ ਮਹਿਲ ਤੇ ਮੁੰਦਾਵਣੀ, ਰਾਗੁ ਮਾਲਾ ਪੜੀ ਤਾਰ ॥੨੪੩॥
ਸ੍ਰੀ ਜਪੁਜੀ ਕੇ ਪਾਠ ਕਰ, ਨਵੇਂ ਰੁਮਾਲ ਪੁਵਾਇ।
ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਗੁਰੂ ਕੀ, ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਰਿਦੇ ਭਾਇ ॥੨੪੪॥
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਆਦਿ ਲੈ, ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ।
ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਚਾਰ ਸੁਤ, ਚਾਲੀ ਮੁਕਤੇ ਪੰਥ ॥੨੪੫॥
ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਜੀ, ਛੱਬੀ ਪਾਠ ਗਏ ਹੋਇ।
ਭੂਲ ਚੂਕ ਸਭ ਬਖਸ਼ਨੀ, ਜੋ ਪਾਠੀਆਂ ਕੀ ਕੋਇ ॥੨੪੬॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਦੇਣਾ ਭਲਾ, ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾਨ।
ਸਰਬ ਕਾ ਭਲਾ ਕਰੀਜੀਏ, ਦੇਗ ਭੋਗ ਪ੍ਰਵਾਨ ॥੨੪੭॥
ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਸਪਤਾਹਿ ਕੀ, ਛੱਬੀ ਪਾਠ ਜੋ ਕੀਨ।
ਵਾਜਾ ਲੈ ਗਾਵਨ ਲਗੇ, ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਰਸੁ ਭੀਨ ॥੨੪੮॥

– ਪਉੜੀ –

ਜਿਉ ਮਛੁਲੀ ਵਿਣੁ ਪਾਣੀਐ, ਕਿਉ ਜੀਵਣੁ ਪਾਵੈ ॥
ਬੂੰਦ ਵਿਹੂਣਾ ਚਾਤ੍ਰਿਕੋ, ਕਿਉ ਕਰਿ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ ॥
ਨਾਦ ਕੁਰੰਕਹਿ ਬੇਧਿਆ, ਸਨਮੁਖ ਉਠਿ ਧਾਵੈ ॥
ਭਵਰੁ ਲੋਭੀ ਕੁਸਮ ਬਾਸੁਕਾ, ਮਿਲਿ ਆਪੁ ਬੰਧਾਵੈ ॥
ਤਿਉ ਸੰਤ ਜਨਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ, ਦੇਖਿ ਦਰਸੁ ਅਘਾਵੈ ॥੧॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਮੇਂ ਹੋਇ ਕੈ, ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਭਾਖ।
ਪਰੇ ਮੈਂ ਤੇ ਹੋਵਨਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਇਹੁ ਲਾਖ ॥੨੪੯॥

– ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ –

ਜਉ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣ ਕਾ ਚਾਉ॥ ਸਿਰ ਧਰਿ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਆਉ ॥
ਇਤੁ ਮਾਰਗਿ ਪੈਰ ਧਰੀਜੈ ॥ ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਕਾਣਿ ਨ ਕੀਜੈ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਆਸ਼ਕ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਅਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਾ ਮੇਂ ਪਾਈਐ ਮੀਤ।
ਸੋ ਸਦਹੀ ਹਰਿ ਰੂਪ ਮੇਂ, ਰਹੈ ਸਮਾਇ ਸੁ ਪ੍ਰੀਤ ॥੨੫੦॥
[੧]ਆਂਖ ਵੀਚ ਜਲ ਵਹਿਤ ਸਦ, ਰਿਦੇ ਉਛਾਲੇ ਸੰਗ।
[੨]ਠੰਢੇ ਸਾਸ ਵਿਜੋਗ ਮੇਂ, ਚਾਹੈ ਮੇਲ ਸੁਬੰਗ ॥੨੫੧॥
[੩]ਰੰਗ ਜ਼ਰਦ ਸਦ ਤਨ ਰਹੈ, [੪]ਬੇ ਖਿਆਲ ਸਭ ਹੋਇ।
[੫]ਬੇ ਸਬਰ ਦੀਦਾਰ ਬਿਨ, [੬]ਥੋੜਾ ਸੋਵੈ ਸੋਇ ॥੨੫੨॥
[੭]ਥੋੜਾ ਬੋਲਨ ਵੀਚਾਰ ਸੰਗ, [੮]ਥੋੜਾ ਖਾਵੈ ਨੀਤ।
ਸਭ ਤੇ ਨੀਚ ਲਖ ਆਪ ਕੋ, ਸਭ ਹੈ ਭਲੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ॥੨੫੩॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਮਰਨਾ ਵਿਸਰੇ ਜਾਨ ਹੀ, ਸਿਮਰੇ ਜੀਵਨ ਹੋਇ।
ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਮੈ ਮਸਤ ਜੋ, ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਾ ਸੋਇ ॥੨੫੪॥
ਨਾਗਾਂ ਸੰਦੀ ਵਾੜ ਜੇ, ਕੇਹਰੁ ਖੜੇ ਬੁਕੇਨ।
ਜੇ ਜਮ ਹੋਵੈ ਪਾਹਰੂ, ਗੁਰ ਸਿਖ ਜਾਇ ਮਿਲੇਨਿ ॥੨੫੫॥

ਕਬਿੱਤ—ਸੱਜਨਾ ਦਾ ਜਾਵਨਾ ਵੰਞਾਵਨਾ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦਾ, ਲਾਲ ਦਾ ਗੁਵਾਵਨਾ ਤਛਾਵਨਾ ਹੈ ਅੰਗ ਦਾ। ਸੰਖੀਏ ਦਾ ਖਾਵਨਾ ਤੇ ਨ੍ਹਾਵਨਾ ਹਿਮਾਚਲ ਦਾ, ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਖਿਡਾਵਨਾ ਲੜਾਵਨਾ ਭੁਯੰਗ ਦਾ। ਅੱਗ ਸਿਰ ਚਾਵਨੀ ਤੇ ਦਾਮਨੀ ਝਲਾਵਣੀ ਜੋ, ਅਨ੍ਹੂੰਹਾ ਮੁਖ ਪਾਵਨਾ ਉਠਾਵਨਾ ਹੈ ਜੰਗ ਦਾ। ਪਿਆਰਿਆ ਹਮਾਰਿਆ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਵਿਸਾਰਿਆ, ਸੋ ਹੋ ਰਿਹਾ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਏਨਿਆਂ ਦੇ ਰੰਗ ਦਾ ॥੨੫੬॥

ਕਬਿੱਤ--

ਚਾਹਤ ਹੈ ਚੰਦ ਨੂੰ ਚਕੋਰ ਸਿਆਮ ਘਨ ਮੋਰ, ਦੀਵੇ ਨੂੰ ਪਤੰਗ ਚੋਰ ਨ੍ਹੇਰ ਵਾਲੀ ਰਾਤ ਜੀ। ਫੁਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭੌਰੇ ਰਖਦੇ ਹੈ ਠੀਕ ਜਿਵੇਂ, ਚਕਵੀ ਉਡੀਕ ਦੀ ਪਛਾਣੇ ਪ੍ਰਭਾਤ ਜੀ। ਮੇਘ ਨੂੰ ਬਬੀਹਾ ਸਪ ਬੀਨ ਮ੍ਰਿਗ ਘੰਡਾ ਹੇੜਾ, ਆਸ਼ਕ ਮਸ਼ੂਕ ਵਾਲੀ ਚਾਹਿਤੇ ਹੈ ਝਾਤ ਜੀ। ਜਲ ਬਿਨ ਮੀਨ ਜਿਉਂ ਤੜਫਦਾ ਗੁਰਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾ, ਦਰਸ਼ਨ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਨਾਲ ਦੇ ਹੋ ਸ਼ਾਂਤ ਜੀ ॥੨੫੭॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਅਬ ਮੈਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਚਰਨ, ਸਰਨ ਗਹੀ ਮਨ ਮਾਹਿ।
ਨਮੋ ਨਮੋ ਤਿਸ ਥਾਂਨ ਕੋ, ਦਸਮੇਸੰ ਪਗੁ ਪਾਹਿ ॥੨੫੮॥
ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਵਾਹਿ ਮੇਂ ਹੋਇ ਕੈ, ਗੁਰ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਹੋਇ।
ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਚੁਪ ਹੋ ਗਏ, ਬੈਠੇ ਸਹਿਜੇ ਸੋਇ ॥੨੫੯॥
ਨਹਿ ਬੋਲੈ ਨਹਿ ਪਿਖੈ ਕਛੁ, ਬਿਆਪਕ ਮੇਂ ਥਿਰ ਪਾਇ।
ਅਡੋਲ ਹੋਇ ਮਨੁ ਤਨੁ ਭਿਜੇ, ਰੋਮ ਰੋਮ ਗੁਰ ਧਿਆਇ।੨੬੦।

ਦੋਹਿਰਾ—ਸੰਗਤਿ ਤਬ ਮਿਲ ਸਿੰਘ ਜੋ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਬਾਂਟ ਦੀਓ ਮੀਤ।
ਲੰਗਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖੀਰ ਬਹੁ, ਪੰਗਤ ਛਕਾਵੈ ਗੀਤ ॥੨੬੧॥
ਸਭ ਸੰਗਤਿ ਭੋਜਨ ਅਚਿਓ, ਅਖੁਟ ਭੰਡਾਰਾ ਨੀਤ।
ਪਾਠੀਆਂ ਕੋ ਸਿਰੋਪਾਉ ਦੇ, ਸੰਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤ ।੨੬੨॥
ਮਾਯਾ ਕਿਸੇ ਨ ਮੂਲ ਲੈ, ਲੰਗਰ ਮੇਂ ਦਈ ਪਾਇ।
ਛੱਬੀ ਸਪਤਾਹਕ ਕਰੇ, ਪੰਝੱਤ੍ਰ ਪਹਿਲੇ ਗਾਇ ॥੨੬੩॥
ਇਕ ਸੌ ਇਕ ਇਉਂ ਪਾਠ ਕਰ, ਸੰਤ ਮਹਾਂ ਉਪਕਾਰ।
ਸਪਤਾਹਿਕ ਕਰਨੇ ਸਮੇਂ, ਸੰਗਤਿ ਬਾਣੀ ਪਿਆਰ ॥੨੬੪॥
ਇਕ ਸੌ ਤੇਰਾਂ ਸਿੰਘ ਸਭ, ਮਾਈਆਂ ਮਿਲ ਕੇ ਹੋਇ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਸਭਹੂੰ ਕਰਾ, ਭਏ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਸੋਇ।।੨੬੫॥
ਬਾਬਾ ਜੀ ਖਜਾਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਮਾਏ ਦਿਨ ਜਾਹਿ।
ਜੋੜ ਮੇਲ ਇਉਂ ਅਧਕ ਕਰ, ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਪ੍ਰਵਾਹਿ ॥੨੬੬॥
ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਸਦ ਜੀਵਤੇ, ਭਾਉ ਭਗਤ ਰਸ ਲੀਨ।
ਧੰਨ ਬਾਬਾ ਖਜਾਨ ਸਿੰਘ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦ ਮੇਂ ਲੀਨ ॥੨੬੭॥
ਸੰਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ ਜੁੜੇ, ਤਨ ਕੀ ਸੁੱਧ ਨ ਕੋਇ।
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਹਜੂਰ ਹੀ, ਬੈਸੇ ਇਕ ਰਸ ਹੋਇ ॥੨੬੮॥
ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਸ ਲੀਨ ਹ੍ਵੈ, ਜੋਤਿ ਅਖੰਡ ਬਿਰਾਜ।
ਅਕੱਥ ਕਥਾ ਰਸ ਪਾਇਆ, ਨਮੋ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ ॥੨੬੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ, ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਮੁਰਾਲੇ ਜਾਵਨ
ਇਕੀਵੀਂ, ਕਥਾ ਮਾਝ ਵਾਰ ਤਕ ਹੋਈ, ਇਕੀ ਅਰਥ, ਸਪਤਾਹਿਕ ਛੱਬੀ ਸਾਰੇ
ਇਕ ਸੌ ਇਕ ਹੋਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਸੈਂਤਾਲੀਵਾਂ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਣੰ ॥੪੭॥

ਅਕਾਲ ਮੰਨਨ ਗੁਰੂ ਅਗੰਮ, ਗੁਰਮਤਿ ਯੋਗ, ਬਾਣੀ ਪ੍ਰੇਮ, ਸਾਧ ਸੰਗ ਮਹਿਮਾਂ, ਕੁਟੀਆਂ ਰਚਨ, ਗੁਰਪੁਰਬ ਮਨਾਵਨਿ, ਸੰਤ ਰੀਤੀ

ਦੋਹਿਰਾ--ਅੰਤ ਸਮਾ ਮਾਨਸ ਜਨਮ, ਸਤਿਗੁਰ ਹੋਹੁ ਸਹਾਇ।
ਚੌਰਾਸੀ ਲੱਖ ਜੋਨ ਤੇ, ਨਾਮ ਜਪਾਇ ਛੁਡਾਇ ॥੧॥

– ਚੌਪਈ –

ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਆਯੂ ਸੰਤਾਲੀ। ਸਾਲ ਮੇਂ ਆਈ ਛਿਆਸੀ ਭਾਲੀ।
ਸਾਲ ਅਖੀਰੀ ਕਰੋ ਦਿਦਾਰਾ। ਉਮਰ ਏਤਨੀ ਲੇਹੁ ਨਿਹਾਰਾ ॥੨॥
ਸਮਾਧ ਤੇ ਉਠੇ ਸੰਤ ਅਬਿਨਾਸੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਸੀ।
ਸਿਮਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਸ ਲੀਆ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਸਦਾ ਜਿਉਂ ਕੀਆ ।੩।
ਕੀਰਤਨ ਗੁਰੂਦੁਆਰੇ ਹੋਆ । ਸੰਤ ਕਥਾ ਸੁਣਾਈ ਲੋਆ।
ਸੰਗਤਿ ਵਿਦਿਆ ਹੋਈ ਸਾਰੀ। ਲੰਗਰ ਛਕ ਬਹੁ ਜਸੰ ਉਚਾਰੀ ॥੪॥
ਸੰਤ ਇਕਾਂਤ ਬੈਠੇ ਪਿਖ ਭਾਈ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ ਗਯੋ ਆਈ।
ਬਿਨਤੀ ਕਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਸੁਨੀਏ। ਮੇਰੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰਕ ਬਨੀਏ ॥੫॥
ਸੁਣਾਵੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀਓ। ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਮੋਹਿ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਓ।
ਪਾਸ ਹੋਵੋ ਜਬ ਮੈਂ ਤਨ ਤਜਹੂੰ। ਏਹੋ ਇੱਛਾ ਬਿਨਤੀ ਸਜਹੂ ॥੬॥
ਸੰਤਾਂ ਕਿਹਾ ਸੁਣੋ ਤੁਮ ਭਾਈ। ਸੂਖਮ ਰੂਪ ਕੈ ਪ੍ਰਤੱਖ ਮੈਂ ਆਈ।
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਕਹਿ ਜਿਵ ਹੁਣ ਬੈਸੇ। ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਮਮ ਆਵਹੁ ਤੈਸੇ ॥੭॥
ਸੰਤ ਬੋਲੇ ਸੁਣ ਮੀਤ ਪਿਆਰੇ। ਔਖੀ ਏਹੁ ਗਲ ਲੇਹੁ ਨਿਹਾਰੇ।
ਏਹ ਦੇਹੀ ਤਾਂ ਛੇਤੀ ਕਾਡੈਂ। ਪਹਿਲੇ ਹਮ ਤੁਮ ਤੇ ਹੀ ਛਾਡੈਂ ॥੮॥
ਛਿਆਸੀਆਂ ਸਾਲ ਨ ਭੁਲੀਂ ਪਿਆਰੇ। ਸੰਤਾਲੀ ਸਾਲ ਹੈ ਉਮਰ ਨਿਹਾਰੇ।
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਤੂੰ ਸਦ ਹੀ ਸੰਗਾ। ਪਹਿਲੇ ਮੈਂ ਤਨ ਤਜੋਂ ਉਮੰਗਾ ॥੯॥

ਸੁਣ ਕੈ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਸਚ ਮਾਨਾ। ਬੰਦਨਾ ਕਰ ਰੋਡਿਆਂ ਪਿਆਨਾ।
ਸੰਤਾਂ ਭਿੰਡਰੀਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਰਹੇ ਰਸ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ॥੧੦॥
ਭਿੰਡਰਾਂ ਤੇ ਧਰਮ ਕੋਟ ਕੋ ਆਏ। ਫਿਰ ਨ ਭਿੰਡਰੀਂ ਫੇਰਾ ਪਾਏ।
ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਰਤਨ ਗਾਯਾ। ਸੰਗਤਾਂ ਕੋ ਉਤਸ਼ਾਹ ਬਢਾਯਾ ॥੧੧॥

– ਪਉੜੀ –

ਗੁਰ ਸਿਖਹੁ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਹੈ, ਪੀਰ ਪੀਰਹੁ ਕੋਈ ॥
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ, ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਸੋਈ ॥
ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਸ਼ਟ ਧਿਆਨ ਧਰ, ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਹੋਈ ॥
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਕਰਿ ਕੀਰਤਨ, ਸਤਿ ਸੰਗ ਵਿਲੋਈ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ, ਜਪੁ ਹਉਮੈ ਖੋਈ ॥
ਆਪ ਗਵਾਏ ਆਪ ਹੈ, ਗੁਣ ਗੁਣੀ ਪਰੋਈ ॥੨॥੧੩॥
ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਕਰ, ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਅਨੂਪ ਦਿਖਾਯਾ॥
ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਅਗੋਚਰਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਯਾ ॥
ਚਾਰ ਵਰਣ ਚਾਰ ਮਜ਼ਹਬਾ, ਚਰਨ ਕਵਲ ਸਰਣਾਗਤਿ ਆਯਾ॥
ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਅਪਰਸ ਜਗ, ਅਸ਼ਟ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਕਰਾਯਾ ॥
ਪੈਰੀਂ ਪਾਇ ਨਿਵਾਇ ਕੈ, ਹਉਮੈ ਰੋਗ ਅਸਾਧ ਮਿਟਾਯਾ ॥
ਹੁਕਮ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ, ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ ਚਲਾਯਾ ॥
ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਥਾਟ ਬਣਾਯਾ ॥ ੧੭ ॥ ੧੨ ॥
ਹਰਿ ਸਚੇ ਤਖਤ ਰਚਾਇਆ, ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾ ॥
ਨਾਨਕ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰ, ਵਿਚ ਸਿਧਾਂ ਖੇਲਾ ॥
ਗੁਰ ਸਿਮਰ ਮਨਾਈ ਕਾਲਕਾ, ਖੰਡੇ ਕੀ ਵੇਲਾ ॥
ਪੀਓ ਪਾਹੁਲ ਖੰਡ ਧਾਰ, ਹੁਇ ਜਨਮ ਸੁਹੇਲਾ ॥
ਸੰਗਤਿ ਕੀਨੀ ਖਾਲਸਾ, ਮਨ ਮੁਖੀ ਦੁਹੇਲਾ ॥
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਆਪੇ ਗੁਰ ਚੇਲਾ ॥੧॥੪੧॥

– ਚੌਪਈ –

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਕੀ ਬਾਨੀ ਗਾਈ। ਇਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਨਤੀ ਗਾਈ।
ਕਾਲਕਾ ਗੁਰ ਦਸਮੇਂ ਹੈ ਮਨਾਈ। ਤਬ ਸੰਤ ਜੀ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ॥੧੨॥
ਮਨਾਈ ਵਾਕ ਹੈ ਮੰਨਾਵਣ ਹਾਰਾ। ਕਾਲ ਨਾਮ ਮਹਾਂ ਕਾਲ ਵਿਚਾਰਾ।
ਸਿਮਰਤ ਗੁਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਅਪਾਰਾ। ਖੰਡੇ ਵੇਲੇ ਏ ਜਾਪ ਉਚਾਰਾ॥੧੩॥

॥ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਰਛਿਆ ਹਮ ਨੈ। ਸਰਬ ਲੋਹ ਕੀ ਰਛਿਆ ਹਮਨੈ।
ਸਰਬ ਕਾਲ ਜੀ ਦੀ ਰਛਿਆਹਮਨੈ।ਸਰਬ ਲੋਹ ਜੀਦੀ ਸਦਾਰਛਿਆ ਹਮਨੈ

-- ਯਥਾ --

ਆਪਿ ਕਰਤ ਸਭ ਜਗ ਕੋ ਕਾਲਾ। ਤਾਂਤੇ ਕਾਲ ਨਾਮ ਜਗ ਡਾਲਾ ॥੧॥

-- ਸਵੈਯਾ –

ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਭਯੋ ਭਗਵਾਨ ਸੁ, ਜਾਗਤ ਜਾਂ ਜਗ ਜਾਂਕੀ ਕਲਾ ਹੈ।
ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਭਯੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸ਼ਿਵ, ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਭਯੋ ਜੁਗੀਆ ਹੈ।
ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਸੁਰਾ ਸੁਰ ਗੰਧ੍ਰਬ, ਜੱਛ ਭੁਜੰਗ ਦਿਸਾ ਬਿਦਿਸਾ ਹੈ।
ਔਰ ਸੁ ਕਾਲ ਸਭੈ ਬਸ ਕਾਲ ਕੇ, ਏਕ ਹੀ ਕਾਲ ਅਕਾਲ ਸਦਾ ਹੈ ॥੧॥

– ਚੌਪਈ –

ਸ੍ਰੀ ਕਾਲ ਕਾ ਮਨਾਵਨ ਕੀਆ। ਕਰਣ ਹਾਰ ਜੋ ਕਰਤਾ ਥੀਆ।
ਲੈ ਕਰਿ ਹੀ ਜੋ ਕੁਲ ਸੰਸਾਰਾ। ਕਰ ਹੀ ਪਾਲਨਾ ਦੇਇ ਅਹਾਰਾ ॥੧੪॥
ਆਪ ਅਕਾਲ ਜਗ ਕੋ ਕਰ ਕਾਲਾ। ਤਿਸ ਕਾਲਕਾ ਮਨਾਈ ਭਯੋ ਘਾਲਾ।
ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ ਅਕਾਲ ਹੈ ਆਪੇ।ਅਪਨੀ ਕੁਦਰਤਿ ਆਪੇ ਥਾਪੇ ॥੧੫॥
ਅਪਨੀ ਸਮਰਥਾ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨੈ। ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਤੇ ਜਗਤ ਜੀਵਾਨੈ।
ਗਿਆਨਸਰੂਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਧਰਾਯਾ।ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਗਟਾਯਾ।
ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਆਪੇ ਅਕਾਲਾ। ਆਪੇ ਸਿੱਖ ਆਪੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ।
ਸੁ ਜੋਤਿ ਅਖੰਡ ਗੁਰ ਮੇਰਾ। ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਕਾ ਮੈਂ ਹਾਂ ਚੇਰਾ ॥੧੬॥

ਸੰਗਤਿ ਸੁਣ ਕੇ ਆਨੰਦ ਹੋਈ। ਇਕਵੰਜਾ ਸਿੰਘ ਸੁਧਾ ਅਚੋਈ।
ਤੀਨ ਦਿਨ ਰਹਿ ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰਾ। ਸੰਗਤਿ ਕੇ ਸੰਸੇ ਨਿਰਵਾਰਾ ॥੧੮॥
ਧਰਮ ਕੋਟ ਤੇ ਮਲਕ ਸੋ ਆਏ। ਕਈ ਦਿਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਾਏ।
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਸੰਗਾ। ਸੰਗਤਿ ਸੁਨਾਏ ਧਰੇ ਉਮੰਗਾ ॥੧੯॥
ਅੱਸੂ ਵਦੀ ਦਸਮੀਂ ਦਿਨ ਮਾਂਹੀ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਏ ਪੁਰਬ ਜਾਂਹੀ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਅਜੋਨੀ। ਅਬਿਨਾਸੀ ਆਖੰਡ ਆਮੋਨੀ ॥੨੦॥

ਕਬਿੱਤ–ਕੋਟਨ ਕੋਟਾਨ ਧਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਦਰਸੁ ਮਿਲ, ਅਤਿ ਅਸਚਰਜਮੈ ਹੇਰਤ ਹਿਰਾਏ ਹੈਂ। ਕੋਟਿਨ ਕੋਟਾਨ ਗਿਆਨ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਮਿਲ, ਮਹਿਮਾ ਮਹਾਤਮ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਏ ਹੈਂ। ਤਿਲ ਕੀ ਅਤੁਲ ਸੋਭਾ ਤੁਲ ਨਹੀਂ ਤੁਲਾ ਧਾਰ, ਪਾਰ ਕੈ ਅਪਾਰ ਨ ਅਨੰਤ ਅੰਤ ਪਾਏ ਹੈਂ। ਕੋਟਿਨ ਕੋਟਾਨ ਚੰਦ੍ਰ ਭਾਨ ਜੋਤ ਕੋ ਉਦੋਤ, ਹੋਤ ਬਲਿਹਾਰ ਬਾਰੰ ਬਾਰ ਨ ਅਘਾਏ ਹੈਂ ॥੨੬੯॥ ਕੋਟਿਨ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਜਾਂਕੇ ਏਕ ਰੋਮ ਅਗ੍ਰ ਭਾਗ, ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਗਾਸ ਤਾਸ ਕਹਾਂ ਧੌ ਸਮਾਵਈ। ਜਾਂਕੇ ਏਕ ਤਿਲ ਕੋ ਮਹਾਤਮ ਅਗਾਧ ਬੋਧ, ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋਤ ਕੈਸੇ ਕਹਿ ਆਵਈ। ਜਾ ਕੇ ਓਅੰਕਾਰ ਕੇ ਬਿਥਾਰ ਕੀ ਅਪਾਰ ਗਤਿ, ਸ਼ਬਦ ਬਿਬੇਕ ਏਕ ਜੀਹ ਕੈਸੇ ਗਾਵਈ। ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਮਹਿਮਾ ਅਕੱਥ ਕਥਾ, ਨੇਤ ਨੇਤ ਨੇਤ ਨਮੋ ਨਮੋ ਕਰ ਆਵਈ ॥੨੭੦॥

– ਚੌਪਈ –

ਭਾਈ ਕੀ ਬਾਣੀ ਇਉਂ ਗਾਈ। ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਦਾ ਸਹਾਈ।
ਤਹਿ ਤੇ ਕੀਨੋ ਗਮਨ ਬਹੋਰੀ। ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਜੋਰੀ ॥੨੧॥
ਆਏ ਚਲ ਚੀਮਨੇ ਨਗਰਾ। ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਧ ਸੇਵੀ ਪਿੰਡ ਸਗਰਾ।
ਲਾਇ ਦੀਵਾਨ ਕਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰਾ। ਜੋਗੀ ਐਸੇ ਬਣੋ ਉਦਾਰਾ ॥੨੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਸੁਣਿ ਆਇਓ ਗੁਰ ਤੇ॥ ਮੋਕਉ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦੁ

ਬੁਝਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਨਉ ਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਇਸੁ ਤਨ ਮਹਿ ਰਵਿਆ, ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਨਮਸਕਾਰਾ ॥ ਦੀਖਿਆ ਗੁਰ ਕੀ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਕਾਨੀ, ਦ੍ਰਿੜਿਓ ਏਕੁ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥੧॥ ਪੰਚ ਚੇਲੇ ਮਿਲਿ ਭਏ ਇਕਤ੍ਰਾ, ਏਕਸੁ ਕੈ ਵਸਿ ਕੀਏ ॥ ਦਸ ਬੈਰਾਗਨਿ ਆਗਿਆ ਕਾਰੀ, ਤਬ ਨਿਰਮਲ ਜੋਗੀ ਥੀਏ ॥੨॥ ਭਰਮੁ ਜਰਾਇ ਚਰਾਈ ਬਿਭੂਤਾ, ਪੰਥੁ ਏਕੁ ਕਰਿ ਪੇਖਿਆ ॥ ਸਹਿਜ ਸੂਖ ਸੋ ਕੀਨੀ ਭੁਗਤਾ, ਜੋ ਠਾਕੁਰ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖਿਆ ॥੩॥ ਜਹ ਭਉ ਨਾਹੀ ਤਹਾ ਆਸਨੁ ਬਾਧਿਓ, ਸਿੰਗੀ ਅਨਹਤ ਬਾਨੀ ॥ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੁ ਡੰਡਾ ਕਰਿ ਰਾਖਿਓ, ਜੁਗਤਿ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਭਾਨੀ ॥੪॥ ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਵਡਭਾਗੀ ਭੇਟੈ, ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟੈ ॥ ਸੇਵਾ ਪੂਜ ਕਰਹੁ ਤਿਸੁ ਮੂਰਤਿ ਕੀ, ਨਾਨਕੁ ਤਿਸੁ ਪਗ ਚਾਟੈ ॥੫॥੧੧॥੧੩੨॥

ਰਾਮਕਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ॥

ਰੇ ਮਨ ਇਹ ਬਿਧਿ ਜੋਗੁ ਕਮਾਓ ॥ ਸਿੰਙੀ ਸਾਚ ਅਕਪਟ ਕੰਠਲਾ, ਧਿਆਨ ਬਿਭੂਤ ਚੜਾਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਤਾਤੀ ਗਹੁ ਆਤਮ ਬਸਿ ਕਰ ਕੀ, ਭਿਛਾ ਨਾਮ ਅਧਾਰੰ ॥ ਬਾਜੈ ਪਰਮ ਤਾਰ ਤਤੁ ਹਰਿ ਕੋ, ਉਪਜੈ ਰਾਗੁ ਰਸਾਰੰ ॥੧॥ ਉਘਟੈ ਤਾਨ ਤਰੰਗ ਰੰਗਿ ਅਤਿ, ਗਿਆਨ ਗੀਤ ਬੰਧਾਨੰ ॥ ਚਕਿ ਚਕਿ ਰਹੇ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਮੁਨਿ, ਛਕਿ ਛਕਿ ਬਯੋਮ ਬਿਵਾਨੰ ॥੨॥ ਆਤਮ ਉਪਦੇਸ ਭੇਸੁ ਸੰਜਮ ਕੋ, ਜਾਪੁ ਸੁ ਅਜਪਾ ਜਾਪੈ ॥ ਸਦਾ ਰਹੈ ਕੰਚਨ ਸੀ ਕਾਂਯਾ, ਕਾਲ ਨ ਕਬਹੂੰ ਬਿਆਪੈ॥੩॥੨॥

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਾਰ ੨੦ ॥

ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੰਤ ਸੁਣਾਇਆ ॥ ਖਿੰਥਾ ਖਿਮਾ ਸਿਵਾਇ ਝੋਲੀ ਪਤਿ ਮਾਇਆ ॥ ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾਖਾਕ

ਬਿਭੂਤ ਬਣਾਇਆ॥ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੱਤ ਭੋਜਨ ਭਾਇਆ॥
ਡੰਡਾ ਗਿਆਨ ਵੀਚਾਰ ਦੂਤ ਸਿਧਾਇਆ ॥ ਸਹਿਜ
ਗੁਫਾ ਸਤ ਸੰਗ ਸਮਾਧਿ ਸਮਾਇਆ ॥ ੧੯ ॥

= ਚੌਪਈ =

ਜੋਗ ਕਮਾਇ ਐਸਾ ਸੁਣ ਮੀਤਾ। ਮਨ ਭੂਤਨਾ ਲੈ ਵਸ ਕੀਤਾ।
ਸੋ ਦਰਗਹ ਮੁਖ ਊਜਲ ਹੋਈ। ਉਨਤਾਲ਼ੀ ਸਿੰਘ ਸੁਧਾ ਪੀਓਈ॥੨੩॥
ਆਏ ਸਿੱਧਮੀ ਵਿਚ ਸਕੂਲਾ[1]। ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਆ ਗੁਰ ਘਰ ਅਨਕੂਲਾ।
ਗੁਰ ਛੇਵੇਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਆਈ। ਆਸਾ ਵਾਰ ਕੀਰਤ ਮੁਖ ਗਾਈ॥੨੪॥
ਨੰਦ ਲਾਲ ਕੀ ਗਜ਼ਲ ਉਚਾਰੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਮੇਂ ਪਰਉਪਕਾਰੀ।
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਿਵਾਨੇ। ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਕੀ ਸਿਫਤ ਬਖਾਨੇ।੨੫।

ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਚਿਤ ॥ ਗਜ਼ਲ ੧ ॥

ਹਵਾਇ ਬੰਦਗੀ ਆਵੁਰਦ ਦਰ ਵਜੂਦ [1]ਮਰਾ॥
ਵਗਰ ਨਹ ਜ਼ੌਕਿ ਚੁਨੀਂ ਆਮਦਨ ਨ ਬੂਦ [2]ਮਰਾ॥
[3]ਖੁਸ਼ ਅਸਤ ਉਮਰ ਕਿ ਦਰ ਯਾਦਿ ਬਿਗਜ਼ਰਦ ਵਰਨਹ,
ਚਿ [4]ਹਾਸਲ ਅਸਤ ਅਜ਼ੀਂ ਗੁੰਬਦੇ ਕਬੂਦ ਮਰਾ॥
[5]ਦਰਆਂ ਜਮਾਂ ਕਿ ਨਿਆਈ ਬਯਾਦਿ ਮੇਂ ਮੀਰਮ,
ਬਗੈਰ ਯਾਦਿ ਤੋ ਜ਼ੀ ਜੀਸਤਨ ਚਿ ਸੂਦ ਮਰਾ॥
[7]ਫਿਦਾਸਤ ਜਾਨ ਦਿਲੇ ਮਨ ਬਖਾਕ ਮਰਦਮਿ ਪਾਕ,
[8]ਹਰ ਆਂ ਕਸੇ ਕਿ ਬਸੂਏ ਤੁ ਰਹ ਨਮੂਦ ਮਰਾ॥
ਨਬੂਦ ਹੇਚ ਨਿਸ਼ਾਹਾ ਜ਼ਿ ਆਸਮਾਨੁ ਜ਼ਿਮੀਂ,
[10]ਕਿ ਸ਼ੌਕ ਰੂਇ ਤੋ ਆਵਰਦ ਦਰ ਸਿ ਜੂਦ ਮਰਾ॥
ਬਗੈਰ [11]ਯਾਦਿ ਤੋ 'ਗੋਯਾ' ਨਮੇ ਤਵਾਨਮ ਜ਼ੀਸਤ,
[12]ਬਸੂਇ ਦੋਸਤ ਰਿਹਾਈ ਦਿਹੰਦ ਜ਼ੂਦ ਮਰਾ ॥੧॥
ਭਜਨ ਤੇਰੇ ਦੀ ਸਿੱਕ ਅਸਾਨੂੰ, ਵਿਚ ਸਰੀਰ ਲਿਆਈ, ਮੇਰੇ [1]ਮਾਹੀ॥

ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਥੇ ਆਵਣ ਦੀ ਸਾਨੂੰ, ਹਰ ਗਿਜ ਲੋੜ ਨ ਆਹੀ, ਰਾਮ [2]ਦੁਹਾਈ।
ਉਮਰ ਉਹਾ ਵਿਚ[3] ਲੇਖੇ ਦੇ, ਜੋ ਯਾਦ ਸਾਂਈ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਰੇ, ਪੈਂਦੀ ਮੁਜਰੇ॥
ਨਹੀਂ ਤਾਂ [4]ਸਾਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕੀ ਹੈ, ਵਿਚ ਇਸ ਨੀਲੇ ਹੁਜਰੇ, ਸ਼ਾਮ ਤੇ ਫਜਰੇ॥
ਇਕ ਪਲ ਯਾਦ ਨਾ [5]ਆਵੇ ਮੈਨੂੰ, ਮੌਤ ਸੁਨੇਹੜੇ ਘਲਦੀ, ਆਓ ਜਲਦੀ॥
[6]ਯਾਦਿ ਤੇਰੀ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਮੇਰਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹਾਂ ਮੈਂ ਮਰਦੀ, ਅੱਗ ਵਿਚ ਜਲਦੀ।
ਧੂੜ ਤਿਨਾਂ ਦੇ [7]ਚਰਨਾ ਉਪਰ, ਤਨ ਮਨ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਯਾ, ਆਪੁ ਗਵਾਯਾ॥
[8]ਜੇਹੜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਮੈਨੂੰ, ਤੁਧ ਵਲ ਮਾਰਗ ਪਾਯਾ, ਦਰ ਦਿਖਲਾਯਾ।
[9]ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੇ ਅਕਾਸ਼ ਦਾ ਤਦੋਂ, ਨਾਮ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨ ਆਹਾ, ਸਚੇ ਸ਼ਾਹਾ॥
[10]ਸਿੱਕ ਤੇਰੇ ਦੀਦਾਰ ਦੀ ਸਾਨੂੰ, ਮਸਤਕ ਆਨ ਨਿਵਾਯਾ, ਆਲੀ ਜਾਹਾ॥
ਬਾਝੋਂ ਯਾਦ ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਮੈਂ, 'ਗੋਯਾ' ਮੂਲ ਨ ਜੀਸਾਂ, ਉੱਠਣ ਚੀਸਾਂ॥
ਭੇਜੋ ਝੱਬ ਪਿਆਰੇ ਦੀ ਵਲ, ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਪੀਸਾਂ, ਠੰਢੀ ਥੀਸਾਂ ॥੧॥

=ਚੌਪਈ=

ਸ੍ਰੀ ਆਸਾ ਵਾਰ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਅਰਦਾਸ ਕਰਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵਰਤੀਤੀ।
ਪਰਵਿੰਜਾ ਸਿੰਘ ਸਜਾਇ ਤਬ ਪਿਆਰੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇ ਦੀਓ ਬਲਿਹਾਰੇ॥
ਅਖਾੜੇ ਨੱਗਰ ਪਾਯੋ ਫੇਰਾ। ਸੰਗਤਿ ਮਿਲੀ ਮਨ ਚਾਉ ਘਨੇਰਾ॥
ਆਸਨਿ ਢਾਬ ਤੰਬੋਟੀ ਲਾਏ। ਸੁੰਦਰ ਬੀਚ ਬਾਗ ਥਿਰੁ ਪਾਏ ॥੨੭॥
ਸੇਵਾ ਸੰਗਤਿ ਕਰੀ ਅਪਾਰਾ। ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਯੋ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ।
ਕੀਰਤਨੁ ਬਾਣੀ ਕੋ ਤਬ ਕੀਆ। ਸੰਗਤਿ ਮਗਨ ਹੋਇ ਰਸੁ ਲੀਆ॥੨੮॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਿੰਗੁਲ ਪਰਬਤ ਪਾਰਿ ਪਰੇ ਖਲ ਚਤੁਰ ਬਕੀਤਾ ॥
ਅੰਧੁਲੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੂਝਿਆ ਗੁਰ ਭੇਟਿ ਪੁਨੀਤਾ ॥੧॥
ਮਹਿਮਾ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਕੀ ਸੁਨਹੁ ਮੇਰੇ ਮੀਤਾ ॥
ਮੈਲੁ ਖੋਈ ਕੋਟਿ ਅਘ ਹਰੇ ਨਿਰਮਲ ਭਏ ਚੀਤਾ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਐਸੀ ਭਗਤਿ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਕੀਟਿ ਹਸਤੀ ਜੀਤਾ ॥

ਜੋ ਜੋ ਕੀਨੋ ਆਪਨੋ ਤਿਸੁ ਅਭੈ ਦਾਨੁ ਦੀਤਾ ॥੨॥
ਸਿੰਘੁ ਬਿਲਾਈ ਹੋਇ ਗਇਓ ਤ੍ਰਿਣੁ ਮੇਰੁ ਦਿਖੀਤਾ ॥
ਸੂਮੁ ਕਰਤੇ ਦਮ ਆਢ ਕਉ ਤੇ ਗਨੀ ਧਨੀਤਾ ॥੩॥
ਕਵਨ ਵਡਾਈ ਕਹਿ ਸਕਉ ਬੇਅੰਤ ਗੁਨੀਤਾ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੁਹਿ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ਨਾਨਕ ਦਰ ਸਰੀਤਾ।੪।੭।੩੭।

ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਜੋ ਸਾਧੂ ਸਰਨੀ ਪਰੇ, ਤਿਨ ਕੇ ਕਵਣ ਬਿਚਾਰ।
ਦੰਤ ਜੀਭ ਜਿਉਂ ਰਾਖਿ ਹੈ, ਦੁਸ਼ਟ ਅਰਿਸ਼ਟ ਸੰਘਾਰ।੨੫।੧।

ਕਬਿੱਤ—ਨਿਜ ਘਰ ਮੇਰੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਾਧ ਸੰਗ ਮੇਰੋ ਨਿਜ ਰੂਪ ਹੈ। ਸਾਧ ਸੰਗ ਮੇਰੋ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਉ ਕੁਟੰਬ ਸਖਾ, ਸਾਧ ਸੰਗ ਮੇਰੋ ਸੁਤ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਅਨੂਪ ਹੈ। ਸਾਧ ਸੰਗ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਪ੍ਰਾਨ ਜੀਵਨ ਮੈ, ਸਾਧ ਸੰਗ ਨਿਜ ਪਦ ਸੇਵਾ ਦੀਪ ਧੂਪ ਹੈ। ਸਾਧ ਸੰਗ ਰੰਗ ਰਸ ਭੋਗ ਸੁਖ ਸਹਿਜ ਮੈ, ਸਾਧ ਸੰਗ ਸੋਭਾ ਅਤਿ ਉਪਮਾ ਅਉ ਊਪ ਹੈ ॥੩੦੩॥

— ਵਾਰ —

ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਕਰ, ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਰਾਂ ਗੁਰੂ ਅਬਿਨਾਸੀ।
ਪੀਰਾਂ ਪੀਰ ਵਖਾਣੀਐ, ਨਾਥਾਂ ਨਾਥ ਸਾਧ ਸੰਗ ਵਾਸੀ।
ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਚਲਾਇਆ, ਗੁਰ ਸਿਖ ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਉਦਾਸੀ।
ਸਨਮੁਖ ਮਿਲ ਪੰਚ ਆਖੀਅਨਿ, ਬਿਰਦ ਪੰਚ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਪਾਸੀ।
ਗੁਰਮੁਖ ਮਿਲ ਪ੍ਰਵਾਣ ਪੰਚ, ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡ ਬਿਲਾਸੀ।
ਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਨਿਜ ਘਰ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਰਹਿਰਾਸੀ।
ਮਿਠਾ ਬੋਲਣ ਨਿਵ ਚਲਣ, ਖੱਟ ਖਵਾਲਣ ਆਸ ਨਿਰਾਸੀ।
ਸਦਾ ਸਹਜ ਬੈਰਾਗੁ ਹੈ, ਕਲੀ ਕਾਲ ਅੰਦਰ ਪਰਗਾਸੀ।
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਬੰਦ ਖਲਾਸੀ ॥

ਨੰਦ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਗਜ਼ਲ ੩੭ ॥

ਤਾ ਬਗਿਰਦੇ ਸਰੇ ਕੂਏ ਤੋ ਬਿਗਰ ਦੀਦ ਇਲਮ ॥
ਰੋਜ਼ਾਏ ਖੁਲ ਦਿ ਬਰੀਂਰਾਂ ਬਿਕੁਨਮ ਪਾ ਅੰਦਾਜ਼ ॥੧॥

ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਤੇਰੇ ਕੂਚੇ ਵਲ ਜਾਂ, ਦਿਨੇ ਫੇਰਾ ਪਾਯਾ, ਰਸ ਤ੍ਰਿਪਤਾਯਾ ॥ ਫਰਸ਼ ਪੈਰਾਂ ਅਪਨੇ ਦੇ ਤਲੇ, ਬਾਗ ਬਹਿਸ਼ਤ ਵਿਛਾਯਾ, ਇਹੁ ਫਲ ਪਾਯਾ ॥੧॥੩੮॥

ਤਾਲਬੇ ਮੌਲਾ ਹਮੇਸਹ ਜ਼ਿੰਦਹ ਅਸਤ,
ਬਰ ਜ਼ਬਾਨਸ਼ ਨਾਮਿ ਸੁਬਹਾਨ ਸਤੁ ਬਸ ॥੧॥
ਗੁਰਮੁਖ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਜੀਤੇ ਹੈਂ, ਮਰਤੇ ਕਬੀ ਨਹੀ ਵੁਹ ॥
ਜਿਨ ਕੀ ਜ਼ਬਾਂ ਪੈ ਹਰਦਮ, ਸਤਿਨਾਮੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ॥੧॥

ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕ੍ਰਿਤ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਗ੍ਰੰਥ ਅਯਨ ੨
ਅਧਿਆਇ ੨੩ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੇ ਵਾਕ ॥

— ਚੌਪਈ —

ਸਿੰਘ ਸੁ ਰਹਿਤ ਪੰਚ ਜਹਿ ਮਿਲੇ। ਮਮ ਸਰੂਪ ਸੋ ਦੇਖਹੁ ਭਲੇ।
ਭੋਜਨ ਛਾਦਨ ਜੋ ਤਿਨ ਦੇਇ। ਮੋਕਹੁ ਪਹੁਚਾਵਤ ਸਿਖ ਸੇਇ ॥੧॥
ਮਨਹੁ ਕਾਮਨਾ ਤਿਨ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ। ਸਰਧਾ ਧਰੇ ਚਿਤ ਦੁਖ ਖਾਪਤ।
ਸਿਖ ਪੰਚਨ ਮਹਿ ਮੇਰੋ ਵਾਸਾ। ਪੂਰਨ ਕਰੋਂ ਧਰਹਿ ਜੋ ਆਸਾ ॥੨॥

— ਯਥਾ: —

ਇਕ ਸਿਖ ਦੁਇ ਸਾਧ ਸੰਗੁ ਪੰਜੀ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ॥੧॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਦਇਆ ਧਰਮ ਹਿੰਮਤ ਹਰੀ, ਮੁਹਕਮੁ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰੀਤ।
ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ, ਸੇਵਹੁ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀਤ ॥੨੯॥

=ਚੌਪਈ=

ਸਾਧਿ ਸੰਗ ਨੀਕੇ ਸਭ ਕਰੀਅਹੁ। ਸਿਮਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਿਦ ਧਰੀਅਹੁ।
ਸੰਗਤ ਕੋ ਉਤਸ਼ਾਹ ਘਨੇਰਾ । ਸਾਰਾ ਨਗਰ ਸੁਨੈ ਮਨੁ ਪ੍ਰੇਰਾ ॥੩੦॥

ਤ੍ਰਿਵਿੰਜਾ ਨਰ ਮਿਲੇ ਸੋ ਆਈ । ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਚਾਵਹੁ ਬਿਨੈ ਸੁਨਾਈ ।
ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸੁਧਾ ਬਨਾਇ । ਰਹਿਤ ਰਾਖ ਨੀਕਹਿ ਸਮਝਾਏ ॥੩੧॥
ਸਭ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰਾਯਾ । ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਯਾ।
ਕਥਾ ਹਿਤ ਬਿਨਤੀ ਸਭ ਕੀਨੀ । ਸੰਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ ਕਰਿ ਦੀਨੀ ॥੩੨॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੁਮ ਦਾਤੇ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ; ਨਾਇਕ ਖਸਮ ਹਮਾਰੇ ॥
ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਤੁਮਹੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਹੁ; ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਤੁਮਰੇ ਧਾਰੇ ॥੧॥
ਜਿਹਵਾ ਏਕ; ਕਵਨ ਗੁਨ ਕਹੀਐ ॥
ਬੇਸੁਮਾਰ ਬੇਅੰਤ ਸੁਆਮੀ; ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਕਿਨ ਹੀ ਲਹੀਐ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਕੋਟਿ ਪਰਾਧ ਹਮਾਰੇ ਖੰਡਹੁ; ਅਨਿਕ ਬਿਧੀ ਸਮਝਾਵਹੁ ॥
ਹਮ ਅਗਿਆਨ ਅਲਪ ਮਤਿ ਥੋਰੀ; ਤੁਮ ਆਪਨ ਬਿਰਦੁ ਰਖਾਵਹੁ ।੨।
ਤੁਮਰੀ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ਆਸਾ; ਤੁਮ ਹੀ ਸਜਨ ਸੁਹੇਲੇ ॥
ਰਾਖਹੁ ਰਾਖਨਹਾਰ ਦਇਆਲਾ; ਨਾਨਕ ਘਰ ਕੇ ਗੋਲੇ ॥੩॥੧॥

– ਚੌਪਈ –

ਏਸ ਸ਼ਬਦ ਕੀ ਕਥਾ ਕਰਾਈ । ਬੈਠੇ ਨਹਿਰ ਟਿਕਾਣੇ ਆਈ ।
ਏਕ ਸੋ ਨਾਂਗਾ ਸਾਧੂ ਬੈਸਾ । ਸੰਤਾਂ ਕੋ ਬੋਲਿਓ ਬਚ ਐਸਾ ॥੩੩॥
ਕਹਿ ਤੇ ਆਏ ਸੰਤ ਸੁਜਾਨਾ । ਮੋਕਹੁ ਕਰੋ ਬਤਾਵਨ ਥਾਨਾ ।
ਸੰਤਾਂ ਕਿਹਾ ਸੁਣ ਸਾਧ ਅਤੀਤੰ । ਬਾਜੀ ਪਾਇ ਆਏ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤੰ ।੩੪।
ਈਸ਼ਰ ਬਾਜ਼ੀ ਜਗਤ ਬਣਾਯਾ । ਸੰਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮੁ ਗਿਆਨੁ ਪ੍ਰਗਟਾਯਾ ।
ਤਾਂਕੀ ਬਾਜੀ ਮਿਥਯਾ ਜਾਨੀ । ਨਿਖੇਧ ਰੂਪ ਅਦ੍ਵੈਤ ਪਛਾਨੀ ॥੩੫॥
ਬਿਧੀ ਰੂਪ ਹਰਿ ਆਪੇ ਸੋਈ । ਕੌਤਕ ਕਰੇ ਨਾਨਾ ਰੰਗ ਹੋਈ ।
ਜਿਮ ਬਾਜੀ ਈਸ਼ਰ ਜਗ ਪਾਈ । ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਬਾਜੀ ਹਮ ਭਾਈ ।੩੬।
ਜਿਵ ਖੇਲਾਵੈ ਤਿਵ ਖੇਲਨ ਹਾਰੇ । ਪ੍ਰਭ ਕੀਆ ਮੋਕੋ ਹਿਤ ਕਾਰੇ ।
ਥਾਉ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਹਮਰਾ । ਬਸੈ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਗ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣ ਨਗਰਾ ॥੩੭॥

ਹਰਿ ਸਰੂਪ ਨਿਜ ਪਦ ਅਸਥਾਨਾ । ਨਿਹਚਲ ਸਦਾ ਸਾਧ ਸੰਗ ਜਾਨਾ ।
ਸੁਣ ਬਾਵਾ ਤਬ ਚਰਨੀ ਪਰਾ । ਸੰਤ ਆਏ ਦਾਸਾਂ ਕੇ ਘਰਾ ॥੩੮॥
ਚਰਨ ਪਾਇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕੀਆ । ਭੋਜਨ ਛਕ ਬਿਰਾਜ ਦੋ ਘਰੀਆ ।
ਭਾਈ ਰੂੜ ਸਿੰਘ ਲਖ ਪ੍ਰੇਮੀ । ਰਹੇ ਰਾਤ ਦਾਇਕ ਜੋ ਖੇਮੀ ॥੩੯॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਕਰ ਇਸ਼ਨਾਨਾ । ਬੈਠੇ ਸਿਮਰਹਿ ਗੁਰ ਸੁਖ ਦਾਨਾ ।
ਸੰਗਤਿ ਮਿਲੀ ਭਾਉ ਧਰ ਸਭਹੀ । ਕਹੈ ਰਹੋ ਜੀ ਹੋਰ ਸੋ ਅਜਹੀ ॥੪੦॥
ਸੰਤ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਛੱਕ ਸੰਗ ਜੱਥਾ । ਕਹੈ ਜਾਵਨੇ ਕੀ ਅਬ ਇੱਛਾ ।
ਸੁਣ ਕੈ ਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਹੋਈ । ਰਥ ਸਵਾਰ ਕੀਨੇ ਪ੍ਰਭ ਜੋਈ ॥੪੧॥
ਆਏ ਬੋਪਾ ਰਾਏ ਮਝਾਰੀ । ਸੰਗਤਿ ਮਿਲੀ ਭਾਉ ਧਰ ਭਾਰੀ ।
ਰਹੈਂ ਅਨੰਦ ਸੋ ਅੰਤ੍ਰ ਯਾਮੀ । ਸੇਵਾ ਕਰਾਵੈ ਚਹੈ ਸੁਆਮੀ ॥੪੨॥
ਦਸਹਿਰੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸੁਖ ਦਾਤਾ । ਇੱਟਾਂ ਪਿਖ ਪਈਆਂ ਇਉਂ ਜਾਤਾ ।
ਸੇਵਾ ਸੰਗਤਿ ਹਿਤ ਕਛੁ ਕਰੀਏ । ਸੰਗਤਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਕਰੈ ਮਨ ਧਰੀਏ ।੪੩।
ਜਗਰਾਵਾਂ ਤੇ ਸੀਮਿੰਟ ਮੰਗਾਯਾ । ਜਥਾ ਸਭ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਾਯਾ ।
ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰਾ । ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਵਾਰਾ ॥
ਭਾਈ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਪਿਆਰੇ । ਸਭੈ ਸਿੰਘ ਸੇਵਾ ਹਿਤ ਧਾਰੇ ।
ਬੇਲਾ ਸਿੰਘ ਸੇਵਕ ਅਤਿ ਪਿਆਰਾ । ਲੰਗਰ ਸਜਾਵਤ ਅਨਥੱਕ ਨਿਹਾਰਾ ॥
ਬਲੀ ਸੇਵਾ ਕੋ ਮਨ ਨ ਚੁਰਾਵੈ । ਚਰਨੀ ਰਹਿ ਸਨਮੁਖਤਾ ਪਾਵੈ ।
ਹਜ਼ੂਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਰੀ ਨਰਾਇਣ । ਰਹੈ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਸਮਾਇਣ ।੪੬।
ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਅਗਾਰੀ । ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਪੰਚਾਂ ਮਿਲ ਵਾਰੀ ।
ਕੁਟੀਆ ਪਾਵਨ ਨੀਂਵ ਉਸਾਰੀ । ਕਾਰੀਗਰ ਲਾਏ ਬਹੁ ਸਾਰੀ ॥੪੭॥
ਪੰਜ ਕੁਟੀਆਂ ਇਕ ਬਡਾ ਕਮਰਾ । ਬਰਾਂਡਾ ਸਜਾਵਨ ਆਗੇ ਸਗਰਾ ।
ਸੇਵਾ ਚਲੀ ਬਹੁਤ ਸੋ ਜੋਰੰ । ਲਾਵੈਂ ਹੋਰ ਸਿੰਘ ਲਿਯਾਇ ਟੋਰੰ ॥੪੮॥
ਸੰਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭੀ ਆਏ । ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਚਿਤ ਸਭਨ ਲਗਾਏ ।
ਸੰਤ ਆਪ ਖੁਦ ਸੇਵਾ ਕਰਹੀ । ਗੁਰ ਘਰ ਨਿਰਮਾਣਤਾ ਸਦ ਧਰ ਹੀ ।੪੯।

ਇੱਟਾਂ ਚੂਨਾ ਸੀਸ ਉਠਾਈ । ਦੇਵਹਿ ਜਹਿ ਕਾਰੀਗਰ ਲਾਈ ।
ਗਾਰਾ ਕਰੈਂ ਆਪ ਸਦ ਛੇਤੀ । ਰਾਤੀਂ ਸੁੱਤੇ ਸਿੰਘ ਨ ਭੇਤੀ ॥੫੦॥
ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਬੰਸਾ । ਕਰੈ ਸੇਵ ਬਹੁ ਪ੍ਰੇਮ ਉਤੰਸਾ ।
ਰਾਤ ਦਿਨ ਇਕ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ । ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ॥੫੧॥
ਦਸ ਕੁਟੀਆਂ ਇਕ ਕਮਰਾ ਲੰਗਰ । ਬਰਾਂਡੇ ਦੋਇ ਬਣੇ ਬਹੁ ਸੁੰਦਰ ।
ਸਭ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਸੇਵਾ ਹੋਈ । ਫਰਸ਼ ਪੱਕੀ ਥਲੇ ਜੋਈ ॥੫੨॥
ਊਪਰ ਡਾਟ ਲਗਾਏ ਸਾਰੇ । ਅਤਿ ਸੋਹਣੇ ਤਖਤੇ ਸਜੇ ਦੁਆਰੇ ।
ਸੇਵਾ ਭਈ ਸੰਪੂਰਨ ਜਬਹੀ । ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕੀਨਾ ਸੰਤ ਤਬਹੀ ॥੫੩॥
ਸੰਗਤਿ ਕੀਰਤਨ ਮਿਲ ਕੇ ਕੀਆ । ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਤਬ ਆਨੰਦ ਹੀਆ ।
ਆਣ ਕੀਰਤਨ ਆਪੇ ਕੀਤਾ । ਪ੍ਰੇਮ ਮਗਨ ਹੋਇ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤੀਤਾ ॥੫੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪੁਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਆਪੇ ਰਾਖੈ, ਆਪੇ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੈ ॥
ਜਹ ਜਹ ਕਾਜ ਕਿਰਤਿ ਸੇਵਕ ਕੀ, ਤਹਾ ਤਹਾ ਉਠਿ ਧਾਵੈ ॥੧॥
ਸੇਵਕ ਕਉ ਨਿਕਟੀ ਹੋਇ ਦਿਖਾਵੈ ॥
ਜੋ ਜੋ ਕਹੈ ਠਾਕੁਰ ਪਹਿ ਸੇਵਕੁ, ਤਤ ਕਾਲ ਹੋਇ ਆਵੈ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਤਿਸੁ ਸੇਵਕ ਕੈ ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ, ਜੋ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ॥
ਤਿਸ ਕੀ ਸੋਇ ਸੁਣੀ ਮਨੁ ਹਰਿਆ, ਤਿਸੁ ਨਾਨਕ ਪਰਸਣਿ ਆਵੈ।੨।੭।੧੨੯।

– ਚੌਪਈ –

ਬਹੁਤ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹ ਭੋਗ ਸੋ ਪਾਈ । ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਦੇਗ ਵਰਤਾਈ ।
ਸਭ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾ । ਸੇਵਾ ਹੋਈ ਜਿਤਨੀ ਪ੍ਰਭੁ ਭਾਨਾ ॥੫੫॥
ਅਬ ਛੁੱਟੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਹੋਈ । ਮੈਂ ਅਬ ਤੇ ਨਹਿ ਕਰਾਵੌਂ ਕੋਈ ।
ਸੰਗਤਿ ਨੈਨ ਭਰ ਤੱਕਣੇ ਲਾਗੀ । ਬੋਲੇ ਫੇਰ ਸੰਤ ਬਡ ਭਾਗੀ ॥੫੬॥
ਤਨ ਸੁਧ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਭ ਜਾਨੋ । ਮਨ ਸੁਧ ਨਾਮ ਜਪੇ ਦੁਖ ਹਾਨੋ ।
ਮੁਖ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਨਾਮ ਜਪ ਮਨ ਤੇ । ਸੇਵਾ ਸੰਗਤਿ ਕਰੀਏ ਤਨ ਤੇ ।੫੭।

ਧਨ ਲੋਭੀ ਨਹਿ ਕੌਮੀ ਸੇਵਾ । ਰੰਨ ਸੇਵੀ ਨ ਸੇਵੈ ਗੁਰ ਦੇਵਾ ।
ਤਨ ਪਾਲਕ ਨਹਿ ਆਤਮਾ ਜਾਨੈ।ਮਨ ਸੇਵਕ ਨਹਿ ਹਰੀ ਪਛਾਨੈ।੫੮।
ਕੌਮ ਸੇਵ ਗੁਰ ਭਗਤ ਮਝਾਰੀ । ਆਤਮਾ ਈਸ਼ਰ ਮੇਂ ਹਿਤਕਾਰੀ ।
ਮਨ ਤਨ ਰੰਨ ਧਨ ਬਿਘਨ ਕਰੰਤੇ।ਸਮਝ ਤਿਆਗੋ ਰਿਦ ਬੁਧਵੰਤੇ।੫੯।

– ਸਵੈਯਾ –

ਹੈ ਉਦਿਆਨ ਸੰਸਾਰ ਅਸਾਰ ਸੁ, ਤਾਂਹਿ ਮੇਂ ਮਾਤੇ ਮਤੰਗ ਕੀ ਨਿਆਈ।
ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਖੋਦ ਕੈ ਕੂਪ ਭਲੀ ਬਿਧ, ਰਿੱਧਨ ਸਿੱਧ ਕੀ ਢਾਕਨ ਪਾਈ ।
ਮੁਕਤੀ ਕਲਬੂਤ ਕੀ ਹਾਥਨ ਕੈ, ਮਨ ਮਾਤੇ ਕੋ ਵਸ ਲੇਹੁ ਕਰਾਈ ।
ਗੁਰ ਪੀਲਕ ਗਿਆਨ ਕੇ ਅੰਕਸ ਸੇ, ਸੀਧਾ ਸਰਲ ਕੁਦਿਸ਼ਟ ਨਸਾਈ।੬੦।
ਗੁਰ ਵਾਕ ਕਮਾਵਨ ਕੀਜਹੁ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ, ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਟਿਕਾਇ ਮਹਾਨਾ ।
ਬਿਨ ਨਾਮੁ ਨ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੋ ਕਿਸਹੂੰ ਸੰਗ, ਜਗਤ ਅਸਾਰ ਕੇ ਮੋਹਿ ਵਿਹਾਨਾ।
ਵਾਸ਼ਨਾ ਲਹਿਰ ਮਿਟੈ ਸਭ ਹੀ, ਜੋਊ ਦੀਸਤ ਸਰਬ ਤਿਆਗ ਕੈ ਜਾਨਾ।
ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਪੰਖ ਕਟਹੁ ਤਲਵਾਰ ਸੇ, ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਕੋ ਰੂਪ ਗਹਾਨਾ।੬੧।
ਬ੍ਰਹਮ ਸੋਖੋੜ ਮੇਂ ਹੋਇ ਸਥਿਤ ਤਉ, ਜਬ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਢਾਲ ਕੇ ਤਿਆਗਹੁ ਆਸਾ।
ਆਸ ਨਿਰਾਸ ਰਹੋ ਨਿਸ ਹੂੰ ਦਿਨ, ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਸਦਾ ਲਖ ਪਾਸਾ ।
ਜਗ ਕਾਰਣ ਤਾਰਨਹਾਰ ਪਛਾਨਹੁ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਸਿਮਰ ਅਨਾਸਾ ।
ਚੇਤਨ ਸੁੱਧ ਅਖੰਡ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੁ, ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਪੈਂ ਸੁਖ ਰਾਸਾ ।੬੨।

– ਚੌਪਈ –

ਇਉਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਸੰਗਤਿ ਤਾਂਈ । ਇਕ ਮਰਯਾਦਾ ਹਿਤ ਆਲਾਈ ।
ਬੋਪਾ ਰਾਏ ਸਭ ਸੰਗਤਿ ਸੁਨੀਏ।ਅਪਨੇ ਹਿਤ ਕੀ ਸਮਝ ਕੇ ਭਨੀਏ।੬੩।
ਹਰ ਇਕ ਪੂਰਨ ਮਾਸ਼ੀ ਆਵੈ । ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਤਬ ਕਰੋਂ ਸਦਾਵੈ ।
ਬਾਰਾਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਹੋਇ ਭਾਈ । ਸਾਲ ਵਿਚ ਇਉਂ ਭਲਾ ਲਖਾਈ ॥
ਮਾਨੀ ਸਭਹੂੰ ਆਗਿਆ ਏਹੀ । ਹੋਵੈ ਸਦਾ ਅਖੰਡ ਪੁਨ ਲੇਹੀ ।
ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਇ ਸੰਗਤਿ ਤ੍ਰਿਪਤਾਈ । ਆਪ ਅਚਿਓ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਆਈ ।

ਸੰਗਤਿ ਸੋ ਆਨੰਦ ਪੂਰੀ ਸੇਵਾ। ਗਾਵੈ ਗੁਣ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵਾ।
ਸੇਵਾ ਤਨ ਮਨ ਤੇ ਸਭ ਕੀਤੀ। ਸੰਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ॥੬੬॥
ਸਿਰੋ ਪਾਉ ਸੇਵਾ ਕੇ ਦੀਏ। ਸੇਵਕ ਸਭਨਾ ਹਿਤ ਮੇ ਲੀਏ।
ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਮਸਤਾਨਾ ਭਾਈ। ਸੰਤ ਕਹੈਂ ਤੈ ਰਖ ਦਿਖਾਈ ॥੬੭॥
ਸੋ ਬੋਲੈ ਜੀ ਰਖ ਲੀ ਆਪੇ। ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਰਖ ਲੀ ਇਉਂ ਜਾਪੇ।
ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਘਨੇਰਾ। ਕਰਤੇ ਸੇਵ ਤਿਆਗੀ ਮੇਰਾ ॥੬੮॥
ਗੁਰ ਪੂਰਬ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰਾਈ। ਸਾਹਿਬ ਦਸਮੇਂ ਦੀਨੀ ਭਾਈ।
ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਬਹੁਤ ਕਰ ਕੀਰਤਨ ਕੀਆ।ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਮੇਂ ਵਾਕ ਉਚਰੀਆ।੬੯।

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਆਗਿਆ ਭਈ ਅਕਾਲ ਕੀ, ਤਬੈ ਚਲਾਯੋ ਪੰਥ ॥
ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਮਾਨੀਓ ਗ੍ਰੰਥ ॥੧॥
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਮਾਨੀਓ, ਪ੍ਰਗਟ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਦੇਹ।
ਜਾ ਕਾ ਹਿਰਦਾ ਸੁਧ ਹੈ, ਖੋਜ ਸ਼ਬਦ ਮੇਂ ਲੇਹ ॥੨॥
ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ ਮਾਨੀਓ, ਪ੍ਰਗਟ ਹਮਾਰੀ ਦੇਹਿ।
ਜੋ ਮੋ ਕੋ ਮਿਲਬੋ ਚਹੈ, ਖੋਜ ਇਨਹੀ ਮੇਂ ਲੇਹਿ ॥੩॥

ਮਲਾਰ ਮ: ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਉ ਪ੍ਰਤਖਿ ਹਰਿ ਮੂਰਤਿ, ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨ ਸੁਣਾਵੈ ॥
ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਛਾਦਨ ਭੋਜਨ ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਸਤਿ ਕਰਿ
ਮੁਖ ਸੰਚਹੁ, ਤਿਸੁ ਪੁੰਨ ਕੀ ਫਿਰਿ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ॥੧॥

– ਚੌਪਈ –

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕੋ ਤਿਲਕ ਸੋ ਭਯਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਯਾ।
ਪੂਰਬ ਮਨਾਇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਵਰਤਾਯੋ। ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰਗਟਾਯੋ।੭੦।
ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸੰਗਤਿ ਰਖਵਾਯਾ। ਗੁਰ ਪੁਰਬ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਭਾਯਾ।
ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਪਾਯਾ ਸੋ ਭੋਗਾ। ਕੀਰਤਨ ਕੀਆ ਸੰਤ ਨਿਰਜੋਗਾ ॥੭੧॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਖੁਲਿਆ ਕਰਮੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਠਾਕੁਰ, ਕੀਰਤਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗਾਈ ॥ ਸ੍ਰਮੁ ਥਾਕਾ ਪਾਏ ਬਿਸ੍ਰਾਮਾ, ਮਿਟਿ ਗਈ ਸਗਲੀ ਧਾਈ ॥੧॥ ਅਬ ਮੋਹਿ ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ ਪਾਈ ॥ ਚੀਤਿ ਆਇਓ ਮਨਿ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ, ਸੰਤਨ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ॥੧ ॥ਰਹਾਉ॥ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਨਿਵਾਰੇ, ਨਿਵਰੇ ਸਗਲ ਬੈਰਾਈ ॥ ਸਦ ਹਜੂਰਿ ਹਾਜਰੁ ਹੈ ਨਾਜਰੁ, ਕਤਹਿ ਨ ਭਇਓ ਦੂਰਾਈ ॥ ੨ ॥ ਸੁਖ ਸੀਤਲ ਸਰਧਾ ਸਭ ਪੂਰੀ, ਹੋਏ ਸੰਤ ਸਹਾਈ ॥ ਪਾਵਨ ਪਤਿਤ ਕੀਏ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ, ਮਹਿਮਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥੩॥ ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਸਗਲ ਭੈ ਖੋਏ, ਗੋਬਿੰਦ ਚਰਣ ਓਟਾਈ ॥ ਨਾਨਕ ਜਸੁ ਗਾਵੈ ਠਾਕੁਰ ਕਾ, ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੪॥੬॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਵਤ ਹਰਖ ਨ ਜਾਵਤ ਦੂਖਾ, ਨਹ ਬਿਆਪੈ ਮਨ ਰੋਗਨੀ ॥
ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ, ਤਉ ਉਤਰੀ ਸਗਲ ਬਿਓਗਨੀ।੧।
ਇਹ ਬਿਧਿ ਹੈ ਮਨੁ ਜੋਗਨੀ ॥
ਮੋਹ ਸੋਗੁ ਰੋਗੁ ਲੋਗੁ ਨ ਬਿਆਪੈ, ਤਹ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸ ਭੋਗਨੀ
।੧।ਰਹਾਉ।ਸੁਰਗ ਪਵਿਤ੍ਰਾ ਮਿਰਤ ਪਵਿਤ੍ਰਾ, ਪਇਆਲ ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਲੋਗਨੀ।
ਆਗਿਆ ਕਾਰੀ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਭੁੰਚੈ, ਜਤ ਕਤ ਪੇਖਉ ਹਰਿ ਗੁਨੀ ॥੨॥
ਨਹਿ ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਜਲੁ ਨਹੀ ਪਵਨਾ, ਤਹ ਅਕਾਰੁ ਨਹੀ ਮੇਦਨੀ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਜੋਗ ਕਾ ਤਹਾ ਨਿਵਾਸਾ, ਜਹ ਅਵਿਗਤ ਨਾਥੁ ਅਗਮ ਧਨੀ।੩।
ਤਨੁ ਮਨੁ ਹਰਿ ਕਾ ਧਨੁ ਸਭੁ ਹਰਿ ਕਾ, ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਹਉ ਕਿਆ ਗਨੀ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਮ ਤੁਮ ਗੁਰਿ ਖੋਈ ਹੈ, ਅੰਭੈ ਅੰਭੁ ਮਿਲੋਗਨੀ ॥੪॥੩॥

= ਚੌਪਈ =

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਜਾਗਤੀ ਜੋਤਾ। ਹਾਜਰੁ ਨਾਜਰੁ ਜਗ ਸਿੰਧ ਪੋਤਾ।
ਸਿਮਰੈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੈ ਝਬ ਹੀ। ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਵੇ ਸਭ ਹੀ ॥੭੨॥

ਪਾ: ੧੦ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥

ਜਾਲ ਬਧੇ ਸਭ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤ ਕੇ, ਕੋਊ ਰਾਮ ਰਸੂਲ ਨ ਬਾਂਚਨਿ ਪਾਏ।
ਦਾਨਵ ਦੇਵ ਫਨਿੰਦ ਧਰਾ ਧਰ, ਭੂਤ ਭਵਿਖ ਉਪਾਇ ਮਿਟਾਏ।
ਅੰਤ ਮਰੇ ਪਛੁਤਾਇ ਪ੍ਰਿਥੀ ਪਰ, ਜੇ ਜਗ ਮੇਂ ਅਵਤਾਰ ਕਹਾਏ।
ਰੇ ਮਨ ਲੈਲ ਇਕੇਲ ਹੀ ਕਾਲ ਕੇ, ਲਾਗਤ ਕਾਹੇ ਨ ਪਾਇਨ ਧਾਏ ॥੧॥

=ਚੌਪਈ=

ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਸਦਾ ਹਰਿ ਆਪੇ। ਜਨਮ ਮਰਨਿ ਤੇ ਰਹਿਤ ਸਿੰਞਾਪੇ।
ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਯਾ। ਅਪਨਾ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਸਬਾਯਾ ॥੭੩॥
ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨਹਿ ਪੂਜੋ ਭਾਈ। ਕਾਲ ਜਾਲ ਮੇਂ ਫਸੇ ਜੋ ਆਈ।
ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇਵਹੁ ਮੀਤਾ।ਗੁਰ ਦਸ਼ਮੇਸ ਜੀ ਹੁਕਮੁ ਏਹੁ ਕੀਤਾ ॥੭੪॥
ਅਕਾਲ ਬਾਣਾ ਗੁਰ ਪਹਿਰ ਸਰੂਪਾ। ਸਤਿ ਚੇਤਨਿ ਜੋ ਆਨੰਦ ਰੂਪਾ।
ਅੱਜ ਕੇ ਦਿਨ ਅਬਿਚਲ ਜੀ ਨਗਰੀ। ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲੇ ਉਜਗਰੀ।੭੫॥
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਪੂਰਨ ਜੋਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਉਦੋਤਾ॥
ਸਰਬ ਖਾਲਸਾ ਰੂਪ ਮਝਾਰੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਪ੍ਰਗਟ ਜਗੁ ਤਾਰੀ।੭੬॥
ਪੂਰਬ ਮਨਾਇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਰਤਾਯੋ। ਇਕ ਸੌ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਜਵਾਯੋ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇ ਅਮਰ ਸਭ ਕੀਨੇ। ਗਿਨਤੀ ਰਹਿਤ ਸਿੰਘ ਜਗੁ ਚੀਨੇ।੭੭।
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਰੂਪਾ। ਧਰੇ ਧਿਆਨ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਅਨੂਪਾ।
ਅਪਨੇ ਰੰਗ ਵਿਖੇ ਮਸਤਾਨੇ। ਸਭ ਰਾਤਿ ਬਿਨ ਸੈਨ ਬਿਤਾਨੇ ॥੭੮॥

ਕਬਿੱਤ—ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਸਦਾ ਮਨੁ ਲਿਵ ਲਾਗ ਰਹੀ, ਵਸਦੇ ਹਮੇਸ਼ ਏਕੋ ਜਹਾਂ ਨਿਰਾ ਧਾਰ ਹੈ। ਚੰਦ ਤੇ ਸੂਰਜ ਦੋਏ ਨੇਤ੍ਰ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਦੇ, ਸੋਹਿਣਾ ਅਕਾਸ਼ ਨੀਲੀ ਸੋਹੇ ਦਸਤਾਰ ਹੈ। ਮੁਖ ਸਤਿ ਸੰਗ ਨਾਸਾਂ

ਦੇਵਤੇ ਸੁਹਾਇ ਰਹੇ, ਸਿਸਮਾਰ ਭੌਹਿ ਕੰਠ ਭਗਤੀ ਮਝਾਰ ਹੈ। ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇਵ ਦੋਇ ਭੁਜ ਰਾਜ ਰਹੀ, ਆਯੁਤ ਬਿਰਾਗ ਨਾਭੀ ਬਿਸ਼ਨ ਉਤਾਰ ਹੈ ॥੭੯॥ ਸਾਗਰ ਉਦਰ ਅਤੇ ਕਟ ਹੈ ਅਰਧ ਲੋਕ, ਜੰਘਾਂ ਦੋਇ ਸੁਰਗ ਤੇ ਸਤਿ ਲੋਕ ਵਾਰ ਹੈ। ਚਰਨ ਪਤਾਲ, ਜੱਤ ਸੱਤ ਦਾ ਕਛੈਹਿਰਾ ਪਾਇ, ਕਾਲ ਤਲਵਾਰ ਧਾਰੀ ਚੋਲਾ ਪ੍ਰੀਤ ਸਾਰ ਹੈ। ਐਸਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਕਾ, ਕਰ ਮਨ ਬੰਦਨਾ ਅਨੇਕ ਦੁਖ ਟਾਰ ਹੈ। ਸਰਗੁਣ ਨਿਰਗੁਣ ਇਕ ਜੋਤੀ ਹੈ ਸਰੂਪ ਸੋਈ, ਰਿਦੇ ਮੱਧ ਧਿਆਨ ਧਰੇ ਸੋਈ ਸਿਖ ਪਾਰ ਹੈ ॥੮੦॥

– ਚੌਪਈ –

ਸੰਤ ਅਨੰਦ ਮੇਂ ਮਗਨ ਰਹੰਤੇ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਿਮਰੈ ਨਿੱਤ ਮੰਤੇ।
ਅਖੰਡ ਸਰੂਪ ਜੋ ਭੇਦ ਬਿਹੀਨਾ। ਆਪਣਾ ਆਪ ਸੰਤ ਜੀ ਚੀਨਾ।੮੧।
ਭਗਤੀ ਰਿਦੇ ਗ੍ਰੀਬੀ ਰਾਖੈ। ਨਿਰਾਸੇ ਰਹਿ ਨ ਪਦਾਰਥ ਕਾਂਖੈ।
ਗੁਰਮਤਿ ਸਦਾ ਨਿਬਾਹੈ ਮੀਤਾ। ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਮੇਂ ਦ੍ਰਿੜ ਪ੍ਰਤੀਤਾ ॥੮੨॥
ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਮਗਨਾ। ਬੇਪਾਰਾਏ ਰਹੈ ਸੁਖ ਸਦਨਾ।
ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸਿੰਘਨ ਕੋ ਸਿਖਾਰੈ। ਧਾਰੋ ਪਿਆਰੇ ਸੁਖ ਦਾਤਾਰੈ ॥੮੩॥

ਕਬਿੱਤ—ਕਰੀ ਸੀ ਗ੍ਰੀਬੀ ਐ ਬਭੀਖਨਿ ਨੇ ਰਾਜ ਪਾਯੋ, ਰਾਵਨ ਨੇ ਕਰੀ ਖੁਦੀ ਖੋਈ ਆਪ ਜਾਨ ਕੀ। ਧ੍ਰੂਅ ਜੀ ਨੇ ਕਰੀ ਗਰੀਬੀ ਅਟੱਲ ਪ੍ਰਤਾਪ ਪਾਯੋ, ਕੰਸ ਕੋ ਮਾਰ ਲੀਨੋ ਰਹੀ ਕਿਛੁ ਨ ਗੁਮਾਨ ਕੀ। ਦਰੋਪਤਾ ਕਰੀ ਗ੍ਰੀਬੀ ਨਗਨ ਨ ਹੋਨਿ ਪਾਯੋ, ਕ੍ਰੀਚਕ ਕੋ ਮਾਰ ਲੀਨੋ ਲੀਲਾ ਭਗਵਾਨ ਕੀ। ਖੁਦੀ ਧਾਰ ਹਾਰ ਗਯੋ ਜੀਤਿਓ ਗ੍ਰੀਬੀ ਧਾਰ, ਕਹਿਣੇ ਕੋ ਗ੍ਰੀਬੀ ਅਉ ਤਬੀਬੀ ਹੈ ਜਹਾਨ ਕੀ ॥੮੪॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗਰੀਬੀ ਗਦਾ ਹਮਾਰੀ ॥ ਖੰਨਾ ਸਗਲ ਰੇਨ ਛਾਰੀ ॥
ਇਸੁ ਆਗੈ ਕੋ ਨ ਟਿਕੈ ਵੇਕਾਰੀ ॥ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਇਹ ਗਲ ਸਾਰੀ ।੧।

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੰਤਨ ਕੀ ਓਟਾ ॥ ਜੋ ਸਿਮਰੈ ਤਿਸ ਕੀ ਗਤਿ
ਹੋਵੈ, ਉਧਰਹਿ ਸਗਲੇ ਕੋਟਾ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥ ਸੰਤ ਸੰਗ ਜਸੁ
ਗਾਇਆ ॥ ਇਹੁ ਪੂਰਨ ਹਰਿ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ
ਆਪੁ ਮਿਟਾਇਆ ॥ ਸਭੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ।੨।੧੯।

= ਚੌਪਈ =

ਐਸੀ ਸਿਖਯਾ ਨਿੱਤ ਦਿਵੰਤੇ । ਸੰਗਤਿ ਭਲਾ ਕਰਨ ਚਿਤਵੰਤੇ ।
ਬੇਪਾਰਾਇ ਸਚ ਖੰਡ ਸਥਾਨਾ । ਸੰਗਤਿ ਹਿਤ ਰਾਖੈ ਸੁਖ ਦਾਨਾ ॥੮੫॥

ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਬੈਂਤ ॥

ਅਸੀਂ ਸਿਖ ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਅੰਦਰ, ਨਹੀਂ ਧਰਮ ਦਾ ਮੂਲ
ਪਿਆਰ ਸਾਨੂੰ ॥ ਝੂਠੇ ਨੇਮ ਨ ਚਕਣੋ ਮੂਲ ਡਰਦੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਦੇਵੇ
ਕਚੌਰੀਆਂ ਚਾਰ ਸਾਨੂੰ ॥ ਕਛ ਕੜਾ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਨਾ ਮੂਲ ਭਾਉਂਦੇ,
ਕੇਸ ਦਿਸਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਭਾਰ ਸਾਨੂੰ ॥ ਪੀ ਸ਼ਰਾਬ ਗੰਦੀ ਗਲੀ ਵਿਚ
ਲਿਟਦੇ, ਕੁਤਾ ਮੂੰਹ ਤੇ ਮਾਰਦਾ ਧਾਰ ਸਾਨੂੰ ॥ ਕਲਗੀ ਵਾਲੜਾ
ਜਦੋਂ ਜਵਾਬ ਮੰਗੇ, ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਸ਼ਰਮ ਸਾਰ ਸਾਨੂੰ ॥੨॥

=ਚੌਪਈ=

ਸੋਮਾ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕੋ ਚਲਾਯਾ । ਜਿਸਤੇ ਅਨੰਦ ਹੋਇ ਸਭ ਥਾਯਾ ।
ਸਿੱਖੀ ਹਿਤ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਰਥਾ । ਕਰਿਓ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਮਰਥਾ।੮੬।
ਲੁਧਿਆਣੇ ਸਕੂਲ ਮੰਝਾਰੀ । ਖਾਲਸਾ ਪੁਰਬ ਮਨਾਵੈ ਭਾਰੀ ।
ਸੰਤਾਂ ਕੋ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਲੇ ਆਇ।ਅਧਿਕ ਦੀਵਾਨ ਸਜਿਓ ਮਨ ਭਾਇ।੮੭।
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਅਵਤਾਰ ਸੋ ਧਾਰਾ । ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਕੱਤਕ ਉਚਾਰਾ ।
ਸੰਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਲਾਗੇ । ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਮੇ ਮਗਨਤਿ ਪਾਗੇ ॥੮੮॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕੋਟਿ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੋ ਠਾਕੁਰ ਸੁਆਮੀ ਸਰਬ ਜੀਆ ਕਾ ਦਾਤਾ ਰੇ ॥
ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਨਿਤ ਸਾਰਿ ਸਮਾਲੇ ਇਕੁ ਗੁਨੁ ਨਹੀ ਮੂਰਖਿ ਜਾਤਾ ਰੇ ॥੧॥

ਹਰਿ ਆਰਾਧਿ ਨ ਜਾਨਾ ਰੇ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਕਰਤਾ ਰੇ ॥
ਹਰਿ ਜੀਉ ਨਾਮੁ ਪਰਿਓ ਰਾਮ ਦਾਸੁ ॥ਰਹਾਉ ॥
ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਸਰਬ ਘਟਾ ਭਰਪੂਰੀ ਰੇ ॥
ਪੇਖਤ ਸੁਨਤ ਸਦਾ ਹੈ ਸੰਗੇ ਮੈ ਮੂਰਖ ਜਾਨਿਆ ਦੂਰੀ ਰੇ ॥੨॥
ਹਰਿ ਬਿਅੰਤੁ ਹਉ ਮਿਤਿ ਕਰਿ ਵਰਨਉ ਕਿਆ ਜਾਨਾ ਹੋਇ ਕੈਸੋ ਰੇ ॥
ਕਰਉ ਬੇਨਤੀ ਸਤਿਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਮੈ ਮੂਰਖ ਦੇਹੁ ਉਪਦੇਸੋ ਰੇ ॥੩॥
ਮੈ ਮੂਰਖ ਕੀ ਕੇਤਕ ਬਾਤ ਹੈ ਕੋਟਿ ਪਰਾਧੀ ਤਰਿਆ ਰੇ ।
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਸੁਣਿਆ ਪੇਖਿਆ
ਸੇ ਫਿਰਿ ਗਰਭਾਸਿ ਨ ਪਰਿਆ ਰੇ ॥੪॥੨॥੧੩॥

– ਚੌਪਈ –

ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਸੋ ਧਾਰਾ । ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਭਏ ਕਰਤਾਰਾ ।
ਜਗਤ ਉਧਾਰਨ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ । ਬੱਦਲ ਜਿਉਂ ਵਰਖੇ ਹਨਿ ਕਾਲਾ ।੮੯।
ਉਪਦੇਸ਼ ਗੁਰਬਾਣੀ ਝਿੰਮ ਝਿੰਮ ਵਰਖਾ।ਨਾਮੁ ਕੀਰਤਨ ਗਰਜ ਅਕਰਖਾ।
ਸਤਿ ਗੁਣ ਰਿਦੇ ਭਗਤ ਪ੍ਰਕਾਸਾ । ਬਿਜਲੀ ਜਿਉਂ ਚਮਕੈ ਗੁਣ ਰਾਸਾ॥
ਘੁਲਣਾ ਸੰਗਤਿ ਕੀਨ ਇਕੱਤ੍ਰਾ । ਸ਼ਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਮਿੱਤ੍ਰਾ ।
ਰਿਦਾ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਧਾਰੈ । ਵੈਰਾਗਾਦਿ ਸਬਜ਼ੀ ਉਜਿਆਰੈ ॥੯੧॥
ਕਾਮਾਦਿ ਖੁਸ਼ਕੀ ਸਭੈ ਬਿਨਾਸੈ । ਹੰਕਾਰ ਧੂਰ ਉਡਤੀ ਸਭ ਨਾਸੈ ।
ਸੀਤਲਤਾ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਾਵੈ । ਅੰਨ ਸਾਧਨ ਅਧਿਕ ਉਪਾਵੈ ॥੯੨॥
ਬੋਹਲ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦਾ । ਪਾਵੈ ਜੀਵ ਕਿਰਸਾਣ ਮੁਕੰਦਾ ।
ਕਾਲ ਭੈ ਸਿਰ ਤੋਂ ਟਲ ਜਾਈ । ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਈ ॥੯੩॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾਨ ਦੇਹਿ ਘਨ ਗੁਰ ਜੀ । ਬਰਸਹੁ ਰੁਤਿ ਏਹੁ ਰਤਿ ਉਰ ਜੀ ।
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਨਿਰੰਕਾਰਾ । ਦਸ ਰੂਪ ਧਰ ਤਾਰਨ ਹਾਰਾ ॥੯੪॥
ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੰਗਤਿ ਸੁਖ ਦੀਆ । ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਭੋਗ ਪਾਇ ਸੋ ਲੀਆ ।
ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਕੇ ਵਖਿਆਨਾ।ਇਕ ਸੌ ਤੇਰਾਂ ਸੁਧਾ ਛਕਾਨਾ ।੯੫।

ਗੁਰਪੁਰਬ ਸਾਕੂਲ ਮਨਾਯੋ। ਕਈ ਹਜ਼ਾਰ ਸੁਣੈ ਚਿਤ ਲਾਯੋ।
ਭਏ ਨਿਹਾਲ ਸਰਬ ਨਰ ਨਾਰੀ। ਗੁਰਮਤ ਨੀਕੀ ਬਿਧ ਪ੍ਰਗਟਾਰੀ।੯੬।
ਦੀਵਾਨ ਮਗਰੋਂ ਮਾਸਟਰਾਂ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤਾ। ਰਾਖੇ ਸੰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਤੀਤਾ।
ਨਿੱਤ ਕਥਾ ਸੁਨਣੇ ਅਨੁਰਾਗੇ। ਕਹੈ ਸੁਣਾਵੈ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਲਾਗੇ ॥੯੭॥
ਸੰਤ ਨਿੱਤ ਕੀਰਤਨ ਮੁਖ ਗਾਈ। ਗੁਰੂ ਵਾਕ ਕੀ ਕਥਾ ਕਰਾਈ।
ਜੋ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਕਹੈ ਇਹੁ ਪਿਆਰੇ। ਸੋਈ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਅਰਥ ਉਚਾਰੇ।੯੮।
ਤੇਰਾਂ ਮੱਘਰ ਤੱਕ ਰਹਿ ਲੁਧਿਆਣੇ। ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਣੇ।
ਮੰਗਲ ਪਹਿਲੇ ਏਹੁ ਉਚਾਰੈ। ਕਥਾ ਵਾਦ ਅਸਤੋਤ੍ਰ ਵਿਚਾਰੈ ॥੯੯॥
ਦੋਹਿਰਾ– ਪਹਿਲੇ ਮੰਗਲ ਏਹੁ ਕਰੈ, ਫੇਰ ਸ਼ਬਦ ਅਰਥਾਇ।
ਅਸਤੋਤ੍ਰ ਮਗਰੋਂ ਪਠੈ, ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਸੁਖਦਾਇ ॥੧੦੦॥

– ਮੰਗਲ –

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਦ ਪੰਕਜ ਬੰਦਨ ॥ ਸਿਮਰੋਂ ਅੰਗਦ ਦੋਖ ਨਿਕੰਦਨ ॥
ਅਮਰਦਾਸ ਗੁਰ ਹਿਰਦੇ ਧਿਆਵੋਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਗੁਨ ਗਾਵੋਂ।੧।
ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਬਿਘਨਨ ਕੇ ਨਾਸਕ॥ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸ਼ੁਭ ਸੁਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ।
ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਰਾਇ ਨਮੋ ਕਰਿ ਜੋਰੀ॥ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਨਾਇ ਬਹੋਰੀ।੨।
ਗੁਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਪ੍ਰਭ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਿਸਾਲਾ॥
ਧਰੋਂ ਧਰਾ ਪਰ ਪੁਨ ਪੁਨ ਸੀਸਾ ॥ ਬੰਦੋਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਜਗਦੀਸਾ ॥੩॥
ਦੋਹਿਰਾ–ਜਿਸ ਮਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗਿਆਨ ਹੈ, ਮਾਣਕ ਭਗਤ ਵਿਰਾਗੁ।
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਉਦਧ, ਬੰਦੋਂ ਕਰ ਅਨੁਰਾਗ ॥੪॥
ਏਕੰਕਾਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਤਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਚੁ ਹੋਇ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ, ਬਿਘਨ ਬਿਨਾਸਨ ਸੋਇ ॥੫॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਇ ਜਿਨ, ਜੀਤੇ ਪੰਚ ਬਿਕਾਰ।
ਤਿਨ ਸੰਤਨ ਕੋ ਬੰਦਨਾ, ਸਿਰ ਚਰਨਨ ਪਰ ਧਾਰ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥

ਸੁਕਹੁ ਟਲ ਗੁਰ ਸੇਵੀਐ, ਅਹਿਨਿਸਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਦਰਸਨ ਪਰਸਿਐ ਗੁਰੂ ਕੈ, ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਜਾਇ ॥੧॥

– ਚੌਪਈ –

ਐਸੇ ਮੰਗਲ ਨਿੱਤ ਵਿਚਾਰੀ। ਫੇਰ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਪਾਠ ਉਚਾਰੀ।
ਮਗਰੋਂ ਅਰਥ ਕਰਨ ਫਿਰ ਲਾਗੈ।ਸੰਗਤਿ ਕਹੇ ਕਥਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗੈ।੧੦੧।
ਸੁਨਾਵੇ ਸੰਤ ਸ਼ਬਦ ਸੁਖਦਾਈ। ਤਬ ਏਹੁ ਕਥਾ ਅਖੀਰੀ ਗਾਈ।
।ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਨ ਕਥਾ ਕਰਾਈ। ਸੁਣ ਹੋ ਸ਼ਬਦ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗੁ ਮੇਂ ਗਾਈ॥

ਸ੍ਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕੋਟਿ ਕੋਟੀ ਮੇਰੀ ਆਰਜਾ ਪਵਣੁ ਪੀਅਣੁ ਅਪਿਆਉ ॥
ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਦੁਇ ਗੁਫੈ ਨ ਦੇਖਾ ਸੁਪਨੈ ਸਉਣ ਨ ਥਾਉ ॥
ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਹਉ ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਨਾਉ ॥੧॥
ਸਾਚਾ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਨਿਜ ਥਾਇ ॥
ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਆਖਣੁ ਆਖਣਾ ਜੇ ਭਾਵੈ ਕਰੇ ਤਮਾਇ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਕੁਸਾ ਕਟੀਆ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪੀਸਣਿ ਪੀਸਾ ਪਾਇ ॥
ਅਗੀ ਸੇਤੀ ਜਾਲੀਆ ਭਸਮ ਸੇਤੀ ਰਲਿ ਜਾਉ ॥
ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਹਉ ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਨਾਉ ॥੨॥
ਪੰਖੀ ਹੋਇ ਕੈ ਜੇ ਭਵਾ ਸੈ ਅਸਮਾਨੀ ਜਾਉ ॥
ਨਦਰੀ ਕਿਸੈ ਨਾ ਆਵਊ ਨ ਕਿਛੁ ਪੀਆ ਨ ਖਾਉ ॥
ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨ ਪਵੈ ਹਉ ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਨਾਉ ॥੩॥
ਨਾਨਕ ਕਾਗਦ ਲਖ ਮਣਾ ਪੜਿ ਪੜਿ ਕੀਚੈ ਭਾਉ ॥
ਮਸੂ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਈ ਲੇਖਣਿ ਪਉਣੁ ਚਲਾਉ ॥
ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਹਉ ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਨਾਉ ॥੪॥੨॥

— ਚੌਪਈ —

ਏਸ ਸ਼ਬਦ ਕੀ ਕਥਾ ਉਚਾਰੀ। ਅਸਤੁਤਿ ਫਿਰ ਏਹੁ ਵਿਚਾਰੀ।
ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਜਸ ਗਾਵੈ ਸਦ ਹੀ।ਏਹੁ ਮਿਰਯਾਦਾ ਸੰਤ ਕੀ ਸਬਹੀ।੧੦੩।

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਹੇ ਦਇਆਲ ਲਾਲ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥ ਪ੍ਰਾਨ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ਸਖੇ ਦੀਨ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰ ॥੧॥ ਹੇ ਸਮ੍ਰਥ ਅਗੰਮ ਪੂਰਨ ਮੋਹਿ ਮਇਆ ਧਾਰਿ ॥੨॥ ਅੰਧ ਕੂਪ ਮਹਾ ਭਇਆਨ ਨਾਨਕ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰ ॥੩॥

— ਪਉੜੀ —

ਹੇ ਅਚੁਤ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਘਨਾਸ ॥ ਹੇ ਪੂਰਨ ਹੇ ਸਰਬ ਮੈ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਗੁਣ ਤਾਸ ॥ ਹੇ ਸੰਗੀ ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੇ ਨਿਰਗੁਣ ਸਭ ਟੇਕ ॥ ਹੇ ਗੋਬਿਦ ਹੇ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਜਾ ਕੈ ਸਦਾ ਬਿਬੇਕ ॥ ਹੇ ਅਪਰੰਪਰ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਹਿ ਭੀ ਹੋਵਨਹਾਰ ॥ ਹੇ ਸੰਤਹ ਕੈ ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਨਿਧਾਰਾ ਆਧਾਰ ॥ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਹਉ ਦਾਸਰੋ ਮੈ ਨਿਰਗੁਨ ਗੁਨੁ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਦੀਜੈ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਰਾਖਉ ਹੀਐ ਪਰੋਇ ॥੫੫॥

— ਸਲੋਕ —

॥ ਆਏ ਪ੍ਰਭ ਸਰਨਾਗਤੀ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਦਇਆਲ ॥
ਏਕ ਅਖਰੁ ਹਰਿ ਮਨਿ ਬਸਤ ਨਾਨਕ ਹੋਤ ਨਿਹਾਲ ॥੧॥
॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮੁ ਜਹਾਜ ਹੈ, ਚੜ੍ਹੈ ਸੁ ਉਤਰੈ ਪਾਰ ॥
॥ ਜੋ ਸ਼ਰਧਾ ਕਰਿ ਸੇਂਵਦੇ, ਗੁਰ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨਿ ਹਾਰ ॥੨॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਕਥਾ ਨਿਤਾ ਪ੍ਰਤਿ ਹੋਤ ਹੈ, ਸੁਨਹੁ ਸਿੰਘ ਸੁਜਾਨ।
॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਸਦਾ ਕਰੇ ਕਲਿਆਨ ॥੧੦੪॥

— ਚੌਪਈ —

ਇਉਂ ॥ ਰਤਨ ਜੀ ਕੀ ਮ੍ਰਿਜਾਦਾ। ਕਰੈਂ ਸਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਸਾਦਾ।
ਲੁਧਿਆਣੇ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਨਿਤਨੇਮ ਇਹੁ ਕਰੈਂ ਸਦਾਈ।੧੦੫।

ਦੋਇ ਵਜੇ ਨਿਤ ਕਰ ਇਸ਼ਨਾਨਾ। ਇਕ ਟਕ ਆਸਣ ਰਹੈ ਟਿਕਾਨਾ॥
ਪੰਜ ਵਜੇ ਤਕ ਸਿਮਰੈ ਨਾਮੰ। ਕੀਰਤਨ ਕਰੈਂ ਸੁਣੈ ਅਭਿਰਾਮੰ।੧੦੬।
ਚਾਰ ਤੋਂ ਛੇ ਤਕ ਆਸਾ ਵਾਰਾ। ਲਾਵੈ ਜਥਾ ਸਦਾ ਸੰਗਾਰਾ।
ਛੇ ਤੋਂ ਅੱਠ ਤਕ ਕਥਾ ਸੁਣਾਵੈ। ਫਿਰ ਜਲ ਪਾਨੀ ਛਕੈ ਛਕਾਵੈ।੧੦੭।
ਫਿਰ ਇਕਾਂਤ ਬਿਖੈ ਚਲ ਜਾਈ। ਪੰਜ ਬਾਣੀਆਂ ਪੰਜ ਗ੍ਰੰਥੀ ਅਲਾਈ।
ਸਹਿਸ ਕ੍ਰਿਤ ਸਲੋਕ ਬਾਣੀ ਬਹੁ ਸਾਰੀ।ਅਕਾਲ ਉਸਤਤ ਪਾਠ ਉਚਾਰੀ॥
ਬਾਰਾਂ ਵਜੇ ਭੋਜਨ ਕੋ ਖਾਈ। ਇਕ ਘੰਟਾ ਆਰਾਮ ਕਰਾਈ।
ਡੇਢ ਵਜੇ ਦਿਨੇ ਫੇਰ ਸ਼ਨਾਨੈ। ਚਾਰ ਵਜੇ ਤਕ ਸਿਮਰਨ ਠਾਨੈ ॥੧੦੯॥
ਪੂਰੇ ਚਾਰ ਸ਼ਾਮ ਕੋ ਆਈ। ਗੁਰੂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਈ।
ਰਬ ਕੀਰਤਨ ਸਦਾ ਕਰੰਤੇ। ਦਿਨ ਛਿਪੇ ਰਹਿਰਾਸ ਪੜ੍ਹੰਤੇ ॥੧੧੦॥
ਦੀਵਾਨ ਸਮਾਪਤਿ ਤ੍ਰੈ ਕਛ ਵਿਚਰੈ। ਆਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਛਕੈਂ ਨਹਿ ਬਿਸਰੈ।
ਅੱਠ ਰਾਤ ਕੇ ਤੋ ਲਾਇ ਭਾਈ। ਨੌਂ ਵਜੇ ਤੱਕ ਸਿੰਘ ਮਿਲਾਈ॥੧੧੧॥
ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਤ੍ਰ ਨਿੱਤ ਕਰੇਈ। ਬ੍ਰਹਮ ਚਰਚਾ ਅਭਿਆਸੀ ਜੇਈ।
ਦਸ ਤੱਕ ਘੰਟਾ ਸੰਤ ਧਿਆਰੇ। ਇਕਾਂਤ ਬੈਠਿ ਗੁਰ ਮੰਤ ਚਿਤਾਰੇ।੧੧੨।
ਸਾਢੇ ਦਸ ਬਿਰਾਜੈ ਸਦ ਹੀ। ਦੋਇ ਵਜੇ ਫਿਰ ਨ੍ਹਾਵੈ ਝਬਹੀ।
ਇਉਂ ਨਿਤ ਕਾਰਜ ਬਖਤ ਬੰਡਾਈ। ਕਰੈ ਸੰਤ ਮਿਰਜਾਦਾ ਭਾਈ।੧੧੩।
ਸੰਗੀ ਜਥੇ ਕੋ ਇਹੁ ਆਗਿਆ। ਸਵਾ ਪਹਿਰ ਰਾਤੀ ਸਭ ਜਾਗਿਆ।
ਕਛੁਕ ਇਕਾਂਤ ਰਹੋ ਸਦ ਭਾਈ। ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੋ ਸਭ ਰਾਤ ਢਲਾਈ।੧੧੪।
ਫੇਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਕੀ ਆਇ ਹਜ਼ੂਰੀ। ਕੀਰਤਨ ਵਾਰ ਲਾਵੋ ਸਦ ਰੂਰੀ।
ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਕੀ ਰਹਿਣੀ ਰਾਖੋ। ਪੰਜ ਬਾਣੀਆਂ ਨਿਯਮੀ ਸਦ ਲਾਖੋ।੧੧੫।
ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਕੀ ਤੇਤੀਸ ਮਾਲਾ। ਅਥਵਾ ਪੰਜ ਗ੍ਰੰਥੀ ਪਾਠ ਸਮਾਲਾ।
ਪੰਜ ਸੁਖਮਨੀ ਕੇ ਸਦ ਕੀਜੈ। ਜਾਂ ਪੰਜੀ ਪਾਠ ਸ੍ਰੀ ਜਪੁ ਲੀਜੈ॥੧੧੬॥
ਪੰਜੀ ਹਜ਼ਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੰਤਾ। ਇਨ ਮੈ ਜੋ ਹੋਵੈ ਕਰੋ ਸੰਤਾ।
ਐਵੇ ਰਹਿਣਾ ਨਾਹੀ ਜੋਗੀ। ਭੋਜਨ ਫਿਰ ਛਕੀਏ ਇਸ ਲੋਗੀ ॥੧੧੭॥

ਜੇ ਪ੍ਰਸਾਦੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਹੋਈ । ਰਾਤੀਂ ਸੌਣ ਤੋਂ ਅਗੇ ਕੋਈ ।
ਆਲਸੀ ਆਪੇ ਰਹਿ ਨਾਂ ਸਕੰਤੇ । ਸਚਾ ਜੀਵਨ ਸੰਤ ਬਣੰਤੇ॥੧੧੮॥
ਰਹਿਣੀ ਸਿਧੀ ਸਾਦੀ ਰਾਖੈ । ਮਿਰਚ ਮਸਾਲੇ ਦਾਲ ਨ ਚਾਖੈ ।
ਬਿਨਾਂ ਮਿਰਚ ਦਾਲ ਭਾਜੀ ਸੇਵੈ । ਰੁਖਾ ਛਕ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਲੇਵੈ ॥੧੧੯॥
ਥੋੜਾ ਖਾਵਤ ਆਪ ਸਦਾਈ । ਥੋੜਾ ਸੌਣਾ ਨਿੱਤ ਸਿਖਾਈ ।
ਰਜਵੀਂ ਰੋਟੀ ਖਾਇ ਜੋ ਕੋਈ।ਸਿਮਰਨ ਭਜਨ ਨਹੀਂ ਤਿਹ ਹੋਈ.੧੨੦॥
ਭੁਖ ਰੱਖ ਕੇ ਰੋਟੀ ਖਾਈਏ । ਆਲਸ ਬਿਕਾਰ ਕਾ ਜੋਰ ਗਵਾਈਏ ।
ਖੱਦਰ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰ ਨਿਤ ਪਹਿਰੈ । ਸੀਸ ਦਸਤਾਰ ਦੋ ਗਜ ਕੀ ਠਹਿਰੈ ॥
ਗਲ ਖਫਨੀ ਗਾਤ੍ਰੇ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾ । ਹਥ ਵਿਚ ਤੀਰ ਸਦਾ ਚਮਕਾਨਾ ।
ਕਛੈਹਿਰੇ ਉਪਰ ਨਹਿ ਬਸਤ੍ਰ ਪਾਵੈ।ਸਰਦੀ ਕੰਬਲ ਕਾਲੀ ਹੰਢਾਵੈ।੧੨੨।
ਕਦੇ ਗਾਤੀ ਖਦਰ ਕੀ ਲਾਵੈ । ਇਸ ਬਿਧ ਸੂਧਾ ਵੇਸ ਰਖਾਵੈ ।
ਪੈਰੀਂ ਤੁਰੇ ਬਹੁਤਾ ਪ੍ਰਸੰਨੈ । ਤੇਜ ਚਲੈ ਸੰਗ ਰਲੈ ਨ ਦਿੰਨੈ ॥੧੨੩।
ਭਜ ਭਜ ਹੰਭ ਸਿੰਘ ਸਭ ਜਾਈ । ਪੇਖੇ ਬਣ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਾਈ ।
ਜਲ ਕਿਨਾਰਾ ਇਕਾਂਤ ਸਥਾਨੈ । ਬਹੁਤਾ ਸਮਾ ਤਹਾਂ ਗੁਜਰਾਨੈ ।੧੨੪।
ਕਥਾ ਵਖਿਆਨ ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਦੇਖੀ । ਕਰੈ ਸਮਝ ਜੈਸੀ ਤਿਨ ਪੇਖੀ ।
ਵਿਦਵਾਨਾ ਵਿਚ ਗੂੜ ਸਿਧਾਂਤਾ । ਅਨ ਪੜਾਂ ਕੋ ਮੋਟੀ ਬਾਤਾ ॥੧੨੫॥
ਸਿਧਾਂਤ ਗੂੜ ਬਚ ਮੋਟੇ ਭਾਖੈ । ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਚਾਖੈ ।
ਬੋਲ ਰਸੀਲਾ ਮਿਠਾਸ ਘਨੇਰੀ । ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਗੇਰੀ ।੧੨੬।
ਇਹੁ ਅਭਿਆਸ ਸਦਾ ਇਨ ਮਾਹੀ । ਜਹਿ ਤਕ ਨਦਰ ਤੇ ਬੋਲ ਸੋ ਜਾਹੀ ।
ਸਭ ਕੋ ਇਕਾਗਰ ਤਬਹੀ ਕਰਹੀ।ਸ਼ਬਦ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਖੇ ਲਾਇ ਧਰਹੀ॥
ਬਹੁਤ ਅਸਰ ਲੋਕਾਂ ਪਰ ਪਰਹੀ।ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ ਨਹਿ ਏਹੁ ਕੰਮ ਸਰਹੀ।
ਇਕਾਗਰਤਾ ਅਭਿਆਸ ਸੰਗਾਰੀ।ਪਵੈ ਅਸਰ ਮਨ ਪ੍ਰੇਮ ਅਪਾਰੀ ।੧੨੮।
ਜਬ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਸੰਗ ਸੋ ਬੋਲੈ । ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮਨੁਖ ਮੁੱਠੀ ਲੈ ਤੋਲੈ ।
ਜਿਵ ਆਖੈ ਤਿਵ ਮੰਨ ਸੋ ਜਾਈ।ਨਾਮ ਮੇ ਵਡੀ ਸਭ ਵਡਿਆਈ।੧੨੯।

ਵਖਿਯਾਨ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਜੋ ਪੇਖੈ । ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇਇ ਸਭਹੂੰ ਤਬ ਪੇਖੈ ।
ਚਾਨਣੀ ਪੇਖ ਕਹੈਂ ਸੁਣ ਭਾਈ।ਤੰਦ ਤੰਦ ਜੁੜੇ ਛਾਯਾ ਕਰ ਆਈ।੧੩੦।
ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਤੰਦ ਛਾਯਾ ਨਹਿ ਦੇਈ । ਤੈਸੇ ਮਿਲ ਗੁਰ ਪੰਥ ਸੁਖ ਲੇਈ ।
ਜੋ ਦੇਖੈ ਵਾ ਸੁਣੈ ਦਿਆਲਾ । ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸਮਝਾਇ ਸੁਖਾਲਾ॥੧੩੧॥
ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਸਦ ਰਹੈ ਅਨੰਦਾ । ਐਸੇ ਅਚਰਜ ਸੁਭਾਵ ਮੁਕੰਦਾ ।
ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਸਦਾ ਜਿਹ ਭਾਵਾ । ਭਾਣਾ ਮੰਨ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਵਾ ॥
ਲੰਗਰ ਇੰਤਜਾਮ ਸਭ ਕਾ ਕਰੈ । ਬਸਤ੍ਰ ਸਿਲਾਇ ਪਾਸੋਂ ਦੇਇ ਸਰੈ ।
ਸੈਲ ਦੇਸਿ ਪ੍ਰਦੇਸ ਕਰਾਈ । ਪਾਸੋਂ ਕਿਰਾਯਾ ਗਾਡੀ ਲਾਈ ॥੧੩੩॥
ਕਿਸੇ ਕਾ ਖਰਚ ਮੂਲ ਨਹਿ ਹੋਈ । ਰਹਿਣੈ ਵਾਲੇ ਸਿੰਘ ਸੋ ਜੋਈ ।
ਪੰਛੀਆਂ ਤੇ ਘਟ ਕਦੇ ਨ ਪ੍ਰੇਮੀ । ਊਪਰ ਰਹੈ ਚਾਲੀ ਸਿੰਘ ਨੇਮੀ।੧੩੪।
ਸੰਤ ਸਰਬ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚਲਾਵੈ । ਰਹਿ ਨਿਰਲੇਪ ਆਪ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ।
ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਵੇਲੇ ਆਵੈ । ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਮਿਲ ਨਾਮ ਜਪਾਵੈ ॥੧੩੫॥
ਸੰਗਤਿ ਦੋ ਵੇਲੇ ਕਰੈ ਸਦਾਈ । ਆਗੇ ਪਾਛੇ ਇਕਾਂਤ ਰਹਾਈ ।
ਆਠੇ ਪਹਿਰ ਸਰੂਪ ਲਿਵ ਲਾਈ । ਸਿਮਰੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੁਖ ਦਾਈ ॥
ਸਿੱਖੀ ਰਹਿਤ ਪੂਰਨ ਰਿਦੈ ਭਾਈ । ਆਗਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੋ ਕਮਾਈ ।
ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਸਦਾ ਸੰਗ ਰਾਖੈ । ਕੁਰਹਿਤੀਏ ਕੋ ਸੋਧੈ ਜਬ ਲਾਖੈਂ ।੧੩੭।
ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਮਝਾਰੀ । ਭਾਵਨਾ ਅਕਾਲ ਸਰੂਪ ਸੋ ਧਾਰੀ ।
ਭੇਦ ਭਾਵਨਾ ਸੁਪਨੇ ਨਾਹੀਂ । ਖਾਲਸਾ ਆਪ ਮੰਨੈ ਬਲ ਜਾਹੀ॥੧੩੮॥
ਕੋ ਕੋ ਰਹਿਤ ਬਤਾਵੇ ਪਿਆਰੇ । ਸਭ ਗੁਣ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰੇਮੁ ਮੰਝਾਰੇ ।
ਰਿਦੇ ਸਰੂਪ ਗਿਆਨ ਅਖੰਡਾ । ਮੁਖ ਭਗਤੀ ਹੈ ਗਰੀਬੀ ਮੰਡਾ॥੧੩੯॥
ਵਰਤਨਿ ਵਿਰਾਗੁ ਸਹਿਜੁ ਰਸੁ ਭਾਈ । ਮਨੋ ਵਾਸ਼ਨਾ ਨਾਸ ਕਰਾਈ ।
ਸ੍ਵੈ ਅਨਭਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਰੂਪਾ । ਹਿਰਦੇ ਅਕਹਿ ਆਨੰਦ ਅਨੂਪਾ॥੧੪੦॥
ਤਨ ਕੀ ਹਉਮੈ ਰੰਚਕ ਨਾਹੀ । ਸੁਖ ਦੂਖ ਮੈ ਇਕ ਰਸੁ ਰਹਾਹੀ ।
ਗਿਆਨ ਭਏ ਜਗੁ ਤੋਂ ਤਬ ਮੂਏ।ਫਿਰ ਮਰਨਾ ਨਹਿ ਤਾ ਕੋ ਹੂਏ॥੧੪੧॥

ਸਦ ਜੀਵਨ ਮੇਂ ਰਹੇ ਸਮਾਈ। ਗਰੀਬੀ ਨਾਮੁ ਤੇ ਹਉਮੈ ਘਾਈ।
ਸਮਰਥ ਸਰਬ ਤਾਕਤ ਕੇ ਸੰਗਾ।ਜਤਾਵੈ ਨਹੀਂ ਭਾਣੇ ਰਸ ਰੰਗਾ।੧੪੨।
ਕਰਾਮਾਤ ਕੋ ਕਹਿਰ ਪਛਾਨੈ। ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਗੁਰ ਗੋਰ ਸਮਾਨੈ।
ਅਪਨੀ ਸਿਆਨਪ ਬੁਧ ਨ ਰਾਖੀ।ਜੋ ਗੁਰ ਕਰੈ ਭਲਾ ਮਨ ਭਾਖੀ।੧੪੩।
ਮਨ ਅਚੰਚਲ ਭਯੋ ਅਮਨ ਹੀ। ਮੂਲ ਰੂਪ ਜੋਤਿ ਪਛਾਣੀ ਭਨ ਹੀ।
ਹਮ ਤੁਮ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਖੋਈ। ਜਲ ਜਿਉਂ ਜਲ ਮਿਲ ਚੇਤਨ ਹੋਈ।
ਅਕੱਥ ਕਥਾ ਨਹਿ ਜਾਇ ਬਖਾਨੀ। ਗਤਿ ਅਪਨੀ ਕੋ ਆਪੇ ਜਾਨੀ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਆਏ। ਆਪ ਨਾਮ ਜਪ ਅਵਰ ਜਪਾਏ ॥੧੪੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਅਕਾਲ ਮੰਨਨ, ਗੁਰੂ ਅਗੰਮ, ਗੁਰਮਤ ਜੋਗ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰੇਮ, ਸਾਧ ਸੰਗ ਮਹਿਮਾ, ਕੁਟੀਆਂ ਰਚਨ, ਗੁਰਪੁਰਬ,ਮਨਾਵਨ ਸੰਤ ਰੀਤੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਅਠਤਾਲੀਵਾਂ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਨੰ ॥੪੮।

ਸ੍ਰੀਰ ਬਿਮਾਰ ਹੋਵਨ ਤੇ ਇਲਾਜ ਕਰਾਵਨ, ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਿਣਾ ਸਿਖਿਆ, ਨਿਰਲੇਪ ਰੂਪ ਸੰਤ ਜੀ

ਦੋਹਿਰਾ–ਸੁਖ ਦੁਖ ਮਹਿ ਸਾਮਾਨ ਜੋ, ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਨਾਸ।
ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਗੁਰਮੁਖ ਭਏ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਮਨ ਵਾਸ ॥੧॥

– ਚੌਪਈ –

ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਅਨੰਦ ਮੰਝਾਰੀ। ਨਿਸਦਿਨ ਏਕ ਰਸ ਰਹਿ ਭਾਰੀ।
ਦੁਖ ਸੰਸਾਰ ਨਹੀ ਮਨ ਪੋਹੈ। ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਪ੍ਰਗਾਸ ਸਦੋ ਹੈ ॥੨॥
ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਥੀ ਚਾਲੀ ਜਬਹੀ। ਜੇਹਲਾਂ ਦੁਖ ਸਹੈ ਸਿੰਘ ਸਬਹੀ।
ਭੁਖ ਹੜਤਾਲ ਸੀ ਕੀਤੀ ਸਾਰੇ। ਬਾਹਰ ਸਿੰਘ ਹਮਦਰਦੀ ਧਾਰੇ ॥੩॥
ਬਿਨ ਪਾਣੀ ਨਹਿ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ। ਪੰਥੁ ਹੁਕਮ ਮਾਨੈ ਰਸ ਲੀਣਾ।

ਮੋਗੇ ਇਲਾਕੇ ਸਾਜ ਦੀਵਾਨਾ। ਲੀਡਰਾਂ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਸੰਤ ਆਨਾ।੪।
ਆਗਿਆ ਪੰਥ ਮੰਨ ਸੰਤ ਆਏ। ਭਿੰਡਰਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਲ ਹੀ ਧਾਏ।
ਖਾਲੀ ਉਦਰ ਨ ਖਾਯਾ ਭਾਈ। ਸਜਾਇ ਦੀਵਾਨ ਕੀਰਤਨ ਗਾਈ।੫।
ਪੰਦਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਸਭ ਬੈਸੇ। ਪੰਜ ਘੰਟੇ ਇਕ ਰਸ ਬੋਲੇ ਹੈਸੇ।
ਕੀਰਤਨ ਵਖਿਆਨ ਲਗਾਤਾਰ ਉਚਾਰੇ। ਮੁੜ੍ਹਕਾ ਆਯਾ ਸ੍ਰੀਰ ਬਹੁ ਭਾਰੇ॥
ਬਹੁਤ ਲਗੀ ਹੱਦ ਦਰਜੇ ਤ੍ਰਿਖਿਆ। ਅੰਗ ਅੰਗ ਗਰਮੈਸ਼ ਤੇ ਭਖਿਆ।
ਹਟੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਬੈਠੇ ਜਬਹੀ। ਠੰਢਾ ਪਾਣੀ ਪੀਤਾ ਤਬਹੀ ॥੭॥
ਸਾਰੇ ਸ੍ਰੀਰ ਮੇਂ ਤਾਰ ਜਿਉਂ ਫਿਰਿਆ।ਉਪਾਧ ਸਹਿਤਤਨ ਤਦ ਤੋਂ ਥਿਰਿਆ।
ਜਿਗਰ ਫੈਲ ਕੇ ਸੁੰਗੜ ਗਿਆ।ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਇੰਚ ਤੋਂ ਢਾਈ ਥਿਆ ॥੮॥
ਜਿਗਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਖ਼ੂਨ ਨ ਬਨਾਵੈ। ਖੁਰਾਕ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਬਣਤੀ ਜਾਵੈ।
ਬਲ ਤਨ ਰਿਹਾ ਨ ਹੋਇ ਪ੍ਰਤੀਤਾ। ਬਧੀ ਬੀਮਾਰੀ ਤਾਂ ਪਤਾ ਕੀਤਾ।੯।
ਜਿਗਰ ਖ਼ੂਨ ਬਹੁ ਘਟ ਬਣਾਵੈ। ਵੇ ਪ੍ਰਵਾਹੁ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਰਹਾਵੈ।
ਲੁਧਿਹਾਣੇ ਸਕੂਲ ਮੰਝਾਰੀ। ਜਬ ਇਉਂ ਲਾਏ ਦੀਵਾਨ ਸੋ ਭਾਰੀ॥੧੦॥
ਹੈਡ ਮਾਸਟਰ ਤੇ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰੇ। ਸੰਤਾਂ ਕੋ ਬਹੁ ਬਿਨੈ ਉਚਾਰੇ।
ਡਾਕਟਰ ਕੋ ਦਿਖਾਵੋ ਤਨ ਆਪਨਾ।ਮੰਨੇ ਸੰਤ ਸਿੰਘਾਂ ਕਰੇ ਜਾਚਨਾ।੧੧
ਡਾਕਟਰ ਆਣ ਕਿਹਾ ਤਬ ਇਉਂ ਹੈ।ਸ੍ਰੀਰ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਪੈਣ ਲਗਿਉ ਹੈ।
ਸੰਤਾਂ ਕਿਹਾ ਕੋਈ ਡਰ ਨਾਹੀ। ਬੁਧ ਸਿੰਘ ਸੁਤ ਕਾ ਰੋਗ ਮਿਟਾਹੀ।੧੨।
ਸਰਸੇ ਤੋਂ ਸੋ ਦਮਦਮੇਂ ਥਾ ਆਯਾ।ਜਲੋਧਰ ਬੀਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪਾਠ ਕਰਾਯਾ।
ਸੋ ਪਾਠੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਨ ਰਹੇ। ਤਾਂਕੀ ਸ਼੍ਰਧਾ ਜਾਤੀ ਲਹੇ ॥੧੩॥
ਮੈਂ ਤਨ ਅਪਨੇ ਰੋਗ ਸੰਭਾਰਾ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਾ ਅਦਬ ਵਿਚਾਰਾ।
ਸ੍ਰੀਰ ਮੋਹਿ ਨਾ ਮੈ ਮਨ ਧਾਰਾ। ਇਸ ਤੇ ਲਖੋ ਭਾਣਾ ਕਰਤਾਰਾ।੧੪।
ਇਹੁ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਕਾ ਹੁਕਮ ਪਿਆਰੇ। ਏਵੈਂ ਬੀਤੇਗਾ ਲੇਹੁ ਧਾਰੇ।
ਭਾਵੇਂ ਕਿਤਨੇ ਇਲਾਜ ਕਰਾਵੋ। ਤਨ ਚਲਣੇ ਕਾ ਸਾਜ ਬਨਾਵੋ।੧੫।
ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਨੇ ਮੁਲਾਹਜ਼ਾ ਕੀਤਾ। ਕੋਈ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਦੀਤਾ।

ਸੰਤਾਂ ਹੱਸ ਕੇ ਕਿਹਾ ਪਿਆਰੇ। ਸਚ ਬੋਲਹੁ ਤੁਮ ਨੇਕ ਅਪਾਰੇ ॥੧੬॥
ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਬੋਲ ਨ ਕੂਰਾ। ਡਾਕਟਰ ਖਿਮਾ ਮੰਗੀ ਤਾਂ ਹਦੂਰਾ।
ਸੰਤ ਸੋ ਬੋਪਾਰਾਏ ਮੇਂ ਆਏ। ਰਹਿ ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਨਾਮ ਧਿਆਏ ॥੧੭॥
ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਪੁਰ ਤੇ ਸਿੰਘ ਆਏ। ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਨਰਿੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਭਾਏ।
ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਸੋ ਹਰੀ। ਸੁਚਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮਾ ਸਿੰਘ ਹਿਤ ਧਰੀ॥
ਜਹਿ ਗੁਰ ਛੇਵੇਂ ਜਪੁਜੀ ਪਾਠੰ। ਗੁਪਾਲੇ ਸਿਖ ਤੇ ਸੁਧ ਸੁਣ ਠਾਠੰ।
ਤਹਾਂ ਸ੍ਰੋਵਰ ਕੀ ਅਭਿਲਾਖਾ। ਬਣੈ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਆਣ ਕੇ ਆਖਾ ॥੧੯॥
ਜਾਪੁ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਮ ਜੀ ਬਾਣੀ। ਸਵਾ ਲੱਖ ਪਾਠ ਕਰਾਉ ਸੁਜਾਣੀ।
ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਖ ਮੰਨ ਸੋ ਗਏ। ਚਲਨ ਹਿਤ ਤਿਆਰੀ ਥੀ ਕਏ ॥੨੦॥
ਹਜ਼ੂਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭੇਜ ਸੋ ਦੀਏ। ਪੋਥੀਆਂ ਸੰਗ ਤਿਆਰੀ ਥੀਏ।
ਰਾਤੀ ਸੰਤ ਕਮਰੇ ਮੇਂ ਰਾਜੇ। ਅਤਿਅੰਤ ਸ੍ਰੀਰ ਢਿਲਾ ਪਿਆ ਤਾਂ ਜੇ।੨੧।
ਪਹਿਲੀ ਪੋਹਿ ਤਿਆਰੀ ਕੀਨੀ। ਆਏ ਲੁਧਿਆਣੇ ਤਬ ਚੀਨੀ।
ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਪੁਰ ਜਾਵਨ ਹੇਤਾ। ਸਿੰਘਾਂ ਜੋਰ ਕੈ ਡਾਕਟਰ ਹੇਤਾ ॥੨੨।
ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਸਰਦਾਰ ਬਹਾਦਰ।ਭਾਈ ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮਿਲੇ ਸਾਦਰ।
ਡਾਕਟਰ ਸਲਾਹਿ ਦਈ ਤਬ ਏਹਾ। ਇਲਾਜ ਕਰਾਵੋ ਏਥੇ *ਰੇਹਾ।੨੩।
ਜਥੇ ਦੇ ਸਿੰਘ ਭੀ ਬਿਨਤੀ ਭਾਖੇ। ਰਹਿ ਇਲਾਜ ਕਰਾਵੋ ਹਮ ਕਾਂਖੇ।
ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਪੁਰ ਕੇ ਭੀ ਮਾਨੇ। ਰਹੇ ਸੰਤ ਜੀ ਬਿਨੈ ਬਖਾਨੇ ।੨੪।
ਕਈ ਸਿੰਘ ਆਵੈਂ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ । ਸੰਤ ਜਾਣ ਕੀ ਕਰੈਂ ਤਿਆਰੀ।
ਸੰਗਤਿ ਜ਼ੋਰ ਦੇਇ ਜਬ ਭਾਰੀ। ਮਾਨੈ ਬਚਨ ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਉਚਾਰੀ ।੨੫।
ਸੰਗਤਿ ਜੀ ਸੁਣੀਏ ਮਨ ਲਾਈ। ਆਪਣੀ ਤਸੱਲੀ ਹਿਤ ਬਰ ਜਾਈ।
ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਰੋਕਤਿ ਹੋਂ ਆਈ। ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਰੋਕੋ ਬੇਸ਼ੱਕ ਭਾਈ ॥੨੬॥
ਇਲਾਜ ਕਰਾਵੋ ਜੋ ਮਨ ਆਈ। ਭਾਣਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੋ ਜਾਈ।
ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਜੋ ਕਛੁ ਹੋਣਾ।ਤੁਮ ਚਿਤ ਥਿਤ ਹਿਤ ਮੇਂ ਨ ਕਛੁ ਗੌਣਾ ॥

*ਏਥੇ ਰਹਿਕੇ।

ਜਾਪ ਪਾਠ ਤੁਮ ਕਰਨੇ ਪਰ ਹੀ। ਸ੍ਰੋਵਰ ਸੇਵਾ ਭੀ ਤੁਮ ਕਰ ਹੀ।
ਭਏ ਸਤ ਏਹੁ ਵਾਕ ਪਿਆਰੇ। ਜਾਪੁ ਪਾਠ ਸਿੰਘਾਂ ਕਰੇ ਸਾਰੇ ॥੨੮॥
ਸ੍ਰੋਵਰ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘਾਂ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਪੁਰ ਭਲ ਗੀਤੀ।
ਜੇ ਕਛੁ ਵਾਕ ਬਖਾਨੇ ਮੀਤਾ। ਸਫਲੇ ਸਦਾ ਨ ਹੋਇ ਬਿਪ੍ਰੀਤਾ ॥੨੯॥
ਸੰਗਤਿ ਬਚਨ ਮਾਨ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤਾ। ਰਹੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੁਖ ਹੰਤਾ।
ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਚੌਬਾਰੇ ਉਤਾਰਾ। ਰਹੇ ਇਲਾਜ ਕਰਾਵਤ ਭਾਰਾ ।੩੦।
ਸਕੂਲ ਮੇਂ ਹੈਡ ਮਾਸਟਰ ਜੋ ਪਿਆਰਾ।ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰਮੁਖ ਵਾਰਾ।
ਮਾਸਟਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ।ਹਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਭਲ ਨੇਮੀ।੩੧।
ਸੇਵਾ ਅਤਿਅੰਤ ਕਰੈ ਮਿਲ ਸਾਰੇ। ਸੰਗਤਿ ਜਿਤਨੀ ਦੇਇ ਅਹਾਰੇ।
ਸਭ ਸੰਗਤਿ ਕਾ ਖਰਚ ਅਪਾਰਾ। ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਇਨ ਸੰਭਾਰਾ ॥੩੨॥
ਕੀਰਤਨ ਹਰਿ ਰੋਜ਼ ਕਰ ਹੀ ਸੰਗਤਿ। ਲੰਗਰ ਛਕੈ ਬੈਠ ਇਕ ਪੰਗਤਿ।
ਧੰਨ ਜਨਮ ਜਿਨ ਸੇਵਾ ਕੀਨੀ। ਗੁਰਮੁਖ ਸੇਵਾ ਸਦਾ ਨਵੀਨੀ ॥੩੩॥
ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਾਰਾ। ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਮੇਂ ਰਹਿਤ ਵਿਚਾਰਾ।
ਭਲੇ ਉਪਕਾਰੀ ਸਭ ਏਹੁ ਪਿਆਰੇ। ਵਿਦਯਾਰਥੀ ਕਰ ਨੇਕ ਸੋ ਸਾਰੇ।੩੪।
ਬੀਮਾਰੀ ਵਧੀ ਦੇਖ ਕੈ ਡਾਕਟਰ। ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਥਾਂ ਬਦਲ ਕਰ।
ਸੰਘੇੜਾ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰਾ। ਕੋਠੀ ਦੀਨੀ ਬਾਗ ਮੰਝਾਰਾ।੩੫।
ਸੇਵਾ ਬਹੁ ਉਤਸ਼ਾਹ ਤੇ ਕਰ ਹੀ। ਜੋ ਚਾਹੀਏ ਸੋ ਹਾਜਰ ਧਰ ਹੀ।
ਕਮਰੇ ਸਿੰਘਾਂ ਰਿਹੈਸ਼ ਲਈ ਦੀਏ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੋ ਕੀਏ।੩੬।
ਲੰਗਰ ਅਤੁਟ ਚਲੈ ਸਭ ਕਾਲਾ। ਸੰਗਤਿ ਰਸਦਾਂ ਆਣ ਬਿਸਾਲਾ।
ਚਾਹ ਦੂਧ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਅਪਾਰਾ। ਤ੍ਰਿਪਤੈ ਸਭੇ ਜੋ ਪਾਇ ਦਿਦਾਰਾ ॥੩੭॥
ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਬਹੁ ਸੇਵਾ ਕਰਹੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਇਲਾਜ ਬਹੁ ਸਰ ਹੀ।
ਪਾਣੀ ਪੇਟ ਕਾ ਕਢੀਏ ਮੀਤਾ। ਐਸੇ ਡਾਕਟਰ ਮਤਾ ਸੋ ਕੀਤਾ ॥੩੮॥
ਚੌਵੀ ਪੋਹ ਸੱਤ ਜਨਵਰੀ ਮਾਹੀ। ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਅਵਤਾਰ ਧਰਾਹੀ।
ਗੁਰ ਪੁਰਬ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਹੈ ਮਨਾਯਾ। ਬਹੁ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਕਰ ਕੇ ਵਰਤਾਯਾ ॥

ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਾ ਭੋਗ ਸੋ ਪਾਏ। ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੰਗਤਿ ਕਰਾਏ।
ਬਹੁਤ ਇਕੱਠ ਸੰਗਤਿ ਕਾ ਥੀਆ। ਆਏ ਪ੍ਰੇਮੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ॥੪੦॥
ਨਾਭੀ ਹੇਠ ਲਾਇ ਕੇ ਸੂਆ। ਪਹਿਲਾ ਚੌਵੀ ਪੋਹ ਦਿਨ ਹੂਆ।
ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਦੁਆਈ ਭੀ ਪਿਲਾਈ।ਦਿਲ ਤਕੜਾ ਰਹੇ ਜਾਣ ਕੇ ਭਾਈ॥
ਸੰਤ ਅਡੋਲ ਰਹੇ ਨਹਿ ਖੇਦਾ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਸ ਮਾਹਿ ਅਭੇਦਾ।
ਸਿੰਘ ਮਿਹਰ ਸੋ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਹੀ। ਚਰਨਾ ਪਾਸ ਭੇਟ ਕੋ ਧਰ ਹੀ।੪੨।
ਇੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਮਸਤੂਆਣਾ। ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਆਯਾ ਹਿਤ ਠਾਣਾ।
ਬਿਨਤੀ ਭਾਖੀ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜਾ। ਆਪ ਕੇ ਤਨ ਕੋ ਖੇਦ ਕਿਉਂ ਸਾਜਾ॥
ਸੰਤਾਂ ਹਸ ਕੇ ਬਾਤ ਸੁਣਾਈ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਹਮਰਾ ਹੈ ਭਾਈ।
ਹੁਕਮ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਏਹੋ। ਭਾਣਾ ਮੰਨਨ ਕੀ ਬਿਧ ਲੇਹੋ ॥੪੪॥
ਸੁਖ ਦੁਖ ਦੇਹ ਧਰਮ ਹੈ ਜਾਨੋ। ਮਨ ਕੋ ਸਦਾ ਅਸੰਗ ਰਖਾਨੋ।
ਭਾਈ ਭਗਤੂ ਜੀ ਪੁਰ ਕਰਤਾਰਾ। ਅਤੀਸਾਰ ਤੇ ਤਨ ਤਜ ਵਾਰਾ ॥੪੫॥
ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਕੇ ਸੋ ਅਨੁਸਾਰਾ। ਦੂਧ ਤਿਨੋਂ ਮੰਦ ਵਾਸ ਪਿਵਾਰਾ।
ਇਥੇ ਹੀ ਨਿਬੇੜ ਸੋ ਗਏ। ਭਾਈ ਭਗਤੂ ਜੀ ਮੁਕਤਿ ਸੋ ਥਿਏ ॥੪੬॥
ਮਮ ਸਰੀਰ ਕੋ ਖੇਦ ਨ ਕੋਈ। ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਰਖਿਆ ਹੋਈ।
ਤੁਮ ਅਰਦਾਸ ਕਰੋ ਗੁਰ ਆਗੇ। ਪਾਸ ਹੋਵਾਂ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਲਾਗੇ ॥੪੭॥
ਰਹੇ ਰੋਗੀ ਸਰੀਰ ਇਸ ਮਰਜੀ। ਮਨ ਰੋਗੀ ਨਹਿ ਹੋਵੈ ਗੁਰ ਜੀ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੋਂ ਮੰਗੀਏ ਏਹਾ। ਮਨ ਸਨਮੁਖ ਰਹੈ ਕਰਤਾ ਨੇਹਾ॥੪੮॥
ਹਉਮੈ ਰਹਿਤ ਮਨ ਹੋਇ ਅਰੋਗੀ। ਏਹੀ ਸਿਹਤ ਲਿਵ ਹਰਿ ਮੇਂ ਜੋਗੀ।
ਸ੍ਰੀਰ ਨਾਸੀ ਜੇ ਹੁਣ ਬਚ ਰਹਿਆ। ਫੇਰ ਧੋਖਾ ਦੇਵੇਗਾ ਕਹਿਆ।੪੯।
ਤਾਂ ਤੇ ਇਹੁ ਸਿਖਜਾ ਰਿਦੇ ਧਾਰੋ। ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਉਮੈ ਨਿਰਵਾਰੋ।
ਸਤਿਗੁਰ ਰੋਗ ਰਹਿਤ ਜਗ ਮਾਹੀ।ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਪੁ ਰੋਗ ਮਿਟਾਹੀ।੫੦।

ਸਲੋਕ ਡਖਣੇ ਮ: ੫ ॥

ਸੇ ਨੰਗੇ ਨਹ ਨੰਗ ਭੁਖੇ ਲਖ ਨ ਭੁਖਿਆ ॥

ਡੁਖੇ ਕੋੜ ਨ ਡੁਖ ਨਾਨਕ ਪਿਰੀ ਪਿਖੰਦੋ ਸੁਭ ਦਿਸਟਿ॥

– ਚੌਪਈ –

ਸੁਣ ਭਾਈ ਨਹਿ ਦੁਖ ਹੈ ਤਾਹੀ। ਜਾਂਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੋ ਰਖਾਹੀ।
ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਜਾਂਕੋ ਤਿਸ ਹੋਈ। ਨਹਿ ਨੰਗੇ ਸੋ ਭੁਖੇ ਕੋਈ ॥੫੧॥
ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਣ ਬਿਨਤੀ ਭਾਖੀ। ਕਿਉਂ ਨਹਿ ਦੁਖ ਕਾਰਣ ਕੋ ਆਖੀ।
ਸੁਣ ਕੈ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਮਸਤਾਨੇ। ਬਖਸ਼ਸ਼ ਸਤਿਗੁਰ ਰੋਗ ਕਰ ਹਾਨੇ।੫੨।

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਮ: ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਤਰਿ ਸਹਜੁ ਹੈ ਮਨੁ ਚੜਿਆ ਦਸਵੈ ਆਕਾਸਿ ॥
ਤਿਥੈ ਊਂਘ ਨ ਭੁਖ ਹੈ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸੁਖ ਵਾਸੁ ॥
ਨਾਨਕ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਵਿਆਪਤ ਨਹੀ ਜਿਥੈ ਆਤਮ ਰਾਮ ਪ੍ਰਗਾਸੁ।੧੬।੧।

– ਚੌਪਈ –

ਆਤਮ ਰਾਮ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕੇ ਮਾਹੀ। ਦੁਖ ਸੁਖ ਹੋਤ ਮੂਲ ਹੀ ਨਾਹੀ।
ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦ ਮੇਂ ਜਾਇ ਸਮਾਈ। ਦੁਖ ਸੁਖ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਘਾਈ॥
ਭਗਤੀ ਭਾਣਾ ਮੰਨ ਮੀਤ ਹਰਿ ਜਾਨੈ।ਰਿਦਾ ਸ਼ਾਂਤਿ ਰਸ ਤਮੁ ਗੁਣ ਹਾਨੈ।
ਭਗਤੀ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਪਿਆਰੀ। ਪਾਈਐ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕੈ ਵਾਰੀ।੫੪।
ਸੁਣ ਕੈ ਭਯੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਮਹਾਨਾ। ਬੰਦਨ ਕਰ ਗਮਨਿਓ ਨਿਜ ਥਾਨਾ।
ਸੰਤ ਰੇਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਆਏ। ਸੰਤ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜਿੰਹ ਨਾਂਏ॥
ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਬਹੁ ਪ੍ਰੇਮ ਮੰਝਾਰੀ। ਰਹੇ ਪਾਸ ਨਿਜ ਕਾਜ ਬਿਸਾਰੀ।
ਕੀਰਤਨ ਸੁਨਾਵੈ ਪ੍ਰੇਮ ਸਮੇਤਾ। ਰਹੈ ਭਾਉ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੇਤਾ ॥੫੬॥
ਸੰਤ ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾ ਜੱਥਾ ਜੋਈ। ਆਇ ਦੀਦਾਰ ਕਰੈ ਮਨ ਭੋਈ।
ਕੀਰਤਨ ਸੁਨਾਵੈ ਪ੍ਰੇਮ ਅਖੰਡਾ। ਸੰਤ ਸੁਣੈ ਜਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਚੰਡਾ ॥੫੭॥
ਜਹਿ ਤਕ ਕੀਰਤਨ ਆਇ ਅਵਾਜਾ। ਊਚੇ ਥਾਉਂ ਨ ਸੰਤ ਬਿਰਾਜਾ।
ਬੀਮਾਰੀ ਹਾਲਤ ਮੇਂ ਤਲੇ ਹੋਈ। ਭੂਮਾਸਨ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣੈ ਸੋਈ।੫੮।
ਐਸਾ ਚਾਉ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਗਾ। ਅਦਬ ਰਖੰਤੇ ਸਦਹੀ ਚੰਗਾ।

ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਸੁਆਮੀ। ਤਾਰੇ ਜੀਵ ਜੋ ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ ॥੫੯॥
ਸੰਤ ਮਹੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਮੁਰਾਲਾ। ਮਿਲੇ ਆਨ ਧਰ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਸਾਲਾ।
ਰਹੇ ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਫੇਰ ਸਿਧਾਇ। ਗੁਰ ਘਰ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਚਿਤ ਲਾਇ।੬੦।
ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਮੰਡੀਰਾ। ਦਰਸ ਕਰ ਗੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੀਰਾ।
ਸੰਪੂਰਣ ਸਿੰਘ ਰਹਿ ਸੇਵਾ ਕਰ ਹੀ। ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਧਨੁ ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਰ ਹੀ।
ਮਾਈ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਰ ਬਹੁ ਸਿਆਨੀ। ਸੇਵਾ ਲੰਗਰ ਕਰੈ ਮਹਾਨੀ।
ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਤੇ ਰਾਮ ਕੁਰ ਮਾਈ। ਸੇਵਾ ਭਾਗ ਵਡੇ ਤੇ ਕਮਾਈ।੬੨॥
ਬੇਪਾ ਰਾਏ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਬ੍ਰਿੰਦਾ। ਲੰਗਰ ਖਰਚ ਕਰੈ ਹਿਤ ਜਿੰਦਾ।
ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਦਸੌਂਧਾ ਸਿੰਘ ਜੀ। ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਿੰਦ ਜੀ ॥
ਜ਼ੈਲਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਤ ਪਿਆਰਾ। ਰਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮਨ ਬਹੁ ਧਾਰਾ।
ਸਭ ਪ੍ਰਵਾਰ ਸਮੇਤ ਬਹੁ ਸੇਵੈ।ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਮੱਦਦ ਬਹੁ ਦੇਵੈ।੬੪।
ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਬਹੁ ਸੇਵ ਸੰਭਾਰੀ। ਰਾਤੀਂ ਜਾਗਤ ਰਹੈ ਅਪਾਰੀ।
ਸਦਾ ਸੰਤ ਜੀ ਕੀ ਹਜ਼ੂਰੀ। ਰਹੈ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਹਿਤ ਭੂਰੀ ॥੬੫॥
ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਇਸ ਪਰ ਬਹੁ ਦਯਾ। ਸੁਖ ਦੋ ਲੋਕਨ ਇਸ ਕੋ ਭਯਾ।
ਭਾਈ ਹਜ਼ੂਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਏ। ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਬਿਤਾਏ ॥੬੬॥
ਬਿਨਾ ਭੇਦ ਸਭ ਸੇਵਾ ਕਰ ਹੀ। ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਬਹੁ ਧਰ ਹੀ।
ਭਾਈ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੌ ਵਾਰੀ। ਸੇਵਾ ਰਜ ਕੀਨੀ ਇਨ ਸਾਰੀ।੬੭।
ਸਦਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਮੇਂ ਰਹਿ ਪਾਸਾ। ਖਾਣ ਪਾਣ ਨਹਿ ਰਾਖੀ ਆਸਾ।
ਭਾਈ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਅਤਿ ਪਿਆਰਾ। ਸੰਤਾਂ ਤੋਂ ਜਿਨ ਤਨ ਮਨ ਵਾਰਾ॥
ਰਾਤ ਦਿਨ ਇਕ ਕਰ ਸੇਵ ਸੰਭਾਰੀ। ਨੀਂਦ ਆਦਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਨਿਵਾਰੀ।
ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜਥੇਦਾਰਾ। ਦੁਆਈ ਦੇਵੈ ਸੰਤਾਂ ਪਿਆਰਾ॥
ਦਿਨ ਰਾਤੀਂ ਨ ਅਰਾਮ ਕਰੇਈ। ਡਾਕਟਰ ਲਿਆਇ ਸਦ ਪਾਸ ਟਿਕੇਈ।
ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਭੀ ਅਧਿਕ ਸੋ ਸੇਵਾ।ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਡਰੋਲੀ ਦਰਸ਼ਨ ਲੇਵਾ।
ਸੰਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਵੈਂ।ਸਕੂਲ ਮੇਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਾਵੈਂ।

ਹੋਰ ਅਨਗਿਨਤ ਸੰਗਤਾਂ ਆਵੈਂ। ਬੇਅੰਤ ਨਾਮ ਨਹਿ ਗਿਨਤ ਕਰਾਵੈਂ ॥
'ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ' ਭੀ ਰਹੈ ਹਜ਼ੂਰੀ। ਗੁਣ ਬਿਹੂਨ ਅਉਗੁਣ ਭਰਪੂਰੀ।
ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਹੈ ਸੰਤ ਸਦਾਈ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਹੋਹਿ ਸਹਾਈ।੭੨।
ਚਾਰ ਮਾਘ ਕੋ ਸੂਆ ਲਾਯਾ। ਪਾਣੀ ਨਾਭੀ ਤਲੇ ਕਢਾਯਾ।
ਦੁਆਈ ਸੰਤਾਂ ਮੂਲ ਨ ਪੀਤੀ। ਰਹੈਂ ਅਡੋਲ ਨਾਮੁ ਰਸ ਨੀਤੀ ॥੭੩॥
ਹੁਕਮ ਅਮੇਟ ਅਕਾਲ ਪਛਾਨੈ। ਚੇਹਰਾ ਖਿੜਿਆ ਸਦਾ ਮਹਾਨੈ।
ਸੂਆ ਲਾਇ ਕੇ ਪੇਟ ਮੰਝਾਰੀ। ਬਾਲਟੀ ਬਾਲਟੀ ਦੋ ਵਾਰ ਨਿਕਾਰੀ॥
ਸ੍ਰੀਰ ਨਿਰਬਲ ਬਹੁਤਾ ਭਯਾ। ਬੀਮਾਰੀ ਵਧ ਗਈ ਭਾਣਾ ਅਹਿਆ।
ਸੰਤ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਮੇਂ ਆਏ।ਦਿਨ ਦਿਨ ਚੇਹਰਾ ਲਾਲ ਚਮਕਾਏ।੭੫।
ਬਹੁ ਅਨੰਦ ਕਛੁ ਜਾਇ ਨ ਜਾਨਾ। ਇਕ ਟਕ ਬਿਰਤੀ ਰਾਖ ਟਿਕਾਨਾ।
ਜੱਥੇ ਦੇ ਸਿੰਘਾਂ ਸੰਗ ਭਾਈ। ਚਰਚਾ ਬ੍ਰਹਮੁ ਕੀ ਬਹੁਤ ਕਰਾਈ ॥੭੬॥
ਖਿਨੁ ਮੇਂ ਬਿਨਸ ਜਾਇ ਹੈ ਦੇਹੀ। ਭੀਤ ਕਚੀ ਜਿਉਂ ਥਿਰੁ ਨ ਰਹੇਹੀ।
ਭੈ ਦਾਇਕ ਤਨ ਚੇਤਨ ਬਿਨ ਹੈ। ਅਬਿਨਾਸੀ ਇਕ ਪ੍ਰਭੁ ਚੇਤਨ ਹੈ।੭੭।
ਨਾ ਆਵੈ ਨਹਿ ਮਰਨਾ ਹੋਈ। ਬ੍ਰਹਮ ਅਕਾਲ ਗੁਰ ਸੰਗ ਮਿਲੋਈ।
ਦੇਖਨਹਾਰ ਬਿਨਸ ਨਹਿ ਜਾਈ। ਏਕੰਕਾਰ ਅਖੰਡ ਸਦਾਈ ॥੭੮॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਪਾਈ। ਪਾਣੀ ਜਿਉਂ ਪਾਣੀ ਮਿਲ ਜਾਈ।
ਸਭ ਕਛੁ ਏਥੇ ਹੀ ਨਿਬਰੈ ਹੈ। ਫਿਰ ਨਹਿ ਦੁਖ ਸਦ ਸੁਖ ਮਹਿ ਰੈ ਹੈ ॥
ਇਸ ਤਨ ਤੋਂ ਪਰੇ ਤਨ ਨਹਿ ਔਰਾ।ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਮਿਲ ਅਬਿਚਲ ਠੌਰਾ।
ਅਖੀਰੀ ਤਨ ਇਹੁ ਸੰਗਤਿ ਪਿਆਰੇ।ਸੁਖ ਮੇਂ ਟਿਕੇ ਨਹਿ ਦੂਖ ਅਗਾਰੇ ॥
ਸ੍ਵਾਸ ਨਾਭੀ ਨਹਿ ਚਕ੍ਰ ਰਹਾ। ਨਾਮ ਅਧਾਰ ਜੀਵਤੇ ਲਹਾ।
ਖਿੱਚ ਸ੍ਵਾਸ ਰੋਕੇ ਨਿੱਜ ਇਛਾ। ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਜੀਵਨ ਦਾਤੇ ਸਿੱਛਾ ॥੮੧॥
ਬ੍ਰਹਮ ਚਰਚਾ ਨਿਤ ਇਉਂ ਬਹੁ ਕਰੈਂ। ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਸੋਗ ਸਭ ਟਰੈਂ।
ਸੰਪਟ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਵਾਯਾ। ਭਿੰਡਰਾਂ ਮੇਂ ਭੇਜੇ ਸਿੰਘ ਆਯਾ ॥੮੨॥
ਦਸ ਦਿਨ ਮੇਂ ਕਰ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ। ਆਏ ਲੁਧਿਹਾਣੇ ਸਿੰਘ ਸਾਰੇ।

ਸਾਧੂ ਸੰਤ ਬਹੁਤ ਚਲ ਆਵੈ। ਚਰਚਾ ਸੰਗ ਸੰਤਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਵੈ ॥੮੩॥
ਸਭ ਕੋ ਉਤਰ ਹਸ ਕੈ ਦੇਈ। ਹੋ ਨਿਰੁਤਰ ਸਭ ਬੰਦਨ ਕੇਈ।
ਰੋਗ ਤਨ ਕੇ ਹੋਤ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤਾ। ਰਹੈਂ ਅਰੋਗ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਵੰਤਾ ॥੮੪॥
ਨੇਤਰਾਂ ਸੇ ਰੋਗੀ ਤਨ ਦੀਸੈ। ਮੁਖ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਸੰਤ ਜਗਦੀਸੈ।
ਸਦ ਅਰੋਗਤਾ ਜਾਨੀ ਜਾਈ। ਬਹੁ ਉਤਸ਼ਾਹ ਤੇ ਸੀਖੁ ਸੁਨਾਈ ॥੮੫॥
ਮਾਸਟਰ ਸਕੂਲ ਕੇ ਆਏ ਪਾਸਾ। ਸੰਤਾਂ ਤੋਂ ਪੂਛੀ ਇਉਂ ਰਾਸਾ।
ਪ੍ਰਚਾਰ ਜੁਗਤੀ ਦੇਹੁ ਬਤਾਈ। ਸੁਨੀਏ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਗਾਈ ॥੮੬॥
ਅਚਰਜ ਬਿਚਾਰ ਸੁਣੋ ਹੇ ਭਾਈ। ਧਾਰਮਕ ਗਿਆਨੀ ਪਰਖੇ ਜਾਈ।
ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਭੀ ਖਾਸ ਸੋ ਜੀਵਨ। ਸਾਧੂ ਸੁਭਾਇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਥੀਵਨ ॥੮੭।
ਵਿਦਿਆ ਬਾਣੀ ਪੜੈ ਸੁਜਾਨਾ । ਕਮਾਵੈ ਰਿਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾਨਾ।
ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਪੜਾਈ। ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਬਾਣੀ ਭਾਈ ॥੮੮॥
ਵਾਰਾਂ ਕਬਿੱਤ ਸਵੈਯੇ ਗੁਰਦਾਸੰ। ਨੰਦ ਲਾਲ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰਾਸੰ।
ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਕੀ ਪੂਰਣ ਵਿਚਾਰਾ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਮੇਂ ਪਾਸ ਨਿਹਾਰਾ।
ਅਨ ਮਤਿ ਗਿਆਤ ਈਸਾ ਮੁਸਾਈ। ਹਿੰਦੂ ਵੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸਿੰਮ੍ਰਤਾਈ।
ਅਪਨੇ ਖਾਲਸਾ ਧਰਮ ਮੰਝਾਰੀ। ਹੋਵੈ ਦ੍ਰਿੜ ਸ਼ਰਧਾ ਸੇਵਾ ਸਾਰੀ ।੯੦।
ਅਮਲੀ ਜੀਵਨ ਹੋਇ ਨਿਮਾਨਾ।ਇਮਤਿਹਾਨ ਅਮਲੀ ਇਲਮ ਦੁਇ ਜਾਨਾ।
ਜੋ ਪਾਸ ਹੋਇ ਸੋ ਕਰੇ ਪ੍ਰਚਾਰਾ। ਭਗਤੀ ਗ੍ਰੀਬੀ ਚਿੰਨ ਜਿਹ ਧਾਰਾ।੯੧।
ਤਖਤਾਂ ਉਪਰ ਐਸੇ ਪ੍ਰੇਮੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਵੈਂ ਜੇ ਨਿਤਨੇਮੀ।
ਕਦੇ ਕੋਈ ਢਿਲਾ ਮੂਲ ਨ ਹੋਵੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਅਮਰ ਰਸ ਜੋਵੈ ॥੯੨॥
ਨਿਕੇ ਬੱਚੇ ਸੰਸਕਾਰ ਬਿਹੀਨੇ। ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਲੈ ਤਿਨ ਸਿਖਜ਼ਾ ਦੀਨੇ।
ਸਭ ਵਿਦਿਆ ਜਬ ਪੜੈ ਓਹੁ ਸਾਰੇ।ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਫਿਰ ਤਿਨਾਂ ਸਿਖਾਰੇ॥
ਧਾਰਨਾ ਮੇਂ ਪੂਰੇ ਜਬ ਹੋਈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇ ਸਿੰਘ ਕਰੇ ਸੋਈ।
ਫੇਰ ਓਹੁ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਬੰਨਿ ਹੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਖਤਾਂ ਉਪਰ ਪਿਵੰਨ ਹੀ॥
ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋਇ ਜੇ ਐਸੇ। ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ ਤੇਜ ਪ੍ਰਗਟੈਸੇ।

ਗੁਰੂ ਸਰੂਪ ਜਗਤ ਕੋ ਭਾਵੈ। ਸਭ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਸਿੰਘ ਹੋ ਜਾਵੈ ॥੯੫॥
ਹਉਮੈ ਨਾਸੇ ਨਾਮ ਅਭਿਆਸੇ। ਮੰਨੈ ਸਭੈ ਜਗਤ ਹੋਇ ਦਾਸੇ।
ਇਕ ਪਿੰਡ ਮੇ ਬਾਰਾਂ ਦੀਵਾਨੰ।ਇਕ ਦਿਨ ਮਹੀਨੇ ਮਗਰੋਂ ਸਜਾਨੰ।੯੬।
ਸਭ ਪਿੰਡਾਂ ਮੇਂ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ। ਲਾਵੈ ਦੀਵਾਨ ਕਥਾ ਕੀਰਤਿ ਉਚਾਰੀ।
ਇਸ ਜੁਗਤ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜੇ ਹੋਵੈ। ਕੋਟਿ ਪਤਿਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜੋਵੈ ॥੯੭॥
ਸੁਣ ਮਾਸਟਰ ਕਹਿ ਸੰਤ ਸੁਆਮੀ।ਆਪ ਤਾਂ ਜਿੰਦਗੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਠਾਮੀ।
ਪੰਥ ਸੇਵਾ ਦੁਖ ਭੂਖ ਸਹਾਰੀ। ਤਨ ਖਿਆਲ ਤਜ ਕੀਨੀ ਭਾਰੀ॥੯੮॥
ਸੰਤਾਂ ਕਿਹਾ ਸੁਨਹੁ ਹੇ ਭਾਈ। ਮੈਂ ਕੌਣ ਜੋ ਸੇਵ ਕਰਾਈ।
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਮਰੱਥ ਅਪਾਰਾ। ਜਿਵ ਚਾਹੇ ਕਰਵਾਇ ਸੋ ਕਾਰਾ ।੯੯।
ਮਾਸਟਰ ਕਰ ਬੰਦਨ ਜਸ ਗਾਵੈ। ਥਾਨ ਆਪਨੇ ਗਏ ਸੋ ਭਾਵੈ।
ਇਉਂ ਸੰਤ ਨਿਸ ਦਿਨ ਮੇਂ ਭਾਈ।ਉਤਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਗ ਦੇਹ ਗਾਈ ।੧੦੦।
ਪੰਦਰਾਂ ਮਾਘ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਾਯਾ।ਸੰਤ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਿਨ ਮਨਵਾਯਾ।
ਇਸ ਦਿਨ ਸੰਤ ਮੁਤਾਲੇ ਮਾਹੀ।ਤਨ ਤਜ ਸਚ ਖੰਡ ਗਏ ਆਹੀ।੧੦੧।
ਸੰਤ ਘੋਲੀਏ ਵਾਲੇ ਆਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਜਿਨ ਨਾਏ।
ਖਬਰ ਪੁੱਛੀ ਕੀ ਹਾਲ ਪਿਆਰੇ।ਪੁਸਤਕ ਜੋ ਪੜੀਏ ਇਸ ਵਾਰੇ ।੧੦੨।
ਗਿਆਨ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੰਮ ਆਵੈ। ਅਪਨੇ ਗਿਆਨ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਵੈ।
ਸੰਤ ਹਸੇ ਕਹਿ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਏ। ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਮਿਹਰ ਸਦਾਏ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਕਰ ਹੀ ਸਤ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਚਾਹੀਏ ਅਤ ਹੈ।
ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜੇ ਹੋਵੈ। ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਆਪ ਜੈਸੇ ਜੋਵੈ ॥੧੦੪॥
ਆਪੇ ਗਿਆਨ ਟਿਕਾਵੈ ਪਿਆਰਾ। ਮੈਂ ਕਉਣ ਜੋ ਇਸਥਿਤ ਵਾਰਾ।
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਅਹੀਏ। ਜਿਵ ਰਾਖੈ ਤਿਵ ਸੰਤ ਜੀ ਰਹੀਏ॥
ਇਤਨੇ ਕੋ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਆਯਾ। ਸੰਤ ਸਾਫ ਕੀਨੇ ਤਪ ਤਾਯਾ।
ਸੰਤਾਂ ਕਿਹਾ ਨ ਟੀਕਾ ਲਗਾਓ।ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਦੁਆਈ ਪਿਲਾਓ।੧੦੬।
ਸੰਤ ਘੋਲੀਏ ਵਾਲੇ ਆਖੈਂ। ਹੋਇ ਤਕਲੀਫ ਇਉਂ ਸੂਆ ਜੇ ਗਾਖੈਂ।

ਡਾਕਟਰ ਕਿਹਾ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਕਾਂਬੈ।ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਸਹਾਰੋ ਗੇ ਤਾਬੈ।੧੦੭।
ਸੰਤਾਂ ਮੁਸਕ੍ਰਾਇ ਇਉਂ ਆਖਾ। ਭੈ ਨਾ ਕਰੋ ਤਿਆਰ ਬਰ ਲਾਖਾ।
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦਸਮੇਸ਼ ਧਿਆਇ।ਡਾਕਟਰ ਸੂਆ ਚੋਭਿਆ ਲਾਇ।੧੦੮।
ਸੂਆ ਮੁੜ ਗਿਆ ਤਿਸ ਵਾਰੀ। ਫੇਰ ਠੀਕ ਕਰ ਲੀਨ ਸੋ ਧਾਰੀ।
ਡਾਕਟਰ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਸੰਤਾਂ ਦੋਖੀ। ਬਖਸ਼ਹੁ ਸੰਤ ਆਖ ਨਿਰਦੋਖੀ।੧੦੯।
ਸੰਤਾਂ ਕਿਹਾ ਸੁਣਹੁ ਤੁਮ ਭਾਈ। ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਤੁਹਿ ਦੋਸ਼ ਮਿਟਾਈ।
ਨਿਰਦੋਸ਼ ਰੱਖਣ ਤੇ ਕੋ ਸਦ ਹੀ। ਬੇ ਫਿਕਰ ਹੋਇ ਕਾਜ ਕਰ ਸਬ ਹੀ॥
ਸੁਣ ਕੇ ਸੂਆ ਫੇਰ ਲਗਾਯਾ। ਚੌਥੀ ਵਾਰ ਜਬਹਿ ਖੁਭਾਯਾ।
ਸੁਖਮਨੀ ਪੜੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀ। ਸੰਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਹਿ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੀ॥
ਸੂਆ ਲਗਾ ਪਾਣੀ ਬਹੁ ਨਿਕਲੈ। ਸੰਤ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਪਿਖ ਟਿਕਲੈ।
ਸੰਤ ਅਡੋਲ ਬੈਠੇ ਮੁਖ ਹਸਹੀ। ਬ੍ਰਹਮਚਰਚਾ ਰਸ ਸਾਥ ਮਨ ਰਸ ਹੀ॥
ਸੰਤ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਪਿਖ ਨੈਨਾ। ਰਹੇ ਅਚਰਜ ਹੋਇ ਧਰ ਚੈਨਾ।
ਅਪਨੇ ਤੇ ਦੀਰਘ ਗੁਣ ਗਿਆਨਾ।ਲਖ ਅਡੋਲਤਾ ਧੀਰਜ ਵਾਨਾ।੧੧੩।
ਦ੍ਰਿੜ ਅਪ੍ਰੋਖ ਗਿਆਨ ਸਦ ਜਿਨ ਕੋ।ਮੈਂ ਕਿਆ ਸਿਖਜਾ ਦੇਣੀ ਇਨ ਕੋ।
ਸਭ ਬਿਧ ਨਿਜ ਤੇ ਜਾਣ ਬਡੇਰੇ। ਬੰਦਨਾ ਕਰੀ ਕਹੇ ਬਚ ਫੇਰੇ।੧੧੪।
ਮੈਂ ਭੂਲਿਓ ਤੁਹਿ ਗਤਿ ਨਾ ਜਾਨੀ। ਗਿਆਨ ਕੰਮ ਪੜ ਆਇ ਬਖਾਨੀ।
ਤੁਮ ਤੇ ਪੂਰਨ ਕਰੇ ਦਸਮੇਸੰ। ਮੈਂ ਸਿਖਜਾ ਕਿਆ ਦੇਣੀ ਬੈਸੰ॥੧੧੫॥
ਮੈਨੂੰ ਮਾਫੀ ਦੇਵੋ ਸੁਆਮੀ। ਜੈਸੇ ਸੁਣੇ ਤਸ ਦੇਖੇ ਨਾਮੀ।
ਤੁਮ ਤੇ ਸਰਬ ਗੁਣਾ ਮੇਂ ਪੂਰੇ। ਕਮਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਰਸ ਰੂਰੇ।੧੧੬।
ਹਿਰਦੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਤੁਮਾਰੇ। ਭਏ ਏਕ ਮਿਲ ਏਕੰਕਾਰੇ।
ਮੁਖ ਤੇ ਭਗਤੀ ਬਚਨ ਬਖਾਨੋ। ਗਰੀਬੀ ਧਾਰ ਨਿਜ ਗੁਣ ਤੌ ਛਪਾਨੋ॥
ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਮੂਲ ਨ ਕੀਨੀ ਮਾਯਾ। ਸਭ ਸੰਗਤਿ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਾਯਾ।
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤੈਂ ਅਨਿਕ ਬਨਾਏ। ਪੰਥ ਸੇਵਾ ਕਰ ਮੇਰ ਗਵਾਏ।੧੧੮।
ਲਖਾਂ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਯਾ। ਵਰਤਾਵਾ ਸਦ ਵਿਰਾਗ ਸੁਹਾਯਾ।

ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਕਾ ਰੂਪ ਤੁਮ ਆਪੇ।ਇਹੁ ਨਿਸਚਾ ਮੋਕੋ ਅਬ ਜਾਪੇ।੧੧੯।
ਸਦਾ ਅਡੋਲ ਆਪ ਨਿਜ ਰੂਪਾ। ਸਤਿ ਚੇਤਨ ਤੁਮ ਅਨੰਦ ਅਨੂਪਾ।
ਸਦਾ ਅਰੋਗ ਤੂੰ ਨਿਰ ਅਭਿਮਾਨੀ।ਚੋਜ ਦਿਖਾਵੈਂ ਜਗਤ ਸੁਜਾਨੀ।੧੨੦।

ਮਨੋ ਯੋਗ ਛੰਦ॥

ਰੋਗ ਰਹਿਤ ਹੋ ਸੋਗ ਬਿਜੋਗ ਨਾਹੀ, ਨਾ ਕੋ ਮੇਲ ਨ ਕਿਸੇ ਵਿਛੋੜਦੇ ਹੋ॥
ਕਰਮ ਧਰਮ ਹੈ ਭਰਮ ਸੋ ਮਰਮ ਤੋਂ ਹੀ, ਸਦਾ ਅਕ੍ਰੈ ਏਕ ਵਿਚ ਜੋੜਦੇ ਹੋ॥
ਏਕੋ ਰੰਗ ਅਭੰਗ ਸੁ ਸੰਗ ਸੋਹੇ, ਮਹਾਂ ਮਾਇਆ ਛਾਯਾ ਤੋੜਦੇ ਹੋ॥
ਕਹੂੰ ਰੋਗੀ ਅਰੋਗੀ ਸੰਜੋਗ ਦੇਹੀ, ਕਹੂੰ ਦੂਣ ਦੁਐਤ ਮਰੋੜਦੇ ਹੋ॥
ਖੇਲ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਕਉਣ ਜਾਣੇ, ਸੁਧ ਆਤਮਾ ਦੂੰਦ ਨਿਚੋੜਦੇ ਹੋ॥
ਤਿੱਥੇ ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਨੋ ਸੁਧ ਨਾਹੀ, ਜਿਥੇ ਆਪਣੀ ਬ੍ਰਿਤਿ ਨੋ ਛੋੜਦੇ ਹੋ॥

– ਚੌਪਈ –

ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਏਹੁ ਮੈਂ ਜਾਨੀ। ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਧਰਮ ਦੁਖ ਮਾਨੀ।
ਸੋ ਭੀ ਤੁਮ ਨੇ ਤਿਆਗਨ ਕੀਏ।ਜਿਮ ਅਕਾਸ਼ ਨਹਿ ਤੀਰ ਬੰਧੀਏ।੧੨੨।
ਤਿਮ ਤੁਮ ਸੂਆ ਲਾਗੈ ਜਬ ਹੀ। ਅਕਾਸ਼ ਸਮਾਨ ਬਿਤ ਖੋਭ ਨ ਕਬਹੀ।
ਕਿਸ ਆਸਰੇ ਏਹੁ ਦੁਖ ਨਹਿ ਲਾਗੈ। ਕਹੋ ਸੰਤ ਜੀ ਮੋਰੇ ਆਗੈ।੧੨੩।
ਸੰਤ ਹਸੇ ਕਹਿ ਹਉਮੈ ਨਾਸੈ। ਪ੍ਰੇਮੰ ਪੂਰਨ ਜਬੈ ਪ੍ਰਕਾਸੈ।
ਤਨ ਆਦਿ ਕੀ ਹਟੈ ਪ੍ਰਤੀਤੀ। ਤਬ ਦੁਖ ਨਾਸੈ ਸੁਨੀਏ ਗੀਤੀ।੧੨੪।
ਸੰਤ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਸਿਰ ਨਾਈ। ਦ੍ਰਿੜ ਪ੍ਰੀਤ ਧਰ ਗਏ ਜਾਂ ਭਾਈ।
ਸਦ ਅਸੰਗ ਬਿਨ ਖੋਭ ਬਿਰਾਜੈ।ਸੰਤ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ ਗੁਣ ਛਾਜੈ।੧੨੫।
ਬਿਰੱਕਤ ਜੋ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸਾ। ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੈਂ ਸੰਤ ਸੁਖ ਰਾਸਾ।
ਹੋਰ ਸਿੰਘ ਭੀ ਬੈਠੇ ਤੀਰਾ। ਪ੍ਰਸੰਨ ਸੰਤ ਕਹਿ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰਾ॥੧੨੬॥
ਜੋ ਪੁਛਣਾ ਸਭ ਸਿੰਘ ਸੁਜਾਨਾ। ਪੂਛਹੁ ਅਬੈ ਬਤਾਵੈਂ ਜਾਨਾ।
ਸਿੰਘਾਂ ਕਿਹਾ ਆਪ ਹੀ ਸੁਨਾਵੋ।ਸੰਤਾਂ ਕਿਹਾ ਬ੍ਰਹਮ ਏਕ ਸਦਾਵੇ।੧੨੭।
ਇਕ ਰਸ ਹੋਤ ਕਿਉਂ ਨਾਨਾ ਭਾਸੈ। ਏਹੁ ਜਾਨੋ ਮਾਯਾ ਕੇ ਸੋ ਬਿਲਾਸੈ।

ਭੁਜਾਂ ਉਤਾਂਹਿ ਚਕ ਦਿਖਰਾਈ। ਇਹੁ ਬਾਂਹ ਕਿਉਂ ਮਾੜੀ ਭਾਈ।੧੨੮।
ਅਗੇ ਨਾਲੋਂ ਪਤਲੀ ਹੋਈ। ਇਹੁ ਕਿਆ ਕਾਰਣ ਕਹੀਏ ਕੋਈ।
ਇਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਨੈ ਬਖਾਨੀ।ਮੁਟਾਈ ਪਤਲਾਈ ਮਾਯਾ ਜਾਨੀ।੧੨੯।
ਜੋਤਿ ਅਕਾਲ ਇਕ ਰਸ ਆਹੀ। ਸਤਿ ਖੰਡ ਚੇਤਨ ਸੁਖ ਮਾਹੀ।
ਤਨ ਹੋਵਤ ਨਾਸਤ ਜੋ ਦੀਸੈ। ਸੁਪਨ ਭੂਮ ਜਿਉਂ ਬਿਸਵੇ ਬੀਸੈ।੧੩੦।
ਅਕਾਲ ਜੋਤ ਆਵੈ ਨਹਿ ਜਾਈ। ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਸਦਾਈ।
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇ ਕੇ ਬੋਲੇ। ਰਾਖੋ ਨਿਸਚਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਡੋਲੇ ॥੧੩੧॥
ਸੇਵਾ ਤਨ ਤੇ ਕਰੀਏ ਭਾਈ। ਸਫਲਾ ਹੋਵੈ ਇਹੁ ਤਬ ਗਾਈ।
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅੰਤ ਨਸ਼ਟ ਏਹੁ ਹੋਈ। ਬਿਨ ਸੇਵਾ ਨਿਸਫਲ ਜਾਇ ਸੋਈ॥
ਸੁਣ ਕੈ ਬਚਨ ਸੰਗਤਿ ਬਿਸਮਾਈ। ਗੁਰ ਘਰ ਸੇਵਾ ਕਹਿ ਸਮਝਾਈ।
ਸੰਤ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਆਲਮ ਵਾਲਾ।ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰੋਡੇ ਨਾਲਾ।੧੩੩।
ਕਰ ਦਰਸ਼ਨ ਨਿਜ ਥਾਂਨ ਸਿਧਾਏ। ਇਕ ਫਕੀਰ ਤਬ ਗਯੋ ਆਏ।
ਸੰਗਤਿ ਬੈਠੀ ਪੇਖ ਸੋ ਪਾਸਾ। ਸੰਤਾਂ ਪਾਸ ਬਚਨ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥੧੩੪॥
ਇਹੁ ਕਾਗਜ਼ ਕੀ ਪੁੜੀ ਸੋ ਰਾਖੋ। ਸਮਝੇ ਆਪ ਨ ਕਾਹੂ ਭਾਖੋ।
ਸੰਤ ਹਸੇ ਕਹਿ ਭਲਾ ਜੀ ਕੀਨਾ।ਲਿਆਇ ਸੰਦੇਸ਼ ਹਮੈ ਕੋ ਦੀਨਾ।੧੩੫।
ਗਯੋ ਫਕੀਰ ਕਾਗਜ਼ ਥਾ ਖਾਲੀ। ਸੰਤ ਕਹੈਂ ਏਹੁ ਰਾਖ ਸੰਭਾਲੀ।
ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਕੋਕਰੀ ਕਾ ਜਾਵੈ। ਸੰਤ ਕਹੈਂ ਰਹੁ ਇਹੁ ਨ ਰਹਾਵੈ।੧੩੬।
ਫੇਰ ਸੰਤ ਕਹਿ ਜੇ ਤੁਮ ਜਾਣਾ। ਦਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਆਣਾ।
ਤਨ ਤਜਨੇ ਮੇਂ ਦਸ ਦਿਨ ਬਾਕੀ। ਸਮਝਿਆ ਨਾਹੀਂ ਸੈਨਤ ਤਾਕੀ॥
ਗਿਓ ਫੇਰ ਨਹਿ ਮੇਲਾ ਭਯੋ। ਮਗਰੋਂ ਰਿਦੇ ਮੁਰਝਾਵਤ ਅਇਓ।
ਕਈ ਸਿੰਘ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਗਏ। ਫੇਰ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਦਰਸ ਨ ਭਏ।੧੩੮।
ਅਠਾਈ ਮਾਘ ਕੋ ਸੰਤ ਜੀ ਬੋਲੇ। ਸਰੋਂ ਫੁਲੀ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀ ਅਜੋ ਲੇ।
ਸੰਗਤਿ ਕਿਹਾ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਈ। ਬੀਚ ਬਗੀਚੇ ਬੀਜੀ ਜੋਈ ॥੧੩੯॥
ਸੰਤਾਂ ਕਿਹਾ ਮੋਹਿ ਪਲੰਘ ਉਠਾਈ। ਲੈ ਚਾਲਹੁ ਤਹਿ ਮੇਰੇ ਭਾਈ।

ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਿੰਘਾਂ ਪਲੰਘ ਉਠਾਏ। ਖੇਤ ਸੜਕ ਪੈ ਦੀਨ ਟਿਕਾਏ ॥੧੪੦॥
ਸਰਸੋਂ ਫੂਲੀ ਪੇਖ ਦਿਆਲਾ। ਵਿਸਮਾਦ ਰੰਗ ਆਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ।
ਚੇਹਰਾ ਉਤਸ਼ਾਹਿ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰਾ।ਕੁਦਰਤਿ ਰੰਗ ਵੇਖ ਉਰ ਪੂਰਾ।੧੪੧॥
ਭਏ ਪ੍ਰਸੰਨ ਪੇਖ ਕੇ ਸੰਗਤਿ। ਫੂਲ ਤ੍ਰੋੜ ਧਰੇ ਪਾਸ ਪੰਗਤਿ।
ਸੰਤਾਂ ਫੁੱਲ ਸੁੰਘ ਹੱਸ ਕਹਿਆ ਕੁਦਰਤ ਸਾਡਾ ਇਕਰਾਰ ਹੋ ਗਇਆ।੧੪੨।
ਸਾਡੇ ਸਾਥੀ ਫੂਲ ਬਸੰਤੀ। ਪਗੜੀ ਖੱਟੀ ਬੰਧੀ ਅੰਤੀ।
ਮੈਨੂੰ ਬੰਨਣ ਲਈ ਬਖਾਨੈ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈ ਚਾਉ ਮਹਾਨੈ ॥੧੪੩॥
ਸੰਗਤਿ ਜੁੜੀ ਬੇਨਤੀ ਭਾਖੈ। ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲੇ ਕਰਿ ਅਭਿਲਾਖੈ।
ਨੁ ਧਿਹਾਣੀਏ ਕਹਿ ਈਹਾਂ ਰਹੀਏ। ਬੋਪਾ ਰਾਏ ਚਹੈ ਚਲੋ ਤਹੀਏ।੧੪੪।
ਸੰਤ ਬਖਾਨੈ ਮੇਰਾ ਸੰਕਲਪਾ। ਨਹੀਂ ਕਿਤੇ ਕਾ ਜਾਵਨਿ ਕਲਪਾ।
ਜਹਾਂ ਬੈਠੇ ਈਹਾਂ ਹੀ ਭਲਿ ਹੈ। ਸੰਘੇੜੇ ਕੀ ਕੋਠੀ ਭਲਾ ਥਲਿ ਹੈ।੧੪੫।
ਭਿੰਡਰਾਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਭਾਖਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਦਾ ਰਹੇ ਪਿੰਡ ਲਾਖਾ।
ਰਾਜੀ ਹੋਇ ਪਿਆਰੇ ਜਾਵੋ। ਰਿਦੇ ਖੋਭ ਨਹਿ ਮੂਲ ਉਪਾਵੋ ॥ ੧੪੬ ॥
ਬਾਬਾ ਜੀ ਹਮਰੇ ਪਿਤ ਤਹਿ ਹੀ। ਕੀਨੋ ਭਜਨ ਉਮਰ ਸਭ ਅਹਿ ਹੀ।
ਸਦਾ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਿਰਾਜੈਂ। ਧੀਰਜ ਧਰਿ ਭਰਾਵੋ ਸੁਖ ਸਾਜੈਂ।੧੪੭।
ਸੰਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਤਨ ਲਗਾਯੋ। ਭਿੰਡਰੀਂ ਸੰਤ ਜਾਨਿ ਨਾਂ ਭਾਯੋ।
ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਸੰਗਤਿ ਬਿਦਾ ਕੀਤੀ।ਬੋਪਾਰਾਏ ਸੰਗਤ ਜੁੜੀ ਪ੍ਰੀਤੀ।੧੪੮।
ਦਸੌਧਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿਕ ਅਤਿ ਪਿਆਰੇ। ਹੋਇ ਨਿਰਾਸੇ ਬਾਕ ਉਚਾਰੇ।
ਸੰਗਤਿ ਬੋਪਾਰਾਏ ਨਿਤਾਣੀ। ਆਸਰੇ ਕਿਸ ਕੇ ਰਹੈ ਅਜਾਣੀ।੧੪੯।
ਸੰਤ ਕਹਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸੁਆਮੀ। ਸੰਗਤਿ ਰਾਖਾ ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ।
ਸੰਗਤਿ ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਕੀ ਹੈ ਤਾਣਾ।ਗਿਆਨ ਵਾਨ ਹੈ ਕਟਿ ਅਗਿਆਨਾ।੧੫੦
ਵਾਰ ਵਾਰ ਬਹੁ ਬਿਨੈ ਬਖਾਨੈ। ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਗ ਬੈਰਾਗੁ ਸੋ ਠਾਨੈ।
ਰਿਦੇ ਭਾਵਨਾ ਸਾਚੀ ਜਾਨੀ। ਬੋਪਾ ਰਾਏ ਚਲੈ ਕਹਿ ਬਾਨੀ॥ ੧੫੧ ॥
ਤਹਿ ਥਾਂ ਚਲ ਕੇ ਸਚ ਖੰਡ ਜਾਊਂ। ਸੰਗਤ ਜੀ ਜਿਵ ਕਹੌਂ ਕਰਾਊਂ।

ਭੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਸਭ ਬੋਪਾਰਾਇਏ। ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਆਦਿਕ ਸਮਦਾਏ ॥੧੫੨॥
ਸੰਤ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਸਹਿਜੁ ਸੁਭਾਏ। ਫੂਲ ਹਾਥ ਸਰਸੋਂ ਗਾਹਾਏ।
'ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ' ਸੋਂ ਬੋਲੇ ਬਾਨੀ। ਕਰ ਸੁਆਲ ਜੋ ਉਤ੍ਰ ਭਾਨੀ॥੧੫੩॥
ਬਿਨਤੀ ਕੀਨੀ ਏਹੁ ਤਦਾਈ। ਵਿੱਦਿਆ ਭੀ ਕਛੁ ਕਰੈ ਸਹਾਈ।
ਸੁਣ ਕੈ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਬੋਲੇ। ਫੂਲ ਦਿਖਾਇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਿ ਅਮੋਲੇ। ੧੫੪।
ਫੂਲਾਂ ਕਾ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰ ਹੀ ਜਾਨੈ। ਸੁਗੰਧੀ ਨਾਸਾਂ ਕਰਿ ਪਛਾਨੈ।
ਕੂਲਾ ਹੱਥ ਸਪਰਸੇ ਮਾਨੈ। ਟੁੰਡਾ ਅੰਧਾ ਗੁਣਗੁਣਾ ਨਾਂ ਭਾਨੈ। ੧੫੫।
ਤਿਵ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਹੈ ਭਾਈ। ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟ ਦੇਖਾਈ।
ਜੋ ਵਿਦਿਆ ਤੇ ਹੈ ਅਗਿਆਤਾ। ਅੰਧੇ ਸਮ ਨਹਿ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਜਾਤਾ।੧੫੬।
ਸਿਮਰਨੁ ਸਾਰਿ ਨਾਸਾਂ ਸਮ ਭਾਈ। ਸੁਗੰਧੀ ਭਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।
ਸੁਗੰਧ ਸਮਾਨਿ ਜਾਣ ਸੋ ਲੇਈ॥ਬਿਨ ਸਿਮਰੇ ਗੁਣਗੁਣਾ ਜਿਉ ਸੇਈ।੧੫੭।
ਹੱਥ ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਘਰਿ ਕੀ ਜਾਨੋਂ। ਕੋਮਲ ਰਿਦਾ ਕੋਮਲਤਾ ਮਾਨੋ।
ਸੇਵਾ ਸਿਮਰਨ ਬਿਦਿਆ ਤੀਨੇ। ਕਰੈ ਪ੍ਰਗਟਿ ਹਰਿ ਰੂਪ ਪ੍ਰਬੀਨੇ।੧੫੮।
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵਿਦਿਆ ਵੀਚਾਰੈ। ਆਤਮਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਏਕ ਨਿਹਾਰੈ।
ਤਨ ਹਉਮੈ ਕੋ ਨਾਸੈ ਜਬਹੀ। ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਸਹਾਈ ਤਬਹੀ।੧੫੯।
ਭਗਤੀ ਕੈ ਮਾਯਾ ਤੈਂ ਲੈਨੀ। ਕਹੁ ਹਮਰੈ ਪਹਿ ਜੋ ਇਛੈਨੀ।
ਕਹਿ 'ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ' ਸਿਰ ਨਾਈ।ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਚਾਈ।੧੬੦।
ਸੰਤਿ ਕਹੈ ਭਾਣੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੋਹੀ। ਸਤਿਗੁਰ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੀ।
ਮਾਯਾ ਭੀ ਬਹੁ ਆਵੈ ਪਾਸੀ। ਰਿਦੇ ਉਪਰਾਮ ਨ ਆਸਾ ਵਾਸੀ।੧੬੧।
ਰਿਦੇ ਨਾ ਚਾਹੀਂ ਕਦੇ ਸੋ ਭੂਲਾ। ਬਿਵਹਾਰ ਚਲਾਈਂ ਨਿਰਿੱਛਤ ਖੂਲਾ।
ਨੀਤੀ ਰਾਖੀਂ ਸਦਾ ਏਹੁ ਪਿਆਰੇ। ਬੋਲਣ ਬਹੁਤਾ ਕਰੀਂ ਨਾ ਕਾਰੇ।੧੬੨।
ਸੰਜਮ ਕਾ ਬਸਤ੍ਰ ਭੀ ਪਾਈਂ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਦ ਅਰਥ ਪੜ੍ਹਾਈਂ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਾਪ ਨਾਮ ਨ ਤੇਤਿਆਗੀਂ।ਆਗਿਆ ਬਿਦ ਜਾਪ ਪੜ੍ਹਾਵਣ ਲਾਗੀਂ॥
ਹੁਕਮ ਰੂਪ ਡੰਡਾ ਸਿਰ ਜਾਣੀ। ਜੀਵਤ ਰਹੈਂ ਪੜ੍ਹਾਈਂ ਗੁਰਬਾਣੀ।

ਤੇਰੀ ਲਿਵ ਇਵ ਲਾਗੈ ਸਦਹੀ॥ਸੰਥਾ ਕਰਾਇ ਇਕਾਂਤਿ ਰਹੀਂ ਤਦ ਹੀ॥
ਸਿੰਘ ਸਦਾ ਤੋਹਿ ਸੰਗ ਰਹਾਈ। ਨਿਰ ਬਿਕਾਰ ਇਉਂ ਸਹਿਜ ਬਿਤਾਈ।
ਹਉਮੈ ਕਰੀਂ ਨ ਕਬਹੀ ਭਾਈ॥ਭੇਖ ਬਨਾਇ ਨ ਜਗਤ ਦਿਖਾਈ॥੧੬੫॥
ਸਦਾ ਏਕ ਰਸ ਰਹੀਂ ਪਿਆਰੇ। ਰਿਦੇ ਗਰੀਬੀ ਗੁਰਮਤਿ ਧਾਰੇ।
ਗੁਰਮਤਿ ਕਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਾਂਈਂ।ਏਹੁ ਆਗਿਆ ਕੋ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾਈਂ।੧੬੬।

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਚਾਟਉ ਪਗ ਚਾਟ ॥ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਪਾਧਰ ਬਾਟ ॥ ਭਜੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਰਸ ਹਰਿ ਗਾਟ ॥ ਹਰਿ ਹੋ ਹੋ ਲਿਖੇ ਲਿਲਾਟ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਖਟ ਕਰਮ ਕਿਰਿਆ ਕਰਿ ਬਹੁ ਬਹੁ ਬਿਸਥਾਰ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਜੋਗੀਆ ਕਰਿ ਜਟ ਜਟਾ ਜਟ ਜਾਟ ॥ ਕਰਿ ਭੇਖ ਨ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋਗ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਸਤਸੰਗਤੀ ਉਪਦੇਸਿ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸੰਤ ਜਨਾ ਖੋਲਿ ਖੋਲਿ ਕਪਾਟ ॥੧॥ ਤੂ ਅਪਰੰਪਰੁ ਸੁਆਮੀ ਅਤਿ ਅਗਾਹੁ ਤੂ ਭਰਪੁਰਿ ਰਹਿਆ ਜਲਿ ਥਲੇ ਹਰਿ ਇਕੁ ਇਕੋ ਇਕ ਏਕੈ ਹਰਿ ਥਾਟ ॥ ਤੂ ਜਾਣਹਿ ਸਭ ਬਿਧਿ ਬੂਝਹਿ ਆਪੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਘਟਿ ਘਟੇ ਘਟਿ ਘਟੇ ਘਟਿ ਹਰਿ ਘਾਟ ॥੨॥੪॥੧੦॥

– ਚੌਪਈ –

ਫੂਲ ਸੀਸ ਪੈ ਦਏ ਚੜ੍ਹਾਈ। ਨਿਹਕਲੰਕ ਜੀਵਨ ਰਖੀਂ ਭਾਈ।
'ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ' ਪੈਰੀਂ ਪਰ ਗਯਾ। ਸੰਤ ਉਠਾਇ ਕੰਠ ਲਾਇ ਲਯਾ॥
ਹਉਮੈ ਤੇਰੀ ਦੇਵੈਂ ਘਾਈ। ਸੰਗਤਿ ਰੇਣ ਰਹੀਂ ਸਰਣਾਈ।
ਬ੍ਰਹਮੁ ਗਿਆਨ ਨਾਮ ਹੀ ਜਾਨੋ। ਆਠੇ ਪਹਿਰ ਜਪੋ ਰੰਗ ਮਾਨੋ।੧੬੭।
ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਆਦਿਕ ਬਹੁ ਪਾਸਾ। ਬਚਨ ਸੁਣੈ ਧਾਰੈ ਸੋ ਹੁਲਾਸਾ।
ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੋ ਮਹਿਬੂਦ ਪੁਰੀਆ। ਬਚਨ ਬਿਲਾਸ ਕਰੈ ਉਰ ਭਰੀਆ॥
ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਆਯਾ ਤਬ ਭਾਈ। ਟੂਟੀ ਲਾਇ ਪੇਖਾ ਤਨ ਆਈ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਪ ਹੀ ਹੋਵੈ। ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਤਨ ਅਚਰਜ ਜੋਵੈ ॥੧੬੮॥

ਅਚਰਜ ਲਖ ਡਾਕਟਰ ਤਬ ਕਹਿਆ। ਪੂਰਾ ਅਰੋਗ ਅਬ ਤਨ ਮੈ ਲਹਿਆ।
ਇਹ ਕਿਆ ਕੌਤਕ ਸਮਝ ਨ ਆਵੈ। ਮੈਂ ਅਸਮ੍ਰਥ ਨਹਿ ਭੇਤ ਤੁਮ ਪਾਵੈ॥
ਸੰਤਾਂ ਕਿਹਾ ਕੋ ਰੋਗ ਨ ਜੇ ਹੈ। ਤੌ ਨਬਜ਼ ਦੇਖੋ ਹਮਰੀ ਏ ਹੈ।
ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਹੈਰਾਨ ਸੋ ਹੋਈ। ਨਬਜ਼ ਪੇਖੀ ਰੋਗੁ ਨ ਕੋਈ ॥੧੭੨॥
ਸੰਤ ਬਖਾਨੈ ਡਾਕਟਰ ਸੁਨੀਏ। ਹਾਜ਼ਮੇ ਕੀ ਥੀ ਕਸਰ ਸੋ ਗੁਨੀਏ।
ਅਬ ਸਭ ਕਸਰਾਂ ਨਿਕਲ ਗਈਆਂ। ਜੈਸੇ ਕਦੇ ਬੀਮਾਰ ਨ ਭਈਆ।੧੭੩।
ਦੁਆਈ ਅਬ ਨਹਿ ਕੋਈ ਖਾਣੀ। ਬੋਪਾਰਾਏ ਰਹਿਤ ਮੈਂ ਜਾਣੀ।
ਆਗਿਆ ਅਬ ਡਾਕਟਰ ਜੀ ਦੀਜੈ। ਹੁਣ ਰਾਜ਼ੀ ਹੈਂ ਨਿਸਚੈ ਕੀਜੈ।੧੭੪।
ਸੁਣ ਸਿਵਲਸਰਜਨ ਨੈਨ ਭਰਾਏ। ਬਿਨਤੀ ਕਰੀ ਮੁਹਿ ਸੇਵ ਨ ਭਾਏ।
ਸੰਤਾਂ ਕਹਾ ਸੇਵ ਤੇਰੀ ਪੂਰੀ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਰਜਾਇ ਆਇ ਹਜੂਰੀ॥
ਕਰ ਇਸ਼ਨਾਨ ਸੰਤ ਸੁਖ ਦਾਏ। ਜਲ ਮੇਂ ਬੈਸੇ ਹੈ ਇਉਂ ਭਾਏ।
ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਨਹਿ ਖਾਹਿ ਦੁਆਈ। ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਤੇ ਪਾਇ ਵਿਦਾਈ॥
ਆਗਿਆ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਇਉਂ ਦੀਨੀ। ਮੋਟਰ ਲਿਆਵੋ ਸੰਗਤਿ ਚੀਨੀ।
ਬੋਪਾਰਾਏ ਚਲ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ। ਸਚ ਖੰਡ ਕੋ ਜਾਇ ਪਧਾਰੇ ॥੧੭੭॥
ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਖੰਡ ਸਚੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ। ਹੁਕਮ ਔਣ ਤੇ ਨਾਮ ਸੋ ਮੰਡ।
ਸੁਣ ਕੇ ਮੋਟਰ ਲਾਰੀ ਆਂਦੀ। ਸੰਗਤਿ ਜਾਵਨ ਸੁਣ ਅਕੁਲਾਂਦੀ।੧੭੮।
ਮਾਸਟਰ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਮੀ ਭਾਈ। ਸੰਗਤਿ ਲੁਧਿਆਣੀ ਸਭ ਆਈ।
ਸੰਗਤਿ ਬੈਰਾਗ ਕਰਤ ਜਬ ਹੇਰੀ। ਬੋਲੇ ਬਚਨ ਸੰਤ ਬਿਨ ਦੇਰੀ।੧੭੯।
ਜਬ ਇਹੁ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰੰਤਾ। ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੇਂ ਰੰਗ ਰੰਗੰਤਾ।
ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਸਰਨਾਟੇ ਬਹਿ ਚਲੰਤੇ। ਸੋ ਰਸ ਅਬ ਭੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੰਤੇ।੧੮੦।
ਤਨ ਕੋ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਅਬ ਕੋਈ। ਨਬਜ਼ ਦੇਖ ਲੀ ਡਾਕਟਰ ਜੋਈ।
ਤਨ ਨਿਰਬਲ ਕੈ ਬਲ ਕੇ ਸਾਥਾ। ਨਾਸਵੰਤ ਜਾਣੋ ਇਹੁ ਗਾਥਾ।੧੮੧।
ਧੀਰਜ ਦੇ ਸੰਤਾਂ ਇਉਂ ਭਾਖਾ। ਮੇਰੇ ਪਿਆਰ ਕੀ ਜੇ ਅਭਿਲਾਖਾ।
ਮੇਰਾ ਓਹੁ ਬੇਅੰਤ ਪਿਆਰਾ। ਸਤਿਨਾਮ ਜਾਪੈ ਕਰੈ ਕਾਰਾ ॥੧੮੨॥

ਸੰਗਤਿ ਜੀ ਇਉਂ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭੁ ਭਾਣਾ। ਤਨ ਤਜੁ ਸਚ ਖੰਡ ਕੋ ਜਾਣਾ।
ਬਿਆਪਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਰਿ ਥਾਈ। ਤਿਸ ਮੈ ਟਿਕੀਏ ਸ਼ਬਦ ਧਿਆਈ॥

ਰਾਗੁ ਬਸੰਤ ਮ: ੯ ॥

ਸਾਧੋ ਇਹੁ ਤਨੁ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨੋ ॥ ਯਾ ਭੀਤਰਿ ਜੋ ਰਾਮੁ ਬਸਤੁ ਹੈ ਸਾਚੋ ਤਾਹਿ ਪਛਾਨੋ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਇਹੁ ਜਗੁ ਹੈ ਸੰਪਤਿ ਸੁਪਨੇ ਕੀ ਦੇਖਿ ਕਹਾ ਐਡਾਨੋ ॥ ਸੰਗਿ ਤਿਹਾਰੈ ਕਛੂ ਨ ਚਾਲੈ ਤਾਹਿ ਕਹਾ ਲਪਟਾਨੋ ॥੧॥ ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਦੋਊ ਪਰਹਰਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਉਰ ਆਨੋ ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਭ ਹੀ ਮਹਿ ਪੂਰਨ ਏਕ ਪੁਰਖੁ ਭਗਵਾਨੋ॥੨॥੧॥

– ਚੌਪਈ –

ਤੁਸੀਂ ਪਿਆਰੇ ਬਿਰਾਗ ਨ ਕੀਜੈ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹੁ ਖੁਸ਼ੀ ਜਨੀਜੈ।
ਕੁਦਰਤ ਫੂਲੀ ਫਲ ਫੁਲ ਵਾਰੀ। ਵਧਾਈਆਂ ਦੇਤੀ ਹੈ ਇਹੁ ਭਾਰੀ।੧੮੪।
ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੋ ਹਰਿ ਗੋਤਾ। ਤਾਂ ਮੈਂ ਜਾਣਾ ਪ੍ਰੇਮ ਤੁਮ ਕੀਤਾ।
ਸੁਣ ਸੰਗਤਿ ਰਸ ਪ੍ਰੇਮ ਅਨੰਤਾ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਭੋਗ ਸੁਣ ਸੰਤਾ।੧੮੫।
ਸਤ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਪੂਰੇ ਹੋਏ। ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਵਰਤੋਏ।
ਲੁਧਿਆਣੇ ਤੇ ਚਲੇ ਪਿਆਰੇ। ਸੰਗਤਿ ਬੋਲੇ ਤਬੈ ਜੈਕਾਰੇ ॥੧੮੬॥
ਸੰਤਾਂ ਸਭ ਕੋ ਫਤੇ ਬੁਲਾਈ। ਮੋਟਰ ਪਲੰਘ ਪੈ ਬਿਰਾਜੇ ਆਈ।
ਸੰਗਤਿ ਲੁਧਿਆਣੇ ਕੀ ਸੇਵਾ। ਕਰੀ ਅਤੁਟ ਚਿਤਾਰਤਿ ਏਵਾ ॥੧੮੭॥
ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਦੋ ਡਾਕਟਰ ਭੇਜੇ। ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਮੇਂ ਮਿਲ ਮਨ *ਰੇਜੇ।
ਚਾਲੀ ਮੀਲ ਰਫਤਾਰ ਛੁਡਾਈ। ਮੋਟਰ ਤੇਜ ਸੰਤ ਚਲਵਾਈ ॥੧੮੮॥
ਹਿੜਕੀ ਡਾਕਟਰ ਕੋ ਲਾਇ ਦੇਈ। ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਬਚਨ ਕਰੈਂ ਸੰਤ ਕੇਈ।
ਹਜ਼ੂਰ ਸਿੰਘ ਸੰਗ ਹਸੈਂ ਅਨੰਤਾ। ਭਾਈ ਪਿਆਰ ਬੋਪਾਰਾਏ ਬਿਅੰਤਾ॥
ਹਜ਼ੂਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਹਿ ਕਰ ਜੋਰੀ। ਜਿਸ ਚਾਹੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰੀਤੀ ਡੋਰੀ।
ਲਾਵੋ ਸੰਤ ਜੀ ਦਾਤੇ ਆਪੇ। ਤੁਮਰੀ ਸੋਭਾ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਪੇ ॥੧੯੦॥

---

*ਤੁਦਾਕਾਰ ਕੀਤਾ।

ਆਏ ਬੋਪਾਰਾਏ ਮੰਝਾਰਾ। ਸਚ ਖੰਡ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ।
ਮੋਟਰ ਤੇ ਉਤ੍ਰੇ ਆਇ ਅੰਦਰ। ਬੰਦਨ ਕਰੀ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮੰਦਰ ॥੧੯੧॥
ਪਲੰਘ ਪਰ ਬਿਰਾਜ ਸੋ ਗਏ। ਤੀਹ ਮਾਘ ਕੋ ਏਥੇ ਅਏ।
ਦੁਆਈ ਕੋਈ ਮੂਲ ਨ ਖਾਈ। ਇਉਂ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਭਾਈ॥੧੯੨॥
ਨੱਗਰ ਨਰ ਨਾਰੀ ਚਲ ਆਵੈ। ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੈਂ ਮਨ ਇੱਛ ਪੁਰਾਵੈ।
ਬੋਪਾਰਾਏ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਮਾਹੀ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਆਰੰਭੇ ਤਾਂਹੀ ॥੧੯੩॥
ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਫੱਗਣ ਸੰਕ੍ਰਾਤਾ। ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜਾਤਾ।
ਆਯੋ ਦੋ ਸਰਦਾਰ ਸੰਗ ਲੀਨੇ। ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇ ਸੰਤ ਪ੍ਰਬੀਨੇ ॥੧੯੪॥
ਸੰਤਾ ਨੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਾਯਾ। ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਤੁਮ ਖਰਚੀ ਮਾਯਾ।
ਲੁਧਿਆਣੇ ਇਲਾਜ ਕੇ ਹੇਤਾ। ਤਕਲੀਫ ਉਠਾਤੇ ਰਹੇ ਸੋ ਨੇਤਾ।੧੯੫।
ਹੁਣ ਮੈ ਦੁਆਈ ਮੂਲ ਨ ਖਾਣੀ। ਆਪ ਖੇਚਲ ਨਹੀ ਔਣ ਉਠਾਣੀ।
ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਮੈਂ ਸਬਕ ਪਕਾਯਾ। ਗ੍ਰੀਬਾਂ ਸੰਗ ਮੇਲ ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਾਯਾ॥
ਸੁਣ ਕੇ ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਬਿਨੈ ਭਾਖੀ। ਆਪ ਕੀ ਗਤਿ ਜਾਇ ਨਾ ਲਾਖੀ।
ਬਡਿਆਈ ਕੀ ਇੱਛਾ ਨਾਹੀਂ। ਗ੍ਰੀਬਾਂ ਸੰਗ ਤਉ ਮੇਲ ਰਖਾਹੀ।੧੯੭।
ਜਿਤਨਾਂ ਤੁਮ ਤਨ ਰੋਗੁ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤਾ। ਸੌ ਕੋ ਦੇਤੇ ਤਬ ਤੜਫੰਤਾ।
ਤੁਮ ਨਹਿ ਜਾਨੀ ਪੀੜਾ ਕਾਈ।ਹੱਸ ਕੇ ਬ੍ਰਹਮਚਰਚਾ ਸਦਿ ਗਾਈ।੧੯੮।
ਸਾਰੀ ਬਿਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਮੈ ਐਸਾ। ਇਕ ਖਿਨ ਨਹਿ ਡੀਠਾ ਤੁਝ ਕੈਸਾ।
ਆਪਣੇ ਸੁਖ ਸ੍ਵਾਦ ਤੋਂ ਨੀਚੇ। ਜਰਾ ਮਾਤ੍ਰ ਨਹਿ ਆਇ ਕਦੀਚੇ।੧੯੯।
ਦੁਖਦਾਈ ਸੀ ਬਹੁਤ ਬੀਮਾਰੀ। ਆਪਣੇ ਰਸ ਮੇ ਪਰਚੇ ਭਾਰੀ।
ਕਿਸੇ ਵਕਤ ਨਹਿ ਨਿਕਲੇ ਦੇਖੇ। ਇਹੁ ਅਚਰਜ ਮਨ ਮੋਹਿ ਬਿਸੇਖੇ।੨੦੦।
ਆਪਿ ਸੁਖੀ ਸੰਗਤਿ ਸੁਖ ਦੀਨਾ। ਗੁਰ ਚਰਨਾ ਕੋ ਪਿਆਰ ਪ੍ਰਗਟੀਨਾ।
ਉਪਦੇਸ਼ਤਿ ਨਿੱਤ ਬ੍ਰਹਮੁ ਗਿਆਨਾ।ਤੁਹਿਕੌਤਕ ਮੈ ਲਖ ਨ ਸਕਾਨਾ।੨੦੧।
ਜੈਸੇ ਆਪ ਹੋ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ। ਤੈਸਾ ਹੋਵੈ ਸੋ ਤੁਹਿ ਜਾਨੀ।
ਇਤਨੀ ਮੈ ਆਯੋਂ ਸ਼ਮਿ ਪਾਈ। ਵਾਹਿਗੁਰ ਬਿਨ ਫੁਰੇ ਨਾ ਕਾਈ।੨੦੨।

ਮੇਰਾ ਭੀ ਉਧਾਰ ਕਰ ਦੀਜੈ। ਸਰਦਾਰ ਪੁਣਾ ਕਟ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੀਜੈ।
ਸੰਤ ਹਸੇ ਕਹਿ ਤੁਮ ਗੁਰ ਬਖਸੇ।ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਸ ਮਨ ਮੇ ਵਰਸੇ।੨੦੩।
ਖਿਮਾ ਮੰਗ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅਤਿ ਜਾਨਾਂ। ਗਿਆ ਲੁਧਿਆਣੇ ਨਿਰਮਾਨਾ।
ਸੰਤ ਆਪਨੇ ਅਨੰਦ ਮੰਝਾਰੀ।ਥਿਰੇ ਅਡੋਲ ਨਿਰ ਦੁਖ ਅਪਾਰੀ ॥੨੦੪॥
ਦੋ ਫੱਗਣ ਕੋ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ। ਬਚਨ ਬਿਲਾਸ ਕਰੈ ਹਿਤ ਧਾਰੇ।
ਸੰਗਤਿ ਇਕੱਠੀ ਹੋਇ ਬਹੁ ਆਈ। ਇਕਸਿੰਘ ਤਬ ਬਿਨੈ ਅਲਾਈ।੨੦੫।
ਉਦਾਸੀ ਹਕੀਮ ਇਕ ਇਉਂ ਸੋ ਬਖਾਨੈ। ਪੁੰਨ ਪਾਠ ਕਛੁ ਹੋਇ ਮਹਾਨੈ।
ਆਪ ਕੀ ਰਜਾਇ ਕਹੋ ਕਰਿ ਦਾਯਾ। ਜਿਵ ਆਗਿਆ ਹੋਇ ਕਰੈਂ ਸਬਾਯਾ॥
ਸੰਤਾਂ ਕਹਾ ਸੰਗਤਿ ਜੀ ਸੁਨੀਏ। ਖਾਲਸੇ ਲਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਨੀਏ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੰਤ੍ਰ ਬਿਨ ਸਭ ਕਾਚੇ। ਮੰਤ੍ਰ ਪਾਠ ਪੁੰਨ ਨਹੀ ਉਬਾਚੇ।੨੦੭।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੋ ਗਾਵੇ। ਜਪ ਤਪ ਪੁੰਨ ਲੋੜ ਨ ਰਖਾਵੇ।
ਸਿਮਰੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੁਖ ਦਾਈ। ਸਭ ਜਪੁ ਤਪੁ ਤੇ ਨਾਮ ਵਡਾਈ।੨੦੮।
ਇਉਂ ਕਹਿ ਸੰਤ ਨਿਜ ਧਿਆਨ ਮੰਝਾਰੀ।ਥਿਰੇ ਅਬੋਲ ਨਹਿ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ।
ਇਕ ਰਾਤ ਦਿਨ ਰਹੇ ਅਡੋਲਾ।ਸਹਜ ਸਮਾਧ ਸੁਖ ਅਨਮੋਲਾ ॥੨੦੯॥
ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਦੂਖ ਬਿਹੀਨਾ। ਕਰੇ ਉਪਕਾਰ ਬੇਅੰਤ ਪ੍ਰਬੀਨਾ।
ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦ ਮੇਂ ਸਦ ਹੀ ਮਾਤੇ। ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਾਤੇ।੨੧੦।

ਦੋਹਿਰਾ—ਅਕੱਥ ਕਥਾ ਹਰਿ ਸੰਤ ਕੀ, ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਚੀਨ।
ਕਥਤੇ ਥਾਹਿ ਨ ਪਾਈਏ; ਲਿਵ ਲਾਗੈ ਪਰਬੀਨ ॥੨੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਸਰੀਰ ਬਿਮਾਰ ਹੋਵਣ ਤੇ ਇਲਾਜ ਕਰਾਵਣ,
ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਿਣ, ਸਿਖਜਾ, ਨਿਰਲੇਪ ਰੂਪ ਸੰਤ ਜੀ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਗ
ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਉਨੰਜਵਾਂ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਣੰ ॥੪੯॥

ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਚ ਖੰਡ ਗਮਨ, ਸੰਗਤ ਭਾਉ, ਜਥੇ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੰਗਲ, ਗ੍ਰੰਥ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਬਾਨ

ਦੋਹਿਰਾ—ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਤਿ ਰੂਪ ਹੈ, ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾਲ।
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਹੁ ਦਿਖਾਲ ॥੧॥

-- ਚੌਪਈ –

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤਾ। ਸਤਿਗੁਰ ਪਿਆਰੇ ਰੰਗ ਰੰਗੀਤਾ।
ਸੰਤ ਸਰਬ ਗੁਣਾ ਕੀ ਸੋ ਖਾਣੀ। ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦ ਮੇ ਬ੍ਰਿਤ ਸਮਾਣੀ ॥੨॥
ਸੰਬੰਧੀ ਆਏ ਹਿਤ ਕਰ ਭਾਰੀ। ਭੈਣ ਰਾਜ ਕੌਰ ਆਈ ਵਾਰੀ।
ਭੈਣ ਭਾਗ ਕੌਰ ਬੈਠੀ ਤੀਰਾ। ਮੱਸਾ ਸਿੰਘ ਦਰਸੈ ਸੁਖ ਹੀਰਾ ॥੩॥
ਸੰਤ ਬਿਲੋਚਨ ਜਥੈ ਖੁਲਾਏ। ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਮੇ ਏਹੁ ਸਭ ਆਏ।
ਧਾਰ ਬੈਰਾਗ ਕੋ ਬੋਲੇ ਬਾਨੀ। ਕਛੁ ਬੋਲੇ ਜੀ ਸੰਤ ਸੁਜਾਨੀ ॥੪॥
ਸੰਤ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਬੋਲੇ ਬਾਕੰ। ਸਿਮਰੋ ਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਕੰ।
ਇਕ ਓਅੰਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਨਾਮੂ। ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਪੋ ਅਭਿਰਾਮੂ ॥੫॥
ਦੋਹਿਰਾ—ਮੱਸਾ ਸਿੰਘ ਸੁਣ ਕਾਨ ਦੈ, ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਕੋ ਕਮਾਇ।
ਤਨ ਨਾਸੈ ਨਹਿ ਥਿਰ ਕੋਈ, ਕੀਜੈ ਕੋਟ ਉਪਾਇ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ॥

ਚਿੰਤਾ ਤਾਕੀ ਕੀਜੀਐ, ਜੋ ਅਨ ਹੋਨੀ ਹੋਇ ॥
ਇਹੁ ਮਾਰਗ ਸੰਸਾਰ ਕੋ, ਨਾਨਕ ਥਿਰੁ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥੧॥੧॥

– ਚੌਪਈ –

ਏਕ ਅਕਾਲ ਸਦਾ ਥਿਰ ਅਹੀਏ। ਅਉਰ ਨ ਕੋਈ ਅਚੱਲ ਸੋ ਥੀਏ।
ਨਾਮ ਅਚੱਲ ਪਛਾਨੋ ਏਕਾ। ਸਤਿਗੁਰ ਅਚੱਲ ਸਦਾ ਹੈ ਬਿਬੇਕਾ॥੭॥

ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਨਾਮੁ ਰਹਿਓ ਸਾਧੂ ਰਹਿਓ, ਰਹਿਓ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਇਹ ਜਗਤ ਮੈ, ਕਿਨਿ ਜਪਿਓ ਗੁਰਮੰਤੁ ॥੧॥

– ਪਉੜੀ–

ਨਿਹਚਲੁ ਏਕੁ ਨਰਾਇਣੋ ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗਾਧਾ ॥ ਨਿਹਚਲੁ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਹਰਿ ਲਾਧਾ ॥ ਨਿਹਚਲੁ ਕੀਰਤਨੁ ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਵਾਧਾ ॥ ਸਚੁ ਧਰਮੁ ਤਪੁ ਨਿਹਚਲੋ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਅਰਾਧਾ॥ ਦਇਆ ਧਰਮੁ ਤਪੁ ਨਿਹਚਲੋ ਜਿਸੁ ਕਰਮਿ ਲਿਖਾਧਾ ॥ ਨਿਹਚਲੁ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਆ ਸੋ ਟਲੈ ਨ ਟਲਾਧਾ ॥ ਨਿਹਚਲੁ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਜਨ ਬਚਨ ਨਿਹਚਲੁ ਗੁਰ ਸਾਧਾ ॥ ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨ ਸਦਾ ਸਦਾ ਆਰਾਧਾ ॥੧੯॥

– ਚੌਪਈ –

ਮੱਸਾ ਸਿੰਘ ਸੁਣ ਬਡੇ ਭਾਈ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਨਾਮੁ ਸਹਾਈ।
ਚੇਤੇ ਰਖੋ ਨਹੀਂ ਬਿਸਾਰੋ। ਮੋਹ ਝੂਠਾ ਨਹਿ ਤਨ ਕਾ ਧਾਰੋ ॥੮॥
ਸੁਣ ਕੈ ਤੂਸਨ ਭਯਾ ਸੋ ਭਾਈ। ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਇਉਂ ਬਿਨੈ ਅਲਾਈ।
ਕੈਸੇ ਧੀਰ ਅਸਾਨੂੰ ਆਵੈ। ਆਪ ਵੀਰ ਸੰਤ ਕਹੁ ਸਮਝਾਵੈ ॥੯॥
ਸੰਤ ਕਿਰਪਾਲ ਵੈਰਾਗ ਸਮੇਤਾ। ਬੋਲੇ ਭੈਣਾਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਤਾ।
ਤਨ ਏਹੁ ਫੁਰਨੇ ਤੇ ਹੈ ਬੀਬੀ। ਹਉਮੈ ਤਜੋ ਤਨ ਧਾਰ ਗਰੀਬੀ ॥੧੦॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸੁਖ ਦਾਈ ॥ ਜਾਕਉ ਸਿਮਰਿ ਅਜਾਮਲੁ ਉਧਰਿਓ ਗਨਕਾਹੂ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥ ਪੰਚਾਲੀ ਕੋ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸੁਧਿ ਆਈ॥ ਤਾਕੋ ਦੂਖੁ ਹਰਿਓ ਕਰੁਣਾਮੈ ਅਪਨੀ ਪੈਜ ਬਢਾਈ। ਜਿਹ ਨਰ ਜਸੁ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਗਾਇਓ ਤਾਕਉ ਭਇਓ ਸਹਾਈ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੈ ਇਹੀ ਭਰੋਸੈ ਗਹੀ ਆਨ ਸਰਨਾਈ॥੨॥੧॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸਤਿਨਾਮ ਦੇ, ਤਾਰੇ ਅਨਿਕ ਸੋ ਜੀਉ ।
ਕਰੈ ਉਧਾਰ ਭੀ ਆਪਣਾ, ਸਤਿਗੁਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਉ ॥੧੧॥

ਕਬਿੱਤ—ਜੱਟ ਤਾਰੇ ਭੱਟ ਤਾਰੇ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਕੱਟ ਤਾਰੇ, ਛੱਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜੋ ਭੂਪਤ ਸੁਹਾਤ ਹੈ। ਨਾਈ ਤੇ ਸੁਨਾਰ ਤਾਰੇ ਕਰਦੇ ਵਾਪਾਰ ਤਾਰੇ, ਛੀਪੇ ਔ ਕਹਾਰ ਤਾਰੇ ਸਾਂਮ ਜੋਈ ਆਤ ਹੈ। ਨਾਰ ਨਰ ਬ੍ਰਿਧ ਬਾਲ ਹਿੰਦੂ ਔ ਮੁਸਲਮਾਨ, ਦੇਸੀ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਤਾਰੇ ਚਰਨ ਪ੍ਰਸਾਤ ਹੈ। ਪਿਆਰੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਗਿਣਤੀ ਨ ਆਵੈ ਮੋਹਿ, ਤਾਰੇ ਗਣੇ ਜਾਤ ਤੇਰੇ ਤਾਰੇ ਨ ਗਿਣਾਤ ਹੈ ॥੧੨॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਭਾਗ ਕੌਰ ਤੇ ਰਾਜ ਕੁਰ, ਮੱਸਾ ਸਿੰਘ ਸੁਜਾਨ ।
ਭਏ ਨਿਹਾਲ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣ, ਧੰਨ ਧੰਨ ਕਹੈਂ ਬਖਾਨ ॥੧੩॥
ਸੰਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋ ਤਬੈ, ਬੋਲੇ ਸੰਤ ਦਿਆਲ ।
ਸੰਗਤਿ ਸੋਂ ਮਿਲਕੇ ਰਹੀਂ, ਦੇਗ ਚਲਾਇ ਬਿਸਾਲ ॥੧੪॥
ਤੋਟਾ ਤੋ ਕੋ ਕਛੁ ਨਹੀ, ਰਿਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਭੇਂਉ ।
ਮੇਰ ਕਰੀਂ ਨਾ ਜਗਤਿ ਮੇਂ, ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਸੁਖ ਲੇਂਉ ॥੧੫॥
ਸੰਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੰਠ ਭਰ, ਬਹੁ ਕਰੁਣਾ ਰਸ ਪੂਰ ।
ਸੰਤ ਪੇਖਿ ਕੈ ਬਰਜਿਓ, ਰੋਵਹੁ ਕਿਉਂ ਤਨ ਕੂਰ ॥੧੬॥

– ਚੌਪਈ –

ਗੁਪਤ ਭਏ ਬਾਣੀ ਨਹਿ ਗਾਈ। ਨਿਜਾ ਨੰਦ ਮੇ ਰਹੇ ਸਮਾਈ।
ਸਦ ਨਿਰਮੋਹੁ ਰਹੈ ਬਖਿਆਤਾ। ਮੈਂ ਨਿਰਣੇ ਕਰ ਐਸੇ ਜਾਤਾ ॥੧੭॥
ਸਭ ਕਾ ਮੋਹ ਇਉਂ ਦੀਆ ਮਿਟਾਈ। ਮੋਨ ਧਾਰ ਰਹੇ ਤਬ ਸੁਖ ਦਾਈ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਸ ਮੇ ਮਸਤਾਨੇ। ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਸਭ ਗੁਣ ਖਾਨੇ ॥੧੮॥
ਤਿੰਨ ਫੱਗਣ ਸਵੇਰੇ ਭਾਈ। ਸਾਬੂ ਦਾਣਾ ਛਕ ਲੀਨ ਸਬਾਈ।
ਕਛੁਕ ਜਲ ਛਕ ਬਿਰਾਜੇ ਸਾਂਈ। ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਸਿਰ ਲਉ ਨਿਰਭਾਈ॥
ਫੇਰ ਨਹੀ ਕਛੁ ਖਾਣਾ ਖਾਧਾ। ਮਨ ਅਡੋਲ ਨਿਰਿੱਛਿਤ ਸਾਧਾ।

ਕਛੁਕ ਬਿਰਾਜ ਉਠੇ ਜਬ ਪਿਆਰੇ। ਸੰਗਤਿ ਆਸ ਪਾਸ ਬਹੁ ਸਾਰੇ॥
ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਬਹੁ ਬਿਨਤੀ ਕੀਨੀ। ਲਧਾਈ ਆਦਿ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਚੀਨੀ।
ਹੁਕਮ ਕਰੋ ਕਛੁ ਆਪਨੇ ਮੁਖ ਤੇ। ਤੀਬਰ ਇਛਾ ਲਖ ਬੈਠੇ ਸੁਖ ਤੇ।੨੧।
ਸੰਤ ਸੁਨਾਯੋ ਤਬੈ ਪਿਆਰੇ। ਮਿਲੇ ਰਹੀਓ ਆਪ ਮੰਝਾਰੇ।
ਜਥੇਬੰਦ ਸਭ ਜੱਥਾ ਰਹੀਓ। ਸਿਮਰਨ ਕੋ ਨਹਿ ਆਲਸ ਗਹੀਓ।੨੨।

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਆਰਾਧਹੁ ਪਿਆਰੋ ਨਿਮਖ ਨ ਕੀਜੈ ਢੀਲਾ ॥
ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਕਰਿ ਭਾਵਨੀ ਲਾਈਐ ਤਿਆਗਿ ਮਾਨੁ ਹਾਠੀਲਾ ॥੧॥
ਮੋਹਨੁ ਪ੍ਰਾਨ ਮਾਨ ਰਾਗੀਲਾ॥
ਬਾਸਿ ਰਹਿਓ ਹੀਅਰੇ ਕੈ ਸੰਗੇ ਪੇਖਿ ਮੋਹਿਓ ਮਨੁ ਲੀਲਾ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਮਨਿ ਹੋਤ ਅਨੰਦਾ ਉਤਰੈ ਮਨਹੁ ਜੰਗੀਲਾ ॥
ਮਿਲਬੇ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਨਾਨਕ ਪਰੈ ਪਰੀਲਾ।੨।੪।੧੩।

= ਚੌਪਈ =

ਮਿਲ ਕੇ ਰਹਿਣਾ ਅਬ ਏ ਧਾਰੋ। ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਾਵਨਾ ਨਾ ਕਦੇ ਬਿਸਾਰੋ।
ਦੂਜਾ ਏਹੁ ਬਚਨ ਸੁਣ ਲੀਜੈ। ਕਦੇ ਰਿਦਿਓਂ ਨ ਬਿਸਾਰਨ ਕੀਜੈ।੨੩।

ਦੋਹਿਰਾ—ਸਰਬ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਇਕੱਤ੍ਰ ਹੈ, ਪੰਗਤ ਮਹਿ ਬੈਸਾਇ।
ਇਕ ਸਮ ਭੋਜਨ ਕੋ ਛਕੋ, ਦ੍ਵੈਤਿ ਨ ਰਿਦੇ ਰਖਾਇ ॥੨੪॥
ਭਜਨੀਕ ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਬ ਕਾ, ਹੋਵੈ ਸਿੰਘੋ ਮੀਤ ॥
ਤਨ ਮਨ ਤੇ ਇਕ ਰਸ ਸਭੈ, ਪ੍ਰੇਮ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਨੀਤ ॥੨੫॥
ਆਗੇ ਬਹੁ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੈਂ, ਕਰਤਾ ਰਹਿਆ ਨੀਤ।
ਅਬ ਤੀਨੋ ਬਚ ਮਾਨੀਓ, ਸਮਝ ਰਿਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ॥੨੬॥

= ਚੌਪਈ =

ਲਧਾਈ ਸੰਤ ਹਜ਼ੂਰ ਸਿੰਘ ਜਾਈ। ਭਾਈ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੋ ਮਿਲਾਈ।
ਕਰੈ ਸੇਵਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤਾਂਹੀ। ਲੰਗਰ ਚਲਾਵੈਂ ਨਿਸਦਿਨ ਮਾਂਹੀ ।੨੭।

ਬੋਪਾਰਾਏ ਸਚ ਖੰਡ ਮੰਝਾਰੀ। ਸੰਗਤਿ ਰਹੇ ਮਿਲ ਸੇਵ ਸੰਭਾਰੀ।
ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਲੰਗਰ ਕੀ ਸੇਵਾ। ਸਦਾ ਕਰੀਜੈ ਜਾਨੋ ਭੇਵਾ ॥੨੮॥
ਭਿੰਡਰਾਂ ਮੇਂ ਜੋ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸੰ। ਲੰਗਰ ਚਲੈ ਸਭ ਥਾਨ ਨਿਵਾਸੰ।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜਾਵੈ ਸਭ ਭਾਈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਵੈ ਕੀਰਤਨ ਗਾਈ।੨੯।
ਹਉਮੈ ਕਦੇ ਭੂਲ ਨਹਿ ਕਰਨੀ। ਨਾਮ ਪ੍ਰੀਤ ਨਿਸ ਬਾਸੁਰ ਧਰਨੀ।
ਸਦਾ ਜਗਤ ਮੇਂ ਰਹਿਣਾ ਨਾਹੀ। ਪ੍ਰੀਤੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸੰਗ ਲਾਈ।੩੦।
ਰਾਤੀਂ ਨੌ ਵਜੇ ਸੰਗਤਿ ਤੋਰੀ। ਬਿਰਾਜੇ ਸੰਗਤਿ ਨਿਜ ਥਲ ਓਰੀ।
ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਸਿੰਘ ਕਛੂ ਰਹੇ। ਮਾਈ ਰਾਮ ਕੁਰ ਬੈਸੀ ਅਹੇ।੩੧।
ਸਭ ਸਿੰਘਾਂ ਕੋ ਆਗਿਆ ਦੀਨੀ। ਕੋਈ ਬਚਨ ਨਹਿ ਕਰਣਾ ਚੀਨੀ।
ਮੋਕੋ ਭੀ ਕੋਇ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਓ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਆਓ ॥੩੨॥
ਆਸਾ ਵਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਲਾਵੋ। ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨ ਧੁਨੀ ਸੁਨਾਵੋ।
ਅਬ ਸਭ ਜਾਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀਜੈ। ਬੋਲੋਂ ਕੋ ਨਹਿ ਲਿਵਲਾਇ ਲੀਜੈ ॥
ਕਛੁਕ ਸਿੰਘ ਰਾਮ ਕੌਰ ਸਮੇਤਾ। ਗਏ ਆਪਣੇ ਥਾਨ ਧਰ ਹੇਤਾ।
ਸੰਤ ਸੋ ਸਿਧੇ ਗਏ ਬਿਰਾਜਾ। ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਥਿਰੁਤਾ ਰਾਜਾ ॥੩੪॥
ਹੋ ਕੇ ਮਸਤ ਅਨੰਦ ਮੰਝਾਰੀ। ਓਅੰਕਾਰ ਕੀ ਧੁਨੀ ਉਚਾਰੀ।
ਐਸੇ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਸੋ ਗਾਯਾ। ਧੰਨ ਮੁਖ ਜਿਸ ਤੇ ਫੁਰਮਾਯਾ ॥੩੫॥

੧ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਜਪੁ ॥ ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ ॥
ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ ॥੧॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ॥

= ਚੌਪਈ =

ਇਤਨਾ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਮੁਖ ਬੋਲੇ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਸਦਾ ਅਮੋਲੇ।
ਫੇਰ ਅਬੋਲ ਨਿਜ ਰੂਪ ਅਖੰਡਾ। ਨਹੀ ਬਚਨ ਬੋਲੇ ਦੁਖ ਖੰਡਾ।੩੬।

ਤਾਰਨ ਹੇਤ ਜੋ ਜਗਤ ਕੇ ਆਏ। ਨਿਰ ਉਪਾਧ ਮੇਂ ਥਿਰੁਤਾ ਪਾਏ।
ਸਿਧੇ ਰਹੇ ਬਿਰਾਜ ਨਹਿ ਡੋਲੈ। ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦ ਮੇਂ ਮਗਨ ਅਬੋਲੈ ॥੩੭॥
ਇਕ ਰਸ ਖੋਭ ਬਿਨਾ ਇਸਥਿੱਤਾ। ਕੁਟੀਆ ਅੰਦਰਿ ਪਲੰਘ ਪਵਿਤਾ।
ਆਨੰਦ ਅਖੰਡ ਮੇਂ ਮਸਤ ਸਦੀਵਾ। ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਰਸ ਬ੍ਰਹਮ ਮਿਲੀਵਾ ॥
ਅਕਥ ਕਥਾ ਨਿਰਾ ਧਾਰ ਅਪਾਰਾ। ਸੋ ਸਰੂਪ ਮਿਲੇ ਏਕੰਕਾਰਾ।
ਸ੍ਵੈ ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਰੂਪਾ। ਸ੍ਵੰ ਜੋਤਿ ਆਨੰਦ ਅਨੂਪਾ ॥੩੯॥
ਤਾਂ ਮੇਂ ਥਿਰੁਤਾ ਸੰਤ ਜੀ ਪਾਈ। ਤੁਰੀਆਤੀਤ ਅਸ਼ਬਦ ਸਦਾਈ।
ਸੈਭੰ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੋ ਪਾਯਾ। ਹਰਿ ਜਨ ਏਕੋ ਰੂਪ ਸਮਾਯਾ ॥੪੦॥
ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਸਭ ਸਿੰਘ ਮਿਲ ਆਏ। ਆਸਾ ਵਾਰ ਕੀਰਤਨ ਕੋ ਗਾਏ।
ਸੋਲਾਂ ਛੱਕੇ ਪੂਰਨ ਭਏ। ਸਤਾਰਵਾਂ ਛੱਕਾ ਗਾਵਤ ਲਏ ॥੪੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਿਨਾ ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ, ਤੇ ਜਨ ਸੁਘੜ ਸਿਆਣੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥ ਜੇ ਬਾਹਰਹੁ ਭੁਲਿ ਚੁਕਿ ਬੋਲਦੇ, ਭੀ ਖਰੇ ਹਰਿ ਭਾਣੇ ॥ ਹਰਿ ਸੰਤਾ ਨੋ ਹੋਰੁ ਥਾਉ ਨਾਹੀ, ਹਰਿ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੇ ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਦੀਬਾਣੁ ਹੈ, ਹਰਿ ਤਾਣੁ ਸਤਾਣੇ ॥੧॥

= ਚੌਪਈ =

ਛੱਕਾ ਪੜ ਕੀਰਤਨੀਂ ਅਟਕੇ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਨਾਵੇਂ ਮਹਿਲ ਤਟਕੇ।
ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਾ ਭੋਗ ਜਬ ਪਾਯਾ। ਅਚਰਜ ਰੰਗ ਚੇਹਰੇ ਸੰਤ ਆਯਾ ॥
ਖਿੜਿਆ ਮਸਤਕ ਰੰਗ ਸੋ ਲਾਲੀ। ਜਨ ਸੂਰਜ ਚੜਿਆ ਅੰਸੁ ਮਾਲੀ।
ਸੀਸ ਝੁਕਾਯਾ ਸੰਗਤਿ ਜਬ ਹੀ। ਪਾਠ ਸਮਾਪਤੀ ਲਖ ਸਭ ਹੀ ॥੪੩॥
ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਨਿਜ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰਾ। ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲੇ ਨਿਰੰਕਾਰਾ।
ਪੰਜ ਤੱਤ ਤਤਾਂ ਮੇਂ ਮੇਲੇ। ਆਪ ਅਕਾਲ ਸਰੂਪ ਸੁਹੇਲੇ ॥੪੪॥
ਸਾਸ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰੇ ਨਹਿ ਗਏ। ਪਾਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਤੇ ਭਏ।
ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਆਪਕ ਮੇਂ ਸਮਾਏ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਨਾ ਆਏ ਜਾਏ ॥੪੫॥

ਪ੍ਰਾਣ ਕਿਸੇ ਲੋਕ ਨਹਿ ਜਾਈ । ਪਵਨੈ ਮੇ ਮਿਲੁ ਪਵਨੁ ਸਮਾਈ।
ਗੁਰੂ ਅਕਾਲ ਮੇਂ ਥਿਰਤਾ ਪਾਈ। ਪਾਣੀ ਜਿਉਂ ਪਾਣੀ ਮਿਲੇ ਭਾਈ॥੪੬॥
ਜੋਤਿ ਜੋਤੀ ਮੇ ਭਈ ਅਭੇਦਾ । ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਅਖੇਦਾ।
ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹਿ ਕੋਈ ਤਾਂ ਕੋ। ਨਾਸਿਓ ਅਗਿਆਨਿ ਜੀਵਤੇ ਜਾਂ ਕੋ।੪੭।
ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮੂਏ । ਹਉਮੈ ਤਿਆਗ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੂਏ।
ਬਿਆਪਕ ਚੇਤਨ ਸਭਨੀਂ ਥਾਈ॥ਇਕ ਰਸ ਭਏ ਸਭ ਸ਼ੋਕ ਨਸਾਈ।੪੮।
ਬ੍ਰਹਮ ਬੇਤੇ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸੋ ਭਏ । ਸ੍ਰੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਮੇਂ ਏਕੋ ਥਿਏ।
ਚਿਦਾ ਕਾਸ਼ ਮੇਂ ਥਿਰੁਤਾ ਪਾਈ। ਏਕੰਕਾਰ ਭਏ ਹਉ ਘਾਈ ॥੪੯॥
ਨਿਰਗੁਣ ਮੇਂ ਇਉਂ ਲੀਣ ਸੋ ਭਏ। ਸਰਗੁਣ ਮੇਂ ਇਉ ਏਕੋ ਅਏ।
ਸਚ ਖੰਡ ਕੋ ਚਲੇ ਦਿਆਲਾ। ਦੇਵਤੇ ਉਸਤਤਿ ਕਰਿ ਹੀ ਜਾਲਾ॥੫੦॥
ਸੁੰਦਰ ਬਿਬਾਣ ਮਣਨਿ ਕੀ ਜੜਤੀ। ਫੂਲ ਬਰਖਾਵਤ ਰਿਖ ਮੁਨਿ ਝਟਤੀ।
ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸੰਤ ਅਨੰਤਾ। ਨਾਮੁ ਜਪਿਓ ਜਿਨ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵੰਤਾ॥੫੧॥
ਜੈ ਜੈ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕੇ ਸੰਤਾ । ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਨ ਦੁਇ ਏਕ ਭਵੰਤਾ।
ਸਚ ਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਰੂਪਾ । ਅਚਰਜ ਰੰਗੁ ਅਦਿਭੁਤ ਆਨੂਪਾ ॥੫੨॥

ਕਬਿੱਤ—ਸਚ ਖੰਡ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਸ ਰੂਪ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਦਾ ਸੋ ਅਗਾਜ ਹੈ।ਤਖਤ ਦੇ ਉਤੇ ਸੋਹਣੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਬਿਰਾਜਮਾਨ, ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਆਸ ਪਾਸ ਖੜੇ ਸੁਖ ਸਾਜ ਹੈ। ਚਾਰੋਂ ਹੀ ਸਾਹਿਬ-ਜ਼ਾਦੇ ਸਿੱਖ ਅਨ ਗਨ ਤੀਰ, ਲਗਿਆ ਦੀਵਾਨ ਸਚ ਖੰਡ ਮਹਾਰਾਜ ਹੈ। ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਆਦਿ ਭਾਈ ਬੁਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਆਨੰਦ ਮਗਨ ਗੁਰ ਸ਼ਰਣੀ ਬਿਰਾਜ ਹੈ॥੫੩॥ ਦੇਵਤੇ ਸਰਬ ਅਵਤਾਰ ਖੜੇ ਦਰ ਉਤੇ, ਪੈਕੰਬਰ ਮੁਹੰਮਦ ਸੇ ਲਾਖ ਦਰਬਾਰ ਹੈ। ਸਰਬ ਕੋ ਲੰਘ ਕੇ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸਹਿਤ ਗਏ, ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਖਾਲਸਾ ਅਪਾਰ ਹੈ।ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੀਕੇ ਪਦ ਕੰਜ ਸੀਸਧਰ, ਦਸਰੂਪ ਵਾਰਿਵਾਰਿ ਮਾਂਨੇ ਹਿਤ ਧਾਰ ਹੈ।ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨੀ ਜਾਇ ਸੀਸ ਧਰਾ, ਸਤਿਗੁਰ ਗਹਿ ਭੁਜਾ ਅੰਕ ਮੇ ਬੈਠਾਰ ਹੈ॥੫੪॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਸਤਿਗੁਰ ਰੂਪ ਮਿਲਾਇਆ, ਸਰਗੁਣ ਏਸ ਪ੍ਰਕਾਰ।
ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਏਕ ਹੈ, ਸੰਤ ਅਭੇਦ ਇਉਂ ਧਾਰ ॥੫੫॥
ਭਲੇ ਕਰੇ ਉਪਕਾਰ ਤੁਮ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੀਨ ਕਬੂਲ ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਤੇ ਮਿਲ ਗਏ, ਗੁਰ ਕਰਤਾਰ ਅਭੂਲ ॥੫੬॥

– ਚੌਪਈ –

ਸ਼ਾਂਤਿ ਸਰੀਰ ਭਇਓ ਸੰਤ ਜੀ ਕਾ। ਪ੍ਰਉਪਕਾਰ ਜਿਹ ਮਸਤਕ ਟੀਕਾ।
ਮੱਖਣ ਜਿਉਂ ਕੂਲੀ ਸਭ ਦੇਹੀ।ਅਤਿ ਅਚਰਜ ਨਹਿ ਸਮਝ ਸਕੇਹੀ।੫੭।
ਆਸਾ ਵਾਰ ਸਮਾਪਤ ਕੀਨੀ। ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਵਰਤੀਨੀ।
ਸਰੀਰ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਯਾ ਭਾਈ। ਬਸਤ੍ਰ ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਪੈਨ੍ਹਾਈ।੫੮।
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਕਰਾਈ। ਕੀਰਤਨ ਅਖੰਡ ਨਿਰਬਾਣ ਸੋ ਗਾਈ।
ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੇ ਸੰਗਤਿ ਆਵੈ। ਜੋ ਜੋ ਸੁਣੈ ਮਨ ਉੱਛਲ ਜਾਵੈ ॥੫੯॥
ਭਾਣਾ ਮੰਨੈ ਸਿੰਘ ਸੋ ਸਾਰੇ। ਭਾਰੀ ਦੀਵਾਨ ਸਜਿਓ ਤਿਸ ਬਾਰੇ।
ਅੱਠ ਵਜੇ ਚਾਰ ਫੱਗਣ ਸਵਾਰੇ। ਪੂਰੇ ਭਏ ਰੂਪ ਕਰਤਾਰੇ ॥੬੦॥
ਢਾਈ ਪਹਿਰ ਕੀਰਤਨ ਆਖੰਡਾ। ਕਰਿਓ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਰਾਗ ਪ੍ਰਚੰਡਾ।
ਧ੍ਰਵ ਦਿਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤੇ ਭਾਈ। ਬੇਰੀ ਚੰਦਨ ਚਿਖਾ ਰਚਾਈ ॥੬੧॥
ਭਾਣਾ ਮੰਨ ਅਰਦਾਸ ਉਚਾਰੀ। ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਲੀਨੋ ਤਬ ਵਾਰੀ।
ਦੇਵ ਗੰਧਾਰੀ ਰਾਗੁ ਮੰਝਾਰਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਹੁਕਮ ਉਚਾਰਾ।੬੨।

ਦੇਵ ਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਾਨ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਖ ਦਾਤੇ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਾਹੂ ਜਾਤੇ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥ ਸੰਤ ਤੁਮਾਰੇ ਤੁਮਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤਿਨ ਕਉ ਕਾਲ ਨ ਖਾਤੇ ॥ ਰੰਗਿ ਤੁਮਾਰੈ ਲਾਲ ਭਏ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸਿ ਮਾਤੇ ॥੧॥ ਮਹਾ ਕਿਲ ਬਿਖ ਕੋਟਿ ਦੋਖ ਰੋਗਾ ਪ੍ਰਭ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਤੁਹਾਰੀ ਹਾਤੇ ॥ ਸੋਵਤ ਜਾਗਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗਾਇਆ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਚਰਨ ਪਰਾਤੇ ॥ ੨ ॥ ੮ ॥

– ਚੌਪਈ –

ਸੰਤ ਕਾਲ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਪਛਾਨੇ। ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ਸੰਗਤਿ ਸੁਣ ਕਾਨੇ।
ਪਹਾੜ ਕੋਣੇ ਤਨ ਚਿਖਾ ਟਿਕਾਯਾ। ਸੁਗੰਧੀ ਬਹੁਤ ਧੂਪ ਘ੍ਰਿਤ ਪਾਯਾ॥
ਭਾਈ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਅਗਿਵਾਰੀ।ਕੀਰਤਨ ਕਰਹੀ ਸੰਗਤਿ ਸਾਰੀ।
ਸ਼ਾਮ ਵਕਤ ਸਸਕਾਰ ਕਰਾਯਾ। ਸਦ ਅਸੰਗ ਨਹਿ ਆਵੈ ਜਾਯਾ।੬੪।
ਸੋਹਿਲਾ ਪੜ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵਰਤਾਯਾ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਆਰੰਭ ਰਖਾਯਾ।
ਆਸਾ ਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਲਾਗੈ। ਸਹਸ ਕ੍ਰਿਤ ਕਥਾ ਨਿਤ ਕਰ ਰਾਂਗੈ॥੬੫॥
ਦਸ ਦਿਨ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਝੁਨਕਾਰਾ। ਹੋਈ ਬਹੁਤ ਸਚ ਖੰਡ ਮੰਝਾਰਾ।
ਗੁਣੀ ਗਿਆਨੀ ਬਹੁ ਚਲ ਆਏ। ਭਾਰੀ ਅਧਿਕ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ।੬੬।
ਪੰਝੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਭੋਗ ਸੋ ਪਾਏ। ਸੁਣ ਹੈ ਸੰਗਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਏ।
ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕੰ। ਬਿਲਾਵਲੁ ਮੇਂ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਤਾਕੰ।੬੭।

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫॥

ਚਰਨ ਭਏ ਸੰਤ ਬੋਹਿਥਾ ਤਰੇ ਸਾਗਰ ਜੇਤੁ॥ ਮਾਰਗੁ ਪਾਏ ਉਦਿਆਨ ਮਹਿ ਗੁਰਿ ਦਸੇ ਭੇਤੁ॥੧॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹੇਤ॥ ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਚੇਤ॥੧॥ਰਹਾਉ॥ ਪੰਚ ਚੋਰ ਆਗੈ ਭਗੇ ਜਬ ਸਾਧ ਸੰਗੇਤਿ॥ ਪੂੰਜੀ ਸਾਬਤ ਘਣੋ ਲਾਭੁ ਗ੍ਰਿਹਿ ਸੋਭਾ ਸੇਤ॥੨॥ ਨਿਹਚਲ ਆਸਣ ਮਿਟੀ ਚਿੰਤ ਨਾਹੀ ਡੋਲੇਤਿ॥ ਭਰਮ ਭੁਲਾਵਾ ਮਿਟਿ ਗਇਆ ਪ੍ਰਭ ਪੇਖਤ ਨੇਤ॥੩॥ ਗੁਣ ਗੰਭੀਰ ਗੁਣ ਨਾਇਕਾ ਗੁਣ ਕਹੀਅਹਿ ਕੇਤ॥ ਨਾਨਕ ਪਾਇਆ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ॥੪॥੯॥੩੯॥

– ਚੌਪਈ –

ਜਿਸ ਨੇ ਸੁਣਿਆਂ ਸਰਬ ਚਲ ਆਏ। ਦਿਲ ਫੜ ਪ੍ਰੇਮੀ ਮਨ ਘਬਰਾਏ।
ਥਾਂਇ ਥਾਂਇ ਪਾਠ ਸੰਗਤਾਂ ਕੀਨੇ। ਅਰਦਾਸੇ ਸੋਧੇ ਲੰਗਰ ਦੀਨੇ।੬੮।
ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਲੇਖ ਨਿਕਾਸੇ। ਜੀਵਨ ਤਸਵੀਰਾਂ ਪਰਕਾਸੇ।

ਕਮੇਟੀਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਆਦਿ ਅਨੰਤਾਂ।ਪੰਥ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਅਨੁਭਵ ਕਰੰਤਾ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗੇ ਸਭ ਲੋਕ ਅਪਾਰਾ। ਆਏ ਦੁਸਹਿਰੇ ਫੱਗਣ ਮਝਾਰਾ।
ਰੌਂਦਾਂ ਫੱਗਣ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਇਕੱਤ੍ਰਾ। ਭਏ ਸਿੰਘ ਮਨ ਪ੍ਰੇਮ ਪਵਿੱਤ੍ਰਾ।੭੦।
ਮਹਾਤਮਾ ਬਹੁਤੇ ਆਏ ਭਾਈ। ਸੰਤ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਘੋਲੀਏ ਆਈ।
ਕਥਾ ਕਰੀ ਧਰ ਪ੍ਰੇਮ ਅਖੰਡਾ। ਹਰਿ ਜਨ ਹਰੀ ਰੂਪ ਪ੍ਰਚੰਡਾ॥੭੧॥
ਸੰਤ ਸੰਗਤਿ ਸਿੰਘ ਕਮਾਲੀਏ ਆਲੇ।ਰਹਿਤ ਗਿਆਨ ਕੇ ਦੀਨ ਉਛਾਲੇ।
ਰਾਗੀ ਸੁਧ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰੰਗੇ। ਨਿਰਬਾਣ ਕੀਰਤਨ ਗਾਵੈ ਚੰਗੇ।੭੨।
ਮਹੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਿਆਰੇ। ਆਏ ਬੈਰਾਗ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰੇ।
ਸੰਗਤਿ ਸੁਣ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਰਹੁ ਜਗਾਵੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੋ ਸੰਤ ਜੀ ਗਾਵੈ।੭੩।
ਸੰਤ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਤਪੀ ਸਰੂਪਾ। ਨੈਣ ਭਰੇ ਬੈਰਾਗ ਅਨੂਪਾ।
ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਕੇ ਗੁਣ ਸ਼ੁਭ ਗਾਵੈਂ। ਖਾਨ ਪਾਨ ਨਹਿ ਮਨ ਮੇਂ ਭਾਵੈਂ।੭੪।
ਭੋਗ ਦੀਵਾਨ ਸਮਾਪਤੀ ਪਾਏ। ਕਵਿਤਾ ਕਵੀਸ਼ਰਾਂ ਨੇ ਜਸ ਗਾਏ।
ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕੋ ਸਿਰੋਪਾਏ।ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਿ ਬਨਾਏ।
ਸਵਾ ਲੱਖ ਪਾਠ ਜਪਜੀ ਕਰਵਾਏ। ਸੰਗਤਿ ਨੇ ਕਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਆਏ।
ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਵਰਤਾਯੋ। ਲੰਗਰ ਖੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਛਕਾਯੋ।੭੬।
ਕਈ ਹਜ਼ਾਰ ਮੁਖ ਲੰਗਰ ਪਾਯਾ। ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕਰੈਂ ਸਭ ਗਾਯਾ।
ਅਤੁਟ ਦੇਗ ਚਲਾਈ ਬਿਸਾਲਾ। ਦਸੈਹਿਰਾ ਇਉਂ ਕੀਨੋ ਹਿਤ ਨਾਲਾ॥

ਕਵੀਉ ਵਾਚ॥

ਕਬਿੱਤ=ਜੋਈ ਪ੍ਰੀਤ ਨਾਮ ਸੰਗ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਲਾਈ, ਨਾਮ ਦੇਉ ਰਵਿਦਾਸ ਸੈਣ ਸੁਖ ਪਾਯੋ ਹੈ। ਧੰਨਾ ਧੰਨ ਧੰਨ ਭਯੋ ਜਾਗੇ ਜੈ ਦੇਵ ਮਨ, ਪੀਪਾ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਤੇ ਬੇਣੀ ਚਿੱਤ ਲਾਯੋ ਹੈ। ਰਾਮਾ ਨੰਦ ਪ੍ਰਮਾ ਨੰਦ ਸੂਰਦਾਸ ਸਧਨਾ ਜੀ, ਭਗਤ ਫਰੀਦ ਕਰ ਉਦਮ ਕਮਾਯੋ ਹੈ। ਸੋਈ ਨਾਮ ਸਾਥ ਆਪ ਪ੍ਰੀਤ ਮਹਾਰਾਜ ਲਾਈ, ਸ੍ਰੈ ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਿੱਧ ਸਿੱਧ ਗੋਲੀਆਂ ਹੈ ਚਾਹਤ ਜਹਾਨ ਪ੍ਰਗਟਾਯੋ ਹੈ॥੭੮॥

ਜਿਸ, ਅਵਰਾ ਸੁਆਦਿ ਤੁਸੀਂ ਨਾਮ ਬਿਨ ਜਾਨਿਆ। ਮੁਕਤ ਸਲੋਕ ਤੇ ਸਮੀਪ ਸਾਜੁਜ ਜੋਊ, ਚੌਥੀ ਹੈ ਸਰੂਪ ਇਹਨਾ ਬਪੁੜੀ ਪਛਾਨਿਆ। ਰਾਜ ਤਾਜ ਤਖਤ ਨਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਰਖੀ, ਸ੍ਵਰਗ ਦੇ ਰਾਜੇ ਤਾਂਈ ਕੀਟ ਜਿਵੇਂ ਮਾਨਿਆ। ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਭੋਗ ਸਭ ਵਿਸ਼ਟਾ ਸਮਾਨ ਤਜੇ, ਏਕੰਕਾਰ ਪ੍ਰੀਤ ਮਨ ਵਿਚ ਤੁਝ ਭਾਨਿਆ ॥੭੯॥ ਪ੍ਰੀਤ ਤੇਰੇ ਮਨ ਜਾਗੀ ਮਮਤਾ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਗੀ, ਲਿਵ ਰਸ ਨਾਮ ਲਾਗੀ ਰਾਂਗੀ ਰੰਗ ਰਾਗ ਹੈ। ਤਤ ਗਿਆਨ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਮਾਨ ਅਭਿਮਾਨ ਹਾਨ, ਜਾਨ ਪ੍ਰਮਾਨ ਤਾਨ ਗਾਨ ਸੁਠ ਭਾਗ ਹੈ। ਭਗਤ ਬਿਰਾਗ ਸਾਨੀ ਭਾਉ ਸੰਗ ਮਿਲੀ ਬਾਨੀ, ਰਾਣੀ ਬਡਭਾਗ ਭਾਨੀ ਆਨੀ ਮਨ ਬਾਗ ਹੈ। ਏਕੋ ਗੁਰ ਨਾਮ ਗੀਤ ਏਕੋ ਮਨ ਤਨੈ ਰੀਤ, ਤਿਆਗਿਓ ਮਨ ਭੈ ਭੀਤ ਚੀਤ ਹਰਿ ਜਾਗ ਹੈ ॥੮੦॥ ਚੇਤਨ ਅਖੰਡ ਤੁਹੀ ਆਤਮਾ ਅਸੰਗ ਸੁਹੀ, ਟੇਕ ਧਰੀ ਮਨ ਮੁਹੀ ਸੰਤ ਸੁਖਦਾਈਐ। ਚੰਦਨ ਬਿਰਾਗ ਆਪ ਵਾਸ਼ਨਾ ਅਰਿੰਡ ਪਾਈ, ਭਏ ਰੂਪ ਚੰਦਨ ਬਨਾਸਪਤ ਭਾਈਐ। ਬਾਂਸ ਜਿਉਂ ਅਭਾਗੇ ਜੀਵ ਲਾਭ ਹੀਨ ਰਹੇ ਮਨ, ਜਾਤ ਪਾਤ ਕੁਲ ਵਾਲੀ ਚਾਹੀ ਵਡਿਆਈਐ। ਤੁਹੀਂ ਉਪਕਾਰੀ ਲਾਖੋ ਚੰਦਨ ਬਨਾਏ ਆਇ, ਤੇਰੇ ਸਮ ਚੰਦਨ ਨਾ ਸੋਭ ਮਨ ਆਈਐ ॥੮੧॥ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਸਮਾਨ ਤੁਹੀਂ ਸ਼ਾਂਤਿ ਦਇਆ ਚਾਂਦਨੀ ਹੈ, ਮੋਹ ਧੂਪ ਤਪਤ ਮਿਟਾਵਤ ਜਹਾਨ ਕੀ। ਚਕੋਰਾਂ ਜਿਉਂ ਚੀਤ ਲਿਵ ਲਾਈ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੇ, ਕਵੀਆਂ ਨੇਤਰ ਖਿਲੇ ਰਸ ਨਾਮ ਆਨ ਕੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾਨ ਦੇਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇ ਕਰ, ਸ਼ੁਭ ਗੁਣ ਖੇਤੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਅਸਾਨ ਕੀ। ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕਲੰਕੀ ਆਪ ਨਾਸਕ ਕਲੰਕ ਦੇ ਹੋ, ਸਸਿ ਵਧੇ ਘਟੇ ਆਪ ਇਕ ਰਸ ਸ਼ਾਨ ਕੀ॥੮੨॥

ਬਿਸ਼ਨ ਕਰਤ ਪਾਲ ਆਪੁ ਗਿਆਨ ਪਾਲਕ ਹੋ, ਸ਼ਿਵ ਸੇ ਸੰਘਾਰ ਕਰੇ ਬਿਘਨ ਤੇ ਪਾਪ ਜੀ। ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਰਚਨ ਵਿਰਾਗ ਕੀ ਕਰਨ ਹਾਰ, ਸਤਿਗੁਰ ਗਿਆਨ ਮ੍ਰਿਯਾਦ ਪ੍ਰਤਾਪ ਜੀ। ਇੰਦ੍ਰ ਸੇ ਰਾਜੇ

ਕਿਸੀ ਸਿਫਤੀ ਦੇ ਯੋਗ ਨਾਹੀ, ਕਰੀਏ ਜ਼ਿਕਰ ਕਿਸ ਅਜੱਪਾ ਜਾਪ ਜੀ। ਏਕੋ ਆਪੇ ਉਪਮਾਨ ਉਪਮਾ ਭੀ ਆਪ ਤੂੰਹੀ, ਚੇਤਨ ਬਿਲਾਸ ਹਰੀ ਬਾਪਕ ਅਥਾਪ ਜੀ ॥੮੩॥ ਰਿਦੇ ਕੇ ਨਿਵਾਸੀ ਸੰਤ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਆਪ, ਸੂਖਮ ਸਥੂਲ ਰੂਪ ਆਪੇ ਤੁਮ ਧਾਰਿਆ। ਕਹੂ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਰੰਗੇ ਮਹਾਤਮਾ ਸਰੂਪ ਚੰਗੇ, ਬਣ ਕੇ ਬਿਬੇਕੀ ਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਜਗ ਤਾਰਿਆ। ਸੋਹਣੇ ਸਰੂਪ ਧਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨਿਹਾਲ ਕਰ, ਸਦਾ ਆਪ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਖਾਇ ਬਲਿਹਾਰਿਆ। ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਆਪੇ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਤੁਹੀਂ, ਹਉਮੈ ਮੇਰੀ ਮਿਟੇ ਕਰੀਂ ਨਦਰ ਪਿਆਰਿਆ ॥੮੪॥

-- ਚੌਪਈ --

ਪੰਥ ਸੇਵਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕਮਾਈ। ਲਖਾਂ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਈ।
ਬਾਰ ਦੇਸ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਾਯਾ। ਪੋਠੋਹਾਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਜਗਾਯਾ ॥੮੫॥
ਮਾਲਵੇ ਮੇਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਿਆਨੰ। ਸਿਖਾਈ ਸਿਖਯਾ ਕਟ ਅਗਿਆਨੰ।
ਮਾਝੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰੰਤੇ। ਦੁਆਬੇ ਮੇਂ ਹਰਿ ਰੰਗ ਰੰਗੰਤੇ ॥੮੬॥
ਨਨਕਾਣੇ ਸਾਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਬਹੁ ਕੀਆ। ਲਾਇਲਪੁਰ ਜਗਾਇ ਸੋ ਦੀਆ।
ਚਾਬੀਆਂ ਮਾਮਲੇ ਸੇਵਾ ਕੀਨੀ। ਗੁਰੂ ਬਾਗ ਜੱਥਾ ਭੇਜਿਓ ਚੀਨੀ।੮੭।
ਗੰਗ ਸਰ ਜੈਤੋ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਮਾਂਹੀ। ਬਹੁ ਜਥਿਆਂ ਮੇਂ ਸਿੰਘ ਭੇਜਾਹੀ।
ਸ਼ਹੀਦ ਭਏ ਕਈ ਮਾਰ ਕੁਟਾਈ। ਮਾਫ਼ੀ ਕਿਸੇ ਨ ਮੰਗੀ ਭਾਈ।੮੮।
ਮੁਕਤ ਸਰ ਕਬਜ਼ਾ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨੰ। ਦੇਵਾਯਾ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਸੁਜਾਨੰ।
ਬਿਲ ਠੁਕਰਾਯਾ ਸੰਗਤਿ ਸਾਥੇ। ਨਾਨਕ ਸਰ ਤਖਤੂ ਪੁਰ ਨਾਥੇ।੮੯।
ਸੇਵਾ ਸ੍ਰੋਵਰ ਕੀ ਕਰਵਾਈ। ਜਥੇ ਬੰਦੀ ਤੱਪੇ ਕਰਾਈ।
ਭਿੰਡਰੀਂ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਣਾਯਾ। ਸਚ ਖੰਡ ਬੋਪਾਰਾਏ ਸਜਾਯਾ।੯੦।
ਲਧਾਈ ਹੈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚੰਗਾ। ਸੇਵਾ ਕਰਾਈ ਸੰਤ ਸੁਖ ਕੰਦਾ।
ਇਕੀ ਵਾਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਬਾਣੀ। ਅਰਥਾਂ ਸਹਿਤ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਣੀ॥
ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ, ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਤਾਪਾ। ਪੜ੍ਹਾਏ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਮੈਂ ਜਾਪਾ।

ਹੋਰ ਗ੍ਰੰਥ ਭੀ ਸੰਗਤਿ ਪੜੀਆ। ਗਿਣਤੀ ਰਹਿਤ ਵਿਦਿਆ ਮਨ ਜੜੀਆ॥
ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਸਭ ਆਯੂ ਕੀਆ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਸ ਨਿਯਮ ਸੇ ਲੀਆ।
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਮੇਂ ਰਹੇ ਸਮਾਈ।ਰਹਿਤ ਰਖੀ ਸਿੱਖੀ ਨਿਰਮਾਈ।੯੩।
ਅਹੰਕਾਰ ਆਦ ਜੋ ਪੰਚ ਬਿਕਾਰਾ। ਮਨ ਮੇਂ ਥਾਉਂ ਨ ਦੀਨੋ ਨਿਹਾਰਾ।
ਸ਼ੁਭ ਗੁਣ ਸਾਰੇ ਰਿਦੇ ਟਿਕਾਏ। ਸ੍ਵੈ ਅਨੁਭਵ ਗੰਮ ਜਾਨੀ ਨ ਜਾਏ।੯੪।
ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ਸੰਗਤਾਂ ਸਿਖਲਾਯਾ।ਅਨਿਕ ਉਧਾਰੇ ਮਨ ਵਸ ਆਯਾ।
ਸ਼ਾਂਤੀ ਗਿਆਨ ਮੁਕਤ ਦੇ ਦਾਨਾ। ਭਗਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਰਤਨ ਕਰੇ ਗਾਨਾ॥
ਇਕ ਸੌ ਸਤਾਈ ਅਖੰਡ ਸੋ ਪਾਠੰ। ਕਰਾਏ ਸਿੰਘਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁ ਠਾਠੰ।
ਸਵਾ ਲੱਖ ਜਪੁਜੀ ਪਾਠ ਕਰਾਏ। ਇਕ ਸੌ ਇਕ ਸਪਤਾਹਕ ਭਾਏ।੯੬।
ਕਈ ਕਰੋੜ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਜਾਪਾ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਠ ਪਹਿਰ ਮੇਂ ਰਾਪਾ।
ਲੰਗਰ ਅਤੁਟ ਚਲਾਏ ਸਦ ਹੀ। ਬਸਤ੍ਰ ਪਾਸੋਂ ਦੇਵੈਂ ਸਿੰਘ ਜਦ ਹੀ॥
ਅਗੰਮੀ ਅਨੰਦ ਦਿਖਾਏ ਸੰਤਾਂ। ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ ਕਰਾਏ ਜੰਤਾਂ।
ਸਾਖਸ਼ਾਤ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਦਾਸ ਟਿਕਾਏ। ਦਸ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰੇਮ ਦਿਖਾਏ।
ਸੇਵਾ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਕੀ ਕੀਨੀ। ਮੁਰਾਲੇ ਚੱਕੀ ਪੀਸ ਛਕੀਨੀ।
ਝਾੜੂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਕੀ ਬਹੁ ਸੇਵਾ। ਕਰੀ ਸੰਤ ਜੀ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗੇਵਾ॥੯੯॥
ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਵਨ ਤੇ ਨ੍ਹਵਾਲਨ। ਕਰਤੇ ਰਹਿਤ ਸਿੰਘਾਂ ਕੋ ਭਾਲਨ।
ਤਪ ਕੀਨਾ ਜਲ ਮੇਂ ਠੰਢ ਮਾਹੀ। ਗਰਮੀ ਰੇਤ ਟਿੱਬੇ ਰਹੇ ਆਹੀ।੧੦੦।
ਸੰਮਤਾ ਦੁਖ ਸੁਖ ਮੇਂ ਇਉਂ ਰਾਖੀ।ਗਿਆਨੀ ਬਹੁ ਨਰ ਬਣਾਏ ਆਖੀ।
ਪਾਠੀ ਭਏ ਬੇ ਗਿਨਤ ਸੋ ਸੰਗਾ। ਕਥਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰੈ ਬਹੁ ਚੰਗਾ।੧੦੧।
ਵਿਹਾਰ ਸੁਧਾਰ ਕਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਾਯਾ। ਟੂੰਬਾ ਸ਼ਰਾਬ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਹਟਾਯਾ।
ਸੱਕੇ ਕਾ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਰਜਾ। ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਤਰਜਾ।੧੦੨।
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕਈ ਦੀਨ ਬਣਾਏ। ਸਕੂਲ ਆਦਿ ਬਹੁ ਸੇਵਾ ਕਰਾਏ।
ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਜਾਇ ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰਾ। ਮਨ ਮਤਿ ਹਟਾਈ ਲੋਕ ਹਜ਼ਾਰਾ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਸਭ ਪਾਖੰਡ ਜਨਾਯੋ। ਭੇਖ ਵਰਨ ਤੇ ਅਤੀਤ ਰਹਾਯੋ।

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦਸਮੇਸ਼ ਕੇ ਪਿਆਰੇ। ਆਪ ਜਪੈਂ ਅਵਰ ਜਪਾਵਨ ਹਾਰੇ॥
ਨਿਰਮਲੇ ਕਹੈਂ ਹਮਰੇ ਭੇਖ ਮਾਹੀ। ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਕਹਿ ਹਮਰੇ ਆਹੀ।
ਅਕਾਲੀ ਕਹੈਂ ਏ ਅਹੈਂ ਅਕਾਲੀ।ਸਾਧ ਕਹੈਂ ਏਹੁ ਸੰਤ ਸੁਚਾਲੀ।੧੦੫।
ਵੈਰਾਗੀ ਜਾਨੈ ਵੈਰਾਗ ਸਰੂਪਾ। ਰਾਤ ਜਾਨੈ ਇਹੁ ਚੰਦ ਅਨੂਪਾ।
ਦਿਨ ਨੇ ਸੂਰਜ ਰੂਪ ਪਛਾਨਾ।ਮਛੀਆਂ ਜਲ ਨਦ ਹਿਰਦੇ ਮਾਨਾ।੧੦੬।
ਸੰਨਿਆਸੀਆਂ ਨੇ ਦੱਤ ਨਿਹਾਰਾ। ਨਾਥਾਂ ਨੇ ਗੋਰਖ ਹੀਏ ਧਾਰਾ।
ਪਰਜਾ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਜਾਨਾ।ਪਾਰਬਤੀ ਨਿਜ ਨਾਥ ਪਛਾਨਾ॥੧੦੭॥
ਸ੍ਰਸੁਤੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹਿਰਦੇ ਆਨਾ। ਲਛਮੀ ਬਿਸ਼ਨ ਰੂਪ ਪਹਿਚਾਨਾ।
ਦੇਵਤਿਆਂ ਗੁਰ ਬ੍ਰਿਸਪਤ ਦੇਖਾ। ਸੂਰਮਿਆਂ ਮਹਾਂ ਸੂਰ ਮਨ ਲੇਖਾ।੧੦੮।
ਜਾਚਕਾਂ ਨੇ ਰਘੁਰਾਜ ਵਿਚਾਰਾ।ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਸ੍ਰੀ ਬਿਆਸ ਨਿਹਾਰਾ।
ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖ ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨਾ। ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਭਗਵਾਨਾ।੧੦੯।
ਤਪਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤਿ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰਾ। ਮਨ ਚੰਚਲਾਂ ਨੇ ਮਨ ਵਸ ਕਰ ਧਾਰਾ।
ਸਕਾਮੀਆਂ ਅੰਤ੍ਰ ਜਾਮੀ ਜਾਨਾ। ਕਾਮੀਆਂ ਨੇ ਜਤ ਧਾਰੀ ਮਾਨਾ।੧੧੦।
ਕ੍ਰੋਧੀਆਂ ਨੇ ਖਿਮਾ ਰੂਪ ਸੋ ਦੇਖਾ। ਲਾਲਚੀਆਂ ਸੰਤੋਖੀ ਪੇਖਾ।
ਮੋਹੇ ਜੀਵਾਂ ਨਿਰਮੋਹਿ ਨਿਹਾਰਾ।ਅਹੰਕਾਰੀਆਂ ਸੋ ਗਰੀਬੀ ਵਾਰਾ।੧੧੧।
ਜੋ ਜਿਸ ਭਾਵਨਾ ਰੂਪ ਲਖਾਯਾ। ਕਿਤਨੇ ਗਿਨੀਏ ਅੰਤ ਨ ਪਾਯਾ।
ਸੰਤ ਆਪ ਕੋ ਕਛੁ ਨਹਿ ਮਾਨੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਜਾਨੈ।੧੧੨।
ਅਗਿਆਨੀ ਕੋ ਹੈ ਗਿਆਨ ਸਰੂਪਾ। ਅਵਗਤੀਆਂ ਕੋ ਮੁਕਤ ਅਨੂਪਾ।
ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੀਤਮ ਆਪੇ। ਏਕੋ ਅਨੁਭਵ ਰੂਪ ਮੇਂ ਜਾਪੇ॥੧੧੩॥
ਦੋਹਿਰਾ—ਗੁਣ ਅਪਾਰ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਕੇ, ਕਹਿ ਲੌ ਕਹੌਂ ਬਿਚਾਰ।
ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਜਨ, ਆਏ ਪਰਉਪਕਾਰ॥੧੧੪॥
ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਬੰਧ ਨਹਿ, ਅਖੰਡ ਅਕਾਲ ਸਰੂਪ।
ਬਾਦਲ ਜਿਉਂ ਤਨ ਜਗ ਧਰਾ, ਬਿਨਾ ਖੇਦ ਹੈ ਅਨੂਪ।੧੧੫।

— ਚੌਪਈ —

ਫੂਲ ਮਾਲ ਜਿਉਂ ਗਜ ਤਜ ਦੇਈ।ਤਿਉਂ ਤਨ ਤਿਆਗਿਓ ਸਹਿਜੇ ਸੋਈ।
ਕੂੰਚ ਸਾਪ ਜਿਉਂ ਨਿਆਰੇ ਹੋਏ। ਆਤਮਾ ਏਕ ਅਨੰਦ ਭਿਗੋਏ।੧੧੬।
ਤਨ ਸਸਕਾਰ ਕਰ ਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾ। ਹੋਇਓ ਸਿਮਰਨ ਬਹੁਤ ਸੁਹੇਲਾ।
ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਜਗਤ ਮੇਂ ਹੋਈ। ਸੰਤ ਮੂਏ ਨਹਿ ਰੋਵੇ ਕੋਈ ॥੧੧੭॥
ਅਪਨੇ ਮਿਤ੍ਰ ਕੋ ਸਿਰੋਪਾਏ। ਦੇਵੈ ਭੂਪਤ ਜੇ ਪਹਿਨਾਏ।
ਜਿਸ ਕੋ ਮਿਤ੍ਰ ਕੀ ਪੈਜ ਭਾਵੈ। ਸੋ ਮਿਤ੍ਰ ਨਹਿ ਸੋਗ ਕਰਾਵੈ ॥੧੧੮॥
ਤੈਸੇ ਸੰਤ ਹਰੀ ਪਹਿਨਾਏ। ਅਪਨੇ ਗ੍ਰਿਹ ਪ੍ਰਮ ਧਾਮ ਸਿਧਾਏ।
ਸਚ ਖੰਡ ਮੇਂ ਥਿਰਤਾ ਪਾਈ। ਟੂਟੀ ਗੰਢਨ ਆਏ ਭਾਈ ॥੧੧੯॥
ਸਤ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਏਕੋ ਹੋਏ। ਪਾਨੀ ਮਿਲੇ ਨ ਭਿੰਨ ਜਨੋਏ।
ਬਰਫ ਢਲ ਜਿਵ ਪਾਣੀ ਹੋਈ। ਸੂਰਜ ਗੁਰੂ ਕਿਰਣ ਗਿਆਨ ਮਿਲੋਈ॥
ਤਿਉਂ ਸੰਤ ਨਿਤ ਰੂਪ ਨਿਰਾਧਾਰਾ। ਭਏ ਭੇਦ ਖੈ ਏਕੰਕਾਰਾ।
ਹਰਿ ਦਰਸ਼ਨ ਮੇਂ ਗਏ ਸਮਾਈ। ਫੇਰ ਨ ਆਵਨ ਜਾਨ ਕਦਾਈ।੧੨੧।
ਮੁਕਤ ਬੈਕੁੰਠ ਕੀ ਆਸ ਨਿਰਾਸੇ। ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਮੇਂ ਮਿਲੇ ਸਾਬਾਸੇ।
ਨਿਰੰਕਾਰ ਮੇਂ ਬਸੇ ਅਭੇਦਾ। ਇਸ ਤੇ ਪਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹਿ ਭੇਦਾ।੧੨੨।
ਤਨ ਕੀ ਭਭੂਤ ਚਾਂਦੀ ਸੰਗਾਰੀ। ਏਕ ਪਾਤ੍ਰ ਮੇਂ ਪਾਈ ਸਾਰੀ।
ਧਰਤੀ ਮੇਂ ਡੂੰਘੀ ਗਾਡਾਈ। ਯਾਦਗਾਰ ਨਹਿ ਜਗਾ ਬਨਾਈ।।੧੨੩॥
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕੇ ਪਾਸ ਪਿਆਰੇ। ਏਹੀ ਯਾਦਗਾਰ ਲੇਹੁ ਨਿਹਾਰੇ।
ਇਕ ਸੌ ਇਕ ਫੁੱਟ ਸਾਹਿਬ ਨਿਸ਼ਾਨਾ। ਸਚ ਖੰਡ ਝੂਲੈ ਸੋਭ ਮਹਾਨਾ ॥
ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਏਹੁ ਆਗਿਆ ਭਈ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੋ ਭੀ ਫੁਰਮਈ।
ਬਿਨ ਨਿਸ਼ਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਮਾਹੀ।ਨਹੀਂ ਮੜੀ ਮੱਟ ਰਚਨਾ ਕਾਹੀ।੧੨੫।
ਸਿੰਘਾਂ ਸਿਰ ਮਥੇ ਭਲ ਮਾਨੀ। ਗੁਰਮਤਿ ਰੀਤ ਸਰਬ ਹੀ ਠਾਨੀ।
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਗਾਰੀ। ਸਮਾਏ ਸੰਤਾਂ ਬਾਦ ਬਨਾਰੀ ॥੧੨੬॥
ਜੱਥੇ ਦੇ ਸਿੰਘ ਸਭੇ ਪ੍ਰੇਮੀ। ਨਾਮ ਇਨਾ ਕੇ ਜਾਨਹੁ ਖੇਮੀ।

ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਆਦਮ ਪੁਰ ਵਾਲਾ।ਗਿਆਨੀ ਜਥੇਦਾਰ ਨਿਹਾਲਾ ।।
ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਸਭ ਏਹੀ ਕਰ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਨਿਤ ਸਮਾ ਗੁਜਰ ਹੈ।
ਸੰਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂ ਮਾਹੀ। ਕਰਾਵੈਂ ਸੇਵਾ ਤਹਾਂ ਰਹਾਹੀ।੧੨੮।
ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸੰਤ ਡਰੋਲੀ ਆਲਾ।ਠਕੁਰ ਵਾਲ ਰਹਿ ਸੇਵ ਸੰਭਾਲਾ।
ਸੰਤ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਲਧਾਈ।ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਈ।੧੨੯।
ਸੰਤ ਹਜੂਰ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਰੰਗੇ। ਤੱਤ ਸਰੂਪ ਲਖਿਓ ਮਨ ਚੰਗੇ।
ਸਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਹਿਤ ਸਮਾਈ। ਬ੍ਰਿਕਤ ਰਹਿਤ ਨਿਰਲੇਪ ਸਦਾਈ ॥
ਸੰਤ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਬਹੁ ਪ੍ਰੇਮੀ। ਮਾਲਾ ਫੇਰੈ ਸ਼ਾਂਤਿ ਨਿਤਨੇਮੀ।
ਸੰਤ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਕੀਰਤਨ ਰਸੀਆ। ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਸਦਹੀ ਜਿਹ ਬਸੀਆ॥
ਇਤਿਆਦਿਕ ਹੈ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੇ। ਬਹੁਤ ਬਗੈਰ ਗਿਨਤੀ ਮੈਂ ਨਿਹਾਰੇ।
ਇਨ ਮਿਲ ਕੇ ਸੇਵਾ ਬਹੁ ਕੀਨੀ।ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਮੇਂ ਜਿਹ ਮਤ ਭੀਨੀ।੧੩੨।
ਸਵਾ ਲੱਖ ਜਪ ਪਾਠ ਕਰਾਯੋ। ਸੰਤ ਸਮਾਏ ਹਿਤ ਇਉਂ ਭਾਯੋ।
ਇਕ ਲੱਖ ਨੱਬੇ ਹਜ਼ਾਰ ਗਿਣ ਦੇਖਾ।ਜਾਪ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀ ਮੇਂ ਲੇਖਾ।
ਇਤਨਾ ਜਾਪ ਪਾਠ ਕਰਵਾਯੋ। ਸੇਵਾ ਸਿੰਘਾਂ ਕਰੀ ਚਿਤ ਲਾਯੋ।
ਇਕ ਸੌ ਇਕ ਫੁੱਟ ਲਾਇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ।ਸਚ ਖੰਡ ਕੀ ਸੋਭ ਮਹਾਨਾ।੧੩੪।
ਤੇਰਾਂ ਸੰਪਟ ਪਾਠ ਅਖੰਡਾ। ਕਰਾਏ ਪ੍ਰੇਮ ਧਾਰ ਲਿਵ ਮੰਡਾ।
ਤੀਨ ਤਰਫ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਮਾਂਹੀ। ਬ੍ਰਾਂਡਾ ਬਣਾਯੋ ਸਿੰਘ ਸੇਵਾਹੀ।੧੩੫।
ਪਾਲਕੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਹੇਤਾ। ਬਣਾਈ ਚੂਨੇ ਗਚ ਸੁਣ ਭੇਤਾ।
ਫ਼ਰਸ਼ ਸਾਰੇ ਬੜੇ ਪਰ ਹੈ ਲਾਈ। ਜੰਗਲਾ ਲੋਹਾ ਰੰਗ ਲਗਾਈ।੧੩੬।
ਸੰਖ ਮਰਮਰ ਗੁਰੂਦੁਆਰੇ। ਲਵਾਯਾ ਉਦਮ ਕੀਨਾ ਭਾਰੇ।
ਲਧਾਈ ਕਲਿਆਨ ਸਰ ਲਗਵਾਯਾ। ਉਦਮ ਸੰਤ ਹਜੂਰ ਸਿੰਘ ਭਾਯਾ ॥
ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਪੁਰ ਮੇਂ ਜਾਈ। ਸ੍ਰੋਵਰ ਬਣਾਯਾ ਸ਼ੀਘਰ ਭਾਈ।
ਸੰਤ ਬਚਨ ਕੀਨੇ ਸਭ ਪੂਰੇ। ਜਾਪ ਪਾਠ ਸਰ ਟਹਿਲ ਜਰੂਰੇ ॥੧੩੭॥
ਏਹੁ ਸਿੰਘ ਮਿਲ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਹੀ। ਹਿਰਦੇ ਪ੍ਰੀਤ ਗੁਰ ਭਾਈ ਧਰ ਹੀ।

ਸੰਤ ਸਦਾ ਵਿਚ ਸਿੰਘਾਂ ਰਹਿਈ। ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਘਰ ਸਿੰਘ ਨਿਬਹਿਈ।੧੩੯।
ਸਾਲਾਨਾ ਦੀਵਾਨ ਫੱਗਣ ਚਾਰਾ। ਲਾਵੇਂ ਲੰਗਰ ਚਲਾਵੇਂ ਭਾਰਾ।
ਸੰਤਾਂ ਤੇ ਬਰਸਾਏ ਬਹੁਤੇ। ਸਭ ਇਲਾਕਿਆਂ ਮੇਂ ਹੈਂ ਪਹੁਤੇ ॥੧੪੦॥
ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਥਾਂਉਂ ਥਾਉਂ ਹੋਵੈ। ਬੋਪਾਰਾਏ ਇਕ ਸੋਮਾਂ ਜੋਵੈ।
ਲੰਗਰ ਅੰਨ ਅਤੋਟ ਚਲਾਈ।ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਾਰ ਕਥਾ ਸਦ ਗਾਈ।੧੪੧।
ਕੀਰਤਨ ਅਖੰਡ ਸੰਤ ਕੀ ਚਾਲੀ। ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਕਰੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਨਾਲੀ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਵੈਂ ਨਵੇਂ ਸਿੰਘ ਸਾਜੈਂ।ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਥਾਪੀ ਮਹਾਂਰਾਜੈਂ।੧੪੨।
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਕਥਾ ਚਲਾਈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਗੰਗਾ ਸੇ ਬਗਾਈ।
ਪੀਕੇ ਅਮਰ ਹੋਏ ਬਹੁ ਲੋਕਾ। ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਮਿਟ ਗੇ ਸੋਕਾ।੧੪੩।
ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸ਼ਬਦ ਉਛਾਲਾ। ਮਨ ਮੀਨ ਸਾਗਰ ਹਰਿਆਲਾ।
ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਿਆਰੇ।ਧੰਨ ਧੰਨ ਮਨ ਬਾਣੀ ਵਾਰੇ।੧੪੪।

ਦੋਹਿਰਾ–ਉੱਨੀ ਸੌ ਚਾਲੀ ਬਿਖੇ, ਪ੍ਰਗਟੇ ਸੰਤ ਅਪਾਰ।
ਸੰਤਾਲੀ ਸਾਲ ਕੀ ਉਮਰ ਮੇਂ, ਸਾਮਾਏ ਸੰਸਾਰ ॥੧੪੫॥
ਚਾਰ ਫੱਗਣ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀ ਕੋ, ਅੱਠ ਵਜੇ ਪ੍ਰਭਾਤ।
ਸੰਮਤ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਤਬੈ, ਚਾਰ ਸੌ ਇਕਾਹਠਿ ॥੧੪੬॥
ਖਾਲਸਾ ਸੰਮਤ ਜਾਨੀਏ, ਦੋ ਸੌ ਇਕੱਤੀ ਮੀਤ।
ਫੱਗਣ ਵਦੀ ਦੂਜ ਕੋ, ਸਰੀਰ ਸ਼ਾਂਤਿ ਪ੍ਰਤੀਤ ॥੧੪੭॥
ਉੱਨੀ ਸੌ ਛਿਆਸੀ ਭਯੋ, ਮੌਨ ਉੱਨੀ ਸੌ ਤੀਸ।
ਪੰਦਰਾਂ ਫਰਵਰੀ ਜਾਨ ਲੈ, ਸਾਮਾਏ ਜਗਦੀਸ ॥੧੪੮॥

– ਸਵੈਯਾ –

ਭਰਮਤ ਫਿਰਤ ਮੈਂ ਜੋਨ ਅਸੰਖ ਸੌਂ, ਆਇ ਪਯੋ ਤੁਮਰੀ ਸਰਣਾਈ।
ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਦਾ ਸੁਖ ਦਾਇਕ, ਨਾਮ ਪ੍ਰੀਤ ਦੇਹੋ ਲਿਵ ਲਾਈ।
ਹਉਮੈ ਮੇਟ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਹੁ ਚੇਤਨ, ਆਨੰਦ ਉਦਧ ਮੇਂ ਲੇਹੁ ਡੁਬਾਈ।
ਮਨ ਮੇਰਾ ਜੀ ਲੇਹੁ ਚਰਨ ਕੀ ਭੇਟ ਸੋ,ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਹੁ ਸਹਾਈ॥

ਰੁਲਤੇ ਫਿਰਤੇ ਬੀਚ ਸੰਸਾਰ ਕੇ, ਬਾਤ ਨ ਪੂਛਤ ਕੋਇ ਹਮਾਰੀ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕੇ ਸਿੱਖ ਹੈਂ, ਜਿਹ ਕਰੁਣਾ ਕਰ ਲੀਨ ਉਬਾਰੀ।
ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇਇ ਕੇ, ਨੀਚ ਤੇ ਊਚ ਕਰੇ ਸੰਸਾਰੀ।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੋ ਗਿਆਨ ਦੀਓ ਨਿਤ ਹੀ,ਸੰਗਤਿ ਦੀਨ ਸਿੰਘਾਂ ਹਿਤ ਧਾਰੀ॥
ਮਨ ਨਾਮ ਪ੍ਰੀਤ ਮੇਂ ਜੋੜਨਹਾਰ ਸੋ, ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੀ।
ਸੀਸ ਸਦਾ ਚਰਨੀ ਤੁਮਰੇ, ਰਸਨਾ ਜਸ ਗਾਵੈ ਪ੍ਰੇਮ ਸ਼ਿੰਗਾਰੀ।
ਮਨ ਨਾਮ ਧਿਆਵੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਦ, ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਦਾਤੇ ਉਪਕਾਰੀ।
ਮੈ ਨਾਹਿ ਕਛੂ ਨਹਿ ਮੇਰਾ ਕੋ ਜਗ,ਆਪ ਸਦਾ ਮੋਰੇ ਹੈ ਸੋ ਆਧਾਰੀ।੧੫੧।

ਦੋਹਿਰਾ–ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਮੁਕਤ ਸਦ, ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਪ।
ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਦਿਆ ਦਾਤੇ ਤੁਹੀਂ, ਸਭ ਜਗ ਮੇਂ ਪ੍ਰਤਾਪ ॥੧੫੨॥
ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਹੈ ਜਾਚਕਾ, ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਮਹਾਰਾਜ।
ਮਨ ਤਨ ਧਨ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ, ਬੰਦਨਾ ਸਦਹੀ ਸਾਜ ॥੧੫੩॥
ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਰਨਿਆਂ, ਭੂਲ ਮਾਫ ਕਰ ਲੇਹਿ।
ਆਪਨਾ ਕਾਜ ਕਰਾਇਆ, ਆਪੇ ਉਦਮ ਦੇਹਿ ॥੧੫੪॥
ਮੈਂ ਅਜਾਨ ਮਤ ਹੀਨ ਕੋ, ਏਕ ਨ ਅੱਖਰ ਗਿਆਨ ॥
ਜਿਉਂ ਸੁਮਤ ਦੀਨੀ ਤੁਝੈ, ਤਿਉਂ ਮੈ ਕੀਨ ਬਖਾਨ ॥੧੫੫॥
ਮੇਰਾ ਨਾਂਉ ਨ ਜਾਤ ਕੋ, ਨਾ ਕੋ ਘਰ ਨ ਗਿਰਾਂਉ ॥
ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਂਉ ॥੧੫੬॥

ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ੧੦੮ ਪੰਥ ਰਤਨ ਗਿਆਨੀ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲੇ

ਭਿੰਡਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਰਾਂ ਉਪਮਾ, ਜਿਥੇ ਜਨਮ ਮਹਾਤਮਾ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਵੀ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੋਦ ਦੇ ਵਿਚ ਖਿਡਾਇਆ ਸੀ। ਇੱਕੀ ਕੁਲਾਂ ਗੁਰ ਓਸ ਦੀਆਂ ਤਾਰਦੇ ਨੇ, ਜਿਸ ਕੁਲ ਮੇਂ ਸੰਤ ਜੀ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਬਚਨ ਨੂੰ ਝੂਠ ਨ ਜਾਨਣਾ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਮੇ ਵਾਕ ਅਲਾਇਆ ਸੀ। ਭਗਤ ਜਨਾ ਦੇ ਹਰਿ ਜੀ ਇਕੀ ਕੁਲ ਤਾਰੇ, ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਮੁਖੋਂ ਫੁਰਮਾਇਆ ਸੀ। ਅਜਪਾ ਜਾਪ ਨ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਰਿਆ ਸੀ, ਜੇਹੜਾ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਸਮਾਇਆ ਸੀ। ਧਿਆਤਾ ਧਿਆਨ ਤੇ ਧੇਯ ਤੋਂ ਲੰਘ ਅਗੇ, ਤਿਰਕੁਟੀ ਨੂੰ ਚੁਕ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ। ਜਿਥੇ ਜੀਵ ਤੇ ਈਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਤਾਂਈ ਟਿਕਾਇਆ ਸੀ। ਉਚੀ ਰਮਜ ਇਹ ਦਾਸ ਨੇ ਲਿਖ ਦਿਤੀ, ਇਹਦਾ ਭੇਦ ਮਹਾਤਮਾ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਬੇਅੰਤ ਕੀਤਾ, ਲਖਾਂ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇਆ ਸੀ। ਜੇ ਮੈ ਸਾਰਿਆਂ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲਗਾਂ, ਕੋਈ ਅੰਤ ਹਿਸਾਬ ਨ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਧਾ ਸੀ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਨ ਨੂੰ ਘੋਲ ਘੁਮਾਇਆ ਸੀ। ਏਸ ਰਮਜ ਨੂੰ ਓਹੋ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਜਿੰਨੇ ਮਨ ਨੂੰ ਜਰਾ ਟਿਕਾਇਆ ਸੀ। ਟਿਕ ਕੇ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਤੱਕਦਾ ਹੈ, ਮਲ ਮਾਇਆ ਨੂੰ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਲਾਹਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਹੁੰਦਾ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਭਾਈ, ਅਤੇ ਜਮਾ ਦੀ ਕਾਣ ਚੁਕਾਇਆ ਸੀ। ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨਾ, ਕਵਿਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵੱਲ ਨ ਆਇਆ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਬਾਬਾ ਖਜਾਨ ਸਿੰਘ ਖਜਾਨੇ ਦੇ ਹੈਂ ਮਾਲਕ, ਗੁਰਾਂ ਆਪ ਸਚ ਖੰਡ ਤੋਂ ਘੱਲਿਆ ਸੀ। ਘਰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਆਪ ਨੇ ਜਨਮ ਲੀਤਾ, ਤਾਹੀਓਂ ਵਡਾ ਟਿਕਾਣਾ ਮੱਲਿਆ ਸੀ। ਸੰਤਾਂ ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਭਰਾ ਛੋਟੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪ ਲਿਖ ਰਬ ਨੇ ਘੱਲਿਆ ਸੀ। ਰਜ ਰਜ ਕੇ ਆਪ ਨੇ ਸੁਖ ਮਾਣੇ, ਗਿਆਨ ਪਦਵੀ ਨੂੰ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਮੱਲਿਆ ਸੀ। ਜੇਹੜੀ ਲਿਖਣ ਦੇ ਵਿਚ ਨ ਸਮਝ ਆਵੇ, ਉਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਮਨ ਠੱਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਨੁਭਵ ਦੁਆਰਾ ਦੀ ਹੈ ਝਾਤੀ, ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਏਸ ਤੇ ਚੱਲਿਆ ਸੀ। ਤੁਛ ਬੁਧੀ ਤੇ ਦਾਸ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨਾ, ਮੈ ਤਾਂ ਮਾਯਾ ਦੇ ਖੇਲ ਵਿਚ ਭੁਲਿਆ ਸੀ ॥੧॥ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਤੇਰੇ ਦਰਸ਼ਨਾ ਤੋਂ ਘੋਲ ਘੁਮਾਇਆ ਸੀ। ਕਥਾ ਸੁਣ ਕੇ ਮਨ ਅਨੰਦ ਹੋਵੇ, ਕੀਰਤਨ ਲਿਖਣ ਦੇ ਵਿਚ ਨ ਆਇਆ ਸੀ। ਆਪ ਪੂਰਨ ਸੰਤ ਮਹਾਤਮਾ ਹੋ, ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਨੂੰ ਭਜਨ ਵਲ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬੇਅੰਤ ਕਰਕੇ, ਕਲਗੀ ਵਾਲੜੇ ਤੋਂ ਮਾਨ ਪਾਇਆ ਸੀ॥੨॥ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਚੱਕਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਤੈਂ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਸੌ ਸਿੰਘ ਹੈਂ ਆਪ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦੇ, ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਅੰਤ ਨ ਆਇਆ ਸੀ। ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਵਿੱਚ ਆਪ ਅਨੰਦ ਰਹਿੰਦੇ, ਗੁਰਮਤ ਦੇ ਭੇਦ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਸਹਿਜ ਪਦਵੀ ਜਿਸਨੂੰ ਵੇਦ ਕਹਿੰਦੇ, ਹੰਗਰੇ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਆਪ ਕਮਾਇਆ ਸੀ॥੩॥ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਅਸਲੀ ਤੱਤ ਨੂੰ ਆਪ ਨੇ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਬੋਪਾ ਰਾਏ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਪੜ੍ਹਕੇ, ਅਜਪਾ ਜਾਪ ਦੇ ਅਨੰਦ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਬਨੇਰੇ ਤੇ ਬੈਠ ਰਹਿਣਾ, ਕਦੇ ਹਰੀ ਨ ਮਨੋਂ ਭੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਸੰਤਾਂ ਕਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦੇਖ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇਰਾ, ਜਨਮ ਮਰਨ ਦਾ ਰੋਗ ਮਿਟਾਇਆ ਸੀ ॥੪॥ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ

ਹਜੂਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਤੇਰੀ ਖੇਡ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਜੀ। ਤੈਂ ਤਾਂ ਨਾਮ ਤੇ ਨਾਮੀਦਾ ਭੇਦ ਪਾਯਾ, ਮਾਇਆ ਤਿਆਗੀ ਵਿਰਕੱਤ ਆਪ ਖਰੇ ਹੈ ਜੀ। ਸਦਾ ਮਸਤ ਰਹਿੰਦੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਮ ਹੋਈ, ਰੰਗ ਰੱਤੜੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੇ ਰਲੇ ਹੈ ਜੀ। ਸੰਤਾਂ ਮੇਹਰ ਕੀਤੀ ਆਪ ਮੇਹਨਤ ਕੀਤੀ, ਸਵਾ ਲਖ ਜਪੁਜੀ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹੇ ਹੈ ਜੀ।ਪਾਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘਾ, ਤੇਰੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਅੰਤ ਨ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਨਾਭੇ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਲੈਤ ਭੀ ਹੋ ਆਏ, ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਅੰਤ ਨ ਆਇਆ ਸੀ। ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੋ ਆਪ ਧੰਨ ਮਾਤ ਪਿਤਾ, ਜਿਨਾਂ ਗੋਦ ਦੇ ਵਿਚ ਖਿਡਾਇਆ ਸੀ। ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਆਪ ਅਸੰਗ ਰਹਿਕੇ, ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘਾਂ ਤਾਈਂ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਸੀ ।੬॥

– ਦਵੈਯਾ ਛੰਦ =

ਛੇਆਂ ਸੰਤਾਂ ਪਾਸ ਕਰਾਂ ਬੇਨਤੀ, ਆਪ ਦਾਸ ਦੀ ਆਸ ਪੁਜਾਓ।
ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦਾ ਚਾਲਾ, ਸੁਣ ਕੇ ਅਰਦਾਸਾ ਆਪ ਕਰਾਓ।
ਵਾਰ ਵਾਰ ਏਹ ਬਿਨਤੀ ਗੁਰ ਜੀ, ਅਪਨੀ ਚਰਨੀ ਲਾਓ।
ਪਿਛਲੀਆਂ ਭੁਲਾਂ ਮੁਆਫ ਕਰੋ ਜੀ, ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਮਿਲਾਓ।੧।
ਕਲਗੀ ਧਰ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹਰਤਾ, ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤਾਰੀ।
ਜੇਹੜਾ ਤੇਰੀ ਚਰਨੀ ਲਗਾ, ਉਸਦੀ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ।
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਤੇ ਭੀ, ਕਰਨੀ ਕਿਰਪਾ ਭਾਰੀ।੨।
ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੀ ਕਟ ਦਿਓ ਫਾਹੀ, ਕਲਗੀ ਧਰ ਗੁਰ ਭਾਰੀ।
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲੇ, ਉਨਕੇ ਪਾਸ ਪੁਚਾਓ।
ਏਸ ਰਮਜ਼ ਨੂੰ ਸੋਈ ਜਾਣੇ, ਜਿਨੂੰ ਆਪ ਜਣਾਓ।
ਸਾਰੇ ਸੰਤੋ ਮੰਨੋ ਬੇਨਤੀ, ਮਸਕੀਨ ਦੀ ਆਸ ਪੁਜਾਓ।
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਦਾ, ਇਓ ਬੇੜਾ ਬੰਨੇ ਲਾਓ।੩।

– ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਸਰੂਪ ਤੇ ਸਿਖੀ –

ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖੰਡਾ ਹਥ ਫੜਕੇ, ਜੰਗ ਕਰਕੇ ਤੁਰਕ ਭਜਾ ਦਿਤੇ।

ਬਾਬਾ ਨੌਧ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੰਗ ਬਿਅੰਤ ਕੀਤਾ, ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੰਦ ਕਟਾ ਦਿਤੇ।
ਮਤੀ ਦਾਸ ਨੇ ਆਪਾ ਵਾਰਿਆ ਸੀ, ਅੰਗ ਕਰ ਦੋ ਫਾੜ ਵਿਖਾ ਦਿਤੇ।
ਇਹ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਖਾਲਸਾ ਜੀ, ਸਿੰਘਾਂ ਸੂਰਿਆਂ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾ ਦਿਤੇ।

= ਕਾਫ਼ੀ =

ਦੇਖੀਂ ਸਿੰਘਾ ਮਾਣ ਨ ਕਰਲੀਂ, ਔਖੀ ਸਿਖੀ ਨਿਭਾਈ ਦੀ।
ਸਿਰ ਦੇਕੇ ਜੇ ਮਿਲਜੇ ਪਿਆਰਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਝਾਤੀ ਪਾਈ ਦੀ।
ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰਤੇ ਰਹਿਣਾ, ਸੁਰਤੀ ਇਵੇਂ ਟਿਕਾਈ ਦੀ।
ਹਰੀ ਸਿੰਘਾ ਤੂੰ ਕੀਹਦੇ ਚੇਤੇ, ਔਖੀ ਸਿਖੀ ਨਿਭਾਈ ਦੀ।

('ਸੇਵਕ ਸੰਤ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਹਰਿ ਮਨ ਪਿਆਰਾ' ਪਿੰਡ ਰੋਡੇ)

= ਚੌਪਈ =

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦਸਮੇਸ਼ ਮਨਾਈ। ਸੰਪ੍ਰਦਾ ਕੇ ਨਾਮ ਸੁਨਾਈ।
ਪ੍ਰਿਥਮ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਦਸਮ ਪਿਆਰੇ।ਅਠਤਾਲੀ ਸਿੰਘ ਪੜ੍ਹੇ ਸੁਚਾਰੇ।੧੫੭।
ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮੇਂ ਗੁਰਾਂ ਪੜ੍ਹਾਇਆ।ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਨਾਲੇ ਲਿਖਾਇਆ।
ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਨੇ ਹੁਕਮ ਸੁ ਕੀਨਾ। ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਗ੍ਰੰਥੀ ਚੀਨਾ ॥੧੫੮॥
[1]ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਗੇ ਪੜ੍ਹਾਯੋ। ਗੁਰ ਸੰਪ੍ਰਦਾ ਅਰਥ ਚਲਾਯੋ।
[2]ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਿੰਘ ਸੋ [3]ਆਦਿ।[4]ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਰਾਖੀ ਮ੍ਰਯਾਦਿ॥
ਭਾਈ [5]ਖਜਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਥੀਏ। [6]ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭਲਾ ਪੜ੍ਹੀਏ।
[7]ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ [8]ਸੂਰਤ ਹਰੀ। [9]ਕੌਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੀ।੧੬੦।
[10]ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਘ [11]ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪੂਰਾ। [12]ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਰੂਰਾ।
[13]ਸ੍ਰਰਣ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਿੰਘ [14]ਗੁਰਦਾਸ। [15]ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਜਾਨੀ ਰਾਸ॥
ਸ੍ਰੀ [16]ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭਾਈ।ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਮੇਂ ਲਿਵ ਜਿਨ ਲਾਈ।
ਭਾਈ [17]ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਮ੍ਹਾ।ਤਾਂਤੇ ਪੜੇ ਸਿੰਘ [18]ਹਰਿ ਨਾਮ੍ਹਾ।੧੬੨।
ਸੰਤ [19]ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੁਰਾਲੇ ਵਾਸੀ।ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਤੇ ਭਏ ਅਬਿਨਾਸੀ।
ਤਿਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਸ ਦਿਨ ਕੀਤੀ। ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਵਿਦਿਆ ਲੀਤੀ॥

ਆਪਾ ਮੇਟਿ ਲਿਵ ਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮਾ । ਸੰਤ [20] ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾਤੇ ਖੇਮਾ ।
ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਸੰਪ੍ਰਦਾ ਮਾਹੀ । ਗੁਰ ਚਾਲੀ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਚਲਾਹੀ।੧੬੪।

ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ਆਦਿ ਵਕਤੇ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ

ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ — ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਭਾ: ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ — ਭਾ: ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੀ — ਭਾ: ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਭਾ: ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਜੀ — ਭਾ: ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ — ਭਾ: ਕੌਲ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਭਾ: ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ — ਭਾ: ਗੁਰਦਾਸ ਸਿੰਘ ਜੀ — ਭਾ: ਜਸਾ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਭਾ: ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ — ਭਾ: ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਭਾ: ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ — ਭਾ: ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਸੰਤ)

ਭਾ: ਸਾਹਿਬ ਭਾ: ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ — ਭਾ: ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਸੰਤ)

ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਮਕ ਮੰਡੀ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) — ਭਾ: ਫਤੇ ਚੰਦ ਜੀ (ਸੰਤ) (ਸ਼ਾਹ ਜੀਵਣੇ ਵਾਲੇ) — ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੇਦੀ

ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਅਜ ਕਲ) — ਸੰਤ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਕਮਾਲੀਏ ਵਾਲੇ) — ਸੰਤ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੁਰਾਲੇ ਵਾਲੇ

ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲੇ)

ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੰਤ ਗਿ: ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਖਾਲਸਾ' ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲੇ (ਅਜ ਕਲ)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ

ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ
ਸੇਵਾ ਪੰਥੀ ਅੱਡਣ ਸ਼ਾਹੀ ਸਭਾ ਦੇ ਰਤਨ

ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਅਕ ਟਕਸਾਲ

= ਸਵੈਯਾ =

ਸੰਤ ਅਮੀਰ ਮ੍ਰਿਗੇਸ਼ ਦਿਨੇਸ ਸੋਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੇ ਆਣ ਬਿਰਾਜੇ।
ਡੇਰਾ ਅਬਾਦ ਕੀਓ ਸਤੋ ਵਾਲੀ ਮੇਂ, ਉੱਨੀ ਸੈ ਕੇ ਬੀਚ ਸੋ ਛਾਜੇ।
ਗਾਵਤ ਰਾਗ ਭਰੇ ਅਨੁਰਾਗ, ਤਿਆਗ ਬਿਰਾਗ ਕੀ ਅਬਧ ਸੋ ਰਾਜੇ।
ਉੱਨੀ ਸੌ ਬਾਈ ਮੇਂ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ਹੈ, ਪਹੁੰਚੇ ਬੈਕੁੰਠ ਮਿਲੇ ਮਹਾਰਾਜੇ।੧।
ਫੇਰ ਮਹੰਤ ਗੁਰਦਿਤ ਮ੍ਰਿਗੇਸ਼ ਜੂ, ਲੰਗਰ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਚਲਾਯੇ।
ਭਜਨ ਮੂਰਤ ਸੂਰਤ ਪੂਰਤ, ਆਠੋ ਪਹਿਰ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਯੇ।
ਸੰਤ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਅਮੋਲਕ, ਸ਼ਾਹ ਜੀਵਣੇ ਤੇ ਨਗਰ ਸੁਹਾਯੇ।
ਸ੍ਰੀ ਪਿਤ ਨੰਦ ਮ੍ਰਿਗੇਸ਼ ਜਿਨਹੁ ਕੇ, ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਮੁਰਾਤਬ ਪਾਯੇ ॥੨॥
ਸੰਤ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੂਰਨ, ਤੂਰਨ ਰਾਗ ਬਜਾਵਤ ਬਾਜੇ।
ਸਿਰੰਦੇ ਜੋੜੀ ਤਾਊਸ ਸਤਾਰ ਜੋ, ਰਾਗ ਅਲਾਵਤ ਬੇ ਮੁਹਤਾਜੇ।
ਸਿੱਖਤ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਘਨੋ ਰਹਿ, ਗਾਵਤ ਭਾਵਤ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜੇ।
ਸੰਤ ਤੇ ਭਗਤ ਭਗਵੰਤ ਜੁਰੇ ਸੰਗ, ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਪੁਰੇ ਮੇਂ ਬਿਰਾਜੇ।੩।
ਮਿਠਾ ਟਿਵਾਣਾ ਸਰਗੋਧੇ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ, ਸਤ ਭਿਰਾਈ ਮਾਤ ਬਖਾਨੀ।
ਪਿਤਾ ਸਰਦਾਰ ਗਿਆਨ ਮ੍ਰਿਗਿੰਦ ਸੋ, ਬਾਬਾ ਜੀ ਸ਼ਾਮ ਮ੍ਰਿਗੇਸ਼ ਗਿਆਨੀ।
ਬਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਵਡੇ ਨਿਤ ਨੇਮੀ ਜੋ, ਸਾਧ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਹਿਤ ਠਾਨੀ।
ਉੱਨੀ ਸੌ ਸੱਤ ਵਿਖੇ ਜਨਮਿਓ, ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਪਛਾਨੀ ॥੪॥
ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇਰਾਂ ਸਾਲ ਕੇ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਬੀਸ ਮੇਂ ਆਏ।
ਚੌਵੀ ਸਾਲ ਕਰੀ ਬਹੁ ਸੇਵਾ, ਰਾਗ ਤੇ ਸਾਜ ਸਿਖੇ ਗੁਣ ਗਾਏ।
ਸੰਤ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ, ਮਹੰਤੀ ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਦਿਵਾਏ।
ਇਕ ਸੌ ਨੌ ਸਾਲ ਕੀ ਆਯੂ ਹੈ, ਬਾਣੀ ਸੁਣੈ ਮਨ ਪ੍ਰੇਮ ਬਢਾਏ ॥੫॥
ਦੋਹਿਰਾ—ਸੰਤ ਅਮੀਰ ਮ੍ਰਿਗੇਸ਼ ਜੀ, ਜ਼ਿਲਾ ਝੰਗ ਸੋ ਆਹਿ।
ਠਾਕਰ ਦੇਈ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ, ਪਿਤਾ ਮਾਤ ਸੁਖ ਚਾਹਿ ॥੬॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਉੱਨੀ ਸੌ ਸਤਾਈਆ, ਸੰਮਤ ਬਿਕ੍ਰਮ ਗਾਹਿ।
ਜਨਮ ਧਰਿਓ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਜੀ, ਪਿੰਡ ਦਰਗਾਹੀ ਸ਼ਾਹਿ ॥੭॥

= ਸਵੈਯਾ =

ਭਜਨ ਕੀ ਮੂਰਤ ਸੰਤ ਅਮੀਰ, ਸਜੇ ਤਬ ਸਿੰਘ ਸੁਧਾਸਰ ਆਏ।
ਸੰਤ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਕੇ ਪਾਸ, ਪਿਤਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਰਾਗ ਸਿਖਾਏ।
ਸ਼ਾਂਤ ਸਰੂਪ ਕਰੇ ਕਰ ਕਾਰ ਸੋ, ਬਟਹਿ ਬਾਣ ਤੇ ਮੁੰਜ ਕੁਟਾਏ।
ਬੈਤਾਲੀ ਮੇਂ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਕੀ ਸੇਵ, ਕਰੇ ਕਰਕੇ ਬਹੁ ਸੰਤ ਰਿਝਾਏ।੮।
ਉੱਨੀ ਸੌ ਚੁਤਾਲੀ ਮੇਂ ਹਰੀ ਜਵਾਹਰ, ਲਗੇ ਸਮਾਵਣ ਅੰਤਰਯਾਮੀ।
ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਕੋ ਸੌਂਪ ਕੇ ਬਾਂਹਿ, ਸੰਤ ਅਮੀਰ ਹਰੀ ਜੋ ਸੁਆਮੀ।
ਪਾਸ ਹੀ ਰਖਣਾ ਰਾਗ ਸਿਖਾਵਹੁ, ਸਿਰੰਦੇ ਜੋੜੀ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਮੀ।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਰਥ ਕੇ ਸਾਗਰ ਸੰਤ, ਅਮੀਰ ਹਰੀ ਬਹੁ ਪੂਰ ਹੈ ਕਾਮੀ ।੯।
ਸੰਤ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸ ਤੇ, ਅਰਥ ਪੜੇ ਮਨ ਪ੍ਰੇਮ ਉਪਾਏ।
ਸੰਤ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਹਰੀ ਤੇ ਪੜ੍ਹਕੇ, ਗੁਰ ਦਸਮ ਸੰਪ੍ਰਦਾ ਅਰਥ ਚਲਾਏ।
ਉੱਨੀ ਸੌ ਇਕਵੰਜਾ ਤੇ ਕਥਾ ਅਰੰਭ ਹੈ, ਬੀਹ ਸੌ ਗਿਆਰਾਂ ਤਕ ਸੱਠ ਕਰਾਏ।
ਉਮਰ ਚੌਰਾਸੀ ਸਾਲ ਦੀ ਭੋਗਕੇ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਏ॥
ਸ਼ਾਂਤ ਮਹਾਂ ਤਪ ਜਾਂਹ ਕਰਾ ਹੈ, ਕਾਮ ਤੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀ ਕਾਣ ਮਿਟਾਈ।
ਲੋਭ ਹੰਕਾਰ ਨ ਮੋਹ ਬਿਰੋਧ ਨ, ਵਿਰਾਗ ਬਿਬੇਕ ਕੀ ਫੇਰ ਦੁਹਾਈ।
ਸਾਰੇ ਭੇਖਾਂ ਕੇ ਸਾਧ ਪੜ੍ਹਾਇਕੇ, ਏਕਤਾ ਮੇਂ ਰਹਿ ਸਦ ਨਿਰਮਾਈ।
ਧੰਨ ਅਮੀਰ ਹਰੀ ਹਰਿ ਰੂਪ ਸੋ, ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਕੀ ਰੀਤ ਚਲਾਈ ॥੧੧॥

ਕਬਿੱਤ–ਬਿਸ਼ਨ ਸਮਾਨ ਸੰਤ ਸ਼ਾਂਤਿ ਗੁਣ ਪਾਲਨੇ ਕੋ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਸਮਾਨ ਰਚੇ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਹੈ। ਸ਼ਿਵ ਸੇ ਤਪਸੀ ਹੋਏ ਕਾਮ ਆਦਿ ਮਾਰ ਦੀਨੇ, ਵਿਆਸ ਸੇ ਬਕਤੱਬ ਕਰੇ ਬੇਦ ਭਗਵਾਨ ਹੈ। ਗੋਰਖ ਸੇ ਜੋਗੀ ਭਏ ਦਾਨੀ ਗਿਆਨ ਜਨਕ ਸੇ, ਮਾਨਸਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੰਸ ਗੁਰ ਥਾਨ ਹੈ। ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਟਕਸਾਲ ਮਾਲ ਹੀਰੇ

ਮੋਤੀ, ਦਮਕਦੇ ਚਮਕਦੇ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਹੈ ॥੧੨॥

= ਸਵੈਯਾ =

ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਜੀ, ਆਣ ਸੁਧਾਸਰ ਕੀਨ ਨਿਵਾਸਾ।
ਕਟੜਾ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਸੰਮਤ ਬਿਕ੍ਰਮੀ, ਉਨਤਰ ਪੁੰਨਿਆਂ ਕਤਕ ਮਾਸਾ।
ਫੂਲ ਕੌਰ ਮਾਤਾ ਤੇ ਜਨਮ ਭਯੋ, ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹਰੀ ਸੁਖ ਰਾਸਾ।
ਚੁਰਾਸੀ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਡੇਰੇ ਆਏ, ਹਰੀ ਅਮੀਰ ਕੇ ਦਾਸਨ ਦਾਸਾ ॥੧੩॥
ਸਤਾਈ ਸਾਲ ਰਹਿ ਸੇਵ ਕਰੀ, ਰਹਿ ਪਾਸ ਸਦਾ ਕਥਾ ਕੋ ਸੁਨਤੇ।
ਸੇਵਨ ਕੀਨ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਮੇਤ, ਲੀਏ ਰਿਝਾਏ ਹਰੀ ਗੁਨਤੇ।
ਹੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਟਕਸਾਲ ਕੀ ਸੇਵ, ਮਹੰਤੀ ਸੰਗ ਦਈ ਹਿਤ ਉਨਤੇ।
ਚੌਥੀ ਹੈ ਕਥਾ ਅਰੰਭ ਕਰੀ ਹੁਣ, ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਨਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਧੁਨਤੇ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਜੋ ਗੁਣ ਬਿਸ਼ਨ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਮੇਂ, ਸੋ ਗੁਣ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲ।
ਗਰੀਬਾਂ ਅਨਾਥਾਂ ਪਾਲਤੇ, ਅੰਨ ਬਸਤ੍ਰ ਦੇ ਨਾਲ ॥੧੫॥
ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਅਰਥ ਕੀ, ਰਾਖੀ ਇਨ ਮਿਰਯਾਦ।
ਪੜਤ ਸੰਗਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ, ਮਨ ਪਾਵੈ ਅਹਿਲਾਦ ॥੧੬॥
ਹਸ ਮੁਖ ਚਿਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਿ, ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਨਹਿ ਕਾਹਿ।
ਮੁੰਡੀਆ ਕੋਊ ਵੈਰਾਗ ਧਰ, ਰਹਿ ਸਮਤਾ ਸਭ ਮਾਹਿ ॥੧੭॥
ਕਿਸੇ ਭੇਖ ਕਾ ਸਾਧ ਕੋ, ਆਵੈ ਜਬ ਹੀ ਪਾਸ।
ਅੰਨ ਵਿਦਿਆ ਤੇ ਬਸਤ੍ਰ ਦੇ, ਸਭ ਕੋ ਕਰਤ ਹੁਲਾਸ ॥੧੮॥
ਸਭ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਹੀ, ਜਾਨੈ ਕਰ ਮਨ ਨੀਵ।
ਅਕਾਲੀ ਉਦਾਸੀ ਨਿਰਮਲੇ, ਨਾਂਗੇ ਨਿਹੰਗ ਸਮੀਵ ॥੧੯॥
ਭਲਾ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਮੰਗਦੇ, ਸਭ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ।
ਗੁਣ ਹੀਨੇ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਤਾਸੋਂ ਭੀ ਹਿਤਕਾਰ ॥੨੦॥
ਭੁਝੰਗੀ ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੀਤ ਜੀ, ਪਿੰਡ ਨੂਰ ਪੁਰ ਬੱਲ।
ਪਿਤਾ ਖੇਮ ਚੰਦ ਜਾਇਓ, ਮਾਤ ਰਾਮ ਬਾਈ ਭੱਲ ॥੨੧॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਸਰਗੋਧੇ ਤਬਦੀਲ ਤੇ, ਆਇ ਸੁਧਾ ਸਰ ਮਾਹਿ।
ਬੀਹ ਸੌ ਗਿਆਰਾਂ ਬਿਕ੍ਰਮੀ, ਇਕ ਫੱਗਨ ਕੋ ਆਹਿ ॥੨੨॥
ਸ਼ਾਮ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕੀ, ਆਯੋ ਮਹਿਮਾ ਜਾਨ।
ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਰਮ ਸੁਭਾਵ ਹੈ, ਵਿਦਿਆ ਪੜਤ ਸੁਜਾਨ ॥੨੩॥
ਸੇਵਾ ਸਭ ਕੀ ਕਰਤ ਹੈ, ਸਭ ਕੋ ਮਿਠਾ ਬੋਲ।
ਆਸ ਇਨੋ ਪਰ ਖਾਸ ਹੈ, ਬਣ ਹੈ ਲਾਲ ਅਮੋਲ ॥੨੪॥
ਸਭ ਸੰਤਾਂ ਕੋ ਬੰਦਨਾ, ਜੋ ਡੇਰੇ ਕੇ ਮਾਹਿ।
ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਜੋ ਦਾਸ ਕੀ, ਸਭ ਕਾ ਰਿਣੀ ਸੋ ਆਹਿ ॥੨੫॥

ਪੁਸਤਕ ਲਿਖਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਤੇ ਅਸਥਾਨ

ਦੋਹਿਰਾ–ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕੋ ਸਿਖਿਆ, ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਕੀ ਦੀਨ।
ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦੇ, ਮਨ ਗੋਲਾ ਕਰ ਲੀਨ ॥੧੬੫॥
ਅਖੰਡ ਰੂਪ ਮੇਂ ਜੋੜਿਆ, ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਏਹੁ ਦਾਤ।
ਮੈਂ ਕਛੁ ਕੀਆ ਨ ਕਰ ਸਕੋਂ, ਆਪੇ ਗੁਰ ਬਖਿਆਤ ॥੧੬੬॥
ਸੰਮਤ ਉੱਨੀ ਸੌ ਭਯੋ, ਨੱਬੇ ਉਪਰ ਜਾਨ।
ਹਾੜ ਸੰਕ੍ਰਾਂਤ ਬੁਧਵਾਰ ਦਿਨ, ਆਰੰਭ ਕੀਆ ਪਹਿਚਾਨ ॥੧੬੭॥
ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ, ਤਖਤ ਸਚ ਖੰਡ ਜਾਂਹਿ।
ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਧਿਆਇ ਕੇ, ਗੋਦਾਵਰੀ ਤੀਰ ਲਿਖਾਹਿ ॥੧੬੮॥
ਜ਼ਿਲੇ ਅੰਬਾਲੇ ਕੇ ਵਿਖੇ, ਆਯੋ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨ।
ਸ੍ਰੀ ਪੰਜੋਖਰਾ ਨਗਰ ਬਡ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਖ ਖਾਨ ॥੧੬੯॥
ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੁਰ ਆਇ ਕੇ, ਕੀਓ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਨ।
ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਦੀਦਾਰ ਦੇ, ਰੋਗ ਕਟੇ ਭਗਵਾਨ ॥੧੭੦॥
ਲਾਲ ਪੰਡਤ ਨੇ ਆਨ ਕੇ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਤੀਰ।
ਗੀਤਾ ਅਰਥ ਪੂਛੇ ਜਹਾਂ, ਬੋਲੇ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰ ॥੧੭੧॥

ਕਬੀਰ ਚੰਦਨ ਕਾ ਬਿਰਵਾ ਭਲਾ ਬੇੜ੍ਹਿਓ ਢਾਕ ਪਲਾਸ ॥ ਓਇ ਭੀ ਚੰਦਨੁ ਹੋਇ ਰਹੇ ਬਸੇ ਜੁ ਚੰਦਨ ਪਾਸਿ ॥

ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਭੂਸ਼ਨ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਗਿਆਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਮਨੋਹਰ ਚਿਤ੍ਰ

ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜਨਮ ਸੰਨ ੭–੧੧–੧੫ ਕੱਤਕ ਦੀ ਪੂੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸ: ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਵਿਖੇ ਮਾਤਾ ਫੂਲ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁਖੋਂ ਗਲੀ ਸਤੋ ਵਾਲੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ।

ਦੋਹਿਰਾ—ਸੰਸਾ ਰਹੇਗਾ ਮਨ ਤੁਝੇ, ਜੇ ਕਰ ਹਮ ਕਰ ਦੇਹਿ ॥
ਆਨਹੁ ਨਰ ਤੁਮ ਖੋਜ ਕੇ, ਦੇਹਿ ਕਰਾਇ ਜਿਵ ਕੇਹਿ॥੧੭੨॥
ਪੰਡਿਤ ਖੋਜਿਓ ਨਰ ਇਸੇ, ਬੋਲਾ ਗੂੰਗਾ ਜੋਇ।
ਝੀਵਰ ਛਜੂ ਨਾਮ ਤਿਸੁ, ਬੋਲਣ ਸ਼ਕਤ ਨ ਕੋਇ॥੧੭੩॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪਰਮ ਦਿਆਲ ਹੋਇ, ਮਿਹਰ ਨਦਰ ਜਬ ਕੀਨ।
ਬੋਲਣ ਸ਼ਕਤਿ ਹੋਈ ਤੁਰਤ, ਸੁਨਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜੋ ਚੀਨ॥੧੭੪॥
ਰਿਦੇ ਗਿਆਨ ਗੁਰ ਦੇਇ ਕੇ, ਕੀਨੋ ਤੁਰਤ ਨਿਹਾਲ।
ਪੰਡਿਤ ਕੋ ਬੋਲਿਓ ਤਬੈ, ਕਸ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕਹਿ ਹਾਲ ॥੧੭੫॥
ਅਰਥ ਕਰੇ ਗੀਤਾ ਜਬੈ, ਪੰਡਿਤ ਭਯੋ ਹਰਾਨ।
ਗੂੰਗੇ ਕਿਵ ਗੀਤਾ ਕਹੀ, ਗੂਢ ਅਰਥ ਬਖਿਆਨ ॥੧੭੬॥

—ਸੋਰਠਾ—

ਪੰਡਿਤ ਭਯੋ ਅਧੀਨ, ਜੰਞੂ ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਧਰਿਓ।
ਸਿੱਖ ਬਨਾਵਹੁ ਚੀਨ, ਸ਼ਰਣਾਗਤਿ ਆਯੋ ਪ੍ਰਭੂ ॥੧੭੭॥

= ਚੌਪਈ =

ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨਾਂਮ੍ਰਿਤ ਤਬ ਦੀਆ। ਲਾਲ ਪੰਡਿਤ ਕੋ ਸਿਖ ਸੋ ਕੀਆ।
ਖੋਇ ਹੰਕਾਰ ਗਰੀਬੀ ਦੀਨੀ। ਸਤਿਨਾਮੁ ਮੇ ਬਿਰਤੀ ਭੀਨੀ ॥੧੭੮॥
ਮੁਕਤਿ ਭਯੋ ਗੁਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰਾ। ਛੱਜੂ ਸਰਬੰਸ ਸਹਿਤ ਉਧਾਰਾ।
ਰੋਗੀ ਲੋਕ ਪਏ ਸਰਣਾਈ। ਤਿਨਾਂ ਰੋਗ ਕਾਟੇ ਗੁਰ ਆਈ ॥੧੭੯॥
ਗੁਰਸਰ ਨਾਮੁ ਸ੍ਰੋਵਰ ਲਾਯੋ। ਪੂਜੈ ਕਾਮਨਾ ਜੋ ਕੋਇ ਨ੍ਹਾਯੋ।
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁੰਦਰ ਤਹਿ ਸਾਜੈ। ਸੰਗਤਿ ਲੰਗਰ ਚਲਾਇ ਮਹਾਰਾਜੈ।੧੮੦।
ਸਤਿਗੁਰ ਅਠਵੇਂ ਦਿਲੀ ਆਏ। ਜਹਿ ਤੇ ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਅਟਿਕਾਏ।
ਪੰਜ ਸਿੱਖ ਇਕ ਮਾਤ ਸੰਗਾਰੀ। ਬਾਕੀ ਸੰਗਤਿ ਰੋਕੀ ਸਾਰੀ ॥੧੮੧।
ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਮਹਿਮਾ ਫੁਰਮਾਈ। ਸਾਡੇ ਦਰਸ਼ਨ ਇਹ ਥਾਂ ਪਾਈ।
ਭੇਟ ਹਮਾਰੀ ਇਸ ਅਸਥਾਨਾ। ਚਲਾਵੋ ਲੰਗਰ ਪਹੁੰਚੇ ਆਨਾ।੧੮੨।

ਰੇਤਾ ਇਕ ਠਾਂ ਗੁਰ ਜੀ ਕੀਨਾ। ਤਖਤ ਸੰਗਤਿ ਹਿਤ ਇਉਂ ਬਚ ਚੀਨਾ।
ਸਦਾ ਸੰਗਤਾਂ ਇਸ ਥਾਂ ਰਹਈ। ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਲੰਗਰ ਸਭ ਲਹਈ॥
ਦੋਹਿਰਾ—ਸੋ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜਾਨੀਏ, ਗੁਰ ਅਠਵੇਂ ਜਹਿ ਆਇ।
ਬਗੀਚਾ ਸੁੰਦਰ ਸੋਹਈ, ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਕੇ ਭਾਇ॥੧੮੪॥
ਸੇਵਾ ਨਗਰ ਬਹੁ ਕਰੈ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੁਨੈ ਕਾਨ।
ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਗ ਮੋਹਿ ਰਾਖਿਆ, ਸੰਗਤਿ ਬਚ ਮੈਂ ਮਾਨ॥੧੮੫॥
ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ, ਭਯੋ ਸੰਪੂਰਨ ਆਇ।
ਗੁਰ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਿਜ ਭਗਤਿ ਦੇ, ਕਰੈ ਨਿਹਾਲ ਸਦਾਇ॥੧੮੬॥
ਉਨੀ ਸੌ ਸੰਮਤ ਭਏ, ਬਾਨਵੇ ਊਪਰ ਹੋਇ।
ਸੰਕ੍ਰਾਂਤ ਹਾੜ ਸ਼ਨੀ ਵਾਰ ਕੋ, ਪੰਦਰਾਂ ਜੂਨ ਕੋ ਜੋਇ॥੧੮੭॥
ਜੇਠ ਸੁਦੀ ਚੌਦਸ ਵਿਖੇ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਜਾਨ।
ਸੰਮਤ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸਦਾ, ਚਾਰ ਸੋ ਛਿਆਹਠ ਮਾਨ॥੧੮੮॥
ਉਨੀਂ ਸੌ ਪੈਂਤੀ ਵਿਖੇ, ਮੋਨੀ ਸੰਨ ਬਖਾਨ।
ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਭੇਟ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਵਾਨ॥੧੮੯॥
ਗੁਰੂ ਬਚਨ ਪਾਲਿਓ ਨਹੀ, ਸਿੰਘ ਮਨ ਕੋ ਨਹੀ ਮਾਰ।
ਨਾਮ ਧਰਿਓ ਮੋਰਾ ਪ੍ਰਭੂ, ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਹਾਰ॥੧੯੦॥
ਸੰਤ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਦਈ, ਆਪੇ ਕਰੁਣਾ ਠਾਨ।
ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਬੰਦਨਾ, ਸਦਾ ਜਾਉ ਕੁਰਬਾਨ॥੧੯੧॥

-- ਮੰਗਲਾ ਚਰਨ, ਸਵੈਯਾ –

ਆਦਿ ਅਜੋਨ ਅਰੂਪ ਅਨਾਹਦ, ਚੇਤਨ ਸੱਤ ਸਰੂਪ ਸਦਾਏ।
ਸਰਗੁਣ ਨਿਰਗੁਣ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋ, ਨੇਤ ਹੀ ਨੇਤਹ ਬੇਦ ਬਤਾਏ।
ਆਪ ਅਤੀਤ ਅਗਾਧ ਅਨੰਤ ਹੈਂ, ਆਤਮ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਲਖਾਏ।
ਹੈ ਕਰਤਾ ਹਰਤਾ ਜਗ ਕੇ ਗੁਰ, ਬੰਦਨ ਕੈ ਧਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਏ॥੧੯੨॥
ਕਬਿੱਤ—ਕਲਿ ਅੰਧਕਾਰ ਮਾਹਿ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਹਿ,

ਪਾਪੀ ਸਭ ਭਏ ਆਹਿ ਧਰਮੀ ਨ ਕੋਈ ਹੈ। ਕੋਈ ਹੈ ਉਪਾਇ ਨਾਹਿ
ਵਾੜ ਖੇਤੀ ਤਾਂਈ ਖਾਹੀ, ਧਰਤੀ ਦੁਖਤ ਪ੍ਰਾਹੀ ਸੁਣੋ ਅਰਜੋਈ ਹੈ।
ਜੋਈ ਹੈ ਦਿਆਲ ਲਾਲ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਜਾਲ, ਧੀਰਜ ਦੈਈ ਬਿਸਾਲ
ਸਤਿਗੁਰ ਹੋਈ ਹੈ। ਹੋਈ ਹੈ ਅਨੰਦ ਧਰ ਆਏ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹਰਿ, ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਅਕਾਲ ਮੇਰੀ ਨਮੋ ਕਰ ਦੋਈ ਹੈ॥੧੯੩॥ ਗੁਰ ਨਾਨਕ
ਸਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਅਨੂਪ ਭਏ, ਅਜਰ ਜਰਨ ਭੂਪ ਰਿਦੇ ਗੁਰ ਗਿਆਨ
ਹੈ। ਗੁਰਮੁਖੀ ਚਲਾਈ ਗੁਰਾਂ ਸਿਖਿਆ ਸਿਖਾਈ ਭਲੀ, ਛੱਡੀ ਨ
ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਮਿਰਗੀ ਮਰਾਨ ਹੈ। ਬਾਬਰ ਦੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਹਿਮਾਯੂ ਨੂੰ
ਦਿਵਾਈ ਫੇਰ, ਖੀਰ ਖਾਣੇ ਸਿੱਖ ਬੇੜੀ ਕਟੀ ਸੁਖ ਦਾਨ ਹੈ। ਅੰਗ ਸੰਗ
ਸਦਾ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਅਕਾਲ ਰੂਪ, ਬੰਦਨਾ ਜੀ ਮੇਰੀ ਲਾਇ ਚਰਨੀ
ਧਿਆਨ ਹੈ॥੧੯੪॥ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਸਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਜੀ ਦੇਵ
ਭਏ, ਮ੍ਰਿਤੂ ਪਲਾਈ ਰਹੀ ਨਹੀ ਗੁਰੂ ਨਗਰੀ। ਬਡੇ ਰੋਗੀਆਂ ਦੇ ਤਾਂਈ
ਤਾਰ ਦਿਤਾ ਪਲਕ ਮੇਂ, ਹਰੀਪੁਰ ਮਰੇ ਜੀਵੇ ਜੋ ਰੁਮਾਲ ਸਗਰੀ।
ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਪਾਸ ਭੇਜ ਟੁੱਟੀ ਟੰਗ ਵਾਲਾ ਸਿੱਖ, ਪਲਕ ਦੇ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਹਰੀ
ਗੁਰ ਟਗਰੀ। ਅਮਰ ਦਿਆਲ ਗੁਰੂ ਬੰਦਨਾ ਹੈ ਬਾਰ ਬਾਰ, ਹੋਰ ਆਸ
ਛੋਡ ਗੁਰ ਪਿਆ ਤੇਰੀ ਪਗਰੀ॥੧੯੫॥ ਅਮਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸ੍ਰੀ
ਰਾਮ ਦਾਸ ਰੂਪ ਭਏ, ਸੁਧਾ ਸਰ ਜੀ ਕੀ ਗੁਰਾਂ ਕਾਰ ਕਢਵਾਈ ਹੈ।
ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਨ ਆਯਾ, ਦਾਹੜੇ ਸਾਥ ਪੈਰ ਸਾਫ
ਕੀਤੇ ਵਡਿਆਈ ਹੈ। ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਵਾਹ ਸਦਾ ਵਗਦਾ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਕੇ, ਜਾਮਾ
ਭਿਜ ਜਾਂਦਾ ਐਸੀ ਰਿਦੇ ਉਮਗਾਈ ਹੈ। ਸਿਖ ਅਨ ਗਨ ਤਾਰੇ ਬੰਦਨਾ
ਕੈ ਸਦਾ ਵਾਰੇ, ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਕੀ ਸਲਤਾ ਵਗਾਈ
ਹੈ॥੧੯੬॥ ਰਾਮਦਾਸ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਅਰਜਨ ਦਿਆਲ ਦੇਵ, ਸ੍ਰੀ
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਕੀ ਰਚਨਾ ਰਚਾਈਐ। ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤਾਲ ਬਣਵਾਇ
ਪੱਕਾ, ਬੀਚ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਕੇ ਜੋਤਿ ਬਿਦਤਾਈਐ। ਤਾਰਨ ਤਰਨ ਦੁਖੀ

ਜੀਵ ਜੰਤ ਤਾਰਨੇ ਕੋ, ਸ਼ਾਂਤਿ ਸੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਬੋਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨਿਭਾਈਐ। ਸੇਵਕ ਬਿਅੰਤ ਤਾਰੇ ਨਮੋ ਨਮੋ ਮਨ ਬਾਣੀ, ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ॥੧੯੭॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਅਨੂਪ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਰੂਪ ਧਰ, ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੋਇ ਸੰਗ ਧਾਰੀ ਤਲਵਾਰ ਹੈ।ਜੋਧੇ ਸੂਰਬੀਰ ਨਾਲ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਸਜਾਏ ਕਰ, ਚਲਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸਦਾ ਸ਼ੇਰਨ ਕੋ ਮਾਰ ਹੈ। ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਗਿਆਨ ਦੇਤ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਭਿੰਨੇ ਗੁਰ, ਤੋੜਾ ਗਜ ਗਾਹਿ ਸੀਸ ਕਲਗੀ ਅਪਾਰ ਹੈ। ਧਨਖ ਗਡੀਵ ਮਾਤ ਹੋਵਤਾ ਕਮਾਣ ਪਿਖ, ਵਾਰ ਵਾਰ ਬੰਦਨਾ ਕੈ ਜਿੰਦੜੀ ਨਿਸਾਰ ਹੈ ॥੧੯੮॥ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਰੂਪ ਹਰਿ ਰਾਇ ਜੀ ਅਨੂਪ ਭਏ, ਰੰਕਨ ਕੋ ਦਿਤੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹਤਾ ਜਹਾਨ ਕੀ। ਬਾਣੀ ਕੋ ਅਦਬ ਗੁਰਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਖ ਦੇਈ, ਬਾਈ ਸੌ ਸਵਾਰ ਸਦਾ ਚੜਦਾ ਰਵਾਨ ਕੀ। ਦਇਆਵਾਨ ਅਤੀ ਗੁਰ ਜਾਮੇ ਕੋ ਸੰਕੋਚ ਰਖੇ, ਕਲੀ ਟੁਟ ਗਈ ਦੇਖ ਹੋਏ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀ। ਵਾਰ ਵਾਰ ਬੰਦਨਾ ਹੈ ਅਨਗਨ ਤਾਰੇ ਸਿੱਖ, ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਉਪਮਾ ਦਾ ਕਰਾਂ ਮੈਂ ਵਖਿਆਨ ਕੀ ॥੧੯੯॥ ਹਰਿ ਰਾਏ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਭਏ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ, ਬਾਲਕ ਸੀ ਬੈਸ ਬਾਣੀ ਪੜਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ। ਸੂਈ ਢਲ ਗਈ ਪਾਵੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੋ ਮਹਾਨ ਭਯੋ, ਗੁੰਗੇ ਬੋਲੇ ਪਾਸੋਂ ਕੀਤੇ ਪੰਡਤ ਮੁਲੇਮ ਸੇ। ਦਿਲੀ ਵਿਚ ਜਾਇ ਗੁਰਾਂ ਆਪ ਕੋ ਅਲੋਪ ਕਰ, ਭਾਲਿਆ ਔਰੰਗੇ ਨਾਹਿ ਮਿਲੇ ਕਹੂੰ ਖੇਮ ਸੇ। ਕੀਤਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਬਹੁ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ, ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਬੰਦਨਾ ਕੋ ਕਰਾਂ ਨਿਤਨੇਮ ਸੇ ॥੨੦੦॥

ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਰੂਪ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਕੇ ਬਹਾਦਰ ਜੀ, ਨਾਮ ਵਿਚ ਭਿੰਨੇ ਚਿਤ ਸ਼ਰਨ ਜੋ ਆਏ ਹੈਂ। ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਪੜ ਹੋਂਵਦਾ ਬਿਰਾਗ ਸੁਤੇ, ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਤਾਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਸੁਖਦਾਏ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦ ਪੁਰ ਤਾਂਈਂ ਬੰਧਿਆ ਗੁਰਦੇਵ ਆਪ, ਰਾਜੇ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੈਸੇ ਚਰਨ ਧਿਆਏ ਹੈਂ। ਸੀਸ ਦਿਤਾ ਦਿਲੀ ਜਾਇ ਧਰਮ ਸਹੈਤਾ ਹਿੰਦ, ਤਾਂਹਿ

ਗੁਰੂ ਬੰਦਤ ਮੈਂ ਸੀਸ ਕੋ ਝੁਕਾਏ ਹੈਂ ॥੨੦੧॥ ਤੇਗ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਕੋ ਰੂਪ ਦਸਮੇਸ਼ ਗੁਰੂ, ਬੀਰ ਰਸ ਧਨੀ ਆਪ ਸ਼ਾਂਤਿ ਕੇ ਨਿਧਾਨ ਹੈਂ। ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਥਾਪ ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ ਸਜਾਇ ਗੁਰਾਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾਨ ਦੀਆ, ਭਏ ਮਿਹਰਵਾਂਨ ਹੈਂ। ਚਾਰੇ ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਾਦੇ ਵਾਰ ਧਰਮ ਦੀ ਆਨ ਰਖੀ, ਬਰਤਨਿ ਬਿਰਾਗੁ ਰਿਦੇ ਭਗਤੀ ਗਿਆਨ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਪਾਵਨ ਪਰਮ ਜੋਤਿ, ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਰੱਖ ਬੰਦੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੈਂ ॥੨੦੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜਾਗਤੀ ਅਕਾਲ ਜੋਤਿ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥ ਰੂਪ ਭਏ [੧]ਸੁਖਦਾਈ ਹੈ। [੨]ਨਾਮੁ [੩]ਪ੍ਰੀਤ [੪]ਹਉਮੈ ਤੋੜਿ [੫]ਭਾਣਾ ਮੰਨ [੬]ਮਨ ਜੋੜ, ਜਗਤ [੭]ਅਕਾਲ ਰੂਪ [੮]ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। [੯]ਸਦਾ ਬ੍ਰਹਮ [੧੦]ਗਿਆਨ [੧੧]ਧਿਆਨ [੧੨]ਦਾਨ [੧੩]ਇਸ਼ਨਾਨ ਨਾਮੁ, ਸਿਖਯਾ ਸਿਖਾਵੇ ਜੋਊ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਈ ਹੈ। ਏਕੰਕਾਰ ਸ਼ਬਦੁ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਾਪ ਦੀਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੂਪ ਤਾਂਈ ਬੰਦੋਂ ਸਿਰ ਨਾਈ ਹੈ ॥੨੦੩॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਸੰਗਤਿ ਬਨਾਈ ਗੁਰਾਂ, ਮਨ ਮਤ ਤਿਆਗ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ਹੈ। ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਸਜਾਏ ਤਨ ਰਖਿਆ ਦੀਨਨਿ ਕਰੈ, ਰਿਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਮੁ ਧਰੈ ਸਦਾ ਸੁਖ ਦਾਈ ਹੈ। ਆਪਾ ਨ ਜਨਾਵੈ ਏਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਾਵੈ ਜਿਨ, ਦੁਸ਼ਟਨਿ ਖਪਾਵੈ ਮਨ ਰਾਖੇ ਨਿਰਮਾਈ ਹੈ।ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਬਿਸਰੇ ਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰੇਮ ਸਦਾ, ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸੇ ਕੋ ਬੰਦਨਾ ਮੈਂ ਗਾਈ ਹੈ ॥੨੦੪॥

= ਸਵੈਯਾ =

ਏਕ ਅਕਾਲ ਸਦਾ ਸੁਖ ਦਾਇਕ, ਬਿਆਪਕ ਆਪ ਸਦਾ ਦੁਖ ਘਾਇਆ।
ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਗ੍ਰੰਥ ਸੰਪੂਰਨ, ਕਰੀ ਕਿਰਪਾ ਜਬ ਮੋਹਿ ਸਹਾਇਆ।
ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਆਪ ਭਯੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਤਾਰਨ ਹੇਤ ਨਰੂ ਸਮਦਾਇਆ।
ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕਰੇ ਸਦ ਬੰਦਨ, ਸੀਸ ਨਿਵਾਇ ਜੋ ਸਰਬ ਸਮਾਇਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ, ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਸਚਖੰਡ ਸਮਾਵਨ, ਸੰਗਤਿ ਭਾਉ, ਜਥੇ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੰਗਲ, ਗ੍ਰੰਥ ਸੰਪੂਰਨੰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਪਚਾਸਵਾਂ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤੰ ॥੫੦॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ 'ਖਾਲਸਾ' ਸਿਖੀ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਗੁਰਮਤਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ, ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਸੰਗ, ਸੰਗਤ ਕੀ ਆਗਿਆ ਸੇ

ਦੋਹਿਰਾ—ਆਦਿ ਅਕਾਲ ਮਨਾਇ ਕੈ, ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਜੀ ਧਿਆਇ।
ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰ, ਖਾਲਸਾ ਬੰਦਨ ਗਾਇ ॥੧॥

= ਚੌਪਈ =

ਇਕ ਦਿਨ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲੀ ਮਹਾਨਾ। ਮੋਹਿ ਆਗਿਆ ਕੀਨੀ ਸੁਖ ਖਾਨਾ।
ਗੁਰ ਸਰਣੀ ਜਿਵ ਸਿਖੀ ਪਾਈ। ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਦੇਹੁ ਲਿਖਾਈ ॥੨॥
ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਆਗਿਆ ਮੈਂ ਪਾਈ। ਮੋਹਿ ਅਨਾਥ ਕਵਣ ਵਡਿਆਈ।
ਨੀਚਹ ਊਚ ਕਰਤ ਸਤ ਸੰਗਾ। ਚਾੜ੍ਹ ਹਿਰਦੇ ਮੇ ਨਾਮ ਕੋ ਰੰਗਾ ॥੩॥
ਜਾਂ ਕੋ ਕੋਇ ਨ ਜਾਨਤ ਭਾਈ। ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਊਚੋ ਪਦ ਪਾਈ।
ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਤੇ ਜੋਊ ਹੀਨਾ। ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਗਤ ਪ੍ਰਗਟੀਨਾ ॥੪॥
ਅਸ ਵਿਚਾਰ ਸਿਰ ਆਗਯਾ ਪਾਲੀ। ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਕੀ ਹੋਇ *ਰਵਾਲੀ।
ਦੋਇ ਕਰ ਜੋੜ ਫਤਹ ਸਿਰ ਨਾਈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਿਰਦੈ ਵਸਿ ਆਈ ॥੫॥
ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਵਡ ਪ੍ਰਤਾਪੇ। ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਦੀਆ ਦੁਖ ਖਾਪੇ।
ਗੁਰਮਤ ਸਿਖੀ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ। ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਮੁਖ ਲਿਵਲਾਈ।੬।
ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪਾਈ। ਕਥਾ ਸੁਣਾਵੋਂ ਆਪਨ ਗਾਈ।
ਮਾਲਵਾ ਦੇਸ ਸਰਬ ਸੁਖ ਖਾਨੀ। ਸਤਲੁਜ ਵਹਿਤ ਨਹਿਰ ਨਿਕਟਾਨੀ ॥
ਲੁਧਿਆਣੇ ਜੋ ਜ਼ਿਲੇ ਮੰਝਾਰੀ। ਤਸੀਲ ਜਗਰਾਉਂ ਤ੍ਰੈ ਮੀਲ ਉਚਾਰੀ।

*ਧੂੜੀ।

ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਪੰਥ ਰਤਨ ਵਿਦਿਆ ਮਾਰਤੰਡ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲੇ

ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ੧੯੫੯ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਮਾਘ ਦੀ ਪੁੰਨਿਆ ਫਗਣ ਦੀ ਸੰਗ੍ਰਾਂਦ ਬੁਧਵਾਰ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਢਾਈ ਵਜੇ ਪਿਤਾ ਸ: ਰੂੜ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦੇ ਘਰ ਅਖਾੜੇ ਨਗਰ ਮਾਤਾ ਅਨੰਦ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕੁਖੋਂ ਹੋਇਆ।

ਐਸ ਵੇਲੇ ਆਪ ਜੀ ਸੌ ਤੋਂ ਉਪਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਗੁਰਮਤ ਦੇ ਜਾਣੂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਜਥੇ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਥੇ ਵਿਚਰਕੇ ਨਿਰੋਲ ਗੁਰਮਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਇਕੀਵੀਂ ਕਥਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਰਹੇ ਹਨ।

ਪਿੰਡ ਅਖਾੜਾ ਗੁਰੂ ਵਸਾਇਆ।ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਫੇਰਾ ਪਾਇਆ॥੮॥
ਸਤਾਰਾਂ ਸੈ ਇਕਾਹਠ ਮਾਹੀ । ਸਰਬੰਸ ਵਾਰ ਗੁਰ ਆਏ ਯਾਹੀ ।
ਰਾਏ ਕਲਾ ਰਾਇ ਕੋਟ ਰਹਾਈ । ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਖਬਰ ਮੰਗਾਈ ।੯।
ਤਹਿ ਤੇ ਗੁਰੂ ਅਖਾੜੇ ਆਏ । ਬਿਰਧ ਮਾਈ 'ਸੇਵੀ' ਹਿਤ ਲਾਏ ।
ਮਿਠਾ ਦੂਧ ਗੁਰ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਇਆ । ਛਕ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਸੰਗਾਇਆ ॥
ਪਿਆਰੇ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਭ ਨਾਲੈ ਸੋਹੈ । ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਭਲੋ ਹੈ ।
ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ । ਕਾਇੰਵ ਹੇਠ ਉਤਰੇ ਸੁਖ ਦਾਨੀ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਦੋਇ ਦਿਵਸ ਬਿਸਰਾਮੇ । ਸੇਵਾ ਲੋਗਨ ਕਰੀ ਤਮਾਮੇ ।
ਚੇਤ ਚੌਦੇਂ ਤੇ ਮਸਿਆ ਮੇਲਾ । ਯਾਦਗਾਰ ਗੁਰ ਲਗਤ ਸੁਹੇਲਾ ॥੧੨॥
ਨ੍ਹਾਇ ਸਰੋਵਰ ਢਾਬ ਪੁਰਾਤਨ । ਸੂਕੇ ਹਰੇ ਬਾਲ ਦੁਖ ਖਾਪਨ ।
ਬਰਿਆਰ ਗੋਤ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਘਰਾਣਾ।ਮਾਈ 'ਸੇਵੀ' ਨੇ ਸੁਤ ਆਣਾ।੧੩।
ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਣੀ ਦੀਆ ਪਾਈ । ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਖ ਦਾਈ ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਾਂਕੋ ਗੁਰੂ ਛਕਾਇਆ।ਮੁਹਬਤ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਰਖਵਾਇਆ ।੧੪।
ਮਾਈ ਸੇਵੀ ਤੇ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸੰਨੇ । ਵਰ ਦੀਆ ਸਿਖੀ ਕੁਲ ਮੰਨੇ ।
ਇਸ ਕੀ ਬੰਸ ਸਰਬ ਸਿਖ ਹੁਵੈ ਹੈ । ਅਕਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਸਦਿਨ ਵਰਤੈ ਹੈ ॥
ਸਭ ਸਿੰਘਨ ਕੋ ਨਗਰ ਬਸੈ ਹੈ । ਮਾਈ ਭਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਗੁਣ ਗੈ ਹੈ ।
ਰਾਗੀ ਕੀਰਤਨੀਏ ਬਹੁ ਹੋਵਹਿ।ਸਿਮਰਣ ਕਰੈ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜੋਵਹਿ ।੧੬।
ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਚਲੈ ਪਰਵਾਹਾ । ਹੋਵਹਿ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਿੰਘ ਉਮਾਹਾ ।
ਸੂਰਬੀਰ ਧੀਰਜ ਮਤਿ ਵੰਤੇ । ਸਿਮਰੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਭਗਵੰਤੇ ॥੧੭॥
ਦੋਹਿਰਾ—ਸਤਾਰਾਂ ਸੈ ਤਿਰਵੰਜਵੇਂ, ਕਲਗੀਧਰ ਦਸਮੇਸ਼ ।
ਸਤਿਲੁਜ ਤੀਰ ਬਿਭੌਰ ਹੈ, ਚੌਪਈ ਰਚੀ ਸੁਦੇਸ਼ ॥੧੮॥

= ਚੌਪਈ =

ਊਨੇ ਬੇਦੀ ਬੰਸ ਰਹਾਈ । ਕਲਾ ਧਾਰੀ ਬੇਦੀ ਵਡਿਆਈ ।
ਸਤਵੰਜਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਯਾ।ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਕੋ ਅਧਿਕ ਰੀਝਾਯਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਹੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਮੁਖ ਬੋਲੇ। ਕਲਾ ਧਾਰੀ ਵਰ ਮਾਂਗ ਅਮੋਲੇ।
ਹਾਥ ਜੋਰ ਬੋਲਜੋ ਕਲਾ ਧਾਰੀ। ਪੋਤ੍ਰਾ ਬਖਸ਼ੋ ਬੰਸ ਬ੍ਰਿਧਾਰੀ ॥੨੦॥
ਸਤਿਗੁਰ ਹੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਸੁਣਾਯਾ। ਬੇਦੀਆਂ ਅਜੌਂ ਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਯਾ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਵੇ ਬੰਸ ਚਲੇ ਹੈ। ਸੁੱਕੀ ਜੜ੍ਹ ਇਉਂ ਹਰੀ ਫਲੇ ਹੈ ॥੨੧॥
ਕਲਾਧਾਰੀ ਇਉਂ ਬਿਨਤੀ ਗਾਈ। ਪੋਤ੍ਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀਆ ਸਿਖ ਸਜਾਈ।
ਸੁਣ ਗੁਰ ਵਰ ਦੀਨਾ ਤਤਕਾਲਾ। ਪੋਤ੍ਰਾ ਜਨਮੇ ਸਿਖ ਬਿਸਾਲਾ ॥੨੨॥
ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਤਿਸ ਨਾਮ ਰਖੀਜੈ। ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਮੇਂ ਆਦਰ ਥੀਜੈ।
ਕਾਠ ਕੀਆਂ ਤੋਪਾਂ ਲੇਹਿ ਚਲਾਈ। ਪੱਥਰ ਮਿੱਟੀ ਗੋਲੇ ਪਾਈ ॥੨੩॥
ਦੁਸ਼ਟ ਖਪਾਵੇ ਸਿੰਘ ਬਸਾਵੇ। ਲੰਗਰ ਚਲਾਵੇ ਆਦਰ ਪਾਵੇ।
ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਨਮ ਸੋ ਧਾਰਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਹੋਇਓ ਸਿੰਘ ਭਾਰਾ॥
ਸੋ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਖਾੜੇ ਆਏ। ਦੁਸ਼ਟ ਖਪਾਏ ਸਿੰਘ ਬਸਾਏ।
ਕਾਠ ਕੀਆਂ ਤੋਪਾਂ ਪੱਥਰ ਗੋਲੇ। ਚਲਾਏ ਬਹੁਤੇ ਦੁਸ਼ਟ ਝੰਝੋਲੇ ॥੨੫॥
ਦੋਹਿਰਾ—ਯਾਦਗਾਰ ਇਨ ਕੀ ਬਣੀ, ਪਿੰਡ ਅਖਾੜੇ ਮਾਹਿ।
ਬਸਤ ਸਿੰਘ ਬਹੁ ਨਗਰ ਮੇਂ, ਗੁਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਚਾਹਿ ॥੨੬॥
ਕਲਗੀ ਧਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਕੇ, ਖੰਡੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ।
ਰਹਿਤ ਗੁਰੂ ਕੀ ਰਾਖਤੇ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰ ਜਾਨ ॥੨੭॥
ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ, ਸਭਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰ।
ਦਸ ਗੁਰ ਜੋਤ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰ, ਮਾਨੇ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਰ ॥੨੮॥
ਕਲਗੀ ਧਰ ਗੁਰ ਦੇਵ ਕੇ, ਚਰਨ ਕਵਲ ਕੀ ਧੂਰ।
ਪਰਸੀ ਧਰਤ ਨਿਹਾਲ ਭੀ, ਸਤਿਗੁਰ ਹਾਜਰ ਹਜ਼ੂਰ ॥੨੯॥
ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨਾ ਧੂਰ ਮੈਂ, ਮਾਂਗੋਂ ਆਠੋਂ ਜਾਮ।
ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਮਨ ਪਾਵੇ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥੩੦॥
ਸਤਿਗੁਰ ਵਰ ਪੂਰੇ ਭਏ, ਜਨਮੇ ਗੁਣੀ ਮਹਾਨ।
ਕੀਰਤਨ ਨਿਸਦਿਨ ਹੋਤ ਭਾ, ਪ੍ਰੇਮੀ ਭਗਤ ਗਿਆਨ ॥੩੧॥

=ਚੌਪਈ=

ਚਰਣ ਪਾਇ ਗੁਰ ਦਸਮ ਪਿਆਰੇ। ਲੰਮੇ ਪਿੰਡ ਕੀ ਤਰਫ ਸਿਧਾਰੇ।
ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਜਿਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ।ਮੁਹੱਬਤ ਸਿੰਘ ਬੰਸ ਸਿੱਖ ਥੀਆ।੩੨।
ਆਕਲ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਕੇ ਸੁਤ ਜਾਯੋ। ਰਾਜ ਖਾਲਸੇ ਬੀਚ ਰਹਾਯੋ।
ਨਥੂਆ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਕੋ ਸੁਤ ਜਾਨੋ। ਗੁਰ ਘਰ ਸੇਵਾ ਕੀਨ ਮਹਾਨੋ ॥੩੩॥
ਤਾਂ ਕੋ ਸੁਤ ਗਰੀਬੀ ਜਿਨ ਧਾਰੀ। ਮਾਨਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਿਰਹੰਕਾਰੀ।
ਰਾਜ ਕੌਰ ਤਿਹ ਪਤਨੀ ਨਾਮਾ। ਪੰਜ ਗ੍ਰੰਥੀ ਕੰਠ ਅਭਿਰਾਮਾ ॥੩੪॥
ਨਿਤ ਇਸ਼ਨਾਨ ਪਾਠ ਕਰਵੰਤੀ। ਸਿਮਰਣ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪੂਜੰਤੀ।
ਤਾਂ ਕੇ ਸੁਤ ਵਡ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ। ਰਾਗੀ ਗੁਣੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਬ੍ਰਿੰਦ ॥੩੫॥
ਕੀਰਤਨ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ। ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀ ਕਥਾ ਮਨ ਭਾਣੀ।
ਇਕ ਬੀਬੀ ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਨਾਮਾ। ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਹੁਤੀ ਅਭਿਰਾਮਾ ॥੩੬॥
ਕਿਸ਼ਨ ਪੁਰੇ ਮੇਂ ਸੋਇ ਵਿਆਹੀ। ਸੁੰਦਰੁ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਪਤਿ ਆਹੀ।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਿਸਿ ਦਿਨ ਹੀ ਗਾਵੈ। ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਕੀ ਟਹਿਲ ਕਮਾਵੈ॥੩੭॥
ਮਾਨਾ ਸਿੰਘ ਗੁਰ ਭਗਤ ਕਮਾਈ। ਰਾਜ ਕੌਰ ਭੀ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ।
ਛੋਟੇ ਸੁਤ ਸੁਭ ਗੁਣ ਭਰਪੂਰਾ। ਉਨੀਂ ਸੌ ਅਠਾਈ ਪੋਹ ਪੂਰਾ ॥੩੮॥
ਜਨਮਯੋ ਨੂਰ ਸਿੰਘ ਵਡ ਭਾਗੀ। ਗੁਰ ਭਗਤੀ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤ ਸੁ ਜਾਗੀ।
ਘਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਤ ਖੇਤੀ ਬਹੁ ਕਰਹੀ। ਬਾਣੀ ਕੰਠੋਂ ਨਿਸ ਦਿਨ ਪਰਹੀ॥੩੯॥
ਰਾਜ ਗੜ੍ਹ ਨਾਭੇ ਮੇਂ ਨਗਰਾ। ਤਹਾਂ ਬਿਆਹਿਯੋ ਪ੍ਰੇਮ ਉਜਗਰਾ।
ਅਨੰਦ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਕਾ ਨਾਮੁ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੀਖੀ ਅਭਿਰਾਮੁ ॥੪੦॥
ਉਨੀਂ ਸੌ ਛਿਆਲੀਏ ਮਾਹੀ। ਜਨਮਯੋ ਸੁਤ ਜੇਠੋ ਮੁਦ ਪਾਹੀ।
ਨਾਮ ਹਜਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸੁਜਾਨਾ। ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਉਰਦੂ ਪੜੇ ਮਹਾਨਾ ॥੪੧॥
ਤਖਤ ਅਕਾਲ ਗ੍ਰੰਥੀ ਹੋਯਾ। ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੇਮੀ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋਯਾ।
ਗੁਰੂ ਹਜੂਰੀ ਨਿਸ ਦਿਨ ਰਹਿਹੀ। ਮੀਠੇ ਵਾਕ ਸਭਨ ਸੋਂ ਕਹਿਹੀ॥੪੨॥
ਪਿਤਾ ਨੂਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੁਧ ਵਾਨਾ। ਨੌਕਰੀ ਕਰੀ ਭਾਵਨੀ ਭਾਨਾ।

ਬ੍ਰਹਮਾ ਭਾਮੂ ਛਾਵਨੀ ਜਾਏ । ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਏ ਰਹੇ ਚਿਰ ਥਾਏ ॥੪੩॥
ਆਦਿ ਦਸਮ ਗੁਰਬਾਣੀ ਉਚਰੈ। ਕੰਠੋਂ ਪਾਠ ਰਾਤ ਦਿਨ ਕਰੈ।
ਸੁਖਮਨੀ ਅਕਾਲ ਉਸਤਤ ਨਿਤਨੇਮਾ।ਪੜਹਿ ਚੀਤ ਦੇ ਦਾਤੀ ਛੇਮਾ।੪੪।
ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਸਿਮਰੈ । ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਨਿਸਦਿਨ ਹੀ ਉਛਰੈ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਸਭ ਰਹਿਤ ਰਖਾਈ। ਲੋਕ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਹਿ ਸਚ ਗਾਈ।੪੫।
ਅਨੰਦ ਕੌਰ ਭੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ। ਰਹਿਤ ਰਾਖ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਲੀਆ।
ਪਚੀ ਪਾਠ ਸ੍ਰੀ ਜਪੁਜੀ ਕਰਤੀ। ਤੇਰਾਂ ਸਾਲ ਨੇਮ ਵਿਚ ਵਰਤੀ ॥੪੬॥
ਪਤਿ ਬ੍ਰਤਿ ਧਰਮ ਪਾਲਿਯੋ ਦ੍ਰਿੜ ਜਾਹੂ। ਵਡ ਸ਼ੁਸ਼ੀਲ ਲੋਕੀ ਜਸ ਗਾਹੂ।
ਰੂੜ ਸਿੰਘ ਬਹੁ ਸਾਲ ਬਿਤਾਈ। ਬ੍ਰਹਮਾ ਤੇ ਆਯੋ ਘਰ ਥਾਂਈ ॥੪੭।
ਘਰ ਮੇਂ ਸੁਖ ਸੌਂ ਦੰਪਤ ਵਸਾਏ। ਪਤਿ ਕੀ ਸੇਵ ਕਰਤ ਮਨ ਲਾਏ।
ਉੱਨੀ ਸੌ ਉਨਾਹਠ ਮਾਹੀ। ਫੱਗਣ ਸੰਗ੍ਰਾਂਤ ਬੁਧ ਦਿਨ ਆਹੀ ॥੪੮॥
ਪਾਂਚ ਘੜੀ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ । ਜਨਮਯੋ ਬਾਲਕ ਭਾਉ ਸੁਹੇਲੇ।
ਕਰਾਇ ਸ਼ਨਾਨ ਬਾਲ ਕੋ ਤਬਹੀ। ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਲੈ ਆਈ ਝਬਹੀ।੪੯।
ਗੁਰਦੁਆਰੈ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਅਗਾਰੀ। ਕੀਯੋ ਭੇਟ ਗੁਰ ਚਰਣ ਮਝਾਰੀ।
ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਸਕਾਰਾ। ਬਾਲਕ ਮੁਖ ਪਾਯੋ ਹਿਤ ਧਾਰਾ।੫੦।
ਕਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅਰਦਾਸ ਉਚਾਰੀ। ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਲੀਯੋ ਸੁਖ ਧਾਰੀ।
ਬਖਸ਼ਯੋ ਸਤਿਗੁਰ ਇਹ ਮੁਖਵਾਕਾ। ਮੇਲ ਲੀਯੋ ਨਿਜ ਚਰਨ ਅਥਾਕਾ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਓ ਵਡਭਾਗੀ, ਮਨਹਿ ਭਇਆ ਪਰਗਾਸਾ॥ ਕੋਇ ਨ ਪਹੁਚਨ ਹਾਰਾ ਦੂਜਾ, ਅਪੁਨੇ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਭਰਵਾਸਾ ॥੧॥ ਅਪੁਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰੈ॥ ਆਗੈ ਸੁਖੁ ਪਾਛੈ ਸੁਖ ਸਹਜਾ ਘਰਿ ਆਨੰਦੁ ਹਮਾਰੈ ॥ਰਹਾਉ॥ ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ ਕਰਣੈ ਹਾਰਾ ਸੋਈ ਖਸਮੁ ਹਮਾਰਾ॥ ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਲਾਗੇ, ਇਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਆਧਾਰਾ॥੨॥ ਸਫਲ ਦਰਸਨੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਹੈ ਭੀ ਹੋਵਨ ਹਾਰਾ॥

ਕੰਠਿ ਲਗਾਇ ਅਪੁਨੇ ਜਨ ਰਾਖੇ ਅਪੁਨੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰਾ ॥੩॥ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਅਚਰਜ ਸੋਭਾ ਕਾਰਜੁ ਆਇਆ ਰਾਸੇ ॥ ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਓ ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਬਿਨਾਸੇ ॥੪॥੫॥

ਦੋਹਿਰਾ-- 'ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ' ਸ਼ੁਭ ਨਾਮ ਰੱਖ, ਹੋਏ ਸਰਬ ਆਨੰਦ ।
ਕੀਰਤਨ ਮਿਲ ਗੁਣ ਗਾਵਹੀ, ਕਰਯੋ ਪਾਠ ਸੁਖ ਕੰਦ ॥੫੨॥

= ਚੌਪਈ =

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਆਨੰਦਤ ਭਏ। ਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਦਾਨ ਨਿਤ ਕਏ।
ਕਰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਪਿਖਿਆ।ਦੇਵਤ ਅਨਿਕ ਭਾਂਤ ਕੀ ਸਿਖਿਆ।੫੩।
ਪਾਂਚ ਬਰਸ ਕੋ ਬਾਲਕ ਭਯੋ। ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿਦਿਆ ਮਹਿ ਹਿਤ ਦਯੋ।
ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਅਗਾਰੀ। ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਾਂਟ ਵਿਦਿਆ ਹਿਤ ਧਾਰੀ।
ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਗੁਣਵਾਨ ਵਿਰਾਗੀ। ਹਰਿ ਕੀਰਤ ਕਰਹੀ ਵਡਭਾਗੀ।
ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰ ਤਿਨ ਲਿਖ ਦੀਏ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਾਲਕ ਕੋ ਕੀਏ।੫੫।
ਪੰਜ ਗ੍ਰੰਥੀ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾਂ ਦੀਨੀ। ਕੰਠ ਕਰਾਏ ਪੜ੍ਹਤ ਮਤ ਭੀਨੀ।
ਬਾਈ ਵਾਰਾਂ ਭਗਤਾਂ ਬਾਣੀ। ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥੀ ਪੜੀ ਮਹਾਣੀ ॥੫੬॥
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਪਾਠ ਕਰਾਯੋ। ਸੱਤ ਸਾਲ ਕੀ ਉਮਰ ਜਨਾਯੋ।
ਤਾਏ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਉਪਕਾਰਾ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹਿਤ ਧਾਰਾ।੫੭।
ਭਾਸ਼ਾ ਕੇ ਬਹੁ ਗ੍ਰੰਥ ਪੜ੍ਹਾਏ। ਪ੍ਰਬੋਧ ਨਾਟਕ ਵੈਰਾਗ ਸਤਕਾਏ।
ਵਿਚਾਰ ਸਾਗਰ ਵੈਦਾਂਤ ਗ੍ਰੰਥਾ। ਪੜ੍ਹਾਏ ਕੰਠ ਕਰਾਏ ਸੰਥਾ ॥੫੮॥
ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੜ੍ਹਾਯੋ। ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ ਲਾਯੋ।
ਮਾਤਾ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਲੋਕ ਸਿਧਾਰੀ। ਪਿਤਾ ਰਹਯੋ ਬ੍ਰਹਮੇ ਮਹਿ ਭਾਰੀ ॥੫੯॥
ਦਾਦੀ ਦੇਹਾਂਤ ਭਈ ਸੁਖ ਕਾਰੀ। ਭੂਆ ਜੀ ਤਬ ਮਮ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੀ।
ਕਿਸ਼ਨ ਪੁਰੇ ਮੋ ਕੋ ਲੈ ਆਈ। ਉਰਦੂ ਪੜਨੇ ਲਾਯੋ ਜਾਈ ॥੬੦॥
ਸੋਲਾਂ ਸਾਲ ਕੀ ਉਮਰ ਸੁਹਾਈ। ਡੇਰਾ ਉਦਾਸੀ ਸਾਧੂ ਗਾਈ।
ਲਾਲ ਦਾਸ ਜੀ ਮਹੰਤ ਸਦਾਈ। ਭਾਸ਼ਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਪੜ੍ਹਾਈ ॥੬੧॥

ਰਾਮਾਇਣ ਤਿਨ ਸੰਤ ਪੜ੍ਹਾਯੋ। ਮਹਾਂ ਭਾਰਤ ਤੇ ਹਿਕਮਤ ਲਾਯੋ।
ਹੋਏ ਪ੍ਰਸੰਨ ਵਿਦਿਆ ਤਿਨ ਦੀਨੀ। ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਭੀਨੀ ॥੬੨॥
ਦੋਹਿਰਾ–ਭੂਆ ਸੇਵਾ ਬਹੁ ਕਰੀ, ਲਾਇਕ ਬਨਾਵਣ ਹੇਤ।
ਪਿਆਰ ਕਰੰਤੀ ਰਾਤ ਦਿਨ, ਜਾਨ ਅਨਾਥ ਅਚੇਤ ॥੬੩॥

= ਚੌਪਈ =

ਪਿੰਡ ਅਖਾੜਾ ਜਨਮ ਸਥਾਨੰ। ਤਹਿ ਆ ਰਹਯੋ ਜਾਨੋ ਬੁਧਵਾਨੰ।
ਮਨ ਰੋਕਨ ਕੇ ਕਰੇ ਉਪਾਊ। ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਉਪਜਯੋ ਚਾਊ ॥੬੪॥
ਦੋਹਿਰਾ–ਰਾਜੋਆਣੇ ਪਿੰਡ ਮੇਂ, ਗੁਰਮਤ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ।
ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਮੇਰਾ ਭਯੋ, ਗ੍ਰਿਹੀ ਧਰਮ ਉਦਾਰ ॥੬੫॥
ਸ਼ਾਮ ਕੌਰ ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ, ਸੱਸ ਸਹੁਰੇ ਕੋ ਨਾਮ।
ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਭਈ, ਪਤੀ ਬ੍ਰਤ ਨਿਹਕਾਮ ॥੬੬॥
ਸੁਤ ਸੁਤਾ ਉਤਪੰਨ ਭਏ, ਦਾਤ ਅਕਾਲ ਪਛਾਨ ॥
ਦੋਇ ਸਾਲ ਖੇਤੀ ਕਰੀ, ਘਾਲ ਖਾਇ ਸੁਖ ਮਾਨ ॥੬੭॥
ਸੰਨ ਤੇਈ ਪੋਹ ਜਨਮਯੋ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਵਡ ਪੂਤ।
ਗ੍ਰੀਬੀ ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਤਨੇਮ ਕੋ, ਭਗਤੀ ਭਲ ਕਰਤੂਤ ॥੬੮॥

-- ਚੌਪਈ =

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪਰਵਾਰੇ ਗਾਈ। ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਕੌਰ ਤਹਿ ਪਤਨੀ ਭਾਈ।
ਰਛਪਾਲ ਕੌਰ ਬਡ ਕਾਕੀ ਨਾਮੂ। ਹਰਿਮਿੰਦਰ ਦੂਜੀ ਅਭਿਰਾਮੂ।
ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਸਿੰਘ, ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾਬਾ। ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ ਭਲ ਫਾਬਾ।੬੯।
ਦੋਹਿਰਾ–ਬੱਤੀ ਸੰਨ ਵੈਸਾਖ ਕੋ, ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜਹਿ ਨਾਮ।
ਰਾਗੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਭਰਿਯੋ, ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਅਭਿਰਾਮ ॥੭੦॥

= ਚੌਪਈ =

ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨਾਮੂ। ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਜਾਨੋ ਸੁਖ ਧਾਮੂ।
ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਇਨ ਸੁਤ ਜਾਯਾ। ਪਰਮ ਜੀਤ ਬੀਬੀ ਮਨ ਭਾਯਾ।੭੧।

ਦੋਹਿਰਾ–ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌਰ ਬੀਬੀ ਹੁਤੀ, ਭਾਣਾ ਭਲਾ ਅਕਾਲ।
ਖਟ ਸਾਲ ਕੀ ਹੋਇ ਕੇ, ਸ਼ਾਂਤਿ ਭਈ ਤਤਕਾਲ ॥੭੨॥
ਦੋਹਿਰਾ–ਸ਼ਾਂਤਿ ਉਪਾਵਨ ਹੇਤ ਮੈਂ, ਕੀਨੇ ਜਤਨ ਅਨੇਕ।
ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਜੀਤ ਕੇ, ਪਾਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਬਿਬੇਕ ॥੭੩॥
ਕਬਿੱਤ–ਦੇਸ ਦੇਸ ਫਿਰ ਕਰ ਜੋਗਿ ਸੰਨਿਆਸ ਦੇਖੇ, ਜਪੀ ਤਪੀ
ਬ੍ਰਤਿਧਾਰੀ ਕਰਤ ਨਿਆਸ ਹੈ। ਬੇਦ ਪਾਠੀ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਖਟ ਕੇ ਪੰਡਤ ਪੇਖੇ,
ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀ ਪੁਰਾਨ ਯਗ ਦਾਨੀ ਧਿਆਨੀ ਰਾਸ ਹੈ। ਆਸਨ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮੀ
ਨਿਉਲੀ ਕਰਮ ਧਾਰੀ, ਸੁੰਨ ਅਭਿਆਸੀ ਬਾਜੇ ਗਾਜੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈ।
ਕਹਿਤ ਕਹਿਤ ਸਾਰੇ ਰਹਿਤ ਨ ਕੋਇ ਧਾਰੇ, ਸ਼ਾਂਤਿ ਨ ਨਿਹਾਰੇ ਹੋਤ
ਮਨ ਇਉਂ ਨਿਰਾਸ ਹੈ ॥੭੪॥

= ਚੌਪਈ =

ਟੀਕਾ ਫਰੀਦ ਕੋਟ ਗੁਰਬਾਣੀ। ਕਥਾ ਵਿਚਾਰੀ ਤਿੰਨ ਮਹਾਣੀ।
ਬਹੁਤ ਅਨੰਦ ਵਧਿਯੋ ਮਨ ਆਈ। ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਨ ਪਾਈ।੭੫।
ਦੋਹਿਰਾ–ਜਾਗੇ ਭਾਗ ਇਸ ਦਾਸ ਕੇ, ਘਰ ਹੀ ਮਾਂਹਿ ਉਦਾਸ।
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ, ਨਦਰ ਭਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ॥੭੬॥

– ਚੌਪਈ –

ਉੱਨੀ ਸੌ ਵੀਹ ਈਸਵੀ ਆਯੋ। ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਯੋ।
ਪਿੰਡ ਅਖਾੜੇ ਸੰਗਤਿ ਆਈ। ਬੁਢਾ ਦਲ ਭੀ ਆਯੋ ਧਾਈ ॥੭੭॥
ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜਥੇਦਾਰ ਵਹੀਰਾ। ਹਠੀ ਜਪੀ ਤਪ ਸਿਦਕ ਗੰਭੀਰਾ।
ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮਤ ਹਿਤਕਾਰੀ। ਮਾਨਾ ਤੌਂ ਪ੍ਰੇਮੀ ਉਪਕਾਰੀ।੭੮।
ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਪਾਰਾ। ਮਨ ਬਾਣੀ ਜੀਤਿਓ ਜਗ ਸਾਰਾ।
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ ਪੂਰੇ। ਜਪੀ ਤਪੀ ਗੁਰ ਸਿਮਰ ਹਜ਼ੂਰੇ।੭੯।
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ ਵਿਦਵਾਨਾ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਸ ਹਿਰਦੇ ਜਾਨਾ।
ਪੰਡਤ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ। ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਸਕੱਤ੍ਰ ਭਾਲਾ।੮੦।

ਪੰਡਿਤ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਏ। ਕਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਗੁਰਮਤ ਦ੍ਰਿੜਾਏ।
ਹੋਰ ਬਹੁਤਸਿੰਘ ਅਨ ਗਨ ਭਾਏ। ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਏ।੯੧।
ਪੰਚ ਦਿਨ ਰਹੇ ਲਾਇ ਦੀਵਾਨਾ । ਗੁਰਮਤ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ਭਗਵਾਨਾ।
ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜਾ। ਭਿੰਡਰਾਂ ਤੇ ਸੰਗ ਜੱਥੇ ਬਿਰਾਜਾ॥੯੨॥
ਉਤਰੇ ਬਾਹਰ ਆਪਨੇ ਅਸਥਾਨਾ । ਬਿਗਸੇ ਨੈਨ ਕਵਲ ਸਮ ਜਾਨਾ।
ਆਇ ਗਏ ਦੀਵਾਨ ਮਝਾਰੀ । ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਕਥਾ ਉਚਾਰੀ ॥੯੩॥
ਆਦਿ ਪੂਰਨ ਮੱਧ ਪੂਰਨ ਸੋਈ । ਅੰਤ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਜੋਈ।
ਕਥਾ ਸਮਾਪਤ ਸਬਦ ਸੁਨਾਇਓ। ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨ ਬਸੇ ਜੀਅ ਗਾਇਓ।੯੪।
ਮਨ ਮੇਰਾ ਉਮਗਿਓ ਬਲਿਹਾਰੀ। ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਰੀ ਨਦਰ ਅਪਾਰੀ।
ਇਕਰਸ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਸੁਖਧਾਮਾ॥ਸਫੁਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂਮੰਤ ਅਭਿਰਾਮਾ॥੯੫
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਇਉਂ ਭਾਸੈ । ਦਸ ਗੁਰ ਰੂਪ ਅਨੰਤ ਪ੍ਰਕਾਸੈ।
ਸਖਿਆਤ ਅਕਾਲ ਅਨੁਭਵ ਰੂਪਾ। ਸਤਿ ਚੇਤਨ ਆਨੰਦ ਅਨੂਪਾ॥੯੬॥
ਆਇ ਇਕੰਤ ਜਾਂ ਸੰਤ ਬਿਰਾਜੇ । ਜਾਂ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਪ ਸਭ ਭਾਜੇ।
ਮੈਂ ਅਲਮਸਤ ਤਨ ਮਨ ਸੁਧ ਭੂਲਾ। ਪਾਛੇ ਸੰਤਨ ਲਾਗ ਸੁ ਝੂਲਾ॥੯੭।
ਚਰਣੀ ਪਰਿਓ ਮੈਂ ਡੰਡ ਸਮਾਨਾ॥ਸਿਰ ਨ ਉਠਾਇਓ ਮਨ ਸੀਤਲਾਨਾ।
ਸੰਤਾਂ ਮਸਤਕ ਹਾਥ ਛੁਹਾਇਓ। ਚਿਤ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਉਪਾਇਓ ॥੯੮॥
ਮੈਂ ਜਾਚਿਓ ਉਪਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮਾ। ਹਸੇ ਸੰਤ ਮੁਖਵਾਕ ਸੁਨਾਮਾ।
ਪੇਖ ਮੋਹਿ ਕੋ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਾਇਓ। ਇਹ ਰਸ ਤੈਂ ਕਿਹ ਠਾਂ ਤੇ ਪਾਇਓ ।੯੯।
ਗੁਰਮਤ ਮੇਂ ਇਹ ਰੀਤ ਪਿਆਰੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਪੰਚਾ ਹਿਤ ਧਾਰੇ।
ਦਸ ਗੁਰ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਅਪਾਰਾ॥ਦੇਵਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮ ਅਧਾਰਾ।੯੦।
ਨਦਰ ਭਈ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਜਬਹੀ। ਦੁਰਮਤ ਠਾਕੀ ਬਿਖਿਆ ਸਭਹੀ।
ਪ੍ਰੇਮ ਰੁਮਾਂਚ ਭੀ ਗਦ ਗਦ ਬਾਨੀ। ਆਪਾ ਬਿਸਰਾ ਮੋਹਿ ਮਹਾਨੀ।੯੧।
ਕਿਲ ਵਿਖ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣ ਕਾ ਵੇਲਾ। ਦਰਸ਼ਨ ਸੰਤਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇਲਾ।
ਹੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਦਰ ਪ੍ਰਭ ਕੀਤੀ। ਟਿਕਿਓ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੰਤ ਦੀਤੀ ॥੯੨॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਆਰ ਕਰਣ ਤਬ ਲਾਗੇ। ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਮਿਲੇ ਸਭਾਗੇ।
ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ। ਰਿਦੇ ਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿੜ ਭਗਤੀ ਬਾਨੀ॥
ਬਰਤਨ ਜਾਂਕੇ ਸਹਜ ਵੈਰਾਗਾ। ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਮਿਲ ਵਡ ਭਾਗਾ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਆਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਅਗਾਰੀ। ਕਰਿਓ ਪੰਚਾ ਮਿਲ ਇਕ ਰਸ ਭਾਰੀ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੰਜ ਸੌ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੀਆ । ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਗਾਤਰੇ ਲੀਆ।
'ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ' ਕੋ ਨਾਲ ਮਿਲਾਈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਯੋ ਪਾਂਚੋ ਆਈ।੯੫॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੁਖ ਪਾਏ ਨੇਤ੍ਰੀ ਪਾਵਾ। ਕੇਸਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਗ ਭਿਗਾਵਾ।
ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ। ਵਸਿਓ ਹਿਰਦੈ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਥੀਆ ॥੯੬॥
ਰਹਿਤ ਪੰਜ ਕਕਾਰ ਰਖਾਈ। ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮਝਾਈ।
ਨਵਾਂ ਜਨਮ ਭਇਓ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰਾ। ਖਾਲਸਾ ਭਯੋ ਤਨ ਮਨ ਕੋ ਵਾਰਾ।
ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ। ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਸੁਖ ਸਿੰਧ ਜੀ।
ਜਨਮ ਕੇਸ ਗੜ੍ਹ ਅਨੰਦਪੁਰ ਵਾਸੀ। ਦਸ ਗੁਰ ਜੋਤ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸੀ।੯੮।
ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ ਜਥੇ ਬੰਦ ਰਹਿਣਾ। ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸਿਮਰਨ ਗਹਿਣਾ।
ਕੁਰਹਿਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚੋ ਰਹਿਤ ਰਖਾਵੇ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਿਤਨੇਮ ਕਰਾਵੇ ॥੯੯॥
ਦੋਹਿਰਾ—ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਅਚਵਾਇ ਕੇ, ਕੀਯੋ ਮਸਤ ਮਨ ਮੋਹਿ।
ਗੂੰਗੇ ਕੀ ਮਠਿਆਈਐ, ਅਕਥ ਕਥਾ ਰਸ ਸੋਹਿ ॥੧੦੦॥
ਸੰਤ ਭਿੰਡਰੀਂ ਜਾ ਰਹੇ, ਮਨ ਮੇਰੇ ਲਿਵ ਲਾਇ।
ਤਨ ਕਰ ਗ੍ਰਿਹਿ ਕੀ ਕਾਰ ਕਰ, ਮਨ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਟਿਕਾਇ।੧੦੧।

= ਚੌਪਈ =

ਘਰ ਮਹਿ ਰਹਿਓ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਈ। ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਿਸ੍ਰਾਮਤਾ ਪਾਈ।
ਆਠ ਪਹਿਰ ਮੇਰੀ ਅਰਦਾਸਾ॥ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਿਮਰਣ ਕੀ ਪਿਆਸਾ।੧੦੨।
ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕਆਣੇ ਸਿੰਘ ਸੁ ਜਾਈ। ਭਏ ਸ਼ਹੀਦ ਦੋ ਸੌ ਗੁਰ ਭਾਈ।
ਮੈਂ ਜਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਨੇ ਤਹਾਂ। ਜੁਰਿਓ ਪੰਥ ਅਕਾਲੀ ਮਹਾਂ ॥੧੦੩॥
ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੰਘਨ ਕੀ ਊਚ ਵਡਾਈ। ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਪਾਈ।

ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਅਧਿਕ ਵਡ ਸੂਰੇ।ਸ਼ਾਂਤਿ ਮਈ ਰੱਖ ਪ੍ਰਣ ਸੁ ਪੂਰੇ ॥੧੦੪।
ਨਰਾਇਣੂ ਵਡ ਜ਼ੁਲਮ ਕਮਾਯਾ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾਲਾ ਮੁਖ ਥਾਯਾ।
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਹਾਰਾਜਾ।ਬਹੁਤੀ ਰੌਲੀ ਛਵੀਆਂ ਬਾਜਾ।੧੦੫।
ਸਿੰਘ ਕੀਏ ਸਸਕਾਰ ਮਿਲ ਪੰਥਾ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਬਹੁ ਥਾਇ ਕਰੰਥਾ।
ਚਾਬੀਆਂ ਪੰਥ ਲਈਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ। ਲਹਿਰ ਅਕਾਲੀ ਚਲੀ ਅਪਾਰੇ ॥
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬਹੁਰ ਮੈਂ ਆਯੋ। ਕਰ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਪਾਯੋ।
ਸੰਗਰਾਣੇ ਸਾਹਿਬ ਖਡੂਰ ਸੁ ਜਾਈ। ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਈ॥
ਸ੍ਰੀ ਬਉਲੀ ਮੇਂ ਕਰ ਇਸ਼ਨਾਨਾ। ਚੌਰਾਸੀ ਕਟਣੇ ਹਿਤ ਠਾਨਾ।
ਸ੍ਰੀ ਜਪੁ ਪਾਠ ਚੌਰਾਸੀ ਕੀਨੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਕਰਾਇ ਗੁਰੂ ਗੁਣ ਚੀਨੇ।੧੦੯।
ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਜੀ ਕਰ ਇਸ਼ਨਾਨਾ। ਝਬਾਲ ਬੀੜ ਗੁਰ ਕਾ ਦਰਸਾਨਾ।
ਸੰਨੁ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਆਇ ਵਡਾਲੀ। ਛੇਹਰਟਾ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਲੀ ॥
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਆ ਰਹਿਯੋ। ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਹਰਿ ਜਸ ਲਹਯੋ।
ਨਿਤ ਦੀਵਾਨ ਗੁਰੂ ਬਾਗ ਮੇਂ ਲਾਗੈ।ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕੋ ਰਸ ਪਾਗੈ।੧੧੦।
ਸੰਤ ਖਾਲਸੇ ਸਿੰਘ ਨਿਜ ਬੁੰਗੇ। ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰੇਮ ਉਮੰਗੇ।
ਸੁਨਤ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ। ਜਾਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਰਸ ਲੀਨੇ ॥੧੧੧॥
ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦ ਪੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਏ। ਕੀਰਤ ਪੁਰ ਜਸ ਗੁਰ ਕੋ ਗਾਏ।
ਸ੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਚਾਲੀ ਦਿਨ ਰਹਯੋ।ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਸਵਾ ਲਾਖ ਉਮਹਯੋ।੧੧੨।
ਉੱਨੀ ਸੌ ਇਕੀ ਜਬ ਆਇਯੋ। ਸਾਵਣ ਸੰਗ੍ਰਾਂਦ ਹੁਤੀ ਸੁਖ ਦਾਇਯੋ।
ਪਿਤਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਰੂੜ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰੇ।ਆਗਿਆ ਲਈ ਚਲਯੋ ਹਿਤ ਧਾਰੇ ॥
ਦੋਹਿਰਾ—ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਪ ਹਰਿ, ਭਿੰਡਰੀਂ ਕਰਤ ਨਿਵਾਸ।
ਸ਼ਰਣ ਗਹੀ ਆ ਤਿਨੋਂ ਕੀ, ਹਿਤ ਆਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ॥੧੧੪॥
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸੰਤਾਂ ਮਿਲਿਓ, ਕਰੀ ਬੇਨਤੀ ਖਾਸ।
ਚਰਨ ਸਰਨ ਮੋਹਿ ਪਰਨ ਦੇਹੁ, ਹਉਮੈ ਕੀ ਕਟ ਫਾਸ ॥੧੧੫॥

= ਬੇਨਤੀ =

ਹਉ ਅਪਰਾਧੀ ਗੁਨਹਗਾਰ ਹਉ ਬੇਮੁਖ ਮੰਦਾ ॥
ਚੋਰ ਜਾਰ ਜੂਆਰ ਹਉ ਪਰ ਘਰ ਜੋਹੰਦਾ ॥
ਨਿੰਦਕ ਦੁਸ਼ਟ ਹਰਾਮ ਖੋਰ ਠਗ ਦੇਸ ਠਗੰਦਾ ॥
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਦ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਕਰੰਦਾ ॥
ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਘਾਤੀ ਅਕ੍ਰਿਤਘਨ ਮੈ ਕੋ ਨ ਰਖੰਦਾ ॥
ਸਿਮਰਿ ਮੁਰੀਦਾ ਢਾਢੀਆ ਸਤਿਗੁਰ ਬਖਸੰਦਾ ॥੧॥

= ਚੌਪਈ =

ਸਤਿਗੁਰ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਗੁਣ ਖਾਨਾ।ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਗਿਆਨ ਮਿਟਾਨਾ।
ਸਤ ਚੇਤਨ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਕਾਸਾ। ਸਿਮਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਅ ਭਾਸਾ।੧੧੬।
ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੋਕਉ ਲਾਇਓ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕੀ ਸੇਵ ਕਮਾਇਓ।
ਇਕ ਵਜੇ ਰਾਤੀਂ ਇਸ਼ਨਾਨਾ।ਸਵਾ ਪਹਿਰ ਜਪ ਨਾਮ ਧਿਆਨਾ।੧੧੭।
ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀ ਸੇਵਾ। ਕੀਰਤਨ ਭਗਤੀ ਆਤਮ ਦੇਵਾ।
ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਈ। ਹਉਮੈ ਤਜਣ ਗੁਰਮਤ ਵਡਿਆਈ ॥
ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਮੇਲੀ। ਦਸ ਗੁਰ ਕਥਾ ਜੋ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲੀ।
ਯੋਗ ਵੇਦਾਂਤ ਪੁਰਾਣ ਪ੍ਰਸੰਗਾ । ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤ ਵੇਦ ਖਟੰਗਾ ॥੧੧੯।
ਸਾਰ ਪੜ੍ਹਾਇ ਸਿਧਾਂਤ ਜਣਾਯੋ। ਅਨੁਭਵ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਜਗਾਯੋ।
ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਬਾਣੀ ਜੋ ਭਾਖੀ। ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਅਭਿਲਾਖੀ॥
ਸੰਥਾ ਦੇ ਸਭ ਸੰਤ ਪੜ੍ਹਾਯੋ। ਦਸਮ ਬੀੜ ਕੇ ਅਰਥ ਸਿਖਾਯੋ।
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਹਾਰਾਜਾ।ਚਾਰ ਕਥਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸੁਖ ਸਾਜਾ।੧੨੧।
ਸ੍ਰਵਣ ਮੰਨਣ ਭਲੇ ਕਰਵਾਯੋ। ਅਨੁਭਵ ਜਗਾਇ ਸੇਵਾ ਮਹਿ ਲਾਯੋ।
ਸਵਾ ਲਖ ਜਪੁ ਪਾਠ ਕਰਾਯਾ। ਛੱਤੀ ਲੱਖ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਗਾਯਾ ॥੧੨੨॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਜੀਵਨ ਕਰ ਦੀਨੋ। ਪ੍ਰਭ ਸੇਵਨ ਮਹਿ ਮਨ ਤਨ ਭੀਨੋ।
ਪੰਜਵੀਂ ਕਥਾ ਕਰੋ ਇਉਂ ਭਾਖਿਆ।ਸਿੰਘ ਜਥੇ ਦੇ ਸੁਣ ਅਭਿਲਾਖਿਆ ॥

ਪਾਸ ਬੈਠ ਕੇ ਕਥਾ ਕਰਾਈ। ਸੰਪੂਰਣ ਕਥਾ ਭੋਗ ਦੀਆ ਪਾਈ।
ਸਭ ਸੰਗਤਿ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਯੋ। ਦਾਸ ਜਾਨ ਕੇ ਮੋਹਿ ਵਡਾਯੋ ॥੧੨੪॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਲਿਵ ਲਾਇ ਕੇ, ਭਗਤ ਦੀਨ ਸਿਰੋਪਾਉ।
ਸੇਵਾ ਆਪਣੀ ਸੌਂਪ ਕੇ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੋ ਪੜ੍ਹਾਉ ॥੧੨੫॥
ਸਭ ਕੁਝ ਦੀਨਾ ਤੋਹਿ ਕੋ, ਸਿਮਰੀਂ ਸਦਾ ਅਕਾਲ।
ਦਸ ਗੁਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ, ਏਕੋ ਜੋਤਿ ਨਿਹਾਲ ॥੧੨੬॥
ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਰਹੀਂ, ਹਉਮੈ ਕਰੀਂ ਨ ਮੂਲ।
ਗੁਰ ਅਕਾਲ ਕੇ ਦਰਸ ਹੋਹਿ, ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਚਾਲੂਲ ॥੧੨੭॥
ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਕੀ ਯਾਤਰਾ, ਦੀਨੀ ਆਪ ਕਰਾਇ।
ਉੱਨੀ ਸੌ ਤੀਹ ਜਾਨੀਐ, ਚਾਰ ਫੱਗਣ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੧੨੮॥
ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਰੀ ਮੇਂ, ਹੋ ਹਰਿ ਰੂਪ ਸਮਾਇ।
ਬੋਪਾ ਰਾਏ ਸੱਚ ਖੰਡ ਮੇਂ, ਜਥਾ ਸਰਬ ਰਹਾਇ ॥੧੨੯॥
ਤੀਨ ਕਥਾ ਤਹਿ ਠਾਂ ਕਰੀ, ਜਾਣ ਸੰਤ ਅਸਥਾਨ।
ਆਗਿਆ ਸਭ ਕੀ ਲੇਇ ਕੈ, ਬਿਚਰਯੋ ਅਨਦ ਮਹਾਨ ॥੧੩੦॥
ਇੱਕੀ ਸੰਨ ਤੋਂ ਲਾਇ ਕੈ, ਤੀਹ ਤੱਕ ਰਹਿਯੋ ਨਾਲ।
ਸੰਤਾਂ ਰਖਿਯੋ ਸੰਗ ਹੀ, ਜਹਿ ਜਾਵੈ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥੧੩੧॥
ਦੇਸ ਦੇਸਾਂਤ੍ਰ ਰਟਨ ਕਰ, ਕੀਤੇ ਪਰ ਉਪਕਾਰ॥
ਅਨਿਕ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ, ਦਰਸੇ ਏਕੰਕਾਰ ॥੧੩੨॥

= ਚੌਪਈ =

ਬੋਪਾ ਰਾਏ ਸਚ ਖੰਡ ਰਹਾਯੋ। ਸੰਪਟ ਪਾਠ ਕਰਯੋ ਚਿਤ ਲਾਯੋ।
ਦਸਮ ਜਾਪ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਗੁਰਬਾਣੀ। ਸਵਾ ਲੱਖ ਪਾਠ ਸੰਗਤਿ ਰਸ ਮਾਣੀ॥
ਸੋਲਾਂ ਸਿੰਘ ਮਿਲੇ ਵਡ ਭਾਗੀ। ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦ ਪੁਰ ਯਾਤ੍ਰਾ ਪਾਗੀ।
ਰਵਾਲ ਸਰ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਏ। ਪਾਹਨ ਤਰਤੇ ਸਰ ਮਹਿ ਗਾਏ।੧੩੪।
ਮੰਡੀ ਬਿਆਸ ਕੁੰਡ ਦਰਸਾਯੋ। ਜੋਗਿੰਦਰ ਨਗਰ ਵਾਪਸ ਤਬ ਆਯੋ।

ਬੈਜ ਨਾਥ ਤੇ ਬਾਸਠ ਨਗਰੀ। ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰੀ।੧੩੫।
ਅਚਲ ਵਟਾਲੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਏ। ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਰਸ ਨਹਾਏ।
ਮਹਿਤੇ ਸਿੰਘ ਬੇਲੇ ਆ ਰਹੇ। ਸ਼ਾਹ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਸੇਵਾ ਗਹੇ ॥੧੩੬॥
ਕਥਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਚੌਥੀ ਕੀਨੀ। ਪੰਛੀ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਰਹੇ ਮਨ ਭੀਨੀ।
ਨਗਰਾਂ ਮੇਂ ਪਰਚਾਰ ਕਰਾਏ। ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕੋਂ ਸੁਧਾ ਅਚਾਏ ॥੧੩੭॥
ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਪੁਰ ਤਾਲ ਪੁਰਾਤਨ। ਸੇਵਾ ਪਕੀਆਂ ਪਉੜੀ ਜਾਪਨ।
ਸੰਤ ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ। ਸੰਤ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿਅ ਭਾਸੀ।੧੩੮।
ਸੰਤ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜਥੇਦਾਰਾ। ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਸੇਵਾ ਹਿਤ ਧਾਰਾ।
ਬੇਲਾ ਸਿੰਘ ਲਾਂਗਰੀ ਹਿਤਕਾਰੀ। ਸੇਵਾ ਮਿਲ ਕੇ ਕੀਨੀ ਸਾਰੀ।੧੩੯।
ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ। ਪੱਕਾ ਸਰੋਵਰ ਸੇਵਾ ਸਾਜਾ।
ਸੇਵਾ ਪੂਰਨ ਛੇਤੀ ਕੀਨੀ। ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਸੰਗਤਿ ਭੀਨੀ ॥੧੪੦॥
ਲੋਹਟ ਬੱਧੀ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੰਤਾ। ਇਕ ਸੋ ਇਕ ਪਾਠ ਕਰਵੰਤਾ।
ਸਰਬ ਸੰਗਤਿ ਕੀ ਆਗਿਆ ਪਾਈ। ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰੇਮ ਉਪਾਈ।੧੪੧।
ਸ੍ਰੀ ਪੰਜੋਖਰੇ ਕਥਾ ਕਰਾਈ। ਗੁਰ ਸਰ ਤਾਲ ਪੱਕਾ ਬਣਵਾਈ।
ਰਾਣੀ ਰਾੜੇ ਸੇਵਾ ਕੀਨੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਮੇਂ ਨਿਸਦਿਨ ਭੀਨੀ ॥੧੪੨॥
ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਚਤਰ ਕੌਰ ਪ੍ਰੇਮੀ। ਸੇਵਾ ਲੰਗਰ ਮੇਂ ਨਿਤਨੇਮੀ।
ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਚਲੈ ਪ੍ਰਵਾਹਾ। ਸੈਂਕੜੇ ਸਿੰਘ ਰਹੈ ਉਤਸ਼ਾਹਾ।੧੪੩।
ਮਾਝਾ ਮਾਲਵਾ ਦੁਆਬਾ ਬਿਚਰਾ। ਰਾਮੇਸ਼ਰ ਜਗਨ ਨਾਥ ਲੌ ਫਿਰਾ।
ਕਸ਼ਮੀਰ ਪਸ਼ਾਵਰ ਭਲ ਬਿਧ ਹੇਰਾ। ਯਾਤਰਾ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ ਪੂਜੇਰਾ॥
ਪੰਜਾਬ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਭ ਹੀ ਦੇਖੇ। ਯਾਤਰਾ ਪਟਨਾ ਪੂਰਬ ਪੇਖੇ।
ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਬਹੁ ਰਹਯੋ। ਦਸ ਵਾਰੀ ਯਾਤਰਾ ਸੁਖ ਲਹਯੋ।੧੪੫।
ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਸੰਗ ਮਿਲ ਸਦ ਭਾਈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਵਨ ਸੇਵ ਕਰਾਈ।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੇ ਅਰਥ ਪੜ੍ਹਾਵਨ। ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਕੀਰਤ ਰਸ ਪਾਵਨ॥
ਤਨ ਕਰ ਸੇਵਾ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ। ਤਾਲ ਲਗਾਵਨ ਝਾੜੂ ਕਾਰੇ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸਾ । ਇਕ ਸੌ ਪੰਙੀ ਪਾਠ ਕਰਾਸਾ।੧੪੭।
ਦੋਹਿਰਾ—ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਜੀ ਆਪਣੀ, ਸੇਵ ਕਰਾਈ ਆਪ ।
ਕਾਠ ਪੂਤਰੀ ਮਮ ਲਖੋ, ਖਿਲਾਵੈ ਹਰਿ ਪਰਤਾਪ ॥੧੪੮॥
ਕਥਾ ਅਕਾਲ ਬਖਾਨੀਐ, ਕੀਰਤ ਕਰੋ ਅਕਾਲ ।
ਤਨ ਮਨ ਬਾਣੀ ਅਰਪ ਕੇ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਿਹਾਲ ॥੧੪੯॥
ਕੀਤਾ ਕਿਆ ਆਲਾਈਐ, ਏਕ ਅਕਾਲ ਸਲਾਹ ।
ਜੰਮਣ ਮਰਣੋ ਬਾਹਰਾ, ਜ਼ਾਹਰ ਬੇ ਪਰਵਾਹ ॥੧੫੦॥

= ਚੌਪਈ =

ਸੁਚਾ ਜੀਵਨ ਤਾਂ ਮਨ ਹੋਈ । ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਵਿਲੋਈ ।
ਦਸ ਗੁਰ ਅਨੁਭਵ ਸੁਯੰ ਪ੍ਰਕਾਸਾ । ਸਤ ਚੇਤਨ ਆਨੰਦ ਅਨਾਸਾ ।੧੫੧।
ਦਰਸ਼ਨ ਸਰਗੁਣ ਨਿਰਗੁਣ ਤੇਰਾ । ਸਿਫਤ ਸਲਾਹਿਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਰਾ ।
ਸਿਮਰਨ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਭੀਨਾ । ਸਾਖਿਯਾਤ ਅਦ੍ਵੈਤ ਰੰਗ ਲੀਨਾ ।੧੫੨।
ਜੀਵਨ ਨੀਕਾ ਨਾਮ ਸਤਿ ਸੰਗਾ । ਲਾਗੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਰੰਗਾ ।
ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਭ ਹੋਇ ਸਹਾਈ। ਦਰਸ਼ਨ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਪਾਈ।੧੫੩।
ਕਰਯੋ ਸਮਾਪਤ ਇਹ ਪ੍ਰਸੰਗਾ । ਸਿਖੀ ਗੁਰ ਕੀ ਮਿਲੈ ਉਤੰਗਾ ।
ਸਤਿ ਚੇਤਨ ਆਨੰਦ ਅਪਾਰੀ । ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਸਮਾਰੀ ॥੧੫੪।

= ਸਵੈਯਾ –

ਏਕ ਅਕਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਗੁਰਬਾਣੀ ।
ਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਿਅ ਖਾਲਸਾ, ਨਾਮ ਜਪੈ ਗੁਰ ਰਹਿਤ ਨੀਸਾਣੀ ।
ਹਉਮੈ ਤਿਆਗ ਕਰੈ ਉਪਕਾਰ ਜੋ, ਭਾਣਾ ਮੰਨਤ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾਣੀ ।
ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੋਊ ਕਰ ਜੋਰ ਕੈ, ਸੀਸ ਝੁਕਾਇ ਫਤਹ ਗੁਰ ਭਾਣੀ।੧੫੫।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਸਿਖੀ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਗੁਰਮਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਨ, ਸੇਵਾ ਪਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਇਕਵੰਜਵਾਂ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤੰ ॥੫੧॥

ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਧਾਰਨੀ, ਖਾਲਸਾ ਜਥਾ, ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰੀ, ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਿਰਾਜਤ, ਦਸਮ ਗੁਰ ਭਵਿਖਤ ਬਾਣੀ, ਸੰਪੂਰਨੰ

ਦੋਹਿਰਾ—ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ, ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਮਹਾਰਾਜ ।
ਦਸਮੇਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ, ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਕੇ ਸਾਜ ॥੧॥

= ਚੌਪਈ =

ਸਤ ਸੰਗਤ ਸਚ ਖੰਡ ਵਸਾਯਾ । ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਨਿਝਰ ਝਰਾਇਆ ।
ਅਨਹਦ ਨਾਦ ਵਾਇਨਿ ਦਰਬਾਰੀ । ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੀਵਨ ਭਾਰੀ।੨।
ਭਾਇ ਭਗਤ ਭੈ ਮਸਤ ਖੁਮਾਰੀ । ਭਗਤ ਵਛਲ ਗੁਰ ਏਕੰਕਾਰੀ ।
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪ੍ਰੇਮ ਚਖਾਯਾ। ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣੈ ਚਿਤ ਲਾਯਾ ।੩।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਚ ਮੰਤ੍ਰ ਜਪੰਤੇ । ਮਨ ਨੀਵਾਂ ਰਹਿਰਾਸ ਕਰੰਤੇ ।
ਪੰਚ ਬਿਕਾਰ ਤਜੇ ਗੁਣ ਗਾਈ । ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਸੁ ਭਾਈ ॥੪॥
ਮਿਠਾ ਬੋਲਣ ਘਾਲ ਕਮਾਈ । ਨਿਵ ਚੱਲਣ ਮਿਲਕੇ ਵੰਡ ਖਾਈ ।
ਸਹਿਜ ਸਰੋਵਰ ਰਹਹਿ ਸਮਾਏ । ਇਕ ਮਨ ਹੋ ਇਕ ਨਾਮ ਧਿਆਏ ॥੫॥
ਦੁਬਿਧਾ ਭਾਉ ਮੇਟ ਸੁਖ ਪਾਯਾ । ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਾਯਾ ।
ਗਿਆਨ ਹੰਸ ਜਿਉ ਸੱਤ ਅਸੱਤਾ। ਧਿਆਨ ਕਛਪ ਸਮ ਜੋਤ ਮਿਲੰਤਾ।੬।
ਸਿਮਰਨ ਕੂੰਜ ਜਿਉਂ ਮ੍ਰਿਦੁਲ ਬਾਣੀ। ਵਾਹਿਗੁਰੂਬਿਨ ਅਵਰ ਨ ਜਾਣੀ।
ਦਸਗੁਰ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਬਾਣੀ । ਦਰਸ਼ਨ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਮਨ ਭਾਣੀ।੭।
ਪਿਛਲ ਰਾਤੀ ਉਠ ਬਹੰਦੇ । ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਸਰ ਨਾਵੰਦੇ ।
ਹੋਦੇ ਤਾਣ ਸੁ ਹੋਇ ਨਿਤਾਣੇ । ਹੁੰਦੇ ਮਾਣ ਜੋ ਭਏ ਨਿਮਾਣੇ ॥੮॥

ਗੁਰਮਤ ਰਿਦੇ ਗਰੀਬੀ ਪਾਈ । ਗੁਰ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਏਕੋ ਭਾਈ ।
ਮੰਦਾ ਕਿਸੇ ਨ ਆਖ ਵਖਾਣੈ । ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰੈ ਰੰਗ ਮਾਣੈ ॥੯॥
ਦੋਹਿਰਾ—ਗੁਣ ਬੇਅੰਤ ਗੁਰ ਸਿਖ ਕੇ, ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਨੇ ਆਪ ।
ਅਸ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਬੰਦਨ ਕਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ॥੧੦॥
ਦੋਹਿਰਾ--ਰਹੇ ਨਾਲ ਜੋ ਸਿੰਘ ਸਭ, ਮੋਹਿ ਰਖਵਾਲੇ ਨਿੱਤ ।
ਜਿਨ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤੇ, ਆਨੰਦ ਚੇਤਨ ਸੱਤ ॥੧੧॥

= ਚੌਪਈ =

[੧]ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚਕ੍ਰ ਵਰਤੀ । ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਜੀ ਪਹਿਲਾ ਭਰਤੀ ।
ਸਿਮਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰੰਗ ਰਾਤਾ । ਬਾਣੀ ਆਠੇ ਪਹਿਰ ਸੁ ਗਾਤਾ ।੧੨।
ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਾ । ਪੁਰ ਸੁਲਤਾਨ ਕੇ ਰਹਿਣੇ ਹਾਰਾ ।
ਅੱਠੇ ਪਹਿਰ ਗੁਰੂ ਰੰਗ ਭੀਨਾ । ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਚਕ੍ਰ ਵਰਤੀ ਚੀਨਾ ॥੧੩॥
ਦੋਹਿਰਾ—ਪਾਠ ਕਰਾਵੈ ਸੁੱਧ ਇਹੁ, ਸਭ ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਨੀਤ ।
ਪ੍ਰੇਮ ਗਰੀਬੀ ਨਾਮ ਰਸ, ਭਰ ਪਿਆਲੇ ਇਨ ਪੀਤ ॥੧੪॥

= ਚੌਪਈ =

[੨]ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਾ । ਅਠੇ ਪਹਿਰ ਭਜਨ ਬਿਵਹਾਰਾ ।
ਸ੍ਰੀ ਜਪੁ ਪਾਠ ਰਾਤ ਦਿਨ ਗਾਈ । ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਮੇਂ ਪੁਲਕਤ ਭਾਈ ।੧੫।
ਨੰਗਲੀ ਪਿੰਡ ਦੂਜੋ ਹਿਤਕਾਰੀ । ਰਹਿਤੋ ਸੰਗ ਮਨ ਤਨ ਕੋ ਵਾਰੀ ।
ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੇਂ ਰਹੇ ਉਦਾਸ ਰਹੰਤਾ । ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਕੀ ਸੇਵ ਕਰੰਤਾ ॥੧੬॥
[੩]ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ ਰਹਿ ਹੀ । ਗੁਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਦਰਸ ਕੋ ਲਹਿ ਹੀ ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਿਮਰੈ ਹਿਤ ਲਾਈ । ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਤੇ ਸੇਵ ਕਮਾਈ ।੧੭।
ਚੌਥੇ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਵਡ ਭਾਗਾ । ਸ੍ਰੀ ਪੰਜੋਖਰੇ ਰਹਿ ਅਨੁਰਾਗਾ ।
ਸਿਮਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਦ ਕਰਤਾ । ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਸੁਭਾਉ ਸੁ ਬਰਤਾ ॥
[੫]ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਗੀ ਜਾਨੋ । ਪਿੰਡ ਸਧਾਰ ਗੁਰੂ ਸਰ ਮਾਨੋ ।
ਆਗਿਆ ਕਾਰ ਮਸਤ ਦਿਨ ਰਾਤੀ । ਹਾਨ ਲਾਭ ਕੀ ਕਰਤ ਨ ਬਾਤੀ॥

ਕੀਰਤਨ ਭਜਨ ਵਿਖੇ ਮਸਤਾਨਾ । ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਸਦਾ ਗਲਤਾਨਾ ।
ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਦ ਹੂੰ ਰਖਵਾਰੇ । ਰਹਿਤੇ ਸਦਾ ਗਰੀਬੀ ਧਾਰੇ ॥੨੦॥
ਦੋਹਿਰਾ—ਸਭ ਜਥੇ ਕੇ ਨਾਮ ਜੋ, ਬਰਨੋ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇ ॥
ਮੋਹਿ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜਿਆ, ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਪਾਇ ॥੨੧॥

= ਅਨੰਦ ਛੰਦ =

[੬]ਬਾਬਾ ਧੰਨਾਸਿੰਘ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕਾ । ਪਿੰਡ ਨਥੋਵਾਲ ਕਰੇ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਾ । ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਤੇ ਕਰੰਤ ਸੇਵ ਹੈ, ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਬਡੋ ਜੋ ਦਿਵਾਨ ਦੇਵ ਹੈ । [੭]ਭਾਈ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਭਿਆਸੀ ਪੂਰਾ ਹੈ । ਪਿੰਡ ਬੋਲੇਵਾਲ ਮਨ ਤਨ ਸੂਰਾ ਹੈ । [੮]ਥੰਮਨ ਜੀ ਸਿੰਘ ਹੈ ਹਕੀਮ ਜਾਨੀਏ । ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਹੈ ਖਾਨ ਰਣ ਸੇਂ ਗਾਨੀਏ ॥੨੨॥ [੯]ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ ਦਾ ਹੈ ਲਿਖਾਰੀ ਜੀ । ਸੋਹਲ ਸ਼ੌਕੀਨ ਸੁਖਿਆਰਾ ਭਾਰੀ ਜੀ । ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਰਤਨ ਕਰਤਾ । ਉਰਦੂ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੜ ਮੁਦ ਧਰਤਾ । [੧੦]ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੈ ਧਨੋਏ ਜਾਨੀਏ । ਮਿਠਾ ਜਿਹਾ ਬੋਲੇ ਉਦਮੀ ਮਹਾਨੀਏ । ਕੀਰਤਨ ਕਰੇ ਤੇ ਗਰੀਬੀ ਧਾਰ ਦਾ । ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਮਨ ਤਨ ਵਾਰਦਾ।੨੩।

[੧੧]ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਾਜਰੀ ਹੈ ਪੈਲ ਵਸਦਾ । ਸੇਵਾ ਹਿਤ ਕਾਰੀ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਜੱਸ ਦਾ । ਪੜ੍ਹਨ ਪ੍ਰੀਤ ਧਾਰ ਰਹਿਆ ਪਾਸ ਸੀ । ਆਨਦ ਅਪਾਰ ਕੀ ਰਖੇਂਦਾ ਆਸ ਸੀ । [੧੨]ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸੰਖ ਧੰਧਲਾਂ ਦਾ ਕੋਟ ਹੈ । ਪ੍ਰੇਮੀ ਤੇ ਗਰੀਬੀ ਜਿਸ ਮਨ ਓਟ ਹੈ । ਸਭ ਸਿੰਘਾਂ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਰਹੇ ਪੁਛਦਾ । ਮਿਲ ਮਿਲ ਲੋਟ ਪੋਟ ਹੋਏ ਸੁਛਦਾ ॥੨੪॥ [੧੩]ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਹੈ ਠੱਕਰ ਵਾਲ ਜੀ । ਛੱਤੀ ਲੱਖ ਮੂਲ ਮੰਤ ਜਪੁ ਨਾਲ ਜੀ । ਨਿਤਨੇਮੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪਾਠ ਹੈ ਕਰਾਂਵਦਾ । ਮਨ ਸਿਉਂ ਅਤੀਤ ਸੰਗ ਨੇਹੁ ਲਾਂਵਦਾ । ਬਾਣੀ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਾ । ਚਿੰਤ ਤੋਂ ਅਚਿੰਤ ਨਹੀਂ ਚਿੰਤਾ ਧਰਦਾ । [੧੪]ਸੁਵਰਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ ਏਸ ਕਾ ਭਤੀਜ ਹੈ । ਸਵਾ ਲੱਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਧਿਆਵੇ ਰੀਝ ਹੈ ॥੨੫॥ ਨਿਤ ਨੇਮ ਸਦਾ

ਕਰਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ। ਮਨ ਤੋਂ ਅਰੋਗ ਰਹੇ ਸਦਾ ਛੇਮ ਸੇ। [੧੫]ਬਾਬਾ ਫੂਲਾ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਹੌਰ ਵਾਸੀ ਹੈ। ਫੌਜੀ ਜਰਨੈਲ ਜੰਗੀ ਲੜੇ ਖਾਸੀ ਹੈ।
ਮਨ ਸਾਫ ਮੁਖ ਤੇ ਹੈ ਰੁਖਾ ਬੋਲਦਾ। ਲੜਨੇ ਦੇ ਲਈ ਰਹੇ ਸਿੰਘ ਟੋਲਦਾ।
ਤਰਕੀ ਤੇ ਤੇਗ ਤੇਜ ਹੋ ਉਠਾਂਵਦਾ। ਟਿਕਦਾ ਨ ਪੰਛੀ ਜਿਉਂ
ਉਡਾਰੀ ਲਾਂਵਦਾ ॥੨੬॥

– ਸਵੈਯਾ –

[੧੬]ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਮੁਰਾਦਾ ਬਾਦ ਕੇ, ਗਤਕੇ ਬਾਜ ਰਹੇ ਹਰਖਾਨਾ।
[੧੭]ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਸੁਚਾਲਾ ਸੁ ਲਿਤਰ, ਰਾਗ ਕਰੈ ਮਨ ਐਂਠ ਮਹਾਨਾ।
[੧੮]ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰ ਸੁ ਸਾਧ ਪਛਾਨੋ, ਠੇਠਰ ਪਖੋ ਰਹਿ ਨਿਕਟਾਨਾ।
[੧੯]ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਲੋਹਟ ਬੱਧੀ ਪਛਾਨੋ, ਮਸਤੂਆਣੇ ਸੰਤ ਸੁਜਾਨਾ ॥੨੭॥
[੨੦]ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਬਿਆਸ ਖਤਾਬ ਹੈ, ਸ਼ੇਖਾ ਪੰਡਤ ਮਨੋ ਦੁਰਬਾਸਾ।
[੨੧]ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਕੋ ਗਿਆਨੀ ਪਛਾਨੋ, ਰੇਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸੰਤ ਅਭਿਆਸਾ।
[੨੨]ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲ ਗੜ੍ਹ ਪੁਰ ਕੋ, ਸੂਰਮਾ ਬਲੀ ਬਡੋ ਜਿੰਦ ਖਾਸਾ।
[੨੩]ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਭਰਾਤ ਹੈ, ਕਥਾ ਕਰੈ ਚਰਚਾ ਰੱਖ ਆਸਾ॥੨੮॥

– ਚੌਪਈ –

[੨੪]ਉਦੇ ਸਿੰਘ ਸੌਚਾਲਾ ਭਾਗੀ। ਟਿਕੇ ਨ ਇਕ ਥਾਂ ਕੋ ਕੇ ਵਾਗੀ।
ਪਾਠ ਕਰੈ ਬਹੁ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਧਾਰੀ। ਡਬਲ ਸਰੀਰ ਨਿਹੰਗ ਉਚਾਰੀ॥੨੯॥
[੨੫]ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਤ ਤਖਤੂ ਪੂਰਾ। ਪੜੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਸਭ ਕੋ ਘੂਰਾ।
[੨੬]ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਇਕ ਡਾਕ ਪਛਾਨੋ। ਕੋਟ ਫਤੇ ਕੋ ਜਨਮ ਸਿਵਾਨੋ ॥੩੦॥
ਦੋਹਿਰਾ– [੨੭] ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਸੇਵਕ ਬਡੋ, ਗਿਆਨ ਕਮਾਈ ਭਾਲ।
ਕਾਹਨੇ ਪਿੰਡ ਕੋ ਜਾਨੀਏ, ਸ਼ਹੀਦੀ ਸੇਵਾ ਘਾਲ ॥੩੧॥
[੨੮]ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਮਸੂਦੜਾ, ਲਾਊਡ ਸਪੀਕਰ ਜਾਨ।
ਹਲਕਾਰਾ ਸੇਵਾ ਕਰੇ, ਚਰਚਾ ਅਨਪੜ੍ਹ ਠਾਨ ॥੩੨॥

= ਚੌਪਈ =

[੨੯]ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਜਲੰਧਰ ਵਾਸੀ। [੩੦]ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧਾਂਦਰਾ ਖਾਸੀ।
[੩੧]ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਪੰਡਤ ਪਰਕਾਸੀ। [੩੨]ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਕੁਠਾਰੀ ਰਾਸੀ ॥੩੩॥
[੩੩]ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੋਦੇ ਕਾ ਜਾਨੋ। [੩੪]ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲ ਗੜ੍ਹ ਭਾਨੋ।
[੩੫]ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਠੋਲਾ ਵਾਸੀ। [੩੬]ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਔੜਾਂ ਅਬਨਾਸੀ॥੩੪॥
ਦੋਹਿਰਾ– [੩੭]ਬਾਬਾ ਹੈ ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਸਿੰਘ, ਅਣਖੀਲਾ ਸਰਦਾਰ।
ਪਿੰਡ ਸਧਾਰ ਪਛਾਨੀਏ, ਜੰਗੀ ਫੌਜੀ ਯਾਰ ॥੩੫॥
[੩੮]ਗਿਆਨੀ ਗੱਜਨ ਸਿੰਘ ਹੈ, ਜਸੋ ਵਾਲ ਮੰਝਾਰ।
ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੇਮੀ ਗਿਆਨ ਕੋ, ਕਰਤ ਸਦਾ ਉਪਕਾਰ ॥੩੬॥
[੩੯]ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈ ਕੁਰੜ ਕੋ, ਬੱਗਾ ਸਿੰਘ ਮਿਲਾਇ।
[੪੦]ਸ਼ੰਕਰ ਸਿੰਘ ਬਿਆਸ ਕੋ, ਰਾਗੀ ਕੀਰਤ ਗਾਇ ॥੩੭॥
[੪੧]ਭਾਈ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਬਾਣੀ ਕੇ ਰਸ ਲੀਨ।
ਮੰਗਲੀ ਪਿੰਡ ਪ੍ਰੇਮੀ ਰਸਯੋ, ਤਨ ਤਜ ਸੰਗਤਿ ਦੀਨ ॥੩੮॥

= ਚੌਪਈ =

[੪੨]ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਹੈ ਜਸੋ ਵਾਸੀ। [੪੩]ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੱਲਨ ਕੋ ਆਸੀ।
[੪੪]ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੁੜ ਗਾਂਉ ਵਾਲਾ। [੪੫]ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਕੋੜ ਨਵ ਭਾਲਾ ॥
[੪੬]ਸਾਵਨ ਸਿੰਘ ਪਤੋ ਕਾ ਜਾਨੋ। [੪੭]ਮੁਕੰਦ ਸਿੰਘ ਅਖਾੜੇ ਮਾਨੋ।
[੪੮]ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਵਡਾ ਭਰ ਵਾਲਾ। [੪੯]ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਹਰਪਾਲੀ ਭਾਲਾ॥
ਦੋਹਿਰਾ-- [੫੦]ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਦਮੀ ਵਡਾ, ਪਿੰਡ ਹੈ ਬੇਗੋ ਵਾਲ।
[੫੧]ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਰਾਮ ਗੜ੍ਹੀ ਕੋ, [੫੨]ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜੰਡਿਆਲ ॥
[੫੩]ਖਿਆਲਾ ਹੈ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, [੫੪]ਰੈ ਪੁਰ ਸਿੰਘ ਸੁ ਰਾਮ।
[੫੫]ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿਬੇਕੀਆ, ਸੈਂਪਲੀ ਪਿੰਡ ਸੁ ਨਾਮ ॥੪੨॥
[੫੬]ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਖਾਨ ਪੁਰਾ ਕੋ, [੫੭]ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈ ਚੱਕ।
[੫੮]ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕਾਹਨੇ ਲਖੋ, ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਯੱਕ ॥੪੩॥

ਦੋਹਿਰਾ—[੫੯]ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰਕੀ ਲਖੋ, [੬੦]ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਲਹੌਰ।
[੬੧]ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਲਖੋ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਿਰ ਮੌਰ ॥੪੪॥

= ਅਨੰਦ ਛੰਦ =

[੬੨]ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਕੀਟ ਭਗਵਾਨ ਜਾਨੀਏ। ਸੇਵਾ ਇਤਹਾਸ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹੇ ਮਾਨੀਏ। ਹਸ ਮੁਖਾ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਸਭ ਸਿਖ ਕੀ। ਲੰਢੇ ਕੇ ਹੈ ਪਿੰਡ ਮੈਂ ਸਕਾਂ ਲਿਖ ਕੀ। ਏਸ ਕੇ ਭਗਤ ਹੈਂ ਸੋ ਦੋਵੇਂ ਔਰ ਜੀ। [੬੩]ਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਖਤਾਰ ਸਿੰਘ ਵਿਦਿਆ ਲੋਰ ਜੀ। [੬੪]ਸਿੰਘ ਜੋ ਸੁਦਾਗਰ ਗਰੜ ਭਾਖੀਏ। ਆਪੇ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਬਿਨਾ ਕਹੇ ਲਾਖੀਏ ॥੪੫॥ [੬੫]ਭਾਈ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਖਾਸ ਹੈ। ਢੋਲਕ ਵਜਾਵੇ ਨਿਤ ਸੰਤ ਪਿਆਸ ਹੈ। [੬੬]ਭਾਈ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਸ਼ਿੰਦਾ ਰੋਪੜੀ। ਗੱਡੀ ਹੇਠ ਆਇਆ ਜਿਨ ਦਿਤੀ ਜੋਂਦੜੀ। [੬੭]ਭਾਈ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਕਾਸੀ ਹੈ। [੬੮] ਭਾਈ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਮਰ ਵਾਸੀ ਹੈ। [੬੯]ਭਾਈ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ [੭੦] ਦਸੌਂਦਾ ਹਰੀ ਹੈ। ਕੀਰਤਨ ਸੋਭਾ ਲਾਇ ਦੇਤ ਝਰੀ ਹੈ ॥੪੬॥ [੭੧]ਅਮਰ ਗੜ੍ਹ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ। [੭੨] ਸੰਤ ਸੁਚਾ ਸਿੰਘ ਮਸਤੂਆਣਾ ਸਿੰਧ ਜੀ। [੭੩]ਭਾਈ ਨਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੋ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਏ। ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਰਸ ਖੂਬ ਬੜ੍ਹੀਏ। [੭੪]ਬਾਬਾ ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਹੈ ਜਨੇਤ ਪੁਰੇ ਦਾ। ਗੁਸਾ ਮਾਰ ਰਹੇ ਨ ਲੜੇਂਦਾ ਧੁਰੇ ਦਾ। [੭੫] ਸੰਤ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾਇਆ। ਭਜਨ ਜੋਸ਼ੀਲਾ ਜਾਂਹਿ ਮਨ ਭਾਇਆ ॥੪੭॥

ਦੋਹਿਰਾ—[੭੬]ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਜਥੇਦਾਰ ਬਿਸਾਲ।
ਬੜੂਵਾਲਾ ਪਿੰਡ ਹੈ, ਕੀਰਤਨ ਕਰੇ ਨਿਹਾਲ ॥੪੮॥
[੭੭]ਗਿਆਨੀ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਚੱਕ ਜਨੂਬੀ ਖਾਸ।
ਪੜ੍ਹ ਵਿਦਿਆ ਨਿਤ ਭਜਨ ਕਰ, ਮਨ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਪਿਆਸ॥
[੭੮]ਬਾਬੂ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸਦ, ਭਜਨ ਕਰਤ ਅਭਿਆਸ॥
[੭੯]ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਬੁਰਜੀ ਮਿਲੋ, ਵਿਦਿਆ ਪੜ੍ਹੇ ਹੁਲਾਸ ॥੫੦॥

ਦੋਹਿਰਾ—[੮੦]ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਇ ਪੁਰ ਕਾ ਹੈ ਖਾਸ।
[੮੧]ਕਰਮ ਜੀ ਟਿਕਾ ਤੇ [੮੨]ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੈ, ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼॥
[੮੩]ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ ਭਲੋ, ਸੈਂਪਲੀ ਰਹੇ ਉਦਾਸ।
[੮੪]ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ ਭਯੋ, ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਰਮ ਉਲਾਸ ॥੫੨॥
[੮੫]ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਭੁਜੰਗੜਾ, ਅਬੂ ਪੁਰਾ ਹੈ ਬੇਟ।
[੮੬]ਦੇਗੀਆ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਮਾਨਾ ਵਾਲਾ ਭੇਟ ॥੫੩॥
[੮੭]ਬੱਗਾ ਸਿੰਘ ਪੰਡਤ ਗੁਣੀ, ਚਕ੍ਰ ਵਰਤੀ ਮੌੜ।
[੮੮]ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਹੇ, ਬਣਿਆਂ ਤਾਂਕਾ ਜੋੜ ॥੫੪॥

= ਚੌਪਈ =

[੮੯]ਰਾਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੰਡਤ ਭਾਈ। ਮੁਦਕੀ ਵਾਸਾ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਈ।
[੯੦]ਸੰਤ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰੇ। ਖੁਡੀ ਚੀਮੇਂ ਬਰਮੀ ਮਾਰੇ ॥੫੫॥
[੯੧]ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਟਪਰੀਆਂ ਬੇਲਾ। [੯੨]ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇਵਲ ਇਕੇਲਾ।
[੯੩]ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ ਕੋ ਵਾਸੀ। [੯੪]ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਰੋਪੜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੀ ।੫੬।
[੯੫]ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚੁਪਕੀ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ। ਜਥੇਦਾਰ ਜਿਸ ਪ੍ਰੇਮ ਕਮਾਲੇ।
[੯੬]ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਕੱਤ੍ਰ ਜਾਨੋ। ਰੋੜ ਮਾਜਰਾ ਪਿੰਡ ਪਛਾਨੋ ॥੫੭॥
[੯੭]ਪਾਖਰ ਸਿੰਘ ਕੋਕਰੀ ਵਾਸੀ। [੯੮]ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੋਲਕੀ ਖਾਸੀ।
[੯੯]ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਬੁਟਾਹਰੀ ਵਾਲਾ। [੧੦੦]ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਰਾਇ ਨਿਹਾਲਾ॥

ਦੋਹਿਰਾ--[੧੦੧]ਜਥੇਦਾਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸਰਿਆਲਾ ਤਿਸ ਗਾਉ।
ਭਜਨ ਬਾਣੀ ਬਿਨ ਚੁਪ ਰਹੇ, ਸਾਧੂ ਨਰਮ ਸੁਭਾਉ ॥੫੯॥
[੧੦੨]ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ, ਜਾਂਕੋ ਪੁਰ ਹਰ ਪਾਲ।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਹਿਤ ਕਰ ਪੜ੍ਹੇ, ਰਹੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ॥੬੦॥
[੧੦੩]ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਜਾਨੀ ਸਜੈ, ਵੈਰੋ ਕੇ ਪਿੰਡ ਭਾਇ।
[੧੦੪]ਗਿਆਨੀ ਨਿਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਦੁਆਬਾ ਪਿੰਡ ਸਰਾਇ ।੬੧।
[੧੦੫]ਭੁਜੰਗੀ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਫਰਵਾਹੀ ਕੇ ਜਾਨ।

ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਆਇਓ, ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਤ ਮਹਾਨ ॥੬੨॥
[੧੦੬]ਭਾਈ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜੋ, ਨਥੋ ਵਾਲ ਤਹਿ ਗ੍ਰਾਮ।
ਪਾਠੀ ਸਿਆਣਾ ਬਹੁ ਭਯੋ, ਅਰਥ ਪੜ੍ਹੈ ਅਭਿਰਾਮ ॥੬੩॥

= ਚੌਪਈ =

[੧੦੭]ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮੁਨਾਵੇ ਵਾਸੀ। [੧੦੮]ਲਹੌਰਾ ਸਿੰਘ ਸੰਗ ਅਭਿਆਸੀ।
[੧੦੯]ਮੁਕੰਦ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਮੰਗਿਆਲਾ। [੧੧੦]ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਸਲੌਦੀ ਭਾਲਾ॥
[੧੧੧]ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਬੰਡਾਲਾ ਖਾਸੀ। [੧੧੨]ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਤਿਹੁਣਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੀ।
[੧੧੩]ਜਾਗੀਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੁਖ ਦਾਯਾ। ਬੋਪਾਰਾਇ ਜਿਸ ਪਿੰਡ ਸੁਹਾਯਾ॥
[੧੧੪]ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਮਾਜਰਾ ਜਟਾਂ। ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਾਂਗ ਪਲੱਟਾ।
[੧੧੫]ਨਿਰਵੈਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲੇ। ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਸੇਵ ਕਰੀ ਬਿਸਾਲੇ॥
[੧੧੬]ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡੀਆਂਵਾਲੇ। [੧੧੭]ਕਲਿਆਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮੁਖਮਤਵਾਲੇ।
[੧੧੮]ਬੱਗਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਜੋਆਣਾ। [੧੧੯]ਜਾਗੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾ ਭਾਣਾ।੬੭।
[੧੨੦]ਬਾਬਾ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੋਗਾ। [੧੨੧]ਹਰਦਿਤ ਸਿੰਘ ਭੁਜੰਗੀ ਗੋਧਾ।
[੧੨੨]ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ [੧੨੩]ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਜੀ। ਪਝੱਤ੍ਰ ਚੱਕ ਬਸਤ ਬਰਿੰਦ ਜੀ॥
ਦੋਹਿਰਾ— [੧੨੪]ਪ੍ਰੇਮੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਸੀ, ਕਾਲਾ ਸੰਘਾ ਖਾਸ।
ਮਿਠ ਬੋਲੇ ਗਰੀਬੀ ਧਰੇ, ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਹੁਲਾਸ ॥੬੯॥
[੧੨੫]ਭਿੰਡਰ ਬਾਬਾ ਭਾਨ ਸਿੰਘ, ਮਾਲਾ ਫੇਰੇ ਨੀਤ।
[੧੨੬]ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਖਾ ਨੰਦ ਕੇ, ਚਾਹ ਕੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰੀਤ ॥੭੦॥
[੧੨੭]ਸਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਸਾਂਈ ਭਲਾ, ਰੋਡੇ ਪਿੰਡ ਰਹੰਤ।
[੧੨੮]ਭੁਜੰਗੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਨਥੋਵਾਲ ਬਸੰਤ ॥੭੧॥
[੧੨੯]ਬਾਬਾ ਜੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਹਵੇਲੀ ਪਿੰਡ ਪਛਾਨ।
[੧੩੦]ਜਥੇਦਾਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਭੱਠੇ ਸਾਹਿਬ ਮਾਨ ॥੭੨॥

= ਅਨੰਦ ਛੰਦ =

[੧੩੧]ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਵਾਦ ਵਾਲੜਾ। [੧੩੨]ਹਕੀਕਤ ਸਿੰਘ ਕੁਰਾਲੀ

ਭਾਲੜਾ। [੧੩੨]ਭਾਈ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਤਾਹਟ ਚਕ ਹੈ। [੧੩੩]ਭਾਈ ਆਸਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੁਰਜ ਤਕ ਹੈ। [੧੩੪]ਭਾਈ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲੜਾਕਾ ਭੇਟ ਲੈ। [੧੩੫]ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਨੀ ਅਖਾੜੇ ਟੇਕਲੈ। [੧੩੬]ਭਾਈ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਮਰਾਵਾਂ ਜਾਨੀਏ। [੧੩੭]ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਗਾਗਾ ਲਹਿਰਾ ਤਨ ਹਾਨੀਏ ॥੭੩॥ [੧੩੮]ਭਾਈ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਲਾਲ ਪੁਰੇ ਹੈ। [੧੩੯]ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੁਕੰਦ ਧੁਰੇ ਹੈ। [੧੪੦]ਭਾਈ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਧਾਈ ਜਾਨੀਏ। [੧੪੧]ਭਾਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੁਆਬਾ ਮਾਨੀਏ। [੧੪੨]ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਧਾਰ ਖਾਸ ਹੈ। [੧੪੩]ਭਾਈ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਜਿਊਣ ਵਾਲਾ ਰਾਸ ਹੈ। [੧੪੪]ਭੁਜੰਗੀ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰ ਪੁਰਾ ਮਾਨੀਏ। [੧੪੫]ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਾਲ ਗਾਨੀਏ॥

ਦੋਹਿਰਾ— [੧੪੬]ਰਾਗੀ ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਲੰਡੇਆਣਾ ਖਾਸ।
ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਸੇਵਾ ਕਰੇ, 'ਪ੍ਰੇਮੀ' ਬਾਣੀ ਰਾਸ ॥੭੫॥

= ਚੌਪਈ =

[੧੪੭]ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੇਘਾ ਮਾੜੀ। [੧੪੮]ਨਾਭਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਕੁਠਾਰੀ।
[੧੪੯]ਭਾਈ ਨਰਿੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਚਕੋਹੀ। [੧੫੦]ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਾਮੋਕਾ ਓਹੀ।੭੬।
[੧੫੧]ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ [੧੫੨]ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਈ। ਚੰਚਲਤਾ ਜਿਨ ਸਰਬ ਗਵਾਈ।
[੧੫੩]ਹਰਿਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਾਂਗਰੀ ਪ੍ਰੇਮੀ। ਰੋਪੜ ਰਹਿਤੇ ਬਡ ਨਿਤਨੇਮੀ॥
[੧੫੪]ਬਾਬਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਕਵੀਸ਼ਰ। ਡੇਮਰੂ ਪਿੰਡ ਈਸ ਕੋ ਈਸ਼ਰ।
[੧੫੫]ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਕਮਾਲ ਪੁਰ ਵਾਲਾ। [੧੫੬]ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਬਾਰ ਕੋ ਭਾਲਾ।੭੮।
ਦੋਹਿਰਾ-- [੧੫੭]ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬਿਰੱਕਤ ਹੈ, ਚਿਤ ਲਾਕੇ ਕਰੇ ਸੇਵ।
[੧੫੮]ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਨਿਰਮਲ ਵਡੇ, ਭਗਤ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਦੇਵ।੭੯।
[੧੫੯]ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ, [੧੬੦]ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕ੍ਰਾਨ।
[੧੬੧]ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਹੈ ਕਿਸ਼ੜ ਗੜ੍ਹ, [੧੬੨]ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਗੁੜੇ ਮਾਨ।੮੦।
[੧੬੩]ਬਾਬਾ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪਿੰਡ ਘੋਲੀਆ ਜਾਨ।
ਮੋਦੀ ਖਾਨਾ ਭਿੰਡਰੀਂ, ਰਾਖਤ ਸਭ ਕੋ ਮਾਨ ॥੮੧॥

[੧੬੪]ਮਸਕੀਨੀ ਹੈ ਅਮਰਸਿੰਘ, ਪੜ੍ਹਤ ਚਾਉ ਇਤਿਹਾਸ।
ਕੀਰਤ ਤੇ ਕਿਰਤੀ ਭਯੋ, ਟਿਬਾ ਪਿੰਡ ਤਿਸ ਖਾਸ ॥੯੨॥
[੧੬੫]ਅਭਿਆਸੀ ਹੈ ਜੰਗ ਸਿੰਘ, ਮੌੜ ਜਿਊਣਾ ਖਾਸ।
ਜਪੇ ਨਾਮ ਤਪ ਤਾਪ ਤੇ, ਰਿਖੀ ਮੁਨੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ॥੯੩॥
[੧੬੬]ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਰੋੜਿਆਂ, ਪ੍ਰੇਮੀ ਗੁਰ ਕਾ ਨੀਤ।
[੧੬੭]ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਧਾਰ ਕਾ, ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ॥੯੪॥
[੧੬੮]ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ ਵਡੋ, ਪਿੰਡ ਮੁਨਾਵੇਂ ਵਾਸ।
[੧੬੯]ਧੰਨਾ ਸਿੰਘ ਭਾਈ ਵੱਡਾ, ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ॥੯੫॥
[੧੭੦]ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਠੱਕਰ ਵਾਲ ਤੋਂ, ਪ੍ਰੇਮੀ ਗੁਰ ਕੋ ਖਾਸ।
[੧੭੧]ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਰ ਭਗਤ ਹੈ, ਗਤਕੇ ਵਿਦਿਆ ਰਾਸ।੯੬।
[੧੭੨]ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕੋ ਜਾਨੀਏ, ਉਪਲ ਹੇੜੀ ਗਾਂਉ।
[੧੭੩]ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਭੀ ਨਾਲ ਹੈ, ਪ੍ਰੇਮ ਰਿਦੇ ਉਮਗਾਉ ॥੯੭॥
[੧੭੪]ਭੁਜੰਗੀ ਹੈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ, ਵਿਦਿਆ ਸੇਵਾ ਨੀਤ।
ਮਾੜੀ ਮੇਘਾ ਪਿੰਡ ਹੈ, ਗੁਰ ਬਖਸ਼ੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ॥੯੮॥

= ਬਿਜੇ ਦੰਡਕਾ =

[੧੭੫]ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਚੌਬਾਰਾ ਜੋ ਲਾਂਗਰੀ ਹੈ, ਸੇਵਾ ਦਰੀ ਦੀ ਕਰਦਾ ਪਿਆਰ ਨਾਲੇ। [੧੭੬]ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਚਾਲ ਸੁਹਾਵਨੀ ਹੈ, ਸੁਖਨ ਵਾਲੀਆਂ ਛੰਨਾ ਨਿਹਾਰ ਨਾਲੇ। [੧੭੭]ਬਚਿੰਤ ਸਿੰਘ ਦੌਲਕਈਆ ਜੀਂਦੋ ਵਾਲ ਵਾਲਾ, [੧੭੮]ਮੋਟਾ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ [੧੭੯]ਭਾਨ ਸਿੰਘ ਭਾਰ ਨਾਲੇ। [੧੮੦]ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਮੋਟਾ ਜੇਠੋ ਵਾਲ ਘੀਆ, [੧੮੧]ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ [੧੮੨]ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਕਾਰ ਨਾਲੇ। [੧੮੩]ਬਚਿੱਤ੍ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੋਪਾ ਰਾਏ ਕਲਾਂ, [੧੮੪]ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਗੀ ਕਕਰਾਲ ਨਾਲੇ। [੧੮੫]ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਦੁਕਾਲ ਦਾ ਏਕ ਜਾਨੋ, [੧੮੬]ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਖਡੂਰ ਜੀ ਸਾਰ ਨਾਲੇ ॥੯੯॥

– ਚੌਪਈ –

[੧੮੭]ਰਣਜੋਧ ਸਿੰਘ ਜੋਤਸ਼ੀ ਪਾਂਡਾ। ਬਾਲ ਬਾਲੀਆਂ ਹੱਥ ਦਿਖਾਂਡਾ।
[੧੮੮]ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਈਚੋ ਗਿਲ ਆਈ। [੧੮੯]ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਮਹੰਤ ਸੁਹਾਈ ॥
[੧੯੦]ਧਰਮ ਸਿੰਘ [੧੯੧]ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਮਹਤਾ। [੧੯੨]ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਪੰਡਤ ਡਰ ਸਹਤਾ।
[੧੯੩]ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ [੧੯੪]ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰਾ। [੧੯੫]ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਨੰਗਲ ਹਿਤਕਾਰਾ।
[੧੯੬]ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਭੁਜੰਗੀ ਪੁਰ ਸੈਦ। [੧੯੭]ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ ਬਿਗਸੈਦ।
[੧੯੮]ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਰਿਖੀ ਕੇਸ਼ ਸੁਰਾਲਾ। [੧੯੯]ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੋਬਦਾਰ ਭੂਤਾਲਾ ॥
[੨੦੦]ਬਾਵਾ ਅਮਰ ਸੋ ਸੀਤਲ ਦਾਸੰ। [੨੦੧]ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਖਾਸੰ।
[੨੦੨]ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਗੂੰਥੀ ਮਸਕੀਨਾ। [੨੦੩]ਸੰਤ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸਿਮਰਨ ਲੀਨਾ ॥
[੨੦੪]ਘਨਯਾ ਸਿੰਘ ਨਗਰੀ ਟੁਟਿਆਲਾ। [੨੦੫]ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਿਬੇਕੀ ਭਾਲਾ।
[੨੦੬]ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ [੨੦੭]ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ। [੨੦੮]ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ [੨੦੯]ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੇਮੀ।
[੨੧੦]ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਘੰਟਾ ਘਰ ਹੈ। [੨੧੧]ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾਰੀਗਰ ਹੈ।
[੨੧੨]ਵਤਨ ਸਿੰਘ ਸੋਧੀ ਤਰਖਾਨਾ। [੨੧੩]ਹਰੀ ਸਿੰਘ [੨੧੪]ਗੁਰਦਿਤ ਸਿੰਘ ਜਾਨਾ ॥
[੨੧੫]ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ [੨੧੬]ਪਿਆਰਾ ਹਰੀ। [੨੧੭]ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਕਾਹਨਾ ਮੁਦ ਭਰੀ।
[੨੧੮]ਬਾਬੂ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ। [੨੧੯]ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਫਲਾਹੀ ਧਿਆਨੀ ॥
[੨੨੦]ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਹੈ ਰੂਪੋ ਵਾਲੀ। [੨੨੧]ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰੇ ਭਾਲੀ।
[੨੨੨]ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਰਾਲੇ ਵਾਸੀ। [੨੨੩]ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੀਰੋਂ ਖਾਸੀ।੯੭।
[੨੨੪]ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਰੋਪੜ ਕੋ ਜਾਨੋ। [੨੨੫]ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਅਯੁਧਿਆ ਮਾਨੋ।
[੨੨੬]ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ ਇਕ ਪ੍ਰੇਮੀ। [੨੨੭]ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛੰਨਾ ਕੋ ਨੇਮੀ ॥
[੨੨੮]ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਜਟਾਣੀ ਆਯੋ। [੨੨੯]ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਟੂ ਮਨ ਭਾਯੋ।
[੨੩੦]ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਸਬਾਜ ਕੇ ਨਗਰਾ। [੨੩੧]ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਬਿਹੰਗਮ ਪੁਰਾ।੯੯।
[੨੩੨]ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਲੁਠੇੜੀ ਵਾਲਾ। [੨੩੩]ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਗੂੰਥੀ ਸੈਦਿਆਲਾ।
[੨੩੪]ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੰਡਾਲਾ ਰਹਿਹੀ। [੨੩੫]ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਲੰਮਾ ਸੁਖ ਲਹਹੀ॥
[੨੩੬]ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ [੨੩੭]ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਾਨੋ। [੨੩੮]ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਵਹੀਰੀਆ ਮਾਨੋ।

੨੩੯ਦਲੇਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖੂੰਡੇ ਵਾਲਾ। ੨੪੦ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਘੁੰਗਰਾਲਾ ਭਾਲਾ।੧੦੧।
੨੪੧ਕੋਇਲ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਬੈਰਾੜਾ। ੨੪੨ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖ਼ੂਪੁਰ ਵਾੜਾ।
੨੪੩ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪ੍ਰੇਮੀ। ੨੪੪ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਦਖਣੀ ਨਿਤਨੇਮੀ।।
ਦੋਹਿਰਾ-- ੨੪੫ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਲਖੋ, ਗਨੇਸ਼ ਪੁਰੇ ਕੋ ਜਾਨ।
੨੪੬ਨਾਮ ਹਰੀ ਹਰਦਿਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਨੌ ਜਵਾਨ ॥੧੦੩॥
ਨਾਮ ਬਿਅੰਤ ਸੁ ਹੋਰ ਹੈ, ਮੋ ਤੇ ਲਿਖੇ ਨ ਜਾਇ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪ, ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟਾਇ ॥੧੦੪॥
੨੪੭ਦੌਧਰੀਆ ਅਰਜਨ ਹਰੀ, ੨੪੮ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭਲਵਾਨ।
੨੪੯ਸੁਚਾ ਸਿੰਘ ੨੫੦ਰਣਜੀਤ ਹਰਿ, ਲੰਡੇ ਆਣੇ ਮਾਨ ॥੧੦੫॥
੨੫੧ਕਾਹਨੇ ਕਾ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੇਮੀ ਖਾਸ ਹੁਲਾਸ।
੨੫੨ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੇਮ ਮਗਨ ਅਰਦਾਸ ॥੧੦੬।
੨੫੩ਪਿੰਡ ਮਦੋ ਕੇ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਣੀ ਗਿਆਨੀ ਚਾਰ।
ਗੁਰ ਕੀ ਮਤ ਕੋ ਬਡ ਲਖੈ, ਜਾ ਮਹਿ ਰਸ ਹੈ ਸਾਰ ॥੧੦੭॥

= ਚੌਪਈ =

੨੫੪ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਬੈਦ ਪੁਰ ਦਾਇਆ। ਸੰਗਤਿ ਸੇਵਾ ਕਰਤ ਸੁਹਾਇਆ।
ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਬਿਦਿਆ ਅਭਿਆਸੈ। ਪ੍ਰਭ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਕਮਲ ਪ੍ਰਕਾਸੈ।੧੦੮।
੨੫੫ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਲਿਖਾਰੀ ਭਾਰਾ। ਮੋਹਣ ਭੰਡਾਰੀਆ ਨਗਰ ਉਦਾਰਾ।
ਵਿਦਿਆ ਕਰਤ ਅਭਿਆਸ ਸਦਾਈ। ਗੁਣੀ ਬਣੈ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪਾਈ ॥
੨੫੬ਗਿਆਨੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਰਿਆਮਾ। ਦਸੇ ਪਿੰਡ ਤਾਂ ਲਖੀਐ ਧਾਮਾ।
ਕਥਾ ਵਖਿਆਨ ਕਰਤ ਬਿਧ ਨੀਕੀ। ਬੁਧ ਬਿਮਲ ਰਸ ਰਸਨਾ ਮੀਕੀ॥
੨੫੭ਨੰਗਲ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੋ ਰਾਗੀ। ਸਿਖਾਵਤ ਰਾਗ ਮਨੋ ਬੈਰਾਗੀ।
ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਕੋ ਬਹੁਤ ਸੁਭਾਊ। ਮਿਲੇ ਜੇ ਕੋਊ ਹਟ ਨ ਸਕਾਊ ॥
੨੫੮ਭਾਈ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀਉ ਜੋੜੀ। ਨਾਲ ਬਜਾਵਤ ਪ੍ਰੀਤ ਨ ਥੋੜੀ।
੨੫੯ਬਚਿਤਰ ਸਿੰਘ ਹੈ ਰਾਗੀ ਪਿਆਰਾ।ਟੈਮ ਨ ਖੁੰਝਾਵਹਿ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ॥

ਸੁਭਾ ਸ਼ਾਮ ਨਿਤ ਕੀਰਤਨ ਕਰਤੇ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਗ ਪ੍ਰੇਮ ਉਚਰਤੇ।
੨੬੦ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਗਿਆਨੀ। ਪਿੰਡ ਬੁਤਾਲਾ ਸੰਤਾਂ ਧਿਆਨੀ ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤ ਜੋ ਨਾਮ ਜਪੱਯਾ। ਪੁਰਖ ਨਾਰ ਕੋ ਭੇਦ ਮਿਟੱਯਾ।
੨੬੧ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜਾਨੋ।ਭਜਨ ਕਰਤ ਚਿਤ ਪੜਨ ਨ ਭਾਨੋ ॥
੨੬੨ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜਾਣ ਹੁਡਿਆਰਾ। ਉਮਰ ਭੁਯੰਗੀ ਸ਼ੌਕ ਅਪਾਰਾ।
੨੬੩ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਕੁਠਾਰੀ ਭਾਲਾ। ਪਿੰਡ ਭਟਾਲ ਗਤਕਈ ਬਿਸਾਲਾ॥
੨੬੪ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਤਿਖਾ ਗਤਕਈ। ਫਰਲਾ ਝੂਲਤ ਪੈਂਤੜਾ ਲਈ।
੨੬੫ਮਿਤ ਸਿੰਘ ਇਨਕਾ ਸੁਖਦਾਈ।ਚਾਹ ਛੁਟੀ ਨਹੀ ਰਹਿ ਨ ਸਕਾਈ ॥
੨੬੬ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਖਡਿਆਲਾ।ਅਭਿਆਸੀ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਬਿਸਾਲਾ।
੨੬੭ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੁਜੰਗੀ ਵਾਲਾ। ਟੁਟੀਂ ਬਾਹੀ ਫਰਹਲੇ ਵਾਲਾ ॥੧੧੭।
੨੬੮ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚੰਗਾ ਅਭਿਆਸੀ।ਚੁਪ ਰਹਿਤ ਜਹਿ ਰਿਦਾ ਉਦਾਸੀ।
੨੬੯ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਬੁਧੋ ਕਾ ਹੈ। ਮੋਨੀ ਨਾਮ ਕਹਿ ਸੁਧੋ ਕਾ ਹੈ ॥੧੧੮॥
੨੭੦ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਢੁਲਕਈਆ ਜਾਨੋ। ਪ੍ਰੇਮੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾਨੋ।
੨੭੧ਜੋਰਾ ਸਿੰਘ ਚਾਂਗਲੀ ਧਾਮਾ।ਨਰਮ ਸੁਭਾਵ ਰਖਤ ਅਭਿਰਾਮਾ।੧੧੯।
੨੭੨ਧੰਨਾ ਸਿੰਘ ਮੱਲੇ ਖਾਂ ਵਾਸੀ। ੨੭੩ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਾਈ ਅਭਿਆਸੀ।
੨੭੩ਰਾਗੀ ਸੁਰੈਣ ਸਿੰਘ ਅਤਿ ਪਿਆਰਾ। ਗਰਮੀ ਨਰਮੀ ਵਰਤੈ ਚਾਰਾ ॥
੨੭੫ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਫਰੂਲੇ ਵਾਲਾ। ਸੁੱਖਾ ਪੀਵੇ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲਾ।
ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਉੜੀਸਾ ਜਾਨੋ। ਸੇਵਾ ਚਾਉ ਭਜਨ ਹਿਤ ਠਾਨੋ ॥
੭ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਾਬਲ ਕਾ ਵਾਸੀ। ਮਿਠਾ ਤੇਜ ਨਰਮ ਗੁਣ ਖਾਸੀ।
੨੭੮ਜਮਾਦਾਰ ਕਰਤਾਰ ਹਰੀ ਹੈ। ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਭਜਨ ਕਰੀ ਹੈ ॥
੨੭੯ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁਜੰਗੀ ਲੌਬਾਣਾ।ਤੇਜ ਗੁਸਾ ਜਿਹ ਸਦ ਪਹਿਚਾਣਾ।
੨੮੦ਜੋਗਿੰਦਰਸਿੰਘ ਜੀ ਪੁਰੀ ਕਹਾਰਾ। ੨੮੧ਜੋਗਿੰਦਰਸਿੰਘ ਲਖ ਪਟਿਆਂਵਾਲਾ।
੨੮੨ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੋਪਾ ਰਾਇ। ੨੮੩ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਰਮ ਸੁਭਾਇ।
੨੮੪ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦੁਆਬੀਆ ਜਾਨੋ। ੨੮੫ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੁਠਾਰੀ ਮਾਨੋ ॥

ਸਪੀਕਰ ਤਾਰਾਂ ਕਰਤ ਸੰਭਾਲਾ। ਨਾਮ ਸਪੀਕਰ ਤਿਸਕਾ ਡਾਲਾ।
੨੮੬ ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਡ ਜਰਨੈਲ। ਦੇਗ, ਰਹਿਰਾਸ ਸੇਵ ਜਿਨ ਗੈਲ॥
੨੮੭ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਦੇਗੀਆ ਸਿਆਣਾ। ਸੰਥਾ ਪਾਠ ਕਰਤ ਬਲਵਾਣਾ।
੨੮੮ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੈ ਗੰਗਾ ਵਾਸੀ। ਏਕ ਚਰਨ ਤੇ ਤੁਰਤਾ ਖਾਸੀ।੧੨੯।
੨੮੯ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਰਾਜਗੜ ਆਯੋ। ਚਤਰ ਭੁਜੀ ਘਰ ਵਸ ਸੁਖ ਪਾਯੋ।
੨੯੦ ਬੂੜ ਸਿੰਘ ਵਡੇ ਸਭਰਾਵਾਂ। ਸੇਵਾ ਕਰਤ ਨਗਰ ਦ੍ਰਿੜ ਥਾਵਾਂ।੧੨੭।
੨੯੧ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰੰਥੀ ਵਡਿਆਈ। ਹਰਪਾਲ ਪੁਰ ਵਸਤੇ ਇਨ ਪਾਈ।
੨੯੨ ਭਾਈ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਅਮ੍ਰੀਕਾ। ਵਿਚ ਜਹਾਜ ਸੈਲ ਕੀਨੋ ਨੀਕਾ॥
੨੯੩ ਰਣਜੋਧ ਸਿੰਘ ਹੈ ਆਪ ਦੁਲਾਰਾ। ਗਿਆਨੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤ ਸੁਖਾਰਾ।
੨੯੪ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਪੰਡਤ ਵਿਦਵਾਨਾ। ਫਿਰਤ ਭਾਲਤੋ ਮਨ ਨ ਟਿਕਾਨਾ॥
੨੯੫ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡਮੇਲੀ ਰਾਗੀ। ੨੯੬ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ ਬੈਰਾਗੀ।
੨੯੭ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਭਡਾਣਾ। ਗ੍ਰੰਥੀ ਰਾਖ ਸੇਵਾ ਹਿਤ ਮਾਣਾ॥
੨੯੮ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰੇਮੀ। ਜਨ ਬਾਵਨ ਹੋਇ ਉਤਰਿਓ ਨੇਮੀ।
੨੯੯ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸੁਰਸਤੀ ਗੜੀਆ। ੨੯੯ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਕਬਾ ਚੜੀਆ॥
੩੦੦ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਭੁਜੰਗੀ ਹੈ ਚੈੜੀ। ੩੦੧ ਚਤਰ ਸਿੰਘ ਵਸਦਾ ਥਿਰ ਥੈੜੀ।
੩੦੨ ਫੌਜੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਤਨੇਮੀ। ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਸੇਵੈ ਚਹਿ ਖੇਮੀ।੧੩੨।
੩੦੩ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨਵੇਂ ਚੰਦ ਵਾਲਾ। ੩੦੪ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਰਾੜਾ ਸੁਖ ਭਾਲਾ।
੩੦੫ ਬਾਬਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ। ਭਜਨ ਮੂਰਤੀ ਲੌਂਗੋ ਵਾਸੀ॥
੩੦੬ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨਿਤਨੇਮੀ। ਭਜਨ ਕਥਾ ਸੇਵਾ ਚਹਿ ਛੇਮੀ।
੩੦੭ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੁੰਦਰ ਸ਼ਿਆਮਾ। ੩੦੮ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਧਾਮਾ॥
੩੦੯ ਭੁਜੰਗੀ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਹਰਿ ਜੀਵਾ। ਗ੍ਰੰਥੀ ਕੀ ਜਿਨ ਬਾਂਧੀ ਸੀਵਾ।
੩੧੦ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੀ ਅਜਮੇਰਾ। ੩੧੧ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਡਾਕੀਆ ਹੇਰਾ।੧੩੫।
੩੧੨ ਭੁਜੰਗੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਹੈ ਰਾਗਾ। ੩੧੩ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗਾ।
੩੧੪ ਚੈਨ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ਭਾਈ। ੩੧੫ ਮੁਕਟ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਾਈ॥

੩੧੬ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਵੈਸਰਾ ਭਰਮੀ। ੩੧੭ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਢੂਡੀ ਕੇ ਧਰਮੀ।
੩੧੮ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਰਖੋਵਾਲਾ। ੩੧੯ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਾਂਗਰੀ ਭਾਲਾ॥
੩੨੦ ਸਿੰਘ ਜਰਨੈਲ ਲਾਂਗਰੀ ਜਾਨੋ। ੩੨੧ ਬਾਬਾ ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਸੰਗ ਮਾਨੋ।
੩੨੨ ਨਾਜਰ ਸਿੰਘ ਹੈ ਦਿਲੋਂ ਉਦਾਰਾ। ਹੋਵੈ ਚੀਜ਼ ਨ ਕਰੈ ਹੁਧਾਰਾ।੧੩੮।
ਦੇਵੇ ਖੁਲੇ ਗਫੇ ਸਭ ਨੂੰ। ਮੁਕ ਜਾਵੇ ਘਰ ਜਾਵੇ ਤਬ ਨੂੰ।
੩੨੩ ਬਾਬਾ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਪਤਿਵੰਤਾ। ੩੨੪ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਕੁਢਾਣੀ ਵੰਤਾ।੧੩੯।
੩੨੫ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਗੈਬਾਨਾ ਸੇਵੀ। ਅਸਰ ਨ ਹੋਇ ਭਜਨ ਸੁਖ ਲੇਵੀ।
੩੨੬ ਬਾਬਾ ਜੈ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅੰਬਾਲਾ। ਸ੍ਰੀ ਪੰਜੋਖਰਾ ਬਸਤ ਉਜਾਲਾ।੧੪੦।
੩੨੭ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਭੁਜੰਗੀ ਬਲਵਾਨਾ। ੩੨੮ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਕੇਸਰੀ ਬਾਨਾ।
੩੨੯ ਭਾਈ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ। ਭਜਨ ਕਰਤ ਸੁਖ ਚਾਹਿਤ ਛੇਮੀ।੧੪੧।
੩੩੦ ਸੁਚਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਲੰਡੇਆਣਾ। ਨਗਰ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੇਵਾ ਹਿਤ ਠਾਣਾ।
੩੩੧ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬੈਂਜੋ ਬਿਦਿਅੰਸੀ। ਪੜ੍ਹਤੋ ਰਹਿਤ ਪਾਠੀ ਸੁਖ ਵੰਸੀ॥
੩੩੨ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਤਜੇ ਸਭ ਅਮਲਾ। ਸੇਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੇ ਜਨ ਸਗਲਾ।
੩੩੩ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬੁਟਰਾਂ ਵਾਲਾ। ਪੈਂਤੜਾ ਸਿਖੇ ਗਤਕੇ ਵਾਲਾ।੧੪੩।
੩੩੪ ਫੌਜੀ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਚੜੀ। ਬਚਿਆਂ ਸਿਖ ਦੇਵਤ ਲਾਇ ਝੜੀ।
੩੩੫ ਬੰਗਾਲੀ ਖੇਮ ਸਿੰਘ ਗੁਸਿਆਲਾ। ਕਹੋ ਸੇਵ ਲੜਟਲੇ ਸੁਖਾਲਾ।੧੪੪।
੩੩੬ ਬੇਲੂ ਮਾਜਰਾ ਸਿੰਘ ਹਰੀ ਹੈ। ਟੁਟੇ ਭਜੇ ਅੰਗ ਦੇ ਚਰੀ ਹੈ।
੩੩੭ ਭਾਈ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰੇਮੀ। ੩੩੮ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕੇ ਸੰਗ ਸੋ ਨੇਮੀ॥
੩੩੯ ਗ੍ਰੰਥੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਨਿਆਲੀ। ਮਿਠੀ ਨਰਮ ਬਾਣੀ ਜਿਨ ਭਾਲੀ।
੩੪੦ ਸੌਦਾਗਰ ਸਿੰਘ ਢੂਡੀ ਕਾ ਭਾਈ। ੩੪੧ ਬਾਬਾ ਮੁਕੰਦ ਸਿੰਘ ਸੁਖਦਾਈ॥
੩੪੨ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਢਿਲਵਾਂ ਵਾਲਾ। ੩੪੩ ਮੁਕੰਦ ਸਿੰਘ ਪਖੋ ਪਿੰਡ ਭਾਲਾ।
੩੪੪ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਤਹਿ ਪ੍ਰੇਮੀ ਖਾਸਾ। ਸੇਵਾ ਸੰਗਤ ਕੀ ਕਰ ਰਾਸਾ।੧੪੭।
੩੪੫ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਕੁਢਾਣੀ ਆਇਆ। ਨਰਮ ਸੁਭਾਉ ਕਰੇ ਹਰ ਦਾਇਆ।
੩੪੬ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਲਾਂਗਰੀ ਜਾਨੋ। ਸੇਵਾ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਠਾਨੋ॥੧੪੮॥

[੩੪੭]ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਮੋਨੀ ਪਿੰਡ ਮੌਲੀ । [੩੪੮]ਗ੍ਰੰਥੀ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਅਡੋਲੀ ।
[੩੪੯]ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲਾਂ ਵਾਸੀ । [੩੫੦]ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ ਸੁਖਪਾਸੀ ॥
[੩੫੧]ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਮਾਤਾ । ਪਾਠੀ ਦਰਜ਼ੀ ਬਿਚਰ ਸੁਹਾਤਾ ।
[੩੫੨]ਮੁਕੰਦ ਸਿੰਘ ਡਿਪਟੀ ਪਹਿਚਾਨੋ । ਨਹਿ ਘਰ ਨਹਿ ਬਾਹਰ ਲਪਟਾਨੋ ॥
ਕਬ ਡਿਪਟੀ ਕਬ ਮਾਸਟਰ ਹੋਈ । ਕਬਹੀ ਵੈਦ ਲਾਇ ਟੀਕੇ ਸੋਈ ।
[੩੫੩]ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਲਾਂਗਰੀ ਸ਼ਾਂਤਾ।ਸੇਵਾ ਕਰਤ ਰਹੈ ਰੰਗ ਰਾਤਾ।੧੫੧।
[੩੫੪]ਗ੍ਰੰਥੀ ਚੰਦ ਸਿੰਘ ਬਲਿਹਾਰਾ । [੩੫੫]ਰਾਮਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜਸਵਾਰਾ।
[੩੫੬]ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕੀ ਸੇਵ ਅਪਾਰਾ । ਦਾਤਣਾ ਲਿਆਵੇ ਕਰੇ ਨਿਹਾਰਾ ॥
ਜੋਤਾਂ ਬਤੀਆਂ ਵੱਟ ਜਗਾਵੈ । ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੇ ਪਹਿਰਾ ਭਾਵੈ।
ਦੋਹਿਰਾ— [੩੫੭]ਗਿਆਨੀ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਭੂਰ ।
ਜੀਵਨ ਸੰਤ ਛਪਾਇਆ, ਦੇਖ ਪਰੂਫ ਜ਼ਰੂਰ ॥੧੫੩॥
ਦੋਹਿਰਾ—ਭੈਣੀ ਬਾਘਾ ਪਿੰਡ ਹੈ, ਵੀਚ ਮਾਲਵੇ ਖਾਸ ।
ਸੁਧਾਸਰ ਕਥਾ ਕਰੇ, ਰਹਿ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਪਾਸ ॥੧੫੪॥

= ਚੌਪਈ =

[੩੫੮]ਹਰਿ ਚੰਦ ਹਰੀ ਗਿਆਨੀ ਵਡ ਜਾਨੋ।ਪੜ੍ਹਤ ਵੇਦਾਂਤ ਸੁਧਾਸਰ ਆਨੋ ।
ਪੁਰੀ ਕਹਾਰ ਕੇ [੩੫੯]ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਰੀ । ਕਬ ਡੇਰੇ ਕਬ ਜਾਵੇ ਘਰੀ ॥੧੫੫॥
ਦੋਹਿਰਾ-- [੩੬੦]ਗਿਆਨੀ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਜੀ, ਗ੍ਰੰਥੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ।
ਕਥਾ ਕਰਤ ਗੁਰੂ ਬਾਗ ਮਹਿ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਉਚਾਰ ॥੧੫੬॥
ਕਰੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਹਿਣੀ ਸੰਗ ।
ਦੇਵੇ ਸਿਖੀ ਆਪਣੀ, ਚੜ੍ਹੇ ਨਾਮ ਕੋ ਰੰਗ ॥੧੫੭॥
[੩੬੧]ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋਕਰੀ, ਗਿਆਨੀ ਰਾਗੀ ਹੇਰ ।
ਰਾਗ ਵਿਦਿਆ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇ, ਕਰੇ ਨਿਹਾਰ ਬਿਨ ਦੇਰ ।੧੫੮।
[੩੬੨]ਬਿਸ਼ਨ ਸਰੂਪ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਾਂਤ ਰਿਦਾ ਭਰਪੂਰ ।
ਸ਼ਸਤਰ ਵਿਦਿਆ ਅਭਿਆਸ ਕੋ, ਦਾਨ ਦੇਤ ਸੁਖ ਮੂਰ॥੧੫੯।

ਦੋਹਿਰਾ— [੩੬੩]ਜਥੇਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ, ਸੇਵਾ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ।
ਕਰਤ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ, ਮਿਲੇ ਸਿੰਘ ਰਹੇ ਪਾਸ ॥੧੬੦॥

= ਚੌਪਈ =

[੩੬੪]ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਵਾਲਾ । ਕਰਤ ਸੇਵ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਿਸਾਲਾ ।
[੩੬੫]ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਭੁਜੰਗੀ ਖਾਸਾ । ਕਰਤ ਸੇਵ ਰਹਿ ਕਰ ਸਿੰਘ ਪਾਸਾ ॥
[੩੬੬]ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸੇਵਾ । ਕਰਤ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਦੇਵਾ ।
[੩੬੭]ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗ੍ਰੰਥੀ ਚੰਗਾ । ਰਹੇ ਭਿੰਡਰੀਂ ਰਸ ਹਰਿ ਸੰਗਾ।੧੬੨।
[੩੬੮]ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਮਾਈ ਕਾ ਪੂਤਾ । ਰਹਿਤ ਆਪਣੀ ਮੌਜ ਸੰਜੂਤਾ ।
[੩੬੯]ਸੰਤ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਲਾ । ਰਹਿਤ ਭਿੰਡਰੀਂ ਸਮਾ ਬਿਸਾਲਾ ॥
[੩੭੦]ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਮੇਂ ਰਹਿਈ । ਤੇਜ ਸੁਭਾਉ ਲੜਾਕਾ ਅਹਿਈ ।
[੩੭੧]ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਕੁਠਾਰੀ ਪਿਆਰਾ। ਸੇਵਾ ਕਰਤ ਮਨ ਤਨ ਕੋ ਵਾਰਾ ॥
[੩੭੨]ਰਾਗੀ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ । ਕੀਰਤਨ ਵਖਿਆਨ ਕਰੇ ਨਿਤਨੇਮੀ ।
ਆਗਿਆ ਕਾਰ ਸੰਗ ਜਥੇਦਾਰਾ।ਰੌਣਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਮੇਂ ਅਪਾਰਾ।੧੬੫।
[੩੭੩]ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਸੌਚਾਲਾ ਆਇਆ । ਸੇਵਾ ਗਊਆਂ ਪੜੇ ਸੁਹਾਇਆ ।
[੩੭੪]ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭੈਂਗਾਣੀ ਵਾਸੀ। [੩੭੫]ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਰਾਤਾ ਪਾਸੀ ।੧੬੬।
[੩੭੬]ਗੁਲਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਕਰੇ ਗੁਲਜਾਰਾ । [੩੭੭]ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਹੈ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ।
[੩੭੮]ਉਦੇ ਸਿੰਘ ਕੀ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ । ਪਾਠ ਕਰਾਵੇ ਸਿੰਘਨ ਆਨੀ ॥
ਰਹਿਤ ਮਸਤ ਫੱਕਰ ਅਵਧੂਤਾ । ਟਿਕਿਆ ਭਿੰਡਰੀਂ ਮਨ ਜਿਹ ਪੂਤਾ ।
[੩੭੯]ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਵਡਾ ਇਕ ਜਾਨੋ । [੩੮੦]ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਛੋਟਾ ਪਹਿਚਾਨੋ।੧੬੭।
[੩੮੧]ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨਿਹੰਗੀ ਬਾਣਾ। [੩੮੨]ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਗ ਰਹਿਤ ਸੁਜਾਣਾ।
[੩੮੩]ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਕੋ ਵਾਸੀ । [੩੮੪]ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਭੀ ਰਹਿਤਾ ਪਾਸੀ ॥
[੩੮੫]ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬਾਬੇ ਕੀ ਸੇਵਾ । ਰਹਿਤ ਭਿੰਡਰੀਂ ਸਦਹੀ ਏਵਾ ।
[੩੮੬]ਗੋਰਖਾ ਹੈ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ। ਗਜਾ ਕਰਤ ਭਿੰਡਰੀਂ ਚਿਰਕਾਲਾ।੧੭੦।
[੩੮੭]ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੇ [੩੮੮]ਬਚਿਤਰ ਹਰੀ। [੩੮੯]ਕੜਾਕਾ ਸਿੰਘ ਕੀ ਪੂਰੀ ਪਰੀ।

[੩੯੦]ਸਵਰਨਸਿੰਘ[੩੯੧]ਰਤਨੰਹਰਿ ਜਾਨੋ।[੩੯੨]ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭੀ ਸੰਗ ਮਿਲਾਨੋ॥
[੩੯੩]ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਦਉਧਰ ਕੋ ਵਾਸੀ।[੩੯੪]ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਨਿਹੰਗ ਬਿਲਾਸੀ।
[੩੯੫]ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੇਵਾਦਾਰਾ।[੩੯੬]ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਤਿਨ ਸੰਗ ਨਿਹਾਰਾ॥
[੩੯੭]ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮਸਕੀਨ ਪ੍ਰੇਮੀ। ਧਰਮ ਕੋਟ ਕੋ ਹੈ ਨਿਤਨੇਮੀ।
[੩੯੮]ਗੁਰਦੀਪਸਿੰਘ ਤਿਨ ਸੰਗ ਮਿਲਾਇ।[੩੯੯]ਧਾਰਾ ਸਿੰਘ ਭੀ ਰਹਿਤ ਸੋ ਦਾਇ॥
[੪੦੦]ਭਾਈ ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰਾ। ਗੂੰਥੀ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਿਹਾਰਾ।
ਸੇਵਾ ਮਨ ਤਨ ਲਾਇ ਕਰਾਈ।ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮ ਦਾਨ ਰਸ ਪਾਈ।੧੭੪।
[੪੦੧]ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਇਕ ਪ੍ਰੇਮੀ ਖਾਸਾ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਰਹਿ ਸੇਵ ਕਰਾਸਾ।
[੪੦੨]ਗੂੰਥੀਲਾਭਸਿੰਘ·ਸੁਖਦਾਈ।[੪੦੩]ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕੇ ਬਲਬਲ ਜਾਈ॥
[੪੦੩]ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਾਨੋ। ਭਿੰਡਰੀਂ [੪੦੫]ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਛਾਨੋ।
ਭਿੰਡਰਾਂ ਮੇਂ ਰਹਿ ਕੀਨੀ ਸੇਵਾ। ਨਾਮ ਤਿਨਾ ਕੇ ਲਖੋ ਅਭੇਵਾ॥੧੭੬॥
ਦੋਹਿਰਾ—[੪੦੬]ਭਗਤ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਕਾਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋਇ॥
ਤਿਨ ਸੰਗੀ ਜੋ ਸਿੰਘ ਹੈਂ, ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਭੋਇ॥੧੭੭॥
ਕਾਹਨੇ ਕੋ [੪੦੭]ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਲੰਬਾ ਕੱਦੋਂ ਜਰੂਰ॥
ਅਪਨੀ ਤਜੇ ਤਾਂ ਸੁਖੀ ਹੋਇ, ਰਮੇ ਰਾਮ ਭਰਪੂਰ॥੧੭੮॥

= ਚੌਪਈ =

[੪੦੮]ਸੁਦਾਗਰ ਸਿੰਘ ਭਗਤਾਂ ਕਾ ਭ੍ਰਾਤਾ। [੪੦੯]ਕੇਸਰ ਕੌਰ ਭਗਤਣੀ ਜਾਤਾ।
[੪੧੦]ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਹਰੀ ਹਰ ਝੋਕਾ।ਭਗਤ ਕਰਤ ਮਨ ਕੋ ਸਦ ਰੋਕਾ।੧੭੯।
ਦੋਹਿਰਾ—[੪੧੧]ਸੌਣ ਸਿੰਘ [੪੧੨]ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ, ਧੀਰ ਪੜ੍ਹੀਏ ਜਾਣ।
[੪੧੩]ਸਿੰਘ ਜਗੀਰ ਵਖਾਣੀਐ, ਗੁਰੂ ਕਾਸ਼ੀ ਬਸੇ ਆਣ॥੧੮੦॥

= ਚੌਪਈ =

[੪੧੪]ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿਰਾਗੀ ਭਾਈ। ਸਨਕ ਸਨੰਦਨ ਕੇ ਬਲਿ ਜਾਈ।
[੪੧੫]ਗੁਰਦੀਪਸਿੰਘ ਸਿੰਘਦਾਰਾ ਨਾਮੀ।[੪੧੬]ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਭੀ ਸੰਗ ਮਿਲਾਮੀ॥
[੪੧੭]ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਗੁਰਬਚਨੰ ਹਰੀ। ਭਗਤਾਂ ਸੰਗ ਮਿਲਿਓ ਰਸ ਭਰੀ।

[੪੧੮]ਗੁਲਾਬਸਿੰਘ ਮਿਸ਼ਰੀ ਜਿਉਂ ਮਿਠਾ।[੪੧੯]ਦਰਸ਼ਨਸਿੰਘ ਬਹੁ ਪ੍ਰੇਮੀ ਡਿਠਾ।
ਦੋਹਿਰਾ—[੪੨੦]ਭੂਰੇ ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰ ਜੀ, ਚਾਉ ਦਰਸ਼ਨਾ ਖਾਸ।
ਮਨ ਵਿਰਾਗ ਉਮਗਤ ਸਦਾ, ਕਬ ਹੋਵਹਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼॥੧੯੩॥

= ਚੌਪਈ =

[੪੨੧]ਹਰਨਾਮਸਿੰਘਜੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪਿਆਰਾ।[੪੨੨]ਸਰਜੀਤਸਿੰਘ ਕੇ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰਾ।
[੪੨੩]ਸਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭੂਰੇ ਵਾਸੀ।[੪੨੪]ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰੰਥੀ ਰਹੇ ਪਾਸੀ॥
[੪੨੫]ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਿਤਨੇਮੀ।[੪੨੬]ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਮਨ ਦਰਸ਼ਨ ਖੇਮੀ।
[੪੨੭]ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਖੇਮ ਕਰਨ ਪ੍ਰੇਮੀ। [੪੨੮]ਬਹਾਲ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਿਤਨੇਮੀ॥
[੪੨੯]ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਪਟੀ ਕਾ ਵਾਸੀ। ਕਾਹਨੇ ਕਾ ਸਿਮਰੇ ਅਬਿਨਾਸੀ।
[੪੩੦]ਮੁਕੰਦ ਸਿੰਘ ਢੂਡੀ ਵੈਦੰ। ਵੇਦਾਂਤ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਇਓ ਭੇਦੰ।੧੯੬।
ਦੋਹਿਰਾ—[੪੩੧]ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੰਤ ਹਰਿ, ਨਾਮ ਏਕ ਕੇ ਦੋਇ।
ਜੋਧਾ ਜੰਗੀ [੪੩੨]ਪ੍ਰੇਮ ਹਰਿ, ਗਿਆਨੀ ਕਥਤਾ ਲੋਇ॥੧੯੭॥
ਪਿੰਡ ਹੁਡਿਆਰਾ ਜਾਨੀਐ, ਰਹਿਤ ਪਟਿਆਲੇ ਸੋਇ।
[੪੩੩]ਹਰਿ ਜਰਨੈਲ ਸੋ ਸਿੰਘ ਹੈ, ਪ੍ਰੇਮੀ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋਇ॥੧੯੮॥

= ਚੌਪਈ =

ਰੋਲੀ ਪਿੰਡ [੪੩੪]ਸਿੰਘ ਅਰਜੰਨਾ। [੪੩੫]ਹਰਜੰਤ ਸਿੰਘ ਹੋਇਓ ਧਨ ਧੰਨਾ।
[੪੩੬]ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪੂਰਾ।[੪੩੭]ਨਿਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਸੰਤੰ ਰਸ ਰੂਰਾ॥੧੯੯॥
[੪੩੮]ਭਾਈ ਹਰਦਿਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰੇਮੀ। ਸੁਦਾਗਰ ਜਾਣੋ ਨਿਤਨੇਮੀ।
ਵਾਸ ਦੁਸਾਂਝੀ ਹੈ ਸਤਿ ਸੰਗੀ। ਧਰਮ ਕਿਰਤ ਕਰ ਸੇਵ ਉਮੰਗੀ।੧੯੦।
ਦੋਹਿਰਾ—[੪੩੯]ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ [੪੪੦]ਮੋਹਣ ਹਰੀ, [੪੪੧]ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪਹਿਚਾਨ।
[੪੪੨]ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ ਬਡੋ, ਗੁਰ ਜਸ ਰੰਗਿਓ ਜਾਨ॥੧੯੧॥
ਦੋਹਿਰਾ—[੪੪੩]ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹਰਿ, ਕ੍ਰਿਪਾ ਹਰਿ ਕੀ ਹੋਇ।
ਨਾਮ ਸਰੂਪ ਸੋ ਏਕ ਹੈ, ਰੋਡਿਆਂ ਵਾਸੀ ਸੋਇ॥੧੯੨॥

= ਚੌਪਈ =

੪੪੪ ਭਾਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਖਵਾਸੀ। ੪੪੫ ਬਗਾ ਸਿੰਘ ਰਹਿ ਜਿਨ ਕੇ ਪਾਸੀ।
੪੪੬ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਲ ਵਾਲਾ ਸੂਰਾ। ੪੪੭ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਮਨ ਰਾਖ ਹਜੂਰਾ॥
੪੪੮ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਬਖਤਾਵਰ ਹਰੀ। ੪੪੯ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਕੀ ਪੂਰੀ ਪਰੀ।
੪੫੦ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ੪੫੧ ਸਿੰਘ ਹੈ ਜੀਤਾ।
੪੫੨ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ੪੫੩ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਅਭੀਤਾ ॥੧੯੪॥
੪੫੪ ਕੰਧਾਰਾਸਿੰਘ ਲਾਲਸਿੰਘ ਪਿਆਰਾ। ੪੫੫ ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਮ੍ਰਿਗਾਰਾ।
੪੫੬ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ੪੫੭ ਸਿੰਘ ਕਰਨੈਲਾ।
੪੫੮ ਹਰਦਿਤ ਸਿੰਘ ੪੫੯ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗੈਲਾ ॥੧੯੫॥
੪੬੦ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ੪੬੧ ਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲੇ।
੪੬੨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ੪੬੩ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਭਾਲੇ।
੪੬੪ ਮੂਲਾ ਸਿੰਘ ੪੬੫ ਦੂਲਾ ਸਿੰਘ ਜਾਨੋ। ੪੬੬ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਹਿਤਕਾਰੀ ਮਾਨੋ।
੪੬੭ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ੪੬੮ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਚੇਲਾ।
੪੬੮ ਫਤਹ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਹਰਿ ਕੇਲਾ।
੪੬੯ ਹਜਾਰਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ ਖਾਸਾ। ਰੋੜਿਆਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥੧੯੬॥
੪੭੦ ਭਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਗੀ ਹੈ ਭਾਈ। ੪੭੧ ਕੁਠਾਰੀ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਬਲਿ ਜਾਈ।
੪੭੨ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਤੇ ੪੭੩ ਜਗੀਰ ਹਰੀ ਹੈ।ਰੋੜਿਆਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਰਸ ਭਰੀ ਹੈ॥
ਦੋਹਿਰਾ– ੪੭੪ ਧੰਨਾ ਸਿੰਘ ਬਖਾਨੀਐ, ੪੭੫ ਲਹੌਰਾ ਸਿੰਘ ਸੰਗ ਜਾਨ।
੪੭੬ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ੪੭੭ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ, ੪੭੮ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪਹਿਚਾਨ॥
ਮਨਾਵੇ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਜੋਇ, ਬੇਅੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਪੂਰ।
ਪਾਤਸ਼ਾਹ ੪੭੯ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ੪੮੦ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੰਗਰੂਰ।੨੦੦।
੪੮੧ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਹੈ, ਝਾਈ ਕੇ ਭਰਤਾਰ।
ਅਤਿ ਗ੍ਰੀਬੀ ਹੋਣ ਤੇ, ਸੇਵਾ ਮਹਿ ਹਿਤਕਾਰ ॥੨੦੧॥

– ਚੌਪਈ –

੪੮੩ ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ ਦਿੱਲੀ ਕੀ ਵਾਸੀ। ੪੮੪ ਪ੍ਰੇਮ ਜੀਤ ਪ੍ਰੇਮੰ ਪ੍ਰਕਾਸੀ।
੪੮੫ ਰਾਮਿੰਦਰ ਜਪਤੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਾ। ੪੮੬ ਨਾਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਸਤੀ ਗੁਰਧਾਮਾ॥
੪੮੭ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ੪੮੮ ਕੌਰ ਅਨੂਪਾ। ੪੮੯ ਅਮ੍ਰੀਕ ਸਿੰਘ ੪੯੦ ਕਰਮ ਕੌਰ ਸਰੂਪਾ।
੪੯੧ ਮਨਮੋਹਣ ਤੇ ੪੯੨ ਇੰਦਰ ਜੀਤਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕੈ ਨ ਹੋ ਨਿਰਭੀਤਾ॥
੪੯੩ ਅਮਰ ਜੀਤ ਤੇ ੪੯੪ ਭਪਲਾ ਕੁੜੀ। ੪੯੫ ਮਨਮੋਹਨ ਪ੍ਵਾਰ ਸੰਗ ਜੁੜੀ।
੪੯੬ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਕਮਲਾ ਜਿਉਂ ਦਾਸਾ। ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਮਨ ਤਨ ਨਿਤ ਵਾਸਾ॥
੪੯੭ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੇਵ ਕਮਾਈ। ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦ ਪੁਰ ਡਿਓੜੀ ਪਾਈ।
੪੯੮ ਖਜਾਨ ਸਿੰਘ ਇਨ ਕਾ ਸੁਤ ਨਾਲੇ। ੪੯੯ ਮੇਲਾ ਸਿੰਘ ਬਰਤਾਨਾ ਵਾਲੇ॥
੫੦੦ ਬਿਸ਼ਨਸਿੰਘ ੫੦੧ ਦਿਆਲਸਿੰਘ ਭ੍ਰਾਤਾ। ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਮੇ ਹਿਤ ਜਾਤਾ।
ਗਿਆਨਵਾਨ ਬੀਬੀ ਸੁਖ ਵਾਸੀ। ੫੦੨ ਨਿਰੰਜਨ ਕੌਰ ਨਾਮ ਜਿਨ ਖਾਸੀ॥
ਧਨੌਲੇ ਰਹਿ ਇਕੋਤਰ ਸੌ ਪਾਠਾ। ਸੇਵ ਕਰਾਈ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਠਾਠਾ।
੫੦੩ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੌਰ ਚੰਨਣ ਕੇ ਵਾਸੀ। ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਕਰਤ ਬਿਲਾਸੀ॥
ਸੇਵੇ ਵਾਲ ਕੀ ਬੀਬੀ ਜਾਨੋ। ੫੦੪ ਪੰਜਾਬ ਕੌਰ ਤਿਨ ਨਾਮ ਪਛਾਨੋ।
ਭਜਨ ਕਰੈ ਮਨ ਜਤ ਸਤ ਰਾਖੀ। ਸੇਵਾ ਜਥੇ ਕੀ ਕਰਤੀ ਕਾਂਖੀ।੨੦੯।
੫੦੫ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ੫੦੬ ਮਲ ਸਾਹਿਬ ਦਿੱਤਾ। ਸੇਵਾ ਕਰਤ ਗੁਰੂ ਮਨ ਚਿੱਤਾ॥
ਦੋਹਿਰਾ– ੫੦੭ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਸਪੀਕਰਾ, ਤੇਰਾਂ ਸੌ ਕੀ ਸੇਵ।
ਕਰੀ ਜਥੇ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ, ਸੇਖਾ ਪਿੰਡ ਲਖੇਵ ॥੨੧੦॥

– ਚੌਪਈ –

੫੦੮ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੋ ਸਰਦਾਰ। ੫੦੯ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਹਿਤ ਪ੍ਵਾਰ।
੫੧੦ ਸਿੰਘ ਹਰਿਨਾਮ, ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੀ। ੫੧੧ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਹੈ ਨਿਤ ਨੇਮੀ॥
ਕਾਹਨ ਪੁਰ ਦਾ ਹੈ ੫੧੨ ਸਿੰਘ ਜਗਤ। ਤਨ ਮਨ ਵਾਰ ਕਰੀ ਹਰਿ ਭਗਤ।
੫੧੩ ਬੀਬੀ ਭਗਤਨੀ ਨੇ ਹਰਿ ਜਾਣਾ। ਮਿਠਾ ਮੰਨਿਆਂ ਗੁਰ ਕਾ ਭਾਣਾ॥
ਨਾਭੇ ਵਾਲੀ ੫੧੪ ਕੌਰ ਹਰਿ ਵੰਸ। ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ ਲਾਇਆ ਸਰਬੰਸ।

[੫੧੫]ਭਾਈ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਜਾਜ। ਸੁਧਾਸਰ ਵਿਖੇ ਰਿਹਾ ਬਿਰਾਜ॥੨੧੩।
ਇਹ ਵੀ ਸਚਾ ਗੁਰ ਕਾ ਦਾਸ। ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਪਾਸ।
[੫੧੬]ਹਰਬੰਸਸਿੰਘ ਤੇ [੫੧੭]ਬੀਬੀ ਨਿਰਮਲ।ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਪਿਰਮਲ॥
ਲਿਖੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਜੀਵਨ ਮਾਹਿ। ਪੜ੍ਹਤੇ ਬਾਣੀ ਸੰਗ ਉਮਾਹਿ॥

— ਚੌਪਈ —

ਥੋੜੇ ਸਿੰਘ ਗਏ ਮੋਹਿ ਤੇ ਗਾਈ। ਬਹੁਤੇ ਰਹੇ ਨ ਨਾਮ ਲਿਖਾਈ।
ਭੂਲ ਚੂਕ ਤਿਨ ਤੇ ਬਖਸ਼ਾਊਂ। ਗੁਪਤ ਸਿੰਘ ਸਭ ਨਾਮ ਗਿਨਾਊਂ॥
ਗੁਰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਲਾਇ ਧਿਆਨਾ। ਬਾਹਰ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਭੂ ਪਛਾਨਾ।
ਮਨ ਨੀਵਾ ਕਰ ਸਿਖਨ ਸੇਵੈ। ਪੰਚ ਕਕਾਰ ਕੀ ਰਹਿਤ ਰਖੇਵੈ॥੨੧੬॥
ਕੁਰਹਿਤਾਂ ਤਿਆਗ ਰਹਿਤ ਜਿਨ ਧਾਰੀ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਿਤਨੇਮੀ ਭਾਰੀ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਸ ਦਿਨ ਜਪੁ ਜਾਪੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰੀ ਸਿੰਘ ਅਲਾਪੈ।੨੧੭।
ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੁਧ ਪਾਠ ਕਰੰਤੇ। ਅਰਥ ਪੜ੍ਹਤ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਮੰਨੰਤੇ।
ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਇਹ ਸੰਗਾ। ਰਹੇ ਖਾਲਸਾ ਜਥਾ ਚੰਗਾ॥
ਹਿਰਦੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਕੋ ਵਾਸਾ। ਮੁਖ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਿਅ ਨਾਮ ਹੁਲਾਸਾ।
ਵਰਤਨ ਸਦਾ ਵੈਰਾਗ ਰਹੰਤੇ। ਰਿਦੇ ਗਰੀਬੀ ਸਦਾ ਰਖੰਤੇ॥੨੧੯॥
ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਸੁ ਰਾਤੇ। ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਧਾਰੀ ਸਿੰਘ ਸੁਹਾਤੇ।
ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਗੁਰ ਕੋ ਅਰਪਾਯਾ। ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦਸਮੇਸ਼ ਧਿਆਯਾ॥
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰ ਧਾਰਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਪੰਚ ਪਿਆਰੇ ਵਾਰਾ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਭਏ। ਪੂਰਨ ਜੋਤ ਪ੍ਰੀਤ ਨਿਤ ਨਏ॥੨੨੧॥
ਸਿਮਰੈ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਗੁਰ ਦੇਵਾ। ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਧਾਰੀ ਨਹਿ ਸੇਵਾ।
ਦਸ ਗੁਰ ਜੋਤ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥੰ। ਪੂਜੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸੰਥੰ॥੨੨੨॥
ਦੋਹਿਰਾ--ਆਤਮ ਕੋ ਅਭਿਆਸ ਨਿਤ, ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼।
ਐਸੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਕੀ, ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਹੈ ਰਾਸ॥੨੨੩॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਵਾਸੀ ਮੋਹਿ ਅਨੰਦ ਪੁਰ, ਜਨਮ ਕੇਸ ਗੜ ਗਾਤ।
ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਬ ਕੌਰਾਂ ਮਾਤ॥੨੨੪॥
ਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ, ਇਸ਼ਟ ਅਕਾਲ ਪਛਾਨ।
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਫਤਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਾਨ॥੨੨੫॥
ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਸਿਖਿਆ ਦਈ, ਗੁਰਮਤ ਮੇਂ ਪਰਤੀਤ।
ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਮ ਰਸ ਲੀਤ॥੨੨੬॥

= ਸਵੈਯਾ =

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਗੁਰੂ ਬਲਿਹਾਰੀ।
ਅਮਰ ਦਾਸ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ, ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਗੁਰੂ ਉਪਕਾਰੀ।
ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਚੰਦ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਇ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਗੰਮ ਅਪਾਰੀ।
ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸੋਹਿਤ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਬੰਸ ਕੋ ਵਾਰੀ।੨੨੭।
ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਅਨਾਦਿ ਸਨਾਤਨ, ਅਨਹਤ ਬਾਣੀ ਨਾਦ ਵਜਾਯਾ।
ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਯੋ ਜਗ, ਏਕੰਕਾਰ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਸੁਹਾਯਾ।
ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਕੀ, ਆਪਣਾ ਆਪ ਹਰੀ ਪ੍ਰਗਟਾਯਾ।
ਦਰਸ਼ਨ ਅਨੁਭਵ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ, ਆਤਮ ਪਰਮਾਤਮ ਕੋ ਮਿਲਾਯਾ।੨੨੮।
ਸਤਿਜੁਗ ਮੇਂ ਜਿਨ ਨਾਮ ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਤ੍ਰੇਤੇ ਜਨਮ ਧਰੇ ਪੁਨ ਆਈ।
ਤ੍ਰੇਤੇ ਮੇਂ ਸਤਿ ਸੰਗ ਨ ਕੀਨਸ, ਦੁਆਪਰ ਦੇਹ ਲਈ ਜਗ ਭਾਈ।
ਦੁਆਪਰ ਹਰਿ ਗੁਣ ਚੀਨ ਨ ਜਾਹਿ, ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਬਹੁਤੋ ਭਰਮਾਈ।
ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨਿਬੇੜਤ, ਨਾਮ ਜਪੈ ਕਲ ਮੇਂ ਵਡਿਆਈ।੨੨੯।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਜਪਾਯੋ ਸੰਮੂਹ ਕੋ, ਮੁਕਤ ਭਏ ਸਭ ਜਾਤ ਅਜਾਤੀ।
ਨਾਰੀ ਪੁਰਖ ਕਰੇ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੋ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਸੁਹਾਤੀ।
ਮਾਣਸ ਦੇਹ ਲਈ ਕਲ ਮੇਂ ਜਿਨ, ਨਾ ਗੁਰ ਸਿਖ ਭਏ ਕੁਲ ਘਾਤੀ।
ਵਾਰ ਪਰਵਾਰ ਰਖੇ ਹਿੰਦਵਾਇਨ, ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਕਰੇ ਦਿਨ ਰਾਤੀ।੨੩੦।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀ ਅਮਰਾ ਪਦ ਪਾਵਹੁ, ਹੋ ਗੁਰ ਸਿਖ ਅਕਾਲ ਮਿਲਾਯਾ।

ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਮਿਲੀ ਕਲ ਮਾਹਿ ਰੇ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਿਮਰੋ ਸੁਖ ਭਾਯਾ।
ਅਨੁਭਵ ਰੂਪ ਸੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੋ, ਪਰਮ ਪਰੇਮ ਸਤ ਸੰਗ ਵਸਾਯਾ।
"ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ" ਦੋਊ ਕਰ ਜੋਰ ਕੇ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਫਤਹ ਬੁਲਾਯਾ॥

ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਅਨਿੰਨ ਸੇਵਕ ਸੰਤ ਰਣ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਦੋਹਿਰਾ--ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੀ ਫੌਜ ਮੇਂ, ਰਹੇਂ ਬੀਰ ਮ੍ਰਿਗੇਸ਼।
ਬਾਈ ਸੌ ਅਸਵਾਰ ਸਦ, ਚੜ੍ਹਤੇ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼॥੨੩੨॥
ਉਸ ਕੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਵਿਖੇ, ਪ੍ਰਗਟੇ ਖੜਗਹਰਿ ਨਾਮ।
ਰਹਿ ਸ੍ਰੀ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ, ਸਦਾ ਭਜਨ ਸੋਂ ਕਾਮ॥੨੩੩॥
ਮਾਲੂ ਵਾਲਾ ਪਿੰਡ ਜੋ, ਸੰਤਨ ਕੀਨ ਵਖਾਨ।
ਉੱਨੀ ਸੌ ਚੌਸਠ ਹੁਤੋ, ਸੰਮਤ ਬਿਕ੍ਰਮਿ ਜਾਨ॥੨੩੪॥
ਬਾਬੇ ਸਾਹਿਬ ਚੌਂਕ ਵਿਚ, ਡੇਰਾ ਕੀਨ ਅਬਾਦ।
ਕਥਾ ਕੀਰਤਿ ਜੁਗ ਕਾਲ ਹੈ, ਸਭ ਕੋ ਮਿਲੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥੨੩੫॥
ਆਯੂ ਅੱਸੀ ਬਰਸ ਕੀ, ਕੀਨੀ ਭਜਨ ਬਤੀਤ।
ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸੰਤ ਜੀ, ਹਿਰਦਾ ਹਿਮ ਸਮ ਸੀਤ॥੨੩੬॥

= ਚੌਪਈ =

ਸਿੰਘ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਕੋ ਪਾਈ। ਆਦਿ, ਦਸਮ ਕੀ ਕਥਾ ਪੜ੍ਹਾਈ।
ਮਿਠ ਬੋਲੇ ਬਾਣੀ ਕੇ ਨੇਮੀ। ਹਰਿ ਦਮ ਚਹੇਂ ਸਰਬ ਕੀ ਖੇਮੀ॥੨੩੭॥
ਅੱਸੀ ਬਰਸ ਤੱਕ ਕਰ ਉਪਕਾਰ। ਸੁਖ ਸੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਰਿ ਕੇ ਦੁਆਰ।
ਰਣ ਸਰਦੂਲ ਕੀਨ ਰਣ ਭਾਰੀ। ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੋ ਦੀਨ ਪਛਾਰੀ।੨੩੮।
ਸੰਗਤਾਂ ਸੰਗ ਅਤਿਸੈ ਹਿਤ ਕਰਦੇ। ਈਠੇ ਬਚਨ ਪਰੇਮੀ ਹਰਦੇ।
'ਹੀਰਿਆਂ ਦਾ ਹਾਰ' ਰਚਿਆ ਜਿਨ ਗ੍ਰੰਥ। ਤਨ ਮਨ ਸੇ ਸੇਵਾ ਕਰੇਂ ਪੰਥ॥
ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਹੈਂ ਜਗ ਧੰਨ। ਕੀਰਤਨ ਸੁਣੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮੰਨ।
ਐਸੇ ਪੁਰਖ ਸੁ ਦੁਰਲਭ ਜਾਨੋ। ਕੀਨੇ ਉਪਕਾਰ ਭਵ ਆਨੋ।।੨੪੦॥

ਨਗਰ ਕਰੀਰ ਵਾਲ ਕੇ ਭਾਈ। 'ਗੁਰ ਬਚਨ ਹਰੀ' ਕੋ ਦੀਨ ਬਡਾਈ।
ਲੰਗਰ ਚਲਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਰਹਿੰਦੇ। ਹਰਿ ਦਮ ਨਾਮ ਹਰੀ ਦਾ ਕਹਿੰਦੇ।
ਸਭ ਸੰਤਨ ਕੋ ਬੰਦਨ ਮੇਰੀ। ਭੂਲ ਬਖਸ਼ੀਏ ਜਹਿ ਲਹੁ ਹੇਰੀ।੨੪੧।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਭਵਿਖਤ ਵਾਕ

ਦੋਹਿਰਾ—ਆਗਮ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹੈ, ਉਪਜੀ ਮੋਹਿ ਤਰੰਗ।
ਰਚ ਰਚਨਾ ਜਿਮ ਹਰਿ ਰਚੀ, ਸੋ ਕਰ ਹੈ ਇਸ ਰੰਗ॥੧॥

= ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ਸਵੈਯਾ –

ਸਭ ਸਾਧ ਉਬਾਰਨ ਕੇ ਹਿਤ ਕੋ, ਜਗ ਜੀਵਨ ਜੋਤਿ ਜਗਾਵਹਿਗੇ।
ਤੁਰਕੀ ਅਸ੍ਵ ਅੱਛ ਸੁ ਪੱਛ ਬਡੋ, ਤਿਸ ਊਪਰ ਆਪ ਸੁਹਾਵਹਿਗੇ।
ਮਿਲ ਸੇਵਕ ਸੰਤ ਅਨੇਕ ਸਭੈ, ਕਰ ਰੰਗ ਤੁਰੰਗ ਨਚਾਵਹਿਗੇ।
ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਤੁਮ ਤਾਂਹਿ ਕਹੋ, ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਕੀਰਤ ਗਾਵਹਿਗੇ।੨।
ਦੋਹਿਰਾ—ਅਮਿਤ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੈ, ਦੈ ਹੈ ਦਰਸ ਅਪਾਰ।
ਸੁਣ ਮਨ ਮੀਤ ਬਿਚਾਰ ਕੈ, ਚਰਨ ਤਾਂਹਿ ਹਿਤ ਧਾਰ॥੩॥

= ਛਪੈ ਛੰਦ =

ਅਮਿਤ ਤੇਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਅਮਿਤ ਬਲ ਧਾਰ ਪ੍ਰਬਲ ਬਲ।
ਅਮਿਤ ਸੂਰ ਸੀਗਾਰ, ਅਨਿਕ ਸੀਗਾਰ ਕਟਕ ਦਲ।
ਚੜਗ ਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਹਾਨ, ਖੜਗ ਗਹਿ ਅਮਿਤ ਅਪਾਰਾ।
ਕਟਕ ਦੁਸ਼ਟ ਦਲ ਅਮਿਤ, ਭਾਂਤ ਖਲਹਾਨ ਬਿਚਾਰਾ।
ਉਮਗੰਤ ਨੀਰ ਸੁਭਰ ਸਰਸ, ਤਿਹ ਸਮਾਨ ਰਕੱਤ੍ਰ ਚੜਗੁ।
ਜੈਕਾਰ ਕਰਗੁ ਤਬ ਜਗ ਸਭੈ, ਬਜਗ ਸਾਰ ਸਾਹਿਬ ਖੜਗੁ॥੪॥

= ਸਵੈਯਾ =

ਪ੍ਰਿਥੀ ਪਤ ਭੂਪਤ ਸ਼ਾਹਿ ਸਭੈ, ਛਬ ਦੇਖ ਮਹਾਂ ਡਰ ਪਾਵਹਿ ਗੇ।
ਤਜ ਦੇਸ ਸੁਰੇਸ ਨਰੇਸ ਬਡੇ, ਡਰ ਕੈ ਸਭ ਹੀ ਤਜ ਜਾਵਹਿ ਗੇ।
ਚਿਤਵੈ ਮਨ ਮੇਂ ਕਛੁ ਔਰ ਉਪਾਇ, ਬਿਨਾ ਹਰਿ ਕਿਉਂ ਗਤ ਪਾਵਹਿ ਗੇ।
ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਤੁਮ ਤਾਂਹਿ ਕਹੋ, ਗੜ੍ਹ ਆਨੰਦ ਫੇਰ ਬਸਾਵਹਿ ਗੇ।੫।
ਦੂਤਨ ਮਾਰ ਬਿਡਾਰ ਅਪਾਰ, ਬਿਥਾਰ ਕਈ ਕਰ ਪਾਵਹਿ ਗੇ।
ਤਜ ਦੇਸ ਨਰੇਸ ਗਏ ਸਭਹੀ, ਕਹੂੰ ਆਪਨਿ ਆਪ ਲੁਕਾਵਹਿ ਗੇ।
ਜਗ ਜੀਵਨ ਜੋਤ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕੀਓ, ਤ੍ਰਈ ਲੋਕ ਸਭੈ ਜਸ ਗਾਵਹਿ ਗੇ।
ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਤੁਮ ਤਾਂਹਿ ਕਹੋ, ਗੜ੍ਹ ਆਨੰਦ ਫੇਰ ਬਸਾਵਹਿ ਗੇ।੬।
ਸੰਤਨਿ ਕਾਜ ਕਰੀ ਹਰਿ ਲਾਜ, ਕੀਓ ਯਹਿ ਸਾਜ ਸੁਹਾਵਹਿ ਗੇ।
ਕਰ ਮੇਂ ਗਹਿ ਤੇਗ ਦਰੇਗ ਨਹੀਂ, ਸਭ ਦੂਤਨ ਮਾਰ ਖਪਾਵਹਿ ਗੇ।
ਭਜ ਹੈ ਇਹ ਭਾਂਤ ਕਮਾਨਨ ਤੇ, ਯੌ ਤਿਨ ਕੋ ਬਿਚ ਲਾਵਹਿ ਗੇ।
ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਤੁਮ ਤਾਂਹਿ ਕਹੋ, ਗੜ੍ਹ ਆਨੰਦ ਫੇਰ ਬਸਾਵਹਿ ਗੇ।੭।
ਕਰ ਮੇਂ ਗਹਿ ਬਾਰ ਅਪਾਰ ਕਿਤੇ, ਦਲ ਕੋ ਦਲ ਯੌਂ ਛਬ ਪਾਵਹਿ ਗੇ।
ਦਲ ਦੂਤਨਿ ਕੋ ਰਣ ਮਾਰ ਲਏ, ਕਹੂੰ ਢੂਢਤ ਹਾਥ ਨ ਆਵਹਿ ਗੇ।
ਮੁਖ ਮੇਂ ਤ੍ਰਿਣ ਲੈ ਮਿਲ ਹੈ ਪ੍ਰਿਥੀ ਪਤ, ਆਪਨ ਆਪ ਬਚਾਵਹਿ ਗੇ।
ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਤੁਮ ਤਾਂਹਿ ਕਹੋ, ਗੜ੍ਹ ਆਨੰਦ ਫੇਰ ਬਸਾਵਹਿ ਗੇ।੮।
ਆਨੰਦ ਸੋਂ ਬਸ ਹੈ ਤਬ ਭੂਪਤ, ਏਕ ਹੀ ਨਾਮ ਧਿਆਵਹਿ ਗੇ।
ਜਪੁ ਖਾਲਸਾ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਮਨੈ, ਕਛੁ ਦੂਸਰ ਭੇਦ ਨ ਲਾਵਹਿ ਗੇ।
ਛਿਨ ਮੇਂ ਜਗ ਕੇ ਅਘ ਨਾਸ ਭਏ, ਕਹੂੰ ਪਾਪ ਨ ਢੂਢਨ ਪਾਵਹਿ ਗੇ।
ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਤੁਮ ਤਾਹਿ ਕਹੋ, ਗੜ੍ਹ ਆਨੰਦ ਫੇਰ ਬਸਾਵਹਿ ਗੇ।੯।
ਭਾਰ ਅਠਾਰ ਬਨਾਸਪਤੀ, ਤਿਹ ਖਾਲਸਾ ਜਾਪ ਜਪਾਵਹਿ ਗੇ।
ਬਣ ਤ੍ਰਿਣ ਮੇਂ ਪਸੁ ਪੰਖਨਿ ਮੇਂ, ਕਰ ਏਕ ਹੀ ਜੋਤਿ ਦਿਖਾਵਹਿ ਗੇ।
ਪਰਜਾ ਜਪ ਜਾਪ ਅਨੰਦ ਕਰੈ, ਇਹ ਜਾਪ ਹੀ ਸੋ ਗਤਿ ਪਾਵਹਿ ਗੇ।

ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਤੁਮ ਤਾਂਹਿ ਕਹੋ, ਗੜ੍ਹ ਆਨੰਦ ਫੇਰ ਬਸਾਵਹਿ ਗੇ।੧੦।
ਧਰਨੀ ਧਵਲਾਰ ਅਕਾਰ ਸਭੈ, ਸਸ ਭਾਨ ਭਲੇ ਜਸ ਗਾਵਹਿ ਗੇ।
ਸਨਕਾਦਿਕ ਇੰਦ ਸੁਰਿੰਦ ਸਭੈ, ਸਨ ਤਾਰਨਿ ਯੌ ਗਤਿ ਪਾਵਹਿ ਗੇ।
ਗਣ ਨਾਰਦ ਤੁੰਬਰ ਕਿੰਨਰ ਜੱਛ, ਸਬੈ ਹਰਿ ਕੀਰਤ ਗਾਵਹਿ ਗੇ।
ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਤੁਮ ਤਾਂਹਿ ਕਹੋ, ਗੜ੍ਹ ਆਨੰਦ ਫੇਰ ਬਸਾਵਹਿ ਗੇ।੧੧।
ਸਿੱਧ ਸਾਧਿਕ ਸੰਤ ਮਹੰਤ ਸਭੈ, ਮਨ ਆਨੰਦ ਸੋਂ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਗੇ।
ਸਨ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਪਿਸਾਚ ਪਰੀ, ਏਹ ਜਾਪ ਜਪੇ ਗਤਿ ਪਾਵਹਿ ਗੇ।
ਗਿਰਹੀ ਗ੍ਰਿਹ ਮੇਂ ਸੁਖ ਆਨੰਦ ਸੋਂ, ਕਰ ਮੰਗਲ ਸਾਜ ਬਜਾਵਹਿ ਗੇ।
ਭਲ ਭਾਗ ਭਯਾ ਤੁਮ ਤਾਂਹਿ ਕਹੋ, ਗੜ੍ਹ ਆਨੰਦ ਫੇਰ ਬਸਾਵਹਿ ਗੇ।੧੨।

= ਕਵੀਯੋ ਵਾਚ ਕਬਿੱਤ =

ਕੀਓ ਹੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਲਾਸ ਚਮਕੀ ਚਹੂੰ ਓਰ ਜੋਤ, ਲਜਾਈ ਵੰਤ ਭਯੋ ਸੂਰਜ ਔਰ ਚੰਦ ਹੈ। ਜਾ ਕੋ ਦਰਸ ਐਸੋ ਦੁਰਮਤਿ ਮਲ ਸਗਲ ਖੋਤ, ਬਿਨਸਤ ਸਕਲ ਪਾਪ ਛੂਟਤ ਸਭ ਬੰਦ ਹੈ। ਖਾਲਸੇ ਮੇਂ ਸਫਲ ਸੇਵ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਕਲ ਦੇਵ, ਐਸੋ ਬਤਾਯੋ ਭੇਵ ਉਪਜਤ ਅਨੰਦ ਹੈ। ਸਿੰਘੋ ਕਹੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਆਪੇ ਹੀ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ।੧੩।

ਸੁਣੋ ਸਿੰਘੋ ਬਚਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾਰਨ ਕਰਨ, ਸਰਬ ਸੰਗਤ ਆਦਿ ਅੰਤ ਮੇਰਾ ਖਾਲਸਾ। ਮਾਨੇਗਾ ਹੁਕਮ ਸੋ ਤੋ ਹੋਵੇਗਾ ਸਿਖ ਸਹੀ, ਨਾ ਮਾਨੇਗਾ ਹੁਕਮ ਸੋ ਤੋ ਹੋਵੇਗਾ ਬਿਹਾਲਸਾ । ਪਾਂਚ ਕੀ ਕੁਸੰਗਤਿ ਤਜ ਸੰਗਤਿ ਸੋਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੇ, ਦਇਆ ਔਰ ਧਰਮ ਧਾਰ ਤਿਆਗੈ ਸਭ ਲਾਲਸਾ। ਹੁੱਕਾ ਨਾ ਪੀਵੇ ਸੀਸ ਦਾੜ੍ਹੀ ਨਾ ਮੁੰਡਾਵੇ ਸੋ ਤੋ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥੧੪॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੈ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੇਰਾ ॥ ਈਘੈ ਨਿਰਗੁਨ ਊਘੈ ਸਰਗੁਨ ਕੇ...
...ਰਤ ਬਿਚਿ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰਾ ॥੧... ...ਉ॥ ਨ... ...ਹਿ ਆਪਿ...

ਵੁਨਿ ਆਪਨ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਗਲ ਬਸੇਰਾ ॥ ਆਪੇ ਹੀ ਰਾਜਨ ਆਪੇ
ਹੀ ਰਾਇਆ ਕਹ ਕਹ ਠਾਕੁਰੁ ਕਹ ਕਹ ਚੇਰਾ ॥੧॥ ਕਾ ਕਉ
ਦੁਰਾਉ ਕਾ ਸਿਉ ਬਲ ਬੰਚਾ ਜਹ ਜਹ ਪੇਖਉ ਤਹ ਤਹ ਨੇਰਾ ॥
ਸਾਧ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰੁ ਭੇਟਿਓ ਨਾਨਕ ਮਿਲਿ ਸਾਗਰ ਬੂੰਦ ਨਹੀ ਅਨਹੇਰਾ॥੨॥੧।

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ, ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਧਾਰਨੀ, ਖਾਲਸਾ ਜਥਾ
ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰੀ, ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਿਰਾਜਤ, ਗੁਰ ਦਸਮ ਭਵਿਖਤ
ਬਾਣੀ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਬਵੰਜਵਾਂ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤੰ ॥੫੨॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

॥ ਬੋਲੇ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ॥ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ॥

ਦਾਸਨ ਦਾਸ--ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ "ਖਾਲਸਾ"

=o=

ਦਾਸ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਆਟਾ ਮੰਡੀ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਵਲੋਂ ਬੇਨਤੀ

ਦੋਹਿਰਾ—ਕਰਮ ਹੀਣ ਕੂੜਿਆਰ ਮੈ, ਲੋਭੀ ਕਾਮੀ ਬਾਮ।
ਲਾਜ ਰਖੋ ਨਿਜ ਬਿਰਦ ਕੀ, ਜਗਤ ਕਹੈ ਸਿਖ ਨਾਮ ॥

= ਚੌਪਈ =

ਹੰ ਮੰਦ ਮਤ ਔਗਣ ਸਨ ਪੂਰਾ। ਸੰਤ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਅਹੈਂ ਭਵ ਮੂਰਾ।
ਨਾਮ ਸੰਤ ਕੋ ਗ੍ਰੀਬ ਨਿਵਾਜਾ। ਸਗਲੋ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਜਸ ਛਾਜਾ ॥
ਭਵ ਬੰਧਨ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹੇਤੂ। ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਦੇਂ ਨਾਮ ਕਾ ਸੇਤੂ।
ਵਿਦਿਆ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਾਗਰ ਕੇ ਵੀਚੂ। ਚੰਦ ਬੂੰਦ ਦੇ ਨੁਤਿਆ ਨੀਚੂ ॥
ਮੋਹਿ ਕੀਟ ਪਰ ਕੀਨੀ ਦਯਾ। ਕਾਰਜ ਅਪਣਾ ਆਪੇ ਕਯਾ।
ਸਿੱਖੀ ਬਰ ਜਾਚੋਂ ਦੇ ਦਾਨਾ। ਤੁਮ ਬਖਸ਼ੰਦ ਨਹੀਂ ਸਮ ਆਨਾ ॥
ਮੋਹ ਸਿੰਘ ਕੋ ਹਨ ਨਾ ਕੀਆ। ਨਾਮ ਰਖਾ ਹਰਿ ਮੋਹਨ ਲੀਆ ॥

ਦੋਹਿ[illegible]—ਮਨ ਸੂਦੂਲ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ, ਗੁਰ ਕੇ ਵਾਕ ਕਮਾਉ।
[illegible]ਚਰ ਰਜ ਜਾਚੋਂ ਦੀਨ ਹੂੰ, ਮੋ ਪਰ ਕਰੋ ਪਸਾਉ ॥

--[illegible] ਜੀ--